Το κείμενο αυτό αποτελεί απλώς εργαλείο τεκμηρίωσης και δεν έχει καμία νομική ισχύ. Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν φέρουν καμία ευθύνη για το περιεχόμενό του. Τα αυθεντικά κείμενα των σχετικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των προοιμίων τους, είναι εκείνα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι διαθέσιμα στο EUR-Lex. Αυτά τα επίσημα κείμενα είναι άμεσα προσβάσιμα μέσω των συνδέσμων που περιέχονται στο παρόν έγγραφο

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ

ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

(2016/C 202/01)

(ΕΕ C 202 της 7.6.2016, σ. 1)

Τροποποιούνται από:

		Επίσημη Εφημερίδα		
		αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
►**M1**	Πρωτόκολλο για την τροποποίηση του Πρωτοκόλλου σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (2010/C 263/01)	C 263	1	29.9.2010
►**M2**	Απόφαση 2010/718/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 2010	L 325	4	9.12.2010
►**M3**	Απόφαση 2011/199/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 25ης Μαρτίου 2011	L 91	1	6.4.2011
►**M4**	Απόφαση 2012/419/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2012	L 204	131	31.7.2012
►**M5**	Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 741/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Αυγούστου 2012	L 228	1	23.8.2012
►**M6**	Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/2422 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2015	L 341	14	24.12.2015
►**M7**	Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/1192 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Ιουλίου 2016	L 200	137	26.7.2016
►**M8**	Απόφαση (ΕΕ) 2019/654 του Συμβουλίου της 15ης Απριλίου 2019	L 110	36	25.4.2019
►**M9**	Απόφαση του Συμβουλίου των Διοικητών της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, της 16ης Απριλίου 2019	L 110	39	25.4.2019
►**M10**	Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2019/629 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019	L 111	1	25.4.2019
►**M11**	Απόφαση (ΕΕ) 2019/1255 του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2019	L 196	1	24.7.2019

►**M12**	Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2019 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 2024	L 2019	1	12.8.2024

Τροποποιούνται από:

►**A1**	Πράξη περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Κροατίας και των προσαρμογών της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας	L 112	21	24.4.2012

Διορθώνονται από:

►**C1** Διορθωτικό ΕΕ C 111 της 6.5.2008, σ. 56 (2016/C 202/01)
►**C2** Διορθωτικό ΕΕ C 290 της 30.11.2009, σ. 1 (2016/C 202/01)
►**C3** Διορθωτικό ΕΕ C 81 της 29.3.2010, σ. 1 (2016/C 202/01)
►**C4** Διορθωτικό ΕΕ L 150 της 7.6.2016, σ. 1 (2016/C 202/01)
►**C5** Διορθωτικό ΕΕ C 400 της 28.10.2016, σ. 1 (2016/C 202/01)
►**C6** Διορθωτικό ΕΕ C 59 της 23.2.2017, σ. 1 (2016/C 202/01)
►**C7** Διορθωτικό ΕΕ C 313 της 21.9.2017, σ. 5 (2016/C 202/01)

▼B

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ

ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

(2016/C 202/01)

Πίνακας περιεχομένων

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

ΤΙΤΛΟΣ I ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ II ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ III ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ IV ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ V ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Κεφάλαιο 1 Γενικές διατάξεις για την εξωτερική δράση της Ένωσης

Κεφάλαιο 2 Ειδικές διατάξεις σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας

Τμήμα 1 Κοινές διατάξεις

Τμήμα 2 Διατάξεις σχετικά με την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας

ΤΙΤΛΟΣ VI ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΟΙ ΑΡΧΕΣ

ΤΙΤΛΟΣ I ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΜΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ II ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ ΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

▼B

ΤΙΤΛΟΣ I Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

ΤΙΤΛΟΣ II Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

Κεφάλαιο 1 Η τελωνειακή ένωση

Κεφάλαιο 2 Η τελωνειακή συνεργασία

Κεφάλαιο 3 Η απαγόρευση των ποσοτικών περιορισμών μεταξύ των κρατών μελών

ΤΙΤΛΟΣ III Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ Η ΑΛΙΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ IV Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ, ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Κεφάλαιο 1 Οι εργαζόμενοι

Κεφάλαιο 2 Το δικαίωμα εγκαταστάσεως

Κεφάλαιο 3 Οι υπηρεσίες

Κεφάλαιο 4 Κεφάλαια και πληρωμές

ΤΙΤΛΟΣ V Ο ΧΩΡΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Κεφάλαιο 1 Γενικές διατάξεις

Κεφάλαιο 2 Πολιτικές σχετικά με τους ελέγχους στα σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση

Κεφάλαιο 3 Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις

Κεφάλαιο 4 Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις

Κεφάλαιο 5 Αστυνομική συνεργασία

ΤΙΤΛΟΣ VI ΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

ΤΙΤΛΟΣ VII ΚΟΙΝΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ, ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΩΝ

Κεφάλαιο 1 Κανόνες ανταγωνισμού

Τμήμα 1 Κανόνες εφαρμοστέοι επί των επιχειρήσεων

Τμήμα 2 Κρατικές ενισχύσεις

Κεφάλαιο 2 Φορολογικές διατάξεις

Κεφάλαιο 3 Η προσέγγιση των νομοθεσιών

ΤΙΤΛΟΣ VIII ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Κεφάλαιο 1 Οικονομική πολιτική

Κεφάλαιο 2 Νομισματική πολιτική

▼B

	Κεφάλαιο 3	Θεσμικές διατάξεις
	Κεφάλαιο 4	Ειδικές διατάξεις για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ
	Κεφάλαιο 5	Μεταβατικές διατάξεις
ΤΙΤΛΟΣ IX	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	
ΤΙΤΛΟΣ X	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	
ΤΙΤΛΟΣ XI	ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	
ΤΙΤΛΟΣ XII	ΠΑΙΔΕΙΑ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	
ΤΙΤΛΟΣ XIII	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	
ΤΙΤΛΟΣ XIV	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ	
ΤΙΤΛΟΣ XV	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ XVI	ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΔΙΚΤΥΑ	
ΤΙΤΛΟΣ XVII	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	
ΤΙΤΛΟΣ XVIII	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ	
ΤΙΤΛΟΣ XIX	ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΗΜΑ	
ΤΙΤΛΟΣ XX	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΤΙΤΛΟΣ XXI	ΕΝΕΡΓΕΙΑ	
ΤΙΤΛΟΣ XXII	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
ΤΙΤΛΟΣ XXIII	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	
ΤΙΤΛΟΣ XXIV	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	
ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ	Η ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΔΑΦΩΝ	
ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ	Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ I	ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ II	Η ΚΟΙΝΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	
ΤΙΤΛΟΣ III	Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ Η ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	
	Κεφάλαιο I	Η συνεργασία για την ανάπτυξη
	Κεφάλαιο 2	Η οικονομική, χρηματοοικονομική και τεχνική συνεργασία με τρίτες χώρες
	Κεφάλαιο 3	Η ανθρωπιστική βοήθεια
ΤΙΤΛΟΣ IV	ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ	

▼B

ΤΙΤΛΟΣ V ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

ΤΙΤΛΟΣ VI ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΙΕΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ VII ΡΗΤΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ I ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κεφάλαιο 1 Τα θεσμικά όργανα

Τμήμα 1 Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Τμήμα 2 Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Τμήμα 3 Το Συμβούλιο

Τμήμα 4 Η Επιτροπή

Τμήμα 5 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τμήμα 6 Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Τμήμα 7 Το Ελεγκτικό Συνέδριο

Κεφάλαιο 2 Νομικές πράξεις της Ένωσης, διαδικασίες θέσπισης και άλλες διατάξεις

Τμήμα I Οι νομικές πράξεις της Ένωσης

Τμήμα 2 Διαδικασίες θέσπισης των πράξεων και άλλες διατάξεις

Κεφάλαιο 3 Τα συμβουλευτικά όργανα της Ένωσης

Τμήμα 1 Η οικονομική και κοινωνική Επιτροπή

Τμήμα 2 Η Επιτροπή των περιφερειών

Κεφάλαιο 4 Η Ευρωπαϊκή τράπεζα των επενδύσεων

ΤΙΤΛΟΣ II ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κεφάλαιο 1 Οι ίδιοι πόροι της Ένωσης

Κεφάλαιο 2 Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Κεφάλαιο 3 Ο ετήσιος προϋπολογισμός της Ένωσης

Κεφάλαιο 4 Εκτέλεση του προϋπολογισμού και απαλλαγή

Κεφάλαιο 5 Κοινές διατάξεις

Κεφάλαιο 6 Καταπολέμηση της απάτης

▼B

ΤΙΤΛΟΣ III	ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ	ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ

Πρωτόκολλο (αριθ. 1)	σχετικά με το ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση
Πρωτόκολλο (αριθ. 2)	σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας
Πρωτόκολλο (αριθ. 3)	περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Πρωτόκολλο (αριθ. 4)	για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας
Πρωτόκολλο (αριθ. 5)	περί του καταστατικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων
Πρωτόκολλο (αριθ. 6)	για τον καθορισμό της έδρας των θεσμικών οργάνων και ορισμένων λοιπών οργάνων, οργανισμών και υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Πρωτόκολλο (αριθ. 7)	περί των προνομίων και ασυλιών τησ Ευρωπαϊκής Ένωσης
Πρωτόκολλο (αριθ. 8)	σχετικά με το άρθρο 6, παράγραφος 2, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση για την προσχώρηση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών
Πρωτόκολλο (αριθ. 9)	σχετικά με την απόφαση του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 16, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και του άρθρου 238, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεταξύ της 1ης Νοεμβρίου 2014 και της 31ης Μαρτίου 2017, αφενός, και από της 1ης Απριλίου 2017, αφετέρου
Πρωτόκολλο (αριθ. 10)	σχετικά με τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία η οποία θεσπίζεται με το άρθρο 42 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
Πρωτόκολλο (αριθ. 11)	στο άρθρο 42 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
Πρωτόκολλο (αριθ. 12)	σχετικά με τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος
Πρωτόκολλο (αριθ. 13)	σχετικά με τα κριτήρια σύγκλισης
Πρωτόκολλο (αριθ. 14)	σχετικά με την ευρωομάδα
Πρωτόκολλο (αριθ. 15)	για ορισμένες διατάξεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας
Πρωτόκολλο (αριθ. 16)	σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν τη Δανία
Πρωτόκολλο (αριθ. 17)	σχετικά με τη Δανία

▼B

Πρωτόκολλο (αριθ. 18) για τη Γαλλία

Πρωτόκολλο (αριθ. 19) σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρωτόκολλο (αριθ. 20) για την εφαρμογή ορισμένων πτυχών του άρθρου 26 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Ηνωμένο Βασίλειο και Στην Ιρλανδία

Πρωτόκολλο (αριθ. 21) για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλεια και δικαιοσύνης

Πρωτόκολλο (αριθ. 22) σχετικά με τη θέση της Δανίας

Πρωτόκολλο (αριθ. 23) για τις εξωτερικές σχέσεις των κρατών μελών όσον αφορά τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων

Πρωτόκολλο (αριθ. 24) για το άσυλο των υπηκόων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρωτόκολλο (αριθ. 25) σχετικά με την άσκηση των συντρεχουσών αρμοδιοτήτων

Πρωτόκολλο (αριθ. 26) σχετικά με τις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος

Πρωτόκολλο (αριθ. 27) σχετικά με την εσωτερική αγορά και τον ανταγωνισμό

Πρωτόκολλο (αριθ. 28) σχετικά με την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή

Πρωτόκολλο (αριθ. 29) για το σύστημα δημοσιας ραδιοτηλεόρασης στα κράτη μέλη

Πρωτόκολλο (αριθ. 30) σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη του Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Πολωνία και Στο Ηνωμένο Βασίλειο

Πρωτόκολλο (αριθ. 31) περί των εισαγωγών στην Ευρωπαϊκή Ένωση προϊόντων εκ διυλίσεως πετρελαίου στις Ολλανδικές Αντίλλες

Πρωτόκολλο (αριθ. 32) για την απόκτηση ακινήτων στη Δανία

Πρωτόκολλο (αριθ. 33) σχετικά με το άρθρο 157 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρωτόκολλο (αριθ. 34) σχετικά με το ιδιαίτερο καθεστώς που εφαρμόζεται στη Γροιλανδία

Πρωτόκολλο (αριθ. 35) σχετικά με το άρθρο 40.3.3 του Συντάγματος της Ιρλανδίας

Πρωτόκολλο (αριθ. 36) σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις

Πρωτόκολλο (αριθ. 37) σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες από τη λήξη της Συνθήκης ΕΚΑΧ και με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα

▼C5

Πρωτόκολλο (αριθ. 38) σχετικά με τα μελήματα του ιρλανδικού λαού όσον αφορά τη Συνθήκη της Λισαβόνας

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I Πίνακας προβλεπόμενος στο άρθρο 38 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II Υπερπόντιες χώρες και εδάφη στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του τέταρτου μέρους της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΔΗΛΩΣΕΙΣ οι οποίες προσαρτώνται στην τελική πράξη της διακυβερνητικής διάσκεψης η οποία υιοθέτησε τη Συνθήκη της Λισσαβώνας που υπογράφηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2007

Α. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ

1. Δήλωση σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 6, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

3. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 8 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

4. Δήλωση σχετικά με τη σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

5. Δήλωση σχετικά με την πολιτική συμφωνία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το σχέδιο απόφασης για τη σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

6. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 15, παράγραφοι 5 και 6, το άρθρο 17, παράγραφοι 6 και 7 και το άρθρο 18 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

7. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 16, παράγραφος 4, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 238, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

8. Δήλωση σχετικά με τα πρακτικά μέτρα τα οποία θα ληφθούν τη στιγμή της έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας όσον αφορά την προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων

9. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 16, παράγραφος 9 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σχετικά με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την άσκηση της προεδρίας του Συμβουλίου

10. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 17 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

11. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 17, παράγραφοι 6 και 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

12. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 18 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

13. Δήλωση σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας

▼B

14. Δήλωση σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας

15. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 27 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

16. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 55, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

17. Δήλωση σχετικά με την υπεροχή

18. Δήλωση σχετικά με την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων

19. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 8 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

20. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 16 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

21. Δήλωση σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και της αστυνομικής συνεργασίας

22. Δήλωση όσον αφορά τα άρθρα 48 και 79 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

23. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 48, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

24. Δήλωση σχετικά με τη νομική προσωπικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

25. Δήλωση όσον αφορά τα άρθρα 75 και 215 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

26. Δήλωση σχετικά με τη μη συμμετοχή κράτους μέλους σε μέτρο το οποίο βασίζεται στο τρίτο μέρος, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

27. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 85, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

28. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 98 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

29. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 107, παράγραφος 2, στοιχείο γ), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

30. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 126 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

31. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 156 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

32. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 168, παράγραφος 4, στοιχείο γ), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

▼B

33. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 174 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

34. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 179 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

35. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 194 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

36. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 218 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη, από τα κράτη μέλη, διεθνών συμφωνιών όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης

37. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 222 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

38. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 252 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τον αριθμό των γενικών εισαγγελέων στο Δικαστήριο

39. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

40. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 329 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

41. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 352 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

42. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 352 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

43. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 355, παράγραφος 6, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Β. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ, ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΑΡΤΩΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

44. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

45. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 5, παράγραφος 2 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

46. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 5, παράγραφος 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

47. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 5, παράγραφοι 3, 4 και 5 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

48. Δήλωση σχετικά με το Πρωτόκολλο για τη θέση της Δανίας

49. Δήλωση σχετικά με την Ιταλία

▼B

50. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 10 του Πρωτοκόλλου σχετικά με της μεταβατικές διατάξεις

Γ. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

51. Δήλωση του Βασιλείου του Βελγίου σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια

52. Δήλωση του Βασιλείου του Βελγίου, της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας, της Ιταλικής Δημοκρατίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Ρουμανίας, της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, και της Σλοβακικής Δημοκρατίας σχετικά με τα σύμβολα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

53. Δήλωση της Τσεχικής Δημοκρατίας σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

54. Δήλωση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Ιρλανδίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Αυστρίας και του Βασιλείου της Σουηδίας

55. Δήλωση του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας

56. Δήλωση της Ιρλανδίας όσον αφορά το άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας σχετικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης

57. Δήλωση της Ιταλικής Δημοκρατίας σχετικά με τη σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

58. Δήλωση της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας και της Δημοκρατίας της Μάλτας σχετικά με τη γραφή του ονόματος του ενιαίου νομίσματος στις Συνθήκες

59. Δήλωση του Βασιλείου των Κάτω Χωρών όσον αφορά το άρθρο 312 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

60. Δήλωση του Βασιλείου των Κάτω Χωρών όσον αφορά το άρθρο 355 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

61. Δήλωση της Δημοκρατίας της Πολωνίας σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

62. Δήλωση της Δημοκρατίας της Πολωνίας σχετικά με το Πρωτόκολλο για την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Πολωνία και το Ηνωμένο Βασίλειο

▼B

63. Δήλωση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας σχετικά με τον ορισμό του όρου «υπήκοοι»

64. Δήλωση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας σχετικά με το δικαίωμα του εκλέγειν στις ευρωπαϊκές βουλευτικές εκλογές

65. Δήλωση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας όσον αφορά το άρθρο 75 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πινακασ αντιστοιχιασ

Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

▼B

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΒΕΛΓΩΝ, Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Η ΑΥΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΥΨΗΛΟΤΗΣ Ο ΜΕΓΑΣ ΔΟΥΚΑΣ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ, Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ, ([1])

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ να προχωρήσουν σε ένα νέο στάδιο της διαδικασίας προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση που άρχισε με τη δημιουργία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

ΕΜΠΝΕΟΜΕΝΟΙ από την πολιτιστική, τη θρησκευτική και την ανθρωπιστική κληρονομιά της Ευρώπης, από την οποία αναπτύχθηκαν οι παγκόσμιες αξίες των απαράβατων και αναφαίρετων δικαιωμάτων του ανθρώπου, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας και του κράτους δικαίου.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ την ιστορική σημασία του τερματισμού της διαίρεσης της ευρωπαϊκής ηπείρου και την ανάγκη να δημιουργηθούν σταθερές βάσεις για τη μελλοντική οικοδόμηση της Ευρώπης,

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ την προσήλωσή τους στις αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και του κράτους δικαίου,

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ την προσήλωσή τους στα θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα, όπως ορίζονται από τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη που υπογράφηκε στο Τορίνο στις 18 Οκτωβρίου 1961 και τον Κοινοτικό Χάρτη των Θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων των Εργαζομένων του 1989,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ βαθύτερες σχέσεις αλληλεγγύης μεταξύ των λαών τους και ταυτόχρονα σεβόμενοι την ιστορία, τον πολιτισμό και τις παραδόσεις τους,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ενισχύσουν τη δημοκρατική και αποτελεσματική λειτουργία των θεσμικών οργάνων προκειμένου να τους παράσχουν τη δυνατότητα να διεκπεραιώνουν καλύτερα τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί, μέσα σε ένα ενιαίο θεσμικό πλαίσιο,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ να επιτύχουν την ενίσχυση και τη σύγκλιση των οικονομιών τους και την ίδρυση οικονομικής και νομισματικής ένωσης, η οποία θα συμπεριλαμβάνει, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Συνθήκης και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ένα ενιαίο και σταθερό νόμισμα,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ να προωθήσουν την οικονομική και κοινωνική πρόοδο των λαών τους, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης και στα πλαίσια της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς και μιας ενισχυμένης συνοχής, όπως επίσης και της προστασίας του περιβάλλοντος, και να εφαρμόσουν πολιτικές που θα διασφαλίζουν την πρόοδο στον τομέα της οικονομικής ολοκλήρωσης εκ παραλλήλου με την πρόοδο στους άλλους τομείς,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ να θεσπίσουν μια κοινή ιθαγένεια για τους υπηκόους των χωρών τους,

([1]) Η Δημοκρατία της Βουλγαρίας, η Τσεχική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Δημοκρατία της Κροατίας, η Κυπριακή Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λεττονίας, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, η Ουγγαρία, η Δημοκρατία της Μάλτας, η Δημοκρατία της Αυστρίας, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Ρουμανία, η Δημοκρατία της Σλοβενίας, η Σλοβακική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Βασίλειο της Σουηδίας έγιναν εν συνεχεία μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

▼B

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ να εφαρμόσουν μια κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, που συμπεριλαμβάνει την προοδευτική διαμόρφωση μιας κοινής αμυντικής πολιτικής, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει σε κοινή άμυνα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42, ενισχύοντας έτσι την ευρωπαϊκή ταυτότητα και ανεξαρτησία για την προαγωγή της ειρήνης, της ασφάλειας και της προόδου στην Ευρώπη και ανά την υφήλιο,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ να διευκολύνουν την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, διαφυλάσσοντας ταυτόχρονα την ασφάλεια και την προστασία των λαών τους, με την εγκαθίδρυση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Συνθήκης και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ να συνεχίσουν την πορεία τους προς μια ολοένα στενότερη ένωση των λαών της Ευρώπης, όπου οι αποφάσεις θα λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο κοντά στους πολίτες, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας,

ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ σε μεταγενέστερα στάδια από τα οποία πρέπει να διέλθει η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση ώστε να εξελιχθεί,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΝ να ιδρύσουν Ευρωπαϊκή Ένωση, και, προς τον σκοπό αυτό, όρισαν πληρεξουσίους:

(ο κατάλογος των πληρεξουσίων δεν αναπαράγεται)

ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ, μετά την ανταλλαγή των πληρεξουσίων εγγράφων τους, που βρέθηκαν εντάξει, συμφώνησαν στις ακόλουθες διατάξεις:

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

(πρώην άρθρο 1 ΣΕΕ) ([1])

Με την παρούσα Συνθήκη, τα ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ιδρύουν μεταξύ τους μία ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ, εφεξής καλούμενη «Ένωση», στην οποία τα κράτη μέλη απονέμουν αρμοδιότητες για την επίτευξη των κοινών τους στόχων.

Η παρούσα Συνθήκη διανοίγει νέα φάση στη διαδικασία μιας διαρκώς στενότερης ένωσης των λαών της Ευρώπης, στην οποία οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο ανοικτά και όσο το δυνατόν εγγύτερα στους πολίτες.

Η Ένωση βασίζεται στην παρούσα Συνθήκη και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (οι οποίες ορίζονται εφεξής ως «οι Συνθήκες»). Οι δύο αυτές Συνθήκες έχουν το ίδιο νομικό κύρος. Η Ένωση αντικαθιστά και διαδέχεται την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Άρθρο 2

Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών.

([1]) Η παραπομπή αυτή έχει μόνον ενδεικτικό χαρακτήρα. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. τους πίνακες αντιστοιχίας μεταξύ της παλαιάς και της νέας αρίθμησης των Συνθηκών.

▼B

Άρθρο 3

(πρώην άρθρο 2 ΣΕΕ)

1. Η Ένωση έχει σκοπό να προάγει την ειρήνη, τις αξίες της και την ευημερία των λαών της.

2. Η Ένωση παρέχει στους πολίτες της χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης χωρίς εσωτερικά σύνορα, μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων σε συνδυασμό με κατάλληλα μέτρα όσον αφορά τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, το άσυλο, τη μετανάστευση και την πρόληψη και καταστολή της εγκληματικότητας.

3. Η Ένωση εγκαθιδρύει εσωτερική αγορά. Εργάζεται για την αειφόρο ανάπτυξη της Ευρώπης με γνώμονα την ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη και τη σταθερότητα των τιμών, ►C2 την κοινωνική οικονομία της αγοράς με υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας ◄, με στόχο την πλήρη απασχόληση και την κοινωνική πρόοδο, και το υψηλό επίπεδο προστασίας και βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος. Προάγει την επιστημονική και τεχνολογική πρόοδο.

Η Ένωση καταπολεμά τον κοινωνικό αποκλεισμό και τις διακρίσεις και προωθεί την κοινωνική δικαιοσύνη και προστασία, την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, την αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών και την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού.

Η Ένωση προάγει την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή και την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών.

Η Ένωση σέβεται τον πλούτο της πολιτιστικής και γλωσσικής της πολυμορφίας και μεριμνά για την προστασία και ανάπτυξη της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς.

4. Η Ένωση εγκαθιδρύει οικονομική και νομισματική ένωση, της οποίας το νόμισμα είναι το ευρώ.

5. Στις σχέσεις της με τον υπόλοιπο κόσμο, η Ένωση προβάλλει και προωθεί τις αξίες της και τα συμφέροντά της και συμβάλλει στην προστασία των πολιτών της. Συμβάλλει στην ειρήνη, την ασφάλεια, την αειφόρο ανάπτυξη του πλανήτη, την αλληλεγγύη και τον αμοιβαίο σεβασμό μεταξύ των λαών, το ελεύθερο και δίκαιο εμπόριο, την εξάλειψη της φτώχειας και την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων, ιδίως των δικαιωμάτων του παιδιού, καθώς και στην αυστηρή τήρηση και ανάπτυξη του διεθνούς δικαίου και, ιδίως, στον σεβασμό των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

6. Η Ένωση επιδιώκει τους στόχους αυτούς με πρόσφορα μέσα, ανάλογα με τις αρμοδιότητες που της απονέμονται με τις Συνθήκες.

Άρθρο 4

1. Σύμφωνα με το άρθρο 5, κάθε αρμοδιότητα η οποία δεν απονέμεται στην Ένωση με τις Συνθήκες ανήκει στα κράτη μέλη.

2. Η Ένωση σέβεται την ισότητα των κρατών μελών ενώπιον των Συνθηκών ►C2 καθώς και την εθνική τους ταυτότητα ◄ που είναι συμφυής με τη θεμελιώδη πολιτική και συνταγματική τους δομή, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση. Σέβεται τις ουσιώδεις λειτουργίες του κράτους, ιδίως δε τις λειτουργίες που αποβλέπουν στη διασφάλιση της εδαφικής ακεραιότητας, τη διατήρηση της δημόσιας τάξης και την προστασία της εθνικής ασφάλειας. Ειδικότερα, η εθνική ασφάλεια παραμένει στην ευθύνη κάθε κράτους μέλους.

▼B

3. Σύμφωνα με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας, η Ένωση και τα κράτη μέλη εκπληρώνουν τα εκ των Συνθηκών καθήκοντα βάσει αμοιβαίου σεβασμού και αμοιβαίας συνεργασίας.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κάθε γενικό ή ειδικό μέτρο ικανό να διασφαλίσει την εκτέλεση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις Συνθήκες ή προκύπτουν από πράξεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης.

Τα κράτη μέλη διευκολύνουν την Ένωση στην εκπλήρωση της αποστολής της και απέχουν από τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου ικανού να θέσει σε κίνδυνο την πραγματοποίηση των στόχων της Ένωσης.

Άρθρο 5

(πρώην άρθρο 5 ΣΕΚ)

1. Η οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης διέπεται από την αρχή της δοτής αρμοδιότητας. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης διέπεται από τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

2. Σύμφωνα με την αρχή της δοτής αρμοδιότητας, η Ένωση ενεργεί μόνον εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που της απονέμουν τα κράτη μέλη με τις Συνθήκες για την επίτευξη των στόχων που οι Συνθήκες αυτές ορίζουν. Κάθε αρμοδιότητα η οποία δεν απονέμεται στην Ένωση με τις Συνθήκες ανήκει στα κράτη μέλη.

3. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, στους τομείς οι οποίοι δεν υπάγονται στην αποκλειστική της αρμοδιότητα, η Ένωση παρεμβαίνει μόνο εφόσον και κατά τον βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης.

Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης εφαρμόζουν την αρχή της επικουρικότητας σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Τα εθνικά κοινοβούλια μεριμνούν για την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο εν λόγω Πρωτόκολλο.

4. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, το περιεχόμενο και η μορφή της δράσης της Ένωσης δεν υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών.

Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης εφαρμόζουν την αρχή της αναλογικότητας σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Άρθρο 6

(πρώην άρθρο 6 ΣΕΕ)

1. Η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που περιέχονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 7ης Δεκεμβρίου 2000, όπως προσαρμόσθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2007, στο Στρασβούργο, ο οποίος έχει το ίδιο νομικό κύρος με τις Συνθήκες.

Οι διατάξεις του Χάρτη δεν συνεπάγονται καμία επέκταση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, όπως αυτές ορίζονται στις Συνθήκες.

▼B

Τα δικαιώματα, οι ελευθερίες και οι αρχές του Χάρτη ερμηνεύονται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του Τίτλου VII του Χάρτη που διέπουν την ερμηνεία και την εφαρμογή του και λαμβανομένων δεόντως υπόψη των επεξηγήσεων οι οποίες αναφέρονται στον Χάρτη και στις οποίες μνημονεύονται οι πηγές των εν λόγω διατάξεων.

2. Η Ένωση προσχωρεί στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών. Η προσχώρηση στην εν λόγω Σύμβαση δεν μεταβάλλει τις αρμοδιότητες της Ένωσης όπως ορίζονται στις Συνθήκες.

3. Τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως κατοχυρώνονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και όπως απορρέουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, αποτελούν μέρος των γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης.

Άρθρο 7

(πρώην άρθρο 7 ΣΕΕ)

1. Το Συμβούλιο δύναται, βάσει αιτιολογημένης προτάσεως του ενός τρίτου των κρατών μελών, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αποφασίζοντας με την πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των μελών του και κατόπιν της έγκρισης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, να διαπιστώσει την ύπαρξη σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης από κράτος μέλος των αξιών του άρθρου 2. Το Συμβούλιο, προτού προβεί στη διαπίστωση αυτή, ακούει το εν λόγω κράτος μέλος και δύναται, αποφασίζοντας με την ίδια διαδικασία, να του απευθύνει συστάσεις.

Το Συμβούλιο επαληθεύει τακτικά ότι εξακολουθούν να ισχύουν οι λόγοι που οδήγησαν στη διαπίστωση αυτή.

2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση του ενός τρίτου των κρατών μελών ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αφού λάβει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, δύναται να διαπιστώσει την ύπαρξη σοβαρής και διαρκούς παραβίασης από κράτος μέλος των αξιών του άρθρου 2, αφού καλέσει το εν λόγω κράτος μέλος να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.

3. Εφόσον γίνει η αναφερόμενη στην παράγραφο 2 διαπίστωση, το Συμβούλιο δύναται να αποφασίζει, με ειδική πλειοψηφία, την αναστολή ορισμένων δικαιωμάτων τα οποία απορρέουν από την εφαρμογή των Συνθηκών ως προς το εν λόγω κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων ψήφου του αντιπροσώπου της κυβέρνησης αυτού του κράτους μέλους στο Συμβούλιο. Ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, το Συμβούλιο λαμβάνει υπόψη τις πιθανές συνέπειες μιας τέτοιας αναστολής στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις φυσικών και νομικών προσώπων.

Οι υποχρεώσεις του εν λόγω κράτους μέλους, δυνάμει των Συνθηκών, εξακολουθούν, εντούτοις, να δεσμεύουν αυτό το κράτος μέλος.

4. Το Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει, εν συνεχεία, με ειδική πλειοψηφία, να μεταβάλει ή να ανακαλέσει μέτρα που έχουν ληφθεί σύμφωνα με την παράγραφο 3, ανάλογα με τις μεταβολές της καταστάσεως, η οποία οδήγησε στην επιβολή τους.

5. Ο τρόπος ψηφοφορίας που, για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, εφαρμόζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και στο Συμβούλιο καθορίζεται στο άρθρο 354 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

▼B

Άρθρο 8

1. Η Ένωση αναπτύσσει προνομιακές σχέσεις με τις γειτονικές χώρες, με στόχο την εγκαθίδρυση χώρου ευημερίας και καλής γειτονίας, ο οποίος θεμελιώνεται στις αξίες της Ένωσης και χαρακτηρίζεται από στενές και ειρηνικές σχέσεις βασιζόμενες στη συνεργασία.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, η Ένωση μπορεί να συνάπτει ειδικές συμφωνίες με τις εν λόγω χώρες. Οι συμφωνίες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν αμοιβαία δικαιώματα και υποχρεώσεις καθώς και τη δυνατότητα ανάληψης δράσεων από κοινού. Η εφαρμογή τους αποτελεί αντικείμενο περιοδικών διαβουλεύσεων.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Άρθρο 9

Σε όλες τις δραστηριότητές της, η Ένωση σέβεται την αρχή της ισότητας των πολιτών της, οι οποίοι τυγχάνουν ίσης προσοχής από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της. Πολίτης της Ένωσης είναι κάθε πρόσωπο που έχει την υπηκοότητα κράτους μέλους. Η ιθαγένεια της Ένωσης προστίθεται στην εθνική ιθαγένεια και δεν την αντικαθιστά.

Άρθρο 10

1. Η λειτουργία της Ένωσης θεμελιώνεται στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία.

2. Οι πολίτες εκπροσωπούνται άμεσα στο επίπεδο της Ένωσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Τα κράτη μέλη εκπροσωπούνται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο από τον αρχηγό κράτους ή κυβέρνησης και στο Συμβούλιο από τις κυβερνήσεις τους, οι οποίοι είναι δημοκρατικά υπεύθυνοι είτε έναντι των εθνικών τους κοινοβουλίων, είτε έναντι των πολιτών τους.

3. Κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης. Οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο ανοιχτά και εγγύτερα στους πολίτες.

4. Τα πολιτικά κόμματα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συμβάλλουν στην διαμόρφωση της ευρωπαϊκής πολιτικής συνείδησης και στην έκφραση της βούλησης των πολιτών της Ένωσης.

Άρθρο 11

1. Τα θεσμικά όργανα δίδουν, με τα κατάλληλα μέσα, στους πολίτες και στις αντιπροσωπευτικές ενώσεις τη δυνατότητα να γνωστοποιούν και να ανταλλάσσουν δημόσια τις γνώμες τους σε όλους τους τομείς δράσης της Ένωσης.

2. Τα θεσμικά όργανα διατηρούν ανοιχτό, διαφανή και τακτικό διάλογο με τις αντιπροσωπευτικές ενώσεις και την κοινωνία των πολιτών.

▼B

3. Προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνοχή και η διαφάνεια των δράσεων της Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διεξάγει ευρείες διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

4. Πολίτες της Ένωσης, εφόσον συγκεντρωθεί αριθμός τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου, υπήκοοι σημαντικού αριθμού κρατών μελών, μπορούν να λαμβάνουν την πρωτοβουλία να καλούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, να υποβάλλει κατάλληλες προτάσεις επί θεμάτων στα οποία οι εν λόγω πολίτες θεωρούν ότι απαιτείται νομική πράξη της Ένωσης για την εφαρμογή των Συνθηκών.

Οι διαδικασίες και προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη διατύπωση της εν λόγω πρωτοβουλίας καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 24, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 12

Τα εθνικά κοινοβούλια συμβάλλουν ενεργά στην καλή λειτουργία της Ένωσης:

α) με το να ενημερώνονται από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και να τους κοινοποιούνται τα σχέδια νομοθετικών πράξεων της Ένωσης σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση,

β) μεριμνώντας ώστε να τηρείται η αρχή της επικουρικότητας σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας,

γ) συμμετέχοντας, στα πλαίσια του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, στους μηχανισμούς αξιολόγησης της υλοποίησης των πολιτικών της Ένωσης σε αυτό τον τομέα, σύμφωνα με το άρθρο 70 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και συμπράττοντας στον πολιτικό έλεγχο της Ευρωπόλ και στην αξιολόγηση των δραστηριοτήτων ►C2 της Ευρωπαικής Μονάδας Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust) σύμφωνα με τα άρθρα 88 και 85 της εν λόγω Συνθήκης, ◄

δ) συμμετέχοντας στις διαδικασίες αναθεώρησης των Συνθηκών, ►C2 σύμφωνα με το άρθρο 48 της παρούσας Συνθήκης, ◄

ε) με το να ενημερώνονται σχετικά με τις αιτήσεις προσχώρησης στην Ένωση, ►C2 σύμφωνα με το άρθρο 49 της παρούσας Συνθήκης, ◄

στ) λαμβάνοντας μέρος στη διακοινοβουλευτική συνεργασία μεταξύ εθνικών κοινοβουλίων και με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Άρθρο 13

1. Η Ένωση διαθέτει θεσμικό πλαίσιο που αποσκοπεί στην προώθηση των αξιών της, στην επιδίωξη των στόχων της, στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων της, των συμφερόντων των πολιτών της και των συμφερόντων των κρατών μελών, καθώς και στη διασφάλιση της συνοχής, της αποτελεσματικότητας και της συνέχειας των πολιτικών και των δράσεών της.

Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης είναι:

— το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

— το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο,

▼B

— το Συμβούλιο,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής καλούμενη η «Επιτροπή»),

— το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

— η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα,

— το Ελεγκτικό Συνέδριο.

2. Κάθε θεσμικό όργανο δρα εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται από τις Συνθήκες, σύμφωνα με τις διαδικασίες, τους όρους και τους σκοπούς τους οποίους προβλέπουν. Τα θεσμικά όργανα συνεργάζονται μεταξύ τους καλή τη πίστει.

3. Οι διατάξεις σχετικά με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και οι λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με τα άλλα θεσμικά όργανα, περιέχονται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή επικουρούνται από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και από την Επιτροπή των Περιφερειών, οι οποίες ασκούν συμβουλευτικά καθήκοντα.

Άρθρο 14

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ασκεί, από κοινού με το Συμβούλιο, νομοθετικά και δημοσιονομικά καθήκοντα. Ασκεί καθήκοντα πολιτικού ελέγχου και συμβουλευτικά καθήκοντα υπό τους όρους που προβλέπονται στις Συνθήκες. Εκλέγει τον πρόεδρο της Επιτροπής.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απαρτίζεται από αντιπροσώπους των πολιτών της Ένωσης. Ο αριθμός τους δεν υπερβαίνει τους επτακόσιους πενήντα συν τον πρόεδρο. Η εκπροσώπηση των πολιτών είναι αναλογική κατά φθίνουσα τάξη, με ελάχιστο όριο έξι μελών ανά κράτος μέλος. Κανένα κράτος μέλος δεν λαμβάνει περισσότερες από ενενήντα έξι έδρες.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδίδει ομόφωνα, μετά από πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και με την έγκρισή του, απόφαση για τον καθορισμό της σύνθεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σεβόμενο τις αρχές που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο.

3. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται για πέντε έτη με άμεση, καθολική, ελεύθερη και μυστική ψηφοφορία.

4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκλέγει τον πρόεδρο και το προεδρείο του μεταξύ των μελών του.

Άρθρο 15

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο παρέχει στην Ένωση την αναγκαία για την ανάπτυξή της ώθηση και καθορίζει τους γενικούς της πολιτικούς προσανατολισμούς και προτεραιότητες. Δεν ασκεί νομοθετική λειτουργία.

2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο απαρτίζεται από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών, καθώς και από τον πρόεδρό του και τον πρόεδρο της Επιτροπής. Ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας συμμετέχει στις εργασίες του.

▼B

3. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνέρχεται δις εξαμηνιαίως, συγκαλούμενο από τον πρόεδρό του. Όταν το απαιτεί η ημερήσια διάταξη, τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου δύνανται να αποφασίσουν ένας υπουργός να επικουρεί έκαστο μέλος, ο δε πρόεδρος της Επιτροπής να επικουρείται από ένα μέλος της Επιτροπής. Όταν το απαιτεί η κατάσταση, ο πρόεδρος συγκαλεί έκτακτη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

4. Εκτός των περιπτώσεων για τις οποίες οι Συνθήκες ορίζουν άλλως, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει με συναίνεση.

5. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκλέγει τον πρόεδρό του με ειδική πλειοψηφία για δυόμισι έτη, η δε θητεία του είναι άπαξ ανανεώσιμη. Σε περίπτωση κωλύματος ή σοβαρού παραπτώματος, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να τερματίσει τη θητεία του προέδρου του με την ίδια διαδικασία.

6. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου:

α) προεδρεύει και διευθύνει τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

β) μεριμνά για την προετοιμασία και τη συνέχεια των εργασιών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σε συνεργασία με τον πρόεδρο της Επιτροπής και βάσει των εργασιών του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων,

γ) καταβάλλει προσπάθειες για να διευκολύνει τη συνοχή και τη συναίνεση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

δ) παρουσιάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκθεση μετά από κάθε σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ασκεί, υπό την ιδιότητά του αυτή και στο επίπεδό του, την εξωτερική εκπροσώπηση της Ένωσης σε θέματα που άπτονται της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.

Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου δεν μπορεί να ασκεί εθνικό αξίωμα.

Άρθρο 16

1. Το Συμβούλιο ασκεί, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, νομοθετικά και δημοσιονομικά καθήκοντα. Ασκεί καθήκοντα χάραξης πολιτικών και συντονισμού σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπουν οι Συνθήκες.

2. Το Συμβούλιο απαρτίζεται από έναν αντιπρόσωπο κάθε κράτους μέλους σε υπουργικό επίπεδο, ο οποίος έχει την εξουσία να δεσμεύει την κυβέρνηση του κράτους μέλους το οποίο εκπροσωπεί και να ασκεί το δικαίωμα ψήφου.

3. Πλην των περιπτώσεων για τις οποίες οι Συνθήκες ορίζουν άλλως, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

4. Αρχής γενομένης από 1ης Νοεμβρίου 2014, ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55 % των μελών του Συμβουλίου, το οποίο περιλαμβάνει τουλάχιστον δέκα πέντε μέλη και αντιπροσωπεύει κράτη μέλη που συγκεντρώνουν ποσοστό τουλάχιστον 65% του πληθυσμού της Ένωσης.

▼B

Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τέσσερα μέλη του Συμβουλίου, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

Οι λοιποί λεπτομερείς κανόνες της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία καθορίζονται στο άρθρο 238, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Οι μεταβατικές διατάξεις σχετικά με τον ορισμό της ειδικής πλειοψηφίας που εφαρμόζονται έως την 31ή Οκτωβρίου 2014, καθώς και εκείνες που εφαρμόζονται μεταξύ της 1ης Νοεμβρίου 2014 και της 31ης Μαρτίου 2017, καθορίζονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις.

6. Το Συμβούλιο συνεδριάζει υπό διάφορες συνθέσεις, ο κατάλογος των οποίων εγκρίνεται σύμφωνα με το άρθρο 236 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων εξασφαλίζει τη συνοχή των εργασιών των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου. Προετοιμάζει τις συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και διασφαλίζει τη συνέχειά τους σε επαφή με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και την Επιτροπή.

Το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων διαμορφώνει την εξωτερική δράση της Ένωσης σύμφωνα με τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και διασφαλίζει τη συνοχή της δράσης της Ένωσης.

7. Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών είναι υπεύθυνη για την προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου.

8. Το Συμβούλιο συνέρχεται δημοσίως όταν συσκέπτεται και ψηφίζει επί σχεδίου νομοθετικής πράξης. Προς τον σκοπό αυτό, κάθε σύνοδος του Συμβουλίου διακρίνεται σε δύο σκέλη, αφιερωμένα αντίστοιχα στις εργασίες επί των νομοθετικών πράξεων της Ένωσης και στις μη νομοθετικές δραστηριότητες.

9. Η προεδρία των συνθέσεων του Συμβουλίου, πλην της σύνθεσης των Εξωτερικών Υποθέσεων, ασκείται από τους αντιπροσώπους των κρατών μελών στο Συμβούλιο βάσει συστήματος ισότιμης εναλλαγής, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 236 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 17

1. Η Επιτροπή προάγει το κοινό συμφέρον της Ένωσης και αναλαμβάνει τις κατάλληλες πρωτοβουλίες για τον σκοπό αυτόν. Μεριμνά για την εφαρμογή των Συνθηκών καθώς και των μέτρων που θεσπίζονται βάσει αυτών από τα θεσμικά όργανα. Επιβλέπει την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης υπό τον έλεγχο του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκτελεί τον προϋπολογισμό και διαχειρίζεται τα προγράμματα. Ασκεί συντονιστικά, εκτελεστικά και διαχειριστικά καθήκοντα σύμφωνα με τους όρους που προβλέπουν οι Συνθήκες. Εξασφαλίζει την εξωτερική εκπροσώπηση της Ένωσης, πλην της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και άλλων περιπτώσεων που προβλέπονται στις Συνθήκες. Αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για τον ετήσιο και πολυετή προγραμματισμό της Ένωσης με στόχο την επίτευξη διοργανικών συμφωνιών.

2. Εκτός των περιπτώσεων για τις οποίες οι Συνθήκες ορίζουν άλλως, νομοθετική πράξη της Ένωσης μπορεί να εκδίδεται μόνο βάσει προτάσεως της Επιτροπής. Οι λοιπές πράξεις εκδίδονται βάσει προτάσεως της Επιτροπής, εφόσον αυτό προβλέπεται στις Συνθήκες.

▼B

3. Η θητεία της Επιτροπής είναι πενταετής.

Τα μέλη της Επιτροπής επιλέγονται βάσει των γενικών τους ικανοτήτων και της προσήλωσής τους στην Ευρωπαϊκή ιδέα και μεταξύ προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρη εχέγγυα ανεξαρτησίας.

Η Επιτροπή ασκεί τα καθήκοντά της με πλήρη ανεξαρτησία. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 18, παράγραφος 2, τα μέλη της Επιτροπής δεν επιζητούν ούτε δέχονται υποδείξεις από κυβερνήσεις, θεσμικά όργανα, λοιπά όργανα ή οργανισμούς. Απέχουν από κάθε πράξη ασυμβίβαστη προς τα καθήκοντά τους ή την εκτέλεση του έργου τους.

4. Η Επιτροπή που διορίζεται μεταξύ της ημερομηνίας έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας και της 31ης Οκτωβρίου 2014, απαρτίζεται από έναν υπήκοο από κάθε κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου της και του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, ο οποίος είναι ένας εκ των αντιπροέδρων της.

5. Από 1ης Νοεμβρίου 2014, η Επιτροπή απαρτίζεται από αριθμό μελών ο οποίος, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου της και του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, αντιστοιχεί στα δύο τρίτα του αριθμού των κρατών μελών, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίσει ομόφωνα να αλλάξει τον εν λόγω αριθμό.

Τα μέλη της Επιτροπής επιλέγονται μεταξύ των υπηκόων των κρατών μελών βάσει συστήματος αυστηρά ισότιμης εναλλαγής μεταξύ των κρατών μελών που να επιτρέπει να αντικατοπτρίζεται το δημογραφικό και γεωγραφικό φάσμα του συνόλου των κρατών μελών. Το σύστημα αυτό θεσπίζεται ομόφωνα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 244 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Ο πρόεδρος της Επιτροπής:

α) καθορίζει τους προσανατολισμούς στο πλαίσιο των οποίων η Επιτροπή ασκεί τα καθήκοντά της,

β) αποφασίζει σχετικά με την εσωτερική οργάνωση της Επιτροπής προκειμένου να διασφαλίζονται η συνοχή, η αποτελεσματικότητα και η συλλογικότητα της δράσης της,

γ) διορίζει αντιπροέδρους, πλην του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, μεταξύ των μελών της Επιτροπής.

Μέλος της Επιτροπής υποβάλλει παραίτηση, εφόσον του το ζητήσει ο πρόεδρος. Ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας υποβάλλει παραίτηση σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 18, παράγραφος 1, εφόσον του το ζητήσει ο πρόεδρος.

7. Λαμβάνοντας υπόψη τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και αφού προβεί στις κατάλληλες διαβουλεύσεις, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, προτείνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έναν υποψήφιο για το αξίωμα του προέδρου της Επιτροπής. Ο υποψήφιος αυτός εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν. Εάν ο υποψήφιος δεν συγκεντρώσει την πλειοψηφία, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, προτείνει εντός μηνός νέον υποψήφιο, ο οποίος εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με την ίδια διαδικασία.

▼B

Το Συμβούλιο, σε κοινή συμφωνία με τον εκλεγέντα πρόεδρο, καταρτίζει τον κατάλογο των άλλων προσώπων που προτείνει να διορισθούν μέλη της Επιτροπής. Τα πρόσωπα αυτά επιλέγονται βάσει των προτάσεων των κρατών μελών, σύμφωνα με τα κριτήρια της παραγράφου 3, δεύτερο εδάφιο και της παραγράφου 5, δεύτερο εδάφιο.

Ο πρόεδρος, ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και τα άλλα μέλη της Επιτροπής υπόκεινται, ως σώμα, σε ψήφο έγκρισης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Βάσει της έγκρισης αυτής, η Επιτροπή διορίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

8. Η Επιτροπή, ως σώμα, ευθύνεται έναντι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να εγκρίνει πρόταση μομφής κατά της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 234 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εάν η πρόταση αυτή εγκριθεί, τα μέλη της Επιτροπής οφείλουν να παραιτηθούν συλλογικά από τα καθήκοντά τους και ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας οφείλει να παραιτηθεί από τα καθήκοντα που ασκεί εντός της Επιτροπής.

Άρθρο 18

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία και με τη συμφωνία του προέδρου της Επιτροπής, διορίζει τον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται να τον απαλλάξει από τα καθήκοντά του με την ίδια διαδικασία.

2. Ο ύπατος εκπρόσωπος ασκεί την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας της Ένωσης. Συμβάλλει με τις προτάσεις του στον σχεδιασμό της πολιτικής αυτής, την οποία και εκτελεί ως εντολοδόχος του Συμβουλίου. Ενεργεί κατά τον ίδιο τρόπο για την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας.

3. Ο ύπατος εκπρόσωπος προεδρεύει του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων.

4. Ο ύπατος εκπρόσωπος κατέχει μια εκ των θέσεων αντιπροέδρου της Επιτροπής. Μεριμνά για τη συνοχή της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Είναι επιφορτισμένος, εντός της Επιτροπής, για την άσκηση των καθηκόντων της στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων και για τον συντονισμό των άλλων πτυχών της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Κατά την άσκηση των καθηκόντων αυτών στο πλαίσιο της Επιτροπής, και μόνον για τα συγκεκριμένα καθήκοντα, ο ύπατος εκπρόσωπος υπόκειται στις διαδικασίες που διέπουν τη λειτουργία της Επιτροπής, κατά τον βαθμό που αυτό είναι συμβατό με τις παραγράφους 2 και 3.

Άρθρο 19

1. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιλαμβάνει το Δικαστήριο, το Γενικό Δικαστήριο και ειδικευμένα δικαστήρια. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξασφαλίζει την τήρηση του δικαίου κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή των Συνθηκών.

Τα κράτη μέλη προβλέπουν τα ένδικα βοηθήματα και μέσα που είναι αναγκαία για να διασφαλίζεται η πραγματική δικαστική προστασία στους τομείς που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης.

▼B

2. Το Δικαστήριο απαρτίζεται από ένα δικαστή ανά κράτος μέλος. Επικουρείται από γενικούς εισαγγελείς.

Το Γενικό Δικαστήριο απαρτίζεται από έναν τουλάχιστον δικαστή ανά κράτος μέλος.

Οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς του Δικαστηρίου και οι δικαστές του Γενικού Δικαστηρίου επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρη εχέγγυα ανεξαρτησίας και πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις των άρθρων 253 και 254 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για έξι έτη. Οι απερχόμενοι δικαστές και γενικοί εισαγγελείς μπορούν να διορίζονται εκ νέου.

3. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφαίνεται σύμφωνα με τις Συνθήκες:

α) επί των προσφυγών που ασκούνται από κράτος μέλος, θεσμικό όργανο ή φυσικά ή νομικά πρόσωπα,

β) προδικαστικώς, κατόπιν αιτήματος εθνικών δικαστηρίων, επί της ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης ή επί του κύρους πράξεων που εκδόθηκαν από τα θεσμικά όργανα,

γ) επί των λοιπών περιπτώσεων που προβλέπονται από τις Συνθήκες.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ

Άρθρο 20

(πρώην άρθρα 27Α έως 27Ε, 40 έως 40Β και 43 έως 45 ΣΕΕ και πρώην άρθρα 11 και 11 Α ΣΕΚ)

1. Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να καθιερώσουν μεταξύ τους ενισχυμένη συνεργασία στο πλαίσιο των μη αποκλειστικών αρμοδιοτήτων της Ένωσης μπορούν να προσφεύγουν στα θεσμικά όργανα της Ένωσης και να ασκούν τις αρμοδιότητες αυτές εφαρμόζοντας τις κατάλληλες διατάξεις των Συνθηκών, εντός των ορίων και σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που προβλέπονται από το παρόν άρθρο, καθώς και από τα άρθρα 326 έως 334 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι ενισχυμένες συνεργασίες έχουν ως σκοπό να διευκολύνουν την πραγμάτωση των στόχων της Ένωσης, να διαφυλάσσουν τα συμφέροντά της και να ενισχύουν τη διαδικασία ολοκλήρωσής της. Είναι ανοικτές σε όλα τα κράτη μέλη ανά πάσα στιγμή, σύμφωνα με το άρθρο 328 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Η απόφαση με την οποία εγκρίνεται ενισχυμένη συνεργασία εκδίδεται από το Συμβούλιο ως έσχατη λύση, εφόσον αυτό διαπιστώσει ότι οι επιδιωκόμενοι στόχοι της συνεργασίας αυτής δεν μπορούν να επιτευχθούν μέσα σε εύλογο χρόνο από την Ένωση στο σύνολό της, και υπό τον όρο ότι θα συμμετέχουν σε αυτήν τουλάχιστον εννέα κράτη μέλη. Το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 329 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

▼B

3. Κάθε μέλος του Συμβουλίου μπορεί να συμμετέχει στις συσκέψεις του, ψηφίζουν όμως μόνον τα μέλη του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα κράτη μέλη τα οποία συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία. Οι λεπτομερείς κανόνες της ψηφοφορίας καθορίζονται στο άρθρο 330 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Οι πράξεις που θεσπίζονται στο πλαίσιο ενισχυμένης συνεργασίας δεσμεύουν μόνο τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε αυτήν. Οι πράξεις αυτές δεν θεωρούνται ως κεκτημένο το οποίο χρήζει αποδοχής από τα κράτη που είναι υποψήφια για προσχώρηση στην Ένωση.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 21

1. Η δράση της Ένωσης στη διεθνή σκηνή έχει ως γνώμονα και σχεδιάζεται με στόχο να προωθεί στο ευρύτερο παγκόσμιο πλαίσιο τις αρχές που έχουν εμπνεύσει τη δημιουργία, την ανάπτυξη και τη διεύρυνσή της: τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, την οικουμενικότητα και το αδιαίρετο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, τον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, τις αρχές της ισότητας και της αλληλεγγύης και τον σεβασμό των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και του διεθνούς δικαίου.

Η Ένωση προσπαθεί να αναπτύσσει σχέσεις και να δημιουργεί εταιρικές σχέσεις με τρίτες χώρες και διεθνείς, περιφερειακούς ή παγκόσμιους οργανισμούς που συμμερίζονται τις αρχές του πρώτου εδαφίου. Προωθεί πολυμερείς λύσεις σε κοινά προβλήματα, ιδίως στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών.

2. Η Ένωση καθορίζει και εφαρμόζει κοινές πολιτικές και δράσεις και εργάζεται για την επίτευξη υψηλού βαθμού συνεργασίας σε όλους τους τομείς των διεθνών σχέσεων, με στόχο:

α) τη διαφύλαξη των αξιών της, των θεμελιωδών της συμφερόντων, της ασφάλειας, της ανεξαρτησίας και της ακεραιότητάς της,

β) την εδραίωση και στήριξη της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των αρχών του διεθνούς δικαίου,

γ) τη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη των συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας, σύμφωνα με τους στόχους και τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και σύμφωνα με τις αρχές της τελικής πράξης του Ελσίνκι και τους στόχους του Χάρτη του Παρισιού, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αφορούν τα εξωτερικά σύνορα,

δ) την προώθηση, στις αναπτυσσόμενες χώρες, της αειφόρου ανάπτυξης από οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική άποψη, με πρωταρχικό στόχο την εξάλειψη της φτώχειας,

▼B

ε) την προώθηση της ενσωμάτωσης όλων των χωρών στην παγκόσμια οικονομία, μεταξύ άλλων και μέσω της προοδευτικής κατάργησης των περιορισμών του διεθνούς εμπορίου,

στ) τη συμβολή στην ανάπτυξη διεθνών μέτρων για τη διαφύλαξη και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και την αειφόρο διαχείριση των παγκόσμιων φυσικών πόρων, με στόχο τη διασφάλιση της αειφόρου ανάπτυξης,

ζ) την παροχή συνδρομής σε πληθυσμούς, χώρες και περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές, και

η) την προώθηση διεθνούς συστήματος που θεμελιώνεται στην ενισχυμένη πολυμερή συνεργασία και τη χρηστή παγκόσμια διακυβέρνηση.

3. Η Ένωση τηρεί τις αρχές και επιδιώκει τους στόχους των παραγράφων 1 και 2 κατά τη διαμόρφωση και εφαρμογή της εξωτερικής δράσης της στους διάφορους τομείς που καλύπτονται από τον παρόντα τίτλο και από το πέμπτο μέρος της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και κατά τη διαμόρφωση και εφαρμογή των εξωτερικών πτυχών των άλλων πολιτικών της.

Η Ένωση μεριμνά για τη συνοχή μεταξύ των διαφόρων τομέων της εξωτερικής της δράσης και μεταξύ αυτών και των άλλων πολιτικών της. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή, επικουρούμενοι από τον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, εξασφαλίζουν αυτή τη συνοχή και συνεργάζονται για τον σκοπό αυτό.

Άρθρο 22

1. Βάσει των αρχών και των στόχων του άρθρου 21, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζει τα στρατηγικά συμφέροντα και τους στόχους της Ένωσης.

Οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ως προς τα στρατηγικά συμφέροντα και τους στόχους της Ένωσης αφορούν την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας καθώς και άλλους τομείς που εμπίπτουν στην εξωτερική δράση της Ένωσης. Μπορούν να αφορούν τις σχέσεις της Ένωσης με μια χώρα ή μια περιοχή, ή να έχουν θεματική προσέγγιση. Προσδιορίζουν τη διάρκειά τους και τα μέσα που θα πρέπει να παράσχουν η Ένωση και τα κράτη μέλη.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από σύσταση του Συμβουλίου, η οποία υιοθετείται από αυτό σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που προβλέπονται για κάθε τομέα. Οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου εφαρμόζονται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από τις Συνθήκες διαδικασίες.

2. Ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, όσον αφορά τα θέματα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, και η Επιτροπή, όσον αφορά τους άλλους τομείς εξωτερικής δράσης, μπορούν να υποβάλλουν στο Συμβούλιο κοινές προτάσεις.

▼B

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ 1

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 23

Η δράση της Ένωσης στη διεθνή σκηνή, βάσει του παρόντος κεφαλαίου, έχει ως γνώμονα τις αρχές, προωθεί τους στόχους και διεξάγεται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο 1.

Άρθρο 24

(πρώην άρθρο 11 ΣΕΕ)

1. Η αρμοδιότητα της Ένωσης στο πεδίο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας καλύπτει όλους τους τομείς της εξωτερικής πολιτικής και το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν την ασφάλεια της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του προοδευτικού καθορισμού κοινής αμυντικής πολιτικής, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε κοινή άμυνα.

Η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας διέπεται από ειδικούς κανόνες και διαδικασίες. Χαράσσεται και υλοποιείται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο, τα οποία αποφασίζουν με ομοφωνία, πλην των περιπτώσεων στις οποίες οι Συνθήκες ορίζουν άλλως. Η θέσπιση νομοθετικών πράξεων αποκλείεται. Η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας υλοποιείται από τον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις Συνθήκες. Ο ειδικός ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής σ' αυτόν τον τομέα ορίζεται από τις Συνθήκες. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχει δικαιοδοσία όσον αφορά τις εν λόγω διατάξεις, πλην της αρμοδιότητάς του να παρακολουθεί τη συμμόρφωση προς το άρθρο 40 της παρούσας Συνθήκης και να ελέγχει τη νομιμότητα ορισμένων αποφάσεων, ►C1 κατά τα αναφερόμενα από το άρθρο 275, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. ◄

2. Η Ένωση, στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής της δράσης, ασκεί, καθορίζει και εφαρμόζει κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας η οποία βασίζεται στην ανάπτυξη της αμοιβαίας πολιτικής αλληλεγγύης των κρατών μελών, στον προσδιορισμό ζητημάτων γενικού ενδιαφέροντος και στην επίτευξη διαρκώς μεγαλύτερου βαθμού σύγκλισης των δράσεων των κρατών μελών.

3. Τα κράτη μέλη υποστηρίζουν ενεργά και ανεπιφυλάκτως την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας της Ένωσης, με πνεύμα πίστης και αμοιβαίας αλληλεγγύης και σέβονται τη δράση της Ένωσης στον εν λόγω τομέα.

Τα κράτη μέλη εργάζονται ομού για την ενίσχυση και ανάπτυξη της αμοιβαίας πολιτικής τους αλληλεγγύης. Απέχουν από κάθε δράση αντίθετη προς τα συμφέροντα της Ένωσης ή ικανή να θίξει την αποτελεσματικότητά της ως συνεκτικής δύναμης στις διεθνείς σχέσεις.

Το Συμβούλιο και ο ύπατος εκπρόσωπος μεριμνούν για την τήρηση αυτών των αρχών.

▼B

Άρθρο 25

(πρώην άρθρο 12 ΣΕΕ)

Η Ένωση ασκεί την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας:

α) καθορίζοντας τους γενικούς της προσανατολισμούς,

β) εκδίδοντας αποφάσεις που καθορίζουν:

i) τις δράσεις που αναλαμβάνει η Ένωση,

ii) τις θέσεις που λαμβάνει η Ένωση,

iii) τους λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή των αποφάσεων των σημείων i) και ii),

και

γ) ενισχύοντας τη συστηματική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών για την άσκηση της πολιτικής τους.

Άρθρο 26

(πρώην άρθρο 13 ΣΕΕ)

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσδιορίζει τα στρατηγικά συμφέροντα της Ένωσης, ορίζει τους στόχους και καθορίζει τους γενικούς προσανατολισμούς της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων που έχουν συνέπειες στην άμυνα. Εκδίδει τις απαιτούμενες αποφάσεις.

Εάν αυτό επιβάλλεται από τις διεθνείς εξελίξεις, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου συγκαλεί έκτακτη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τον καθορισμό των στρατηγικών κατευθυντηρίων γραμμών της πολιτικής της Ένωσης ως προς τις εξελίξεις αυτές.

2. Το Συμβούλιο καταρτίζει την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας και λαμβάνει τις αναγκαίες αποφάσεις για τον καθορισμό και την εφαρμογή της εν λόγω πολιτικής βάσει των γενικών προσανατολισμών και στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών που καθορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Το Συμβούλιο και ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας μεριμνούν για την ενότητα, τη συνοχή και την αποτελεσματικότητα της δράσης της Ένωσης.

3. Η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας υλοποιείται από τον ύπατο εκπρόσωπο και από τα κράτη μέλη με τη χρησιμοποίηση των εθνικών μέσων και των μέσων της Ένωσης.

Άρθρο 27

1. Ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, ο οποίος προεδρεύει ►C2 του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων, ◄ συμβάλλει με τις προτάσεις του στη διαμόρφωση της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και διασφαλίζει την εφαρμογή των αποφάσεων που εκδίδουν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο.

▼B

2. Ο ύπατος εκπρόσωπος εκπροσωπεί την Ένωση για ζητήματα που εμπίπτουν στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας. Διεξάγει τον πολιτικό διάλογο με τρίτους εξ ονόματος της Ένωσης και εκφράζει τη θέση της Ένωσης στους διεθνείς οργανισμούς και στις διεθνείς διασκέψεις.

3. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, ο ύπατος εκπρόσωπος επικουρείται από ευρωπαϊκή υπηρεσία εξωτερικής δράσης. Η υπηρεσία αυτή συνεργάζεται στενά με τις διπλωματικές υπηρεσίες των κρατών μελών και απαρτίζεται από υπαλλήλους των αρμοδίων διευθύνσεων της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου και της Επιτροπής καθώς και αποσπασμένο προσωπικό των εθνικών διπλωματικών υπηρεσιών. Η οργάνωση και η λειτουργία της ευρωπαϊκής υπηρεσίας εξωτερικής δράσης καθορίζονται με απόφαση του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο αποφασίζει, προτάσει του ύπατου εκπροσώπου, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και έγκριση της Επιτροπής.

Άρθρο 28

(πρώην άρθρο 14 ΣΕΕ)

1. Όταν μια διεθνής κατάσταση απαιτεί επιχειρησιακή δράση εκ μέρους της Ένωσης, το Συμβούλιο εκδίδει τις αναγκαίες αποφάσεις. Προσδιορίζουν τους στόχους τους, το πεδίο εφαρμογής τους, τα μέσα που πρέπει να τεθούν στη διάθεση της Ένωσης, τις προϋποθέσεις εφαρμογής τους και, εφόσον είναι απαραίτητο, τη διάρκειά τους.

Σε περίπτωση αλλαγής των περιστάσεων με σαφή επίπτωση στο θέμα το οποίο αποτελεί αντικείμενο μιας τέτοιας απόφασης, το Συμβούλιο αναθεωρεί τις αρχές και τους στόχους αυτής της απόφασης και λαμβάνει τις αναγκαίες αποφάσεις.

2. Οι αποφάσεις της παραγράφου 1 δεσμεύουν τα κράτη μέλη όσον αφορά τις θέσεις που υιοθετούν και τη διεξαγωγή της δράσης τους.

3. Κάθε θέση ή δράση κατ' ιδίαν κράτους μέλους η οποία σχεδιάζεται κατ' εφαρμογή απόφασης βάσει της παραγράφου 1 γνωστοποιείται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εντός προθεσμίας η οποία επιτρέπει, εάν είναι αναγκαίο, προηγούμενη συνεννόηση στα πλαίσια του Συμβουλίου. Η υποχρέωση της προηγούμενης ενημέρωσης δεν εφαρμόζεται στα μέτρα που αποτελούν απλή μεταφορά, σε εθνικό επίπεδο, των αποφάσεων του Συμβουλίου.

4. Σε περίπτωση επιτακτικής ανάγκης που οφείλεται σε μεταβολή της κατάστασης και ελλείψει αναθεώρησης της απόφασης του Συμβουλίου βάσει της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να λάβουν, επειγόντως, τα μέτρα που επιβάλλονται στα πλαίσια των γενικών στόχων της εν λόγω απόφασης. Το αφορώμενο κράτος μέλος ενημερώνει αμέσως το Συμβούλιο για τα ληφθέντα μέτρα.

5. Σε περίπτωση σοβαρών δυσχερειών κατά την εφαρμογή μιας απόφασης που αναφέρεται στο παρόν άρθρο, ένα κράτος μέλος προσφεύγει στο Συμβούλιο το οποίο τις συζητά και αναζητεί τις κατάλληλες λύσεις. Οι λύσεις αυτές δεν μπορούν να αντιβαίνουν προς τους στόχους της απόφασης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ούτε να βλάπτουν την αποτελεσματικότητά της.

▼B

Άρθρο 29

(πρώην άρθρο 15 ΣΕΕ)

Το Συμβούλιο εκδίδει αποφάσεις οι οποίες καθορίζουν τη στάση της Ένωσης επί συγκεκριμένου ζητήματος γεωγραφικής ή θεματικής φύσεως. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι εθνικές τους πολιτικές να συνάδουν προς τις θέσεις της Ένωσης.

Άρθρο 30

(πρώην άρθρο 22 ΣΕΕ)

1. Κάθε κράτος μέλος, ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, ή ο ύπατος εκπρόσωπος με την υποστήριξη της Επιτροπής μπορεί να προσφεύγει στο Συμβούλιο για κάθε θέμα που αφορά την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας και να υποβάλλει, αντίστοιχα, πρωτοβουλίες ή προτάσεις στο Συμβούλιο.

2. Στις περιπτώσεις που απαιτείται ταχεία λήψη αποφάσεως, ο ύπατος εκπρόσωπος συγκαλεί, είτε αυτεπαγγέλτως είτε μετά από σχετική αίτηση κράτους μέλους, έκτακτη σύνοδο του Συμβουλίου, εντός προθεσμίας σαράντα οκτώ ωρών ή, σε περίπτωση απόλυτης ανάγκης, εντός βραχύτερου διαστήματος.

Άρθρο 31

(πρώην άρθρο 23 ΣΕΕ)

1. Οι εμπίμπτουσες στο παρόν κεφάλαιο αποφάσεις λαμβάνονται ομόφωνα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και από το Συμβούλιο, πλην των περιπτώσεων στις οποίες το παρόν κεφάλαιο ορίζει άλλως. Η θέσπιση νομοθετικών πράξεων αποκλείεται.

Σε περίπτωση αποχής κατά τη διεξαγωγή ψηφοφορίας, ένα μέλος του Συμβουλίου δύναται να συνοδεύσει την αποχή του με τυπική δήλωση, σύμφωνα με το παρόν εδάφιο. Σ' αυτή την περίπτωση, δεν υποχρεούται να εφαρμόσει την απόφαση, αλλά αποδέχεται ότι η απόφαση δεσμεύει την Ένωση. Εκφράζοντας πνεύμα αμοιβαίας αλληλεγγύης, το εν λόγω κράτος μέλος απέχει από οποιαδήποτε δράση, η οποία ενδέχεται να αντιτίθεται ή να εμποδίζει τη δράση της Ένωσης που βασίζεται σ' αυτή την απόφαση, ενώ τα άλλα κράτη μέλη σέβονται τη θέση του. Εάν τα μέλη του Συμβουλίου που συνόδευσαν την αποχή τους με τη δήλωση αυτή αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ένα τρίτο των κρατών μελών και ο πληθυσμός τους συγκεντρώνει τουλάχιστον το ένα τρίτο του πληθυσμού της Ένωσης, η απόφαση δεν εκδίδεται.

2. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου 1, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία:

— όταν εκδίδει απόφαση που καθορίζει δράση ή θέση της Ένωσης βάσει απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που αφορά τα στρατηγικά συμφέροντα και τους στόχους της Ένωσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 22, παράγραφος 1,

— όταν εκδίδει απόφαση που καθορίζει δράση ή θέση της Ένωσης μετά από πρόταση του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, που υποβλήθηκε κατόπιν συγκεκριμένου αιτήματος που του υπέβαλε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, εξ ιδίας πρωτοβουλίας ή με πρωτοβουλία του ύπατου εκπροσώπου,

▼B

— όταν υιοθετεί απόφαση που προβλέπει την εφαρμογή απόφασης που καθορίζει δράση ή θέση της Ένωσης,

— όταν διορίζει ειδικό εντεταλμένο σύμφωνα με το άρθρο 33.

Αν μέλος του Συμβουλίου δηλώσει ότι, για ζωτικούς και δεδηλωμένους λόγους εθνικής πολιτικής, προτίθεται να αντιταχθεί στην θέσπιση απόφασης η οποία πρόκειται να ληφθεί με ειδική πλειοψηφία, δεν διεξάγεται ψηφοφορία. Ο ύπατος εκπρόσωπος αναζητεί, σε στενή διαβούλευση με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, λύση που να είναι αποδεκτή για το εν λόγω κράτος μέλος. Εάν δεν το επιτύχει, το Συμβούλιο μπορεί, με ειδική πλειοψηφία, να ζητήσει την παραπομπή του θέματος στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ώστε να ληφθεί ομόφωνα απόφαση.

3. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει ομόφωνα απόφαση που ορίζει ότι το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία σε περιπτώσεις πέραν των προβλεπομένων στην παράγραφο 2.

4. Οι παράγραφοι 2 και 3 δεν ισχύουν για αποφάσεις με στρατιωτικές συνέπειες ή με συνέπειες στην άμυνα.

5. Όσον αφορά τα διαδικαστικά θέματα, το Συμβούλιο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών του.

Άρθρο 32

(πρώην άρθρο 16 ΣΕΕ)

Τα κράτη μέλη συνεννοούνται μεταξύ τους στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου για κάθε ζήτημα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας που παρουσιάζει γενικό ενδιαφέρον, προκειμένου να καθορίσουν κοινή προσέγγιση. Πριν να αναλάβει διεθνώς οποιαδήποτε δράση ή οποιαδήποτε δέσμευση που θα μπορούσε να επηρεάσει τα συμφέροντα της Ένωσης, κάθε κράτος μέλος διαβουλεύεται με τα άλλα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, με τη σύγκλιση των δράσεών τους, ότι η Ένωση είναι σε θέση να υπερασπίζεται διεθνώς τα συμφέροντά της και τις αξίες της. Τα κράτη μέλη είναι αλληλέγγυα μεταξύ τους.

Όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο έχει καθορίσει κοινή προσέγγιση της Ένωσης κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου, ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και οι υπουργοί εξωτερικών των κρατών μελών συντονίζουν τις δραστηριότητές τους στο πλαίσιο του Συμβουλίου.

Οι διπλωματικές αποστολές των κρατών μελών και οι αντιπροσωπείες της Ένωσης σε τρίτες χώρες και σε διεθνείς οργανισμούς συνεργάζονται μεταξύ τους και συμβάλλουν στη διαμόρφωση και στην υλοποίηση της κοινής προσέγγισης.

Άρθρο 33

(πρώην άρθρο 18 ΣΕΕ)

Το Συμβούλιο δύναται, μετά από πρόταση του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, να διορίζει ειδικό εντεταλμένο για συγκεκριμένα θέματα πολιτικής. Ο ειδικός εντεταλμένος ασκεί την εντολή του υπό την εξουσία του ύπατου εκπροσώπου.

▼B

Άρθρο 34

(πρώην άρθρο 19 ΣΕΕ)

1. Τα κράτη μέλη συντονίζουν τη δράση τους στα πλαίσια των διεθνών οργανισμών και στις διεθνείς διασκέψεις και υποστηρίζουν, στα πλαίσια αυτά, τις θέσεις της Ένωσης. Ο ύπατος εκπρόσωπος της 'Ενωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας εξασφαλίζει την οργάνωση του συντονισμού αυτού.

Στους διεθνείς οργανισμούς και στις διεθνείς διασκέψεις στις οποίες δεν συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη, τα κράτη μέλη που συμμετέχουν υποστηρίζουν τις θέσεις της Ένωσης.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 24, παράγραφος 3, τα κράτη μέλη που εκπροσωπούνται σε διεθνείς οργανισμούς ή διεθνείς διασκέψεις όπου δεν συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη, τηρούν ενήμερα τα κράτη μέλη που δεν συμμετέχουν καθώς και τον ύπατο εκπρόσωπο για κάθε ζήτημα κοινού ενδιαφέροντος.

Όσα κράτη μέλη είναι επίσης μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών θα συνεννοούνται μεταξύ τους και θα τηρούν πλήρως ενήμερα τα άλλα κράτη μέλη καθώς και τον ύπατο εκπρόσωπο. Όσα κράτη μέλη είναι μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας θα υπερασπίζονται, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, τις θέσεις και τα συμφέροντα της Ένωσης, με την επιφύλαξη των ευθυνών τους δυνάμει των διατάξεων του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Όταν η Ένωση έχει καθορίσει θέση ως προς συγκεκριμένο θέμα της ημερήσιας διάταξης του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, τα κράτη μέλη που είναι μέλη του ζητούν να κληθεί ο ύπατος εκπρόσωπος για να παρουσιάσει τη θέση της 'Ενωσης.

Άρθρο 35

(πρώην άρθρο 20 ΣΕΕ)

Οι διπλωματικές και προξενικές αποστολές των κρατών μελών και οι αντιπροσωπείες της Ένωσης σε τρίτες χώρες και σε διεθνείς διασκέψεις, καθώς και οι αντιπροσωπείες τους σε διεθνείς οργανισμούς, συνεργάζονται προκειμένου να εξασφαλίζεται η τήρηση και η εφαρμογή των αποφάσεων που καθορίζουν θέσεις και δράσεις της Ένωσης, οι οποίες εκδίδονται βάσει του παρόντος κεφαλαίου.

Οι ανωτέρω εντείνουν τη συνεργασία τους ανταλλάσσοντας πληροφορίες και προβαίνοντας σε κοινές αξιολογήσεις.

Συμβάλλουν στην εφαρμογή του δικαιώματος προστασίας των πολιτών της Ένωσης στο έδαφος τρίτων χωρών, το οποίο προβλέπεται στο άρθρο20, παράγραφος 2, στοιχείο γ), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στην εφαρμογή των μέτρων που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 23 της εν λόγω Συνθήκης.

Άρθρο 36

(πρώην άρθρο 21 ΣΕΕ)

Ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας ζητά τακτικά τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσον αφορά τις κύριες πτυχές και τις βασικές επιλογές της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και της κοινής πολιτικής ασφαλείας και άμυνας και το ενημερώνει για την εξέλιξη των εν λόγω πολιτικών. Μεριμνά ώστε να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι απόψεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Οι ειδικοί εντεταλμένοι μπορούν να συμμετέχουν στην ενημέρωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

▼B

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να απευθύνει ερωτήσεις ή να διατυπώνει συστάσεις προς το Συμβούλιο και τον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης. Διεξάγει δύο φορές κατ' έτος συζήτηση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην εφαρμογή της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένης της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας.

Άρθρο 37

(πρώην άρθρο 24 ΣΕΕ)

Η Ένωση δύναται να συνάπτει συμφωνίες με ένα ή περισσότερα κράτη ή διεθνείς οργανισμούς στους τομείς που εμπίπτουν στο παρόν κεφάλαιο.

Άρθρο 38

(πρώην άρθρο 25 ΣΕΕ)

Με την επιφύλαξη του άρθρου 240 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μια Επιτροπή Πολιτικής και Ασφαλείας παρακολουθεί τη διεθνή κατάσταση στους τομείς που εμπίπτουν στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας και συμβάλλει στον καθορισμό των πολιτικών διατυπώνοντας γνώμες απευθυνόμενες στο Συμβούλιο, είτε μετά από αίτηση του Συμβουλίου ►C1 ή του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας ◄ είτε με δική της πρωτοβουλία. Η εν λόγω επιτροπή εποπτεύει επίσης την εφαρμογή των συμπεφωνημένων πολιτικών, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του ύπατου εκπροσώπου.

Στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου, η Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας ασκεί, υπό την ευθύνη του Συμβουλίου και του ύπατου εκροσώπου, τον πολιτικό έλεγχο και τη στρατηγική διεύθυνση των επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων του άρθρου 43.

Το Συμβούλιο δύναται, για τους σκοπούς των επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων και για τη διάρκειά τους, όπως προσδιορίζονται από το Συμβούλιο, να εξουσιοδοτεί την εν λόγω επιτροπή να λαμβάνει τις προσήκουσες αποφάσεις που αφορούν τον πολιτικό έλεγχο και τη στρατηγική διεύθυνση της επιχείρησης.

Άρθρο 39

Σύμφωνα με το άρθρο 16 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατά παρέκκλιση της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση με την οποία καθορίζει τους κανόνες σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου, και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών. Η τήρηση των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητων αρχών.

Άρθρο 40

(πρώην άρθρο 47 ΣΕΕ)

Η εφαρμογή της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας δεν επηρεάζει την εφαρμογή των διαδικασιών και το αντίστοιχο εύρος των αρμοδιοτήτων των θεσμικών οργάνων που προβλέπονται στις Συνθήκες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, τις οποίες αναφέρουν τα άρθρα 3 έως 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

▼B

Ομοίως, η εφαρμογή των πολιτικών που αναφέρουν τα άρθρα αυτά δεν επηρεάζει την εφαρμογή των διαδικασιών και το αντίστοιχο εύρος των αρμοδιοτήτων των θεσμικών οργάνων που προβλέπονται στις Συνθήκες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης βάσει του παρόντος κεφαλαίου.

Άρθρο 41

(πρώην άρθρο 28 ΣΕΕ)

1. Οι διοικητικές δαπάνες τις οποίες συνεπάγεται για τα θεσμικά όργανα η εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου, βαρύνουν τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

2. Οι λειτουργικές δαπάνες τις οποίες συνεπάγεται η εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου βαρύνουν επίσης τον προϋπολογισμό της Ένωσης, πλην των δαπανών που οφείλονται σε ενέργειες που έχουν στρατιωτικές συνέπειες ή συνέπειες στην άμυνα και των περιπτώσεων όπου το Συμβούλιο λαμβάνει ομόφωνα διαφορετική απόφαση.

Στις περιπτώσεις που οι δαπάνες δεν καταλογίζονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης, αυτές βαρύνουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την κλείδα ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, εκτός εάν το Συμβούλιο λάβει ομόφωνα διαφορετική απόφαση. Όσον αφορά τις δαπάνες που οφείλονται σε ενέργειες που έχουν στρατιωτικές συνέπειες ή συνέπειες στην άμυνα, τα κράτη μέλη οι αντιπρόσωποι των οποίων στο Συμβούλιο, προέβησαν σε τυπική δήλωση δυνάμει του άρθρου 31, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, δεν υποχρεούνται να συμβάλουν στην χρηματοδότησή τους.

3. Το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση με την οποία ορίζονται ειδικές διαδικασίες προκειμένου να εξασφαλισθεί η ταχεία πρόσβαση στις πιστώσεις του προϋπολογισμού της Ένωσης που προορίζονται για την επείγουσα χρηματοδότηση πρωτοβουλιών στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, και ιδίως των προπαρασκευαστικών ενεργειών εν όψει αποστολής που αναφέρεται στο άρθρο 42, παράγραφος 1, και στο άρθρο 43. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Οι προπαρασκευαστικές ενέργειες ενόψει αποστολής που αναφέρεται στο άρθρο 42, παράγραφος 1, και στο άρθρο 43, που δεν καταλογίζονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης, χρηματοδοτούνται από Ταμείο Εκκίνησης, το οποίο δημιουργείται από συνεισφορές των κρατών μελών.

Το Συμβούλιο εκδίδει με ειδική πλειοψηφία, μετά από πρόταση του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, αποφάσεις που θεσπίζουν:

α) τις πρακτικές ρυθμίσεις της σύστασης και της χρηματοδότησης του Ταμείου Εκκίνησης, ιδίως τα χρηματοδοτικά ποσά που χορηγούνται στο Ταμείο,

β) τις πρακτικές ρυθμίσεις διαχείρισης του Ταμείου Εκκίνησης,

γ) τις πρακτικές ρυθμίσεις του δημοσιονομικού ελέγχου.

Όταν η αποστολή που σχεδιάζεται σύμφωνα με το άρθρο 42, παράγραφος 1, και το άρθρο 43, δεν μπορεί να καταλογισθεί στον προϋπολογισμό της Ένωσης, το Συμβούλιο εξουσιοδοτεί τον ύπατο εκπρόσωπο να χρησιμοποιήσει το Ταμείο Εκκίνησης. Ο ύπατος εκπρόσωπος υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με την εκτέλεση της εντολής αυτής.

▼B

ΤΜΗΜΑ 2

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑΣ

Άρθρο 42

(πρώην άρθρο 17 ΣΕΕ)

1. Η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Εξασφαλίζει στην Ένωση επιχειρησιακή ικανότητα βασισμένη σε μη στρατιωτικά και στρατιωτικά μέσα. Η Ένωση μπορεί να κάνει χρήση των μέσων αυτών σε αποστολές εκτός της Ένωσης προκειμένου να διασφαλίζει τη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη των συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας, σύμφωνα με τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Η εκτέλεση των καθηκόντων αυτών βασίζεται στα μέσα που παρέχουν τα κράτη μέλη.

2. Η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας περιλαμβάνει τον προοδευτικό προσδιορισμό κοινής αμυντικής πολιτικής της Ένωσης. Η κοινή αμυντική πολιτική θα οδηγήσει στην κοινή άμυνα όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο λάβει σχετική απόφαση με ομοφωνία. Στην περίπτωση αυτή, συνιστά στα κράτη μέλη την έκδοση της απόφασης αυτής σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.

Η πολιτική της Ένωσης κατά την έννοια του παρόντος τμήματος δεν θίγει την ιδιαιτερότητα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών και σέβεται τις υποχρεώσεις που απορρέουν για ορισμένα κράτη μέλη τα οποία θεωρούν ότι η κοινή τους άμυνα υλοποιείται στα πλαίσια της οργάνωσης της Συνθήκης του Βορείου Ατλαντικού (ΝΑΤΟ), δυνάμει της Συνθήκης του Βορείου Ατλαντικού, και συμβιβάζεται με την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας που διαμορφώνεται μέσα στο πλαίσιο αυτό.

3. Τα κράτη μέλη θέτουν στη διάθεση της Ένωσης, για την εφαρμογή της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, στρατιωτικές και μη στρατιωτικές δυνατότητες, προκειμένου να συμβάλουν στους στόχους που καθόρισε το Συμβούλιο. Τα κράτη μέλη που συγκροτούν μεταξύ τους πολυεθνικές δυνάμεις μπορούν επίσης να θέτουν τις δυνάμεις αυτές στη διάθεση της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας.

Τα κράτη μέλη δεσμεύονται να βελτιώσουν προοδευτικά τις στρατιωτικές τους δυνατότητες. Ο Οργανισμός στον τομέα της ανάπτυξης αμυντικών δυνατοτήτων, της έρευνας, των προμηθειών και των εξοπλισμών (εφεξής αποκαλούμενος «Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας») προσδιορίζει τις επιχειρησιακές ανάγκες, προωθεί μέτρα για την ικανοποίησή τους, συμβάλλει στον προσδιορισμό και, ενδεχομένως, στην υλοποίηση κάθε μέτρου πρόσφορου για την ενίσχυση της βιομηχανικής και τεχνολογικής βάσης του αμυντικού τομέα, συμμετέχει στον προσδιορισμό ευρωπαϊκής πολιτικής δυνατοτήτων και εξοπλισμών και επικουρεί το Συμβούλιο στην αξιολόγηση της βελτίωσης των στρατιωτικών δυνατοτήτων.

4. Οι αποφάσεις σχετικά με την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας, καθώς και οι αποφάσεις που αφορούν την πραγματοποίηση μιας αποστολής βάσει του παρόντος άρθρου, εκδίδονται από το Συμβούλιο ομόφωνα μετά από πρόταση του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας ή πρωτοβουλία κράτους μέλους. Ο ύπατος εκπρόσωπος μπορεί να προτείνει την προσφυγή σε εθνικά μέσα καθώς και στα μέσα της Ένωσης, ενδεχομένως από κοινού με την Επιτροπή.

▼B

5. Το Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει την εκτέλεση αποστολής, στο πλαίσιο της Ένωσης, σε ομάδα κρατών μελών προκειμένου να διατηρηθούν οι αξίες της Ένωσης και να εξυπηρετηθούν τα συμφέροντά της. Η εκτέλεση μιας τέτοιας αποστολής διέπεται από το άρθρο 44.

6. Τα κράτη μέλη που πληρούν υψηλότερα κριτήρια στρατιωτικών δυνατοτήτων και έχουν αναλάβει δεσμευτικότερες υποχρεώσεις στον τομέα αυτό, ενόψει των πλέον απαιτητικών αποστολών, θεσμοθετούν μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία στο πλαίσιο της Ένωσης. Η συνεργασία αυτή διέπεται από το άρθρο 46. Δεν επηρεάζει τις διατάξεις του άρθρου 43.

7. Σε περίπτωση κατά την οποία κράτος μέλος δεχθεί ένοπλη επίθεση στο έδαφός του, τα άλλα κράτη μέλη οφείλουν να του παράσχουν βοήθεια και συνδρομή με όλα τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Αυτό δεν επηρεάζει τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών.

Οι δεσμεύσεις και η συνεργασία στον τομέα αυτόν εξακολουθούν να είναι σύμφωνες προς τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο του Οργανισμού Βορείου Ατλαντικού Συμφώνου η οποία παραμένει, όσον αφορά τα κράτη που είναι μέλη του, το θεμέλιο της συλλογικής τους άμυνας και το όργανο της εφαρμογής της.

Άρθρο 43

1. Οι αποστολές του άρθρου 42, παράγραφος 1, κατά τις οποίες η Ένωση μπορεί να κάνει χρήση στρατιωτικών και μη στρατιωτικών μέσων, περιλαμβάνουν τις κοινές δράσεις αφοπλισμού, τις ανθρωπιστικές αποστολές και αποστολές διάσωσης, τις αποστολές με στόχο την παροχή συμβουλών και αρωγής επί στρατιωτικών θεμάτων, τις αποστολές πρόληψης των συγκρούσεων και διατήρησης της ειρήνης, τις αποστολές μαχίμων δυνάμεων που αναλαμβάνονται για τη διαχείριση των κρίσεων, στις οποίες περιλαμβάνονται οι αποστολές αποκατάστασης της ειρήνης και οι επιχειρήσεις σταθεροποίησης μετά το πέρας των συγκρούσεων. Όλες οι αποστολές αυτές μπορούν να συμβάλλουν στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας, μεταξύ άλλων με τη στήριξη τρίτων χωρών για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας στο έδαφός τους.

2. Το Συμβούλιο εκδίδει αποφάσεις σχετικά με τις αποστολές της παραγράφου 1, ορίζοντας το στόχο και το περιεχόμενό τους καθώς και τις γενικές ρυθμίσεις εφαρμογής τους. Ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, υπό την εξουσία του Συμβουλίου και σε στενή και διαρκή επαφή με την Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας, μεριμνά για τον συντονισμό των στρατιωτικών και μη στρατιωτικών πτυχών των αποστολών αυτών.

Άρθρο 44

1. Στο πλαίσιο των αποφάσεων που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 43, το Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει την εκτέλεση αποστολής σε ομάδα κρατών μελών που το επιθυμούν και διαθέτουν τις αναγκαίες ικανότητες για την εν λόγω αποστολή. Τα εν λόγω κράτη μέλη, σε συνεργασία με τον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, συμφωνούν μεταξύ τους ως προς τη διαχείριση της αποστολής.

2. Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην πραγματοποίηση της αποστολής ενημερώνουν τακτικά το Συμβούλιο για την πορεία της αποστολής, με δική τους πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος άλλου κράτους μέλους. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη απευθύνονται αμέσως στο Συμβούλιο εάν η πραγματοποίηση της αποστολής επιφέρει σημαντικές συνέπειες ή απαιτεί τροποποίηση του στόχου, του περιεχομένου ή των όρων της αποστολής που καθορίζονται στις αποφάσεις της παραγράφου 1. Στις περιπτώσεις αυτές, το Συμβούλιο εκδίδει τις απαιτούμενες αποφάσεις.

▼B

Άρθρο 45

1. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας, ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 42, παράγραφος 3, και τίθεται υπό την εξουσία του Συμβουλίου, έχει ως αποστολή:

α) να συμβάλλει στον καθορισμό των στόχων ως προς τις στρατιωτικές δυνατότητες των κρατών μελών και να αξιολογεί την τήρηση των υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη όσον αφορά τις δυνατότητες,

β) να προωθεί την εναρμόνιση των επιχειρησιακών αναγκών και την καθιέρωση αποτελεσματικών και συμβατών μεθόδων προμηθειών,

γ) να υποβάλλει προτάσεις για πολυμερή σχέδια προς εκπλήρωση των στόχων από άποψη στρατιωτικών δυνατοτήτων και να εξασφαλίζει τον συντονισμό των προγραμμάτων που εκτελούν τα κράτη μέλη, καθώς και τη διαχείριση ειδικών προγραμμάτων συνεργασίας,

δ) να στηρίζει την έρευνα στον τομέα της αμυντικής τεχνολογίας, να συντονίζει και να σχεδιάζει κοινές ερευνητικές δραστηριότητες και μελέτες σχετικά με τεχνικές λύσεις ανταποκρινόμενες στις μελλοντικές επιχειρησιακές ανάγκες,

ε) να συμβάλλει στον προσδιορισμό και, ενδεχομένως, να εφαρμόζει κάθε μέτρο που είναι πρόσφορο για την ενίσχυση της βιομηχανικής και τεχνολογικής βάσης του αμυντικού τομέα και για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των στρατιωτικών δαπανών.

2. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας είναι ανοιχτός σε κάθε κράτος μέλος που επιθυμεί να συμμετάσχει σε αυτόν. Το Συμβούλιο εκδίδει, με ειδική πλειοψηφία, απόφαση καθορισμού του καταστατικού, της έδρας και των κανόνων λειτουργίας του Οργανισμού. Στην απόφαση αυτή λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός πραγματικής συμμετοχής στις δραστηριότητες του Οργανισμού. Συγκροτούνται ειδικές ομάδες στο εσωτερικό του Οργανισμού, απαρτιζόμενες από τα κράτη μέλη που εκτελούν κοινά σχέδια. Ο Οργανισμός εκτελεί τα καθήκοντά του σε συνεργασία με την Επιτροπή αναλόγως των αναγκών.

Άρθρο 46

1. Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να συμμετάσχουν στη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία που ορίζεται στο άρθρο 42, παράγραφος 6, τα οποία πληρούν τα κριτήρια και αναλαμβάνουν τις δεσμεύσεις στον τομέα των στρατιωτικών δυνατοτήτων που περιέχονται στο Πρωτόκολλο για τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία, γνωστοποιούν την πρόθεσή τους στο Συμβούλιο και στον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.

2. Εντός τριών μηνών από τη γνωστοποίηση της παραγράφου 1, το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση για την καθιέρωση της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας και για την κατάρτιση του καταλόγου των συμμετεχόντων κρατών μελών. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία μετά από διαβούλευση με τον ύπατο εκπρόσωπο.

3. Το κράτος μέλος που θα θελήσει, σε μεταγενέστερο στάδιο, να συμμετάσχει στη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία γνωστοποιεί την πρόθεσή του στο Συμβούλιο και στον ύπατο εκπρόσωπο.

Το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση η οποία επιβεβαιώνει τη συμμετοχή του συγκεκριμένου κράτους μέλους, το οποίο πληροί τα κριτήρια και αναλαμβάνει τις δεσμεύσεις των άρθρων 1 και 2 του Πρωτοκόλλου για τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία μετά από διαβούλευση με τον ύπατο εκπρόσωπο. Στη ψηφοφορία λαμβάνουν μέρος μόνο τα μέλη του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη.

▼B

Η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 238, παράγραφος 3, στοιχείο α), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Εάν συμμετέχον κράτος μέλος δεν πληροί πλέον τα κριτήρια ή δεν μπορεί πλέον να τηρήσει τις δεσμεύσεις των άρθρων 1 και 2 του Πρωτοκόλλου για τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία, το Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει απόφαση για την αναστολή της συμμετοχής του κράτους αυτού.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία. Μόνο τα μέλη του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, αποκλειομένου του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, λαμβάνουν μέρος στη ψηφοφορία.

Η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 238, παράγραφος 3, στοιχείο α), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Εάν συμμετέχον κράτος μέλος επιθυμεί να αποχωρήσει από τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία, γνωστοποιεί την απόφασή του στο Συμβούλιο, το οποίο σημειώνει το γεγονός ότι η συμμετοχή του συγκεκριμένου κράτους μέλους λήγει.

6. Οι αποφάσεις και οι συστάσεις του Συμβουλίου στο πλαίσιο της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας, εκτός από τις προβλεπόμενες στις παραγράφους 2 έως 5, εκδίδονται με ομοφωνία. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, η ομοφωνία υπολογίζεται μόνο με βάση τις ψήφους των αντιπροσώπων των συμμετεχόντων κρατών μελών.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 47

Η Ένωση έχει νομική προσωπικότητα.

Άρθρο 48

(πρώην άρθρο 48 ΣΕΕ)

1. Οι Συνθήκες μπορούν να τροποποιηθούν σύμφωνα με συνήθη διαδικασία αναθεώρησης. Μπορούν επίσης να τροποποιηθούν σύμφωνα με απλοποιημένες διαδικασίες αναθεώρησης.

Συνήθης διαδικασία αναθεώρησης.

2. Η κυβέρνηση κάθε κράτους μέλους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή η Επιτροπή δύναται να υποβάλει στο Συμβούλιο σχέδια αναθεώρησης των Συνθηκών. Με τα εν λόγω σχέδια μπορεί, μεταξύ άλλων, να επιδιώκεται αύξηση είτε μείωση των αρμοδιοτήτων που απονέμονται στην Ένωση με τις Συνθήκες. Τα σχέδια αυτά διαβιβάζονται από το Συμβούλιο στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και κοινοποιούνται στα εθνικά κοινοβούλια.

3. Εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, εκδώσει με απλή πλειοψηφία, απόφαση υπέρ της εξέτασης των προτεινομένων τροποποιήσεων, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου συγκαλεί Συνέλευση απαρτιζόμενη από αντιπροσώπους των εθνικών κοινοβουλίων, των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής. Σε περίπτωση θεσμικών μεταβολών στον νομισματικό τομέα, ζητείται επίσης η γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Η Συνέλευση εξετάζει τα σχέδια αναθεώρησης και εκδίδει με συναίνεση σύσταση προς τη Διάσκεψη των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών όπως προβλέπεται στην παράγραφο 4.

▼B

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει με απλή πλειοψηφία, μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, να μην συγκαλέσει Συνέλευση, εφόσον η έκταση των τροποποιήσεων δεν το δικαιολογεί. Στην περίπτωση αυτή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταρτίζει την εντολή για τη σύγκληση Διάσκεψης των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών.

4. Η Διάσκεψη των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών συγκαλείται από τον πρόεδρο του Συμβουλίου για να καθορισθούν, με κοινή συμφωνία, οι τροποποιήσεις που πρέπει να επέλθουν στις Συνθήκες.

Οι τροποποιήσεις τίθενται σε ισχύ μετά την επικύρωσή τους από όλα τα κράτη μέλη σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.

5. Εάν, μετά παρέλευση δύο ετών από την υπογραφή Συνθήκης που τροποποιεί τις Συνθήκες, τα τέσσερα πέμπτα των κρατών μελών έχουν επικυρώσει την εν λόγω Συνθήκη και ένα ή περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν δυσχέρειες όσον αφορά την επικύρωση αυτή, το θέμα παραπέμπεται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Απλοποιημένες διαδικασίες αναθεώρησης

6. Η κυβέρνηση εκάστου κράτους μέλους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή η Επιτροπή δύναται να υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχέδια για την ολική ή μερική αναθεώρηση των διατάξεων του τρίτου μέρους της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με τις εσωτερικές πολιτικές και δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται να εκδώσει απόφαση, η οποία τροποποιεί, εν όλω ή εν μέρει, τις διατάξεις του τρίτου μέρους της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, καθώς και με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, σε περίπτωση τροποποιήσεων θεσμικής φύσεως στον νομισματικό τομέα. Η απόφαση αυτή τίθεται σε ισχύ μόνο μετά την έγκρισή της από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.

Η απόφαση του δεύτερου εδαφίου δεν μπορεί να αυξάνει τις αρμοδιότητες που απονέμονται στην Ένωση από τις Συνθήκες.

7. Όταν η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ο τίτλος V της παρούσας Συνθήκης προβλέπει ότι το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα σε συγκεκριμένο τομέα ή περίπτωση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται να θεσπίζει απόφαση που επιτρέπει στο Συμβούλιο να αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία στον συγκεκριμένο τομέα ή περίπτωση. Το παρόν εδάφιο δεν έχει εφαρμογή στις αποφάσεις που έχουν στρατιωτικές επιπτώσεις ή στον τομέα της άμυνας.

Όταν η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει ότι νομοθετικές πράξεις εκδίδονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται να θεσπίζει απόφαση για την έκδοση αυτών των νομοθετικών πράξεων σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

▼B

Κάθε πρωτοβουλία που αναλαμβάνεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο βάσει του πρώτου ή του δεύτερου εδαφίου διαβιβάζεται στα εθνικά κοινοβούλια. Σε περίπτωση αντιθέσεως εθνικού κοινοβουλίου, η οποία κοινοποιείται εντός έξι μηνών από την εν λόγω διαβίβαση, η απόφαση του πρώτου ή του δεύτερου εδαφίου δεν εκδίδεται. Ελλείψει αντιθέσεως, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει την εν λόγω απόφαση.

Για την έκδοση των αποφάσεων του πρώτου ή του δεύτερου εδαφίου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν.

Άρθρο 49

(πρώην άρθρο 49 ΣΕΕ)

Κάθε ευρωπαϊκό κράτος το οποίο σέβεται τις αξίες που αναφέρονται στο άρθρο 2 και δεσμεύεται να τις προάγει, μπορεί να ζητήσει να γίνει μέλος της Ένωσης. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια ενημερώνονται για την αίτηση αυτή. Το αιτούν κράτος απευθύνει την αίτησή του στο Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα, αφού ζητήσει τη γνώμη της Επιτροπής και μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών από τα οποία απαρτίζεται. Λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια επιλεξιμότητας που συμφωνεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Οι όροι της προσχωρήσεως και οι λόγω αυτής αναγκαίες προσαρμογές των Συνθηκών που θεμελιώνουν την Ένωση, αποτελούν αντικείμενο συμφωνίας μεταξύ των κρατών μελών και του αιτούντος κράτους. Η συμφωνία αυτή υπόκειται σε επικύρωση εκ μέρους όλων των συμβαλλομένων κρατών, κατά τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.

Άρθρο 50

1. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει να αποχωρήσει από την Ένωση, σύμφωνα με τους εσωτερικούς συνταγματικούς του κανόνες.

2. Το κράτος μέλος που αποφασίζει να αποχωρήσει γνωστοποιεί την πρόθεσή του στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Υπό το πρίσμα των προσανατολισμών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η Ένωση προβαίνει σε διαπραγματεύσεις και συνάπτει με το εν λόγω κράτος συμφωνία που καθορίζει τις λεπτομερείς ρυθμίσεις για την αποχώρησή του, λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο των μελλοντικών του σχέσεων με την Ένωση. Η διαπραγμάτευση της συμφωνίας αυτής γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 218, παράγραφος 3, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η συμφωνία συνάπτεται εξ ονόματος της Ένωσης από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

3. Οι Συνθήκες παύουν να ισχύουν στο εν λόγω κράτος από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας αποχώρησης ή, ελλείψει τέτοιας συμφωνίας, δύο έτη μετά τη γνωστοποίηση που μνημονεύεται στην παράγραφο 2, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σε συμφωνία με το εν λόγω κράτος μέλος, αποφασίσει ομόφωνα την παράταση της προθεσμίας αυτής.

4. Για τους σκοπούς των παραγράφων 2 και 3, το μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύει το αποχωρούν κράτος μέλος δεν συμμετέχει ούτε στις συζητήσεις ούτε στις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου που το αφορούν.

▼B

Η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 238, παράγραφος 3, στοιχείο β), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Εάν το κράτος που αποχώρησε από την Ένωση ζητήσει την εκ νέου προσχώρησή του, η αίτηση αυτή υπόκειται στη διαδικασία του άρθρου 49.

Άρθρο 51

Τα Πρωτόκολλα και τα Παραρτήματα των Συνθηκών αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα τους.

Άρθρο 52

▼A1

1. Οι Συνθήκες εφαρμόζονται στο Βασίλειο του Βελγίου, στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας, στην Τσεχική Δημοκρατία, στο Βασίλειο της Δανίας, στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στη Δημοκρατία της Εσθονίας, στην Ιρλανδία, στην Ελληνική Δημοκρατία, στο Βασίλειο της Ισπανίας, στη Γαλλική Δημοκρατία, στην Δημοκρατία της Κροατίας, στην Ιταλική Δημοκρατία, στην Κυπριακή Δημοκρατία, στη Δημοκρατία της Λετονίας, στη Δημοκρατία της Λιθουανίας, στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, στη Δημοκρατία της Ουγγαρίας, στη Δημοκρατία της Μάλτας, στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών, στη Δημοκρατία της Αυστρίας, στην Δημοκρατία της Πολωνίας, στην Πορτογαλική Δημοκρατία, στη Ρουμανία, στην Δημοκρατία της Σλοβενίας, στη Σλοβακική Δημοκρατία, στη Δημοκρατία της Φινλανδίας, στο Βασίλειο της Σουηδίας και στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας.

▼B

2. Το πεδίο εδαφικής εφαρμογής των Συνθηκών προσδιορίζεται στο άρθρο 355 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 53

(πρώην άρθρο 51 ΣΕΕ)

Η παρούσα Συνθήκη συνάπτεται για απεριόριστο χρονικό διάστημα.

Άρθρο 54

(πρώην άρθρο 52 ΣΕΕ)

1. Η παρούσα Συνθήκη επικυρώνεται από τα υψηλά συμβαλλόμενα μέρη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες. Τα έγγραφα επικύρωσης κατατίθενται στην κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας.

2. Η παρούσα Συνθήκη θα αρχίσει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1993, εφόσον έχουν κατατεθεί όλα τα έγγραφα επικύρωσης ή άλλως την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του εγγράφου επικύρωσης του υπογράφοντος κράτους που προέβη τελευταίο στη διατύπωση αυτή.

▼B

Άρθρο 55

(πρώην άρθρο 53 ΣΕΕ)

▼A1

1. Η παρούσα Συνθήκη συντάσσεται σε ένα μόνο αντίτυπο στην αγγλική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, εσθονική, ιρλανδική, ισπανική, ιταλική, κροατική, λεττονική, λιθουανική, μαλτεζική, ολλανδική, ουγγρική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, σλοβακική, σλοβενική, σουηδική, τσεχική, και φινλανδική γλώσσα, και όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά·κατατίθεται στο αρχείο της κυβερνήσεως της Ιταλικής Δημοκρατίας, η οποία διαβιβάζει κυρωμένο αντίγραφο στην κυβέρνηση καθενός από τα άλλα υπογράφοντα κράτη.

▼B

2. Η παρούσα Συνθήκη μπορεί εξάλλου να μεταφρασθεί σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα καθορισθεί από τα κράτη μέλη, μεταξύ εκείνων που, σύμφωνα με τη συνταγματική τάξη αυτών των κρατών μελών, θεωρούνται επίσημες γλώσσες στο σύνολο ή σε τμήμα της επικράτειάς τους. Το συγκεκριμένο κράτος μέλος καταθέτει επικυρωμένο αντίγραφο των μεταφράσεων αυτών προς φύλαξη στα αρχεία του Συμβουλίου.

ΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι υπέγραψαν την παρούσα Συνθήκη.

Έγινε στο Μάαστριχτ, στις επτά Φεβρουαρίου χίλια εννιακόσια ενενήντα δύο.

(*Ο κατάλογος των υπογραφόντων δεν αναπαράγεται*)

▼B

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΒΕΛΓΩΝ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Η ΑΥΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΥΨΗΛΟΤΗΣ Η ΜΕΓΑΛΗ ΔΟΥΚΙΣΣΑ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ, Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ, ([1])

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ να θέσουν τις βάσεις μιας διαρκώς στενότερης ενώσεως των ευρωπαϊκών λαών,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ να εξασφαλίσουν με κοινή δράση την οικονομική και κοινωνική πρόοδο των κρατών τους καταργώντας τους φραγμούς που διαιρούν την Ευρώπη,

ΘΕΤΟΝΤΑΣ ως κύριο σκοπό των προσπαθειών τους τη σταθερή βελτίωση των όρων διαβιώσεως και απασχολήσεως των λαών τους,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η εξάλειψη των υφισταμένων εμποδίων απαιτεί συντονισμένη δράση για να εξασφαλισθεί σταθερότης στην επέκταση της οικονομίας, ισορροπία στις συναλλαγές και ευθύτης στον ανταγωνισμό,

ΜΕΡΙΜΝΩΝΤΑΣ να ενισχύσουν την ενότητα των οικονομιών τους και να προωθήσουν την αρμονική τους ανάπτυξη, μειώνοντας τις υφιστάμενες ανισότητες μεταξύ των διαφόρων περιοχών και την καθυστέρηση των λιγότερο ευνοημένων,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να συμβάλουν, ασκώντας κοινή εμπορική πολιτική, στην προοδευτική κατάργηση των περιορισμών στις διεθνείς συναλλαγές,

ΠΡΟΤΙΘΕΜΕΝΟΙ να εδραιώσουν την αλληλεγγύη που συνδέει την Ευρώπη με τις υπερπόντιες χώρες και επιθυμώντας να εξασφαλίσουν την ανάπτυξη της ευημερίας τους σύμφωνα με τις αρχές του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ να παγιώσουν, με τη συνένωση των οικονομικών τους δυνάμεων, τη διαφύλαξη της ειρήνης και της ελευθερίας και καλώντας τους άλλους λαούς της Ευρώπης που συμμερίζονται τα ιδεώδη τους να συμμετάσχουν στην προσπάθειά τους,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ να προάγουν την ανάπτυξη του υψηλότερου δυνατού επιπέδου γνώσης για τους λαούς τους μέσω ευρείας πρόσβασης στην εκπαίδευση και μέσω της συνεχούς αναπροσαρμογής της,

ΟΡΙΣΑΝ, προς τον σκοπό αυτό, ως πληρεξουσίους:

(ο κατάλογος των πληρεξουσίων δεν αναπαράγεται)

ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ, μετά την ανταλλαγή των πληρεξουσίων εγγράφων τους που ευρέθησαν εν τάξει, συνεφώνησαν επί των ακολούθων διατάξεων:

([1]) Η Δημοκρατία της Βουλγαρίας, η Τσεχική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Δανίας, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Ιρλανδία, η Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, η Δημοκρατία της Κροατίας,η Κυπριακή Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λεττονίας, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, η Ουγγαρία, η Δημοκρατία της Μάλτας, η Δημοκρατία της Αυστρίας, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Πορτογαλική Δημοκρατία, η Ρουμανία, η Δημοκρατία της Σλοβενίας, η Σλοβακική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Φινλανδίας, το Βασίλειο της Σουηδίας, και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας έγιναν εν συνεχεία μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

▼B

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΟΙ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1

1. Η παρούσα Συνθήκη οργανώνει τη λειτουργία της Ένωσης και καθορίζει τους τομείς, την οριοθέτηση και τους όρους άσκησης των αρμοδιότητων της.

2. Η παρούσα Συνθήκη και η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελούν τις Συνθήκες οι οποίες θεμελιώνουν την Ένωση. Οι δύο αυτές Συνθήκες, οι οποίες έχουν το ίδιο νομικό κύρος, ορίζονται ως «οι Συνθήκες».

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΜΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 2

1. Όταν οι Συνθήκες απονέμουν στην Ένωση αποκλειστική αρμοδιότητα σε συγκεκριμένο τομέα, μόνον η Ένωση δύναται να νομοθετεί και να εκδίδει νομικά δεσμευτικές πράξεις, ενώ τα κράτη μέλη έχουν την εν λόγω δυνατότητα μόνο εάν εξουσιοδοτούνται προς τούτο από την Ένωση ή μόνο για να εφαρμόσουν τις πράξεις της Ένωσης.

2. Όταν οι Συνθήκες απονέμουν στην Ένωση συντρέχουσα αρμοδιότητα με τα κράτη μέλη σε συγκεκριμένο τομέα, η Ένωση και τα κράτη μέλη δύνανται να νομοθετούν και να εκδίδουν νομικά δεσμευτικές πράξεις στον τομέα αυτό. Τα κράτη μέλη ασκούν τις αρμοδιότητές τους κατά το μέτρο που η Ένωση δεν έχει ασκήσει τη δική της. Τα κράτη μέλη ασκούν εκ νέου τις αρμοδιότητές τους κατά το μέτρο που η Ένωση αποφάσισε να παύσει να ασκεί τη δική της.

3. Τα κράτη μέλη συντονίζουν τις οικονομικές τους πολιτικές και τις πολιτικές τους στον τομέα της απασχόλησης σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της παρούσας Συνθήκης, για τον καθορισμό των οποίων αρμόδια είναι η Ένωση.

4. Η Ένωση έχει αρμοδιότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, να καθορίζει και να θέτει σε εφαρμογή κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένου του προοδευτικού καθορισμού κοινής αμυντικής πολιτικής.

5. Σε ορισμένους τομείς και υπό τους όρους που προβλέπουν οι Συνθήκες, η Ένωση έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει δράσεις για την υποστήριξη, τον συντονισμό ή τη συμπλήρωση της δράσης των κρατών μελών, χωρίς ωστόσο να αντικαθιστά την αρμοδιότητά τους στους εν λόγω τομείς.

Οι νομικά δεσμευτικές πράξεις της Ένωσης οι οποίες θεσπίζονται βάσει των διατάξεων των Συνθηκών που αφορούν τους τομείς αυτούς δεν μπορούν να περιλαμβάνουν εναρμόνιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

6. Η έκταση και οι όροι άσκησης των αρμοδιοτήτων της Ένωσης καθορίζονται από τις οικείες για κάθε τομέα διατάξεις των Συνθηκών.

▼B

Άρθρο 3

1. Η Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα στους ακόλουθους τομείς:

α) τελωνειακή ένωση,

β) θέσπιση των κανόνων ανταγωνισμού που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς,

γ) νομισματική πολιτική για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ,

δ) διατήρηση των βιολογικών πόρων της θάλασσας στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής,

ε) κοινή εμπορική πολιτική.

2. Η Ένωση έχει επίσης αποκλειστική αρμοδιότητα για τη σύναψη διεθνούς συμφωνίας όταν η σύναψη αυτή προβλέπεται σε νομοθετική πράξη της Ένωσης ή είναι απαραίτητη για να μπορέσει η Ένωση να ασκήσει την εσωτερική της αρμοδιότητα, ή κατά το μέτρο που ενδέχεται να επηρεάσει τους κοινούς κανόνες ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους.

Άρθρο 4

1. Η Ένωση έχει συντρέχουσα αρμοδιότητα με τα κράτη μέλη όταν οι Συνθήκες της απονέμουν αρμοδιότητα μη εμπίπτουσα στους τομείς των άρθρων 3 και 6.

2. Οι συντρέχουσες αρμοδιότητες της Ένωσης και των κρατών μελών αφορούν τους εξής κύριους τομείς:

α) την εσωτερική αγορά,

β) την κοινωνική πολιτική, για τις πτυχές που καθορίζονται στην παρούσα Συνθήκη,

γ) την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή,

δ) την γεωργία και την αλιεία, με την εξαίρεση της διατήρησης των βιολογικών πόρων της θάλασσας,

ε) το περιβάλλον,

στ) την προστασία των καταναλωτών,

ζ) τις μεταφορές,

η) τα διευρωπαϊκά δίκτυα,

θ) την ενέργεια,

ι) τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης,

ια) τις κοινές προκλήσεις για την ασφάλεια στον τομέα της δημόσιας υγείας, για τις πτυχές που καθορίζονται στην παρούσα Συνθήκη.

▼B

3. Στους τομείς της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και του διαστήματος, η Ένωση έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει δράσεις, ιδίως όσον αφορά τον καθορισμό και την εφαρμογή των προγραμμάτων, χωρίς η άσκηση της αρμοδιότητας αυτής να έχει ως αποτέλεσμα να κωλύει την άσκηση των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών.

4. Στους τομείς της αναπτυξιακής συνεργασίας και της ανθρωπιστικής βοήθειας, η Ένωση έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει δράσεις και να ασκεί κοινή πολιτική, χωρίς η άσκηση της αρμοδιότητας αυτής να έχει ως αποτέλεσμα να κωλύει την άσκηση των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών.

Άρθρο 5

1. Τα κράτη μέλη συντονίζουν τις οικονομικές τους πολιτικές στο πλαίσιο της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτόν, το Συμβούλιο θεσπίζει μέτρα, ιδίως τους γενικούς προσανατολισμούς των πολιτικών αυτών.

Ειδικές διατάξεις ισχύουν για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ.

2. Η Ένωση θεσπίζει μέτρα για να διασφαλίζει τον συντονισμό των πολιτικών των κρατών μελών στον τομέα της απασχόλησης, ιδίως με τον καθορισμό των κατευθυντήριων γραμμών των πολιτικών αυτών.

3. Η Ένωση μπορεί να λαμβάνει πρωτοβουλίες για να διασφαλίζει τον συντονισμό των κοινωνικών πολιτικών των κρατών μελών.

Άρθρο 6

Η Ένωση έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει δράσεις για να υποστηρίζει, να συντονίζει ή να συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών. Οι εν λόγω τομείς δράσης είναι, στην ευρωπαϊκή τους διάσταση:

α) η προστασία και η βελτίωση της ανθρώπινης υγείας,

β) η βιομηχανία,

γ) ο πολιτισμός,

δ) ο τουρισμός,

ε) η παιδεία, η επαγγελματική εκπαίδευση, η νεολαία και ο αθλητισμός,

στ) η πολιτική προστασία,

ζ) η διοικητική συνεργασία.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 7

Η Ένωση μεριμνά για τη συνοχή μεταξύ των διαφόρων πολιτικών και δράσεών της, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στόχων της και σύμφωνα με την αρχή της δοτής αρμοδιότητας.

▼B

Άρθρο 8

(πρώην άρθρο 3, παράγραφος 2, της ΣΕΚ) ([1])

Σε όλες τις δράσεις της, η Ένωση επιδιώκει να εξαλειφθούν οι ανισότητες και να προαχθεί η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Άρθρο 9

Κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και των δράσεων της, η Ένωση συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, με τη διασφάλιση της κατάλληλης κοινωνικής προστασίας, με την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού καθώς και με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

Άρθρο 10

Κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και των δράσεών της, η Ένωση επιδιώκει να καταπολεμήσει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Άρθρο11

(πρώην άρθρο 6 της ΣΕΚ)

Οι απαιτήσεις της περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να ενταχθούν στον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και δράσεων ►C1 ——————— ◄ της Ένωσης, ιδίως προκειμένου να προωθηθεί η αειφόρος ανάπτυξη.

Άρθρο 12

(πρώην άρθρο 153, παράγραφος 2 της ΣΕΚ)

Οι απαιτήσεις προστασίας του καταναλωτή λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή άλλων πολιτικών και δραστηριοτήτων της Ένωσης.

Άρθρο 13

Κατά τη διαμόρφωση και την εφαρμογή της πολιτικής της Ένωσης στους τομείς της γεωργίας, της αλιείας, των μεταφορών, της εσωτερικής αγοράς, της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης και του διαστήματος, η Ένωση και τα κράτη μέλη λαμβάνουν πλήρως υπόψη τους τις απαιτήσεις καλής διαβίωσης των ζώων ως ευαίσθητων όντων τηρώντας ταυτοχρόνως τις νομοθετικές ή διοικητικές διατάξεις και τα έθιμα των κρατών μελών που αφορούν ιδίως τα θρησκευτικά τυπικά, τις πολιτιστικές παραδόσεις και την κατά τόπους πολιτιστική κληρονομιά.

([1]) Η παραπομπή αυτή έχει μόνον ενδεικτικό χαρακτήρα. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. τους πίνακες αντιστοιχίας μεταξύ της παλαιάς και της νέας αρίθμησης των Συνθηκών.

▼B

Άρθρο 14

(πρώην άρθρο 16 της ΣΕΚ)

Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και των άρθρων 93, 106 και 107 της παρούσας Συνθήκης, και ενόψει της θέσης που κατέχουν οι υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος στα πλαίσια των κοινών αξιών της Ένωσης, καθώς και της συμβολής τους στην προώθηση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, η Ένωση και τα κράτη μέλη, εντός των πλαισίων των αντιστοίχων αρμοδιοτήτων τους, και εντός του πεδίου εφαρμογής των Συνθηκών, μεριμνούν ούτως ώστε οι υπηρεσίες αυτές να λειτουργούν βάσει αρχών και προϋποθέσεων, ιδίως οικονομικών και δημοσιονομικών, οι οποίες επιτρέπουν την εκπλήρωση του σκοπού τους. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, καθιερώνουν τις εν λόγω αρχές και καθορίζουν τις εν λόγω προϋποθέσεις, με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των κρατών μελών, τηρουμένων των Συνθηκών, για την παροχή, την ανάθεση και τη χρηματοδότηση των υπηρεσιών αυτών.

Άρθρο 15

(πρώην άρθρο 255 της ΣΕΚ)

1. Προκειμένου να προωθήσουν τη χρηστή διακυβέρνηση και να διασφαλίσουν τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης διεξάγουν τις εργασίες τους όσο το δυνατόν πιο ανοιχτά.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνεδριάζει δημόσια, καθώς και το Συμβούλιο όταν συσκέπτεται και ψηφίζει επί σχεδίου νομοθετικής πράξης.

3. Κάθε πολίτης της Ένωσης και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο κατοικεί ή έχει την καταστατική έδρα του σε ένα κράτος μέλος έχει δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, ανεξαρτήτως υποθέματος, με την επιφύλαξη των αρχών και των προϋποθέσεων που θα καθορισθούν σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

Οι γενικές αρχές και τα όρια, εκ λόγων δημοσίου ή ιδιωτικού συμφέροντος, που διέπουν αυτό το δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα, καθορίζονται, μέσω κανονισμών, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία

Καθένα από τα θεσμικά ή λοιπά όργανα ή οργανισμούς ►C2 εξασφαλίζει τη διαφάνεια των εργασιών του και εισάγει ◄ ►C2 ———— ◄, στον εσωτερικό του κανονισμό, ειδικές διατάξεις για την πρόσβαση στα δικά του έγγραφα, ►C2 σύμφωνα με τους κανονισμούς που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο. ◄

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων υπόκεινται στην παρούσα παράγραφο μόνον κατά την άσκηση των διοικητικών τους καθηκόντων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξασφαλίζουν τη δημοσίευση των εγγράφων που αφορούν τις νομοθετικές διαδικασίες από τους όρους που ορίζονται στους κανονισμούς που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο.

▼B

Άρθρο 16

(πρώην άρθρο 286 της ΣΕΚ)

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τους κανόνες σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, καθώς και από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών. Η τήρηση των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητων αρχών.

Οι κανόνες που θεσπίζονται βάσει του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τους ειδικούς κανόνες που προβλέπονται στο άρθρο 39 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 17

1. Η Ένωση σέβεται και δεν θίγει το καθεστώς που έχουν σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο οι εκκλησίες και οι θρησκευτικές ενώσεις ή κοινότητες στα κράτη μέλη.

2. Η Ένωση σέβεται επίσης το καθεστώς που έχουν σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο οι φιλοσοφικές και μη ομολογιακές οργανώσεις.

3. Ή Ένωση διατηρεί ανοιχτό, διαφανή και τακτικό διάλογο με τις εκκλησίες και τις οργανώσεις αυτές, αναγνωρίζοντας την ιδιαίτερη ταυτότητα και συμβολή τους.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 18

(πρώην άρθρο 12 της ΣΕΚ)

Εντός του πεδίου εφαρμογής των Συνθηκών και με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεών τους, απαγορεύεται κάθε διάκριση λόγω ιθαγενείας.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, δύνανται να λαμβάνουν μέτρα για την απαγόρευση των διακρίσεων αυτών.

Άρθρο 19

(πρώην άρθρο 13 της ΣΕΚ)

1. Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων των Συνθηκών και εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που παρέχουν στην Ένωση, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, και μετά την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μπορεί να αναλάβει δράση για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

▼B

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να θεσπίζουν τις βασικές αρχές για τα μέτρα ενθάρρυνσης της Ένωσης, αποκλειομένης της εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών προς υποστήριξη των δράσεων των κρατών μελών οι οποίες αναλαμβάνονται για να συμβάλλουν στην υλοποίηση των στόχων της παραγράφου 1.

Άρθρο 20

(πρώην άρθρο 17 της ΣΕΚ)

1. Θεσπίζεται ιθαγένεια της Ένωσης. Πολίτης της Ένωσης είναι κάθε πρόσωπο που έχει την υπηκοότητα ενός κράτους μέλους. Η ιθαγένεια της Ένωσης προστίθεται και δεν αντικαθιστά την εθνική ιθαγένεια.

2. Οι πολίτες της Ένωσης έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες. Έχουν μεταξύ άλλων:

α) το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών,

β) το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καθώς και στις δημοτικές εκλογές στο κράτος μέλος κατοικίας τους, υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους,

γ) το δικαίωμα να απολαύουν στο έδαφος τρίτης χώρας, στην οποία δεν αντιπροσωπεύεται το κράτος μέλος την υπηκοότητα του οποίου έχουν, της διπλωματικής και προξενικής προστασίας κάθε κράτους μέλους, υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν και έναντι των υπηκόων του κράτους αυτού,

δ) το δικαίωμα να αναφέρονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το δικαίωμα να προσφεύγουν στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, καθώς και το δικαίωμα να απευθύνονται στα θεσμικά και στα συμβουλευτικά όργανα της Ένωσης σε μία από τις γλώσσες των Συνθηκών και να λαμβάνουν απάντηση στην ίδια γλώσσα.

Τα δικαιώματα αυτά ασκούνται υπό τους όρους και εντός των ορίων που ορίζονται από τις Συνθήκες και από τα μέτρα που θεσπίζονται για την εφαρμογή τους.

Άρθρο 21

(πρώην άρθρο 18 της ΣΕΚ)

1. Κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών, υπό την επιφύλαξη των περιορισμών και με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες και στις διατάξεις που θεσπίζονται για την εφαρμογή τους.

2. Εάν, προς επίτευξη αυτού του στόχου, απαιτείται δράση της Ένωσης και εφόσον οι Συνθήκες δεν έχουν προβλέψει εξουσίες προς τούτο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να θεσπίζουν διατάξεις που διευκολύνουν την άσκηση των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 δικαιωμάτων.

▼B

3. Για τους ίδιους σκοπούς με τους σκοπούς της παραγράφου 1, και εκτός εάν οι Συνθήκες έχουν προβλέψει εξουσίες δράσης προς τούτο, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, μπορεί να θεσπίζει μέτρα σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση ή την κοινωνική προστασία. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Άρθρο 22

(πρώην άρθρο 19 της ΣΕΚ)

1. Κάθε πολίτης της Ένωσης που κατοικεί σε κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοος έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές στο κράτος μέλος κατοικίας του, υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους. Το δικαίωμα αυτό ασκείται με την επιφύλαξη των λεπτομερέστερων διατάξεων που θεσπίζει το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Οι διατάξεις αυτές μπορούν να προβλέπουν παρεκκλίσεις όταν αυτό δικαιολογείται λόγω ειδικών προβλημάτων σε ένα κράτος μέλος.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 223, παράγραφος 1 και των διατάξεων που θεσπίζονται προς εφαρμογή του, κάθε πολίτης της Ένωσης που κατοικεί σε κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοος έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο κράτος μέλος της κατοικίας του, υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους. Το δικαίωμα αυτό ασκείται με την επιφύλαξη των λεπτομερέστερων διατάξεων που θεσπίζει το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, ομοφώνως και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Οι διατάξεις αυτές μπορούν να προβλέπουν παρεκκλίσεις όταν αυτό δικαιολογείται λόγω ειδικών προβλημάτων σε ένα κράτος μέλος.

Άρθρο 23

(πρώην άρθρο 20 της ΣΕΚ)

Κάθε πολίτης της Ένωσης απολαύει, στο έδαφος τρίτων χωρών στις οποίες δεν αντιπροσωπεύεται το κράτος μέλος του οποίου είναι υπήκοος, της διπλωματικής και προξενικής προστασίας κάθε κράτους μέλους, υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν και έναντι των υπηκόων του κράτους αυτού. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις αναγκαίες διατάξεις και αρχίζουν τις απαιτούμενες διεθνείς διαπραγματεύσεις για να εξασφαλίσουν την προστασία αυτή.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί να εκδίδει οδηγίες για τη λήψη μέτρων συντονισμού και συνεργασίας που απαιτούνται για να διευκολυνθεί η προστασία αυτή.

Άρθρο 24

(πρώην άρθρο 21 της ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, εκδίδουν τις διατάξεις σχετικά με τις διαδικασίες και προϋποθέσεις που απαιτούνται για την υποβολή πρωτοβουλίας πολιτών κατά την έννοια του άρθρου 11 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένου του ελάχιστου αριθμού κρατών μελών από τα οποία οι πολίτες αυτοί πρέπει να προέρχονται.

▼B

Κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα αναφοράς προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 227.

Κάθε πολίτης της Ένωσης δύναται να απευθύνεται στον Διαμεσολαβητή που θεσμοθετείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 228.

Κάθε πολίτης της Ένωσης δύναται να απευθύνεται γραπτώς σε οποιοδήποτε από τα θεσμικά ή λοιπά όργανα, που αναφέρονται στο παρόν άρθρο ή στο άρθρο 13 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σε μία από τις αναφερόμενες στο άρθρο 55, παράγραφος 1, γλώσσες, της εν λόγω Συνθήκης και να παίρνει απάντηση στην ίδια γλώσσα.

Άρθρο 25

(πρώην άρθρο 22 της ΣΕΚ)

Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κάθε τρία έτη σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος μέρους. Η έκθεση αυτή λαμβάνει υπόψη την εξέλιξη της Ένωσης.

Επ' αυτής της βάσεως, και με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων των Συνθηκών, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομοφώνως, σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, και μετά την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μπορεί να θεσπίζει διατάξεις για τη συμπλήρωση των δικαιωμάτων που απαριθμούνται στο άρθρο 20, παράγραφος 2. Οι διατάξεις αυτές τίθενται σε ισχύ μετά την έγκριση τους από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με του αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ Ι

Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Άρθρο 26

(πρώην άρθρο 14 της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση θεσπίζει τα μέτρα για την εγκαθίδρυση ή τη διασφάλιση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις των Συνθηκών.

2. Η εσωτερική αγορά περιλαμβάνει χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων σύμφωνα με τις διατάξεις των Συνθηκών.

3. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, προσδιορίζει τους προσανατολισμούς και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την εξασφάλιση ισόρροπης προόδου σε όλους τους σχετικούς τομείς.

▼B

Άρθρο 27

(πρώην άρθρο 15 της ΣΕΚ)

Κατά τη διατύπωση των προτάσεών της για την υλοποίηση των στόχων του άρθρου 26, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το μέγεθος της προσπάθειας την οποία θα πρέπει να υποστούν ορισμένες οικονομίες που εμφανίζουν διαφορές ανάπτυξης για την εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς και μπορεί να προτείνει τις κατάλληλες διατάξεις.

Αν οι διατάξεις αυτές λάβουν τη μορφή παρεκκλίσεων, πρέπει να έχουν προσωρινό χαρακτήρα και να επιφέρουν την ελάχιστη δυνατή διαταραχή στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

ΤΙΤΛΟΣ II

Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 28

(πρώην άρθρο 23 της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση περιλαμβάνει τελωνειακή ένωση που εκτείνεται στο σύνολο των εμπορευματικών συναλλαγών και περιλαμβάνει την απαγόρευση των εισαγωγικών και εξαγωγικών δασμών και όλων των φορολογικών επιβαρύνσεων ισοδυνάμου αποτελέσματος μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και την υιοθέτηση κοινού δασμολογίου στις σχέσεις τους με τις τρίτες χώρες.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 30 και του κεφαλαίου 3 του παρόντος τίτλου εφαρμόζονται στα προϊόντα καταγωγής κρατών μελών, καθώς και στα προϊόντα προελεύσεως τρίτων χωρών που ευρίσκονται σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός των κρατών μελών.

Άρθρο 29

(πρώην άρθρο 24 της ΣΕΚ)

Θεωρούνται ότι ευρίσκονται σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός κράτους μέλους τα προϊόντα προελεύσεως τρίτων χωρών, για τα οποία έχουν τηρηθεί οι διατυπώσεις εισαγωγής και εισπραχθεί σ' αυτό το κράτος μέλος οι απαιτούμενοι δασμοί και φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδυνάμου αποτελέσματος και για τα οποία δεν έχουν επιστραφεί ολικώς ή μερικώς αυτοί οι δασμοί και επιβαρύνσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ

Άρθρο 30

(πρώην άρθρο 25 της ΣΕΚ)

Οι εισαγωγικοί και εξαγωγικοί δασμοί ή φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδυνάμου αποτελέσματος απαγορεύονται μεταξύ των κρατών μελών. Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για τους δασμούς ταμιευτικού χαρακτήρα.

▼B

Άρθρο 31

(πρώην άρθρο 26 της ΣΕΚ)

Οι δασμοί του κοινού δασμολογίου καθορίζονται από το Συμβούλιο μετά από πρόταση της Επιτροπής.

Άρθρο 32

(πρώην άρθρο 27 της ΣΕΚ)

Για την εκτέλεση του έργου που της ανατίθεται στο παρόν κεφάλαιο, η Επιτροπή καθοδηγείται:

α) από την ανάγκη προαγωγής των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών και των τρίτων χωρών·

β) από την εξέλιξη των όρων ανταγωνισμού στο εσωτερικό της Ένωσης, κατά το μέτρο που η εξέλιξη αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της ανταγωνιστικής ικανότητας των επιχειρήσεων·

γ) από τις ανάγκες εφοδιασμού της Ένωσης σε πρώτες ύλες και ημικατεργασμένα προϊόντα, μεριμνώντας συγχρόνως να μην νοθεύονται μεταξύ των κρατών μελών οι όροι ανταγωνισμού ως προς τα τελικά προϊόντα·

δ) από την ανάγκη να αποφεύγονται σοβαρές διαταραχές της οικονομικής ζωής των κρατών μελών και να εξασφαλίζεται ορθολογική ανάπτυξη της παραγωγής και επέκταση της καταναλώσεως εντός της Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 33

(πρώην άρθρο 135 της ΣΕΚ)

Στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής των Συνθηκών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα με σκοπό την ενίσχυση της τελωνειακής συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών καθώς και μεταξύ των τελευταίων και της Επιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Άρθρο 34

(πρώην άρθρο 28 της ΣΕΚ)

Οι ποσοτικοί περιορισμοί επί των εισαγωγών, καθώς και όλα τα μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος, απαγορεύονται μεταξύ των κρατών μελών.

▼B

Άρθρο 35

(πρώην άρθρο 29 της ΣΕΚ)

Οι ποσοτικοί περιορισμοί επί των εξαγωγών καθώς και όλα τα μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος απαγορεύονται μεταξύ των κρατών μελών.

Άρθρο 36

(πρώην άρθρο 30 της ΣΕΚ)

Οι διατάξεις των άρθρων 34 και 35 δεν αντιτίθενται στις απαγορεύσεις ή στους περιορισμούς εισαγωγών, εξαγωγών ή διαμετακομίσεων που δικαιολογούνται από λόγους δημοσίας ηθικής, δημοσίας τάξεως, δημοσίας ασφαλείας, προστασίας της υγείας και της ζωής των ανθρώπων και των ζώων ή προφυλάξεως των φυτών, προστασίας των εθνικών θησαυρών που έχουν καλλιτεχνική, ιστορική ή αρχαιολογική αξία, ή προστασίας της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας. Οι απαγορεύσεις ή οι περιορισμοί αυτοί δεν δύνανται πάντως να αποτελούν ούτε μέσο αυθαιρέτων διακρίσεων ούτε συγκεκαλυμμένο περιορισμό στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.

Άρθρο 37

(πρώην άρθρο 31 της ΣΕΚ)

1. Τα κράτη μέλη διαρρυθμίζουν τα κρατικά μονοπώλια εμπορικού χαρακτήρα κατά τρόπο, ώστε να αποκλείεται, ως προς τους όρους εφοδιασμού και διαθέσεως, οποιαδήποτε διάκριση μεταξύ των υπηκόων των κρατών μελών.

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε κάθε οργανισμό με τον οποίο κράτος μέλος, νομικά ή πραγματικά ελέγχει, διευθύνει ή επηρεάζει αισθητά, άμεσα ή έμμεσα, τις εισαγωγές ή τις εξαγωγές μεταξύ των κρατών μελών. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται επίσης και επί των κατά παραχώρηση κρατικών μονοπωλίων.

2. Τα κράτη μέλη δεν λαμβάνουν νέα μέτρα τα οποία είναι αντίθετα προς τις αρχές της παραγράφου 1 ή περιορίζουν την έκταση εφαρμογής των άρθρων των σχετικών με την απαγόρευση των δασμών και των ποσοτικών περιορισμών μεταξύ των κρατών μελών.

3. Στην περίπτωση κρατικού μονοπωλίου εμπορικού χαρακτήρα που συνεπάγεται ρύθμιση, η οποία αποσκοπεί να διευκολύνει τη διάθεση ή την αξιοποίηση των γεωργικών προϊόντων, πρέπει να εξασφαλισθούν, κατά την εφαρμογή των κανόνων του παρόντος άρθρου, ισοδύναμες εγγυήσεις για την απασχόληση και το βιοτικό επίπεδο των ενδιαφερομένων παραγωγών.

ΤΙΤΛΟΣ III

Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ Η ΑΛΙΕΙΑ

Άρθρο 38

(πρώην άρθρο 32 της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση καθορίζει και εφαρμόζει κοινή γεωργική και αλιευτική πολιτική.

▼B

Η εσωτερική αγορά περιλαμβάνει τη γεωργία, την αλιεία και το εμπόριο των γεωργικών προϊόντων. Ως γεωργικά προϊόντα νοούνται τα προϊόντα του εδάφους, της κτηνοτροφίας και της αλιείας, καθώς και τα προϊόντα πρώτης μεταποιήσεως τα οποία έχουν άμεση σχέση με αυτά. Οι αναφορές στην κοινή γεωργική πολιτική ή τη γεωργία και η χρήση του όρου «γεωργικός» νοούνται ως συμπεριλαμβάνουσες την αλιεία, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του εν λόγω τομέα.

2. Εκτός αντιθέτων διατάξεων των άρθρων 39 μέχρι και 44, οι κανόνες που προβλέπονται για την εγκαθίδρυση ή τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς εφαρμόζονται στα γεωργικά προϊόντα.

3. Τα προϊόντα, τα οποία υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 39 μέχρι και 44, απαριθμούνται στον πίνακα του Παραρτήματος Ι.

4. Η λειτουργία και η ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς για τα γεωργικά προϊόντα πρέπει να συνοδεύονται από τη θέσπιση κοινής γεωργικής πολιτικής.

Άρθρο 39

(πρώην άρθρο 33 της ΣΕΚ)

1. Στόχοι της κοινής γεωργικής πολιτικής είναι:

α) να αυξάνει την παραγωγικότητα της γεωργίας με την ανάπτυξη της τεχνικής προόδου, με την εξασφάλιση της ορθολογικής αναπτύξεως της γεωργικής παραγωγής, καθώς και της αρίστης χρησιμοποιήσεως των συντελεστών παραγωγής, ιδίως του εργατικού δυναμικού,

β) να εξασφαλίζει κατ' αυτό τον τρόπο ένα δίκαιο βιοτικό επίπεδο στο γεωργικό πληθυσμό, ιδίως με την αύξηση του ατομικού εισοδήματος των εργαζομένων στη γεωργία,

γ) να σταθεροποιεί τις αγορές,

δ) να εξασφαλίζει τον εφοδιασμό,

ε) να διασφαλίζει λογικές τιμές κατά την προσφορά αγαθών στους καταναλωτές.

2. Κατά την εκπόνηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και των ειδικών μεθόδων που συνεπάγεται η εφαρμογή της, λαμβάνεται υπόψη:

α) ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της γεωργικής δραστηριότητας, που απορρέει από την κοινωνική δομή της γεωργίας και τις διαρθρωτικές και φυσικές ανισότητες μεταξύ των διαφόρων γεωργικών περιοχών,

β) η ανάγκη βαθμιαίας εφαρμογής των καταλλήλων προσαρμογών,

γ) το γεγονός ότι στα κράτη μέλη η γεωργία αποτελεί έναν τομέα στενά συνδεδεμένο με το σύνολο της οικονομίας.

Άρθρο 40

(πρώην άρθρο 34 της ΣΕΚ)

1. Για να επιτευχθούν οι στόχοι που προβλέπονται στο άρθρο 39, δημιουργείται κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών.

▼B

Ανάλογα με τα προϊόντα, η οργάνωση αυτή λαμβάνει μία από τις ακόλουθες μορφές:

α) κοινών κανόνων ανταγωνισμού,

β) υποχρεωτικού συντονισμού των διαφόρων εθνικών οργανώσεων αγοράς,

γ) ευρωπαϊκής οργάνωσης της αγοράς.

2. Η κοινή οργάνωση σε μία από τις μορφές που προβλέπει η παράγραφος 1 δύναται να περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 39, ιδίως δε ρυθμίσεις των τιμών, ενισχύσεις τόσο για την παραγωγή όσο και για την εμπορία των διαφόρων προϊόντων, μέτρα αποθηκεύσεως και λογιστικής μεταφοράς, κοινούς μηχανισμούς σταθεροποίησης των εισαγωγών ή των εξαγωγών.

Η κοινή οργάνωση πρέπει να περιορίζεται στην επιδίωξη των στόχων του άρθρου 39 και να αποκλείει κάθε διάκριση μεταξύ παραγωγών ή καταναλωτών εντός της Ένωσης.

Μια ενδεχομένη κοινή πολιτική τιμών πρέπει να βασίζεται επί κοινών κριτηρίων και επί ενιαίων μεθόδων υπολογισμού.

3. Για να επιτευχθούν οι στόχοι της κοινής οργάνωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, είναι δυνατόν να συσταθούν ένα ή περισσότερα ταμεία προσανατολισμού και εγγυήσεως γεωργίας.

Άρθρο 41

(πρώην άρθρο 35 της ΣΕΚ)

Για να επιτευχθούν οι στόχοι του άρθρου 39, είναι δυνατό να προβλεφθούν, ιδίως στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής:

α) αποτελεσματικός συντονισμός των προσπαθειών στους τομείς της επαγγελματικής εκπαιδεύσεως, της ερεύνης και της διαδόσεως των γεωργικών γνώσεων, ο οποίος δύναται να περιλαμβάνει κοινή χρηματοδότηση σχεδίων ή οργανισμών,

β) κοινά μέτρα για την προώθηση της καταναλώσεως ορισμένων προϊόντων.

Άρθρο 42

(πρώην άρθρο 36 της ΣΕΚ)

Οι διατάξεις του κεφαλαίου του σχετικού με τους κανόνες του ανταγωνισμού δεν εφαρμόζονται στην παραγωγή και στο εμπόριο των γεωργικών προϊόντων παρά μόνο κατά το μέτρο που ορίζεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στο πλαίσιο των διατάξεων και σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 43, παράγραφος 2, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους του άρθρου 39.

▼B

Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέψει τη χορήγηση ενισχύσεων:

α) για την προστασία των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που μειονεκτούν λόγω διαρθρωτικών ή φυσικών συνθηκών,

β) στο πλαίσιο προγραμμάτων οικονομικής ανάπτυξης.

Άρθρο 43

(πρώην άρθρο 37 της ΣΕΚ)

1. Η Επιτροπή υποβάλλει προτάσεις για τη διαμόρφωση και την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης και της αντικατάστασης των εθνικών οργανώσεων αγοράς από τις μορφές κοινής οργάνωσης του άρθρου 40, παράγραφος 1, καθώς και για την εκτέλεση των μέτρων που ειδικά προβλέπονται στον παρόντα τίτλο.

Κατά τη σύνταξη των προτάσεων αυτών, λαμβάνεται υπόψη η αλληλεξάρτηση των γεωργικών θεμάτων που αναφέρονται στον παρόντα τίτλο.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, ορίζουν την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών που προβλέπεται στο άρθρο 40, παράγραφος 1, καθώς και τις άλλες διατάξεις που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων της κοινής γεωργικής και αλιευτικής πολιτικής.

3. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει μέτρα σχετικά με τον καθορισμό των τιμών, των εισφορών, των ενισχύσεων και των ποσοτικών περιορισμών, καθώς και σχετικά με τον καθορισμό και την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων.

4. Η κοινή οργάνωση που προβλέπεται στο άρθρο 40, παράγραφος 1 μπορεί να αντικαταστήσει τις εθνικές οργανώσεις αγοράς, υπό τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 2:

α) αν η κοινή οργάνωση προσφέρει στα κράτη μέλη, που αντιτίθενται στο μέτρο αυτό και που διαθέτουν δική τους εθνική οργάνωση για τη συγκεκριμένη παραγωγή, ισοδύναμες εγγυήσεις για την απασχόληση και το βιοτικό επίπεδο των ενδιαφερομένων παραγωγών, λαμβάνοντας υπόψη το ρυθμό των δυνατών προσαρμογών και των αναγκαίων εξειδικεύσεων· και

β) αν η οργάνωση αυτή εξασφαλίζει στις συναλλαγές στο εσωτερικό της Ένωσης όρους ανάλογους με εκείνους που υπάρχουν σε μία εθνική αγορά.

5. Αν δημιουργηθεί κοινή οργάνωση για ορισμένες πρώτες ύλες, πριν να υπάρξει ακόμη κοινή οργάνωση για τα αντίστοιχα μεταποιημένα προϊόντα, οι εν λόγω πρώτες ύλες, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τα μεταποιημένα προϊόντα που προορίζονται για εξαγωγή σε τρίτες χώρες, είναι δυνατό να εισάγονται από το εξωτερικό της Ένωσης.

▼B

Άρθρο 44

(πρώην άρθρο 38 της ΣΕΚ)

Όταν σε κράτος μέλος ένα προϊόν αποτελεί αντικείμενο εθνικής οργάνωσης αγοράς ή εσωτερικής ρύθμισης ισοδυνάμου αποτελέσματος που επηρεάζει την ανταγωνιστική θέση ομοειδούς παραγωγής σε άλλο κράτος μέλος, τα κράτη μέλη επιβάλλουν εξισωτική εισφορά στο προϊόν αυτό κατά την εισαγωγή του από το κράτος μέλος, όπου υπάρχει η οργάνωση ή η ρύθμιση, εκτός αν το κράτος αυτό επιβάλλει εξισωτική εισφορά κατά την εξαγωγή.

Η Επιτροπή καθορίζει το ύψος των εισφορών αυτών κατά το ποσό που απαιτείται για την αποκατάσταση της ισορροπίας. Δύναται επίσης να επιτρέψει την προσφυγή σε άλλα μέτρα, των οποίων καθορίζει τους όρους και τις λεπτομέρειες εφαρμογής.

ΤΙΤΛΟΣ IV

Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ, ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

Άρθρο 45

(πρώην άρθρο 39 της ΣΕΚ)

1. Εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων εντός της Ένωσης.

2. Η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων συνεπάγεται την κατάργηση κάθε διακρίσεως λόγω ιθαγενείας μεταξύ των εργαζομένων των κρατών μελών, όσον αφορά την απασχόληση, την αμοιβή και τους άλλους όρους εργασίας.

3. Με την επιφύλαξη των περιορισμών που δικαιολογούνται για λόγους δημοσίας τάξεως, δημοσίας ασφαλείας και δημοσίας υγείας, η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων περιλαμβάνει το δικαίωμά τους:

α) να αποδέχονται κάθε πραγματική προσφορά εργασίας,

β) να διακινούνται ελεύθερα για τον σκοπό αυτό εντός της επικρατείας των κρατών μελών,

γ) να διαμένουν σε ένα από τα κράτη μέλη με τον σκοπό να ασκούν εκεί ορισμένη εργασία σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που διέπουν την απασχόληση των εργαζομένων υπηκόων αυτού του κράτους μέλους,

δ) να παραμένουν στην επικράτεια ενός κράτους μέλους και μετά την άσκηση σ' αυτό ορισμένης εργασίας, κατά τους όρους που θα αποτελέσουν αντικείμενο κανονισμών που θα εκδώσει η Επιτροπή.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται προκειμένου περί απασχολήσεως στη δημόσια διοίκηση.

▼B

Άρθρο 46

(πρώην άρθρο 40 της ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, λαμβάνουν, με οδηγίες ή κανονισμούς, τα αναγκαία μέτρα για να πραγματοποιηθεί η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, όπως ορίζεται στο άρθρο 45, ιδίως:

α) με την εξασφάλιση στενής συνεργασίας μεταξύ των εθνικών υπηρεσιών απασχολήσεως,

β) με την κατάργηση των διοικητικών διαδικασιών και μεθόδων, όπως και των προθεσμιών που προβλέπονται για την πρόσληψη σε διαθέσιμη απασχόληση, οι οποίες απορρέουν είτε από τις εθνικές νομοθεσίες είτε από προηγούμενες συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών, και των οποίων η διατήρηση θα αποτελούσε εμπόδιο στην ελευθέρωση της διακινήσεως των εργαζομένων,

γ) με την κατάργηση όλων των προθεσμιών και άλλων περιορισμών, που προβλέπονται είτε από τις εθνικές νομοθεσίες είτε από προηγούμενες συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών, οι οποίες επιβάλλουν στους εργαζομένους των άλλων κρατών μελών όρους διαφορετικούς από εκείνους που ισχύουν για τους ημεδαπούς εργαζομένους, όσον αφορά την ελεύθερη επιλογή εργασίας,

δ) με τη δημιουργία μηχανισμών καταλλήλων να φέρουν σε επαφή την προσφορά και τη ζήτηση εργασίας και να διευκολύνουν την εξισορρόπησή τους με όρους που να αποτρέπουν σοβαρούς κινδύνους για το βιοτικό επίπεδο και το επίπεδο απασχολήσεως στις διάφορες περιφέρειες και βιομηχανίες.

Άρθρο 47

(πρώην άρθρο 41 της ΣΕΚ)

Τα κράτη μέλη προωθούν στο πλαίσιο κοινού προγράμματος την ανταλλαγή εργαζομένων νέων.

Άρθρο 48

(πρώην άρθρο 42 της ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης τα αναγκαία μέτρα για την εγκαθίδρυση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων, ιδίως με τη θέσπιση ενός συστήματος που να εξασφαλίζει στους διακινούμενους εργαζομένους, μισθωτούς και μη μισθωτούς, και στους εξ αυτών έλκοντες δικαιώματα:

α) το συνυπολογισμό όλων των περιόδων που λαμβάνονται υπόψη από τις διάφορες εθνικές νομοθεσίες, για την κτήση και τη διατήρηση του δικαιώματος προς λήψη παροχής όπως και για τον υπολογισμό του ύψους αυτής,

β) την καταβολή των παροχών στα πρόσωπα που κατοικούν στις επικράτειες των κρατών μελών.

▼B

Εφόσον μέλος του Συμβουλίου δηλώνει ότι σχέδιο νομοθετικής πράξης που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο θα έθιγε σημαντικές πτυχές του συστήματός του κοινωνικής ασφάλισης, ιδίως το πεδίο εφαρμογής, το κόστος ή την οικονομική του δομή, ή θα επηρέαζε τη δημοσιονομική ισορροπία του εν λόγω συστήματος, μπορεί να ζητήσει να επιληφθεί του ζητήματος το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η συνήθης νομοθετική διαδικασία αναστέλλεται. Αφού συζητήσει το θέμα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, εντός τετραμήνου από την αναστολή αυτή:

α) αναπέμπει το σχέδιο στο Συμβούλιο, θέτοντας έτσι τέρμα στην αναστολή της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας, ή

β) δεν προβαίνει σε καμμία ενέργεια ή ζητά από την Επιτροπή να υποβάλει νέα πρόταση· στην περίπτωση αυτή θεωρείται ότι δεν υιοθετείται η πράξη που είχε προταθεί αρχικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

Άρθρο 49

(πρώην άρθρο 43 της ΣΕΚ)

Στο πλαίσιο των κατωτέρω διατάξεων, οι περιορισμοί της ελευθερίας εγκαταστάσεως των υπηκόων ενός κράτους μέλους στην επικράτεια ενός άλλου κράτους μέλους απαγορεύονται. Η απαγόρευση αυτή εκτείνεται επίσης στους περιορισμούς για την ίδρυση πρακτορείων, υποκαταστημάτων ή θυγατρικών εταιρειών από τους υπηκόους ενός κράτους μέλους που είναι εγκατεστημένοι στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους.

Η ελευθερία εγκαταστάσεως περιλαμβάνει την ανάληψη και την άσκηση μη μισθωτών δραστηριοτήτων, καθώς και τη σύσταση και τη διαχείριση επιχειρήσεων, και ιδίως εταιρειών κατά την έννοια του άρθρου 54, δεύτερη παράγραφος, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται από τη νομοθεσία της χώρας εγκαταστάσεως για τους δικούς της υπηκόους, με την επιφύλαξη των διατάξεων του κεφαλαίου της παρούσας Συνθήκης που αναφέρονται στην κυκλοφορία κεφαλαίων.

Άρθρο 50

(πρώην άρθρο 44 της ΣΕΚ)

1. Για την πραγματοποίηση της ελευθερίας εγκαταστάσεως σε ορισμένη δραστηριότητα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, εκδίδουν οδηγίες.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή ασκούν τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί από τις ανωτέρω διατάξεις, ιδίως:

α) με την αντιμετώπιση γενικώς κατά προτεραιότητα εκείνων των δραστηριοτήτων για τις οποίες η ελευθερία εγκαταστάσεως αποτελεί μία ιδιαίτερα χρήσιμη συμβολή στην ανάπτυξη της παραγωγής και του εμπορίου,

β) με την εξασφάλιση στενής συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων εθνικών διοικητικών υπηρεσιών, για τη διακρίβωση της ιδιαίτερης καταστάσεως στους διαφόρους τομείς δραστηριότητος εντός της Ένωσης,

▼B

γ) με την κατάργηση εκείνων των διοικητικών διαδικασιών και μεθόδων που απορρέουν είτε από τις εθνικές νομοθεσίες είτε από προηγούμενες συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών, των οποίων η διατήρηση θα παρεμπόδιζε την ελευθερία εγκαταστάσεως,

δ) με τη φροντίδα να δύνανται οι εργαζόμενοι μισθωτοί ενός κράτους μέλους, που απασχολούνται στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους, να παραμείνουν στην επικράτεια αυτή για να ασκήσουν μη μισθωτή δραστηριότητα, εφόσον πληρούν τους όρους τους οποίους θα έπρεπε να πληρούν αν έφθαναν στο κράτος αυτό τη στιγμή που επιθυμούν να αναλάβουν τη σχετική δραστηριότητα,

ε) με την παροχή της δυνατότητας αποκτήσεως και εκμεταλλεύσεως εγγείου ιδιοκτησίας εντός της επικρατείας κράτους μέλους, σε υπηκόους άλλου κράτους μέλους, εφόσον δεν θίγονται οι αρχές που καθορίζονται στο άρθρο 39, παράγραφος 2,

στ) με την εφαρμογή της προοδευτικής καταργήσεως των περιορισμών της ελευθερίας εγκαταστάσεως σε κάθε εξεταζόμενο κλάδο δραστηριότητος, αφενός μεν ως προς τους όρους ιδρύσεως πρακτορείων, υποκαταστημάτων ή θυγατρικών εταιρειών στην επικράτεια ενός κράτους μέλους, αφετέρου δε ως προς τους όρους συμμετοχής του προσωπικού της κυρίας εγκαταστάσεως στα όργανα διαχειρίσεως ή εποπτείας τους,

ζ) με το συντονισμό, κατά το αναγκαίο μέτρο και με το σκοπό να τις καταστήσουν ισοδύναμες, των απαιτουμένων εγγυήσεων υπό των κρατών μελών εκ μέρους των εταιρειών, κατά την έννοια του άρθρου 54, δεύτερη παράγραφος, για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων,

η) με την εξασφάλιση ότι οι όροι εγκαταστάσεως δεν νοθεύονται με τη χορήγηση ενισχύσεων από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 51

(πρώην άρθρο 45 της ΣΕΚ)

Εξαιρούνται από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου, όσον αφορά το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, οι δραστηριότητες που συνδέονται στο κράτος αυτό, έστω και περιστασιακά, με την άσκηση δημοσίας εξουσίας.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, δύνανται να εξαιρέσουν ορισμένες δραστηριότητες από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου.

Άρθρο 52

(πρώην άρθρο 46 της ΣΕΚ)

1. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου και τα μέτρα που λαμβάνονται δυνάμει αυτών δεν εμποδίζουν τη δυνατότητα εφαρμογής των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που προβλέπουν ειδικό καθεστώς για τους αλλοδαπούς υπηκόους και δικαιολογούνται από λόγους δημοσίας τάξεως, δημοσίας ασφαλείας και δημοσίας υγείας.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, εκδίδουν οδηγίες για τον συντονισμό των ανωτέρω διατάξεων.

▼B

Άρθρο 53

(πρώην άρθρο 47 της ΣΕΚ)

1. Για να διευκολύνουν την ανάληψη και την άσκηση μη μισθωτών δραστηριοτήτων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, εκδίδουν οδηγίες για την αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων καθώς και τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν την ανάληψη και την άσκηση μη μισθωτών δραστηριοτήτων.

2. Ως προς τα ιατρικά, παραϊατρικά και φαρμακευτικά επαγγέλματα, η προοδευτική κατάργηση των περιορισμών προϋποθέτει τον συντονισμό των όρων ασκήσεώς τους στα διάφορα κράτη μέλη.

Άρθρο 54

(πρώην άρθρο 48 της ΣΕΚ)

Οι εταιρείες που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία ενός κράτους μέλους και οι οποίες έχουν την καταστατική τους έδρα, την κεντρική τους διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή τους εντός της Ένωσης εξομοιώνονται, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου, προς τα φυσικά πρόσωπα που είναι υπήκοοι των κρατών μελών.

Ως εταιρείες νοούνται οι εταιρείες αστικού ή εμπορικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των συνεταιρισμών, και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, με εξαίρεση εκείνων που δεν επιδιώκουν κερδοσκοπικό σκοπό.

Άρθρο 55

(πρώην άρθρο 294 της ΣΕΚ)

Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων των Συνθηκών, τα κράτη μέλη παρέχουν στους υπηκόους των άλλων κρατών μελών μεταχείριση ίση με την παρεχομένη στους υπηκόους τους, σχετικά με τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο εταιρειών κατά την έννοια του άρθρου 54.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Άρθρο 56

(πρώην άρθρο 49 της ΣΕΚ)

Στο πλαίσιο των κατωτέρω διατάξεων, οι περιορισμοί της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στο εσωτερικό της Ένωσης απαγορεύονται όσον αφορά τους υπηκόους των κρατών μελών που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο του αποδέκτου της παροχής.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, δύνανται να επεκτείνουν το ευεργέτημα των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου και σε υπηκόους τρίτου κράτους που παρέχουν υπηρεσίες και είναι εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της Ένωσης.

▼B

Άρθρο 57

(πρώην άρθρο 50 της ΣΕΚ)

Κατά την έννοια των Συνθηκών, ως υπηρεσίες νοούνται οι παροχές που κατά κανόνα προσφέρονται αντί αμοιβής, εφόσον δεν διέπονται από τις διατάξεις τις σχετικές με την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των κεφαλαίων και των προσώπων.

Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν ιδίως:

α) βιομηχανικές δραστηριότητες,

β) εμπορικές δραστηριότητες,

γ) βιοτεχνικές δραστηριότητες,

δ) δραστηριότητες των ελευθέρων επαγγελμάτων.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του κεφαλαίου που αφορά το δικαίωμα εγκαταστάσεως, εκείνος που παρέχει υπηρεσία δύναται για την εκτέλεση αυτής να ασκήσει προσωρινά τη δραστηριότητά του στο κράτος μέλος όπου παρέχεται η υπηρεσία με τους ίδιους όρους που το κράτος αυτό επιβάλλει στους δικούς του υπηκόους.

Άρθρο 58

(πρώην 51 της ΣΕΚ)

1. Η ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών στον τομέα των μεταφορών διέπεται από τις διατάξεις του τίτλου που αναφέρεται στις μεταφορές.

2. Η ελευθέρωση των τραπεζικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών που συνδέονται με τις κινήσεις κεφαλαίων πρέπει να πραγματοποιηθεί σε αρμονία με την ελευθέρωση της κυκλοφορίας των κεφαλαίων.

Άρθρο 59

(πρώην άρθρο 52 της ΣΕΚ)

1. Για την πραγματοποίηση της ελευθέρωσης συγκεκριμένης υπηρεσίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, εκδίδουν οδηγίες.

2. Οι οδηγίες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 αναφέρονται γενικώς κατά προτεραιότητα στις υπηρεσίες που επηρεάζουν κατά τρόπο άμεσο τα έξοδα παραγωγής ή των οποίων η ελευθέρωση συμβάλλει στη διευκόλυνση των εμπορικών συναλλαγών.

▼B

Άρθρο 60

(πρώην άρθρο 53 της ΣΕΚ)

Τα κράτη μέλη επιδιώκουν την ελευθέρωση των υπηρεσιών πέραν του μέτρου που είναι υποχρεωτικό δυνάμει των οδηγιών που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 59, παράγραφος 1, αν η γενική οικονομική τους κατάσταση και η κατάσταση του σχετικού τομέως τους το επιτρέπουν.

Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή απευθύνει συστάσεις προς τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Άρθρο 61

(πρώην άρθρο 54 της ΣΕΚ)

Καθ'όσον χρόνο οι περιορισμοί της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών δεν έχουν καταργηθεί, κάθε κράτος μέλος τους εφαρμόζει σε όλους όσους παρέχουν υπηρεσίες κατά την έννοια του άρθρου 56, πρώτο εδάφιο, χωρίς διακρίσεις ιθαγενείας ή διαμονής.

Άρθρο 62

(πρώην άρθρο 55 της ΣΕΚ)

Οι διατάξεις των άρθρων 51 μέχρι και 54 εφαρμόζονται επί των θεμάτων που διέπονται από το παρόν κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΕΣ

Άρθρο 63

(πρώην άρθρο 56 της ΣΕΚ)

1. Στα πλαίσια των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου, απαγορεύεται οποιοσδήποτε περιορισμός των κινήσεων κεφαλαίων μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών.

2. Στα πλαίσια των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου, απαγορεύονται όλοι οι περιορισμοί στις πληρωμές μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών.

Άρθρο 64

(πρώην άρθρο 57 της ΣΕΚ)

1. Οι διατάξεις του άρθρου 63 δεν θίγουν την εφαρμογή, έναντι τρίτων χωρών, τυχόν περιορισμών που ισχύουν στις 31 Δεκεμβρίου 1993 δυνάμει του εθνικού ή του δικαίου της Ένωσης σχετικά με τις κινήσεις κεφαλαίων από ή προς τρίτες χώρες που αφορούν άμεσες επενδύσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται οι επενδύσεις σε ακίνητα, εγκατάσταση, παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών ή εισδοχή τίτλων σε κεφαλαιαγορές. Όσον αφορά τους ισχύοντες περιορισμούς βάσει των εθνικών νομοθεσιών στη Βουλγαρία, την Εσθονία και την Ουγγαρία, η εν λόγω ημερομηνία αναφοράς είναι η 31η Δεκεμβρίου 1999. ►A1 'Οσον αφορά τους περιορισμούς που υφίστανται δυνάμει του εθνικού δικαίου στην Κροατία, η σχετική ημερομηνία είναι η 31η Δεκεμβρίου 2002. ◄

▼B

2. Στην προσπάθειά τους να επιτύχουν τον στόχο της ελεύθερης κίνησης κεφαλαίων μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό και με την επιφύλαξη των άλλων κεφαλαίων των Συνθηκών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα σχετικά με τις κινήσεις κεφαλαίων από ή προς τρίτες χώρες που αφορούν άμεσες επενδύσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται οι επενδύσεις σε ακίνητα, εγκατάσταση, παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών ή εισδοχή τίτλων σε κεφαλαιαγορές.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, μόνο το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, ομόφωνα και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί να θεσπίζει μέτρα που συνιστούν οπισθοδρόμηση του δικαίου της Ένωσης όσον αφορά την ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων από ή προς τρίτες χώρες.

Άρθρο 65

(πρώην άρθρο 58 της ΣΕΚ)

1. Οι διατάξεις του άρθρου 63 δεν θίγουν το δικαίωμα των κρατών μελών:

α) να εφαρμόζουν τις οικείες διατάξεις της φορολογικής τους νομοθεσίας οι οποίες διακρίνουν μεταξύ φορολογουμένων που δεν βρίσκονται στην ίδια κατάσταση όσον αφορά την κατοικία τους ή τον τόπο όπου είναι επενδεδυμένα τα κεφάλαιά τους,

β) να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή παραβάσεων των εθνικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων, ιδίως στον τομέα της φορολογίας ή της προληπτικής εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων, ή να προβλέπουν διαδικασίες δήλωσης των κινήσεων κεφαλαίων για λόγους διοικητικής ή στατιστικής ενημέρωσης, ή να λαμβάνουν μέτρα υπαγορευμένα από λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας.

2. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου δεν θίγουν τη δυνατότητα εφαρμογής περιορισμών του δικαιώματος εγκατάστασης που συμβιβάζονται με τις Συνθήκες.

3. Τα μέτρα και οι διαδικασίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 δεν μπορούν να αποτελούν ούτε μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ούτε συγκεκαλυμμένο περιορισμό της ελεύθερης κίνησης των κεφαλαίων και των πληρωμών, όπως ορίζεται στο άρθρο 63.

4. Ελλείψει μέτρων κατ'εφαρμογήν του άρθρου 64, παράγραφος 3, η Επιτροπή ή, ελλείψει απόφασης της Επιτροπής εντός τριμήνου από την υποβολή της αίτησης του οικείου κράτους μέλους, το Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει απόφαση με την οποία να ορίζεται ότι τα περιοριστικά φορολογικά μέτρα που θεσπίζει ένα κράτος μέλος έναντι μιας ή περισσότερων τρίτων χωρών θεωρούνται ότι συνάδουν με τις Συνθήκες καθόσον δικαιολογούνται από έναν από τους στόχους της Ένωσης και ότι είναι συμβατά με την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από αίτηση κράτους μέλους.

▼B

Άρθρο 66

(πρώην άρθρο 59 της ΣΕΚ)

Εάν, λόγω εξαιρετικών περιστάσεων, οι κινήσεις κεφαλαίων προς ή από τρίτες χώρες προκαλούν ή απειλούν να προκαλέσουν σοβαρές δυσχέρειες στη λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, μπορεί να λαμβάνει έναντι τρίτων χωρών μέτρα διασφαλίσεως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες, εφόσον τα μέτρα αυτά είναι απολύτως αναγκαία.

ΤΙΤΛΟΣ V

Ο ΧΩΡΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 67

(πρώην άρθρο 61 της ΣΕΚ και πρώην άρθρο 29 της ΣΕΕ)

1. Η Ένωση συγκροτεί χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, με σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των διαφορετικών νομικών συστημάτων και παραδόσεων των κρατών μελών.

2. Εξασφαλίζει την απουσία ελέγχων των προσώπων στα εσωτερικά σύνορα και αναπτύσσει κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της μετανάστευσης και του ελέγχου των εξωτερικών συνόρων, η οποία βασίζεται στην αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών και είναι δίκαιη έναντι των υπηκόων τρίτων χωρών. Για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, οι ανιθαγενείς εξομοιώνονται με τους υπηκόους των τρίτων χωρών.

3. Η Ένωση καταβάλλει προσπάθεια για να εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο ασφάλειας με τη θέσπιση μέτρων πρόληψης και καταπολέμησης της εγκληματικότητας, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, μέτρων συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ αστυνομικών και δικαστικών αρχών και των λοιπών αρμοδίων αρχών καθώς και με την αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις και, εάν χρειάζεται, την προσέγγιση των ποινικών νομοθεσιών.

4. Η Ένωση διευκολύνει την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, ιδίως με την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών και εξώδικων αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις.

Άρθρο 68

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζει τους στρατηγικούς προσανατολισμούς του νομοθετικού και επιχειρησιακού προγραμματισμού στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

▼B

Άρθρο 69

Τα εθνικά κοινοβούλια μεριμνούν, προκειμένου για τις νομοθετικές προτάσεις και πρωτοβουλίες που υποβάλλονται στο πλαίσιο των κεφαλαίων 4 και 5, για την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Άρθρο 70

Με την επιφύλαξη των άρθρων 258, 259 και 260, το Συμβούλιο μπορεί, μετά από πρόταση της Επιτροπής, να θεσπίζει μέτρα για τον καθορισμό των λεπτομερών διατάξεων βάσει των οποίων τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με την Επιτροπή, προβαίνουν σε αντικειμενική και αμερόληπτη αξιολόγηση της εφαρμογής, από τις αρχές των κρατών μελών, των πολιτικών της Ένωσης που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο, με στόχο, ιδίως, τη διευκόλυνση της πλήρους εφαρμογής της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθώς και τα εθνικά κοινοβούλια τηρούνται ενήμερα για το περιεχόμενο και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αυτής.

Άρθρο 71

(πρώην άρθρο 36 της ΣΕΕ)

Συνιστάται μόνιμη επιτροπή εντός του Συμβουλίου προκειμένου να διασφαλισθούν εντός της Ένωσης η προώθηση και η ενίσχυση της επιχειρησιακής συνεργασίας σε θέματα εσωτερικής ασφάλειας. Η επιτροπή αυτή, με την επιφύλαξη του άρθρου 240, προάγει τον συντονισμό της δράσης των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών. Οι αντιπρόσωποι των σχετικών λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης μπορούν να συμμετέχουν στις εργασίες της. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθώς και τα κοινοβούλια των κρατών μελών τηρούνται ενήμερα για τις εργασίες.

Άρθρο 72

(πρώην άρθρο 64, παράγραφος 1 της ΣΕΚ και πρώην άρθρο 33 της ΣΕΕ)

Ο παρών τίτλος δεν θίγει την άσκηση των ευθυνών που εμπίπτουν στα κράτη μέλη για την τήρηση της δημόσιας τάξης και τη διαφύλαξη της εσωτερικής ασφάλειας.

Άρθρο 73

Τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να οργανώνουν μεταξύ τους και υπ' ευθύνη τους μορφές συνεργασίας και συντονισμού τις οποίες κρίνουν πρόσφορες μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών των διοικήσεών τους που είναι επιφορτισμένες με τη διασφάλιση της εθνικής ασφάλειας.

▼B

Άρθρο 74

(πρώην άρθρο 66 της ΣΕΚ)

Το Συμβούλιο θεσπίζει μέτρα για να εξασφαλίζει τη διοικητική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών των κρατών μελών στους τομείς που καλύπτονται από τον παρόντα τίτλο καθώς και μεταξύ των εν λόγω υπηρεσιών και της Επιτροπής. Αποφασίζει ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, με την επιφύλαξη του άρθρου 76, και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Άρθρο 75

(πρώην άρθρο 60 της ΣΕΚ)

Εφόσον αυτό απαιτείται προς επίτευξη των στόχων του άρθρου 67, ως προς την πρόληψη της τρομοκρατίας και των συναφών δραστηριοτήτων, καθώς και την καταπολέμησή τους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, ορίζουν πλαίσιο διοικητικών μέτρων για τις κινήσεις κεφαλαίων και πληρωμών, όπως η δέσμευση κεφαλαίων, χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή οικονομικών πόρων που ανήκουν ή βρίσκονται στην κατοχή φυσικού ή νομικού προσώπου, ομάδας ή μη κρατικής οντότητας.

Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, θεσπίζει μέτρα για την υλοποίηση του πλαισίου που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο.

Οι πράξεις του παρόντος άρθρου περιέχουν τις απαιτούμενες διατάξεις περί νομικών εγγυήσεων.

Άρθρο 76

Οι πράξεις οι οποίες προβλέπονται στα κεφάλαια 4 και 5, καθώς και τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 74, τα οποία διασφαλίζουν τη διοικητική συνεργασία στους τομείς που καλύπτονται από τα κεφάλαια αυτά, θεσπίζονται:

α) μετά από πρόταση της Επιτροπής, ή

β) μετά από πρωτοβουλία του ενός τετάρτου των κρατών μελών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ, ΤΟ ΑΣΥΛΟ ΚΑΙ ΤΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Άρθρο 77

(πρώην άρθρο 62 της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση αναπτύσσει πολιτική με στόχο:

α) να εξασφαλίζεται η απουσία οποιουδήποτε ελέγχου προσώπων, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, κατά τη διέλευση των εσωτερικών συνόρων,

β) να εξασφαλίζεται ο έλεγχος των προσώπων και η αποτελεσματική εποπτεία της διέλευσης των εξωτερικών συνόρων,

▼B

γ) να δημιουργηθεί προοδευτικά ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα που αφορούν:

α) την κοινή πολιτική θεωρήσεων και άλλων τίτλων διαμονής βραχείας διάρκειας,

β) τους ελέγχους στους οποίους υποβάλλονται τα πρόσωπα που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα,

γ) τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα για σύντομο χρονικό διάστημα στην Ένωση,

δ) οποιοδήποτε μέτρο που είναι αναγκαίο για την προοδευτική δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων,

ε) την απουσία ελέγχου προσώπων, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, κατά τη διέλευση των εσωτερικών συνόρων.

3. Εάν, για τη διευκόλυνση της άσκησης του προβλεπόμενου στο άρθρο 20, παράγραφος 2, στοιχείο α) δικαιώματος, φαίνεται αναγκαία δράση της Ένωσης, και εφόσον οι Συνθήκες δεν έχουν προβλέψει εξουσίες δράσης προς τούτο, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, μπορεί να θεσπίζει διατάξεις σχετικά με τα διαβατήρια, τα δελτία ταυτότητας, τους τίτλους διαμονής ή κάθε άλλο εξομοιούμενο έγγραφο. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

4. Το παρόν άρθρο δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών όσον αφορά τον γεωγραφικό καθορισμό των συνόρων τους σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.

Άρθρο 78

(πρώην άρθρα 63, σημεία 1 και 2, και 64, παράγραφος 2, της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση αναπτύσσει κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της επικουρικής προστασίας και της προσωρινής προστασίας με στόχο να παρέχεται το κατάλληλο καθεστώς σε οποιοδήποτε υπήκοο τρίτης χώρας χρήζει διεθνούς προστασίας και να εξασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης. Η πολιτική αυτή πρέπει να συνάδει με τη Σύμβαση της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 και με το Πρωτόκολλο της 31ης Ιανουαρίου 1967 περί του καθεστώτος των προσφύγων, καθώς και με άλλες συναφείς συμβάσεις.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα όσον αφορά κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου, στο οποίο περιλαμβάνονται:

α) ενιαίο καθεστώς ασύλου υπέρ των υπηκόων τρίτων χωρών, το οποίο ισχύει σε όλη την Ένωση,

β) ενιαίο καθεστώς επικουρικής προστασίας για τους υπηκόους τρίτων χωρών που χρήζουν διεθνούς προστασίας, χωρίς να τους χορηγείται ευρωπαϊκό άσυλο,

γ) κοινό σύστημα για την προσωρινή προστασία των εκτοπισμένων προσώπων σε περιπτώσεις μαζικής εισροής,

▼B

δ) κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του ενιαίου καθεστώτος ασύλου ή επικουρικής προστασίας,

ε) κριτήρια και μηχανισμοί καθορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης ασύλου ή επικουρικής προστασίας,

στ) προδιαγραφές σχετικά με τις προϋποθέσεις υποδοχής αιτούντων άσυλο ή επικουρικής προστασίας,

ζ) εταιρικές σχέσεις και συνεργασία με τρίτες χώρες για τη διαχείριση των ροών προσώπων που ζητούν άσυλο ή επικουρική ή προσωρινή προστασία.

3. Εφόσον ένα ή περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν επείγουσα κατάσταση, λόγω αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών, το Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, προσωρινά μέτρα υπέρ του εν λόγω κράτους μέλους ή των εν λόγω κρατών μελών. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Άρθρο 79

(πρώην άρθρο 63, σημεία 3 και 4, της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση αναπτύσσει κοινή μεταναστευτική πολιτική, η οποία έχει ως στόχο να εξασφαλίζει, σε όλα τα στάδια, την αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, τη δίκαιη μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στα κράτη μέλη ►C2 καθώς και την πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης και της εμπορίας ανθρώπων και την ενισχυμένη καταπολέμησή της. ◄

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα σχετικά με τους ακόλουθους τομείς:

α) προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής, καθώς και κανόνες για τη χορήγηση από τα κράτη μέλη θεωρήσεων και αδειών διαμονής μακράς διαρκείας, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που αποσκοπούν στην επανένωση οικογενειών,

β) καθορισμός των δικαιωμάτων των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα σε κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των όρων που διέπουν την ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή στα άλλα κράτη μέλη,

γ) λαθρομετανάστευση και παράνομη διαμονή, καθώς και απομάκρυνση και επαναπατρισμός των παρανόμως διαμενόντων,

δ) καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, ιδίως γυναικών και παιδιών.

3. Η Ένωση μπορεί να συνάπτει συμφωνίες με τρίτες χώρες για την επανεισδοχή στις χώρες καταγωγής ή προέλευσης υπηκόων τρίτων χωρών που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τους όρους εισόδου, παρουσίας ή διαμονής στο έδαφος κράτους μέλους.

▼B

4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να θεσπίζουν μέτρα ενθάρρυνσης και στήριξης της δράσης των κρατών μελών με στόχο τη διευκόλυνση της ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στο έδαφός τους, αποκλειομένης οποιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

5. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να καθορίζουν τον όγκο των εισερχομένων υπηκόων τρίτων χωρών, προερχομένων από τρίτες χώρες, στο έδαφός τους με σκοπό την αναζήτηση μισθωτής ή μη μισθωτής εργασίας.

Άρθρο 80

Οι πολιτικές της Ένωσης που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο και η εφαρμογή τους διέπονται από την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, μεταξύ άλλων και στο οικονομικό επίπεδο. Όποτε απαιτείται, οι πράξεις της Ένωσης που θεσπίζονται βάσει του παρόντος κεφαλαίου περιέχουν κατάλληλα μέτρα για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Άρθρο 81

(πρώην άρθρο 65 της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση αναπτύσσει δικαστική συνεργασία στις αστικές υποθέσεις που έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις, βάσει της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών και εξώδικων αποφάσεων. Η συνεργασία αυτή δύναται να περιλαμβάνει τη θέσπιση μέτρων προσέγγισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα, ιδίως όταν αυτό είναι απαραίτητο για την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, με τα οποία διασφαλίζεται:

α) η αμοιβαία αναγνώριση μεταξύ των κρατών μελών των δικαστικών και εξώδικων αποφάσεων και η εκτέλεσή τους,

β) η διασυνοριακή επίδοση και κοινοποίηση δικαστικών και εξώδικων πράξεων,

γ) η συμβατότητα των κανόνων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη όσον αφορά την άρση των συγκρούσεων ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο και τη δικαιοδοσία,

δ) η συνεργασία κατά την αποδεικτική διαδικασία,

ε) η ουσιαστική πρόσβαση στη δικαιοσύνη,

στ) η άρση των εμποδίων στην ομαλή διεξαγωγή αστικών δικών, εν ανάγκη προωθώντας τη συμβατότητα των κανόνων πολιτικής δικονομίας που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη,

ζ) η ανάπτυξη εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης των διαφορών,

η) η υποστήριξη της κατάρτισης των δικαστών και των άλλων λειτουργών και υπαλλήλων του τομέα απονομής της δικαιοσύνης.

▼B

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, τα μέτρα με διασυνοριακές επιπτώσεις τα οποία αφορούν το οικογενειακό δίκαιο θεσπίζονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το Συμβούλιο μπορεί, μετά από πρόταση της Επιτροπής, να εκδώσει απόφαση για τον καθορισμό των πτυχών του οικογενειακού δικαίου με διασυνοριακές επιπτώσεις που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο πράξεων που θεσπίζονται σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η πρόταση του δευτέρου εδαφίου διαβιβάζεται στα εθνικά κοινοβούλια. Σε περίπτωση αντιθέσεως εθνικού κοινοβουλίου η οποία κοινοποιείται εντός προθεσμίας έξι μηνών από την εν λόγω διαβίβαση, η απόφαση δεν εκδίδεται. Ελλείψει αντιθέσεως, το Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει την εν λόγω απόφαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Άρθρο 82

(πρώην άρθρο 31 της ΣΕΕ)

1. Η δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις στην Ένωση θεμελιώνεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών και περιλαμβάνει την προσέγγιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών στους τομείς που προβλέπονται στην παράγραφο 2 και στο άρθρο 83.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα που αφορούν:

α) τον καθορισμό κανόνων και διαδικασιών για να εξασφαλίζεται η αναγνώριση, σε ολόκληρη την Ένωση, όλων των τύπων δικαστικών αποφάσεων και διαταγών,

β) την πρόληψη και την επίλυση των συγκρούσεων δικαιοδοσίας μεταξύ κρατών μελών,

γ) την υποστήριξη της κατάρτισης των δικαστών και των άλλων λειτουργών και υπαλλήλων του τομέα απονομής της δικαιοσύνης,

δ) τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των δικαστικών ή άλλων ισοδύναμων αρχών των κρατών μελών κατά την άσκηση ποινικών διώξεων και την εκτέλεση των αποφάσεων.

2. Κατά τον βαθμό που είναι απαραίτητο για να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών καθώς και η αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις που έχουν διασυνοριακές διαστάσεις, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία μέσω οδηγιών, μπορούν να θεσπίζουν ελάχιστους κανόνες. Στους ελάχιστους αυτούς κανόνες συνεκτιμώνται οι διαφορές μεταξύ των νομικών συστημάτων και παραδόσεων των κρατών μελών.

Οι ελάχιστοι αυτοί κανόνες αφορούν:

α) το αμοιβαίως παραδεκτό των αποδείξεων μεταξύ των κρατών μελών,

β) τα δικαιώματα των προσώπων στην ποινική διαδικασία,

▼B

γ) τα δικαιώματα των θυμάτων της εγκληματικότητας,

δ) άλλα ειδικότερα στοιχεία της ποινικής διαδικασίας, τα οποία θα έχουν προηγουμένως προσδιορισθεί από το Συμβούλιο με απόφαση. Για την έκδοση της απόφασης αυτής, ►C1 το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από την έγκριση ◄ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η θέσπιση των ελάχιστων κανόνων που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να εισάγουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας των προσώπων.

3. Όταν ένα μέλος του Συμβουλίου εκτιμά ότι σχέδιο οδηγίας προβλεπόμενο στην παράγραφο 2 θίγει θεμελιώδεις πτυχές του συστήματός του ποινικής δικαιοσύνης, μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί το θέμα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η συνήθης νομοθετική διαδικασία αναστέλλεται. Αφού συζητήσει το ζήτημα και εφόσον επιτευχθεί συναίνεση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναπέμπει εντός τετραμήνου από την αναστολή αυτή το σχέδιο στο Συμβούλιο, θέτοντας τέρμα στην αναστολή της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας.

Εντός της αυτής προθεσμίας, σε περίπτωση μη συμφωνίας, και εφόσον εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη επιθυμούν να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία βάσει του συγκεκριμένου σχεδίου οδηγίας, τα εν λόγω κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και στο άρθρο 329, παράγραφος 1 της παρούσας Συνθήκης, θεωρείται ότι χορηγήθηκε και εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ενισχυμένης συνεργασίας.

Άρθρο 83

(πρώην άρθρο 31 της ΣΕΕ)

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία μέσω οδηγιών, μπορούν να θεσπίζουν ελάχιστους κανόνες για τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων στους τομείς της ιδιαιτέρως σοβαρής εγκληματικότητας με διασυνοριακή διάσταση, η οποία απορρέει ιδίως από τη φύση ή τις επιπτώσεις των αδικημάτων αυτών ή λόγω ειδικής ανάγκης να καταπολεμούνται σε κοινή βάση.

Οι εν λόγω τομείς εγκληματικότητας είναι οι εξής: τρομοκρατία, εμπορία ανθρώπων και γενετήσια εκμετάλλευση γυναικών και παιδιών, παράνομη εμπορία ναρκωτικών, παράνομη εμπορία όπλων, ξέπλυμα χρήματος, διαφθορά, παραχάραξη μέσων πληρωμής, εγκληματικότητα στον χώρο της πληροφορικής και οργανωμένο έγκλημα.

Ανάλογα με την εξέλιξη της εγκληματικότητας, το Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει αποφάσεις που προσδιορίζουν και άλλους τομείς εγκληματικότητας, οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια της παρούσας παραγράφου. Αποφασίζει ομόφωνα μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2. Όταν η προσέγγιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών στον τομέα του ποινικού δικαίου είναι αναγκαία για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής πολιτικής της Ένωσης σε τομέα στον οποίο εφαρμόζονται μέτρα εναρμόνισης, οδηγίες μπορούν να θεσπίζουν ελάχιστους κανόνες σχετικούς με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων στον εν λόγω τομέα. Οι εν λόγω οδηγίες εκδίδονται με συνήθη ή με ειδική νομοθετική διαδικασία, ίδια με εκείνη που ακολουθήθηκε κατά τη θέσπιση των εν λόγω μέτρων εναρμόνισης, με την επιφύλαξη του άρθρου 76.

▼B

3. Όταν ένα μέλος του Συμβουλίου εκτιμά ότι σχέδιο οδηγίας προβλεπόμενο στις παραγράφους 1 ή 2 θίγει θεμελιώδεις πτυχές του συστήματός του ποινικής δικαιοσύνης, μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί το θέμα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η συνήθης νομοθετική διαδικασία αναστέλλεται. Αφού συζητήσει το ζήτημα και εφόσον επιτευχθεί συναίνεση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναπέμπει, εντός τετραμήνου από την αναστολή αυτή, το σχέδιο στο Συμβούλιο, θέτοντας τέρμα στην αναστολή της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας.

Εντός της αυτής προθεσμίας, σε περίπτωση μη συμφωνίας, και εφόσον εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη επιθυμούν να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία βάσει του συγκεκριμένου σχεδίου οδηγίας, τα εν λόγω κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και στο άρθρο 329, παράγραφος 1 της παρούσας Συνθήκης, θεωρείται ότι χορηγήθηκε και εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ενισχυμένης συνεργασίας.

Άρθρο 84

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να θεσπίζουν μέτρα ενθάρρυνσης και στήριξης της δράσης των κρατών μελών στον τομέα της πρόληψης του εγκλήματος, αποκλειομένης της οποιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

Άρθρο 85

(πρώην άρθρο 31 της ΣΕΕ)

1. ►C2 Αποστολή της Ευρωπαικής Μονάδας Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust) ◄ είναι η στήριξη και η ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών για την έρευνα και τη δίωξη σοβαρών εγκλημάτων που έχουν επιπτώσεις σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη ή απαιτούν δίωξη σε κοινές βάσεις, βάσει επιχειρήσεων που διεξάγονται και πληροφοριών που παρέχονται από τις αρχές των κρατών μελών και την Ευρωπόλ.

Σε αυτή τη συνάρτηση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μέσω κανονισμών, μπορούν να καθορίζουν τη δομή, τη λειτουργία, το πεδίο δράσης και τα καθήκοντα της Eurojust. Τα καθήκοντα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν:

α) την έναρξη ποινικών ερευνών καθώς και την εισήγηση για την κίνηση ποινικών διώξεων που διεξάγονται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές, και ειδικότερα των διώξεων που αφορούν αδικήματα κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης,

β) τον συντονισμό των ερευνών και των διώξεων του στοιχείου α),

γ) την ενίσχυση της δικαστικής συνεργασίας, μεταξύ άλλων με την επίλυση των συγκρούσεων δικαιοδοσίας και με στενή συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο.

Οι εν λόγω κανονισμοί καθορίζουν επίσης τις πρακτικές ρυθμίσεις για τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων των κρατών μελών στην αξιολόγηση των δραστηριοτήτων της Eurojust.

▼B

2. Στο πλαίσιο των διώξεων της παραγράφου 1 και με την επιφύλαξη του άρθρου 86, οι επίσημες διαδικαστικές πράξεις διενεργούνται από τους αρμόδιους εθνικούς υπαλλήλους.

Άρθρο 86

1. Για την καταπολέμηση των αδικημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία μέσω κανονισμών, μπορεί να συστήσει Ευρωπαϊκή Εισαγγελία εκ της Eurojust. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Εφόσον δεν επιτευχθεί ομοφωνία, ομάδα αποτελούμενη από εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη μπορεί να ζητήσει να παραπεμφθεί το σχέδιο κανονισμού στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η νομοθετική διαδικασία στο Συμβούλιο αναστέλλεται. Αφού συζητήσει το ζήτημα και εφόσον επιτευχθεί συναίνεση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναπέμπει, εντός τετραμήνου από την αναστολή αυτή, το σχέδιο στο Συμβούλιο προς θέσπιση.

Εντός της αυτής προθεσμίας, σε περίπτωση μη συμφωνίας, και εφόσον εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη επιθυμούν να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία βάσει του συγκεκριμένου σχεδίου κανονισμού, τα εν λόγω κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας η οποία προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και στο άρθρο 329, παράγραφος 1 της παρούσας Συνθήκης, θεωρείται ότι χορηγήθηκε και εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ενισχυμένης συνεργασίας.

2. Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία είναι αρμόδια για την καταζήτηση, τη δίωξη και την παραπομπή ενώπιον της δικαιοσύνης, ενδεχομένως σε σύνδεση με την Ευρωπόλ, των δραστών αδικημάτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όπως τα συμφέροντα αυτά ορίζονται στον κανονισμό της παραγράφου 1, καθώς και των συνεργών τους. Ασκεί δε ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων των κρατών μελών την ποινική δίωξη των αδικημάτων αυτών.

3. Οι κανονισμοί της παραγράφου 1 καθορίζουν το καθεστώς της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, τους όρους άσκησης των καθηκόντων της, τους δικονομικούς κανόνες που διέπουν τις δραστηριότητές της καθώς και τους δικονομικούς κανόνες που διέπουν το παραδεκτό των αποδείξεων, και τους κανόνες που ισχύουν για τον δικαστικό έλεγχο των διαδικαστικών της πράξεων κατά την άσκηση των καθηκόντων της.

4. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται, ταυτόχρονα ή σε μεταγενέστερο στάδιο, να εκδώσει απόφαση για την τροποποίηση της παραγράφου 1, προκειμένου να επεκτείνει τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στην καταπολέμηση της σοβαρής εγκληματικότητας με διασυνοριακή διάσταση, και για την κατ' επέκταση τροποποίηση της παραγράφου 2 όσον αφορά τους δράστες σοβαρών εγκλημάτων με επιπτώσεις σε πολλά κράτη μέλη καθώς και τους συνεργούς τους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και διαβούλευση με την Επιτροπή.

▼B

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 87

(πρώην άρθρο 30 της ΣΕΕ)

1. Η Ένωση αναπτύσσει αστυνομική συνεργασία στην οποία συμμετέχουν όλες οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών και τελωνειακών αρχών και άλλων αρχών επιβολής του νόμου ειδικευμένων στον τομέα της πρόληψης ή της εξακρίβωσης αξιόποινων πράξεων ή της διερεύνησής τους.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία μπορούν να λαμβάνουν μέτρα που αφορούν:

α) τη συλλογή, αποθήκευση, επεξεργασία, ανάλυση και ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών,

β) την παροχή υποστήριξης για την κατάρτιση προσωπικού, καθώς και τη συνεργασία όσον αφορά τις ανταλλαγές προσωπικού, τον εξοπλισμό και την εγκληματολογική έρευνα,

γ) τις κοινές τεχνικές έρευνας όσον αφορά την εξακρίβωση σοβαρών μορφών οργανωμένου εγκλήματος.

3. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, μπορεί να θεσπίζει μέτρα για την επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των αρχών του παρόντος άρθρου. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Εφόσον δεν επιτευχθεί ομοφωνία, ομάδα αποτελούμενη από εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη μπορεί να ζητήσει να παραπεμφθεί το σχέδιο μέτρων στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η διαδικασία στο Συμβούλιο αναστέλλεται. Αφού συζητήσει το ζήτημα και εφόσον επιτευχθεί συναίνεση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναπέμπει εντός τετραμήνου από την αναστολή αυτή το σχέδιο στο Συμβούλιο προς θέσπιση.

Εντός της αυτής προθεσμίας, σε περίπτωση μη συμφωνίας, και εφόσον εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη επιθυμούν να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία βάσει του συγκεκριμένου σχεδίου μέτρων, τα εν λόγω κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας η οποία προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και στο άρθρο 329, παράγραφος 1 της παρούσας Συνθήκης, θεωρείται ότι χορηγήθηκε και εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ενισχυμένης συνεργασίας.

Η ειδική διαδικασία που ορίζεται στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται επί πράξεων που αναπτύσσουν περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν.

Άρθρο 88

(πρώην άρθρο 30 της ΣΕΕ)

1. Αποστολή της Ευρωπόλ είναι η στήριξη και η ενίσχυση της δράσης των αστυνομικών αρχών και των άλλων αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών, ►C2 καθώς και της αμοιβαίας συνεργασίας τους ◄ στην πρόληψη και καταπολέμηση των σοβαρών εγκλημάτων που έχουν επιπτώσεις σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, της τρομοκρατίας και των μορφών εγκληματικότητας που θίγουν ένα κοινό συμφέρον το οποίο αποτελεί αντικείμενο πολιτικής της Ένωσης.

▼B

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία μέσω κανονισμών, μπορούν να καθορίζουν τη δομή, τη λειτουργία, το πεδίο δράσης και τα καθήκοντα της Ευρωπόλ. Τα καθήκοντα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν:

α) τη συλλογή, αποθήκευση, επεξεργασία, ανάλυση και ανταλλαγή πληροφοριών που διαβιβάζονται ιδίως από τις αρχές των κρατών μελών ή τρίτων χωρών, ή οργανισμών,

β) τον συντονισμό, τη διοργάνωση και τη διεξαγωγή ερευνών και επιχειρησιακών δράσεων, από κοινού με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή στο πλαίσιο κοινών ομάδων ερευνών, ενδεχομένως σε σύνδεση με την Eurojust.

Οι εν λόγω κανονισμοί καθορίζουν επίσης τους όρους ελέγχου των δραστηριοτήτων της Ευρωπόλ από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων.

3. Κάθε επιχειρησιακή δράση της Ευρωπόλ πρέπει να διεξάγεται σε συνεργασία και σε συμφωνία με τις αρχές του κράτους μέλους ή των κρατών μελών στο έδαφος του οποίου ή των οποίων διεξάγονται. Η εφαρμογή μέτρων καταναγκαστικού χαρακτήρα εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα των εθνικών αρχών.

Άρθρο 89

(πρώην άρθρο 32 της ΣΕΕ)

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, καθορίζει τις προϋποθέσεις και τα όρια εντός των οποίων οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών των άρθρων 82 και 87 μπορούν να αναλαμβάνουν δράση στο έδαφος άλλου κράτους μέλους σε συνεργασία και σε συμφωνία με τις αρχές του κράτους μέλους αυτού. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 90

(πρώην άρθρο 70 της ΣΕΚ)

Οι στόχοι των Συνθηκών επιδιώκονται όσον αφορά το αντικείμενο του παρόντος τίτλου στο πλαίσιο κοινής πολιτικής μεταφορών.

Άρθρο 91

(πρώην άρθρο 71 της ΣΕΚ)

1. Για την εφαρμογή του άρθρου 90 και λαμβάνοντας υπόψη την ιδιομορφία των μεταφορών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, θεσπίζουν:

α) κοινούς κανόνες εφαρμοστέους στις διεθνείς μεταφορές που εκτελούνται από ή προς την επικράτεια ενός κράτους μέλους ή που διέρχονται από την επικράτεια ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών,

β) τους όρους υπό τους οποίους γίνονται δεκτοί στις εθνικές μεταφορές ενός κράτους μέλους μεταφορείς μη εγκατεστημένοι σ' αυτό,

▼B

γ) μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών,

δ) κάθε άλλη χρήσιμη διάταξη.

2. Κατά την έκδοση των μέτρων της παραγράφου 1, λαμβάνονται υπόψη οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η εφαρμογή τους θα μπορούσε να έχει σοβαρές επιπτώσεις για το βιοτικό επίπεδο και την απασχόληση σε ορισμένες περιοχές, καθώς και για την εκμετάλλευση των εξοπλισμών μεταφορών.

Άρθρο 92

(πρώην άρθρο 72 της ΣΕΚ)

Μέχρι να θεσπισθούν οι διατάξεις που αναφέρονται στο άρθρο 91, παράγραφος 1, κανένα κράτος μέλος δεν δύναται να καταστήσει λιγότερο ευνοϊκές τις διατάξεις οι οποίες διέπουν τον τομέα των μεταφορών την 1η Ιανουαρίου 1958, ή, για τα κράτη που προσχωρούν, την ημερομηνία της προσχώρησής τους, ως προς την άμεση ή έμμεση επίπτωσή τους έναντι των μεταφορέων των άλλων κρατών μελών σε σχέση με τους εθνικούς μεταφορείς, εκτός εάν το Συμβούλιο αποφασίσει ομόφωνα μέτρο παρέκκλισης.

Άρθρο 93

(πρώην άρθρο 73 της ΣΕΚ)

Οι ενισχύσεις που ανταποκρίνονται στις ανάγκες συντονισμού των μεταφορών ή που αντιστοιχούν στην αποκατάσταση ορισμένων βαρών συνυφασμένων με την έννοια της δημοσίας υπηρεσίας, είναι συμβιβάσιμες με τις Συνθήκες.

Άρθρο 94

(πρώην άρθρο 74 της ΣΕΚ)

Κατά τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου στο πλαίσιο των Συνθηκών, σχετικά με τις τιμές και τους όρους μεταφοράς, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η οικονομική κατάσταση των μεταφορέων.

Άρθρο 95

(πρώην άρθρο 75 της ΣΕΚ)

1. Απαγορεύονται, όσον αφορά τις μεταφορές εντός της Ένωσης, οι διακρίσεις που συνίστανται στην εφαρμογή από ένα μεταφορέα, για τα αυτά εμπορεύματα και για τις αυτές σχέσεις μεταφοράς, διαφορετικών κομίστρων και όρων μεταφοράς, ανάλογα με το κράτος προελεύσεως ή προορισμού των μεταφερομένων προϊόντων.

2. Η παράγραφος 1 δεν αποκλείει τη δυνατότητα λήψεως από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο άλλων μέτρων κατ'εφαρμογή του άρθρου 91, παράγραφος 1.

3. Το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής και κατόπιν διαβουλεύσεως με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, θεσπίζει κανόνες για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1.

▼B

Δύναται, ιδίως, να θεσπίσει τις αναγκαίες διατάξεις για να διευκολύνει τα θεσμικά όργανα της Ένωσης να ελέγχουν την τήρηση του κανόνος που διατυπώνεται στην παράγραφο 1 και για να διασφαλίσει ότι οι χρησιμοποιούντες τα μεταφορικά μέσα θα επωφεληθούν πλήρως από την εφαρμογή του.

4. Η Επιτροπή, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήσεως ενός κράτους μέλους, εξετάζει τις περιπτώσεις διακρίσεων που προβλέπει η παράγραφος 1 και, αφού συμβουλευθεί κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, λαμβάνει τις αναγκαίες αποφάσεις στο πλαίσιο της ρυθμίσεως που απεφασίσθη κατά τις διατάξεις της παραγράφου 3.

Άρθρο 96

(πρώην άρθρο 76 της ΣΕΚ)

1. Απαγορεύεται η επιβολή από ένα κράτος μέλος, στις μεταφορές που εκτελούνται εντός της Ένωσης, κομίστρων και όρων που συνεπάγονται καθ' οιονδήποτε τρόπο υποστήριξη ή προστασία προς το συμφέρον μιας ή περισσοτέρων ορισμένων επιχειρήσεων ή βιομηχανιών, εκτός αν επιτραπεί τούτο από την Επιτροπή.

2. Η Επιτροπή, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήσεως κράτους μέλους, εξετάζει τα κόμιστρα και τους όρους που προβλέπει η παράγραφος 1, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη, αφενός μεν, τις απαιτήσεις μιας κατάλληλης περιφερειακής οικονομικής πολιτικής, τις ανάγκες των υπαναπτύκτων περιοχών, ως και τα προβλήματα των περιοχών που θίγονται σοβαρώς από τις πολιτικές περιστάσεις, αφετέρου δε, τις επιπτώσεις των εν λόγω κομίστρων και όρων στον ανταγωνισμό μεταξύ των διαφόρων τρόπων μεταφοράς.

Η Επιτροπή, κατόπιν διαβουλεύσεως με κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, λαμβάνει τις αναγκαίες αποφάσεις.

3. Η απαγόρευση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δεν εφαρμόζεται στα τιμολόγια ανταγωνισμού.

Άρθρο 97

(πρώην άρθρο 77 της ΣΕΚ)

Οι φορολογικές επιβαρύνσεις ή τα τέλη, εκτός των κομίστρων που εισπράττονται από το μεταφορέα κατά τη διέλευση των συνόρων δεν πρέπει να υπερβαίνουν ένα εύλογο επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη τα πραγματικά έξοδα που συνεπάγεται η διέλευση αυτή.

Τα κράτη μέλη προσπαθούν να μειώσουν προοδευτικώς τα έξοδα αυτά.

Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή δύναται να απευθύνει συστάσεις προς τα κράτη μέλη.

Άρθρο 98

(πρώην άρθρο 78 της ΣΕΚ)

Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου δεν αντιτίθενται στα μέτρα που λαμβάνονται από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, εφόσον είναι αναγκαία για την αντιστάθμιση των οικονομικών μειονεκτημάτων που προκαλούνται, λόγω της διαιρέσεως της Γερμανίας, στην οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας που θίγονται από τη διαίρεση αυτή. Μετά την παρέλευση πενταετίας από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, δύναται να εκδώσει απόφαση για την κατάργηση του παρόντος άρθρου.

▼B

Άρθρο 99

(πρώην άρθρο 79 της ΣΕΚ)

Παρά τη Επιτροπή συνιστάται μια επιτροπή συμβουλευτικού χαρακτήρος από εμπειρογνώμονες που ορίζονται από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών. Η Επιτροπή τη συμβουλεύεται σε θέματα μεταφορών, όταν το κρίνει χρήσιμο.

Άρθρο 100

(πρώην άρθρο 80 της ΣΕΚ)

1. Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου εφαρμόζονται στις σιδηροδρομικές, οδικές και εσωτερικές πλωτές μεταφορές.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να θεσπίζουν κατάλληλες διατάξεις για τις θαλάσσιες και αεροπορικές μεταφορές. Αποφασίζουν μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΚΟΙΝΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ, ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΤΜΗΜΑ 1

ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Άρθρο 101

(πρώην άρθρο 81 της ΣΕΚ)

1. Είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά και απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική, που δύνανται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς, και ιδίως εκείνες οι οποίες συνίστανται:

α) στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής,·

β) στον περιορισμό ή στον έλεγχο της παραγωγής, της διαθέσεως, της τεχνολογικής αναπτύξεως ή των επενδύσεων,

γ) στην κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού,

δ) στην εφαρμογή ανίσων όρων επί ισοδυνάμων παροχών, έναντι των εμπορικώς συναλλασσομένων, με αποτέλεσμα να περιέρχονται αυτοί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό,

▼B

ε) στην εξάρτηση της συνάψεως συμβάσεων από την αποδοχή, εκ μέρους των συναλλασσομένων, προσθέτων παροχών που εκ φύσεως ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών.

2. Οι απαγορευόμενες δυνάμει του παρόντος άρθρου συμφωνίες ή αποφάσεις είναι αυτοδικαίως άκυρες.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δύνανται να κηρυχθούν ανεφάρμοστες:

— σε κάθε συμφωνία ή κατηγορία συμφωνιών μεταξύ επιχειρήσεων,

— σε κάθε απόφαση ή κατηγορία αποφάσεων ενώσεων επιχειρήσεων, και

— σε κάθε εναρμονισμένη πρακτική ή κατηγορία εναρμονισμένων πρακτικών,

η οποία συμβάλλει στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, εξασφαλίζοντας συγχρόνως στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το όφελος που προκύπτει, και η οποία:

α) δεν επιβάλλει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις περιορισμούς μη απαραίτητους για την επίτευξη των στόχων αυτών· και

β) δεν παρέχει στις επιχειρήσεις αυτές τη δυνατότητα καταργήσεως του ανταγωνισμού επί σημαντικού τμήματος των σχετικών προϊόντων.

Άρθρο 102

(πρώην άρθρο 82 της ΣΕΚ)

Είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά και απαγορεύεται, κατά το μέτρο που δύναται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, η καταχρηστική εκμετάλλευση από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις της δεσπόζουσας θέσης τους εντός της εσωτερικής αγοράς ή σημαντικού τμήματός της.

Η κατάχρηση αυτή δύναται να συνίσταται ιδίως:

α) στην άμεση ή έμμεση επιβολή μη δικαίων τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής,

β) στον περιορισμό της παραγωγής, της διαθέσεως ή της τεχνολογικής αναπτύξεως επί ζημία των καταναλωτών,

γ) στην εφαρμογή ανίσων όρων επί ισοδυνάμων παροχών έναντι των εμπορικώς συναλλασσομένων, με αποτέλεσμα να περιέρχονται αυτοί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό,

δ) στην εξάρτηση της συνάψεως συμβάσεων από την αποδοχή, εκ μέρους των συναλλασσομένων, προσθέτων παροχών που εκ φύσεως ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών.

▼B

Άρθρο 103

(πρώην άρθρο 83 της ΣΕΚ)

1. Οι αναγκαίοι κανονισμοί ή οδηγίες για την εφαρμογή των αρχών που αναφέρονται στα άρθρα 101 και 102 θεσπίζονται από το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής και κατόπιν διαβουλεύσεως με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

2. Οι προβλεπόμενες στην παράγραφο 1 διατάξεις έχουν ως σκοπό ιδίως:

α) να εξασφαλίσουν την τήρηση των απαγορεύσεων του άρθρου 101, παράγραφος 1, και του άρθρου 102 με την πρόβλεψη προστίμων και χρηματικών ποινών,

β) να καθορίσουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου 101, παράγραφος 3, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη της εξασφαλίσεως αποτελεσματικής επιβλέψεως και της απλουστεύσεως κατά το δυνατόν του διοικητικού ελέγχου,

γ) να ορίσουν, εφόσον είναι ανάγκη, το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 101 και 102 επί των διαφόρων οικονομικών κλάδων,

δ) να οριοθετήσουν τα καθήκοντα της Επιτροπής και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της παραγράφου,

ε) να καθορίσουν τη σχέση μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών αφενός, και των διατάξεων του παρόντος τμήματος καθώς και εκείνων που θα θεσπισθούν κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου, αφετέρου.

Άρθρο 104

(πρώην άρθρο 84 της ΣΕΚ)

Μέχρις ενάρξεως της ισχύος των διατάξεων που θα θεσπισθούν κατ' εφαρμογή του άρθρου 103, οι αρχές των κρατών μελών αποφασίζουν σχετικά με το επιτρεπτό των συμφωνιών, αποφάσεων και περιπτώσεων εναρμονισμένης πρακτικής, καθώς και με την καταχρηστική εκμετάλλευση δεσποζούσης θέσεως εντός της εσωτερικής αγοράς, σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας τους και με τις διατάξεις του άρθρου 101, και ιδίως της παραγράφου 3, και του άρθρου 102.

Άρθρο 105

(πρώην άρθρο 85 της ΣΕΚ)

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 104, η Επιτροπή μεριμνά για την πραγμάτωση των αρχών που καθορίζονται στα άρθρα 101 και 102. Εξετάζει, κατόπιν αιτήσεως κράτους μέλους ή αυτεπαγγέλτως, συνεργαζομένη με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών που οφείλουν να της παρέχουν τη συνδρομή τους, τις περιπτώσεις εικαζομένων παραβάσεων των ανωτέρω αρχών. Αν διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, προτείνει τα κατάλληλα μέτρα για τον τερματισμό της.

2. Αν δεν τερματισθούν οι παραβάσεις, η Επιτροπή βεβαιώνει την παράβαση των ανωτέρω αρχών με αιτιολογημένη απόφαση. Δύναται να δημοσιεύσει την απόφασή της και να επιτρέψει στα κράτη μέλη να λάβουν τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα, των οποίων καθορίζει τους όρους και τις λεπτομέρειες.

▼B

3. Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει κανονισμούς σχετικά με τις κατηγορίες συμφωνιών για τις οποίες το Συμβούλιο έχει εκδώσει κανονισμό ή οδηγία σύμφωνα με το άρθρο 103, παράγραφος 2, στοιχείο β).

Άρθρο 106

(πρώην άρθρο 86 της ΣΕΚ)

1. Τα κράτη μέλη δεν θεσπίζουν ούτε διατηρούν μέτρα αντίθετα προς τους κανόνες των Συνθηκών, ιδίως προς εκείνους των άρθρων 18 και 101 μέχρι και 109, ως προς τις δημόσιες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα.

2. Οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή που έχουν χαρακτήρα δημοσιονομικού μονοπωλίου υπόκεινται στους κανόνες των Συνθηκών ιδίως στους κανόνες ανταγωνισμού, κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν πρέπει να επηρεάζεται σε βαθμό ο οποίος θα αντέκειτο προς το συμφέρον της Ένωσης.

3. Η Επιτροπή μεριμνά για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου και απευθύνει, εφόσον είναι ανάγκη, κατάλληλες οδηγίες ή αποφάσεις προς τα κράτη μέλη.

ΤΜΗΜΑ 2

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Άρθρο 107

(πρώην άρθρο 87 της ΣΕΚ)

1. Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως.

2. Συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά:

α) οι ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρος προς μεμονωμένους καταναλωτές, υπό τον όρο ότιχορηγούνται χωρίς διάκριση προελεύσεως των προϊόντων·

β) οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα·

γ) οι ενισχύσεις προς την οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, οι οποίες θίγονται από τη διαίρεση της Γερμανίας, κατά το μέτρο που είναι αναγκαίες για την αντιστάθμιση των οικονομικών μειονεκτημάτων που προκαλούνται από τη διαίρεση αυτή. Μετά την παρέλευση πενταετίας από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, δύναται να εκδώσει απόφαση για την κατάργηση του παρόντος σημείου.

▼B

3. Δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά:

α) οι ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής αναπτύξεως περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση, καθώς και των περιοχών που αναφέρονται στο άρθρο 349, λαμβάνοντας υπόψη τη διαρθωτική, οικονομική και κοινωνική τους κατάσταση·

β) οι ενισχύσεις για την προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους·

γ) οι ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον·

δ) οι ενισχύσεις για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους συναλλαγών και ανταγωνισμού στην Ένωση σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον·

ε) άλλες κατηγορίες ενισχύσεων που καθορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει προτάσει της Επιτροπής.

Άρθρο 108

(πρώην άρθρο 88 της ΣΕΚ)

1. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, εξετάζει διαρκώς τα καθεστώτα ενισχύσεων που υφίστανται στα κράτη αυτά. Τους προτείνει τα κατάλληλα μέτρα που απαιτεί η προοδευτική ανάπτυξη και η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

2. Αν η Επιτροπή διαπιστώσει, αφού τάξει προηγουμένως στους ενδιαφερομένους προθεσμία για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, ότι ενίσχυση που χορηγείται από ένα κράτος ή με κρατικούς πόρους δεν συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά κατά το άρθρο 107, ότι η ενίσχυση αυτή εφαρμόζεται καταχρηστικώς, αποφασίζει ότι το εν λόγω κράτος οφείλει να την καταργήσει ή να την τροποποιήσει εντός προθεσμίας που η ίδια καθορίζει.

Αν το εν λόγω κράτος δεν συμμορφωθεί προς την απόφαση αυτή εντός της ταχθείσας προθεσμίας, η Επιτροπή ή οποιοδήποτε άλλο ενδιαφερόμενο κράτος δύναται να προσφύγει απευθείας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά παρέκκλιση των άρθρων 258 και 259.

Κατόπιν αιτήσεως κράτους μέλους, το Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει ομοφώνως ότι ενίσχυση που έχει θεσπισθεί ή που πρόκειται να θεσπισθεί από το κράτος αυτό θεωρείται συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 107 ή των προβλεπομένων από το άρθρο 109 κανονισμών, αν εξαιρετικές περιστάσεις δικαιολογούν μια τέτοια απόφαση. Αν η Επιτροπή έχει κινήσει, ως προς την ενίσχυση αυτή, τη διαδικασία που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, η αίτηση του ενδιαφερομένου κράτους προς το Συμβούλιο έχει ως αποτέλεσμα την αναστολή της σχετικής διαδικασίας μέχρις ότου αποφανθεί το Συμβούλιο.

Αν το Συμβούλιο δεν αποφανθεί εντός τριών μηνών από την υποβολή της αιτήσεως, αποφασίζει η Επιτροπή.

▼B

3. Η Επιτροπή ενημερώνεται εγκαίρως περί των σχεδίων που αποβλέπουν να θεσπίσουν ή να τροποποιήσουν τις ενισχύσεις, ώστε να δύναται να υποβάλει τις παρατηρήσεις της. Αν κρίνει ότι σχέδιο ενισχύσεως δεν συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά, κατά το άρθρο 107, κινεί αμελλητί τη διαδικασία που προβλέπεται από την προηγούμενη παράγραφο. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν δύναται να εφαρμόσει τα σχεδιαζόμενα μέτρα πριν η Επιτροπή καταλήξει σε τελική απόφαση.

4. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κανονισμούς σχετικά με τις κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων για τις οποίες το Συμβούλιο έχει ορίσει, σύμφωνα με το άρθρο 109, ότι μπορούν να μην υπόκεινται στη διαδικασία της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 109

(πρώην άρθρο 89 της ΣΕΚ)

Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δύναται να εκδίδει κάθε αναγκαίο κανονισμό για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108, και ιδίως να καθορίζει τους όρους εφαρμογής του άρθρου 108, παράγραφος 3, και τις κατηγορίες ενισχύσεων που εξαιρούνται από τη διαδικασία αυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 110

(πρώην άρθρο 90 της ΣΕΚ)

Κανένα κράτος μέλος δεν επιβάλλει άμεσα ή έμμεσα στα προϊόντα άλλων κρατών μελών εσωτερικούς φόρους οποιασδήποτε φύσεως, ανωτέρους από εκείνους που επιβαρύνουν άμεσα ή έμμεσα τα ομοειδή εθνικά προϊόντα.

Κανένα κράτος μέλος δεν επιβάλλει στα προϊόντα των άλλων κρατών μελών εσωτερικούς φόρους, η φύση των οποίων οδηγεί έμμεσα στην προστασία άλλων προϊόντων.

Άρθρο 111

(πρώην άρθρο 91 της ΣΕΚ)

Για τα προϊόντα που εξάγονται προς την επικράτεια ενός των κρατών μελών, η επιστροφή εσωτερικών φόρων δεν δύναται να είναι ανώτερη των εσωτερικών φόρων που τους έχουν επιβληθεί άμεσα ή έμμεσα.

▼B

Άρθρο 112

(πρώην άρθρο 92 της ΣΕΚ)

Ως προς τους άλλους φόρους, πλην των φόρων κύκλου εργασιών, των ειδικών φόρων καταναλώσεως και των λοιπών εμμέσων φόρων, δεν είναι δυνατό να χορηγηθούν απαλλαγές και επιστροφές κατά την εξαγωγή προς τα άλλα κράτη μέλη ούτε να θεσπισθούν εξισωτικές εισφορές κατά την εισαγωγή εκ κρατών μελών, παρά μόνο αν τα προβλεπόμενα μέτρα έχουν προηγουμένως εγκριθεί για μια περιορισμένη περίοδο από το Συμβούλιο, που αποφασίζει, προτάσει της Επιτροπής.

Άρθρο 113

(πρώην άρθρο 93 της ΣΕΚ)

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, εκδίδει διατάξεις για την εναρμόνιση των νομοθεσιών περί των φόρων κύκλου εργασιών, των ειδικών φόρων καταναλώσεως και των λοιπών εμμέσων φόρων, στο βαθμό που η εναρμόνιση αυτή είναι αναγκαία για να εξασφαλισθεί η εγκαθίδρυση και η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να αποφευχθούν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΩΝ

Άρθρο 114

(πρώην άρθρο 95 της ΣΕΚ)

1. Εκτός αν ορίζουν άλλως οι Συνθήκες, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις για την πραγματοποίηση των στόχων του άρθρου 26. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, εκδίδουν τα μέτρα τα σχετικά με την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που έχουν ως αντικείμενο την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις φορολογικές διατάξεις, στις διατάξεις για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και στις διατάξεις για τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των μισθωτών.

3. Η Επιτροπή, στις προτάσεις της που προβλέπονται στην παράγραφο 1, σχετικά με την υγεία, την ασφάλεια, την προστασία του περιβάλλοντος και την προστασία των καταναλωτών, λαμβάνει ως βάση ένα υψηλό επίπεδο προστασίας, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη όσες νέες εξελίξεις βασίζονται σε επιστημονικά δεδομένα. Στα πλαίσια των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επιδιώκουν επίσης την επίτευξη αυτού του στόχου.

▼B

4. Όταν, μετά τη θέσπιση μέτρου εναρμόνισης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, από το Συμβούλιο ή από την Επιτροπή, ένα κράτος μέλος θεωρεί αναγκαίο να διατηρήσει εθνικές διατάξεις που δικαιολογούνται από τις επιτακτικές ανάγκες που προβλέπονται στο άρθρο 36 ή διατάξεις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, τις κοινοποιεί στην Επιτροπή, καθώς και τους λόγους διατήρησής τους.

5. Επίσης, υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 4, εάν, μετά τη θέσπιση μέτρου εναρμόνισης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, από το Συμβούλιο ή από την Επιτροπή, ένα κράτος μέλος θεωρεί αναγκαία τη θέσπιση εθνικών διατάξεων επί τη βάσει νέων επιστημονικών στοιχείων σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, για λόγους οι οποίοι συντρέχουν μόνον στην περίπτωσή του και οι οποίοι έχουν ανακύψει μετά τη θέσπιση του μέτρου εναρμόνισης, κοινοποιεί στην Επιτροπή τις μελετώμενες διατάξεις και τους λόγους που υπαγορεύουν τη θέσπισή τους.

6. Η Επιτροπή, εντός έξι μηνών από τις κοινοποιήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5, εγκρίνει ή απορρίπτει τις εν λόγω εθνικές διατάξεις, αφού εξακριβώσει εάν αποτελούν ή όχι μέσο αυθαιρέτων διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών, και εάν συνιστούν ή όχι εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Εάν η Επιτροπή δεν αποφασίσει εντός αυτής της περιόδου, οι εθνικές διατάξεις, περί των οποίων οι παράγραφοι 4 και 5, λογίζονται ότι έχουν εγκριθεί.

Εάν η πολυπλοκότητα του αντικειμένου το δικαιολογεί, και δεν υπάρχει κίνδυνος για την υγεία του ανθρώπου, η Επιτροπή μπορεί να κοινοποιήσει στο συγκεκριμένο κράτος μέλος ότι η περίοδος η αναφερόμενη στην παρούσα παράγραφο μπορεί να παραταθεί μέχρι ένα εξάμηνο.

7. Οσάκις, σύμφωνα με την παράγραφο 6, επιτρέπεται σε ένα κράτος μέλος να διατηρήσει ή να εισαγάγει εθνικές διατάξεις παρεκκλίνουσες από το μέτρο εναρμόνισης, η Επιτροπή εξετάζει πάραυτα μήπως πρέπει να προτείνει αναπροσαρμογή του εν λόγω μέτρου.

8. Όταν ένα κράτος μέλος επικαλείται συγκεκριμένο πρόβλημα δημόσιας υγείας σε τομέα στον οποίο έχουν ήδη ληφθεί μέτρα εναρμόνισης, το θέτει υπόψη της Επιτροπής η οποία αμέσως εξετάζει αν πρέπει να προτείνει κατάλληλα μέτρα στο Συμβούλιο.

9. Κατά παρέκκλιση από τη διαδικασία των άρθρων 258 και 259 η Επιτροπή ή κάθε κράτος μέλος δύναται να προσφύγει απευθείας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκή Ένωσης, για το θέμα αυτό, εάν κρίνει ότι ένα άλλο κράτος μέλος ασκεί καταχρηστικώς τις εξουσίες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

10. Τα προαναφερόμενα μέτρα εναρμόνισης περιλαμβάνουν, στις ενδεδειγμένες περιπτώσεις, ρήτρα διασφάλισης που επιτρέπει στα κράτη μέλη να λαμβάνουν, για έναν ή περισσότερους από τους μη οικονομικούς λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 36, προσωρινά μέτρα υποκείμενα σε διαδικασία ελέγχου της Ένωσης.

▼B

Άρθρο 115

(πρώην άρθρο 94 της ΣΕΚ)

Με την επιφύλαξη του άρθρου 114, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, εκδίδει οδηγίες για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών, οι οποίες έχουν άμεση επίπτωση στην εγκαθίδρυση ή τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Άρθρο 116

(πρώην άρθρο 96 της ΣΕΚ)

Αν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι η υφισταμένη διαφορά μεταξύ των νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών νοθεύει τους όρους ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς και επομένως προκαλεί στρέβλωση που πρέπει να εξαλειφθεί, διαβουλεύεται με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Αν οι διαβουλεύσεις δεν οδηγήσουν στην εξάλειψη της εν λόγω στρεβλώσεως, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, εκδίδουν τις, προς τον σκοπό αυτόν, αναγκαίες οδηγίες. Μπορεί επίσης να ληφθεί κάθε άλλο πρόσφορο μέτρο που προβλέπεται από τις Συνθήκες.

Άρθρο 117

(πρώην άρθρο 97 της ΣΕΚ)

1. Αν υπάρχει φόβος, η θέσπιση ή η τροποποίηση νομοθετικής, κανονιστικής ή διοικητικής διατάξεως να προκαλέσει στρέβλωση κατά την έννοια του προηγούμενου άρθρου, το κράτος μέλος που θέλει να προβεί στην ενέργεια αυτή συμβουλεύεται την Επιτροπή. Η Επιτροπή, αφού συμβουλευθεί τα κράτη μέλη, συνιστά στα ενδιαφερόμενα κράτη τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή της σχετικής στρέβλωσης.

2. Αν το κράτος που θέλει να θεσπίσει ή να τροποποιήσει τις εσωτερικές του διατάξεις δεν συμμορφώνεται με τη σύσταση που του απηύθυνε η Επιτροπή, δεν είναι δυνατό να ζητηθεί σύμφωνα με το άρθρο 116, από τα άλλα κράτη μέλη να τροποποιήσουν τις εσωτερικές διατάξεις για να εξαλειφθεί η στρέβλωση αυτή. Οι διατάξεις του άρθρου 116, δεν εφαρμόζονται αν το κράτος μέλος που αγνοεί τη σύσταση της Επιτροπής προκαλεί στρέβλωση επί ιδία μόνον αυτού ζημία.

Άρθρο 118

Στο πλαίσιο της εγκαθίδρυσης και της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν μέτρα για τη δημιουργία ευρωπαϊκών τίτλων, ώστε να εξασφαλισθεί ενιαία προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στο εσωτερικό της Ένωσης, και για τη δημιουργία κεντρικών καθεστώτων έγκρισης, συντονισμού και ελέγχου στο επίπεδο της Ένωσης.

▼B

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, καθορίζει, μέσω κανονισμών, τα γλωσσικά καθεστώτα των ευρωπαϊκών τίτλων. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΤΙΤΛΟΣ VIII

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Άρθρο 119

(πρώην άρθρο 4 της ΣΕΚ)

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η δράση των κρατών μελών και της Ένωσης περιλαμβάνει, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπουν οι Συνθήκες, τη θέσπιση μιας οικονομικής πολιτικής, που βασίζεται στο στενό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών, στην εσωτερική αγορά, καθώς και στον καθορισμό κοινών στόχων, και ασκείται σύμφωνα με την αρχή της οικονομίας της ανοιχτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό.

2. Παράλληλα, και σύμφωνα με τους όρους, και τις διαδικασίες που προβλέπουν οι Συνθήκες, η δράση αυτή περιλαμβάνει ένα ενιαίο νόμισμα,το ευρώ, και τον καθορισμό και την άσκηση ενιαίας νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής, πρωταρχικός στόχος των οποίων είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών, και, υπό την επιφύλαξη του στόχου αυτού, η υποστήριξη των γενικών οικονομικών πολιτικών στην Ένωση, σύμφωνα με την αρχή της οικονομίας της ανοιχτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό.

3. Οι δράσεις αυτές των κρατών μελών και της Ένωσης συνεπάγονται την τήρηση των ακόλουθων κατευθυντήριων αρχών: σταθερές τιμές, υγιή δημόσια οικονομικά, υγιείς νομισματικές συνθήκες και σταθερό ισοζύγιο πληρωμών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Άρθρο 120

(πρώην άρθρο 98 της ΣΕΚ)

Τα κράτη μέλη ασκούν την οικονομική τους πολιτική με σκοπό να συμβάλλουν στην υλοποίηση των στόχων της Ένωσης, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και στα πλαίσια των γενικών προσανατολισμών που αναφέρονται στο άρθρο 121 παράγραφος 2. Τα κράτη μέλη και η Ένωση δρουν σύμφωνα με την αρχή της οικονομίας της ανοιχτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό, που ευνοεί την αποτελεσματική κατανομή των πόρων, και σύμφωνα με τις αρχές του άρθρου 119.

Άρθρο 121

(πρώην άρθρο 99 της ΣΕΚ)

1. Τα κράτη μέλη θεωρούν τις οικονομικές τους πολιτικές θέμα κοινού ενδιαφέροντος και τις συντονίζουν στα πλαίσια του Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 120.

▼B

2. Το Συμβούλιο, μετά από σύσταση της Επιτροπής, συντάσσει σχέδιο των γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης και απευθύνει έκθεση με τα πορίσματά του στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας με βάση την έκθεση αυτή του Συμβουλίου, συζητά τα συμπεράσματα για τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης.

Με βάση τα συμπεράσματα αυτά, το Συμβούλιο, διατυπώνει σύσταση όπου εκτίθενται αυτοί οι γενικοί προσανατολισμοί. Το Συμβούλιο γνωστοποιεί τη σύστασή του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

3. Προκειμένου να εξασφαλισθεί στενότερος συντονισμός των οικονομικών πολιτικών και συνεχής σύγκλιση των οικονομικών επιδόσεων των κρατών μελών, το Συμβούλιο, βάσει εκθέσεων που υποβάλλει η Επιτροπή, παρακολουθεί τις οικονομικές εξελίξεις σε κάθε κράτος μέλος και στην Ένωση, καθώς και τη συνέπεια των οικονομικών πολιτικών με τους γενικούς προσανατολισμούς που αναφέρονται στην παράγραφο 2, και προβαίνει τακτικά σε συνολική αξιολόγηση.

Για τους σκοπούς αυτής της πολυμερούς εποπτείας, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τα σημαντικά μέτρα που λαμβάνουν στον τομέα της οικονομικής τους πολιτικής και της διαβιβάζουν όποιες άλλες πληροφορίες κρίνουν αναγκαίες.

4. Όταν διαπιστώνεται, στο πλαίσιο της διαδικασίας της παραγράφου 3, ότι η οικονομική πολιτική ενός κράτους μέλους αντιβαίνει προς τους γενικούς προσανατολισμούς της παραγράφου 2 ή ότι ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την καλή λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, η Επιτροπή μπορεί να απευθύνει προειδοποίηση στο εν λόγω κράτος μέλος. Το Συμβούλιο, μετά από σύσταση της Επιτροπής, μπορεί να απευθύνει τις αναγκαίες συστάσεις προς το εν λόγω κράτος μέλος. Το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής, μπορεί να αποφασίσει να ανακοινώσει δημόσια τις συστάσεις του.

Στο πλαίσιο της παρούσας παραγράφου, το Συμβούλιο αποφασίζει χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ψήφος του μέλους του Συμβουλίου που εκπροσωπεί το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

Η ειδική πλειοψηφία των λοιπών μελών του Συμβουλίου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 238, παράγραφος 3, σημείο α).

5. Ο πρόεδρος του Συμβουλίου και η Επιτροπή διαβιβάζουν έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τα αποτελέσματα της πολυμερούς εποπτείας. Ο πρόεδρος του Συμβουλίου μπορεί να κληθεί να εμφανισθεί ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εάν το Συμβούλιο έχει ανακοινώσει δημοσία τις συστάσεις του.

6. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να θεσπίζουν λεπτομερείς κανόνες για τη διαδικασία πολυμερούς εποπτείας που αναφέρεται στις παραγράφους 3 και 4.

▼B

Άρθρο 122

(πρώην άρθρο 100 της ΣΕΚ)

1. Με την επιφύλαξη άλλων διαδικασιών που προβλέπονται στις Συνθήκες, το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής, μπορεί να θεσπίζει, σε πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ κρατών μελών, τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της οικονομικής κατάστασης, ιδίως εάν ανακύψουν σοβαρές δυσκολίες στον εφοδιασμό με ορισμένα προϊόντα, ιδίως στον τομέα της ενέργειας.

2. Όταν ένα κράτος μέλος αντιμετωπίζει δυσκολίες ή διατρέχει μεγάλο κίνδυνο να αντιμετωπίσει σοβαρές δυσκολίες, οφειλόμενες σε φυσικές καταστροφές ή έκτακτες περιστάσεις που εκφεύγουν από τον έλεγχό του, το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής, μπορεί να αποφασίσει να του χορηγήσει, υπό ορισμένους όρους, χρηματοδοτική ενίσχυση της Ένωσης. Ο πρόεδρος του Συμβουλίου ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τη ληφθείσα απόφαση.

Άρθρο 123

(πρώην άρθρο 101 της ΣΕΚ)

1. Απαγορεύονται οι υπεραναλήψεις ή οποιουδήποτε άλλου είδους πιστωτικές διευκολύνσεις από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή από τις κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών, οι οποίες εφεξής αποκαλούνται «εθνικές κεντρικές τράπεζες», προς θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης, κεντρικές κυβερνήσεις, περιφερειακές, τοπικές ή άλλες δημόσιες αρχές, άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις των κρατών μελών απαγορεύεται επίσης να αγοράζουν απευθείας χρεόγραφα, από τους οργανισμούς ή τους φορείς αυτούς, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή οι εθνικές κεντρικές τράπεζες.

2. Η παράγραφος 1 δεν ισχύει για τα πιστωτικά ιδρύματα που ανήκουν στο δημόσιο, στα οποία οφείλουν να επιφυλάσσουν οι εθνικές κεντρικές τράπεζες και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα την ίδια μεταχείριση όπως και στα ιδιωτικά πιστωτικά ιδρύματα όσον αφορά τη διάθεση αποθεμάτων από τις κεντρικές τράπεζες.

Άρθρο 124

(πρώην άρθρο 102 της ΣΕΚ)

Απαγορεύεται κάθε μέτρο που θεσπίζει προνομιακή πρόσβαση των θεσμικών και λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης, των κεντρικών κυβερνήσεων, των περιφερειακών, τοπικών ή άλλων δημόσιων αρχών, των άλλων οργανισμών δημοσίου δικαίου ή των δημόσιων επιχειρήσεων των κρατών μελών στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, εφόσον δεν υπαγορεύεται από λόγους προληπτικής εποπτείας.

▼B

Άρθρο 125

(πρώην άρθρο 103 της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση δεν ευθύνεται για τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν οι κεντρικές κυβερνήσεις, οι περιφερειακές, τοπικές ή άλλες δημόσιες αρχές, άλλοι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις των κρατών μελών, ούτε τις αναλαμβάνει, με την επιφύλαξη των αμοιβαίων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων για την από κοινού εκτέλεση ενός συγκεκριμένου έργου. Κανένα κράτος μέλος δεν ευθύνεται για τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν οι κεντρικές κυβερνήσεις, οι περιφερειακές, τοπικές ή άλλες δημόσιες αρχές, άλλοι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις άλλου κράτους μέλους, ούτε τις αναλαμβάνει, με την επιφύλαξη των αμοιβαίων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων για την από κοινού εκτέλεση ενός συγκεκριμένου έργου.

2. Εάν προκύψει ανάγκη, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί να προσδιορίσει τους ορισμούς για την εφαρμογή των απαγορεύσεων των άρθρων 123 και 124 καθώς και του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 126

(πρώην άρθρο 104 της ΣΕΚ)

1. Τα κράτη μέλη αποφεύγουν τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.

2. Η Επιτροπή παρακολουθεί την εξέλιξη της δημοσιονομικής κατάστασης και το ύψος του δημοσίου χρέους στα κράτη μέλη προκειμένου να εντοπίζει τις μεγάλες αποκλίσεις. Ειδικότερα, εξετάζει την τήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας, με βάση τα ακόλουθα δύο κριτήρια:

α) κατά πόσον ο λόγος του προβλεπομένου ή υφισταμένου δημοσιονομικού ελλείμματος προς το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν υπερβαίνει μια τιμή αναφοράς, εκτός εάν:

   — είτε ο λόγος αυτός σημειώνει ουσιαστική και συνεχή πτώση και έχει φθάσει σε επίπεδο παραπλήσιο της τιμής αναφοράς,

   — είτε, εναλλακτικά, η υπέρβαση της τιμής αναφοράς είναι απλώς έκτακτη και προσωρινή και ο λόγος παραμένει κοντά στην τιμή αναφοράς,

β) κατά πόσον ο λόγος του δημοσίου χρέους προς το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν υπερβαίνει μια τιμή αναφοράς, εκτός εάν ο λόγος μειώνεται επαρκώς και πλησιάζει την τιμή αναφοράς με ικανοποιητικό ρυθμό.

Οι τιμές αναφοράς ορίζονται στο πρωτόκολλο για τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος, που προσαρτάται στις Συνθήκες.

3. Εάν ένα κράτος μέλος δεν εκπληρώνει τους όρους ενός από τα κριτήρια αυτά ή αμφοτέρων των κριτηρίων, η Επιτροπή συντάσσει έκθεση. Η έκθεση της Επιτροπής λαμβάνει επίσης υπόψη το κατά πόσον το δημόσιο έλλειμμα υπερβαίνει τις δαπάνες δημοσίων επενδύσεων, καθώς και όλους τους άλλους σχετικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένης της μεσοπρόθεσμης οικονομικής και δημοσιονομικής κατάστασης του κράτους μέλους.

▼B

Η Επιτροπή μπορεί επίσης να συντάξει έκθεση εάν, μολονότι εκπληρώνονται οι όροι των κριτηρίων, θεωρεί ότι υπάρχει σε ένα κράτος μέλος ο κίνδυνος υπερβολικού ελλείμματος.

4. Η Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή διατυπώνει γνώμη για την έκθεση της Επιτροπής.

5. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι σε κράτος μέλος υπάρχει ή μπορεί να εμφανισθεί υπερβολικό έλλειμμα, απευθύνει γνώμη στο εν λόγω κράτος μέλος και ενημερώνει σχετικά το Συμβούλιο.

6. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής και αφού λάβει υπόψη τυχόν παρατηρήσεις του εν λόγω κράτους μέλους, αποφασίζει, μετά από συνολική εκτίμηση, εάν υφίσταται ή όχι υπερβολικό έλλειμμα.

7. Εάν το Συμβούλιο αποφασίσει, σύμφωνα με την παράγραφο 6, ότι υπάρχει υπερβολικό έλλειμμα, απευθύνει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και μετά από σύσταση της Επιτροπής, συστάσεις στο εν λόγω κράτος μέλος προκειμένου να τερματίσει την κατάσταση αυτή εντός καθορισμένου χρονικού διαστήματος. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 8, οι συστάσεις αυτές δεν ανακοινώνονται δημοσία.

8. Εάν το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι δεν ανελήφθη αποτελεσματική δράση σε εφαρμογή των συστάσεών του, εντός του καθορισμένου χρονικού διαστήματος, τότε μπορεί να τις ανακοινώσει δημοσία.

9. Εάν ένα κράτος μέλος επιμένει να μην εφαρμόζει τις συστάσεις του Συμβουλίου, τότε το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει να ειδοποιήσει το κράτος μέλος να λάβει, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, μέτρα για τη μείωση του ελλείμματος την οποία το Συμβούλιο κρίνει αναγκαία για να αντιμετωπιστεί η κατάσταση αυτή.

Σε αυτή την περίπτωση, το Συμβούλιο μπορεί να ζητήσει από το κράτος μέλος αυτό, να υποβάλλει εκθέσεις σύμφωνα με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, για να εξετάσει τις προσπάθειες προσαρμογής που καταβάλλει αυτό το κράτος μέλος.

10. Τα δικαιώματα προσφυγής που προβλέπονται στα άρθρα 258 και 259 δεν μπορούν να ασκηθούν στα πλαίσια των παραγράφων 1 έως 9 του παρόντος άρθρου.

11. Το Συμβούλιο, εφόσον ένα κράτος μέλος δεν συμμορφώνεται με απόφαση που έχει ληφθεί σύμφωνα με την παράγραφο 9, μπορεί να αποφασίσει να εφαρμόσει ή να ενισχύσει ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα:

— να απαιτήσει να δημοσιεύει το εν λόγω κράτος μέλος πρόσθετες πληροφορίες τις οποίες ορίζει το Συμβούλιο, προτού εκδώσει ομολογίες και χρεόγραφα,

— να καλέσει την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων να αναθεωρήσει την πολιτική δανεισμού που ασκεί έναντι του εν λόγω κράτους μέλους,

— να απαιτήσει από το εν λόγω κράτος μέλος να καταθέσει ατόκως στην Ένωση ποσό κατάλληλου ύψους, έως ότου, κατά τη γνώμη του Συμβουλίου, διορθωθεί το υπερβολικό έλλειμμα,

— να επιβάλει πρόστιμα εύλογου ύψους.

Ο πρόεδρος του Συμβουλίου ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τις αποφάσεις τις οποίες λαμβάνει.

▼B

12. Το Συμβούλιο καταργεί ορισμένες ή όλες τις αποφάσεις ή τις συστάσεις του που αναφέρονται στις παραγράφους 6 έως 9 και στην παράγραφο 11, εφόσον, κατά τη γνώμη του, έχει διορθωθεί το υπερβολικό έλλειμμα στο οικείο κράτος μέλος. Εάν το Συμβούλιο έχει προηγουμένως ανακοινώσει δημοσία συστάσεις, τότε, μόλις καταργηθεί η απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 8, προβαίνει σε δημόσια δήλωση περί του ότι δεν υφίσταται πλέον υπερβολικό έλλειμμα στο οικείο κράτος μέλος.

13. Το Συμβούλιο λαμβάνει τις αποφάσεις, ή τις συστάσεις του, που αναφέρονται στις παραγράφους 8, 9, 11 και 12, μετά από σύσταση της Επιτροπής.

Το Συμβούλιο, όταν θεσπίζει τα μέτρα που αναφέρονται στις παραγράφους 6 έως 9, 11 και 12, αποφασίζει χωρίς να λαμβάνει υπόψη τη ψήφο του μέλους του Συμβουλίου που εκπροσωπεί το εν λόγω κράτος μέλος.

Η ειδική πλειοψηφία των λοιπών μελών του Συμβουλίου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 238, παράγραφος 3, σημείο α).

14. Περαιτέρω διατάξεις για την εφαρμογή της διαδικασίας του παρόντος άρθρου προβλέπονται στο Πρωτόκολλο για τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος, που προσαρτάται στις Συνθήκες.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομοφώνως, σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασιά, και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, θεσπίζει τις κατάλληλες διατάξεις που θα αντικαταστήσουν το εν λόγω Πρωτόκολλο.

Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων της παρούσας παραγράφου, το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, προσδιορίζει τους λεπτομερείς κανόνες και ορισμούς για την εφαρμογή του εν λόγω Πρωτοκόλλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Άρθρο 127

(πρώην άρθρο 105 της ΣΕΚ)

1. Πρωταρχικός στόχος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, εφεξής καλούμενου «ΕΣΚΤ», είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Με την επιφύλαξη του στόχου της σταθερότητας των τιμών, το ΕΣΚΤ στηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές στην Ένωση, προκειμένου να συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων της Ένωσης, που ορίζονται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το ΕΣΚΤ ενεργεί σύμφωνα με την αρχή της οικονομίας της ανοιχτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό, που ευνοεί την αποτελεσματική κατανομή των πόρων, και σύμφωνα με τις αρχές που εξαγγέλλονται στο άρθρο 119.

2. Τα βασικά καθήκοντα του ΕΣΚΤ είναι:

— να χαράζει και να εφαρμόζει τη νομισματική πολιτική της Ένωσης,

— να διενεργεί πράξεις συναλλάγματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 219,

— να κατέχει και να διαχειρίζεται τα επίσημα συναλλαγματικά διαθέσιμα των κρατών μελών,

— να προωθεί την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών.

▼B

3. Η τρίτη περίπτωση της παραγράφου 2 δεν θίγει την εκ μέρους των κυβερνήσεων των κρατών μελών κατοχή και διαχείριση τρεχόντων ταμειακών υπολοίπων σε συνάλλαγμα.

4. Η γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ζητείται:

— για κάθε προτεινόμενη πράξη της Ένωσης που εμπίπτει στο πεδίο της αρμοδιότητάς της,

— από τις εθνικές αρχές για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης που εμπίπτει στο πεδίο της αρμοδιότητάς της, εντός όμως των ορίων και υπό τους όρους που ορίζει το Συμβούλιο σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 129, παράγραφος 4.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να υποβάλλει γνώμες στα κατάλληλα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης ή στις εθνικές αρχές για θέματα της αρμοδιότητάς της.

5. Το ΕΣΚΤ συμβάλλει στην εκ μέρους των αρμόδιων αρχών ομαλή άσκηση πολιτικών που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

6. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομοφώνως, μέσω κανονισμών σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, μπορεί να αναθέσει στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ειδικά καθήκοντα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και των λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, εξαιρέσει των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Άρθρο 128

(πρώην άρθρο 106 της ΣΕΚ)

1. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει την έκδοση τραπεζογραμματίων σε ευρώ μέσα στην Ένωση. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να εκδίδουν τέτοια τραπεζογραμμάτια. Τα τραπεζογραμμάτια που εκδίδονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες είναι τα μόνα τραπεζογραμμάτια που αποτελούν νόμιμο χρήμα μέσα στην Ένωση.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να εκδίδουν κέρματα σε ευρώ, η ποσότητα των οποίων τελεί υπό την έγκριση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, μπορεί να θεσπίζει μέτρα για την εναρμόνιση της ονομαστικής αξίας και των τεχνικών προδιαγραφών όλων των κερμάτων που πρόκειται να κυκλοφορήσουν, στο βαθμό που είναι απαραίτητος για την ομαλή κυκλοφορία τους μέσα στην Ένωση.

Άρθρο 129

(πρώην άρθρο 107 της ΣΕΚ)

1. Το ΕΣΚΤ διοικείται από τα όργανα λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, τα οποία είναι το διοικητικό συμβούλιο και η εκτελεστική επιτροπή.

▼B

2. Το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, εφεξής οριζόμενο ως το «Καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ», παρατίθεται σε Πρωτόκολλο που προσαρτάται στις Συνθήκες.

3. Τα άρθρα 5, 1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1α) και 36 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ μπορούν να τροποποιούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία. Αποφασίζουν είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και διαβούλευση με την Επιτροπή, είτε προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

4. Το Συμβούλιο, είτε προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, θεσπίζει τις διατάξεις που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5, σημείο 4, 19, σημείο 2, 20, 28, σημείο 1, 29, σημείο 2, 30, σημείο 4, και 34, σημείο 3 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ.

Άρθρο 130

(πρώην άρθρο 108 της ΣΕΚ)

Κατά την άσκηση των εξουσιών και την εκτέλεση των καθηκόντων και υποχρεώσεων που τους ανατίθενται από τις Συνθήκες και το καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ, ούτε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ούτε οι εθνικές κεντρικές τράπεζες, ούτε κανένα μέλος των οργάνων λήψης αποφάσεων των ιδρυμάτων αυτών, δεν ζητάει ούτε δέχεται υποδείξεις από τα θεσμικά ή λοιπά όργανα ή οργανισμούς, από την κυβέρνηση κράτους μέλους ή από άλλο οργανισμό. Τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμοί της Ένωσης, καθώς και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών, αναλαμβάνουν την υποχρέωση να τηρούν την αρχή αυτή και να μην επιδιώκουν να επηρεάζουν τα μέλη των οργάνων λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή των εθνικών κεντρικών τραπεζών, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Άρθρο 131

(πρώην άρθρο 109 της ΣΕΚ)

Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι η εθνική νομοθεσία του, συμπεριλαμβανομένου του καταστατικού της εθνικής κεντρικής του τράπεζας, συμφωνεί με τις Συνθήκες και το καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ.

Άρθρο 132

(πρώην άρθρο 110 της ΣΕΚ)

1. Για την εκπλήρωση της αποστολής που έχει ανατεθεί στο ΕΣΚΤ, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, σύμφωνα με τις διατάξεις των Συνθηκών και υπό τους όρους που καθορίζει το καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ:

— εκδίδει κανονισμούς αναγκαίους για την εκτέλεση των καθηκόντων που ορίζονται στο άρθρο 3, σημείο 1, πρώτη περίπτωση, στο άρθρο 19, σημείο 1, στο άρθρο 22 ή στο άρθρο 25, σημείο 2, του καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ, καθώς και στις περιπτώσεις που προβλέπονται στις πράξεις του Συμβουλίου που αναφέρονται στο άρθρο 129, παράγραφος 4,

▼B

— λαμβάνει αποφάσεις αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων που ανατίθενται στο ΕΣΚΤ από τις Συνθήκες και το καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ,

— διατυπώνει συστάσεις και γνώμες.

2. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να αποφασίσει να δημοσιεύσει τις αποφάσεις, συστάσεις και γνώμες της.

3. Εντός των ορίων και υπό τους όρους που θεσπίζονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 129, παράγραφος 4, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δικαιούται να επιβάλλει πρόστιμα ή περιοδικές χρηματικές ποινές στις επιχειρήσεις λόγω μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τους κανονισμούς ή τις αποφάσεις της.

Άρθρο 133

Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για τη χρήση του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος. Τα μέτρα αυτά θεσπίζονται μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 134

(πρώην άρθρο 114 της ΣΕΚ)

1. Για την προώθηση του συντονισμού της πολιτικής των κρατών μελών στο βαθμό που είναι αναγκαίος για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, συνιστάται Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή.

2. Η Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή έχει την ακόλουθη αποστολή:

— να διατυπώνει γνώμες προς το Συμβούλιο ή την Επιτροπή είτε αιτήσει τους είτε με δική της πρωτοβουλία,

— να παρακολουθεί την οικονομική και χρηματοπιστωτική κατάσταση των κρατών μελών και της Ένωσης και να συντάσσει τακτικά εκθέσεις προς το Συμβούλιο και την Επιτροπή για τα θέματα αυτά, ιδίως όσον αφορά τις χρηματοπιστωτικές σχέσεις με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς,

— με την επιφύλαξη του άρθρου 240, να συμβάλλει στην προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου που αναφέρονται στα άρθρα 66 και 75, στο άρθρο 121, παράγραφοι 2, 3, 4 και 6 στα άρθρα 122, 124, 125, και 126, στο άρθρο 127, παράγραφος 6, στο άρθρο 128, παράγραφος 2, στο άρθρο 129, παράγραφοι 3 και 4, στο άρθρο 138, στο άρθρο 140, παράγραφοι 2 και 3, στο άρθρο 143, στο άρθρο 144, παράγραφοι 2 και 3, και στο άρθρο 219 και να εκτελεί τα άλλα συμβουλευτικά και προπαρασκευαστικά καθήκοντα που της αναθέτει το Συμβούλιο,

▼B

— να εξετάζει, τουλάχιστον μία φορά το έτος, την κατάσταση ως προς την ελεύθερη κίνηση των κεφαλαίων και την ελευθερία των πληρωμών, όπως προκύπτουν από την εφαρμογή ►C1 των Συνθηκών ◄ και των μέτρων που λαμβάνει το Συμβούλιο. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλα τα μέτρα που έχουν σχέση με κινήσεις κεφαλαίων και πληρωμές. Η Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή συντάσσει έκθεση προς την Επιτροπή και το Συμβούλιο για τα αποτελέσματα της εξέτασης αυτής.

Κάθε κράτος μέλος, η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα διορίζουν μέχρι και δύο μέλη της επιτροπής αυτής.

3. Το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την επιτροπή που αναφέρεται στο παρόν άρθρο, καθορίζει λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με τη σύνθεση της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής. Ο πρόεδρος του Συμβουλίου ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τη σχετική απόφαση.

4. Εκτός από τα καθήκοντα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και εφόσον υπάρχουν κράτη μέλη με παρέκκλιση σύμφωνα με το άρθρο 139, η Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή παρακολουθεί τη νομισματική και χρηματοπιστωτική κατάσταση και το γενικό σύστημα αυτών των κρατών μελών και υποβάλλει τακτικά έκθεση προς το Συμβούλιο και την Επιτροπή για τα θέματα αυτά.

Άρθρο 135

(πρώην άρθρο 115 της ΣΕΚ)

Για θέματα που εμπίπτουν στο άρθρο 121, παράγραφος 4, στο άρθρο 126, εξαιρέσει της παραγράφου 14, στα άρθρα 138, 140, παράγραφος 1, 140, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, 140, παράγραφος 3, και στο άρθρο 219, το Συμβούλιο ή ένα κράτος μέλος μπορεί να ζητάει από την Επιτροπή να υποβάλλει πρόταση ή σύσταση, ανάλογα με την περίπτωση. Η Επιτροπή εξετάζει το αίτημα αυτό και υποβάλλει αμελλητί τα συμπεράσματά της στο Συμβούλιο χωρίς καθυστέρηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΜΕ ΝΟΜΙΣΜΑ ΤΟ ΕΥΡΩ

Άρθρο 136

1. Προκειμένου να συμβάλει στην καλή λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης και σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις των Συνθηκών, το Συμβούλιο θεσπίζει, σύμφωνα με την οικεία διαδικασία μεταξύ των προβλεπομένων στα άρθρα 121 και 126, εξαιρουμένης της διαδικασίας του άρθρου 126, παράγραφος 14, μέτρα για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ, προκειμένου:

α) να ενισχυθεί ο συντονισμός και η εποπτεία της δημοσιονομικής τους πειθαρχίας,

β) να χαράσσονται, ως προς τα εν λόγω κράτη, οι προσανατολισμοί οικονομικής πολιτικής, μεριμνώντας ώστε να είναι συμβατοί με τους καθοριζόμενους για το σύνολο της Ένωσης, και να διασφαλίζεται η εποπτεία τους.

▼B

2. Για τα μέτρα της παραγράφου 1, δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο τα μέλη του Συμβουλίου που εκπροσωπούν κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ.

Η ειδική πλειοψηφία των εν λόγω μελών ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 238, παράγραφος 3, σημείο α).

▼M3

3. Τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ μπορούν να θεσπίσουν μηχανισμό σταθερότητας ο οποίος θα ενεργοποιείται εφόσον κρίνεται απαραίτητο προκειμένου να διασφαλίζεται η σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Η παροχή τυχόν απαιτούμενης χρηματοοικονομικής συνδρομής δυνάμει του μηχανισμού θα υπόκειται σε αυστηρούς όρους.

▼B

Άρθρο 137

Οι ειδικές ρυθμίσεις για τις συνόδους των Υπουργών των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ, καθορίζονται στο Πρωτόκολλο για την Ευρωομάδα.

Άρθρο 138

(πρώην άρθρο 111, παράγραφος 4, της ΣΕΚ)

1. Για να διασφαλισθεί η θέση του ευρώ στο διεθνές νομισματικό σύστημα, το Συμβούλιο εκδίδει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, απόφαση που καθορίζει κοινές θέσεις σχετικά με ζητήματα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση στο πλαίσιο των αρμόδιων διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

2. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να εγκρίνει τα μέτρα που ενδείκνυνται για την εξασφάλιση ενιαίας εκπροσώπησης στο πλαίσιο των αρμόδιων διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

3. Για τα μέτρα των παραγράφων 1 και 2, δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο τα μέλη του Συμβουλίου που εκπροσωπούν κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ.

Η ειδική πλειοψηφία των εν λόγω μελών ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 238, παράγραφος 3, σημείο α).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 139

1. Τα κράτη μέλη για τα οποία το Συμβούλιο δεν έχει αποφασίσει ότι πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ, αποκαλούνται εφεξής «κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση».

▼B

2. Οι κατωτέρω διατάξεις των δεν έχουν εφαρμογή για τα κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση:

α) υιοθέτηση των τμημάτων των γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών που αφορούν τη ζώνη του ευρώ κατά γενικό τρόπο (άρθρο 121, παράγραφος 2),

β) δεσμευτικά μέσα διόρθωσης ►C2 των υπερβολικών ελλειμμάτων ◄ (άρθρο 126, παρ. 9 και 11),

γ) στόχοι και καθήκοντα του ΕΣΚΤ (άρθρο 127, παρ. 1, 2, 3 και 5),

δ) έκδοση του ευρώ (άρθρο 128),

ε) πράξεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (άρθρο 132),

στ) μέτρα σχετικά με τη χρήση του ευρώ (άρθρο 133),

ζ) νομισματικές συμφωνίες και άλλα μέτρα συναλλαγματικής πολιτικής (άρθρο 219),

η) διορισμός των μελών της εκτελεστικής επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (άρθρο 283, παράγραφος 2),

θ) αποφάσεις που καθορίζουν κοινές θέσεις σχετικά με ζητήματα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση στο πλαίσιο των αρμόδιων διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων (άρθρο 138, παράγραφος 1),

ι) μέτρα για την εξασφάλιση ενιαίας εκπροσώπησης στο πλαίσιο των αρμόδιων διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων (άρθρο 138, παράγραφος 2).

Κατά συνέπεια, στα άρθρα που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως ι), ως «κράτη μέλη» νοούνται τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ.

3. Τα κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση και οι εθνικές κεντρικές τους τράπεζες εξαιρούνται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο του ΕΣΚΤ, σύμφωνα με το κεφάλαιο IX του καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ.

4. Το δικαίωμα ψήφου των μελών του Συμβουλίου που εκπροσωπούν κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση αναστέλλεται κατά τη θέσπιση, από το Συμβούλιο, των μέτρων που προβλέπονται στα άρθρα που απαριθμούνται στην παράγραφο 2, καθώς και στις εξής περιπτώσεις:

α) συστάσεις προς τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ, στο πλαίσιο της πολυμερούς εποπτείας, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων σταθερότητας και των προειδοποιήσεων (άρθρο 121, παράγραφος 4),

β) μέτρα που αφορούν τα υπερβολικά ελλείμματα των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ (άρθρο 126, παράγραφοι 6, 7, 8, 12 και 13).

Η ειδική πλειοψηφία των λοιπών μελών του Συμβουλίου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 238, παράγραφος 3, σημείο α).

▼B

Άρθρο 140

(πρώην άρθρα 121, παράγραφος 1, 122, παράγραφος 2, δεύτερη φράση, και 123, παράγραφος 5, της ΣΕΚ)

1. Τουλάχιστον ανά διετία, ή μετά από αίτημα κράτους μέλους για το οποίο ισχύει παρέκκλιση η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα υποβάλλουν στο Συμβούλιο έκθεση για την πρόοδο που έχουν επιτελέσει τα κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους για την επίτευξη της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Οι εκθέσεις αυτές εξετάζουν ιδίως εάν η εθνική νομοθεσία κάθε κράτους μέλους, για το οποίο ισχύει παρέκκλιση συμπεριλαμβανομένου του καταστατικού της εθνικής κεντρικής τράπεζάς του, συμβιβάζεται με τα άρθρα 130 και 131 και με το καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ. Οι εκθέσεις εξετάζουν επίσης κατά πόσον έχει επιτευχθεί υψηλός βαθμός σταθερής σύγκλισης, με γνώμονα την πλήρωση των ακόλουθων κριτηρίων από κάθε κράτος μέλος:

— επίτευξη υψηλού βαθμού σταθερότητας τιμών·αυτό καταδεικνύεται από ένα ποσοστό πληθωρισμού του κράτους αυτού που προσεγγίζει το αντίστοιχο ποσοστό των τριών, το πολύ, κρατών μελών με τις καλύτερες επιδόσεις από άποψη σταθερότητας τιμών,

— σταθερότητα των δημόσιων οικονομικών· αυτό καταδεικνύεται από την επίτευξη δημοσιονομικής κατάστασης χωρίς υπερβολικό δημοσιονομικό έλλειμμα, κατά την έννοια του άρθρου 126 παράγραφος 6,

— τήρηση των κανονικών περιθωρίων διακύμανσης που προβλέπονται από το μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών του ευρωπαϊκού νομισματικού συστήματος επί δύο τουλάχιστον χρόνια, χωρίς υποτίμηση έναντι του ευρώ,

— διάρκεια της σύγκλισης που θα έχει επιτευχθεί από το κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση και της συμμετοχής του στο μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών αντανακλώμενη στα επίπεδα των μακροπρόθεσμων επιτοκίων.

Τα τέσσερα κριτήρια που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο και το χρονικό διάστημα κατά το οποίο πρέπει αυτά να επιτευχθούν, αναπτύσσονται περαιτέρω σε πρωτόκολλο προσαρτημένο στις Συνθήκες. Οι εκθέσεις της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας λαμβάνουν επίσης υπόψη τα αποτελέσματα της ολοκλήρωσης των αγορών, την κατάσταση και την εξέλιξη των ισοζυγίων τρεχουσών συναλλαγών και μια εξέταση των εξελίξεων του κατά μονάδα κόστους εργασίας και άλλων δεικτών τιμών.

2. Μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, και αφού συζητηθεί το θέμα στο Ευρωπαικό Συμβούλιο, το Συμβούλιο αποφασίζει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, ποια κράτη μέλη με παρέκκλιση πληρούν, βάσει των κριτηρίων της παραγράφου 1, τις αναγκαίες προϋποθέσεις και καταργεί τις παρεκκλίσεις για τα συγκεκριμένα κράτη μέλη.

Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από σύσταση προερχομένη από την ειδική πλειοψηφία των μελών του που εκπροσωπούν τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ. Τα μέλη αυτά αποφασίζουν εντός προθεσμίας έξι μηνών από την παραλαβή της πρότασης της Επιτροπής από το Συμβούλο.

▼B

Η ειδική πλειοψηφία των εν λόγω μελών που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο, ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 238, παράγραφος 3, σημείο α).

3. Εάν αποφασισθεί,σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2, να καταργηθεί μια παρέκκλιση, το Συμβούλιο, με ομόφωνη απόφαση των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ και του συγκεκριμένου κράτους μέλους, μετά από πρόταση της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, θεσπίζει αμετάκλητα την ισοτιμία με την οποία το ευρώ αντικαθιστά το νόμισμα του συγκεκριμένου κράτους μέλους, και αποφασίζει τα λοιπά μέτρα που είναι αναγκαία για την εισαγωγή του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

Άρθρο 141

(πρώην άρθρα 123, παράγραφος 3 και 117, παράγραφος 2, οι πρώτες πέντε περιπτώσεις, της ΣΕΚ)

1. Εφόσον υπάρχουν κράτη μέλη με παρέκκλιση, και με την επιφύλαξη του άρθρου 129, παράγραφος 1, το γενικό συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που αναφέρεται στο άρθρο 44 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ συγκροτείται ως τρίτο όργανο λήψεως αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

2. Εφόσον υπάρχουν κράτη μέλη με παρέκκλιση, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ως προς τα εν λόγω κράτη μέλη:

— ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών κεντρικών τραπεζών,

— ενισχύει το συντονισμό των νομισματικών πολιτικών των κρατών μελών, με στόχο την εξασφάλιση της σταθερότητας των τιμών,

— παρακολουθεί τη λειτουργία του μηχανισμού συναλλαγματικών ισοτιμιών,

— διεξάγει διαβουλεύσεις για θέματα της αρμοδιότητας των εθνικών κεντρικών τραπεζών που επηρεάζουν τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματαγορών,

— ασκεί τα παλαιά καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Νομισματικής Συνεργασίας, τα οποία είχε αναλάβει προηγουμένως το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα.

Άρθρο 142

(πρώην άρθρο 124, παράγραφος 1, της ΣΕΚ)

Κάθε κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση αντιμετωπίζει τη συναλλαγματική του πολιτική ως πρόβλημα κοινού ενδιαφέροντος. Προς τούτο, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη την πείρα που έχει αποκτηθεί από τη συνεργασία στα πλαίσια του μηχανισμού συναλλαγματικών ισοτιμιών.

▼B

Άρθρο 143

(πρώην άρθρο 119 της ΣΕΚ)

1. Σε περίπτωση δυσχερειών ή σοβαρής απειλής δυσχερειών στο ισοζύγιο πληρωμών ενός κράτους μέλους για το οποίο ισχύει παρέκκλιση, οι οποίες οφείλονται είτε σε ολική διατάραξη του ισοζυγίου πληρωμών είτε στο είδος των συναλλαγμάτων που διαθέτει και οι οποίες είναι σε θέση ιδίως να θέσουν σε κίνδυνο τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ή την πραγματοποίηση της κοινής εμπορικής πολιτικής, η Επιτροπή εξετάζει αμελλητί την κατάσταση αυτού του κράτους, καθώς και τα μέτρα που αυτό έλαβε ή δύναται να λάβει σύμφωνα με τις διατάξεις των Συνθηκών, χρησιμοποιώντας όλα τα μέσα που διαθέτει. Η Επιτροπή υποδεικνύει τα μέτρα, τη λήψη των οποίων συνιστά στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

Αν η δράση που ανέλαβε ένα κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση και τα μέτρα που υπέδειξε η Επιτροπή αποδεικνύονται ανεπαρκή για να εξαλείψουν τις δυσχέρειες ή την απειλή δυσχερειών, η Επιτροπή, κατόπιν διαβουλεύσεως με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή, συνιστά στο Συμβούλιο την παροχή αμοιβαίας συνδρομής και τις κατάλληλες μεθόδους.

Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά το Συμβούλιο για την κατάσταση και τις εξελίξεις της.

2. Το Συμβούλιο παρέχει, την αμοιβαία συνδρομή. Εκδίδει οδηγίες ή αποφάσεις που καθορίζουν τους όρους και τις λεπτομέρειές της. Η αμοιβαία συνδρομή δύναται ιδίως να συνίσταται:

α) σε συντονισμένη δράση ενώπιον άλλων διεθνών οργανισμών, στους οποίους τα κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση δύνανται να προσφεύγουν,

β) σε μέτρα που είναι αναγκαία για την αποφυγή εκτροπών του εμπορίου, αν το ευρισκόμενο σε δυσχέρεια κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση διατηρεί ή επανεισάγει ποσοτικούς περιορισμούς έναντι τρίτων χωρών,

γ) σε χορήγηση περιορισμένων πιστώσεων εκ μέρους άλλων κρατών μελών, εφόσον αυτά συμφωνούν.

3. Αν η προτεινομένη από την Επιτροπή αμοιβαία συνδρομή δεν παρασχεθεί από το Συμβούλιο ή αν η παρασχεθείσα αμοιβαία συνδρομή και τα ληφθέντα μέτρα είναι ανεπαρκή, η Επιτροπή επιτρέπει στο κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση και που ευρίσκεται σε δυσχέρεια, να λάβει μέτρα διασφαλίσεως, των οποίων οι όροι και οι λεπτομέρειες καθορίζονται από την Επιτροπή.

Το Συμβούλιο δύναται να ανακαλεί την άδεια αυτή και να τροποποιεί τους όρους και τις λεπτομέρειές της.

Άρθρο 144

(πρώην άρθρο 120 της ΣΕΚ)

1. Σε περίπτωση αιφνιδίας κρίσεως του ισοζυγίου πληρωμών και αν δεν ληφθεί αμέσως απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 143, παράγραφος 2, κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση μπορεί να λάβει, συντηρητικώς, τα αναγκαία μέτρα διασφαλίσεως. Τα μέτρα αυτά δεν επιτρέπεται να προκαλούν παρά την ελάχιστη διαταραχή στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, ούτε να υπερβαίνουν τα απολύτως απαραίτητα όρια για την αντιμετώπιση των αιφνιδίων δυσχερειών που ανέκυψαν.

▼B

2. Η Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη ενημερώνονται για τα μέτρα διασφαλίσεως το αργότερο κατά την έναρξη ισχύος τους. Η Επιτροπή δύναται να συστήσει στο Συμβούλιο την αμοιβαία συνδρομή σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 143.

3. Μετά από σύσταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή,το Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει ότι το εν λόγω κράτος μέλος οφείλει να τροποποιήσει, αναστείλει ή καταργήσει τα ανωτέρω μέτρα διασφαλίσεως.

ΤΙΤΛΟΣ IX

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Άρθρο 145

(πρώην άρθρο 125 της ΣΕΚ)

Τα κράτη μέλη και η Ένωση εργάζονται, σύμφωνα με τον παρόντα τίτλο, για την ανάπτυξη συντονισμένης στρατηγικής για την απασχόληση, και δη για να προάγουν τη δημιουργία εξειδικευμένου, εκπαιδευμένου και ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού, και αγοράς εργασίας ανταποκρινόμενης στις εξελίξεις της οικονομίας, προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 146

(πρώην άρθρο 126 της ΣΕΚ)

1. Τα κράτη μέλη, μέσω των πολιτικών τους για την απασχόληση, συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 145 κατά τρόπο που συμβιβάζεται με τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης που διαμορφώνονται βάσει του άρθρου 121, παράγραφος 2.

2. Τα κράτη μέλη, έχοντας υπόψη τις εθνικές πρακτικές που έχουν σχέση με τον τομέα των εργασιακών σχέσεων, θεωρούν την προώθηση της απασχόλησης ως θέμα κοινού ενδιαφέροντος και συντονίζουν τη σχετική δράση τους στα πλαίσια του Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 148.

Άρθρο 147

(πρώην άρθρο 127 της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση συμβάλλει στην επίτευξη υψηλού επιπέδου απασχόλησης ενθαρρύνοντας την συνεργασία μεταξύ κρατών μελών, υποστηρίζοντας και, εάν χρειάζεται, συμπληρώνοντας τη δράση τους. Ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, σέβεται τις αρμοδιότητες των κρατών μελών.

2. Ο στόχος υψηλού επιπέδου απασχόλησης λαμβάνεται υπόψη κατά τη χάραξη και την εφαρμογή των πολιτικών και δραστηριοτήτων της Ένωσης.

▼B

Άρθρο 148

(πρώην άρθρο 128 της ΣΕΚ)

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξετάζει κατ'έτος την κατάσταση της απασχόλησης στην Ένωση και εκδίδει σχετικά συμπεράσματα, βάσει κοινής ετήσιας έκθεσης του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

2. Βάσει των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών και την επιτροπή απασχόλησης που αναφέρεται στο άρθρο 150, χαράζει κατ' έτος κατευθυντήριες γραμμές, τις οποίες τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη στις πολιτικές τους για την απασχόληση. Οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές συνάδουν προς τους γενικούς προσανατολισμούς που διαμορφώνονται δυνάμει του άρθρου 121, παράγραφος 2.

3. Κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή ετήσια έκθεση για τα κυριότερα μέτρα που λαμβάνει κατ' εφαρμογή της πολιτικής του για την απασχόληση, υπό το πρίσμα των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

4. Κάθε χρόνο, το Συμβούλιο, βάσει των εκθέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 και αφού λάβει τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης, εξετάζει την εφαρμογή των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών, υπό το πρίσμα των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση. Το Συμβούλιο, μετά από σύσταση της Επιτροπής, δύναται, εάν το κρίνει σκόπιμο, υπό το πρίσμα της εξέτασης αυτής, να απευθύνει συστάσεις προς τα κράτη μέλη.

5. Βάσει των πορισμάτων αυτής της εξέτασης, το Συμβούλιο και η Επιτροπή υποβάλλουν, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κοινή ετήσια έκθεση σχετικά με την κατάσταση της απασχόλησης στην Ένωση και την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση.

Άρθρο 149

(πρώην άρθρο 129 της ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, δύνανται να θεσπίζουν μέτρα ενθάρρυνσης για τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών, και την υποστήριξη της δράσης των τελευταίων στον τομέα της απασχόλησης μέσω πρωτοβουλιών, οι οποίες αποσκοπούν στην ανάπτυξη ανταλλαγής πληροφοριών και δοκιμασμένων πρακτικών, στην παροχή συγκριτικής ανάλυσης και συμβουλευτικού υλικού, καθώς και στην προαγωγή καινοτόμων προσεγγίσεων και στην αξιολόγηση εμπειριών, ιδίως με τη μορφή πιλοτικών σχεδίων.

Τα μέτρα αυτά δεν περιλαμβάνουν εναρμόνιση των νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

▼B

Άρθρο 150

(πρώην άρθρο 130 της ΣΕΚ)

Το Συμβούλιο, με απλή πλειοψηφία μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, συγκροτεί Συμβουλευτική Επιτροπή Απασχόλησης για την προώθηση του συντονισμού των πολιτικών των κρατών μελών για την απασχόληση και την αγορά εργασίας. Καθήκοντα της Επιτροπής Απασχόλησης είναι:

— η παρακολούθηση της κατάστασης της απασχόλησης και των πολιτικών για την απασχόληση στα κράτη μέλη και στην Ένωση,

— με την επιφύλαξη του άρθρου 240, η διατύπωση γνωμών προς το Συμβούλιο ή την Επιτροπή, κατόπιν σχετικής αιτήσεώς τους ή εξ ιδίας πρωτοβουλίας, και η συμβολή στην προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου που αναφέρονται στο άρθρο 148.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η Επιτροπή Απασχόλησης ζητά τη γνώμη των κοινωνικών εταίρων.

Κάθε κράτος μέλος και η Επιτροπή διορίζουν από δύο μέλη στην Επιτροπή Απασχόλησης.

ΤΙΤΛΟΣ X

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Άρθρο 151

(πρώην άρθρο 136 της ΣΕΚ)

Η Ένωση και τα κράτη μέλη, έχοντας υπόψη τα θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα όπως αυτά που ορίζονται στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη που υπογράφηκε στο Τορίνο στις 18 Οκτωβρίου 1961, και στον Κοινοτικό Χάρτη των Θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων των Εργαζομένων του 1989, έχουν ως στόχο την προώθηση της απασχόλησης, τη βελτίωση των διαβίωσης και εργασίας, ώστε να καταστήσουν δυνατή την εναρμόνισή τους με παράλληλη διατήρηση της προόδου, την κατάλληλη κοινωνική προστασία, τον κοινωνικό διάλογο και την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων που θα επιτρέψουν ένα υψηλό και διαρκές επίπεδο απασχόλησης και την καταπολέμηση του αποκλεισμού.

Προς τούτο, η Ένωση και τα κράτη μέλη εφαρμόζουν μέτρα στα οποία λαμβάνεται υπόψη η ποικιλομορφία των εθνικών πρακτικών, ιδιαιτέρως στον τομέα των συμβατικών σχέσεων, καθώς και η ανάγκη να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της Ένωσης.

Φρονούν ότι η εξέλιξη αυτή θα προκύψει όχι μόνον από τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, η οποία θα διευκολύνει την εναρμόνιση των κοινωνικών συστημάτων, αλλά και από τις διαδικασίες που θεσπίζουν οι Συνθήκες, και από την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων.

▼B

Άρθρο 152

Η Ένωση αναγνωρίζει και προάγει τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων στο επίπεδό της, λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλομορφία των εθνικών συστημάτων. Διευκολύνει τον μεταξύ τους διάλογο, σεβόμενη την αυτονομία τους.

Η τριμερής κοινωνική σύνοδος κορυφής για την ανάπτυξη και την απασχόληση συμβάλλει στον κοινωνικό διάλογο.

Άρθρο 153

(πρώην άρθρο 137 της ΣΕΚ)

1. Προκειμένου να υλοποιήσει τους στόχους του άρθρου 151, η Ένωση υποστηρίζει και συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών στους ακόλουθους τομείς:

α) βελτίωση, ιδιαιτέρως, του περιβάλλοντος εργασίας, με σκοπό την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων,

β) όροι εργασίας,

γ) κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική προστασία των εργαζομένων,

δ) προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης εργασίας,

ε) ενημέρωση και διαβούλευση με τους εργαζομένους,

στ) εκπροσώπηση και συλλογική υπεράσπιση των συμφερόντων εργαζομένων και εργοδοτών, συμπεριλαμβανομένης της συνδιαχείρισης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 5,

ζ) απασχόλησης των υπηκόων των τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος της Ένωσης,

η) αφομοίωση των αποκλειομένων από την αγορά εργασίας προσώπων, με την επιφύλαξη του άρθρου 166,

θ) ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά τις ευκαιρίες στην αγορά εργασίας και τη μεταχείριση στην εργασία,

ι) καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού,

ια) εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, με την επιφύλαξη του στοιχείου γ).

2. Για τον σκοπό αυτό, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο:

α) δύνανται να θεσπίζουν μέτρα ενθάρρυνσης της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών, μέσω πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στη βελτίωση των γνώσεων, την ανάπτυξη της ανταλλαγής πληροφοριών και δοκιμασμένων πρακτικών, την προώθηση καινοτόμων λύσεων και την αξιολόγηση εμπειριών, αποκλειόμενης της εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών,

β) δύνανται να θεσπίζουν, στους τομείς που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως θ) της παραγράφου 1, μέσω οδηγιών, τις ελάχιστες προδιαγραφές οι οποίες εφαρμόζονται σταδιακά, λαμβανομένων υπόψη των και των τεχνικών ρυθμίσεων που υφίστανται σε κάθε κράτος μέλος. Στις οδηγίες αυτές αποφεύγεται η επιβολή διοικητικών, οικονομικών και νομικών εξαναγκασμών, οι οποίοι θα παρεμπόδιζαν τη δημιουργία και την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

▼B

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Στους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στοιχεία γ), δ), στ) και ζ), το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, ομοφώνως, και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τις εν λόγω επιτροπές.

Το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δύναται να αποφασίζει με ομοφωνία την εφαρμογή ►C3 ———— ◄ της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας στην παράγραφο 1, σημεία δ), στ) και ζ).

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να αναθέσουν στους κοινωνικούς εταίρους, εφόσον οι κοινωνικοί εταίροι το ζητήσουν από κοινού, την εφαρμογή των οδηγιών που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 ►C2 ή, κατά περίπτωση, την εφαρμογή απόφασης του Συμβουλίου ◄ που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 155.

Σε αυτή την περίπτωση, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος πρέπει να εξασφαλίζει ότι, το αργότερο κατά την ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να μεταφερθεί ή να τεθεί σε εφαρμογή στο εθνικό δίκαιο μια οδηγία ή μια απόφαση, οι κοινωνικοί εταίροι έχουν λάβει τα απαραίτητα μέτρα μέσω συμφωνιών, ενώ παράλληλα το κράτος μέλος έχει την υποχρέωση να θεσπίζει τις αναγκαίες διατάξεις ώστε να είναι, ανά πάσα στιγμή, σε θέση να εξασφαλίζει τα αποτελέσματα που επιβάλλονται από την εν λόγω οδηγία ή απόφαση.

4. Οι διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος άρθρου:

— δεν θίγουν την αναγνωρισμένη ευχέρεια των κρατών μελών να καθορίζουν τις θεμελιώδεις αρχές του δικού τους συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως και δεν πρέπει να επηρεάζουν αισθητά την οικονομική ισορροπία του,

— δεν εμποδίζουν την εκ μέρους των κρατών μελών διατήρηση ή θέσπιση αυστηρότερων προστατευτικών μέτρων τα οποία συμβιβάζονται με τις Συνθήκες.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται στις αμοιβές, στο δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, στο δικαίωμα για απεργία ή στο δικαίωμα για ανταπεργία (λόκ-άουτ).

Άρθρο 154

(πρώην άρθρο 138 της ΣΕΚ)

1. Η Επιτροπή έχει καθήκον να προωθεί τη διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους σε επίπεδο της Ένωσης και λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διευκολύνεται ο διάλογος μεταξύ τους, μεριμνώντας ώστε η υποστήριξή της να παρέχεται ισόρροπα προς τα μέρη.

2. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή, πριν υποβάλει προτάσεις στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, διαβουλεύεται με τους κοινωνικούς εταίρους σχετικά με τους ενδεχόμενους προσανατολισμούς μιας δράσης της Ένωσης.

3. Εάν η Επιτροπή, μετά από αυτές τις διαβουλεύσεις, κρίνει ότι η συγκεκριμένη δράση της Ένωσης πρέπει να αναληφθεί, διαβουλεύεται με τους κοινωνικούς εταίρους σχετικά με το περιεχόμενο της μελετώμενης πρότασης. Οι κοινωνικοί εταίροι διατυπώνουν γνώμη ή, αναλόγως των περιπτώσεων, σύσταση, την οποία διαβιβάζουν στην Επιτροπή.

▼B

4. Κατά τις διαβουλεύσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3, οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να πληροφορήσουν την Επιτροπή ότι επιθυμούν να κινήσουν τη διαδικασία του άρθρου 155. Η διάρκεια της διαδικασίας αυτής δεν υπερβαίνει τους εννέα μήνες, εκτός εάν οι ενδιαφερόμενοι κοινωνικοί εταίροι και η Επιτροπή αποφασίσουν από κοινού την παράτασή της.

Άρθρο 155

(πρώην άρθρο 139 της ΣΕΚ)

1. Ο διάλογος μεταξύ κοινωνικών εταίρων σε επίπεδο της Ένωσης μπορεί να οδηγήσει, εφόσον οι κοινωνικοί εταίροι το επιθυμούν, στη σύναψη συμβατικών σχέσεων, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών.

2. Οι συμφωνίες που συνάπτονται σε επίπεδο της Ένωσης εφαρμόζονται, είτε σύμφωνα με τις διαδικασίες και πρακτικές των ενδιαφερομένων κοινωνικών εταίρων και κρατών μελών, είτε σε τομείς που εμπίπτουν στο άρθρο 153, όταν το ζητούν από κοινού τα υπογράφοντα μέρη, με απόφαση του Συμβουλίου που λαμβάνεται μετά από πρόταση της Επιτροπής. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται ενήμερο.

Το Συμβούλιο αποφασίζει ομοφώνως, εκτός εάν η εν λόγω συμφωνία περιέχει μία ή περισσότερες διατάξεις σχετικές με τομέα για τον οποίο απαιτείται ομοφωνία δυνάμει του άρθρου 153, παράγραφος 2.

Άρθρο 156

(πρώην άρθρο 140 της ΣΕΚ)

Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άρθρου 151 και με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων των Συνθηκών, η Επιτροπή προωθεί τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και διευκολύνει το συντονισμό της δράσης τους σε όλους τους τομείς της κοινωνικής πολιτικής που υπάγονται στο παρόν κεφάλαιο, ιδίως επί θεμάτων που έχουν σχέση με:

— την απασχόληση,

— το εργατικό δίκαιο και τους όρους εργασίας,

— την επαγγελματική εκπαίδευση και επιμόρφωση,

— την κοινωνική ασφάλιση,

— την προστασία από τα επαγγελματικά ατυχήματα και ασθένειες,

— την υγιεινή της εργασίας,

— το συνδικαλιστικό δικαίωμα και τις συλλογικές διαπραγματεύσεις μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων.

Προς τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή, ενεργώντας σε διαρκή συνεννόηση με τα κράτη μέλη, εκπονεί μελέτες, εκφέρει γνώμες και διοργανώνει διαβουλεύσεις, τόσο για τα προβλήματα που ανακύπτουν σε εθνικό επίπεδο όσο και για τα προβλήματα που ενδιαφέρουν διεθνείς οργανισμούς, ιδίως με πρωτοβουλίες για τον καθορισμό κατευθυντηρίων γραμμών και δεικτών, την οργάνωση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και την προετοιμασία των στοιχείων που είναι αναγκαία για την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται πλήρως ενήμερο.

Πριν διατυπώσει τις γνώμες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, η Επιτροπή συμβουλεύεται την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

▼B

Άρθρο 157

(πρώην άρθρο 141 της ΣΕΚ)

1. Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει την εφαρμογή της αρχής της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για όμοια εργασία ή για εργασία της αυτής αξίας.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «αμοιβή» νοούνται οι συνήθεις βασικοί ή κατώτατοι μισθοί ή αποδοχές και όλα τα άλλα οφέλη, που παρέχονται άμεσα ή έμμεσα, σε χρήματα ή σε είδος, από τον εργοδότη στον εργαζόμενο, λόγω της σχέσεως εργασίας.

Η ισότητα αμοιβής, χωρίς διακρίσεις φύλου, συνεπάγεται:

α) ότι η αμοιβή που παρέχεται για όμοια εργασία που αμείβεται κατ' αποκοπή καθορίζεται με βάση την ίδια μονάδα μετρήσεως·

β) ότι η αμοιβή που παρέχεται για εργασία που αμείβεται με βάση τη χρονική διάρκεια είναι η ίδια για όμοια θέση εργασίας.

3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, θεσπίζει μέτρα με τα οποία εξασφαλίζεται η εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της ισότητας αμοιβής για όμοια εργασία ή για εργασία της αυτής αξίας.

4. Προκειμένου να εξασφαλισθεί εμπράκτως η πλήρης ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην εργασία, η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρήσουν ή να θεσπίσουν μέτρα που προβλέπουν ειδικά πλεονεκτήματα, τα οποία διευκολύνουν το λιγότερο εκπροσωπούμενο φύλο να συνεχίσει μια επαγγελματική δραστηριότητα ή προλαμβάνουν ή αντισταθμίζουν τα μειονεκτήματα στην επαγγελματική σταδιοδρομία.

Άρθρο 158

(πρώην άρθρο 142 της ΣΕΚ)

Τα κράτη μέλη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διατήρηση της υφισταμένης ισοτιμίας των συστημάτων περί αδειών μετ'αποδοχών.

Άρθρο 159

(πρώην άρθρο 143 της ΣΕΚ)

Η Επιτροπή καταρτίζει κάθε χρόνο έκθεση για την πρόοδο της υλοποίησης των στόχων του άρθρου 151, συμπεριλαμβανομένης της δημογραφικής κατάστασης στην Ένωση. Διαβιβάζει την έκθεση αυτή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

▼B

Άρθρο 160

(πρώην άρθρο 144 της ΣΕΚ)

Το Συμβούλιο, με απλή πλειοψηφία, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ιδρύει συμβουλευτική επιτροπή κοινωνικής προστασίας για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και με Επιτροπή για την κοινωνική προστασία. Η επιτροπή έχει ως έργο:

— να παρακολουθεί την κοινωνική κατάσταση και την εξέλιξη των πολιτικών κοινωνικής προστασίας στα κράτη μέλη και στην Ένωση,

— να διευκολύνει τις ανταλλαγές πληροφοριών, εμπειριών και δοκιμασμένων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και με την Επιτροπή,

— με την επιφύλαξη του άρθρου 240 να καταρτίζει εκθέσεις, να διατυπώνει γνώμες ή να αναλαμβάνει άλλες δραστηριότητες στους τομείς της αρμοδιότητάς της, είτε κατόπιν αιτήσεως του Συμβουλίου ή της Επιτροπής είτε εξ ιδίας πρωτοβουλίας.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η επιτροπή αναλαμβάνει τις δέουσες επαφές με τους κοινωνικούς εταίρους.

Κάθε κράτος μέλος και η Επιτροπή διορίζουν από δύο μέλη στην επιτροπή.

Άρθρο 161

(πρώην άρθρο 145 της ΣΕΚ)

Η ετήσια έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο περιλαμβάνει ειδικό κεφάλαιο περί της εξελίξεως της κοινωνικής καταστάσεως εντός της Ένωσης.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δύναται να ζητήσει από την Επιτροπή να καταρτίσει εκθέσεις επί ειδικών προβλημάτων που αφορούν την κοινωνική κατάσταση.

ΤΙΤΛΟΣ XI

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άρθρο 162

(πρώην άρθρο 146 της ΣΕΚ)

Για τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης των εργαζομένων στην εσωτερική αγορά και για την, κατ' αυτόν τον τρόπο, συμβολή στην ανύψωση του βιοτικού επιπέδου, ιδρύεται Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, σύμφωνα με τις διατάξεις που ακολουθούν· το Ταμείο αυτό έχει ως στόχο να προωθεί στην Ένωση τις δυνατότητες απασχόλησης και τη γεωγραφική και επαγγελματική κινητικότητα των εργαζομένων και να διευκολύνει την προσαρμογή στις μεταλλαγές της βιομηχανίας και στις αλλαγές των συστημάτων παραγωγής, ιδίως μέσω της επαγγελματικής κατάρτισης και του επαγγελματικού αναπροσανατολισμού.

▼B

Άρθρο 163

(πρώην άρθρο 147 της ΣΕΚ)

Το Ταμείο διοικείται από την Επιτροπή.

Η Επιτροπή επικουρείται στο έργο αυτό από μια ειδική επιτροπή η οποία αποτελείται από αντιπροσώπους των κυβερνήσεων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών. Η ειδική αυτή επιτροπή προεδρεύεται από ένα μέλος της Επιτροπής.

Άρθρο 164

(πρώην άρθρο 148 της ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, θεσπίζει τους εκτελεστικούς κανονισμούς τους σχετικούς με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

ΤΙΤΛΟΣ XII

ΠΑΙΔΕΙΑ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Άρθρο 165

(πρώην άρθρο 149 της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση συμβάλλει στην ανάπτυξη παιδείας υψηλού επιπέδου, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και, αν αυτό απαιτείται, υποστηρίζοντας και συμπληρώνοντας τη δράση τους, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και την πολιτιστική και γλωσσική τους πολυμορφία.

Η Ένωση συμβάλλει στην προώθηση των ευρωπαϊκών επιδιώξεων στον χώρο του αθλητισμού, λαμβάνοντας υπόψη παράλληλα τις ιδιαιτερότητές του, τις δομές του που βασίζονται στον εθελοντισμό καθώς και τον κοινωνικό και εκπαιδευτικό του ρόλο.

2. Η δράση της Ένωσης έχει ως στόχο:

— να αναπτύσσει την ευρωπαϊκή διάσταση της παιδείας, μέσω ιδίως της εκμάθησης και της διάδοσης των γλωσσών των κρατών μελών,

— να ευνοεί την κινητικότητα φοιτητών και εκπαιδευτικών, μεταξύ άλλων και μέσω της ακαδημαϊκής αναγνώρισης διπλωμάτων και περιόδων σπουδών,

— να προωθεί τη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων,

— να αναπτύσσει την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών για τα κοινά προβλήματα των εκπαιδευτικών συστημάτων των κρατών μελών,

— να ευνοεί την ανάπτυξη των ανταλλαγών νέων, καθώς και οργανωτών κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων, και να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των νέων στο δημοκρατικό βίο της Ευρώπης,

— να ενθαρρύνει την ανάπτυξη της εκπαίδευσης εξ αποστάσεως,

▼B

— να αναπτύσσει την ευρωπαϊκή διάσταση του αθλητισμού, προάγοντας τη δικαιότητα και τον ανοιχτό χαρακτήρα των αθλητικών αναμετρήσεων και τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων για τον αθλητισμό φορέων, καθώς και προστατεύοντας τη σωματική και ηθική ακεραιότητα των αθλητών, ιδίως των νεότερων μεταξύ τους.

3. Η Ένωση και τα κράτη μέλη ευνοούν τη συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς σε θέματα παιδείας και αθλητισμού, και ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης.

4. Προκειμένου να συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων του παρόντος άρθρου:

— το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και με την Επιτροπή των Περιφερειών, θεσπίζουν δράσεις ενθάρρυνσης, χωρίς να εναρμονίζουν τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις των κρατών μελών,

— το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, διατυπώνει συστάσεις.

Άρθρο 166

(πρώην άρθρο 150 της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση εφαρμόζει πολιτική επαγγελματικής εκπαίδευσης, η οποία στηρίζει και συμπληρώνει τις δράσεις των κρατών μελών, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο και την οργάνωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

2. Η δράση της Ένωσης έχει ως στόχο:

— να διευκολύνει την προσαρμογή στις μεταλλαγές της βιομηχανίας, ιδίως μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης και του επαγγελματικού αναπροσανατολισμού,

— να βελτιώνει την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και τη συνεχή κατάρτιση, για να διευκολύνεται η επαγγελματική ένταξη και επανένταξη στην αγορά της εργασίας,

— να διευκολύνει την πρόσβαση στην επαγγελματική εκπαίδευση και την ενίσχυση της κινητικότητας των εκπαιδευτών και των εκπαιδευομένων και ιδίως των νέων,

— να τονώνει τη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων στον τομέα της κατάρτισης,

— να αναπτύσσει την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών για τα κοινά προβλήματα των συστημάτων κατάρτισης των κρατών μελών.

3. Η 'Ενωση και τα κράτη μέλη ευνοούν τη συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς σε θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης.

▼B

4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, θεσπίζουν μέτρα για να συμβάλουν στην υλοποίηση των στόχων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, χωρίς να εναρμονίζουν τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις των κρατών μελών και το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, διατυπώνει συστάσεις.

ΤΙΤΛΟΣ XIII

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Άρθρο 167

(πρώην άρθρο 151 της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση συμβάλλει στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών και σέβεται την εθνική και περιφερειακή πολυμορφία τους, ενώ ταυτόχρονα προβάλλει την κοινή πολιτιστική κληρονομιά.

2. Η δράση της Ένωσης αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών και, αν αυτό είναι αναγκαίο, υποστηρίζει και συμπληρώνει τη δράση τους στους ακόλουθους τομείς:

— βελτίωση της γνώσης και της διάδοσης του πολιτισμού και της ιστορίας των ευρωπαϊκών λαών,

— διατήρηση και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς ευρωπαϊκής σημασίας,

— μη εμπορικές πολιτιστικές ανταλλαγές,

— καλλιτεχνική και λογοτεχνική δημιουργία, συμπεριλαμβανομένου του οπτικοακουστικού τομέα.

3. Η Ένωση και τα κράτη μέλη ευνοούν τη συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς στον πολιτιστικό τομέα, και ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης.

4. Η Ένωση όταν αναλαμβάνει δράσεις δυνάμει άλλων διατάξεων των Συνθηκών, λαμβάνει υπόψη της τις πολιτιστικές πτυχές, αποβλέποντας ειδικότερα στο σεβασμό και στην προώθηση της πολυμορφίας των πολιτισμών της.

5. Για να συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων του παρόντος άρθρου:

— το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών, θεσπίζουν δράσεις ενθάρρυνσης, χωρίς να εναρμονίζουν τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις των κρατών μελών,

— το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, διατυπώνει συστάσεις.

▼B

ΤΙΤΛΟΣ XIV

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Άρθρο 168

(πρώην άρθρο 152 της ΣΕΚ)

1. Κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή όλων των πολιτικών και δράσεων της Ένωσης, εξασφαλίζεται υψηλού επιπέδου προστασία της υγείας του ανθρώπου.

Η δράση της Ένωσης, η οποία συμπληρώνει τις εθνικές πολιτικές, αποβλέπει στη βελτίωση της δημόσιας υγείας, καθώς και στην πρόληψη της ανθρώπινης ασθένειας σε όλες τις μορφές της και στην αποτροπή των πηγών κινδύνου για την σωματική και ψυχική υγεία. Η δράση αυτή καλύπτει την καταπολέμηση των μεγάλων πληγών της ανθρωπότητας στον τομέα της υγείας, ευνοώντας τη διερεύνηση των αιτίων τους, της μετάδοσης και της πρόληψής τους, καθώς και την ενημέρωση και τη διαπαιδαγώγηση στον τομέα της υγείας καθώς και την επαγρύπνηση για τις σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας, την κήρυξη συναγερμού σε περίπτωση τέτοιων απειλών και την καταπολέμησή τους.

Η Ένωση συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών για τη μείωση της βλάβης που προκαλούν στην υγεία τα ναρκωτικά, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης και της πρόληψης.

2. Η Ένωση ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών στους τομείς που αναφέρει το παρόν άρθρο και, εν ανάγκη, στηρίζει τη δράση τους. Ενθαρρύνει ιδίως τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών με σκοπό τη βελτίωση της συμπληρωματικότητας των υγειονομικών τους υπηρεσιών στις παραμεθόριες περιοχές.

Τα κράτη μέλη συντονίζουν μεταξύ τους, σε συνδυασμό με την Επιτροπή, τις πολιτικές και τα προγράμματά τους στους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Η Επιτροπή μπορεί να αναλαμβάνει, σε στενή επαφή με τα κράτη μέλη, κάθε χρήσιμη πρωτοβουλία για την προώθηση του συντονισμού αυτού, ιδίως πρωτοβουλίες για τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών και δεικτών, την οργάνωση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και την προετοιμασία των στοιχείων που είναι αναγκαία για την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται πλήρως ενήμερο

3. Η Ένωση και τα κράτη μέλη ευνοούν τη συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς σε θέματα δημόσιας υγείας.

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 2, παράγραφος 5, και το άρθρο 6, σημείο α), και σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2, σημείο ια), το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, συμβάλλουν στην υλοποίηση των στόχων του παρόντος άρθρου, θεσπίζοντας, για την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων όσον αφορά την ασφάλεια:

α) μέτρα με υψηλές προδιαγραφές όσον αφορά την ποιότητα και την ασφάλεια των οργάνων και ουσιών ανθρώπινης προέλευσης, του αίματος και των παραγώγων του. Αυτά τα μέτρα δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να εισάγουν αυστηρότερα προστατευτικά μέτρα,

▼B

β) μέτρα στον κτηνιατρικό και φυτοϋγειονομικό τομέα με άμεσο στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας,

γ) μέτρα για τον καθορισμό υψηλών προδιαγραφών ποιότητας και ασφάλειας για τα φάρμακα και τα μηχανήματα που προορίζονται για ιατρική χρήση.

5. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, και την Επιτροπή των Περιφερειών, μπορούν επίσης να θεσπίζουν μέτρα ενθάρρυνσης της προστασίας και της βελτίωσης της υγείας του ανθρώπου ►C2 , και ιδίως για την καταπολέμηση των σοβαρών ασθενειών με διασυνοριακή διάσταση, την επαγρύπνηση κατά σοβαρών διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας, την κήρυξη συναγερμού σε παρόμοιες περιπτώσεις και την καταπολέμησή τους, ◄ καθώς και μέτρα που έχουν ως άμεσο στόχο τους την προστασία της δημόσιας υγείας από το κάπνισμα και την κατάχρηση οινοπνευματωδών, αποκλειόμενης οιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

6. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, διατυπώνει επίσης συστάσεις για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου.

7. Η δράση της Ένωσης αναπτύσσεται χωρίς να θίγονται οι ευθύνες των κρατών μελών όσον αφορά τη διαμόρφωση της πολιτικής τους στον τομέα της υγείας, καθώς και την οργάνωση και την παροχή υγειονομικών υπηρεσιών και ιατρικής περίθαλψης. Στις ευθύνες των κρατών μελών εμπίπτει η διαχείριση των υγειονομικών υπηρεσιών και της ιατρικής περίθαλψης, καθώς και η κατανομή των πόρων που διατίθενται για τις υπηρεσίες αυτές. Τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 4, στοιχείο α), δεν θίγουν τις εθνικές διατάξεις που διέπουν τις δωρεές οργάνων και αίματος ή την ιατρική χρήση τους.

ΤΙΤΛΟΣ XV

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Άρθρο 169

(πρώην άρθρο 153 της ΣΕΚ)

1. Προκειμένου να προωθήσει τα συμφέροντα των καταναλωτών και να διασφαλίσει υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή, η Ένωση συμβάλλει στην προστασία της υγείας, της ασφάλειας και των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών, καθώς και στην προώθηση του δικαιώματός τους για ενημέρωση, εκπαίδευση και οργάνωσή τους για την υπεράσπιση των συμφερόντων τους.

2. Η Ένωση συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 με:

α) μέτρα θεσπιζόμενα κατ' εφαρμογή του άρθρου 114 στα πλαίσια της υλοποίησης της εσωτερικής αγοράς,

β) μέτρα που στηρίζουν, συμπληρώνουν και παρακολουθούν την πολιτική των κρατών μελών.

▼B

3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, θεσπίζουν τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 2, στοιχείο β).

4. Τα μέρα που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3, δεν εμποδίζουν κράτη μέλη να διατηρούν ή να εισάγουν αυστηρότερα προστατευτικά μέτρα. Τα μέτρα αυτά πρέπει να συμβιβάζονται με τις Συνθήκες και κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

ΤΙΤΛΟΣ XVI

ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

Άρθρο 170

(πρώην άρθρο 154 της ΣΕΚ)

1. Προκειμένου να συντελέσει στην υλοποίηση των στόχων που αναφέρονται στα άρθρα 26 και 174, και να επιτρέψει στους πολίτες της Ένωσης, στους οικονομικούς φορείς, καθώς και στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης, να επωφελούνται πλήρως από τη δημιουργία ενός χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα, η Ένωση συμβάλλει στη δημιουργία και την ανάπτυξη διευρωπαϊκών δικτύων όσον αφορά τα έργα υποδομής στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας.

2. Στα πλαίσια συστήματος ανοιχτών και ανταγωνιστικών αγορών, η δράση της Ένωσης αποσκοπεί στην προώθηση της διασύνδεσης και της διαλειτουργικότητας των εθνικών δικτύων, καθώς και της πρόσβασης στα δίκτυα αυτά, και λαμβάνει, ειδικότερα, υπόψη την ανάγκη να συνδεθούν οι νησιωτικές, οι μεσόγειες και οι περιφερειακές περιοχές με τις κεντρικές περιοχές της Ένωσης.

Άρθρο 171

(πρώην άρθρο 155 της ΣΕΚ)

1. Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που αναφέρονται στο άρθρο 170, η Ένωση:

— καθορίζει ένα σύνολο προσανατολισμών που καλύπτουν τους στόχους, τις προτεραιότητες και τις γενικές γραμμές των μελετώμενων δράσεων στον τομέα των διευρωπαϊκών δικτύων στους εν λόγω προσανατολισμούς προσδιορίζονται σχέδια κοινού ενδιαφέροντος,

— εκτελεί κάθε δράση που αποδεικνύεται αναγκαία για την εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας των δικτύων, ιδίως στον τομέα της εναρμόνισης των τεχνικών προτύπων,

— μπορεί να υποστηρίζει σχέδια κοινού ενδιαφέροντος που υποστηρίζονται από τα κράτη μέλη, τα οποία καθορίζονται στα πλαίσια των προσανατολισμών που αναφέρονται στην πρώτη περίπτωση, ιδίως με τη βοήθεια μελετών σκοπιμότητας, εγγυήσεων δανείων ή επιδοτήσεων επιτοκίου. Η Ένωση δύναται επίσης να συμμετέχει στη χρηματοδότηση συγκεκριμένων σχεδίων στον τομέα της υποδομής μεταφορών, στα κράτη μέλη, μέσω του Ταμείου Συνοχής, το οποίο ιδρύθηκε σύμφωνα με το άρθρο 177.

Η δράση της Ένωσης λαμβάνει υπόψη την εν δυνάμει οικονομική βιωσιμότητα των σχεδίων.

▼B

2. Τα κράτη μέλη συντονίζουν μεταξύ τους, σε συνδυασμό με την Επιτροπή, τις πολιτικές που ακολουθούν σε εθνικό επίπεδο και που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην επίτευξη των στόχων του άρθρου 170. Η Επιτροπή μπορεί να αναλαμβάνει, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, κάθε χρήσιμη πρωτοβουλία για την προώθηση του συντονισμού αυτού.

3. Η Ένωση μπορεί να αποφασίζει τη συνεργασία με τρίτες χώρες για την προώθηση σχεδίων κοινού ενδιαφέροντος και την εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας των δικτύων.

Άρθρο 172

(πρώην άρθρο 156 της ΣΕΚ)

Οι προσανατολισμοί και τα άλλα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 171, παράγραφος 1 θεσπίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο που αποφασίζουν σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Οι προσανατολισμοί και τα σχέδια κοινού ενδιαφέροντος που αφορούν το έδαφος κράτους μέλους απαιτούν την έγκριση του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.

ΤΙΤΛΟΣ XVII

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Άρθρο 173

(πρώην άρθρο 157 της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση και τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να εξασφαλίζονται οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την εξασφάλιση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας της Ένωσης.

Για τον σκοπό αυτό, σύμφωνα με ένα σύστημα ανοιχτών και ανταγωνιστικών αγορών, η δράση τους αποσκοπεί:

— να επιταχύνει την προσαρμογή της βιομηχανίας στις διαρθρωτικές μεταβολές,

— να προαγάγει ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάληψη πρωτοβουλιών και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων του συνόλου της Ένωσης, και ιδίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων,

— να προαγάγει περιβάλλον που να ευνοεί τη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων,

— να βελτιώσει την εκμετάλλευση του βιομηχανικού δυναμικού των πολιτικών στους τομείς της καινοτομίας, της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης.

2. Τα κράτη μέλη συνεννοούνται μεταξύ τους και με την Επιτροπή και, εφόσον χρειάζεται, συντονίζουν τις δράσεις τους. Η Επιτροπή μπορεί να αναλαμβάνει κάθε χρήσιμη πρωτοβουλία για την προώθηση του συντονισμού αυτού, ιδίως πρωτοβουλίες για τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών και δεικτών, την οργάνωση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και την προετοιμασία των στοιχείων που είναι αναγκαία για την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται πλήρως ενήμερο.

▼B

3. Η Ένωση συμβάλλει στην υλοποίηση των στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μέσω των πολιτικών και δράσεων που αναλαμβάνει, δυνάμει άλλων διατάξεων των Συνθηκών. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, δύνανται να θεσπίζουν συγκεκριμένα μέτρα υποστήριξης των δράσεων που αναλαμβάνονται στα κράτη μέλη προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της παραγράφου 1, αποκλειομένης οιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

Ο παρών τίτλος δεν αποτελεί βάση για την εκ μέρους της Ένωσης εισαγωγή οποιουδήποτε μέτρου που θα μπορούσε να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού ή περιλαμβάνει φορολογικές διατάξεις ή διατάξεις σχετικές με τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των μισθωτών.

ΤΙΤΛΟΣ XVIII

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

Άρθρο 174

(πρώην άρθρο 158 της ΣΕΚ)

Η Ένωση, προκειμένου να προαχθεί η αρμονική ανάπτυξη του συνόλου της, αναπτύσσει και εξακολουθεί τη δράση της με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής της συνοχής.

Η Ένωση αποσκοπεί, ιδιαίτερα, στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών.

►C2 Μεταξύ των εν λόγω περιοχών, δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στις αγροτικές περιοχές, τις περιοχές που συντελείται βιομηχανική μετάβαση ◄ και τις περιοχές που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως οι υπερβόρειες περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και οι νησιωτικές, διασυνοριακές και ορεινές περιοχές.

Άρθρο 175

(πρώην άρθρο 159 της ΣΕΚ)

Τα κράτη μέλη ασκούν και συντονίζουν την οικονομική τους πολιτική με σκοπό, μεταξύ άλλων, να επιτύχουν τους στόχους του άρθρου 174. Η διαμόρφωση και η υλοποίηση των πολιτικών και δράσεων της Ένωσης καθώς και η υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς, λαμβάνουν υπόψη τους στόχους του άρθρου 174 και συμβάλλουν στην πραγματοποίησή τους. Η Ένωση ενισχύει επίσης την υλοποίηση αυτή με τη δράση της μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Προσανατολισμού, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης), της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων.

Η Επιτροπή υποβάλλει ανά τριετία έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί για την υλοποίηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο έχουν συμβάλει τα διάφορα μέσα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο. Η έκθεση αυτή συνοδεύεται, ενδεχομένως, από κατάλληλες προτάσεις.

▼B

Εάν απαιτούνται ειδικές δράσεις, πέρα από τα πλαίσια των Ταμείων και με την επιφύλαξη των μέτρων που αποφασίζονται στα πλαίσια των άλλων πολιτικών της Ένωσης, οι δράσεις αυτές μπορούν να θεσπίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, που αποφασίζουν σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Άρθρο 176

(πρώην άρθρο 160 της ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης συμβάλλει στη διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων στην Ένωση, μέσω συμμετοχής στην ανάπτυξη και στη διαρθρωτική αναπροσαρμογή των περιοχών που παρουσιάζουν καθυστέρηση στην ανάπτυξή τους καθώς και στη μετατροπή των βιομηχανικών περιοχών που βρίσκονται σε παρακμή.

Άρθρο 177

(πρώην άρθρο 161 της ΣΕΚ)

Με την επιφύλαξη του άρθρου 178, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, ορίζουν τα καθήκοντα, τους πρωταρχικούς στόχους και την οργάνωση των Διαρθρωτικών Ταμείων, γεγονός που μπορεί να επιφέρει συνένωση των Ταμείων. Με την ίδια διαδικασία καθορίζονται επίσης οι γενικοί κανόνες που εφαρμόζονται στα Ταμεία καθώς και οι αναγκαίες διατάξεις προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητά τους και ο συντονισμός των Ταμείων μεταξύ τους και με τα άλλα υφιστάμενα χρηματοδοτικά μέσα.

Ένα Ταμείο Συνοχής, ιδρυθέν με την ίδια διαδικασία, συμμετέχει χρηματοδοτικώς σε σχέδια περιβάλλοντος και διευρωπαϊκών δικτύων στον τομέα της υποδομής των μεταφορών.

Άρθρο 178

(πρώην άρθρο 162 της ΣΕΚ)

Οι εκτελεστικοί κανονισμοί σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης λαμβάνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, που αποφασίζουν σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Προσανατολισμού, και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, εξακολουθούν να ισχύουν, αντιστοίχως, τα άρθρα 43 και 164.

▼B

ΤΙΤΛΟΣ XIX

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΗΜΑ

Άρθρο 179

(πρώην άρθρο 163 της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση έχει ως στόχο να ενισχύσει τις επιστημονικές και τεχνολογικές της βάσεις, με τη δημιουργία ευρωπαϊκού χώρου έρευνας στον οποίο οι ερευνητές, οι επισημονικές γνώσεις και οι τεχνολογίες κυκλοφορούν ελεύθερα, να διευκολύνει την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας της, συμπεριλαμβανομένης της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας της, καθώς και να προωθήσει τις ερευνητικές δράσεις που κρίνονται αναγκαίες βάσει άλλων κεφαλαίων των Συνθηκών.

2. Για τον σκοπό αυτό, η Ένωση ενθαρρύνει στο σύνολό της τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τα ερευνητικά κέντρα και τα πανεπιστήμια στις προσπάθειές τους στους τομείς της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης υψηλής ποιότητας ενισχύει τις προσπάθειες για συνεργασία, επιδιώκοντας, ιδιαίτερα, να δίνεται στους ερευνητές η ευκαιρία να συνεργάζονται ελεύθερα πέραν των συνόρων και στις επιχειρήσεις η ευκαιρία να εκμεταλλεύονται τις δυνατότητες που παρέχει η εσωτερική αγορά, ιδίως μέσω του ανοίγματος των εθνικών δημοσίων συμβάσεων, του καθορισμού κοινών προτύπων και της εξάλειψης των νομικών και φορολογικών εμποδίων στη συνεργασία αυτή.

3. Όλες οι δράσεις της Ένωσης δυνάμει των Συνθηκών, συμπεριλαμβανομένων των σχεδίων επίδειξης, στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης, αποφασίζονται και πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος τίτλου.

Άρθρο 180

(πρώην άρθρο 164 της ΣΕΚ)

Κατά την επιδίωξη των στόχων αυτών, η Ένωση αναλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις, οι οποίες συμπληρώνουν τις δράσεις που αναλαμβάνονται στα κράτη μέλη:

α) εφαρμογή προγραμμάτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης, με προώθηση της συνεργασίας με τις επιχειρήσεις, τα ερευνητικά κέντρα και τα πανεπιστήμια, καθώς και της συνεργασίας μεταξύ των φορέων αυτών,

β) προώθηση της συνεργασίας με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς, στον τομέα της έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ένωσης,

γ) διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων στον τομέα της έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ένωσης,

δ) προώθηση της κατάρτισης και της κινητικότητας των ερευνητών της Ένωσης.

▼B

Άρθρο 181

(πρώην άρθρο 165 της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση και τα κράτη μέλη συντονίζουν τη δράση τους στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης, ώστε να εξασφαλίζεται η αμοιβαία συνοχή των εθνικών πολιτικών και της πολιτικής της Ένωσης.

2. Η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, μπορεί να λαμβάνει κάθε χρήσιμη πρωτοβουλία για την προώθηση του συντονισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ιδίως πρωτοβουλίες για τον καθορισμό κατευθυντηρίων γραμμών και δεικτών, την οργάνωση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και την προετοιμασία των στοιχείων που είναι αναγκαία για την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται πλήρως ενήμερο.

Άρθρο 182

(πρώην άρθρο 166 της ΣΕΚ)

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, θεσπίζουν πολυετές πρόγραμμα-πλαίσιο στο οποίο περιλαμβάνεται το σύνολο των δράσεων της Ένωσης.

Το πρόγραμμα-πλαίσιο:

— ορίζει τους επιστημονικούς και τεχνολογικούς στόχους που πρέπει να υλοποιηθούν με τις δράσεις που προβλέπονται στο άρθρο 180, και τις προτεραιότητες που συνδέονται με αυτούς,

— υποδεικνύει τις γενικές γραμμές αυτών των δράσεων,

— ορίζει το μέγιστο συνολικό ποσό και τις λεπτομερείς διατάξεις για τη χρηματοδοτική συμμετοχή της Ένωσης στο πρόγραμμα-πλαίσιο, καθώς και τα αντίστοιχα μερίδια κάθε προβλεπόμενης δράσης.

2. Το πρόγραμμα-πλαίσιο προσαρμόζεται ή συμπληρώνεται, ανάλογα με την πορεία των πραγμάτων.

3. Το πρόγραμμα-πλαίσιο τίθεται σε εφαρμογή μέσω ειδικών προγραμμάτων εκπονούμενων στο πλαίσιο κάθε δράσης. Σε κάθε ειδικό πρόγραμμα, διευκρινίζονται οι λεπτομέρειες της υλοποίησής του, καθορίζεται η διάρκειά του και προβλέπονται τα σχετικά μέσα που κρίνονται απαραίτητα. Το άθροισμα των ποσών που κρίνονται απαραίτητα, τα οποία καθορίζονται από τα ειδικά προγράμματα, δεν μπορεί να υπερβαίνει το μέγιστο συνολικό ποσό που ορίζεται για το πρόγραμμα-πλαίσιο και για κάθε επιμέρους δράση.

4. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, θεσπίζει τα ειδικά προγράμματα

5. Ως συμπλήρωμα των δράσεων που προβλέπονται στο πολυετές πρόγραμμα-πλαίσιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, θεσπίζουν τα μέτρα που απαιτούνται για την υλοποίηση του ευρωπαϊκού χώρου έρευνας.

▼B

Άρθρο 183

(πρώην άρθρο 167 της ΣΕΚ)

Για την εφαρμογή του πολυετούς προγράμματος-πλαισίου, η Ένωση:

— καθορίζει τους κανόνες συμμετοχής των επιχειρήσεων, των κέντρων ερευνών και των πανεπιστημίων,

— καθορίζει τους κανόνες που εφαρμόζονται στη διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Άρθρο 184

(πρώην άρθρο 168 της ΣΕΚ)

Κατά την εφαρμογή του πολυετούς προγράμματος-πλαισίου, μπορούν να αποφασίζονται συμπληρωματικά προγράμματα στα οποία συμμετέχουν ορισμένα κράτη μέλη, τα οποία και εξασφαλίζουν τη χρηματοδότησή τους, με την επιφύλαξη ενδεχόμενης συμμετοχής της Ένωσης.

Η Ένωση θεσπίζει τους κανόνες που εφαρμόζονται στα συμπληρωματικά προγράμματα, ιδίως στο θέμα της διάδοσης των γνώσεων και της πρόσβασης άλλων κρατών μελών.

Άρθρο 185

(πρώην άρθρο 169 της ΣΕΚ)

Κατά την εφαρμογή του πολυετούς προγράμματος-πλαισίου, η Ένωση, σε συμφωνία με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, μπορεί να προβλέπει συμμετοχή σε προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης που αναλαμβάνονται από περισσότερα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής στις υποδομές που δημιουργούνται για την εκτέλεση αυτών των προγραμμάτων.

Άρθρο 186

(πρώην άρθρο 170 της ΣΕΚ)

Κατά την εφαρμογή του πολυετούς προγράμματος-πλαισίου, η Ένωση μπορεί να προβλέπει συνεργασία στον τομέα της έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ένωσης με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς.

Ο τρόπος της συνεργασίας αυτής μπορεί να αποτελεί αντικείμενο συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και των ενδιαφερομένων τρίτων μερών.

Άρθρο 187

(πρώην άρθρο 171 της ΣΕΚ)

Η Ένωση μπορεί να δημιουργεί κοινές επιχειρήσεις ή οποιαδήποτε άλλη αναγκαία υποδομή για την καλή εκτέλεση των προγραμμάτων ενωσιακής έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ένωσης.

▼B

Άρθρο 188

(πρώην άρθρο 172 της ΣΕΚ)

Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, θεσπίζει τις διατάξεις που αναφέρονται στο άρθρο 187.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, θεσπίζουν τις διατάξεις που αναφέρονται στα άρθρα 183, 184, και 185. Για τη θέσπιση των συμπληρωματικών προγραμμάτων, απαιτείται η συμφωνία των ενδιαφερόμενων κρατών μελών.

Άρθρο 189

1. Προκειμένου να προωθηθούν η επιστημονική και τεχνική πρόοδος, η βιομηχανική ανταγωνιστικότητα και η εφαρμογή των πολιτικών της, η Ένωση καταστρώνει ευρωπαϊκή πολιτική διαστήματος. Για τον σκοπό αυτό, μπορεί να προωθεί κοινές πρωτοβουλίες, να υποστηρίζει την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη και να συντονίζει τις αναγκαίες προσπάθειες για την εξερεύνηση και τη χρησιμοποίηση του διαστήματος.

2. Προκειμένου να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα απαραίτητα μέτρα, που μπορούν να λάβουν τη μορφή ενός ευρωπαϊκού προγράμματος για το διάστημα, αποκλειομένης οποιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

3. Η Ένωση καθιερώνει κάθε ωφέλιμη σύνδεση με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαστήματος.

4. Το παρόν άρθρο ισχύει υπό την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του παρόντος τίτλου.

Άρθρο 190

(πρώην άρθρο 173 της ΣΕΚ)

Στην αρχή κάθε έτους, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση, η οποία αναφέρεται ιδίως στις δραστηριότητες του προηγούμενου έτους στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης και της διάδοσης των αποτελεσμάτων καθώς και στο πρόγραμμα εργασίας του τρέχοντος έτους.

ΤΙΤΛΟΣ XX

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Άρθρο 191

(πρώην άρθρο 174 της ΣΕΚ)

1. Η πολιτική της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος συμβάλλει στην επιδίωξη των ακόλουθων στόχων:

— τη διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος,

— την προστασία της υγείας του ανθρώπου,

▼B

— τη συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων,

— την προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων, και ιδίως την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος.

2. Η πολιτική της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος αποβλέπει σε υψηλό επίπεδο προστασίας και λαμβάνει υπόψη την ποικιλομορφία των καταστάσεων στις διάφορες περιοχές της Ένωσης. Στηρίζεται στις αρχές της προφύλαξης και της προληπτικής δράσης, της επανόρθωσης των καταστροφών του περιβάλλοντος, κατά προτεραιότητα στην πηγή, καθώς και στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει».

Στο πλαίσιο αυτό, τα μέτρα εναρμόνισης που ανταποκρίνονται σε ανάγκες προστασίας του περιβάλλοντος περιλαμβάνουν, όπου ενδείκνυται, ρήτρα διασφάλισης που εξουσιοδοτεί τα κράτη μέλη να λαμβάνουν, για μη οικονομικούς περιβαλλοντικούς λόγους, προσωρινά μέτρα υποκείμενα σε διαδικασία ελέγχου της Ένωσης.

3. Κατά την εκπόνηση της πολιτικής της στον τομέα του περιβάλλοντος, η Ένωση λαμβάνει υπόψη:

— τα διαθέσιμα επιστημονικά και τεχνικά δεδομένα,

— τις συνθήκες του περιβάλλοντος στις διάφορες περιοχές της Ένωσης,

— τα πλεονεκτήματα και τις επιβαρύνσεις που μπορούν να προκύψουν από τη δράση ή την απουσία δράσης,

— την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Ένωσης στο σύνολό της και την ισόρροπη ανάπτυξη των περιοχών της.

4. Στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, η Ένωση και τα κράτη μέλη συνεργάζονται με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς. Ο τρόπος της συνεργασίας της Ένωσης μπορεί να αποτελεί αντικείμενο συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και των ενδιαφερομένων τρίτων μερών.

Το προηγούμενο εδάφιο δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να διαπραγματεύονται στα πλαίσια διεθνών οργανισμών και να συνάπτουν διεθνείς συμφωνίες.

Άρθρο 192

(πρώην άρθρο 175 της ΣΕΚ)

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζουν, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, τις δράσεις που πρέπει να αναλάβει η Ένωση για την υλοποίηση των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 191.

2. Κατά παρέκκλιση από τη διαδικασία λήψεως αποφάσεως της παραγράφου 1 και με την επιφύλαξη του άρθρου 114, το Συμβούλιο, αποφασίζονταςομόφωνα σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, θεσπίζει:

α) διατάξεις κυρίως φορολογικού χαρακτήρα·

▼B

β) τα μέτρα που επηρεάζουν:

— τη χωροταξία,

— την ποσοτική διαχείριση των υδάτινων πόρων ή εκείνα που επιδρούν αμέσως ή εμμέσως στη διαθεσιμότητα των εν λόγω πόρων,

— τις χρήσεις της γης, εξαιρουμένης της διαχείρισης των αποβλήτων·

γ) τα μέτρα που επηρεάζουν αισθητά την επιλογή ενός κράτους μέλους μεταξύ διαφορετικών πηγών ενέργειας και τη γενική διάρθρωση του ενεργειακού του εφοδιασμού.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομοφώνως προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, μπορεί να καταστήσει τη συνήθη νομοθετική διαδικασία εφαρμοστέα στους τομείς του πρώτου εδαφίου.

3. Τα προγράμματα γενικών δράσεων που θέτουν τους επιδιωκόμενους πρωταρχικούς στόχους θεσπίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, που αποφασίζουν σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των εν λόγω προγραμμάτων θεσπίζονται σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 1 ή στην παράγραφο 2, ανάλογα με την περίπτωση.

4. Με την επιφύλαξη ορισμένων μέτρων που θεσπίζει η Ένωση, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη χρηματοδότηση και την εφαρμογή της πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.

5. Υπό την επιφύλαξη της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», εάν ένα μέτρο που βασίζεται στις διατάξεις της παραγράφου 1 συνεπάγεται δυσανάλογο κόστος για τις δημόσιες αρχές κράτους μέλους, το εν λόγω μέτρο προβλέπει τις κατάλληλες διατάξεις υπό μορφή:

— προσωρινών παρεκκλίσεων ή/και

— οικονομικής στήριξης από το Ταμείο Συνοχής που ιδρύθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 177.

Άρθρο 193

(πρώην άρθρο 176 της ΣΕΚ)

Τα μέτρα προστασίας που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 192 δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να διατηρούν και να θεσπίζουν μέτρα ενισχυμένης προστασίας. Τα μέτρα αυτά πρέπει να συμβιβάζονται με τις Συνθήκες και κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

ΤΙΤΛΟΣ XXI

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Άρθρο 194

1. Στο πλαίσιο της εγκαθίδρυσης ή της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και λαμβανομένης υπόψη της απαίτησης να προστατευθεί και να βελτιωθεί το περιβάλλον, η πολιτική της Ένωσης στον τομέα της ενέργειας, σε πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ κρατών μελών, έχει ως στόχο:

α) να διασφαλίζει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας,

▼B

β) να διασφαλίζει τον ενεργειακό εφοδιασμό της Ένωσης, και

γ) να προωθεί την ενεργειακή αποδοτικότητα και την εξοικονόμηση ενέργειας καθώς και την ανάπτυξη νέων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και

δ) να προωθεί τη διασύνδεση των ενεργειακών δικτύων.

2. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των λοιπών διατάξεων των Συνθηκών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα μέτρα που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1. Τα εν λόγω μέτρα θεσπίζονται μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Τα μέτρα αυτά δεν επηρεάζουν το δικαίωμα κράτους μέλους να καθορίζει τους όρους εκμετάλλευσης των ενεργειακών του πόρων, την επιλογή του μεταξύ διαφόρων ενεργειακών πηγών και τη γενική διάρθρωση του ενεργειακού του εφοδιασμού, με την επιφύλαξη του άρθρου 192, παράγραφος 2, στοιχείο γ).

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομοφώνως, σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, θεσπίζει τα ως άνω μέτρα, όταν πρόκειται για μέτρα κυρίως φορολογικού χαρακτήρα.

ΤΙΤΛΟΣ XXII

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Άρθρο 195

1. Η Ένωση συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών στον τομέα του τουρισμού, ιδίως με την προαγωγή της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων της Ένωσης στον τομέα αυτό.

Προς τούτο, η δράση της Ένωσης έχει ως στόχο:

α) να ενθαρρύνει τη δημιουργία περιβάλλοντος ευνοϊκού για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων στον εν λόγω τομέα,

β) να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών, ιδίως με την ανταλλαγή ορθών πρακτικών.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν ειδικά μέτρα για τη συμπλήρωση των δράσεων τις οποίες διεξάγουν τα κράτη μέλη προκειμένου να πραγματώσουν τους στόχους του παρόντος άρθρου, αποκλειομένης οιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

ΤΙΤΛΟΣ XXIII

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 196

1. Η Ένωση ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών προκειμένου να ενισχύεται η αποτελεσματικότητα των συστημάτων πρόληψης των φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών και προστασίας από αυτές.

▼B

Η δράση της Ένωσης έχει ως στόχο:

α) να υποστηρίζει και να συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο όσον αφορά την πρόληψη των κινδύνων, την προετοιμασία των φορέων πολιτικής προστασίας στα κράτη μέλη και την επέμβαση σε περιπτώσεις φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών εντός της Ένωσης,

β) να προωθεί την ταχεία και αποτελεσματική επιχειρησιακή συνεργασία στο εσωτερικό της Ένωσης μεταξύ των εθνικών υπηρεσιών πολιτικής προστασίας,

γ) να ευνοεί τη συνοχή των δράσεων που αναλαμβάνονται σε διεθνές επίπεδο στον τομέα της πολιτικής προστασίας.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για να επιτευχθούν οι στόχοι της παραγράφου 1, αποκλειομένης οιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

ΤΙΤΛΟΣ XXIV

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 197

1. Η αποτελεσματική εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης από τα κράτη μέλη, που είναι ουσιώδους σημασίας για την καλή λειτουργία της Ένωσης, θεωρείται ζήτημα κοινού ενδιαφέροντος.

2. Η Ένωση μπορεί να υποστηρίζει τις προσπάθειες των κρατών μελών για τη βελτίωση της διοικητικής τους ικανότητας να εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης. Η υποστήριξη αυτή μπορεί να περιλαμβάνει ιδίως τη διευκόλυνση των ανταλλαγών πληροφοριών και δημοσίων υπαλλήλων, καθώς και την υποστήριξη προγραμμάτων κατάρτισης. Κανένα κράτος μέλος δεν υποχρεούται να προσφύγει στην υποστήριξη αυτή. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία προς τον σκοπό αυτό, αποκλειομένης οιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

3. Το παρόν άρθρο δεν θίγει την υποχρέωση των κρατών μελών να εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης, ούτε τα προνόμια και τα καθήκοντα της Επιτροπής. Δεν θίγει επίσης άλλες διατάξεις των Συνθηκών που προβλέπουν διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και μεταξύ αυτών και της Ένωσης.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΔΑΦΩΝ

Άρθρο 198

(πρώην άρθρο 182 της ΣΕΚ)

Τα κράτη μέλη συμφωνούν να συνδέσουν με την Ένωση τις μη ευρωπαϊκές χώρες και εδάφη που διατηρούν ιδιαίτερες σχέσεις με τη Δανία, τη Γαλλία, τις Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο. Αυτές οι χώρες και τα εδάφη, που αναφέρονται ακολούθως «ως χώρες και εδάφη», απαριθμούνται στο Παράρτημα ΙΙ.

▼B

Σκοπός της συνδέσεως είναι η προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των χωρών και εδαφών και της δημιουργίας στενών οικονομικών σχέσεων μεταξύ αυτών και της Ένωσης στο σύνολό της.

Σύμφωνα με τις αρχές που διατυπώνονται στο προοίμιο της παρούσας Συνθήκης, η σύνδεση οφείλει κατά πρώτο λόγο να εξυπηρετεί τα συμφέροντα των κατοίκων των χωρών και εδαφών αυτών και να προάγει την ευημερία τους, ώστε να οδηγηθούν στην οικονομική, κοινωνική και μορφωτική ανάπτυξη που επιδιώκουν.

Άρθρο 199

(πρώην άρθρο 183 της ΣΕΚ)

Η σύνδεση έχει τους ακόλουθους σκοπούς:

1) τα κράτη μέλη εφαρμόζουν στις εμπορικές τους συναλλαγές με τις χώρες και εδάφη το καθεστώς που διέπει τις μεταξύ τους σχέσεις δυνάμει των Συνθηκών,

2) κάθε χώρα ή έδαφος εφαρμόζει στις εμπορικές του συναλλαγές με τα κράτη μέλη και τις άλλες χώρες και εδάφη το καθεστώς που εφαρμόζει έναντι του ευρωπαϊκού κράτους, με το οποίο διατηρεί ιδιαίτερες σχέσεις,

3) τα κράτη μέλη συμβάλλουν στις επενδύσεις που απαιτεί η προοδευτική ανάπτυξη των εν λόγω χωρών και εδαφών,

4) η συμμετοχή σε διαγωνισμούς και προμήθειες, για επενδύσεις που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, είναι ελεύθερη επί ίσοις όροις για όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια ενός των κρατών μελών ή των χωρών και εδαφών,

5) με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων των θεσπιζομένων δυνάμει του άρθρου 203, το δικαίωμα εγκαταστάσεως υπηκόων και εταιρειών, στις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών και των χωρών και εδαφών, ρυθμίζεται χωρίς διακρίσεις σύμφωνα με τις διατάξεις και διαδικασίες που προβλέπονται στο κεφάλαιο περί του δικαιώματος εγκαταστάσεως.

Άρθρο 200

(πρώην άρθρο 184 της ΣΕΚ)

1. Απαγορεύονται οι δασμοί κατά την εισαγωγή στα κράτη μέλη των καταγόμενων εμπορευμάτων από τις χώρες και εδάφη, σύμφωνα με την απαγόρευση των δασμών μεταξύ των κρατών μελών, όπως προβλέπεται στις Συνθήκες.

2. Οι εισαγωγικοί δασμοί που επιβάλλει κάθε χώρα και έδαφος επί προϊόντων των κρατών μελών και των άλλων χωρών και εδαφών απαγορεύονται κατά το άρθρο 30.

3. Οι χώρες και εδάφη δύνανται, πάντως, να επιβάλλουν δασμούς που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αναπτύξεως και της εκβιομηχανίσεώς τους ή δασμούς ταμιευτικού χαρακτήρος που έχουν ως σκοπό τη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού τους.

▼B

Οι δασμοί που αναφέρονται στο ανωτέρω εδάφιο δεν μπορούν να υπερβαίνουν εκείνους που ισχύουν για τις εισαγωγές των προϊόντων των προερχομένων από το κράτος μέλος, με το οποίο κάθε χώρα ή έδαφος διατηρεί ιδιαίτερες σχέσεις.

4. Η παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται επί των χωρών και εδαφών που, λόγω ιδιαιτέρων διεθνών υποχρεώσεων, εφαρμόζουν ήδη δασμολόγιο χωρίς διακρίσεις.

5. Η θέσπιση ή η τροποποίηση δασμών για εμπορεύματα που εισάγονται στις χώρες και εδάφη δεν επιτρέπεται να οδηγεί, νομικά ή πραγματικά, σε άμεση ή έμμεση διάκριση μεταξύ των εισαγωγών των προερχομένων από τα διάφορα κράτη μέλη.

Άρθρο 201

(πρώην άρθρο 185 της ΣΕΚ)

Αν, κατά την εφαρμογή του άρθρου 200, παράγραφος 1, το ύψος των δασμών που ισχύουν κατά την εισαγωγή εντός χώρας ή εδάφους για τα εμπορεύματα που προέρχονται από τρίτη χώρα είναι ικανό να προκαλέσει εκτροπές του εμπορίου εις βάρος κράτους μέλους, το κράτος τούτο δύναται να ζητήσει από την Επιτροπή να προτείνει στα άλλα κράτη μέλη τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση της καταστάσεως αυτής.

Άρθρο 202

(πρώην άρθρο 186 της ΣΕΚ)

Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί δημοσίας υγείας, δημοσίας ασφαλείας και δημοσίας τάξεως, η ελευθερία κυκλοφορίας των εργαζομένων των χωρών και εδαφών εντός των κρατών μελών και των εργαζομένων των κρατών μελών εντός των χωρών και εδαφών διέπεται από πράξεις που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 203.

Άρθρο 203

(πρώην άρθρο 187 της ΣΕΚ)

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα προτάσει της Επιτροπής, με βάση την εμπειρία που αποκτήθηκε στα πλαίσια της συνδέσεως των χωρών και εδαφών με την Ένωση και τις αρχές των Συνθηκών, καθορίζει τις λεπτομερείς διατάξεις και τη διαδικασία για τη σύνδεση των χωρών και εδαφών με την Ένωση. Όταν οι διατάξεις αυτές θεσπίζονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Άρθρο 204

(πρώην άρθρο 188 της ΣΕΚ)

Οι διατάξεις των άρθρων 198 έως 203 εφαρμόζονται στη Γροιλανδία με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων περί Γροιλανδίας που περιέχονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με το ιδιαίτερο καθεστώς που εφαρμόζεται στη Γροιλανδία, το οποίο προσαρτάται στις Συνθήκες.

▼B

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 205

Η δράση της Ένωσης στη διεθνή σκηνή, βάσει του παρόντος μέρους, έχει ως γνώμονα τις αρχές, προωθεί τους στόχους και διεξάγεται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο 1 του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

Η ΚΟΙΝΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Άρθρο 206

(πρώην άρθρο 131 της ΣΕΚ)

Με τη δημιουργία τελωνειακής ένωσης σύμφωνα με τα άρθρα 28 έως 32, η Ένωση συμβάλλει, για το κοινό συμφέρον, στην αρμονική ανάπτυξη του παγκόσμιου εμπορίου, στην προοδευτική κατάργηση των περιορισμών στις διεθνείς συναλλαγές και στις άμεσες ξένες επενδύσεις, καθώς και στον περιορισμό των τελωνειακών και άλλων φραγμών.

Άρθρο 207

(πρώην άρθρο 133 της ΣΕΚ)

1. Η κοινή εμπορική πολιτική διαμορφώνεται βάσει ενιαίων αρχών, ιδίως όσον αφορά τις μεταβολές δασμολογικών συντελεστών, τη σύναψη δασμολογικών και εμπορικών συμφωνιών σχετικά με τις ανταλλαγές εμπορευμάτων και υπηρεσιών, και τις εμπορικές πτυχές της διανοητικής ιδιοκτησίας, τις άμεσες ξένες επενδύσεις, την ενοποίηση των μέτρων ελευθέρωσης, την πολιτική των εξαγωγών και τα μέτρα εμπορικής άμυνας, στα οποία περιλαμβάνονται τα μέτρα που λαμβάνονται σε περιπτώσεις ντάμπινγκ και επιδοτήσεων. Η κοινή εμπορική πολιτική ασκείται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα μέτρα για τον καθορισμό του πλαισίου εφαρμογής της κοινής εμπορικής πολιτικής.

3. Εάν πρέπει να διεξαχθούν διαπραγματεύσεις και να συναφθούν συμφωνίες με ένα ή περισσότερα κράτη ή με διεθνείς οργανισμούς, εφαρμόζεται το άρθρο 218, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του παρόντος άρθρου.

▼B

Η Επιτροπή υποβάλλει συστάσεις στο Συμβούλιο, το οποίο την εξουσιοδοτεί να αρχίσει τις αναγκαίες διαπραγματεύσεις. Εναπόκειται στο Συμβούλιο και την Επιτροπή να μεριμνούν ώστε οι υπό διαπραγμάτευση συμφωνίες να συνάδουν με τις πολιτικές και τους εσωτερικούς κανόνες της Ένωσης.

Οι διαπραγματεύσεις αυτές διεξάγονται από την Επιτροπή, σε συνεννόηση με ειδική επιτροπή που ορίζεται από το Συμβούλιο για να την επικουρεί στο έργο αυτό και στο πλαίσιο των οδηγιών που μπορεί να της απευθύνει το Συμβούλιο. Η Επιτροπή υποβάλλει τακτικά έκθεση στην ειδική επιτροπή καθώς και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την πρόοδο των διαπραγματεύσεων.

4. Για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη των συμφωνιών της παραγράφου 3, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη συμφωνίας στους τομείς του εμπορίου υπηρεσιών και των εμπορικών πτυχών της διανοητικής ιδιοκτησίας, καθώς και των άμεσων ξένων επενδύσεων, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα όταν η συμφωνία αυτή περιλαμβάνει διατάξεις για τις οποίες απαιτείται ομοφωνία για τη θέσπιση εσωτερικών κανόνων.

Το Συμβούλιο αποφασίζει επίσης ομόφωνα για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη συμφωνιών:

α) στον τομέα του εμπορίου των πολιτιστικών και οπτικοακουστικών υπηρεσιών, όταν υπάρχει κίνδυνος οι συμφωνίες αυτές να θίξουν την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία της Ένωσης,

β) στον τομέα του εμπορίου κοινωνικών, εκπαιδευτικών και υγειονομικών υπηρεσιών, όταν υπάρχει κίνδυνος οι συμφωνίες αυτές να επιφέρουν σοβαρή διατάραξη της οργάνωσης των υπηρεσιών αυτών σε εθνικό επίπεδο και να θιγούν οι ευθύνες των κρατών μελών όσον αφορά την παροχή τους.

5. Η διαπραγμάτευση και η σύναψη διεθνών συμφωνιών στον τομέα των μεταφορών υπόκεινται στον τίτλο VI του τρίτου μέρους και στο άρθρο 218.

6. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων που απονέμει το παρόν άρθρο στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής δεν επηρεάζει την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών, ούτε συνεπάγεται εναρμόνιση των νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών κατά το μέτρο που οι Συνθήκες αποκλείουν την εναρμόνιση αυτή.

ΤΙΤΛΟΣ III

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ Η ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Άρθρο 208

(πρώην άρθρο 177 της ΣΕΚ)

1. Η πολιτική της Ένωσης στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη ασκείται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Η πολιτική της Ένωσης στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη και οι αντίστοιχες πολιτικές των κρατών μελών αλληλοσυμπληρώνονται και αλληλοενισχύονται.

▼B

Κύριος στόχος της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα αυτό είναι ο περιορισμός και, μακροπρόθεσμα, η εξάλειψη της φτώχειας. Η Ένωση λαμβάνει υπόψη τους στόχους της συνεργασίας για την ανάπτυξη κατά την εφαρμογή πολιτικών που ενδέχεται να επηρεάσουν τις αναπτυσσόμενες χώρες.

2. Η Ένωση και τα κράτη μέλη σέβονται τις υποχρέωσεις και λαμβάνουν υπόψη τους στόχους που έχουν εγκρίνει στα πλαίσια των Ηνωμένων Εθνών και των άλλων αρμόδιων διεθνών οργανισμών.

Άρθρο 209

(πρώην άρθρο 179 της ΣΕΚ)

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της πολιτικής στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη, τα οποία μπορούν να αφορούν πολυετή προγράμματα συνεργασίας με αναπτυσσόμενες χώρες ή προγράμματα με θεματική προσέγγιση.

2. Η Ένωση μπορεί να συνάπτει με τρίτες χώρες και αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς κάθε συμφωνία που είναι λυσιτελής για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο άρθρο 208 της παρούσας Συνθήκης.

Το πρώτο εδάφιο δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να διεξάγουν διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών και να συνάπτουν συμφωνίες.

3. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων συμβάλλει, υπό τους όρους που προβλέπονται στο καταστατικό της, στην εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στη παράγραφο 1.

Άρθρο 210

(πρώην άρθρο 180 της ΣΕΚ)

1. Για να προάγουν τη συμπληρωματικότητα και την αποτελεσματικότητα των δράσεών τους, η Ένωση και τα κράτη μέλη συντονίζουν τις πολιτικές τους στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη και συνεννοούνται για τα προγράμματα σχετικά με την παροχή βοήθειας, μεταξύ άλλων στα πλαίσια διεθνών οργανισμών και διεθνών διασκέψεων, και μπορούν να αναλαμβάνουν κοινές δράσεις. Όταν χρειάζεται, τα κράτη μέλη συμβάλλουν στην εφαρμογή των κοινοτικών προγραμμάτων βοήθειας της Ένωσης.

2. Η Επιτροπή μπορεί να αναλαμβάνει κάθε χρήσιμη πρωτοβουλία για την προώθηση του συντονισμού που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

▼B

Άρθρο 211

(πρώην άρθρο 181 της ΣΕΚ)

Στα πλαίσια των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, η Ένωση και τα κράτη μέλη συνεργάζονται με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

Άρθρο 212

(πρώην άρθρο 181 Α της ΣΕΚ)

1. Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων των Συνθηκών, και ιδίως των άρθρων 208 έως 211, η Ένωση αναλαμβάνει δράσεις οικονομικής, χρηματοοικονομικής και τεχνικής συνεργασίας, στις οποίες περιλαμβάνονται επίσης δράσεις συνδρομής στον χρηματοοικονομικό τομέα, με άλλες τρίτες χώρες πλην των αναπτυσσομένων. Οι δράσεις αυτές είναι συνεπείς προς την αναπτυξιακή πολιτική της Ένωσης και διεξάγονται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής της δράσης. Οι δράσεις της Ένωσης και των κρατών μελών αλληλοσυμπληρώνονται και αλληλοενισχύονται.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της παραγράφου 1.

3. Στα πλαίσια των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, η Ένωση και τα κράτη μέλη συνεργάζονται με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς. Ο τρόπος της συνεργασίας της Ένωσης μπορεί να αποτελεί αντικείμενο συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και των ενδιαφερόμενων τρίτων μερών.

Το πρώτο εδάφιο δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να διαπραγματεύονται στα πλαίσια διεθνών οργανισμών και να συνάπτουν διεθνείς συμφωνίες.

Άρθρο 213

Όταν η κατάσταση σε τρίτη χώρα επιβάλλει την επείγουσα παροχή χρηματοοικονομικής συνδρομής από την Ένωση, το Συμβούλιο εκδίδει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, τις αναγκαίες αποφάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Άρθρο 214

1. Οι δράσεις της Ένωσης στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας διεξάγονται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Οι εν λόγω δράσεις αποσκοπούν, κατά περίπτωση, να παρέχουν εγκαίρως συνδρομή και βοήθεια στους πληθυσμούς τρίτων χωρών που πλήττονται από φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές και να τους προστατεύουν ώστε να αντιμετωπίσουν τις ανθρωπιστικές ανάγκες που προκύπτουν από τις διάφορες αυτές καταστάσεις. Οι δράσεις της Ένωσης και των κρατών μελών αλληλοσυμπληρώνονται και αλληλοενισχύονται.

▼B

2. Οι δράσεις παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας της Ένωσης διεξάγονται σύμφωνα με τις αρχές του διεθνούς δικαίου και τις αρχές της αμεροληψίας, της ουδετερότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων.

3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία θεσπίζουν τα μέτρα για τον καθορισμό του πλαισίου εφαρμογής των ανθρωπιστικών δράσεων της Ένωσης.

4. Η Ένωση μπορεί να συνάπτει με τρίτες χώρες και αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς κάθε συμφωνία που είναι λυσιτελής για την επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1 και του άρθρου 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το πρώτο εδάφιο δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να διεξάγουν διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών και να συνάπτουν συμφωνίες.

5. Προκειμένου να δημιουργηθεί πλαίσιο για την κοινή συνεισφορά των νέων της Ευρώπης στις δράσεις παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας της Ένωσης, συγκροτείται Ευρωπαϊκό Σώμα Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, καθορίζουν το νομικό καθεστώς και τους λεπτομερείς κανόνες για τη λειτουργία του.

6. Η Επιτροπή μπορεί να αναλαμβάνει κάθε πρωτοβουλία που είναι ωφέλιμη για την προαγωγή του συντονισμού των δράσεων της Ένωσης με τις δράσεις των κρατών μελών, με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της συμπληρωματικότητας των μηχανισμών παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας της Ένωσης και των κρατών μελών.

7. Η Ένωση μεριμνά ώστε οι δράσεις της παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας να είναι συντονισμένες και συνεπείς με τις δράσεις των διεθνών οργανώσεων και οργανισμών, ιδίως όσων αποτελούν μέρος του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 215

(πρώην άρθρο 301 της ΣΕΚ)

1. Όταν απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με το κεφάλαιο 2 του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, προβλέπει τη διακοπή ή τη μείωση, εν όλω ή εν μέρει, των οικονομικών και χρηματοοικονομικών σχέσεων με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία μετά από κοινή πρόταση του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, και της Επιτροπής, θεσπίζει τα αναγκαία μέτρα. Ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

2. Εφόσον προβλέπεται από απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με το κεφάλαιο 2 του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο μπορεί να λαμβάνει, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 1, περιοριστικά μέτρα έναντι φυσικών ή νομικών προσώπων, ομάδων ή μη κρατικών οντοτήτων.

3. Οι πράξεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο περιέχουν τις αναγκαίες διατάξεις περί νομικών εγγυήσεων.

▼B

ΤΙΤΛΟΣ V

ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

Άρθρο 216

1. Η Ένωση μπορεί να συνάπτει συμφωνία με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς όταν το προβλέπουν οι Συνθήκες ή όταν η σύναψη συμφωνίας είναι αναγκαία για την επίτευξη, στο πλαίσιο των πολιτικών της Ένωσης, ενός εκ των στόχων που καθορίζονται από τις Συνθήκες, ή προβλέπεται σε νομικά δεσμευτική πράξη της Ένωσης ή ακόμη ενδέχεται να επηρεάσει κοινούς κανόνες ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους.

2. Οι συμφωνίες που συνάπτει η Ένωση δεσμεύουν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη.

Άρθρο 217

(πρώην άρθρο 310 της ΣΕΚ)

Η Ένωση δύναται να συνάπτει, με μια ή περισσότερες τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς, συμφωνίες που συνιστούν σύνδεση, η οποία συνεπάγεται αμοιβαία δικαιώματα και υποχρέωσεις, κοινές δράσεις και ειδικές διαδικασίες.

Άρθρο 218

(πρώην άρθρο 300 της ΣΕΚ)

1. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του άρθρου 207, για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη των συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών ακολουθείται η εξής διαδικασία:

2. Το Συμβούλιο εγκρίνει την έναρξη διαπραγματεύσεων, εκδίδει οδηγίες διαπραγμάτευσης, επιτρέπει την υπογραφή και συνάπτει τις συμφωνίες.

3. Η Επιτροπή, ή ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας όταν η σχεδιαζόμενη συμφωνία αφορά αποκλειστικά ή κυρίως την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, υποβάλλει συστάσεις στο Συμβούλιο, το οποίο εκδίδει απόφαση που επιτρέπει την έναρξη διαπραγματεύσεων και ορίζει, ανάλογα με το αντικείμενο της σχεδιαζόμενης συμφωνίας, τον διαπραγματευτή ή τον επικεφαλής της διαπραγματευτικής ομάδας της Ένωσης.

4. Το Συμβούλιο μπορεί να απευθύνει οδηγίες στον διαπραγματευτή και να ορίζει ειδική επιτροπή, σε διαβούλευση με την οποία πρέπει να διεξάγονται οι διαπραγματεύσεις.

5. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση του διαπραγματευτή, εκδίδει απόφαση που επιτρέπει την υπογραφή της συμφωνίας και, ενδεχομένως, την προσωρινή της εφαρμογή πριν να τεθεί σε ισχύ.

▼B

6. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση του διαπραγματευτή, εκδίδει απόφαση για τη σύναψη της συμφωνίας.

Εκτός από την περίπτωση που η συμφωνία αφορά αποκλειστικά την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας, το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση για τη σύναψη της συμφωνίας:

α) Μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις ακόλουθες περιπτώσεις:

i) συμφωνίες σύνδεσης,

ii) συμφωνία για την προσχώρηση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών,

iii) συμφωνίες που δημιουργούν ειδικό θεσμικό πλαίσιο θεσπίζοντας διαδικασίες συνεργασίας,

iv) συμφωνίες που έχουν σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις για την Ένωση,

v) συμφωνίες που καλύπτουν τομείς στους οποίους εφαρμόζεται η συνήθης νομοθετική διαδικασία ή η ειδική νομοθετική διαδικασία όταν απαιτείται η έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Σε επείγουσες περιπτώσεις, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να συμφωνούν προθεσμία για την έγκριση.

β) Μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στις υπόλοιπες περιπτώσεις. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διατυπώνει τη γνώμη του εντός προθεσμίας που μπορεί να ορίσει το Συμβούλιο ανάλογα με το επείγον του ζητήματος. Ελλείψει γνώμης εντός της προθεσμίας αυτής, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει.

7. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 5, 6 και 9, το Συμβούλιο μπορεί, κατά τη σύναψη συμφωνίας, να εξουσιοδοτεί τον διαπραγματευτή να εγκρίνει εξ ονόματος της Ένωσης τις τροποποιήσεις της συμφωνίας, εφόσον η συμφωνία προβλέπει ότι οι τροποποιήσεις αυτές πρέπει να θεσπισθούν με απλοποιημένη διαδικασία ή μέσω οργάνου που συνιστάται με την εν λόγω συμφωνία. Το Συμβούλιο μπορεί να εξαρτά την εξουσιοδότηση αυτή από ειδικούς όρους.

8. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Ωστόσο, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, όταν η συμφωνία αφορά τομέα για τον οποίο απαιτείται ομοφωνία για τη θέσπιση πράξης της Ένωσης καθώς και προκειμένου περί συμφωνιών σύνδεσης και των συμφωνιών του άρθρου 212 με τα κράτη που είναι υποψήφια για προσχώρηση. Το Συμβούλιο αποφασίζει επίσης ομόφωνα όσον αφορά τη συμφωνία για την προσχώρηση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών. Η απόφαση περί σύναψης της συμφωνίας αυτής τίθεται σε ισχύ μόνο μετά την έγκρισή της από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.

▼B

9. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, εκδίδει απόφαση για την αναστολή της εφαρμογής μιας συμφωνίας και τον καθορισμό των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας.

10. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερώνεται αμέσως και πλήρως σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.

11. Ένα κράτος μέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο να γνωμοδοτήσει εάν η σχεδιαζόμενη συμφωνία είναι συμβατή με τις Συνθήκες. Εάν η γνώμη του Δικαστηρίου είναι αρνητική, η σχεδιαζόμενη συμφωνία μπορεί να τεθεί σε ισχύ μόνο εφόσον τροποποιηθεί, ή εάν αναθεωρηθούν οι Συνθήκες.

Άρθρο 219

(πρώην άρθρο 111, παράγραφοι 1 έως 3 και 5 της ΣΕΚ)

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 218, το Συμβούλιο, είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας είτε μετά από σύσταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, με σκοπό να επιτύχει συναίνεση συμβατή με το στόχο της σταθερότητας των τιμών, μπορεί να συνάπτει τυπικές συμφωνίες για σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών του ευρώ έναντι νομισμάτων τρίτων κρατών. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3.

Το Συμβούλιο, είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, είτε μετά από σύσταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με σκοπό να επιτύχει γενική συναίνεση σύμφωνα με τον στόχο της σταθερότητας των τιμών, μπορεί να εγκρίνει, να προσαρμόσει ή να εγκαταλείψει τις κεντρικές ισοτιμίες του ευρώ εντός του συστήματος συναλλαγματικών ισοτιμιών. Ο πρόεδρος του Συμβουλίου ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την έγκριση, την προσαρμογή ή την εγκατάλειψη της κεντρικής ισοτιμίας του ευρώ.

2. Εφόσον δεν υπάρχει σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών έναντι ενός ή περισσοτέρων νομισμάτων τρίτων κρατών, κατά την έννοια της παραγράφου 1, το Συμβούλιο μπορεί, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία είτε μετά από σύσταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, να διατυπώνει γενικούς προσανατολισμούς για την πολιτική των συναλλαγματικών ισοτιμιών έναντι αυτών των νομισμάτων. Αυτοί οι γενικοί προσανατολισμοί δεν θίγουν τον πρωταρχικό στόχο του ΕΣΚΤ, που είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 218, όταν χρειάζεται να διαπραγματευθεί η Ένωση συμφωνίες για νομισματικά ή συναλλαγματικά θέματα με ένα ή περισσότερα τρίτα κράτη ή διεθνείς οργανισμούς, το Συμβούλιο, ύστερα από σύσταση της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, αποφασίζει τη μεθόδευση των διαπραγματεύσεων και της σύναψης των συμφωνιών αυτών. Η μεθόδευση αυτή εξασφαλίζει ότι η Ένωση εκφράζει μια ενιαία θέση. Η Επιτροπή συμπράττει πλήρως στις διαπραγματεύσεις.

▼B

4. Με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας και των συμφωνιών της Ένωσης για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση, τα κράτη μέλη μπορούν να διαπραγματεύονται στα πλαίσια διεθνών οργανισμών και να συνάπτουν διεθνείς συμφωνίες.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΙΕΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 220

(πρώην άρθρα 302 έως 304 της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση καθιερώνει κάθε πρόσφορη μορφή συνεργασίας με τα όργανα των Ηνωμένων Εθνών και τους ειδικευμένους οργανισμούς τους, το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη και τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης.

Η Ένωση διατηρεί επίσης τις πλέον πρόσφορες σχέσεις με άλλους διεθνείς οργανισμούς.

2. Η εφαρμογή του παρόντος άρθρου ανατίθεται στον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και στην Επιτροπή.

Άρθρο 221

1. Οι αντιπροσωπείες της Ένωσης στις τρίτες χώρες και στους διεθνείς οργανισμούς εκπροσωπούν την Ένωση.

2. Οι αντιπροσωπείες της Ένωσης τίθενται υπό την εξουσία του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Ενεργούν σε στενή συνεργασία με τις διπλωματικές και προξενικές αποστολές των κρατών μελών.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΡΗΤΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Άρθρο 222

1. Η Ένωση και τα κράτη μέλη της ενεργούν από κοινού, με πνεύμα αλληλεγγύης, εάν ένα κράτος μέλος δεχθεί τρομοκρατική επίθεση ή πληγεί από φυσική ή ανθρωπογενή καταστροφή. Η Ένωση κινητοποιεί όλα τα μέσα που έχει στη διάθεσή της, συμπεριλαμβανομένων των στρατιωτικών μέσων που θέτουν στη διάθεσή της τα κράτη μέλη, για:

α) — την πρόληψη τρομοκρατικής απειλής στο έδαφος των κρατών μελών,

— την προστασία των δημοκρατικών θεσμών και του άμαχου πληθυσμού από ενδεχόμενη τρομοκρατική επίθεση,

▼B

— την παροχή συνδρομής σε κράτος μέλος στο έδαφός του, μετά από αίτηση των πολιτικών του αρχών, σε περίπτωση τρομοκρατικής επίθεσης,

β) την παροχή συνδρομής σε κράτος μέλος στο έδαφός του, μετά από αίτηση των πολιτικών του αρχών, σε περίπτωση φυσικής ή ανθρωπογενούς καταστροφής.

2. Σε περίπτωση που κράτος μέλος δεχθεί τρομοκρατική επίθεση ή πληγεί από φυσική ή ανθρωπογενή καταστροφή, τα υπόλοιπα κράτη μέλη του παρέχουν βοήθεια κατόπιν αιτήματος των πολιτικών του αρχών. Προς τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη συντονίζονται στο πλαίσιο του Συμβουλίου.

3. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την εφαρμογή από την Ένωση της παρούσας ρήτρας αλληλεγγύης καθορίζονται με απόφαση που εκδίδεται από το Συμβούλιο, μετά από κοινή πρόταση της Επιτροπής και του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Εάν η απόφαση αυτή έχει επιπτώσεις στον τομέα της άμυνας, το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με το άρθρο 31, παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται ενήμερο.

Στο πλαίσιο της παρούσας παραγράφου και με την επιφύλαξη του άρθρου 240, το Συμβούλιο επικουρείται από την Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας, με τη στήριξη των δομών που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, και από την επιτροπή του άρθρου 71, οι οποίες υποβάλλουν στο Συμβούλιο, ενδεχομένως, κοινές γνώμες.

4. Προκειμένου η Ένωση και τα κράτη μέλη να είναι σε θέση να ενεργούν αποτελεσματικά, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πραγματοποιεί τακτική αξιολόγηση των απειλών τις οποίες αντιμετωπίζει η Ένωση.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

ΤΜΗΜΑ 1

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Άρθρο 223

(πρώην άρθρο 190, παράγραφοι 4 και 5 της ΣΕΚ)

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καταρτίζει σχέδιο για τη θέσπιση των αναγκαίων διατάξεων με στόχο την εκλογή των μελών του με άμεση και καθολική ψηφοφορία κατά ενιαία διαδικασία σε όλα τα κράτη μέλη ή σύμφωνα με κοινές αρχές όλων των κρατών μελών.

▼B

►C2 Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία ◄ και μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν, θεσπίζει τις αναγκαίες διατάξεις. Οι διατάξεις αυτές τίθενται σε ισχύ μετά την έγκρισή τους από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών, με δική του πρωτοβουλία σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, αφού ζητήσει τη γνώμη της Επιτροπής και με την έγκριση του Συμβουλίου, θεσπίζει τους κανόνες και τους γενικούς όρους που θα διέπουν την εκπλήρωση, των καθηκόντων των μελών του. Κάθε κανόνας ή όρος σχετικά με το φορολογικό καθεστώς των μελών ή των πρώην μελών υπάγεται στην ομοφωνία στο πλαίσιο του Συμβουλίου.

Άρθρο 224

(πρώην άρθρο 191, δεύτερο εδάφιο της ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, καθορίζουν το καθεστώς των πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, του άρθρου 10, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως τους κανόνες για τη χρηματοδότησή τους.

Άρθρο 225

(πρώην άρθρο 192, δεύτερο εδάφιο της ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί, με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν, να ζητάει από την Επιτροπή να υποβάλλει κατάλληλες προτάσεις για θέματα για τα οποία χρειάζεται κατά τη γνώμη του να εκπονηθούν πράξεις της Ένωσης προκειμένου να υλοποιηθούν οι Συνθήκες. Εάν η Επιτροπή δεν υποβάλλει πρόταση, γνωστοποιεί τους λόγους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Άρθρο 226

(πρώην άρθρο 193 της ΣΕΚ)

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί, αιτήσει του ενός τετάρτου των μελών που το απαρτίζουν, να συνιστά προσωρινή εξεταστική επιτροπή για να εξετάσει, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων που έχουν δοθεί από τις Συνθήκες σε άλλα θεσμικά ή λοιπά όργανα, τις καταγγελίες παραβάσεων ή κακής διοίκησης κατά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, εκτός εάν τα καταγγελλόμενα γεγονότα εκδικάζονται ενώπιον δικαστηρίου και για όσο χρονικό διάστημα δεν έχει ολοκληρωθεί η δικαστική διαδικασία.

Η προσωρινή εξεταστική επιτροπή παύει να υφίσταται από τη στιγμή που καταθέτει την έκθεσή της.

▼B

Οι λεπτομερείς διατάξεις άσκησης του δικαιώματος εξέτασης των πραγμάτων καθορίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο αποφασίζει μέσω κανονισμών με δική του πρωτοβουλία σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, μετά από έγκριση του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Άρθρο 227

(πρώην άρθρο 194 της ΣΕΚ)

Οι πολίτες της Ένωσης, καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική του έδρα σε κράτος μέλος, δικαιούνται να υποβάλλουν, ατομικά ή από κοινού με άλλους πολίτες ή πρόσωπα, αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για θέμα που υπάγεται στους τομείς δραστηριοτήτων της Ένωσης και το οποίο τους αφορά άμεσα.

Άρθρο 228

(πρώην άρθρο 195 της ΣΕΚ)

1. Ευρωπαίος διαμεσολαβητής, ο οποίος εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, είναι αρμόδιος να δέχεται τις καταγγελίες όλων των πολιτών της Ένωσης ή των φυσικών ή νομικών προσώπων που κατοικούν ή έχουν την καταστατική τους έδρα σε κράτος μέλος, σχετικά με περιπτώσεις κακής διοίκησης στα πλαίσια της δράσης των θεσμικών ή λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης, με εξαίρεση το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών του καθηκόντων. Ερευνά τις καταγγελίες αυτές και συντάσσει σχετικές εκθέσεις.

Στα πλαίσια των καθηκόντων του, ο διαμεσολαβητής διεξάγει τις έρευνες που κρίνει δικαιολογημένες είτε με δική του πρωτοβουλία είτε βάσει των καταγγελιών που του έχουν υποβληθεί απευθείας ή μέσω μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκτός εάν για τα καταγγελλόμενα γεγονότα έχει ή είχε κινηθεί δικαστική διαδικασία. Εάν ο διαμεσολαβητής διαπιστώσει περίπτωση κακής διοίκησης, υποβάλλει το θέμα στο οικείο θεσμικό ή λοιπό όργανο ή οργανισμό που διαθέτει προθεσμία τριών μηνών για να εκθέσει τη γνώμη του στο διαμεσολαβητή. Ο διαμεσολαβητής διαβιβάζει εν συνεχεία έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και προς το οικείο θεσμικό ή λοιπό όργανο ή οργανισμό. Ο καταγγέλλων ενημερώνεται για το αποτέλεσμα των ερευνών αυτών.

Ο διαμεσολαβητής συντάσσει ετήσια έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τα αποτελέσματα των ερευνών του.

2. Ο διαμεσολαβητής εκλέγεται μετά από κάθε εκλογή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου. Η θητεία του δύναται να ανανεωθεί.

Το Δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει το διαμεσολαβητή από τα καθήκοντά του αιτήσει του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εάν παύσει να πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων του ή εάν διαπράξει βαρύ παράπτωμα.

▼B

3. Ο διαμεσολαβητής ασκεί τα καθήκοντά του με πλήρη ανεξαρτησία. Κατά την άσκηση των καθηκόντων του, δεν ζητά ούτε δέχεται υποδείξεις από καμμία κυβέρνηση, θεσμικό ή λοιπό όργανο ή οργανισμό. Ο διαμεσολαβητής δεν μπορεί, κατά τη διάρκεια των καθηκόντων του, να ασκεί καμία άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, αμειβόμενη ή μη.

4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών με δική του πρωτοβουλία σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, προσδιορίζει το καθεστώς και τους γενικούς όρους της άσκησης των καθηκόντων του διαμεσολαβητή, μετά από γνώμη της Επιτροπής και με την έγκριση του Συμβουλίου.

Άρθρο 229

(πρώην άρθρο 196 της ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνέρχεται σε ετήσια σύνοδο αυτοδικαίως τη δεύτερη Τρίτη του Μαρτίου.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δύναται να συνέλθει σε περίοδο έκτακτης συνόδου, αν το ζητήσει η πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή.

Άρθρο 230

(πρώην άρθρο 197, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο της ΣΕΚ)

Η Επιτροπή μπορεί να μετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ακούγεται όποτε ζητήσει το λόγο.

Η Επιτροπή απαντά προφορικώς ή γραπτώς στις ερωτήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή των μελών του.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν το λόγο ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, υπό τους όρους που προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και στον εσωτερικό κανονισμό του Συμβουλίου.

Άρθρο 231

(πρώην άρθρο 198 της ΣΕΚ)

Εκτός αντιθέτων διατάξεων των Συνθηκών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει με την πλειοψηφία των ψηφισάντων.

Ο κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ορίζει την απαρτία.

Άρθρο 232

(πρώην άρθρο 199 της ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ψηφίζει τον κανονισμό του αποφασίζοντας με την πλειοψηφία των μελών του.

Τα πρακτικά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δημοσιεύονται ►C1 κατά τις διατάξεις που προβλέπονται από τις Συνθήκες και τον εν λόγω κανονισμό. ◄

▼B

Άρθρο 233

(πρώην άρθρο 200 της ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συζητεί σε δημόσια συνεδρίαση την ετήσια γενική έκθεση που του υποβάλλει η Επιτροπή.

Άρθρο 234

(πρώην άρθρο 201 της ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν δύναται να αποφασίσει επί προτάσεως δυσπιστίας κατά της δραστηριότητος της Επιτροπής πριν παρέλθουν τρεις τουλάχιστον ημέρες μετά την υποβολή της, και μόνον με φανερή ψηφοφορία.

Εάν η πρόταση μομφής γίνει δεκτή με την πλειοψηφία των μελών που απαρτίζουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την πλειοψηφία των δύο τρίτων των ψηφισάντων, τα μέλη της Επιτροπής υποβάλλουν συλλογικά παραίτηση από τα καθήκοντά τους και ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας υποβάλλει παραίτηση από τα καθήκοντα που ασκεί στην Επιτροπή. Μέχρις ότου αντικατασταθούν, σύμφωνα με το άρθρο 17 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους και να διεκπεραιώνουν τις τρέχουσες υποθέσεις. Στην περίπτωση αυτή, η θητεία των μελών της Επιτροπής που διορίζονται σε αντικατάστασή τους λήγει την ημερομηνία που θα είχε λήξει η θητεία των μελών της Επιτροπής που υποχρεώθηκαν να υποβάλουν συλλογικά παραίτηση από τα καθήκοντά τους.

ΤΜΗΜΑ 2

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Άρθρο 235

1. Σε περίπτωση ψηφοφορίας, κάθε μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου μπορεί να αντιπροσωπεύσει ένα μόνο από τα λοιπά μέλη.

Η παράγραφος 4 του άρθρου 16, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και η παράγραφος 2 του άρθρου 238, της παρούσας Συνθήκης εφαρμόζονται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο όταν αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία. Όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει με ψηφοφορία, ο πρόεδρός του και ο πρόεδρος της Επιτροπής δεν συμμετέχουν.

Οι αποχές παρόντων ή αντιπροσωπευομένων μελών δεν εμποδίζουν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να αποφασίζει στις περιπτώσεις όπου απαιτείται ομοφωνία.

2. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μπορεί να κληθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προς ακρόαση.

3. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει με απλή πλειοψηφία για διαδικαστικά θέματα καθώς και για τη θέσπιση του εσωτερικού του κανονισμού.

4. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επικουρείται από τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου.

▼B

Άρθρο 236

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδίδει με ειδική πλειοψηφία:

α) απόφαση με την οποία καθορίζεται ο κατάλογος των συνθέσεων του Συμβουλίου πλην εκείνης των γενικών υποθέσεων και εκείνης των εξωτερικών υποθέσεων σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

β) απόφαση σχετικά με την προεδρία των συνθέσεων του Συμβουλίου πλην εκείνης των εξωτερικών υποθέσεων, σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 9 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΤΜΗΜΑ 3

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Άρθρο 237

(πρώην άρθρο 204 της ΣΕΚ)

Το Συμβούλιο συνέρχεται κατόπιν προσκλήσεως του προέδρου του με πρωτοβουλία αυτού του ιδίου, ενός από τα μέλη του ή της Επιτροπής.

Άρθρο 238

(πρώην άρθρο 205, παράγραφοι 1 και 2 της ΣΕΚ)

1. Στις περιπτώσεις όπου απαιτείται απλή πλειοψηφία, το Συμβούλιο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 4 του άρθρου 16, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, αρχής γενομένης από την 1η Νοεμβρίου 2014 και με την επιφύλαξη των διατάξεων που καθορίζονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις, εφόσον το Συμβούλιο δεν αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 72 % των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65 % τουλάχιστον του πληθυσμού της Ένωσης.

3. Αρχής γενομένης από την 1η Νοεμβρίου 2014, και με την επιφύλαξη των διατάξεων που καθορίζονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, κατ' εφαρμογήν των Συνθηκών, δεν λαμβάνουν μέρος στη ψηφοφορία όλα τα μέλη του Συμβουλίου, η ειδική πλειοψηφία ορίζεται ως εξής:

α) Ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον η πλειοψηφία αυτή συγκεντρώνει ποσοστό τουλάχιστον 65% του πληθυσμού των κρατών αυτών.

Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστον αριθμό μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο από το 35 % του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συν ένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

▼B

β) Κατά παρέκκλιση από το σημείο α), εφόσον το Συμβούλιο δεν αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 72% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού των κρατών αυτών.

4. Οι αποχές παρόντων ή αντιπροσωπευομένων μελών δεν εμποδίζουν το Συμβούλιο να αποφασίσει όταν απαιτείται ομοφωνία.

Άρθρο 239

(πρώην άρθρο 206 της ΣΕΚ)

Σε περίπτωση ψηφοφορίας, κάθε μέλος του Συμβουλίου δύναται να αντιπροσωπεύσει ένα μόνον από τα λοιπά μέλη.

Άρθρο 240

(πρώην άρθρο 207 της ΣΕΚ)

1. Επιτροπή που απαρτίζεται από τους Μόνιμους Αντιπροσώπους των κυβερνήσεων των κρατών μελών έχει την ευθύνη της προετοιμασίας των εργασιών του Συμβουλίου και της εκτέλεσης των εντολών που της αναθέτει το Συμβούλιο. Η επιτροπή δύναται να λαμβάνει διαδικαστικές αποφάσεις στις περιπτώσεις που προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό του Συμβουλίου.

2. Το Συμβούλιο επικουρείται από Γενική Γραμματεία, υπό την ευθύνη γενικού γραμματέα ο οποίος διορίζεται από το Συμβούλιο.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με απλή πλειοψηφία σχετικά με την οργάνωση της Γενικής Γραμματείας.

3. Το Συμβούλιο αποφασίζει με απλή πλειοψηφία επί των διαδικαστικών θεμάτων, καθώς και για τη θέσπιση του εσωτερικού του κανονισμού.

Άρθρο 241

(πρώην άρθρο 208 της ΣΕΚ)

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με απλή πλειοψηφία, δύναται να ζητήσει από την Επιτροπή να διεξαγάγει τις κατά την άποψή του πρόσφορες έρευνες για την πραγματοποίηση των κοινών σκοπών και να του υποβάλει τις κατάλληλες προτάσεις. Εάν η Επιτροπή δεν υποβάλει πρόταση, γνωστοποιεί τους σχετικούς λόγους στο Συμβούλιο.

Άρθρο 242

(πρώην άρθρο 209 της ΣΕΚ)

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με απλή πλειοψηφία, μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή, καθορίζει το νομικό καθεστώς των επιτροπών που προβλέπονται στις Συνθήκες.

▼B

Άρθρο 243

(πρώην άρθρο 210 της ΣΕΚ)

Το Συμβούλιο καθορίζει τις αποδοχές, αποζημιώσεις και συντάξεις του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του προέδρου της Επιτροπής, του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, των μελών της Επιτροπής, των προέδρων, των μελών και των γραμματέων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και του γενικού γραμματέα του Συμβουλίου. Ορίζει επίσης κάθε άλλη αποζημίωση που καταβάλλεται αντί αμοιβής.

ΤΜΗΜΑ 4

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Άρθρο 244

Σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφος 5, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα μέλη της Επιτροπής επιλέγονται βάσει συστήματος εναλλαγής που θεσπίζεται ομόφωνα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

α) τα κράτη μέλη αντιμετωπίζονται με απόλυτη ισοτιμία όσον αφορά τον καθορισμό της σειράς διορισμού των υπηκόων τους στην Επιτροπή και τη διάρκεια της θητείας τους σε αυτήν· κατά συνέπεια, η διαφορά μεταξύ του συνολικού αριθμού των θητειών από υπηκόους δύο δεδομένων κρατών μελών δεν δύναται ποτέ να υπερβαίνει τη μονάδα,

β) υπό την επιφύλαξη του στοιχείου α), κάθε διαδοχική Επιτροπή συγκροτείται κατά τρόπο ώστε να αντικατοπτρίζει ικανοποιητικά το δημογραφικό και γεωγραφικό φάσμα του συνόλου των κρατών μελών.

Άρθρο 245

(πρώην άρθρο 213 της ΣΕΚ)

Τα μέλη της Επιτροπής απέχουν από κάθε πράξη ασυμβίβαστη προς τον χαρακτήρα των καθηκόντων τους. Τα κράτη μέλη σέβονται την ανεξαρτησία τους και δεν επιδιώκουν να τα επηρεάζουν κατά την εκτέλεση του έργου τους.

Τα μέλη της Επιτροπής δεν δύνανται, κατά τη διάρκεια της θητείας τους να ασκούν οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, αμειβόμενη ή μη. Αναλαμβάνουν επισήμως την υποχρέωση, κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους, να τηρούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους και μετά τη λήξη αυτής τις υποχρεώσεις που απορρέουν εκ της θέσεώς τους, και ιδίως τα καθήκοντα εντιμότητας και διακριτικότητας ως προς την αποδοχή, μετά τη λήξη της θητείας τους, ορισμένων θέσεων ή ορισμένων πλεονεκτημάτων. Σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων αυτών, το Δικαστήριο, αιτήσει του Συμβουλίου, με απλή πλειοψηφία, ή της Επιτροπής, δύναται, αναλόγως της περιπτώσεως, να απαλλάξει από τα καθήκοντά του το ενδιαφερόμενο μέλος, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 247, ή να αποφασίσει την έκπτωσή του από το δικαίωμα συνταξιοδότησης ή από άλλες άντ' αυτού παροχές.

▼B

Άρθρο 246

(πρώην άρθρο 215 της ΣΕΚ)

Εκτός των τακτικών ανανεώσεων και των θανάτων, τα καθήκοντα μέλους της Επιτροπής λήγουν ατομικώς κατόπιν παραιτήσεως ή απαλλαγής από αυτά.

Το μέλος της Επιτροπής που παραιτήθηκε ή αποβίωσε, αντικαθίσταται για το υπόλοιπο της θητείας του από νέο μέλος της αυτής υπηκοότητας, το οποίο διορίζεται από το Συμβούλιο με κοινή συμφωνία με τον πρόεδρο της Επιτροπής, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 17, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση του προέδρου της Επιτροπής, δύναται να αποφασίσει ομοφώνως ότι δεν είναι αναγκαία η αντικατάσταση του μέλους αυτού, ιδίως όταν είναι σύντομο το εναπομένον διάστημα της θητείας του.

Εάν ο πρόεδρος παραιτηθεί ή απαλλαγεί από τα καθήκοντά του ή αποβιώσει, αντικαθίσταται για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας του, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 17, παράγραφος 7, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σε περίπτωση παραίτησης, απαλλαγής ή θανάτου, ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας αντικαθίσταται για το υπόλοιπο της θητείας του σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

►C2 Σε περίπτωση παραίτησης του συνόλου των μελών της Επιτροπής, τα εν λόγω μέλη εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους ◄ και να διεκπεραιώνουν τις τρέχουσες υποθέσεις έως ότου αντικατασταθούν για το υπόλοιπο της θητείας τους, σύμφωνα με το άρθρο 17 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 247

(πρώην άρθρο 216 της ΣΕΚ)

Κάθε μέλος της Επιτροπής, αν δεν πληροί πλέον τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την άσκηση των καθηκόντων του ή αν διαπράξει βαρύ παράπτωμα, δύναται να απαλλάσσεται των καθηκόντων του από το Δικαστήριο, κατόπιν αιτήσεως του Συμβουλίου με απλή πλειοψηφία ή της Επιτροπής.

Άρθρο 248

(πρώην άρθρο 217, παράγραφος 2 της ΣΕΚ)

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 18, παράγραφος 4, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι αρμοδιότητες της Επιτροπής διαρθρώνονται και κατανέμονται μεταξύ των μελών της από τον πρόεδρό της, σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφος 6 της εν λόγω Συνθήκης. Ο πρόεδρος μπορεί να προβαίνει σε ανακατανομή των αρμοδιοτήτων αυτών κατά τη διάρκεια της θητείας τους. Τα μέλη της Επιτροπής ασκούν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται από τον πρόεδρο υπό την εποπτεία του τελευταίου.

▼B

Άρθρο 249

(πρώην άρθρα 218, παράγραφος 2, και 212 της ΣΕΚ)

1. Η Επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της προς εξασφάλιση της λειτουργίας της και της λειτουργίας των υπηρεσιών της. Η Επιτροπή δημοσιεύει τον κανονισμό αυτόν.

2. Η Επιτροπή δημοσιεύει κατ'έτος, ένα μήνα τουλάχιστον προς της ενάρξεως της συνόδου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, γενική έκθεση περί της δραστηριότητας της Ένωσης.

Άρθρο 250

(πρώην άρθρο 219 της ΣΕΚ)

Η Επιτροπή αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών της.

Ο εσωτερικός της κανονισμός ορίζει την απαρτία.

ΤΜΗΜΑ 5

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 251

(πρώην άρθρο 221 της ΣΕΚ)

Το Δικαστήριο συνέρχεται σε τμήματα ή ως τμήμα μείζονος συνθέσεως, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται για τον σκοπό αυτό από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εφόσον το προβλέπει ο Οργανισμός, το Δικαστήριο δύναται επίσης να συνεδριάζει σε ολομέλεια.

Άρθρο 252

(πρώην άρθρο 222 της ΣΕΚ)

Το Δικαστήριο επικουρείται από οκτώ γενικούς εισαγγελείς. Κατόπιν αιτήσεως του Δικαστηρίου, το Συμβούλιο δύναται, αποφασίζοντας ομόφωνα, να αυξήσει τον αριθμό των γενικών εισαγγελέων.

Ο γενικός εισαγγελέας διατυπώνει δημοσία, με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία, αιτιολογημένες προτάσεις επί των υποθέσεων οι οποίες, σύμφωνα με τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαιτούν την παρέμβασή του.

▼B

Άρθρο 253

(πρώην άρθρο 223 της ΣΕΚ)

Οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς του Δικαστηρίου επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και συγκεντρώνουν στις χώρες τους τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τον διορισμό στα ανώτατα δικαστικά αξιώματα ή είναι νομικοί αναγνωρισμένου κύρους. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για περίοδο έξι ετών, μετά από διαβούλευση με την επιτροπή του άρθρου 255.

Κάθε τρία έτη γίνεται μερική ανανέωση των δικαστών και των γενικών εισαγγελέων σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι δικαστές εκλέγουν μεταξύ τους τον πρόεδρο του Δικαστηρίου για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή του επιτρέπεται.

Επιτρέπεται ο επαναδιορισμός απερχομένων δικαστών και γενικών εισαγγελέων.

Το Δικαστήριο διορίζει τον γραμματέα του και καθορίζει την υπηρεσιακή του κατάσταση.

Το Δικαστήριο καταρτίζει τον κανονισμό διαδικασίας του. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου.

Άρθρο 254

(πρώην άρθρο 224 της ΣΕΚ)

Ο αριθμός των δικαστών του Γενικού Δικαστηρίου καθορίζεται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο Οργανισμός είναι δυνατόν να προβλέπει ότι το Γενικό Δικαστήριο επικουρείται από γενικούς εισαγγελείς.

Τα μέλη του Γενικού Δικαστηρίου επιλέγονται μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και έχουν την απαιτούμενη ικανότητα για την άσκηση υψηλών δικαστικών καθηκόντων. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για περίοδο έξι ετών μετά από διαβούλευση με την επιτροπή του άρθρου 255. Ανά τριετία γίνεται μερική ανανέωση. Τα απερχόμενα μέλη μπορούν να διορίζονται εκ νέου.

Οι δικαστές εκλέγουν μεταξύ τους τον πρόεδρο του Γενικού Δικαστηρίου για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή του επιτρέπεται.

Το Γενικό Δικαστήριο διορίζει τον γραμματέα του και καθορίζει την υπηρεσιακή του κατάσταση.

Το Γενικό Δικαστήριο καταρτίζει τον κανονισμό διαδικασίας του, σε συμφωνία με το Δικαστήριο. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου.

Εάν δεν ορίζει άλλως, ο Οργανισμός του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι διατάξεις των Συνθηκών σχετικά με το Δικαστήριο εφαρμόζονται και για το Γενικό Δικαστήριο.

▼B

Άρθρο 255

►C3 Συνίσταται επιτροπή ◄ που γνωμοδοτεί σχετικά με την επάρκεια των υποψηφίων για την άσκηση των καθηκόντων του δικαστή και του γενικού εισαγγελέα του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου, πριν από τη διενέργεια των διορισμών από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών σύμφωνα με τα άρθρα 253 και 254.

Η επιτροπή αποτελείται από επτά προσωπικότητες που επιλέγονται μεταξύ των πρώην μελών του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου, των μελών των εθνικών ανώτατων δικαστηρίων και νομομαθών αναγνωρισμένου κύρους, ένας εκ των οποίων προτείνεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση που θεσπίζει τους κανόνες λειτουργίας της επιτροπής αυτής, καθώς και απόφαση που διορίζει τα μέλη της. Αποφασίζει κατόπιν πρωτοβουλίας του προέδρου του Δικαστηρίου.

Άρθρο 256

(πρώην άρθρο 225 της ΣΕΚ)

1. Το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται σε πρώτο βαθμό επί των προσφυγών που αναφέρονται στα άρθρα 263, 265, 268, 270 και 272, με εξαίρεση αυτές που έχουν ανατεθεί σε ειδικευμένο δικαστήριο που συστήνεται κατ'εφαρμογή του άρθρου 257 και αυτές που ο Οργανισμός επιφυλάσσει στο Δικαστήριο. Ο Οργανισμός μπορεί να προβλέπει ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο και για άλλες κατηγορίες προσφυγών.

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Γενικό Δικαστήριο δυνάμει της παρούσας παραγράφου υπόκεινται σε αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από τον Οργανισμό.

2. Το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί προσφυγών που ασκούνται κατά των αποφάσεων των ειδικευμένων δικαστηρίων.

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Γενικό Δικαστήριο δυνάμει της παρούσας παραγράφου μπορούν κατ' εξαίρεση να επανεξετάζονται από το Δικαστήριο, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από τον Οργανισμό, εφόσον υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του δικαίου της Ένωσης.

3. Το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί προδικαστικών ζητημάτων, τα οποία του υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 267, σε συγκεκριμένους τομείς που καθορίζονται από τον Οργανισμό.

Όταν το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι η υπόθεση συνεπάγεται την έκδοση απόφασης επί αρχής, η οποία ενδέχεται να θίξει την ενότητα ή τη συνοχή του δικαίου της Ένωσης, δύναται να παραπέμπει την υπόθεση στο Δικαστήριο προκειμένου να αποφανθεί έπ' αυτής.

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Γενικό Δικαστήριο επί προδικαστικών θεμάτων, είναι δυνατόν κατ' εξαίρεση να επανεξετάζονται από το Δικαστήριο, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπει ο Οργανισμός, εφόσον υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του δικαίου της Ένωσης.

▼B

Άρθρο 257

(πρώην άρθρο 225 Α της ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να προβαίνουν στη σύσταση ειδικευμένων δικαστηρίων υπαγόμενων στο Γενικό Δικαστήριο, αρμόδιων να εκδικάζουν σε πρώτο βαθμό ορισμένες κατηγορίες προσφυγών οι οποίες ασκούνται σε συγκεκριμένους τομείς. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν μέσω κανονισμών είτε μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Δικαστήριο, είτε μετά από αίτημα του Δικαστηρίου και διαβούλευση με την Επιτροπή.

Ο κανονισμός σχετικά με τη σύσταση ειδικευμένου δικαστηρίου ορίζει τους κανόνες σχετικά με τη σύνθεση του εν λόγω δικαστηρίου και προσδιορίζει την έκταση των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται.

Οι αποφάσεις των ειδικευμένων δικαστηρίων υπόκεινται σε αναίρεση, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, ή, εάν το προβλέπει ο κανονισμός για τη σύσταση του ειδικευμένου δικαστηρίου, σε έφεση, η οποία μπορεί να αφορά και πραγματικά περιστατικά, ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

Τα μέλη των ειδικευμένων δικαστηρίων επιλέγονται μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και έχουν την απαιτούμενη ικανότητα για την άσκηση δικαστικών καθηκόντων. Διορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομοφώνως.

Τα ειδικευμένα δικαστήρια καταρτίζουν τον κανονισμό διαδικασίας τους, σε συμφωνία με το Δικαστήριο. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου.

Εάν ο κανονισμός για τη σύσταση του ειδικευμένου δικαστηρίου δεν ορίζει άλλως, οι διατάξεις των Συνθηκών σχετικά με το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι διατάξεις του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζονται και στα ειδικευμένα δικαστήρια. Ο τίτλος Ι και το άρθρο 64 του Οργανισμού έχουν σε κάθε περίπτωση εφαρμογή στα ειδικευμένα δικαστήρια.

Άρθρο 258

(πρώην άρθρο 226 της ΣΕΚ)

Αν η Επιτροπή κρίνει ότι ένα κράτος μέλος έχει παραβεί υποχρέωσή του εκ των Συνθηκών, διατυπώνει αιτιολογημένη γνώμη επί του θέματος, αφού προηγουμένως παρέχει τη δυνατότητα στο κράτος αυτό να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του.

Αν το κράτος δεν συμμορφωθεί με τη γνώμη αυτή εντός της προθεσμίας που του τάσσει η Επιτροπή, η τελευταία δύναται να προσφύγει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άρθρο 259

(πρώην άρθρο 227 της ΣΕΚ)

Κάθε κράτος μέλος δύναται να προσφύγει στο Δικαστήριο, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αν κρίνει ότι άλλο κράτος μέλος έχει παραβεί υποχρέωσή του εκ των Συνθηκών.

▼B

Πριν ένα κράτος μέλος ασκήσει προσφυγή κατά άλλου κράτους μέλους, επικαλούμενο παράβαση υποχρεώσεως εκ των Συνθηκών, οφείλει να φέρει το ζήτημα στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή διατυπώνει αιτιολογημένη γνώμη επί του θέματος, αφού προηγουμένως παρέχει τη δυνατότητα στα ενδιαφερόμενα κράτη να προβούν κατ' αντιδικία σε γραπτές ή προφορικές παρατηρήσεις.

Αν η Επιτροπή δεν διατυπώνει γνώμη εντός τριών μηνών από της υποβολής της αιτήσεως, η προσφυγή δύναται να κατατεθεί στο Δικαστήριο και χωρίς τη γνώμη της Επιτροπής.

Άρθρο 260

(πρώην άρθρο 228 της ΣΕΚ)

1. Εάν το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαπιστώσει ότι κράτος μέλος έχει παραβεί υποχρέωσή του εκ των Συνθηκών, το κράτος αυτό οφείλει να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου.

2. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν έλαβε τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου, μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο αφού παράσχει στο κράτος αυτό τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του. Προσδιορίζει το ύψος του κατ'αποκοπήν ποσού ή της χρηματικής ποινής που οφείλει να καταβάλει το κράτος μέλος και το οποίο η Επιτροπή κρίνει κατάλληλο για την περίσταση.

Εάν το Δικαστήριο διαπιστώσει ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε με την απόφασή του, μπορεί να του επιβάλει την καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού ή χρηματικής ποινής.

Η διαδικασία αυτή δεν θίγει το άρθρο 259.

3. Όταν η Επιτροπή υποβάλλει στο Δικαστήριο προσφυγή βάσει του άρθρου 258, θεωρώντας ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος ►C2 παρέβη την υποχρέωσή του να ανακοινώσει τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο μιας οδηγίας που εκδόθηκε σύμφωνα με νομοθετική διαδικασία ◄ μπορεί, εάν το κρίνει πρόσφορο, να υποδείξει το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού ή της χρηματικής ποινής που οφείλει να καταβάλει το εν λόγω κράτος και που η Επιτροπή κρίνει κατάλληλο για την περίσταση.

Εάν το Δικαστήριο διαπιστώσει την παράβαση, δύναται να επιβάλει στο συγκεκριμένο κράτος μέλος την καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού ή χρηματικής ποινής έως του ορίου του ποσού το οποίο υπέδειξε η Επιτροπή. Η υποχρέωση καταβολής τίθεται σε ισχύ την ημερομηνία που προσδιορίζει το Δικαστήριο με την απόφασή του.

▼B

Άρθρο 261

(πρώην άρθρο 229 της ΣΕΚ)

Οι κανονισμοί που εκδίδονται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και από το Συμβούλιο, βάσει των Συνθηκών, δύνανται να χορηγούν στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης πλήρη δικαιοδοσία σχετικά με τις κυρώσεις που προβλέπουν.

Άρθρο 262

(πρώην άρθρο 229 Α της ΣΕΚ)

Με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων των Συνθηκών, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομοφώνως, σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί, στην έκταση που αυτό καθορίζει, να θεσπίζει διατάξεις προκειμένου να ανατεθεί στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αρμοδιότητα να αποφαίνεται επί διαφορών σχετικών με την εφαρμογή των πράξεων οι οποίες εκδίδονται βάσει των Συνθηκών και δημιουργούν ευρωπαϊκούς τίτλους διανοητικής ιδιοκτησίας. Οι διατάξεις αυτές τίθενται σε ισχύ μετά την έγκρισή τους από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.

Άρθρο 263

(πρώην άρθρο 230 της ΣΕΚ)

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ελέγχει τη νομιμότητα των νομοθετικών πράξεων, πράξεων του Συμβουλίου, της Επιτροπής, και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, εκτός των συστάσεων και γνωμών, και των πράξεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που παράγουν νομικά αποτελέσματα έναντι τρίτων. Ελέγχει επίσης τη νομιμότητα των πράξεων των λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης που προορίζονται να παράγουν έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων.

Για τον σκοπό αυτό, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί προσφυγών που ασκούνται από κράτος μέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή την Επιτροπή, λόγω αναρμοδιότητος, παραβάσεως ουσιώδους τύπου, παραβάσεως των Συνθηκών ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή της ή λόγω καταχρήσεως εξουσίας.

Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, να αποφαίνεται επί προσφυγών που ασκούνται από το Ελεγκτικό Συνέδριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Επιτροπή των Περιφερειών, με σκοπό τη διατήρηση των προνομίων τους.

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί, υπό τις προϋποθέσεις του πρώτου και του δευτέρου εδαφίου, να ασκεί προσφυγή κατά των πράξεων των οποίων είναι αποδέκτης ή που το αφορούν άμεσα και ατομικά, καθώς και κατά των κανονιστικών πράξεων που το αφορούν άμεσα χωρίς να περιλαμβάνουν εκτελεστικά μέτρα.

▼B

Οι πράξεις για τη δημιουργία λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης μπορούν να προβλέπουν ειδικές προϋποθέσεις και πρακτικές ρυθμίσεις όσον αφορά τις προσφυγές που ασκούνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατά πράξεων αυτών των λοιπών οργάνων ή οργανισμών που προορίζονται να παράγουν έννομα αποτελέσματα έναντι των εν λόγω προσώπων.

Οι προσφυγές που προβλέπονται στο παρόν άρθρο ασκούνται εντός δύο μηνών, υπολογιζομένων, κατά περίπτωση, από τη δημοσίευση της πράξεως, την κοινοποίησή της στον προσφεύγοντα ή, ελλείψει δημοσιεύσως ή κοινοποιήσεως, από την ημέρα κατά την οποία ο προσφεύγων έλαβε γνώση της πράξεως.

Άρθρο 264

(πρώην άρθρο 231 της ΣΕΚ)

Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κηρύσσει την προσβαλλομένη πράξη άκυρη.

Ωστόσο, το Δικαστήριο προσδιορίζει, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, τα αποτελέσματα της ακυρωθείσας πράξης που θεωρούνται οριστικά.

Άρθρο 265

(πρώην άρθρο 232 της ΣΕΚ)

Αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, η Επιτροπή, ή η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, κατά παράβαση των Συνθηκών, παραλείπουν να αποφασίσουν, τα κράτη μέλη και τα άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης δύνανται να ασκούν προσφυγή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να ζητούν τη διαπίστωση της παράβασης αυτής. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, στα λοιπά όργανα και στους οργανισμούς της Ένωσης που παραλείπουν να αποφασίσουν.

Η προσφυγή αυτή είναι παραδεκτή μόνον αν το εν λόγω θεσμικό ή λοιπό όργανο ή οργανισμός κληθεί προηγουμένως να ενεργήσει. Αν αυτό το θεσμικό ή λοιπό όργανο ή οργανισμός δεν λάβει θέση εντός δύο μηνών από την πρόσκληση, η προσφυγή δύναται να ασκηθεί εντός νέας προθεσμίας δύο μηνών.

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, υπό τις προϋποθέσεις των προηγούμενων παραγράφων, δύναται να προσφεύγει στο Δικαστήριο κατά θεσμικού ή λοιπού οργάνου ή οργανισμού της Ένωσης, το οποίο παρέλειψε να του απευθύνει πράξη εκτός συστάσεως ή γνώμης.

Άρθρο 266

(πρώην άρθρο 233 της ΣΕΚ)

Το θεσμικό ή λοιπό όργανο ή οργανισμός των οποίων η πράξη εκηρύχθη άκυρη ή των οποίων η παράλειψη εκηρύχθη αντίθετη προς τις Συνθήκες, οφείλουν να λαμβάνουν τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποχρέωση αυτή δεν θίγει τις υποχρεώσεις που δύνανται να προκύψουν από την εφαρμογή του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο.

▼B

Άρθρο 267

(πρώην άρθρο 234 της ΣΕΚ)

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφαίνεται με προδικαστικές αποφάσεις:

α) επί της ερμηνείας των Συνθηκών,

β) επί του κύρους και της ερμηνείας των πράξεων των θεσμικών ή λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης.

Δικαστήριο κράτους μέλους, ενώπιον του οποίου ανακύπτει τέτοιο ζήτημα, δύναται, αν κρίνει ότι απόφαση επί του ζητήματος είναι αναγκαία για την έκδοση της δικής του απόφασης, να παραπέμψει το ζήτημα στο Δικαστήριο για να αποφανθεί έπ' αυτού.

Δικαστήριο κράτους μέλους, ενώπιον του οποίου ανακύπτει τέτοιο ζήτημα σε εκκρεμή υπόθεση και του οποίου οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα του εσωτερικού δικαίου, οφείλει να παραπέμψει το ζήτημα στο Δικαστήριο.

Όταν ανακύπτει τέτοιο ζήτημα σε εκκρεμή υπόθεση ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους, η οποία αφορά πρόσωπο υπό κράτηση, το Δικαστήριο αποφαίνεται το συντομότερο δυνατόν.

Άρθρο 268

(πρώην άρθρο 235 της ΣΕΚ)

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο επί των διαφορών αποζημιώσεως που προβλέπονται στο άρθρο 340, δεύτερο και τρίτο εδάφιο.

Άρθρο 269

Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται για τη νομιμότητα πράξης που εκδίδεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση μόνο μετά από αίτημα του κράτους μέλους που αποτέλεσε αντικείμενο διαπίστωσης εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου και μόνο όσον αφορά την τήρηση των διαδικαστικών επιταγών του άρθρου αυτού.

Το αίτημα αυτό πρέπει να υποβάλλεται εντός προθεσμίας ενός μηνός από την εν λόγω διαπίστωση. Το Δικαστήριο αποφαίνεται εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος.

Άρθρο 270

(πρώην άρθρο 236 της ΣΕΚ)

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο επί οποιασδήποτε διαφοράς μεταξύ της Ένωσης και των υπαλλήλων της, εντός των ορίων και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζει ο κανονισμός περί υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ένωσης και το καθεστώς που ισχύει για το λοιπό προσωπικό της Ένωσης.

▼B

Άρθρο 271

(πρώην άρθρο 237 της ΣΕΚ)

Υπό τους όρους των κατωτέρω διατάξεων, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο επί των διαφορών που αφορούν:

α) την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των κρατών μελών που προκύπτουν από το καταστατικό της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων · το διοικητικό συμβούλιο της Τράπεζας διαθέτει εν προκειμένω τις εξουσίες που ανατίθενται στην Επιτροπή από το άρθρο 258,

β) τις πράξεις του συμβουλίου των διοικητών της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων κάθε κράτος μέλος, η Επιτροπή και το διοικητικό συμβούλιο της Τράπεζας δύνανται να ασκούν σχετικώς προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 263,

γ) τις πράξεις του διοικητικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων· κατά των πράξεων αυτών δύνανται να προσφεύγουν, σύμφωνα με το άρθρο 263, μόνον κράτη μέλη ή η Επιτροπή και μόνον λόγω παράβασης των τύπων που προβλέπει το άρθρο 19, παράγραφος 2 και παράγραφοι 5 έως και 7 του καταστατικού της Τράπεζας,

δ) την εκτέλεση εκ μέρους των εθνικών κεντρικών τραπεζών των υποχρεώσεων που απορρέουν από Συνθήκες και το καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ. Το συμβούλιο των διοικητών της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας διαθέτει, για τον σκοπό αυτό, έναντι των εθνικών κεντρικών τραπεζών, τις εξουσίες που διαθέτει η Επιτροπή βάσει του άρθρου 258, έναντι των κρατών μελών. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει ότι εθνική κεντρική τράπεζα έχει παραβεί υποχρέωσή της εκ των Συνθηκών, η τράπεζα αυτή οφείλει να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου.

Άρθρο 272

(πρώην άρθρο 238 της ΣΕΚ)

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να λαμβάνει αποφάσεις δυνάμει ρήτρας διαιτησίας που περιέχεται σε σύμβαση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, η οποία συνάπτεται από την Ένωση ή για λογαριασμό της.

Άρθρο 273

(πρώην άρθρο 239 της ΣΕΚ)

Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο επί οποιασδήποτε διαφοράς μεταξύ των κρατών μελών, συναφούς με το αντικείμενο των Συνθηκών, αν η διαφορά αυτή του υποβληθεί δυνάμει συνυποσχετικού.

Άρθρο 274

(πρώην άρθρο 240 της ΣΕΚ)

Εφόσον οι Συνθήκες δεν προβλέπουν αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι διαφορές στις οποίες η Ένωση είναι διάδικος δεν εξαιρούνται εκ του λόγου αυτού από την αρμοδιότητα των εθνικών δικαστηρίων.

▼B

Άρθρο 275

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχει αρμοδιότητα όσον αφορά τις διατάξεις σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, ούτε όσον αφορά τις πράξεις που θεσπίζονται βάσει αυτών.

Το Δικαστήριο, πάντως, είναι αρμόδιο να ελέγχει την τήρηση του άρθρου 40 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και να αποφαίνεται επί των προσφυγών που ασκούνται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο της παρούσας Συνθήκης και αφορούν τον έλεγχο της νομιμότητας των αποφάσεων που προβλέπουν περιοριστικά μέτρα κατά φυσικών ή νομικών προσώπων, τις οποίες θεσπίζει το Συμβούλιο βάσει του τίτλου V, κεφάλαιο 2, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 276

Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του ως προς τις διατάξεις των κεφαλαίων 4 και 5 τίτλος V, μέρος τρίτο, σχετικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι αρμόδιο να ελέγχει το κύρος ή την αναλογικότητα επιχειρησιακών δράσεων της αστυνομίας ή άλλων υπηρεσιών επιβολής του νόμου ενός κράτους μέλους, ούτε να αποφαίνεται για την άσκηση των ευθυνών που φέρουν τα κράτη μέλη για την τήρηση της δημόσιας τάξης και τη διαφύλαξη της εσωτερικής ασφάλειας.

Άρθρο 277

(πρώην άρθρο 241 της ΣΕΚ)

►C1 Παρά τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 263, έκτο εδάφιο, κάθε διάδικος μπορεί ◄, επ’ευκαιρία διαφοράς που θέτει υπό αμφισβήτηση πράξη γενικής ισχύος που έχει εκδοθεί από θεσμικό ή λοιπό όργανο ή οργανισμό της Ένωσης, να επικαλείται το ανεφάρμοστο της πράξης αυτής ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για έναν από τους λόγους του άρθρου 263, δεύτερο εδάφιο.

Άρθρο 278

(πρώην άρθρο 242 της ΣΕΚ)

Οι προσφυγές στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα. Το Δικαστήριο όμως δύναται, αν κρίνει ότι επιβάλλεται από τις περιστάσεις, να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλομένης πράξεως.

Άρθρο 279

(πρώην άρθρο 243 της ΣΕΚ)

Στις υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιόν του, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δύναται να διατάσσει τα αναγκαία προσωρινά μέτρα.

▼B

Άρθρο 280

(πρώην άρθρο 244 της ΣΕΚ)

Οι αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι εκτελεστές κατά τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 299.

Άρθρο 281

(πρώην άρθρο 245 της ΣΕΚ)

Ο Οργανισμός του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζεται σε ιδιαίτερο πρωτόκολλο.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να τροποποιούν τις διατάξεις του Οργανισμού, εξαιρέσει του τίτλου I και του άρθρου 64 του Οργανισμού. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν είτε μετά από αίτημα του Δικαστηρίου και διαβούλευση με την Επιτροπή, είτε μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Δικαστήριο.

ΤΜΗΜΑ 6

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Άρθρο 282

1. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες συγκροτούν το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ). Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ συγκροτούν το ►C3 Ευρωσύστημα ◄ και ασκούν τη νομισματική πολιτική της Ένωσης.

2. Το ΕΣΚΤ διευθύνεται από τα όργανα λήψεως αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Ο κύριος στόχος του ΕΣΚΤ είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Με την επιφύλαξη του εν λόγω στόχου, υποστηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές που εφαρμόζονται στην Ένωση για να συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων της.

3. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει νομική προσωπικότητα. Έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει την έκδοση του ευρώ. Είναι ανεξάρτητη κατά την άσκηση των εξουσιών της και τη διαχείριση των οικονομικών της. Τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης καθώς και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών σέβονται την ανεξαρτησία αυτή.

4. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θεσπίζει τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση των καθηκόντων της σύμφωνα με τα άρθρα 127 έως 133 και 138 και σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στο καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ. Σύμφωνα με τα ίδια άρθρα, τα κράτη μέλη τα οποία δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ, καθώς και οι κεντρικές τους τράπεζες, διατηρούν τις αρμοδιότητές τους στο νομισματικό τομέα.

▼B

5. Στους τομείς που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της, ζητείται η γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για κάθε σχέδιο πράξης της Ένωσης, καθώς και για κάθε σχέδιο εθνικής κανονιστικής διάταξης. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί επίσης να γνωμοδοτεί.

Άρθρο 283

(πρώην άρθρο 112 της ΣΕΚ)

1. Το διοικητικό συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας απαρτίζεται από τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και τους διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ.

2. Η εκτελεστική επιτροπή απαρτίζεται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τέσσερα άλλα μέλη.

Ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και τα λοιπά μέλη της εκτελεστικής επιτροπής διορίζονται μεταξύ προσώπων αναγνωρισμένου κύρους και επαγγελματικής εμπειρίας σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα, από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, κατά σύσταση του Συμβουλίου, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το διοικητικό συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η θητεία τους είναι οκταετής και μη ανανεώσιμη.

Μόνον υπήκοοι κράτους μέλους μπορούν να γίνονται μέλη της εκτελεστικής επιτροπής.

Άρθρο 284

(πρώην άρθρο 113 της ΣΕΚ)

1. Ο πρόεδρος του Συμβουλίου και ένα μέλος της Επιτροπής μπορούν να συμμετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Ο πρόεδρος του Συμβουλίου μπορεί να υποβάλλει προτάσεις προς εξέταση και ψήφιση από το διοικητικό συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

2. Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας καλείται να συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου όταν εξετάζονται θέματα σχετικά με τους στόχους και τα καθήκοντα του ΕΣΚΤ.

3. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα απευθύνει ετήσια έκθεση για τις δραστηριότητες του ΕΣΚΤ και για τη νομισματική πολιτική του προηγούμενου και του τρέχοντος έτους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή, καθώς και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας παρουσιάζει την έκθεση αυτή στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο μπορεί να προβαίνει σε γενική συζήτηση σε αυτή τη βάση.

Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και τα άλλα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής μπορούν, αιτήσει του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή με δική τους πρωτοβουλία, να εμφανίζονται ενώπιον των αρμοδίων επιτροπών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

▼B

ΤΜΗΜΑ 7

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Άρθρο 285

(πρώην άρθρο 246 της ΣΕΚ)

Το Ελεγκτικό Συνέδριο εξασφαλίζει τον έλεγχο των λογαριασμών της Ένωσης.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο απαρτίζεται από εάν υπήκοο κάθε κράτους μέλους. Τα μέλη του ασκούν τα καθήκοντα τους με πλήρη ανεξαρτησία, προς το γενικό συμφέρον της Ένωσης.

Άρθρο 286

(πρώην άρθρο 247 της ΣΕΚ)

1. Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων που υπηρετούν ή έχουν υπηρετήσει στα κράτη τους σε όργανα εξωτερικού ελέγχου ή διαθέτουν ειδικά προσόντα για το λειτούργημα αυτό. Οφείλουν να παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας.

2. Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου διορίζονται για περίοδο έξι ετών. Το Συμβούλιο, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εγκρίνει τον κατάλογο των μελών, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος. Η θητεία των μελών του Ελεγκτικού Συνεδρίου δύναται να ανανεωθεί.

Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου εκλέγουν μεταξύ τους τον πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή του επιτρέπεται.

3. Κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν ζητούν ούτε δέχονται υποδείξεις από καμία κυβέρνηση ή άλλον οργανισμό. Απέχουν από κάθε ενέργεια ασυμβίβαστη με τα καθήκοντά τους.

4. Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν δύνανται, κατά τη διάρκεια της θητείας τους, να ασκούν οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, αμειβόμενη ή μη. Αναλαμβάνουν επισήμως την υποχρέωση, κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους, να τηρούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους και μετά τη λήξη αυτής τις υποχρεώσεις που απορρέουν εκ της θέσεώς τους, και ιδίως τις υποχρεώσεις εντιμότητας και διακριτικότητας ως προς την αποδοχή, μετά την αποχώρησή τους, ορισμένων θέσεων ή ορισμένων πλεονεκτημάτων.

5. Εκτός των τακτικών ανανεώσεων και των θανάτων, τα καθήκοντα μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου λήγουν είτε ατομικώς διά παραιτήσεως είτε δι’ απαλλαγής εξ αυτών που κηρύσσεται από το Δικαστήριο σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6.

Το μέλος που αποχωρεί αντικαθίσταται για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας του.

Εκτός της περιπτώσεως της απαλλαγής από τα καθήκοντά τους, τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου παραμένουν εν υπηρεσία μέχρις ότου αντικατασταθούν.

▼B

6. Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου δύνανται να απαλλάσσονται των καθηκόντων τους ή να κηρύσσονται έκπτωτα του δικαιώματος προς σύνταξη ή άλλων αντ' αυτού ωφελημάτων μόνον αν το Δικαστήριο διαπιστώσει, κατόπιν αιτήσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ότι έπαυσαν να ανταποκρίνονται προς τις απαιτούμενες προϋποθέσεις ή να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν εκ της θέσεώς τους.

7. Το Συμβούλιο ορίζει τους όρους απασχολήσεως, και ιδίως τις αποδοχές, αποζημιώσεις και συντάξεις του προέδρου και των μελών του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ορίζει επίσης ►C1 ———— ◄ κάθε άλλη αποζημίωση που επέχει θέση αμοιβής.

8. Οι επί των δικαστών του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμοζόμενες διατάξεις του Πρωτοκόλλου περί των προνομίων και των ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ισχύουν και για τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 287

(πρώην άρθρο 248 της ΣΕΚ)

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και των εξόδων της Ένωσης. Ελέγχει επίσης τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και εξόδων κάθε λοιπού οργάνου ή οργανισμού ιδρυομένου από την Ένωση, στο βαθμό που η ιδρυτική πράξη δεν αποκλείει τον έλεγχο αυτό.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο εγχειρίζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση που βεβαιώνει την ακρίβεια των λογαριασμών και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, η οποία δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Η δήλωση αυτή είναι δυνατόν να συμπληρώνεται από ειδικές εκτιμήσεις για κάθε σημαντικό τομέα της δραστηριότητας της Ένωσης.

2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τη νομιμότητα και την κανονικότητα της πραγματοποιήσεως των εσόδων και εξόδων και εξακριβώνει τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Ενεργώντας κατά τον τρόπο αυτό, το Ελεγκτικό Συνέδριο αναφέρει ειδικότερα οποιαδήποτε παρατυπία.

Ο έλεγχος των εσόδων διενεργείται βάσει των ποσών που βεβαιώνονται ως οφειλόμενα και των ποσών που πράγματι καταβάλλονται στην Ένωση.

Ο έλεγχος των εξόδων διενεργείται βάσει των αναληφθεισών υποχρεώσεων και των πραγματοποιηθεισών πληρωμών.

Οι έλεγχοι αυτοί δύνανται να διενεργούνται προ του κλεισίματος των λογαριασμών του σχετικού οικονομικού έτους.

3. Ο έλεγχος πραγματοποιείται βάσει εγγράφων και, εν ανάγκη, επιτόπου στα άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης, στις εγκαταστάσεις κάθε λοιπού οργάνου ή οργανισμού που διαχειρίζεται έσοδα ή έξοδα για λογαριασμό της Ένωσης και στα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου που λαμβάνει πληρωμές από τον προϋπολογισμό. Ο έλεγχος στα κράτη μέλη ασκείται σε συνεργασία με τα εθνικά ελεγκτικά όργανα, ή, εάν αυτά δεν έχουν τις αναγκαίες αρμοδιότητες, με τις αρμόδιες εθνικές υπηρεσίες. Το Ελεγκτικό Συνέδριο και τα εθνικά ελεγκτικά όργανα των κρατών μελών συνεργάζονται με πνεύμα εμπιστοσύνης, διατηρώντας παράλληλα την ανεξαρτησία τους. Τα όργανα αυτά ή οι υπηρεσίες αυτές γνωρίζουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο εάν προτίθενται να συμμετάσχουν στον έλεγχο.

▼B

Τα άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης, τα λοιπά όργανα ή οργανισμοί που διαχειρίζονται έσοδα ή έξοδα για λογαριασμό της Ένωσης, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που λαμβάνει πληρωμές από τον προϋπολογισμό, και τα εθνικά ελεγκτικά όργανα, ή, αν αυτά δεν έχουν τις αναγκαίες αρμοδιότητες, οι αρμόδιες εθνικές υπηρεσίες, διαβιβάζουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο, μετά από αίτησή του, κάθε αναγκαίο έγγραφο ή πληροφορία για την εκπλήρωση της αποστολής του.

Όσον αφορά τις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για τη διαχείριση των εσόδων και εξόδων της Ένωσης, τα δικαιώματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου για πρόσβαση σε πληροφορίες που κατέχει η Τράπεζα διέπονται από συμφωνία μεταξύ του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της Τράπεζας και της Επιτροπής. Ωστόσο, ελλείψει συμφωνίας, το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που απαιτούνται για τον έλεγχο των εξόδων και εσόδων της Ένωσης τα οποία διαχειρίζεται η Τράπεζα.

4. Το Ελεγκτικό Συνέδριο καταρτίζει ετήσια έκθεση μετά το κλείσιμο κάθε οικονομικού έτους. Η έκθεση αυτή διαβιβάζεται στα άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης και δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις αυτών των θεσμικών οργάνων στις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο δύναται εξ άλλου να υποβάλλει οποτεδήποτε παρατηρήσεις, ιδίως υπό μορφή ειδικών εκθέσεων επί ειδικών ζητημάτων και να γνωμοδοτεί μετά από αίτηση ενός από τα άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο εγκρίνει τις ετήσιες ή ειδικές εκθέσεις ή τις γνωμοδοτήσεις του με την πλειοψηφία των μελών του. Μπορεί, ωστόσο, να συνιστά στους κόλπους του τμήματα προκειμένου να εγκρίνουν ορισμένες κατηγορίες εκθέσεων ή γνωμοδοτήσεων, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό του.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο επικουρεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά τον έλεγχο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο καταρτίζει τον εσωτερικό κανονισμό του. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΘΕΣΠΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Ι

ΟΙ ΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 288

(πρώην άρθρο 249 της ΣΕΚ)

Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, τα θεσμικά όργανα θεσπίζουν κανονισμούς, οδηγίες, αποφάσεις, συστάσεις και γνώμες.

Ο κανονισμός έχει γενική ισχύ. Είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

▼B

Η οδηγία δεσμεύει κάθε κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται, όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αλλά αφήνει την επιλογή του τύπου και των μέσων στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών.

Η απόφαση είναι δεσμευτική ως προς όλα τα μέρη της. Όταν ορίζει αποδέκτες, είναι δεσμευτική μόνο για αυτούς.

Οι συστάσεις και οι γνώμες δεν δεσμεύουν.

Άρθρο 289

1. Η συνήθης νομοθετική διαδικασία συνίσταται στην έκδοση κανονισμών, οδηγιών ή αποφάσεων από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής. Η εν λόγω διαδικασία ορίζεται στο άρθρο 294.

2. Στις ειδικές περιπτώσεις που προβλέπουν οι Συνθήκες, η έκδοση κανονισμών, οδηγιών ή αποφάσεων από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τη συμμετοχή του Συμβουλίου, ή από το Συμβούλιο με τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συνιστά ειδική νομοθετική διαδικασία.

3. Οι νομικές πράξεις που εκδίδονται με νομοθετική διαδικασία αποτελούν νομοθετικές πράξεις.

4. Στις ειδικές περιπτώσεις που προβλέπονται από τις Συνθήκες, οι νομοθετικές πράξεις μπορούν να εκδίδονται μετά από πρωτοβουλία ομάδας κρατών μελών ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή αίτημα του Δικαστηρίου ή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

Άρθρο 290

1. Με νομοθετική πράξη μπορεί να ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης μη νομοθετικών πράξεων γενικής ισχύος που συμπληρώνουν ή τροποποιούν ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία της νομοθετικής πράξης.

Οι νομοθετικές πράξεις οριοθετούν σαφώς τους στόχους, το περιεχόμενο, την έκταση και τη διάρκεια της εξουσιοδότησης. Τα ουσιώδη στοιχεία ενός τομέα ρυθμίζονται αποκλειστικά με νομοθετική πράξη και δεν μπορούν, συνεπώς, να αποτελέσουν αντικείμενο εξουσιοδότησης.

2. Οι νομοθετικές πράξεις καθορίζουν σαφώς τις προϋποθέσεις στις οποίες υπόκειται η εξουσιοδότηση, οι οποίες μπορούν να είναι οι εξής:

α) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει την ανάκληση της εξουσιοδότησης,

β) η κατ' εξουσιοδότηση πράξη μπορεί να τεθεί σε ισχύ μόνον εφόσον το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο δεν εκφράσει αντιρρήσεις εντός της προθεσμίας που καθορίζει η νομοθετική πράξη.

▼B

Για τους σκοπούς των στοιχείων α) και β), το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν και το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

3. Οι λέξεις «κατ' εξουσιοδότηση» παρεμβάλλονται στον τίτλο των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

Άρθρο 291

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν όλα τα μέτρα εσωτερικού δικαίου που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των νομικά δεσμευτικών πράξεων της Ένωσης.

2. Όταν απαιτούνται ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση των νομικά δεσμευτικών πράξεων της Ένωσης, οι πράξεις αυτές αναθέτουν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή ή, σε ειδικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες και στις περιπτώσεις των άρθρων 24 και 26 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο Συμβούλιο.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας, μέσω κανονισμών, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία θεσπίζουν εκ των προτέρων γενικούς κανόνες και αρχές σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή.

4. Το επίθετο «εκτελεστικός» ή «εκτελεστική» παρεμβάλλεται στον τίτλο των εκτελεστικών πράξεων.

Άρθρο 292

Το Συμβούλιο διατυπώνει συστάσεις. Αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής σε όλες τις περιπτώσεις όπου οι Συνθήκες προβλέπουν την έκδοση πράξεων μετά από πρόταση της Επιτροπής. Αποφασίζει ομόφωνα στους τομείς για τους οποίους απαιτείται ομοφωνία για την έκδοση πράξης της Ένωσης. Η Επιτροπή, καθώς και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις ειδικές περιπτώσεις που προβλέπονται από τις Συνθήκες, διατυπώνουν συστάσεις.

ΤΜΗΜΑ 2

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΘΕΣΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 293

(πρώην άρθρο 250 της ΣΕΚ)

1. Όταν, δυνάμει των Συνθηκών, το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής, το Συμβούλιο μπορεί να τροποποιεί την πρόταση αυτή μόνον ομόφωνα, πλην των περιπτώσεων του άρθρου 294, παράγραφοι 10 και13, των άρθρων 310, 312, και 314, και του άρθρου 315, δεύτερο εδάφιο.

2. Εφόσον το Συμβούλιο δεν έχει αποφασίσει, η Επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει την πρότασή της καθ' όλη τη διάρκεια των διαδικασιών που οδηγούν στη θέσπιση πράξης της Ένωσης.

▼B

Άρθρο 294

(πρώην άρθρο 251 της ΣΕΚ)

1. Όταν οι Συνθήκες παραπέμπουν στη συνήθη νομοθετική διαδικασία για την έκδοση μιας πράξης, ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

Πρώτη ανάγνωση

3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθορίζει τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση και τη διαβιβάζει στο Συμβούλιο.

4. Εάν το Συμβούλιο εγκρίνει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκδίδεται η σχετική πράξη με τη διατύπωση που αποδίδει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

5. Εάν το Συμβούλιο δεν εγκρίνει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθορίζει τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση και τη διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

6. Το Συμβούλιο ενημερώνει πλήρως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τους λόγους που το οδήγησαν να καθορίσει τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση. Η Επιτροπή ενημερώνει πλήρως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τη θέση της.

Δεύτερη ανάγνωση

7. Εάν, εντός τριών μηνών από τη διαβίβαση της θέσης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:

α) εγκρίνει τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ή δεν διατυπώσει γνώμη, η σχετική πράξη θεωρείται ότι εκδόθηκε με τη διατύπωση που αποδίδει τη θέση του Συμβουλίου,

β) απορρίψει με την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, η σχετική πράξη θεωρείται ότι δεν εκδόθηκε,

γ) προτείνει, με την πλειοψηφία των μελών του που το απαρτίζουν, τροπολογίες επί της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, το ούτως τροποποιημένο κείμενο διαβιβάζεται στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί για τις τροπολογίες αυτές.

8. Εάν, εντός τριών μηνών από την παραλαβή των τροπολογιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία:

α) εγκρίνει όλες τις εν λόγω τροπολογίες, η σχετική πράξη θεωρείται ότι εκδόθηκε,

β) δεν εγκρίνει όλες τις τροπολογίες, ο πρόεδρος του Συμβουλίου, σε συμφωνία με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συγκαλεί την επιτροπή συνδιαλλαγής εντός έξι εβδομάδων.

9. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα για τις τροπολογίες για τις οποίες η Επιτροπή έχει εκφέρει αρνητική γνώμη.

▼B

Συνδιαλλαγή

10. Η επιτροπή συνδιαλλαγής, που αποτελείται από τα μέλη του Συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους και από ισάριθμους αντιπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έχει ως αποστολή την επίτευξη συμφωνίας επί κοινού σχεδίου, με την ειδική πλειοψηφία των μελών του Συμβουλίου ή των αντιπροσώπων τους και με την πλειοψηφία των αντιπροσώπων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εντός έξι εβδομάδων από τη σύγκλησή της, βάσει των θέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σε δεύτερη ανάγνωση.

11. Η Επιτροπή συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής συνδιαλλαγής και αναλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πρωτοβουλίες με σκοπό την προσέγγιση των θέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

12. Εάν, εντός έξι εβδομάδων από τη σύγκλησή της, η επιτροπή συνδιαλλαγής δεν εγκρίνει κοινό σχέδιο, θεωρείται ότι η προτεινόμενη πράξη δεν εκδόθηκε.

Τρίτη ανάγνωση

13. Εάν, εντός της προθεσμίας αυτής, η επιτροπή συνδιαλλαγής εγκρίνει κοινό σχέδιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διαθέτουν έκαστο προθεσμία έξι εβδομάδων από την έγκριση αυτή για να εκδώσουν την οικεία πράξη σύμφωνα με το εν λόγω σχέδιο, με την πλειοψηφία των ψηφισάντων όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και με ειδική πλειοψηφία όσον αφορά το Συμβούλιο. Σε αντίθετη περίπτωση, θεωρείται ότι η προτεινόμενη πράξη δεν εκδόθηκε.

14. Οι προθεσμίες των τριών μηνών και των έξι εβδομάδων που αναφέρει το παρόν άρθρο παρατείνονται αντίστοιχα κατά ένα μήνα ή κατά δύο εβδομάδες το πολύ με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Ειδικές διατάξεις

15. Όταν, στις περιπτώσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες, νομοθετική πράξη υπόκειται στη συνήθη νομοθετική διαδικασία μετά από πρωτοβουλία ομάδας κρατών μελών, σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή αίτημα του Δικαστηρίου, η παράγραφος 2, η παράγραφος 6, δεύτερη πρόταση, και η παράγραφος 9 δεν έχουν εφαρμογή.

Στις περιπτώσεις αυτές, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διαβιβάζουν στην Επιτροπή το σχέδιο πράξης και τις θέσεις τους σε πρώτη και δεύτερη ανάγνωση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο μπορούν να ζητούν τη γνώμη της Επιτροπής καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να διατυπώνει γνώμη με δική της πρωτοβουλία. Μπορεί, επίσης εάν το θεωρεί αναγκαίο, να συμμετέχει στην επιτροπή συνδιαλλαγής σύμφωνα με την παράγραφο 11.

Άρθρο 295

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή προβαίνουν σε αμοιβαίες διαβουλεύσεις και οργανώνουν, βάσει κοινής συμφωνίας, τις πρακτικές λεπτομέρειες της συνεργασίας τους. Για τον σκοπό αυτό μπορούν, τηρουμένων των Συνθηκών, να συνάπτουν διοργανικές συμφωνίες οι οποίες ενδέχεται να έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα.

▼B

Άρθρο 296

(πρώην άρθρο 253 της ΣΕΚ)

Όταν δεν προβλέπεται στις Συνθήκες ο τύπος της προς έκδοση πράξης, τα θεσμικά όργανα επιλέγουν τον τύπο της πράξης αυτής κατά περίπτωση, τηρώντας τις εφαρμοστέες διαδικασίες και την αρχή της αναλογικότητας.

Οι νομικές πράξεις αιτιολογούνται και αναφέρονται στις προτάσεις, πρωτοβουλίες, συστάσεις, αιτήσεις ή γνώμες που προβλέπονται από τις Συνθήκες.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, όταν επιλαμβάνονται σχεδίων νομοθετικών πράξεων, δεν εκδίδουν πράξεις που δεν προβλέπονται από τη νομοθετική διαδικασία που εφαρμόζεται στον οικείο τομέα.

Άρθρο 297

(πρώην άρθρο 254 της ΣΕΚ)

1. Οι νομοθετικές πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία υπογράφονται από τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τον πρόεδρο του Συμβουλίου.

Οι νομοθετικές πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία υπογράφονται από τον πρόεδρο του θεσμικού οργάνου που τις εξέδωσε.

Οι νομοθετικές πράξεις δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Αρχίζουν να ισχύουν από την ημερομηνία που ορίζουν ή, άλλως, την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή τους.

2. Οι μη νομοθετικές πράξεις που εκδίδονται υπό μορφή κανονισμών, οδηγιών και αποφάσεων, όταν δεν καθορίζουν τους αποδέκτες τους, υπογράφονται από τον πρόεδρο του θεσμικού οργάνου που τις εξέδωσε.

Οι κανονισμοί, οι οδηγίες που απευθύνονται σε όλα τα κράτη μέλη, καθώς και οι αποφάσεις, όταν δεν καθορίζουν τους αποδέκτες τους, δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Αρχίζουν να ισχύουν από την ημερομηνία που ορίζουν ή, άλλως, την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή τους.

Οι άλλες οδηγίες καθώς και οι αποφάσεις που καθορίζουν τον αποδέκτη τους, κοινοποιούνται στους αποδέκτες τους και αρχίζουν να παράγουν αποτελέσματα από την κοινοποίησή τους.

Άρθρο 298

1. Κατά την εκπλήρωση της αποστολής τους, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης στηρίζονται σε ευρωπαϊκή διοίκηση ανοιχτή, αποτελεσματική και ανεξάρτητη.

2. Τηρουμένου του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και του καθεστώτος που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 336, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, καθορίζουν τις διατάξεις προς τον σκοπό αυτό.

▼B

Άρθρο 299

(πρώην άρθρο 256 της ΣΕΚ)

Οι πράξεις του Συμβουλίου, της Επιτροπής ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση εις βάρος προσώπων, εκτός των κρατών, είναι τίτλοι εκτελεστοί.

Η αναγκαστική εκτέλεση διέπεται από τις διατάξεις της πολιτικής δικονομίας που ισχύει στο κράτος, στην επικράτεια του οποίου γίνεται. Ο εκτελεστήριος τύπος περιάπτεται, μετά έλεγχο της γνησιότητας μόνο του τίτλου, από την εθνική αρχή που ορίζει η κυβέρνηση του κράτους μέλους για τον σκοπό αυτόν και την οποία γνωστοποιεί στην Επιτροπή και στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο ενδιαφερόμενος, κατόπιν αιτήσεως του οποίου ετηρήθησαν οι διατυπώσεις αυτές, δύναται να επισπεύσει την αναγκαστική εκτέλεση κατά το εσωτερικό δίκαιο, απευθυνόμενος απευθείας στην αρμόδια αρχή.

Η αναγκαστική εκτέλεση αναστέλλεται μόνο με απόφαση του Δικαστηρίου Ο έλεγχος όμως της κανονικότητας των εκτελεστικών μέτρων ανήκει στην αρμοδιότητα των εθνικών δικαστηρίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 300

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή επικουρούνται από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, οι οποίες ασκούν συμβουλευτικά καθήκοντα.

2. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή απαρτίζεται από αντιπροσώπους των οργανώσεων εργοδοτών, μισθωτών και άλλων αντιπροσωπευτικών φορέων της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως στον κοινωνικοοικονομικό, κοινωφελή, επαγγελματικό και πολιτιστικό τομέα.

3. Η Επιτροπή των Περιφερειών απαρτίζεται από αντιπροσώπους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης, οι οποίοι είτε είναι εκλεγμένα μέλη οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή περιφερειακής διοίκησης είτε ευθύνονται πολιτικώς έναντι εκλεγμένης συνέλευσης.

4. Τα μέλη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών δεν δεσμεύονται από καμία επιτακτική εντολή. Ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία, προς το γενικό συμφέρον της Ένωσης.

5. Οι κανόνες των παραγράφων 2 και 3 που αφορούν τη φύση της σύνθεσης των εν λόγω επιτροπών επανεξετάζονται τακτικά από το Συμβούλιο, ούτως ώστε να προσαρμόζονται στις οικονομικές, κοινωνικές και δημογραφικές εξελίξεις εντός της Ένωσης. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει αποφάσεις προς τον σκοπό αυτό.

▼B

ΤΜΗΜΑ 1

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Άρθρο 301

(πρώην άρθρο 258 της ΣΕΚ)

Ο αριθμός των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής δεν υπερβαίνει τα τριακόσια πενήντα.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει απόφαση με την οποία καθορίζεται η σύνθεση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.

Το Συμβούλιο καθορίζει τις αποζημιώσεις των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.

Άρθρο 302

(πρώην άρθρο 259 της ΣΕΚ)

1. Τα μέλη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής διορίζονται για πέντε έτη. Το Συμβούλιο, εγκρίνει τον κατάλογο των μελών, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος. Η θητεία των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής δύναται να ανανεωθεί.

2. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή. Μπορεί να ζητά τη γνώμη ευρωπαϊκών οργανώσεων αντιπροσωπευτικών των διαφόρων κλάδων της οικονομικής και κοινωνικής ζωής και της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίες ενδιαφέρονται για τις δραστηριότητες της Ένωσης.

Άρθρο 303

(πρώην άρθρο 260 της ΣΕΚ)

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εκλέγει μεταξύ των μελών της τον πρόεδρο και το προεδρείο της για περίοδο δυόμισι ετών.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή καταρτίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή συγκαλείται από τον πρόεδρό της αιτήσει του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου ή της Επιτροπής·μπορεί επίσης να συνεδριάσει με δική της πρωτοβουλία.

Άρθρο 304

(πρώην άρθρο 262 της ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή ζητούν τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής στις περιπτώσεις που προβλέπουν οι Συνθήκες. Δύνανται να ζητούν τη γνώμη της σε κάθε περίπτωση που το κρίνουν σκόπιμο. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή δύναται να λαμβάνει την πρωτοβουλία να διατυπώνει γνώμη στις περιπτώσεις που το θεωρεί σκόπιμο.

▼B

Αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή το κρίνουν αναγκαίο, τάσσουν στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή προθεσμία τουλάχιστον ενός μηνός για να υποβάλει τη γνώμη της· η προθεσμία υπολογίζεται από τη γνωστοποίηση στον πρόεδρο της επιτροπής αυτής. Μετά την πάροδο της προθεσμίας, η έλλειψη γνώμης δεν εμποδίζει το Συμβούλιο ή την Επιτροπή να ενεργήσουν.

Η γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής καθώς και τα πρακτικά των συσκέψεων, διαβιβάζονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή.

ΤΜΗΜΑ 2

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Άρθρο 305

(πρώην άρθρο 263, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, της ΣΕΚ)

Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών δεν υπερβαίνει τα τριακόσια πενήντα.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει απόφαση με την οποία καθορίζεται η σύνθεση της Επιτροπής των Περιφερειών.

Τα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών, καθώς και ισάριθμοι αναπληρωτές, διορίζονται για πέντε έτη. Η θητεία τους μπορεί να ανανεωθεί. Το Συμβούλιο εγκρίνει τον κατάλογο των μελών και των αναπληρωτών τους, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος. Κατά τη λήξη της θητείας που αναφέρεται στο άρθρο 300, παράγραφος 3, δυνάμει της οποίας έχουν προταθεί, η θητεία των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών λήγει αυτομάτως και τα μέλη αντικαθίστανται για το υπόλοιπο της εν λόγω θητείας με την ίδια διαδικασία. Κανένα μέλος της Επιτροπής των Περιφερειών δεν μπορεί να είναι ταυτόχρονα και μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Άρθρο 306

(πρώην άρθρο 264 της ΣΕΚ)

Η Επιτροπή των Περιφερειών διορίζει μεταξύ των μελών της τον πρόεδρο και το προεδρείο της για περίοδο δυόμισυ ετών.

Η Επιτροπή των Περιφερειών καταρτίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

Η Επιτροπή των Περιφερειών συγκαλείται από τον πρόεδρό της αιτήσει του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής· μπορεί επίσης να συνεδριάσει με δική της πρωτοβουλία.

Άρθρο 307

(πρώην άρθρο 265 της ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή ζητούν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τις Συνθήκες, και σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, ιδίως εφόσον πρόκειται για διασυνοριακή συνεργασία, και εφόσον τούτο κρίνεται σκόπιμο από το ένα από αυτά τα θεσμικά όργανα.

▼B

Εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, ή η Επιτροπή το κρίνουν αναγκαίο, τάσσουν στην Επιτροπή των Περιφερειών προθεσμία ενός τουλάχιστον μηνός για να υποβάλει τη γνώμη της η προθεσμία υπολογίζεται από τη γνωστοποίηση στον πρόεδρο της επιτροπής αυτής. Μετά την πάροδο της προθεσμίας, η έλλειψη της γνώμης δεν εμποδίζει Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή την Επιτροπή να ενεργήσουν.

Όταν ζητείται γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής κατ'εφαρμογή του άρθρου 304, η Επιτροπή των Περιφερειών ενημερώνεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή την Επιτροπή γι'αυτήν την αίτηση γνώμης. Η Επιτροπή των Περιφερειών δύναται, εφόσον θεωρεί ότι διακυβεύονται συγκεκριμένα περιφερειακά συμφέροντα, να εκφέρει γνώμη σχετικά με το θέμα.

Η Επιτροπή των Περιφερειών δύναται να εκφέρει γνώμη και με δική της πρωτοβουλία στις περιπτώσεις που το κρίνει σκόπιμο.

Η γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών καθώς και τα πρακτικά των συσκέψεων, διαβιβάζονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 308

(πρώην άρθρο 266 της ΣΕΚ)

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει νομική προσωπικότητα.

Μέλη της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων είναι τα κράτη μέλη.

Το καταστατικό της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων προσαρτάται ως πρωτόκολλο στις Συνθήκες. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, κατόπιν αιτήσεως της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή ή μετά από πρόταση της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, μπορεί να τροποποιήσει το καταστατικό της Τράπεζας.

Άρθρο 309

(πρώην άρθρο 267 της ΣΕΚ)

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει ως αποστολή να συμβάλλει στην ισόρροπη και απρόσκοπτη ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς για το συμφέρον της Ένωσης προσφεύγοντας στην κεφαλαιαγορά και στους ιδίους της πόρους. Για το σκοπό αυτόν, χωρίς να επιδιώκει κέρδος, διευκολύνει με την παροχή δανείων και εγγυήσεων τη χρηματοδότηση των κατωτέρω σχεδίων, σε όλους τους τομείς της οικονομίας:

α) σχεδίων που αποβλέπουν στην αξιοποίηση των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών,

β) σχεδίων που αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό ή στη μετατροπή επιχειρήσεων ή στη δημιουργία νέων δραστηριοτήτων που συνεπάγεται η εγκαθίδρυση ή η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και που, λόγω της εκτάσεως ή της φύσεώς τους, δεν δύνανται να καλυφθούν πλήρως από τα διαθέσιμα σε κάθε κράτος μέλος μέσα χρηματοδοτήσεως,

▼B

γ) σχεδίων κοινού ενδιαφέροντος για περισσότερα κράτη μέλη που, λόγω της εκτάσεως ή της φύσεώς τους, δεν δύνανται να καλυφθούν πλήρως από τα διαθέσιμα σε κάθε κράτος μέλος μέσα χρηματοδοτήσεως.

Η Τράπεζα, κατά την εκτέλεση της αποστολής της, διευκολύνει τη χρηματοδότηση επενδυτικών προγραμμάτων σε συνδυασμό με τις παρεμβάσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων και των άλλων χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 310

(πρώην άρθρο 268 της ΣΕΚ)

1. Όλα τα έσοδα και τα έξοδα της Ένωσης, πρέπει να προβλέπονται για κάθε οικονομικό έτος και να εγγράφονται στον προϋπολογισμό.

Ο ετήσιος προϋπολογισμός της Ένωσης καταρτίζεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 314.

Ο προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ως προς τα έσοδα και τα έξοδα.

2. Οι εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό δαπάνες εγκρίνονται για τη διάρκεια του οικονομικού έτους, σύμφωνα με τον κανονισμό του άρθρου 322.

3. Η εκτέλεση των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό δαπανών απαιτεί την προηγούμενη έκδοση νομικά δεσμευτικής πράξης της Ένωσης που να παρέχει τη νομική βάση για τη δράση της και την εκτέλεση των αντίστοιχων δαπανών, σύμφωνα με τον κανονισμό του άρθρου 322, πλην των εξαιρέσεων που αυτός προβλέπει.

4. Προκειμένου να εξασφαλίζεται η δημοσιονομική πειθαρχία, η Ένωση δεν εκδίδει πράξεις που δύνανται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό, χωρίς να παρέχει την εγγύηση ότι οι δαπάνες που απορρέουν από τις πράξεις αυτές δύνανται να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των ιδίων πόρων της Ένωσης και τηρουμένου του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου του άρθρου 312.

5. Ο προϋπολογισμός εκτελείται σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται με την Ένωση προκειμένου να διασφαλίζουν ότι οι πιστώσεις που εγγράφονται στον προϋπολογισμό χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την αρχή αυτή.

6. Η Ένωση και τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 325, καταπολεμούν την απάτη ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

▼B

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΟΙ ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 311

(πρώην άρθρο 269 της ΣΕΚ)

Η Ένωση προικίζεται με επαρκή μέσα για την επίτευξη των στόχων της και την επιτυχή εφαρμογή των πολιτικών της.

Ο προϋπολογισμός χρηματοδοτείται στο ακέραιο, υπό την επιφύλαξη των άλλων εσόδων, από ίδιους πόρους.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία ομοφώνως και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκδίδει απόφαση που καθορίζει τις διατάξεις που διέπουν το σύστημα των ιδίων πόρων της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, μπορεί να καθιερώνει νέες κατηγορίες ιδίων πόρων ή να καταργεί υπάρχουσα κατηγορία. Η απόφαση αυτή τίθεται σε ισχύ μόνο μετά την έγκρισή της από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία καθορίζει τα μέτρα εφαρμογής του συστήματος ιδίων πόρων της Ένωσης, εφόσον αυτό προβλέπεται από την απόφαση που εκδίδεται βάσει του τρίτου εδαφίου. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Άρθρο 312

1. Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο έχει ως στόχο να εξασφαλίζει την ομαλή εξέλιξη των δαπανών της Ένωσης εντός των ορίων των ιδίων της πόρων.

Θεσπίζεται για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών.

Ο ετήσιος προϋπολογισμός της Ένωσης καταρτίζεται τηρουμένου του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

2. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, εκδίδει κανονισμό που καθορίζει το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Το Συμβούλιο λαμβάνει τη σχετική απόφαση ομόφωνα μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει, ομόφωνα, απόφαση η οποία επιτρέπει στο Συμβούλιο να αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία όταν εκδίδει τον προβλεπόμενο στο πρώτο εδάφιο κανονισμό.

3. Το δημοσιονομικό πλαίσιο καθορίζει το ύψος των ετήσιων ανώτατων ορίων των πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων ανά κατηγορία δαπανών και του ετήσιου ανώτατου ορίου των πιστώσεων για πληρωμές. Οι κατηγορίες δαπανών, που είναι περιορισμένες σε αριθμό, αντιστοιχούν στους κύριους τομείς δραστηριοτήτων της Ένωσης.

Το δημοσιονομικό πλαίσιο προβλέπει οποιαδήποτε άλλη διάταξη χρήσιμη για την ομαλή διεξαγωγή της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού.

▼B

4. Όταν ο κανονισμός του Συμβουλίου με τον οποίο καθορίζεται νέο δημοσιονομικό πλαίσιο δεν έχει εκδοθεί κατά τη λήξη του προηγούμενου δημοσιονομικού πλαισίου, τα ανώτατα όρια και οι λοιπές διατάξεις που αντιστοιχούν στο τελευταίο έτος του εν λόγω πλαισίου παρατείνονται έως την έκδοση της πράξης αυτής.

5. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας που οδηγεί στη θέσπιση του δημοσιονομικού πλαισίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή λαμβάνουν κάθε απαραίτητο μέτρο για να διευκολύνουν τη θέσπιση αυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Ο ΕΤΗΣΙΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 313

(πρώην άρθρο 272, παράγραφος 1, της ΣΕΚ)

Το οικονομικό έτος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου.

Άρθρο 314

(πρώην άρθρο 272, παράγραφοι 2 έως 10, της ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τον ετήσιο προϋπολογισμό της Ένωσης σύμφωνα με τις κατωτέρω διατάξεις.

1. Κάθε θεσμικό όργανο, πλην της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, καταρτίζει, προ της 1ης Ιουλίου, κατάσταση των προβλεπομένων δαπανών του για το επόμενο οικονομικό έτος. Η Επιτροπή συγκεντρώνει τις καταστάσεις αυτές σε σχέδιο προϋπολογισμού, το οποίο είναι δυνατόν να περιέχει αποκλίνουσες προβλέψεις.

   Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει πρόβλεψη των εσόδων και των δαπανών.

2. Η Επιτροπή καταθέτει πρόταση που περιέχει το σχέδιο προϋπολογισμού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το αργότερο την 1η Σεπτεμβρίου του έτους που προηγείται του έτους της εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

   Η Επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει το σχέδιο προϋπολογισμού κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, έως τη σύγκληση της επιτροπής συνδιαλλαγής της παραγράφου 5.

3. Το Συμβούλιο καθορίζει τη θέση του σχετικά με το σχέδιο προϋπολογισμού και την διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το αργότερο την 1η Οκτωβρίου του έτους που προηγείται του έτους της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Ενημερώνει πλήρως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τους λόγους οι οποίοι το οδήγησαν στον καθορισμό της θέσης του.

▼B

4. Εάν, εντός σαράντα δύο ημερών από τη διαβίβαση αυτή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:

α) εγκρίνει τη θέση του Συμβουλίου, εκδίδεται ο προϋπολογισμός,

β) δεν αποφασίσει, ο προϋπολογισμός θεωρείται εκδοθείς,

γ) εγκρίνει τροπολογίες με την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών που το απαρτίζουν, το σχέδιο, όπως τροποποιήθηκε, διαβιβάζεται στο Συμβούλιο και την Επιτροπή. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κατόπιν συμφωνίας με τον πρόεδρο του Συμβουλίου, συγκαλεί αμέσως την επιτροπή συνδιαλλαγής. Ωστόσο, εάν εντός δέκα ημερών από τη διαβίβαση του σχεδίου, το Συμβούλιο γνωστοποιήσει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ότι εγκρίνει όλες τις τροπολογίες του, η επιτροπή συνδιαλλαγής δεν συνέρχεται.

5. Η επιτροπή συνδιαλλαγής, η οποία αποτελείται από τα μέλη του Συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους και από ισάριθμους αντιπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έχει ως αποστολή την επίτευξη συμφωνίας επί κοινού σχεδίου, με την ειδική πλειοψηφία των μελών του Συμβουλίου ή των αντιπροσώπων τους και με την πλειοψηφία των αντιπροσώπων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εντός 21 ημερών από τη σύγκλησή της, βάσει των θέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Η Επιτροπή συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής συνδιαλλαγής και αναλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πρωτοβουλίες με σκοπό την προσέγγιση των θέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

6. Εάν, εντός της προθεσμίας των 21 ημερών που ορίζεται στην παράγραφο 5, η επιτροπή συνδιαλλαγής συμφωνήσει επί κοινού σχεδίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διαθέτουν προθεσμία 14 ημερών έκαστο από την ημερομηνία της συμφωνίας αυτής για να εγκρίνουν το κοινό σχέδιο.

7. Εάν, εντός της προθεσμίας των 14 ημερών της παραγράφου 6:

α) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εγκρίνουν αμφότερα το κοινό σχέδιο ή δεν λάβουν απόφαση, ή ένα από τα δύο αυτά θεσμικά όργανα εγκρίνει το κοινό σχέδιο ενώ το άλλο δεν λάβει απόφαση, ο προϋπολογισμός θεωρείται ότι έχει εκδοθεί οριστικά σύμφωνα με το κοινό σχέδιο, ή

β) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφασίζοντας με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν, και το Συμβούλιο απορρίψουν αμφότερα το κοινό σχέδιο, ή εάν ένα από τα δύο αυτά θεσμικά όργανα απορρίψει το κοινό σχέδιο ενώ το άλλο δεν λάβει απόφαση, υποβάλλεται νέο σχέδιο προϋπολογισμού από την Επιτροπή, ή

γ) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφασίζοντας με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν, απορρίψει το κοινό σχέδιο ενώ το Συμβούλιο το εγκρίνει, υποβάλλεται νέο σχέδιο προϋπολογισμού από την Επιτροπή, ή

▼B

δ) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εγκρίνει το κοινό σχέδιο ενώ το Συμβούλιο το απορρίψει, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί, με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν και των τριών πέμπτων των ψηφισάντων, εντός 14 ημερών από την απόρριψη του σχεδίου από το Συμβούλιο, να αποφασίσει να επιβεβαιώσει όλες ή μερικές από τις τροπολογίες της παραγράφου 4, στοιχείο γ). Εφόσον δεν επιβεβαιωθεί μια τροπολογία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ισχύει η θέση που συμφωνήθηκε στην επιτροπή συνδιαλλαγής ως προς τη γραμμή του προϋπολογισμού για την οποία υποβλήθηκε η τροπολογία. Ο προϋπολογισμός θεωρείται ως οριστικά εκδοθείς επί αυτής της βάσεως.

8. Εάν, εντός της προθεσμίας των 21 ημερών που ορίζεται στην παράγραφο 5, η επιτροπή συνδιαλλαγής δεν συμφωνήσει επί κοινού σχεδίου, υποβάλλεται νέο σχέδιο προϋπολογισμού από την Επιτροπή.

9. Όταν περατωθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο παρόν άρθρο, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διαπιστώνει ότι ο προϋπολογισμός έχει οριστικώς εκδοθεί.

10. Κάθε θεσμικό όργανο ασκεί τις εξουσίες που του αναθέτει το παρόν άρθρο τηρώντας τις Συνθήκες και τις πράξεις που θεσπίζονται βάσει αυτών, ιδίως όσον αφορά τους ιδίους πόρους της Ένωσης και την ισοσκέλιση εσόδων και δαπανών.

Άρθρο 315

(πρώην άρθρο 273 της ΣΕΚ)

Αν, στην αρχή ενός οικονομικού έτους, ο προϋπολογισμός δεν έχει ακόμη οριστικά εγκριθεί, τα έξοδα δύνανται να πραγματοποιούνται μηνιαίως κατά κεφάλαιο κατά τις διατάξεις του κανονισμού που εκδίδεται εις εκτέλεση του άρθρου 322, εντός των ορίων του ενός δωδεκάτου των πιστώσεων που είχαν εγγραφεί στο σχετικό κεφάλαιο του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους, χωρίς να υπερβαίνουν το ένα δωδέκατο των πιστώσεων που προβλέπονται στο ίδιο κεφάλαιο του σχεδίου προϋπολογισμού.

Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, και με την επιφύλαξη της τηρήσεως των άλλων όρων που ορίζονται στην πρώτη παράγραφο, δύναται να εγκρίνει έξοδα που υπερβαίνουν το ένα δωδέκατο, σύμφωνα με τον κανονισμό που εκδίδεται εις εκτέλεση του άρθρου 322. Το Συμβούλιο διαβιβάζει αμέσως την απόφαση αυτή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η απόφαση του δευτέρου εδαφίου προβλέπει τα αναγκαία μέτρα σχετικά με τους πόρους για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τις πράξεις που αναφέρει το άρθρο 311.

Τίθεται σε ισχύ τριάντα ημέρες από την έκδοσή της, εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλο δεν αποφασίσει, εντός της προθεσμίας αυτής, με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν, να μειώσει τις σχετικές δαπάνες.

Άρθρο 316

(πρώην άρθρο 271 της ΣΕΚ)

Με εξαίρεση τις πιστώσεις οι οποίες αφορούν τα έξοδα υπαλληλικού προσωπικού, οι πιστώσεις οι οποίες παραμένουν αχρησιμοποίητες στο τέλος του οικονομικού έτους είναι δυνατό να μεταφερθούν μόνο στο επόμενο οικονομικό έτος, κατά τους όρους που καθορίζονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 322.

▼B

Οι πιστώσεις εξειδικεύονται κατά κεφάλαια, στα οποία περιλαμβάνονται τα έξοδα αναλόγως της φύσεως ή του προορισμού τους. Τα κεφάλαια υποδιαιρούνται συμφώνως προς τον κανονισμό που εκδίδεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 322.

Τα έξοδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του Συμβουλίου, της Επιτροπής καθώς και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελούν αντικείμενο χωριστών τμημάτων του προϋπολογισμού, με την επιφύλαξη ειδικού καθεστώτος για ορισμένα κοινά έξοδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗ

Άρθρο 317

(πρώην άρθρο 274 της ΣΕΚ)

Η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού που εκδίδεται σε εκτέλεση του άρθρου 322, με δική της ευθύνη και εντός των ορίων των πιστώσεων που εγκρίθηκαν, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται με την Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι πιστώσεις χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Ο κανονισμός προβλέπει τις υποχρεώσεις ελέγχου των κρατών μελών κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού καθώς και τις απορρέουσες ευθύνες. Προβλέπει επίσης τις ευθύνες κάθε θεσμικού οργάνου και τον ειδικό τρόπο κατά τον οποίο κάθε θεσμικό όργανο συμμετέχει στην εκτέλεση των ιδίων δαπανών του.

Η Επιτροπή δύναται να προβαίνει, εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις του κανονισμού που εκδίδεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 322, σε μεταφορές πιστώσεων του προϋπολογισμού είτε από κεφάλαιο σε κεφάλαιο είτε από υποδιαίρεση σε υποδιαίρεση.

Άρθρο 318

(πρώην άρθρο 275 της ΣΕΚ)

Η Επιτροπή καταθέτει κατ' έτος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο τους λογαριασμούς του διαρρεύσαντος οικονομικού έτους, που αναφέρονται στην εκτέλεση του προϋπολογισμού. Η Επιτροπή τους γνωστοποιεί επίσης ένα δημοσιονομικό ισολογισμό περί του ενεργητικού και του παθητικού της Ένωσης.

Η Επιτροπή υποβάλλει επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση αξιολόγησης των οικονομικών της Ένωσης βασιζόμενη στα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί ιδίως όσον αφορά τις επισημάνσεις στις οποίες προέβησαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 319.

▼B

Άρθρο 319

(πρώην άρθρο 276 της ΣΕΚ)

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μετά από σύσταση του Συμβουλίου, απαλλάσσει την Επιτροπή ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Για τον σκοπό αυτό, εξετάζει, ύστερα από το Συμβούλιο, τους λογαριασμούς, τον δημοσιονομικό ισολογισμό και την έκθεση αξιολόγησής του του άρθρου 318, την ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μαζί με τις απαντήσεις των ελεγχόμενων οργάνων στις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τη δήλωση βεβαίωσης που αναφέρεται στο άρθρο 287, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, καθώς και τις συναφείς ειδικές εκθέσεις του.

2. Προτού απαλλάξει την Επιτροπή, ή για οποιονδήποτε άλλο σκοπό που εντάσσεται στα πλαίσια της άσκησης των εξουσιών της σε θέματα εκτέλεσης του προϋπολογισμού, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δύναται να ζητήσει να ακούσει την Επιτροπή σχετικά με την εκτέλεση των δαπανών ή τη λειτουργία των συστημάτων δημοσιονομικού ελέγχου. Η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αιτήσει του, κάθε αναγκαία πληροφορία.

3. Η Επιτροπή καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι παρατηρήσεις που συνοδεύουν τις αποφάσεις απαλλαγής και οι άλλες παρατηρήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την εκτέλεση των δαπανών, καθώς και τα σχόλια που συνοδεύουν τις συστάσεις απαλλαγής που διατυπώνει το Συμβούλιο.

Μετά από αίτηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση για τα μέτρα που έχουν ληφθεί με βάση αυτές τις παρατηρήσεις και σχόλια, και ιδίως σχετικά με τις οδηγίες που έχουν δοθεί στις υπηρεσίες οι οποίες έχουν αναλάβει την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Οι εκθέσεις αυτές διαβιβάζονται επίσης στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 320

(πρώην άρθρο 277 της ΣΕΚ)

Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ο ετήσιος προϋπολογισμός καταρτίζονται σε ευρώ.

Άρθρο 321

(πρώην άρθρο 278 της ΣΕΚ)

Η Επιτροπή δύναται, με την επιφύλαξη ότι πληροφορεί σχετικά τις αρμόδιες αρχές των ενδιαφερομένων κρατών μελών να μεταφέρει στο νόμισμα ενός κράτους μέλους, τα στοιχεία ενεργητικού που κατέχει στο νόμισμα ενός άλλου κράτους μέλους, κατά το μέτρο που είναι αναγκαίο για τη χρησιμοποίησή τους για τους σκοπούς για τους οποίους προορίζονται από τις Συνθήκες. Η Επιτροπή αποφεύγει, κατά το δυνατό, να προβαίνει σε τέτοιες μεταφορές, αν κατέχει στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα ή ρευστοποιήσιμα στο νόμισμα που χρειάζεται.

▼B

Η Επιτροπή επικοινωνεί με κάθε κράτος μέλος μέσω της αρχής την οποία αυτό ορίζει. Κατά την εκτέλεση των δημοσιονομικών πράξεων, προσφεύγει στην εκδοτική τράπεζα του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους ή σε άλλον εξουσιοδοτημένο από αυτό οικονομικό οργανισμό.

Άρθρο 322

(πρώην άρθρο 279 της ΣΕΚ)

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, και μετά από διαβούλευση με το το Ελεγκτικό Συνέδριο, θεσπίζουν μέσω κανονισμών:

α) τους δημοσιονομικούς κανονισμούς που ρυθμίζουν ιδίως τις πρακτικές λεπτομέρειες κατάρτισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού και παρουσίασης και ελέγχου των λογαριασμών,

β) τους κανόνες που οργανώνουν τον έλεγχο της ευθύνης των δημοσιονομικών φορέων, και ιδίως των διατακτών και των υπολόγων.

2. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο, καθορίζει τους τρόπους και τη διαδικασία κατά τα οποία τα έσοδα του προϋπολογισμού που προβλέπονται από τη ρύθμιση περί ιδίων πόρων της Ένωσης τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής και προσδιορίζει τα εφαρμοστέα μέτρα προς αντιμετώπιση, εφόσον είναι ανάγκη, των ταμειακών αναγκών.

Άρθρο 323

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή μεριμνούν ώστε να είναι διαθέσιμα τα αναγκαία δημοσιονομικά μέσα που επιτρέπουν στην Ένωση να πληροί τις νομικές της υποχρεώσεις έναντι τρίτων.

Άρθρο 324

Στο πλαίσιο των διαδικασιών του προϋπολογισμού του παρόντος τίτλου, πραγματοποιούνται, με πρωτοβουλία της Επιτροπής τακτικές συναντήσεις μεταξύ των προέδρων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Οι πρόεδροι λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την προώθηση του συντονισμού και της προσέγγισης των θέσεων των θεσμικών οργάνων των οποίων προεδρεύουν για να διευκολύνουν την εφαρμογή του παρόντος τίτλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Άρθρο 325

(πρώην άρθρο 280 της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση και τα κράτη μέλη καταπολεμούν την απάτη ή οιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, λαμβάνοντας σύμφωνα με το παρόν άρθρο μέτρα τα οποία θα έχουν αποτρεπτικό χαρακτήρα και θα προσφέρουν αποτελεσματική προστασία στα κράτη μέλη καθώς και στα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης.

▼B

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα ίδια μέτρα καταπολέμησης της απάτης κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης με εκείνα που λαμβάνουν για την καταπολέμηση της απάτης κατά των ιδίων οικονομικών συμφερόντων.

3. Με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων των Συνθηκών, τα κράτη μέλη συντονίζουν τη δράση τους σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης κατά της απάτης. Για τον σκοπό αυτό, διοργανώνουν μαζί με την Επιτροπή, στενή και τακτική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών.

4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με το Ελεγκτικό Συνέδριο, λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα στους τομείς της πρόληψης και της καταπολέμησης της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης με σκοπό την παροχή αποτελεσματικής και ισοδύναμης προστασίας στα κράτη μέλη καθώς και στα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης.

5. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, υποβάλλει κατ' έτος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση για τα μέτρα που ελήφθησαν κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Άρθρο 326

(πρώην άρθρα 27 Α έως 27 Ε, 40 έως 40 Β και 43 έως 45 της ΣΕΕ και πρώην άρθρα 11 και 11 Α της ΣΕΚ)

Οι ενισχυμένες συνεργασίες σέβονται τις Συνθήκες και το δίκαιο της Ένωσης.

Οι εν λόγω συνεργασίες δεν θίγουν την εσωτερική αγορά ούτε την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή. Δεν συνιστούν διάκριση ή φραγμό στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών ούτε προκαλούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ τους.

Άρθρο 327

(πρώην άρθρα 27 Α έως 27 Ε, 40 έως 40 Β και 43 έως 45 της ΣΕΕ και πρώην άρθρα 11 και 11 Α της ΣΕΚ)

Οι ενισχυμένες συνεργασίες σέβονται τις αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κρατών μελών που δεν συμμετέχουν σε αυτές. Τα μη συμμετέχοντα κράτη μέλη δεν παρεμποδίζουν την εφαρμογή των ενισχυμένων συνεργασιών από τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε αυτές.

Άρθρο 328

(πρώην άρθρα 27 Α έως 27 Ε, 40 έως 40 Β και 43 έως 45 της ΣΕΕ και πρώην άρθρα 11 και 11 Α της ΣΕΚ)

1. Κατά την καθιέρωσή τους, οι ενισχυμένες συνεργασίες είναι ανοιχτές σε όλα τα κράτη μέλη, με την επιφύλαξη της τήρησης των ενδεχόμενων προϋποθέσεων συμμετοχής που ορίζει η απόφαση εξουσιοδότησης. Παραμένουν επίσης ανοικτές ανά πάσα στιγμή, με την επιφύλαξη της τήρησης, επί πλέον των εν λόγω προϋποθέσεων, των πράξεων που έχουν ήδη θεσπισθεί στο πλαίσιο αυτό.

▼B

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε ενισχυμένη συνεργασία φροντίζουν να προωθούν τη συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερων κρατών μελών.

2. Η Επιτροπή και, ενδεχομένως, ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, ενημερώνουν τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, για την εξέλιξη των ενισχυμένων συνεργασιών.

Άρθρο 329

(πρώην άρθρα 27 Α έως 27 Ε, 40 έως 40 Β και 43 έως 45 της ΣΕΕ και πρώην άρθρα 11 και 11 Α της ΣΕΚ)

1. Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να καθιερώσουν μεταξύ τους ενισχυμένη συνεργασία σε κάποιον από τους τομείς που αναφέρουν οι Συνθήκες, εκτός των τομέων αποκλειστικών αρμοδιοτήτων και της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, απευθύνουν αίτηση στην Επιτροπή καθορίζοντας το πεδίο εφαρμογής και τους επιδιωκόμενους στόχους της προτεινόμενης ενισχυμένης συνεργασίας. Η Επιτροπή δύναται να υποβάλει στο Συμβούλιο σχετική πρόταση. Εάν η Επιτροπή δεν υποβάλει πρόταση, ανακοινώνει τους λόγους στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Η αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο εξουσιοδότηση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας παρέχεται από το Συμβούλιο, βάσει προτάσεως της Επιτροπής και μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2. Η αίτηση των κρατών μελών που επιθυμούν να καθιερώσουν μεταξύ τους ενισχυμένη συνεργασία στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας απευθύνεται στο Συμβούλιο. Διαβιβάζεται στον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, ο οποίος δίνει τη γνώμη του ως προς τη συμβατότητα της σχεδιαζόμενης ενισχυμένης συνεργασίας με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας της Ένωσης, καθώς και στην Επιτροπή, η οποία δίνει τη γνώμη της ιδίως ως προς τη συμβατότητα της προτεινόμενης ενισχυμένης συνεργασίας με τις άλλες πολιτικές της Ένωσης. Διαβιβάζεται επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προς ενημέρωση.

Η εξουσιοδότηση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας χορηγείται με απόφαση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα.

Άρθρο 330

(πρώην άρθρα 27 Α έως 27 Ε, 40 έως 40 Β και 43 έως 45 της ΣΕΕ και πρώην άρθρα 11 και 11 Α της ΣΕΚ)

Κάθε μέλος του Συμβουλίου μπορεί να συμμετέχει στις συσκέψεις του, ψηφίζουν όμως μόνον τα μέλη του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα κράτη μέλη τα οποία συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία.

Η ομοφωνία αποτελείται από τις ψήφους των αντιπροσώπων των συμμετεχόντων κρατών μελών και μόνον.

Η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 238, παράγραφος 3.

▼B

Άρθρο 331

(πρώην άρθρα 27 Α έως 27 Ε, 40 έως 40 Β και 43 έως 45 της ΣΕΕ και πρώην άρθρα 11 και 11 Α της ΣΕΚ)

1. Κάθε κράτος μέλος το οποίο επιθυμεί να συμμετάσχει σε υπό εξέλιξη ενισχυμένη συνεργασία σε έναν από τους τομείς που προβλέπονται στο άρθρο 329, παράγραφος 1, γνωστοποιεί την πρόθεσή του στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή, εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης, επιβεβαιώνει τη συμμετοχή του εν λόγω κράτους μέλους. Διαπιστώνει, κατά περίπτωση, ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις συμμετοχής και θεσπίζει τα αναγκαία μεταβατικά μέτρα για την εφαρμογή των πράξεων που έχουν ήδη θεσπισθεί στο πλαίσιο της ενισχυμένης συνεργασίας.

Εάν, ωστόσο, η Επιτροπή κρίνει ότι οι προϋποθέσεις συμμετοχής δεν πληρούνται, επισημαίνει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την εκπλήρωση των προϋποθέσεων αυτών και καθορίζει προθεσμία για την επανεξέταση της αίτησης. Κατά τη λήξη της προθεσμίας αυτής, επανεξετάζει την αίτηση σύμφωνα με τη διαδικασία του δευτέρου εδαφίου. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι οι προϋποθέσεις συμμετοχής εξακολουθούν να μην πληρούνται, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει το θέμα στο Συμβούλιο, το οποίο αποφαίνεται ως προς την αίτηση. Το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με το άρθρο 330. Μπορεί επίσης να θεσπίσει, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, τα μεταβατικά μέτρα που προβλέπονται στο δεύτερο εδάφιο.

2. Κάθε κράτος μέλος που επιθυμεί να συμμετάσχει σε υπό εξέλιξη ενισχυμένη συνεργασία στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, γνωστοποιεί την πρόθεσή του στο Συμβούλιο, στον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και στην Επιτροπή.

Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη συμμετοχή του εν λόγω κράτους μέλους, μετά από διαβούλευση με τον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και αφού διαπιστώσει, όπου απαιτείται, ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις συμμετοχής. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση του ύπατου εκπροσώπου, μπορεί επίσης να θεσπίσει τα αναγκαία μεταβατικά μέτρα για την εφαρμογή των πράξεων που έχουν ήδη εκδοθεί στο πλαίσιο της ενισχυμένης συνεργασίας. Ωστόσο, εάν το Συμβούλιο κρίνει ότι οι προϋποθέσεις συμμετοχής δεν πληρούνται, επισημαίνει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την εκπλήρωση αυτών των προϋποθέσεων και τάσσει προθεσμία για την επανεξέταση της αίτησης συμμετοχής.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα και σύμφωνα με το άρθρο 330.

Άρθρο 332

(πρώην άρθρα 27 Α έως 27 Ε, 40 έως 40 Β και 43 έως 45 της ΣΕΕ και πρώην άρθρα 11 και 11 Α της ΣΕΚ)

Οι δαπάνες που απορρέουν από την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας, πέραν των διοικητικών εξόδων των θεσμικών οργάνων, βαρύνουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, εκτός εάν το Συμβούλιο, με ομοφωνία όλων των μελών του και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφασίσει άλλως.

▼B

Άρθρο 333

(πρώην άρθρα 27 Α έως 27 Ε, 40 έως 40 Β και 43 έως 45 της ΣΕΕ και πρώην άρθρα 11 και 11 Α της ΣΕΚ)

1. Όταν διάταξη των Συνθηκών, η οποία ενδέχεται να εφαρμοσθεί στο πλαίσιο ενισχυμένης συνεργασίας, προβλέπει ότι το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 330, μπορεί να εκδώσει απόφαση που προβλέπει ότι θα αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

2. Όταν διάταξη των Συνθηκών, η οποία ενδέχεται να εφαρμοσθεί στο πλαίσιο μιας ενισχυμένης συνεργασίας, προβλέπει ότι το Συμβούλιο εκδίδει πράξεις σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 330, μπορεί να ορίσει ότι θα αποφασίζει με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται επί αποφάσεων που έχουν στρατιωτικές επιπτώσεις ή στον τομέα της άμυνας.

Άρθρο 334

(πρώην άρθρα 27 Α έως 27 Ε, 40 έως 40 Β και 43 έως 45 της ΣΕΕ και πρώην άρθρα 11 και 11 Α της ΣΕΚ)

Το Συμβούλιο και η Επιτροπή εξασφαλίζουν τη συνοχή των δράσεων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο ενισχυμένης συνεργασίας, καθώς και τη συνοχή των δράσεων αυτών με τις πολιτικές της Ένωσης, και συνεργάζονται προς τον σκοπό αυτόν.

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 335

(πρώην άρθρο 282 της ΣΕΚ)

Η Ένωση έχει σε κάθε κράτος μέλος την ευρύτερη δυνατή νομική ικανότητα που αναγνωρίζεται από τις εθνικές νομοθεσίες στα νομικά πρόσωπα δύναται ιδίως να αποκτά ή να διαθέτει κινητή και ακίνητη περιουσία και να παρίσταται ενώπιον δικαστηρίου. Προς τον σκοπό αυτόν, η Ένωση αντιπροσωπεύεται από την Επιτροπή. Ωστόσο, η Ένωση αντιπροσωπεύεται από το κάθε θεσμικό όργανο, δυνάμει της διοικητικής αυτονομίας του, για τα θέματα που αφορούν την αντίστοιχη λειτουργία του.

Άρθρο 336

(πρώην άρθρο 283 της ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, και μετά από διαβούλευση με τα άλλα ενδιαφερόμενα θεσμικά όργανα, εκδίδουν τον κανονισμό περί της υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το καθεστώς που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ένωσης.

▼B

Άρθρο 337

(πρώην άρθρο 284 της ΣΕΚ)

Για να εκπληρώσει τα καθήκοντα που της έχουν ανατεθεί, η Επιτροπή δύναται να συλλέγει κάθε πληροφορία και να προβαίνει σε όλους τους αναγκαίους ελέγχους εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζει το Συμβούλιο, με απλή πλειοψηφία, κατά τις διατάξεις των Συνθηκών.

Άρθρο 338

(πρώην άρθρο 285 της ΣΕΚ)

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 5 του Πρωτοκόλλου για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν μέτρα για την εκπόνηση στατιστικών εφόσον τούτο απαιτείται για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων της Ένωσης.

2. Η εκπόνηση κοινοτικών στατιστικών χαρακτηρίζεται από αμεροληψία, αξιοπιστία, αντικειμενικότητα, επιστημονική ανεξαρτησία, σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας και στατιστικό απόρρητο, ενώ δεν επιβάλλει υπέρογκες επιβαρύνσεις στους οικονομικούς παράγοντες.

Άρθρο 339

(πρώην 287 της ΣΕΚ)

Τα μέλη των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, τα μέλη των επιτροπών, καθώς και οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης οφείλουν, και μετά τη λήξη της υπηρεσιακής τους σχέσεως, να μη μεταδίδουν πληροφορίες που αποτελούν εκ φύσεως επαγγελματικά απόρρητα, ιδίως πληροφορίες σχετικές με επιχειρήσεις που αφορούν τις εμπορικές τους σχέσεις και τα κοστολογικά τους στοιχεία.

Άρθρο 340

(πρώην άρθρο 288 της ΣΕΚ)

Η συμβατική ευθύνη της Ένωσης διέπεται από το δίκαιο που εφαρμόζεται στη σχετική σύμβαση.

Στο πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης, η Ένωση υποχρεούται, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών, να αποκαθιστά τη ζημία που προξενούν τα θεσμικά όργανα ή οι υπάλληλοί της κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο εδάφιο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα υποχρεούται να αποκαθιστά, σύμφωνα με τις γενικές αρχές δικαίου που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών, τις ζημιές που προξενεί η ίδια ή οι υπάλληλοί της κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

▼B

Η προσωπική ευθύνη των υπαλλήλων έναντι της Ένωσης διέπεται από τις διατάξεις του κανονισμού περί της υπηρεσιακής τους καταστάσεως ή του καθεστώτος που τους διέπει.

Άρθρο 341

(πρώην άρθρο 284 της ΣΕΚ)

Η έδρα των θεσμικών οργάνων της Ένωσης ορίζεται με κοινή συμφωνία των κυβερνήσεων των κρατών μελών.

Άρθρο 342

(πρώην άρθρο 290 της ΣΕΚ)

Το γλωσσικό καθεστώς των θεσμικών οργάνων της Ένωσης ορίζεται από το Συμβούλιο ομοφώνως, μέσω κανονισμών, με την επιφύλαξη των διατάξεων που προβλέπονται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 343

(πρώην άρθρο 291 της ΣΕΚ)

Η Ένωση απολαύει, στην επικράτεια των κρατών μελών, των αναγκαίων προνομίων και ασυλιών για την εκπλήρωση της αποστολής της, υπό τους όρους που καθορίζονται στο πρωτόκολλο της 8ης Απριλίου 1965 περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το αυτό ισχύει και για την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Άρθρο 344

(πρώην άρθρο 292 της ΣΕΚ)

Τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μη ρυθμίζουν διαφορές σχετικές με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των Συνθηκών κατά τρόπο διάφορο από εκείνον που προβλέπουν οι Συνθήκες.

Άρθρο 345

(πρώην άρθρο 295 της ΣΕΚ)

Οι Συνθήκες δεν προδικάζουν με κανένα τρόπο το καθεστώς της ιδιοκτησίας στα κράτη μέλη.

Άρθρο 346

(πρώην άρθρο 296 της ΣΕΚ)

1. Οι διατάξεις των Συνθηκών δεν αντιτίθενται προς τους ακόλουθους κανόνες:

α) κανένα κράτος μέλος δεν υποχρεούται να παρέχει πληροφορίες, τη διάδοση των οποίων θεωρεί αντίθετη προς ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας του,

▼B

β) κάθε κράτος μέλος δύναται να λαμβάνει τα μέτρα που θεωρεί αναγκαία για την προστασία ουσιωδών συμφερόντων της ασφαλείας του, που αφορούν την παραγωγή ή εμπορία όπλων, πυρομαχικών και πολεμικού υλικού· τα μέτρα αυτά δεν πρέπει να αλλοιώνουν τους όρους του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς σχετικά με τα προϊόντα που δεν προορίζονται για στρατιωτικούς ειδικά σκοπούς.

2. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα προτάσει της Επιτροπής, μπορεί να επιφέρει τροποποιήσεις στον πίνακα τον οποίο κατάρτισε στις 15 Απριλίου 1958, και ο οποίος αφορά τα προϊόντα για τα οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1, στοιχείο β).

Άρθρο 347

(πρώην άρθρο 297 της ΣΕΚ)

Τα κράτη μέλη συνεννοούνται μεταξύ τους, για να προβούν σε κοινή ενέργεια προς αποτροπή παρακωλύσεως της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς εξαιτίας μέτρων που λαμβάνει κράτος μέλος σε περίπτωση σοβαρής εσωτερικής διαταραχής της δημοσίας τάξεως, σε περίπτωση πολέμου ή σοβαρής διεθνούς εντάσεως που αποτελεί απειλή πολέμου ή προς εκπλήρωση υποχρεώσεων που έχει αναλάβει με σκοπό τη διατήρηση της ειρήνης και της διεθνούς ασφαλείας.

Άρθρο 348

(πρώην άρθρο 298 της ΣΕΚ)

Αν τα μέτρα που λαμβάνονται στις περιπτώσεις των άρθρων 346 και 347 έχουν ως αποτέλεσμα τη νόθευση των όρων του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά, η Επιτροπή εξετάζει μαζί με το ενδιαφερόμενο κράτος τους όρους υπό τους οποίους τα μέτρα αυτά δύνανται να προσαρμοσθούν στους κανόνες που θεσπίζουν οι Συνθήκες.

Κατά παρέκκλιση από τη διαδικασία των άρθρων 258 και 259, η Επιτροπή ή κάθε κράτος μέλος δύναται να προσφύγει απευθείας στο Δικαστήριο, αν θεωρεί ότι άλλο κράτος μέλος ασκεί καταχρηστικώς τις εξουσίες που προβλέπονται στα άρθρα 346 και 347. Το Δικαστήριο αποφασίζει κεκλεισμένων των θυρών.

Άρθρο 349

(πρώην άρθρο 299, παράγραφος 2, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, της ΣΕΚ)

Λαμβάνοντας υπόψη τη διαρθρωτική οικονομική και κοινωνική κατάσταση της Γουαδελούπης, της Γαλλικής Γουιάνας, της Μαρτινίκας, ►**M4** της Μαγιότ, ◄ της Ρεϋνιόν, ►**M2** ———— ◄ του Αγίου Μαρτίνου, των Αζορών, της Μαδέρας και των Καναρίων Νήσων, που επιδεινώνεται από τη μεγάλη απόσταση, τον νησιωτικό τους χαρακτήρα, τη μικρή έκταση, τη δύσκολη μορφολογία και κλίμα, την οικονομική εξάρτηση όσον αφορά έναν μικρό αριθμό προϊόντων, προβλήματα μόνιμα και σωρευτικά τα οποία αναχαιτίζουν σημαντικά την ανάπτυξή τους, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, θεσπίζει ειδικά μέτρα αποσκοπούντα ιδίως στον καθορισμό των προϋποθέσεων εφαρμογής των Συνθηκών στις περιοχές αυτές, συμπεριλαμβανομένων κοινών πολιτικών. Όταν το Συμβούλιο θεσπίζει τα εν λόγω ειδικά μέτρα σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, αποφαίνεται επίσης προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

▼B

Τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο αφορούν ιδίως την τελωνειακή και εμπορική πολιτική, τη φορολογική πολιτική, τις ελεύθερες ζώνες, τη γεωργική και αλιευτική πολιτική, τους όρους προμήθειας πρώτων υλών και βασικών καταναλωτικών αγαθών, τις κρατικές ενισχύσεις και τις προϋποθέσεις πρόσβασης στα Διαρθρωτικά Ταμεία και στα οριζόντια προγράμματα της Ένωσης.

Το Συμβούλιο θεσπίζει τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τους περιορισμούς των εξόχως απόκεντρων περιοχών, χωρίς ωστόσο να υπονομεύεται η ακεραιότητα και η συνοχή της έννομης τάξης της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της εσωτερικής αγοράς και των κοινών πολιτικών.

Άρθρο 350

(πρώην άρθρο 306 της ΣΕΚ)

Οι Συνθήκες δεν εμποδίζουν την ύπαρξη και ολοκλήρωση των περιφερειακών ενώσεων μεταξύ Βελγίου και Λουξεμβούργου, καθώς και μεταξύ Βελγίου, Λουξεμβούργου και Κάτω Χωρών, εφόσον οι στόχοι των περιφερειακών αυτών ενώσεων δεν επιτυγχάνονται με την εφαρμογή των Συνθηκών.

Άρθρο 351

(πρώην άρθρο 307 της ΣΕΚ)

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις που συνήφθησαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1958 ή, για τα κράτη που προσχωρούν, πριν από την ημερομηνία της προσχώρησής τους, μεταξύ ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών αφενός, και ενός ή περισσοτέρων τρίτων χωρών, αφετέρου, δεν θίγονται από τις Συνθήκες.

Κατά το μέτρο που οι συμβάσεις αυτές δεν συμβιβάζονται με τις Συνθήκες, το ενδιαφερόμενο ή τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη προσφεύγουν σε όλα τα πρόσφορα μέσα, για να άρουν τα διαπιστωθέντα ασυμβίβαστα. Εν ανάγκη, τα κράτη μέλη παρέχουν προς το σκοπό αυτό αμοιβαία συνδρομή και υιοθετούν, κατά περίπτωση, κοινή στάση.

Κατά την εφαρμογή των συμβάσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη το γεγονός ότι τα πλεονεκτήματα που παραχωρεί με τις Συνθήκες κάθε κράτος μέλος αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ιδρύσεως της Ένωσης και, επομένως, είναι αδιαχωρίστως συνδεδεμένα με τη σύσταση κοινών οργάνων, τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σ' αυτά και την παραχώρηση των ιδίων πλεονεκτημάτων από όλα τα άλλα κράτη μέλη.

Άρθρο 352

(πρώην άρθρο 308 της ΣΕΚ)

1. Εάν, στο πλαίσιο των πολιτικών που καθορίζονται από τις Συνθήκες, η δράση της Ένωσης θεωρείται απαραίτητη για την επίτευξη ενός από τους στόχους που τίθενται με τις Συνθήκες, χωρίς αυτές να προβλέπουν τις εξουσίες δράσης που απαιτούνται για τον σκοπό αυτό, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής και την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θεσπίζει τις κατάλληλες διατάξεις. Όταν το Συμβούλιο θεσπίζει τις διατάξεις αυτές σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, αποφαίνεται επίσης ομόφωνα προτάσει της Επιτροπής και μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

▼B

2. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο της διαδικασίας ελέγχου της αρχής της επικουρικότητας που αναφέρεται στο άρθρο 5, παράγραφος 3, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, εφιστά την προσοχή των εθνικών κοινοβουλίων στις προτάσεις που βασίζονται στο παρόν άρθρο.

3. Τα μέτρα που βασίζονται στο παρόν άρθρο δεν μπορούν να περιλαμβάνουν εναρμόνιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών στις περιπτώσεις στις οποίες οι Συνθήκες αποκλείουν την εναρμόνιση αυτή.

4. Το παρόν άρθρο δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί ως βάση για την επίτευξη στόχου που εμπίπτει στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας και κάθε πράξη θεσπιζόμενη σύμφωνα με το παρόν άρθρο σέβεται τα όρια που θέτει το άρθρο 40, εδάφιο δεύτερο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 353

Το άρθρο 48, παράγραφος 7, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν εφαρμόζεται στα ακόλουθα άρθρα:

— Άρθρο 311, τρίτο και τέταρτο εδάφιο,

— Άρθρο 312, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο,

— Άρθρο 352, και

— Άρθρο 354.

Άρθρο354

(πρώην άρθρο 309 της ΣΕΚ)

Για τους σκοπούς του άρθρου 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά την αναστολή ορισμένων δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιδιότητα μέλους της Ένωσης, το μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύει το εν λόγω κράτος μέλος δεν συμμετέχει στη ψηφοφορία και το εν λόγω κράτος μέλος δεν λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό του ενός τρίτου ή των τεσσάρων πέμπτων των κρατών μελών που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 του εν λόγω άρθρου. Τυχόν αποχή παρόντων ή αντιπροσωπευόμενων μελών δεν εμποδίζει την έκδοση των αποφάσεων της παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου.

Για την έκδοση των αποφάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφοι 3 και 4, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η ειδική πλειοψηφία ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 238, παράγραφος 3, σημείο β) της παρούσας Συνθήκης.

Όταν, ύστερα από απόφαση αναστολής των δικαιωμάτων ψήφου που έχει εκδοθεί σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία βασιζόμενο σε διάταξη των Συνθηκών, αυτή η ειδική πλειοψηφία ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 238, παράγραφος 3, στοιχείο β) της παρούσας Συνθήκης, ή, εάν το Συμβούλιο ενεργεί μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, σύμφωνα με το άρθρο 238, παράγραφος 3, σημείο α).

▼B

Για τους σκοπούς του άρθρου 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει με την πλειοψηφία των δύο τρίτων των ψηφισάντων, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία των μελών του το απαρτίζουν.

Άρθρο 355

(πρώην άρθρο 299, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο,και παράγραφοι 3 έως 6, της ΣΕΚ)

Πλην των διατάξεων του άρθρου 52 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση περί του πεδίου εδαφικής εφαρμογής των Συνθηκών, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις:

1. Οι διατάξεις των Συνθηκών ισχύουν στη Γουαδελούπη, τη Γαλλική Γουιάνα, τη Μαρτινίκα, ►M4 τη Μαγιότ, ◄ τη Ρεϋνιόν, ►M2 ———— ◄ τον Άγιο Μαρτίνο,τις Αζόρες, τη Μαδέρα και τις Καναρίες Νήσους σύμφωνα με το άρθρο 349.

2. Για τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ, ισχύει το ιδιαίτερο καθεστώς συνδέσεως που ορίζεται στο τέταρτο μέρος.

   Οι Συνθήκες δεν εφαρμόζονται στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη που διατηρούν ιδιαίτερες σχέσεις με το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας και δεν αναφέρονται στο ανωτέρω Παράρτημα.

3. Οι διατάξεις των Συνθηκών εφαρμόζονται στα ευρωπαϊκά εδάφη, για τις εξωτερικές σχέσεις των οποίων υπεύθυνο είναι ένα κράτος μέλος.

4. Οι διατάξεις των Συνθηκών εφαρμόζονται στα νησιά Åland, σύμφωνα με τις διατάξεις που αναφέρονται στο Πρωτόκολλο αριθ. 2 της πράξης περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας.

5. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 52 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις παραγράφους 1 έως 4 του παρόντος άρθρου:

   α) Οι Συνθήκες δεν εφαρμόζονται στις Νήσους Φερόες,

   β) οι Συνθήκες δεν εφαρμόζονται στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου στο Ακρωτήρι και τη Δεκέλεια της Κύπρου, παρά μόνο στο βαθμό που απαιτείται προκειμένου να εξασφαλισθεί η εφαρμογή των διευθετήσεων που ορίζονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας στην Κύπρο, το οποίο προσαρτάται στην Πράξη περί των όρων προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σύμφωνα με τους όρους του εν λόγω Πρωτοκόλλου,

▼B

γ) οι διατάξεις των Συνθηκών εφαρμόζονται στις αγγλονορμανδικές νήσους και στη νήσο Μαν, μόνον εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για να διασφαλισθεί η εφαρμογή του καθεστώτος που προβλέπει για τις νήσους αυτές η συνθήκη της 22ας Ιανουαρίου 1972 περί προσχωρήσεως νέων κρατών μελών στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενεργείας.

6. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, μετά από πρωτοβουλία του ενδιαφερομένου κράτους μέλους, δύναται να θεσπίσει απόφαση, η οποία τροποποιεί το καθεστώς, έναντι της Ένωσης, χώρας ή εδάφους της Δανίας, της Γαλλίας ή των Κάτω Χωρών των παραγράφων 1 και 2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει ομοφώνως μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή.

Άρθρο 356

(πρώην άρθρο 312 της ΣΕΚ)

Η παρούσα Συνθήκη ισχύει επί απεριόριστο χρόνο.

Άρθρο 357

(πρώην άρθρο 313 της ΣΕΚ)

Η παρούσα Συνθήκη θα κυρωθεί από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη συμφώνως προς τους συνταγματικούς τους κανόνες. Τα έγγραφα κυρώσεως θα κατατεθούν στην κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας.

Η παρούσα Συνθήκη αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του τελευταίου εγγράφου κυρώσεως. Αν η κατάθεση αυτή απέχει λιγότερο από δεκαπέντε ημέρες από την αρχή του επόμενου μήνα, η Συνθήκη αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του δεύτερου μήνα από της ημερομηνίας της καταθέσεως.

Άρθρο 358

Οι διατάξεις του άρθρου 55 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση εφαρμόζονται στην παρούσα Συνθήκη.

ΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι υπέγραψαν την παρούσα Συνθήκη.

Έγινε στη Ρώμη, στις είκοσι πέντε Μαρτίου χίλια εννιακόσια πενήντα επτά.

(*Ο κατάλογος των υπογραφόντων δεν αναπαράγεται*)

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 1)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΡΟΛΟ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι ο τρόπος με τον οποίο ασκείται ο έλεγχος από τα εθνικά κοινοβούλια στις κυβερνήσεις τους σχετικά με δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί αντικείμενο της συνταγματικής οργάνωσης και πρακτικής εκάστου κράτους μέλους,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ενθαρρύνουν τη μεγαλύτερη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να ενισχύσουν τη δυνατότητά τους να εκφράζουν τις απόψεις τους σχετικά με τα σχέδια νομοθετικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και σχετικά με άλλα ζητήματα τα οποία μπορεί να παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα εθνικά κοινοβούλια,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΩΝ

Άρθρο 1

Τα έγγραφα διαβουλεύσεων της Επιτροπής (πράσινες βίβλοι, λευκές βίβλοι και ανακοινώσεις) διαβιβάζονται από την Επιτροπή απευθείας στα εθνικά κοινοβούλια όταν δημοσιευθούν. Η Επιτροπή διαβιβάζει επίσης στα εθνικά κοινοβούλια το ετήσιο νομοθετικό πρόγραμμα καθώς και κάθε άλλη πράξη νομοθετικού προγραμματισμού ή πολιτικής στρατηγικής, ταυτόχρονα με τη διαβίβασή τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

Άρθρο 2

Τα σχέδια νομοθετικών πράξεων που απευθύνονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο διαβιβάζονται στα εθνικά κοινοβούλια.

Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου, ως «σχέδιο νομοθετικής πράξης» νοούνται οι προτάσεις της Επιτροπής, οι πρωτοβουλίες ομάδας κρατών μελών, οι πρωτοβουλίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τα αιτήματα του Δικαστηρίου, οι συστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ►C2 και τα αιτήματα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, που επιδιώκουν την έκδοση νομοθετικής πράξης. ◄

Τα σχέδια νομοθετικών πράξεων που προέρχονται από την Επιτροπή διαβιβάζονται απευθείας από την Επιτροπή στα εθνικά κοινοβούλια, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ταυτόχρονα.

▼B

Τα σχέδια νομοθετικών πράξεων που προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαβιβάζονται απευθείας από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στα εθνικά κοινοβούλια.

Τα σχέδια νομοθετικών πράξεων που προέρχονται από ομάδα κρατών μελών, από το Δικαστήριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων διαβιβάζονται από το Συμβούλιο στα εθνικά κοινοβούλια.

Άρθρο 3

Τα εθνικά κοινοβούλια μπορούν να απευθύνουν στους προέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής αιτιολογημένη γνώμη όσον αφορά τη συμβατότητα ενός σχεδίου νομοθετικής πράξης με την αρχή της επικουρικότητας, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Εάν το σχέδιο νομοθετικής πράξης προέρχεται από ομάδα κρατών μελών, ο πρόεδρος του Συμβουλίου διαβιβάζει την ή τις αιτιολογημένες γνώμες στις κυβερνήσεις των εν λόγω κρατών μελών.

Εάν το σχέδιο νομοθετικής πράξης προέρχεται από το Δικαστήριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ο πρόεδρος του Συμβουλίου διαβιβάζει την ή τις αιτιολογημένες γνώμες στο οικείο θεσμικό ή άλλο όργανο.

Άρθρο 4

Τηρείται προθεσμία οκτώ εβδομάδων από τη στιγμή κατά την οποία σχέδιο νομοθετικής πράξης κατατίθεται ενώπιον των εθνικών κοινοβουλίων στις επίσημες γλώσσες της Ένωσης έως την ημερομηνία κατά την οποία αυτό εγγράφεται στην προσωρινή ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου με σκοπό είτε τη θέσπισή της είτε τον καθορισμό της θέσης του Συμβουλίου στο πλαίσιο νομοθετικής διαδικασίας. Εξαιρέσεις επιτρέπονται σε περίπτωση ανάγκης, τα αίτια της οποίας εκτίθενται στην πράξη ή τη θέση του Συμβουλίου. Εκτός δεόντως αιτιολογημένων επειγουσών περιπτώσεων, δεν επιτρέπεται να διαπιστωθεί συμφωνία όσον αφορά σχέδιο νομοθετικής πράξης κατά τις οκτώ αυτές εβδομάδες. Εκτός δεόντως αιτιολογημένων επειγουσών περιπτώσεων, τηρείται προθεσμία δέκα ημερών από την εγγραφή του σχεδίου νομοθετικής πρότασης στην προσωρινή ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου έως τον καθορισμό της θέσης του Συμβουλίου.

Άρθρο 5

Οι ημερήσιες διατάξεις και τα αποτελέσματα των συνόδων του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των πρακτικών των συνόδων κατά τη διάρκεια των οποίων το Συμβούλιο εξετάζει σχέδια νομοθετικών πράξεων, διαβιβάζονται απευθείας στα εθνικά κοινοβούλια, ταυτόχρονα με τη διαβίβασή τους στις κυβερνήσεις των κρατών μελών.

Άρθρο 6

Όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προτίθεται να επικαλεσθεί τη διάταξη του άρθρου 48, παράγραφος 7, πρώτο ή δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα εθνικά κοινοβούλια ενημερώνονται για την πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τουλάχιστον έξι μήνες πριν από την έκδοση απόφασης.

▼B

Άρθρο 7

Το Ελεγκτικό Συνέδριο διαβιβάζει για ενημερωτικούς λόγους την ετήσια έκθεσή του στα εθνικά κοινοβούλια ταυτόχρονα με τη διαβίβασή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

Άρθρο 8

Στις περιπτώσεις εθνικών κοινοβουλευτικών συστημάτων που αποτελούνται από περισσότερα του ενός σώματα αντιπροσώπων, τα άρθρα 1 έως 7 εφαρμόζονται στα σώματα που τα απαρτίζουν.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΔΙΑΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 9

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια καθορίζουν από κοινού την οργάνωση και την προώθηση αποτελεσματικής και τακτικής διακοινοβουλευτικής συνεργασίας στο εσωτερικό της Ένωσης.

Άρθρο 10

Διάσκεψη κοινοβουλευτικών οργάνων ειδικευμένων στις υποθέσεις της Ένωσης δύναται να υποβάλει οποιαδήποτε εισήγηση κρίνει σκόπιμη ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Η διάσκεψη αυτή προωθεί επίσης την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ιδίως μεταξύ των ειδικευμένων επιτροπών τους. Μπορεί επίσης να οργανώνει διακοινοβουλευτικές διασκέψεις σχετικά με συγκεκριμένα θέματα, και ιδίως για τη συζήτηση θεμάτων κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας. Οι εισηγήσεις της διάσκεψης δεν δεσμεύουν με κανένα τρόπο τα εθνικά κοινοβούλια ούτε προδικάζουν τη θέση τους.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 2)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να εξασφαλίσουν ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν εγγύτερα στους πολίτες της Ένωσης,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΑ να καθορίσουν τους όρους εφαρμογής των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας που καθιερώνονται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και να θεσπίσουν σύστημα ελέγχου της εφαρμογής των εν λόγω αρχών,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Άρθρο 1

Κάθε θεσμικό όργανο μεριμνά συνεχώς για την τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας που καθορίζονται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 2

Η Επιτροπή προβαίνει σε ευρείες διαβουλεύσεις πριν υποβάλει πρόταση νομοθετικής πράξης. Κατά τις διαβουλεύσεις αυτές πρέπει να συνεκτιμάται, κατά περίπτωση, η περιφερειακή και τοπική διάσταση των προβλεπομένων δράσεων. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις, η Επιτροπή δεν προβαίνει στις διαβουλεύσεις αυτές. Αιτιολογεί την απόφασή της στην πρότασή της.

Άρθρο 3

Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου, ως «σχέδιο νομοθετικής πράξης» νοούνται οι προτάσεις της Επιτροπής, οι πρωτοβουλίες ομάδας κρατών μελών, οι πρωτοβουλίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τα αιτήματα του Δικαστηρίου, οι συστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και τα αιτήματα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων που επιδιώκουν την έκδοση νομοθετικής πράξης.

Άρθρο 4

Η Επιτροπή διαβιβάζει τα σχέδια νομοθετικών πράξεων καθώς και τα τροποποιημένα της σχέδια ταυτόχρονα στα εθνικά κοινοβούλια και στον νομοθέτη της Ένωσης.

▼B

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαβιβάζει τα σχέδια νομοθετικών πράξεων τα οποία υποβάλλει καθώς και τα τροποποιημένα του σχέδια στα εθνικά κοινοβούλια.

Το Συμβούλιο διαβιβάζει τα σχέδια νομοθετικών πράξεων τα οποία προέρχονται από ομάδα κρατών μελών, από το Δικαστήριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, καθώς και τα τροποποιημένα σχέδια, στα εθνικά κοινοβούλια των κρατών μελών.

Τα νομοθετικά ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και οι θέσεις του Συμβουλίου διαβιβάζονται από αυτά τα θεσμικά όργανα στα εθνικά κοινοβούλια μόλις εκδοθούν.

Άρθρο 5

Τα σχέδια νομοθετικών πράξεων αιτιολογούνται σε σχέση με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Κάθε σχέδιο νομοθετικής πράξης πρέπει να περιλαμβάνει εμπεριστατωμένη έκθεση βάσει της οποίας μπορεί να κριθεί η τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Η εν λόγω έκθεση πρέπει να περιέχει στοιχεία εκτίμησης των δημοσιονομικών επιπτώσεων της πράξης καθώς και, εφόσον πρόκειται για οδηγία, των συνεπειών της ως προς τις ρυθμίσεις που πρέπει να εφαρμοσθούν από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης, ενδεχομένως, της περιφερειακής νομοθεσίας. Οι λόγοι που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ένας στόχος της Ένωσης μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης στηρίζονται σε ποιοτικούς και, οσάκις είναι δυνατόν, σε ποσοτικούς δείκτες. Στα σχέδια νομοθετικών πράξεων λαμβάνεται δεόντως υπόψη η ανάγκη το τυχόν οικονομικό ή διοικητικό βάρος που βαρύνει την Ένωση, τις εθνικές κυβερνήσεις, τις περιφερειακές ή τοπικές αρχές, τους οικονομικούς φορείς και τους πολίτες να είναι το ελάχιστο δυνατό και ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο στόχο.

Άρθρο 6

Κάθε εθνικό κοινοβούλιο ή κάθε σώμα εθνικού κοινοβουλίου μπορεί, εντός προθεσμίας οκτώ εβδομάδων από την ημερομηνία διαβίβασης ενός σχεδίου νομοθετικής πράξης, στις επίσημες γλώσσες της Ένωσης, να απευθύνει προς τους προέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής αιτιολογημένη γνώμη στην οποία εκτίθενται οι λόγοι για τους οποίους εκτιμά ότι το εν λόγω σχέδιο δεν συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας. Εναπόκειται σε κάθε εθνικό κοινοβούλιο ή σώμα εθνικού κοινοβουλίου να συμβουλευθεί, κατά περίπτωση, τα περιφερειακά κοινοβούλια που έχουν νομοθετικές εξουσίες.

Εάν το σχέδιο νομοθετικής πράξης προέρχεται από ομάδα κρατών μελών, ο πρόεδρος του Συμβουλίου διαβιβάζει τη γνώμη στις κυβερνήσεις των εν λόγω κρατών μελών.

Εάν το σχέδιο νομοθετικής πράξης προέρχεται από το Δικαστήριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ο πρόεδρος του Συμβουλίου διαβιβάζει τη γνώμη στο οικείο θεσμικό ή άλλο όργανο.

▼B

Άρθρο 7

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή, καθώς και, κατά περίπτωση, η ομάδα των κρατών μελών, το Δικαστήριο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, εφόσον το σχέδιο νομοθετικής πράξης προέρχεται από αυτά, λαμβάνουν υπόψη τις αιτιολογημένες γνώμες που εκδίδουν τα εθνικά κοινοβούλια ή σώμα εθνικού κοινοβουλίου.

Κάθε εθνικό κοινοβούλιο έχει δύο ψήφους, οι οποίες επιμερίζονται ανάλογα με το ισχύον εθνικό κοινοβουλευτικό σύστημα. Στην περίπτωση εθνικού κοινοβουλευτικού συστήματος με δύο σώματα, κάθε σώμα έχει μία ψήφο.

2. Εάν οι αιτιολογημένες γνώμες που κρίνουν ότι σχέδιο νομοθετικής πράξης δεν τηρεί την αρχή της επικουρικότητας αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ένα τρίτο του συνόλου των ψήφων που έχουν τα εθνικά κοινοβούλια σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1, το σχέδιο επανεξετάζεται. Το όριο αυτό καθορίζεται στο ένα τέταρτο των ψήφων όταν πρόκειται για σχέδιο νομοθετικής πράξης υποβαλλόμενο βάσει του άρθρου 76 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Μετά την επανεξέταση αυτή, η Επιτροπή ή, κατά περίπτωση, η ομάδα κρατών μελών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Δικαστήριο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, εφόσον το σχέδιο νομοθετικής πράξης προέρχεται από αυτά, μπορεί να αποφασίσει να διατηρήσει, να τροποποιήσει ή να αποσύρει το σχέδιο. Η απόφαση αυτή πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

3. Εξάλλου, στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας, εάν οι αιτιολογημένες γνώμες που κρίνουν ότι πρόταση νομοθετικής πράξης δεν τηρεί την αρχή της επικουρικότητας αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον την απλή πλειοψηφία των ψήφων που έχουν τα εθνικά κοινοβούλια σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1, η πρόταση επανεξετάζεται. Μετά την επανεξέταση αυτή, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να διατηρήσει, να τροποποιήσει ή να αποσύρει την πρόταση.

Εάν επιλέξει να την διατηρήσει, η Επιτροπή οφείλει να εξηγήσει, σε αιτιολογημένη γνώμη, τους λόγους για τους οποίους κρίνει ότι η πρόταση νομοθετικής πράξης συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας. Η εν λόγω αιτιολογημένη γνώμη, καθώς και οι αιτιολογημένες γνώμες των εθνικών κοινοβουλίων, πρέπει να διαβιβάζονται στο νομοθέτη της Ένωσης, ώστε να λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία:

α) πριν από την ολοκλήρωση της πρώτης ανάγνωσης, ο νομοθέτης (το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο) εξετάζει τη συμβατότητα της νομοθετικής πρότασης με την αρχή της επικουρικότητας, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τους λόγους που προέβαλε και συμμερίσθηκε η πλειοψηφία των εθνικών κοινοβουλίων, καθώς και την αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής,

β) εάν, λόγω πλειοψηφίας 55 % των μελών του Συμβουλίου ή πλειοψηφίας των ψηφισάντων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ο νομοθέτης κρίνει ότι η πρόταση δεν είναι συμβατή με την αρχή της επικουρικότητας, δεν συνεχίζεται η εξέταση της νομοθετικής πρότασης.

▼B

Άρθρο 8

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί των προσφυγών λόγω παραβίασης, από νομοθετική πράξη, της αρχής της επικουρικότητας, οι οποίες ασκούνται σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 263 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από κράτος μέλος ή διαβιβάζονται από κράτος μέλος, σύμφωνα με την εσωτερική έννομη τάξη του, εξ ονόματος του εθνικού κοινοβουλίου του ή ενός σώματος του εν λόγω κοινοβουλίου.

Σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο, οι προσφυγές αυτές μπορούν να ασκούνται επίσης από την Επιτροπή των Περιφερειών όσον αφορά νομοθετικές πράξεις για την έκδοση των οποίων η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει τη διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών.

Άρθρο 9

Η Επιτροπή υποβάλλει κάθε χρόνο στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στα εθνικά κοινοβούλια έκθεση όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η εν λόγω ετήσια έκθεση διαβιβάζεται επίσης στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 3)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ορίσουν τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προβλέπεται στο άρθρο 281της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

Άρθρο 1

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης συγκροτείται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις των Συνθηκών, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΚΑΕ) και του παρόντος Οργανισμού.

ΤΙΤΛΟΣ I

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΝ

Άρθρο 2

Κάθε δικαστής, πριν αναλάβει τα καθήκοντά του, ορκίζεται ενώπιον του Δικαστηρίου συνερχομένου σε δημοσία συνεδρίαση ότι θα ασκεί τα καθήκοντά του με πλήρη αμεροληψία και ευσυνειδήτως και ότι δεν θα αποκαλύπτει το απόρρητο των διασκέψεων.

Άρθρο 3

Οι δικαστές απολαύουν ετεροδικίας. Σε ό,τι αφορά τις πράξεις τους, συμπεριλαμβανομένων όσων εξέφρασαν εγγράφως ή προφορικώς, υπό την επίσημη ιδιότητά τους, εξακολουθούν να απολαύουν της ετεροδικίας και μετά τη λήξη των καθηκόντων τους.

Το Δικαστήριο, συνεδριάζον εν ολομελεία, δύναται να άρει την ετεροδικία. Όταν η απόφαση αφορά μέλος του Γενικού Δικαστηρίου ή ειδικευμένου δικαστηρίου, το Δικαστήριο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το οικείο δικαστήριο.

Σε περίπτωση που μετά την άρση της ετεροδικίας ασκηθεί κατά δικαστού ποινική δίωξη, ο δικαστής αυτός δύναται να δικασθεί σε κάθε κράτος μέλος μόνον από την αρμοδία αρχή η οποία δικάζει τους δικαστές που ανήκουν στο ανώτατο εθνικό δικαστήριο.

▼B

Τα άρθρα 11 έως 14 και το άρθρο 17 του Πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζονται επί των δικαστών, των γενικών εισαγγελέων, του γραμματέως και των βοηθών εισηγητών του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την επιφύλαξη των διατάξεων που αφορούν την ετεροδικία των δικαστών οι οποίες αναφέρονται στα προηγούμενα εδάφια.

Άρθρο 4

Οι δικαστές δεν δύνανται να ασκούν κανένα πολιτικό ή διοικητικό λειτούργημα.

Δεν δύνανται, εκτός αν το Συμβούλιο με απλή πλειοψηφία, το επιτρέψει κατ' εξαίρεση, να ασκούν καμμία επαγγελματική δραστηριότητα, αμειβόμενη ή μη.

Κατά την εγκατάστασή τους, αναλαμβάνουν επισήμως την υποχρέωση να τηρούν, κατά τη διάρκεια της ασκήσεως των καθηκόντων τους και μετά τη λήξη τους, τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το αξίωμά τους, ιδίως τα καθήκοντα της εντιμότητας και της διακριτικότητας ως προς την αποδοχή, μετά τη λήξη αυτή, ορισμένων καθηκόντων ή ορισμένων πλεονεκτημάτων.

Σε περίπτωση αμφιβολίας, αποφασίζει το Δικαστήριο. Όταν η απόφαση αφορά μέλος του Γενικού Δικαστηρίου ή ειδικευμένου δικαστηρίου, το Δικαστήριο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το οικείο δικαστήριο

Άρθρο 5

Εκτός των τακτικών ανανεώσεων και των θανάτων, τα καθήκοντα του δικαστού λήγουν ατομικώς διά παραιτήσεως.

Σε περίπτωση παραιτήσεως δικαστού, η επιστολή της παραιτήσεώς του απευθύνεται στον πρόεδρο του Δικαστηρίου για να διαβιβασθεί στον πρόεδρο του Συμβουλίου. Με την κοινοποίηση αυτή, η θέση καθίσταται κενή.

Εκτός από τις περιπτώσεις εφαρμογής του άρθρου 6, κάθε δικαστής συνεχίζει να ασκεί τα καθήκοντά του μέχρι να αναλάβει καθήκοντα ο διάδοχός του.

Άρθρο 6

Οι δικαστές δεν δύνανται να απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους, ούτε να κηρύσσονται έκπτωτοι του δικαιώματός τους προς συνταξιοδότηση ή άλλων αντ' αυτού πλεονεκτημάτων, εκτός εάν, με ομόφωνη απόφαση των δικαστών και των γενικών εισαγγελέων του Δικαστηρίου, έπαυσαν να ανταποκρίνονται στις απαιτούμενες προϋποθέσεις ή να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το αξίωμά τους. Ο ενδιαφερόμενος δεν μετέχει στις διασκέψεις αυτές. Όταν ο εν λόγω δικαστής είναι μέλος του Γενικού Δικαστηρίου ή ειδικευμένου δικαστηρίου, το Δικαστήριο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το οικείο δικαστήριο.

Ο γραμματεύς γνωστοποιεί την απόφαση του Δικαστηρίου στους προέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής και την κοινοποιεί στον πρόεδρο του Συμβουλίου.

Σε περίπτωση αποφάσεως που απαλλάσσει τον δικαστή από τα καθήκοντά του, με την τελευταία αυτή κοινοποίηση καθίσταται η θέση κενή.

▼B

Άρθρο 7

Οι δικαστές τα καθήκοντα των οποίων λήγουν πριν από την εκπνοή της θητείας τους, αντικαθίστανται για το υπόλοιπο διάστημα της θητείας τους.

Άρθρο 8

Οι διατάξεις των άρθρων 2 έως 7 εφαρμόζονται και επί των γενικών εισαγγελέων.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

▼M6

Άρθρο 9

Όταν, ανά τριετία, αντικαθίστανται μερικώς οι δικαστές, αντικαθίσταται το ήμισυ του αριθμού των δικαστών. Εάν ο αριθμός των δικαστών είναι περιττός, ο αριθμός των δικαστών που αντικαθίστανται θα πρέπει εναλλάξ να είναι ο επόμενος αριθμός άνω του ημίσεος του αριθμού των δικαστών και ο επόμενος αριθμός κάτω του ημίσεος.

Το πρώτο εδάφιο ισχύει επίσης και κατά την ανά τριετία μερική αντικατάσταση των γενικών εισαγγελέων.

▼M5

Άρθρο 9α

Οι δικαστές εκλέγουν μεταξύ τους τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου για περίοδο τριών ετών. Η θητεία τους μπορεί να ανανεωθεί.

Ο αντιπρόεδρος επικουρεί τον πρόεδρο σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στον κανονισμό διαδικασίας. Αντικαθιστά τον πρόεδρο σε περίπτωση κωλύματός του ή χηρείας της θέσεως του προέδρου.

▼B

Άρθρο 10

Ο γραμματεύς ορκίζεται ενώπιον του Δικαστηρίου ότι θα ασκεί τα καθήκοντά του με πλήρη αμεροληψία και ευσυνειδήτως και ότι δεν θα αποκαλύπτει το απόρρητο των διασκέψεων.

Άρθρο 11

Το Δικαστήριο ρυθμίζει την αναπλήρωση του γραμματέως σε περίπτωση κωλύματός του.

Άρθρο 12

Στο Δικαστήριο διατίθενται υπάλληλοι και λοιπό προσωπικό για να διασφαλισθεί η λειτουργία του. Οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό υπάγονται στο γραμματέα υπό την εποπτεία του προέδρου.

▼B

Άρθρο 13

Αιτήσει του Δικαστηρίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία μπορούν να προβλέψουν το διορισμό βοηθών εισηγητών και να καθορίσουν την υπηρεσιακή τους κατάσταση. Οι βοηθοί εισηγητές δύνανται να καλούνται, σύμφωνα με τους όρους που θα καθορισθούν από τον κανονισμό διαδικασίας, να συμμετέχουν στην προπαρασκευή των υποθέσεων των οποίων έχει επιληφθεί το Δικαστήριο και να συνεργάζονται με τον εισηγητή δικαστή.

Οι βοηθοί εισηγητές, επιλεγόμενοι μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και συγκεντρώνουν τα αναγκαία νομικά προσόντα, διορίζονται από το Συμβούλιο με απλή πλειοψηφία. Ορκίζονται ενώπιον του Δικαστηρίου ότι θα ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη αμεροληψία και ευσυνειδήτως και ότι δεν θα αποκαλύπτουν το απόρρητο των διασκέψεων.

Άρθρο 14

Οι δικαστές, οι γενικοί εισαγγελείς και ο γραμματεύς υποχρεούνται να διαμένουν στον τόπο της έδρας του Δικαστηρίου.

Άρθρο 15

Το Δικαστήριο παραμένει διαρκώς σε λειτουργία. Η διάρκεια των δικαστικών διακοπών ορίζεται από το Δικαστήριο, λαμβανομένων υπόψη των αναγκών της υπηρεσίας.

Άρθρο 16

Το Δικαστήριο συγκροτεί στους κόλπους του τμήματα από τα μέλη του, αποτελούμενα από τρεις και πέντε δικαστές. Οι δικαστές εκλέγουν μεταξύ τους τους προέδρους των τμημάτων. Οι πρόεδροι των πενταμελών τμημάτων εκλέγονται για τρία έτη. Η θητεία τους μπορεί να ανανεωθεί μία φορά.

▼M5

Το τμήμα μείζονος συνθέσεως περιλαμβάνει δεκαπέντε δικαστές. Προεδρεύεται από τον πρόεδρο του Δικαστηρίου. Στο τμήμα μείζονος συνθέσεως συμμετέχουν επίσης ο αντιπρόεδρος του Δικαστηρίου και, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στον κανονισμό διαδικασίας, τρεις από τους προέδρους πενταμελών τμημάτων και άλλους δικαστές.

▼B

Το Δικαστήριο συνέρχεται ως τμήμα μείζονος συνθέσεως όταν το ζητεί ως διάδικος ένα κράτος μέλος ή ένα θεσμικό όργανο της Ένωσης.

Το Δικαστήριο συνέρχεται εν ολομελεία όταν εκδικάζει υποθέσεις, κατ' εφαρμογή του άρθρου 228 παράγραφος 2, του άρθρου 245 παράγραφος 2, του άρθρου 247 ή του άρθρου 286 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εξάλλου, το Δικαστήριο, όταν εκτιμά ότι η υπόθεση την οποία εκδικάζει είναι εξαιρετικής σημασίας, δύναται, μετά την ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, να αποφασίσει να παραπέμψει την υπόθεση στην ολομέλεια.

▼B

Άρθρο 17

Το Δικαστήριο συνεδριάζει εγκύρως μόνον με περιττό αριθμό δικαστών.

Οι αποφάσεις των τμημάτων που αποτελούνται από τρεις ή πέντε δικαστές είναι έγκυρες μόνον εάν λαμβάνονται από τρεις δικαστές.

▼M5

Οι αποφάσεις του τμήματος μείζονος συνθέσεως είναι έγκυρες μόνον εάν παρίστανται ένδεκα δικαστές.

Οι αποφάσεις της ολομέλειας του Δικαστηρίου είναι έγκυρες μόνον εάν παρίστανται δεκαεπτά δικαστές.

▼B

Σε περίπτωση κωλύματος δικαστού ενός τμήματος, δύναται να καλείται δικαστής ενός άλλου τμήματος, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από τον κανονισμό διαδικασίας.

Άρθρο 18

Οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς δεν δύνανται να μετέχουν στην εκδίκαση υποθέσεως στην οποία είχαν προηγουμένως λάβει μέρος ως εκπρόσωποι, σύμβουλοι ή δικηγόροι ενός των διαδίκων, ή στην οποία εκλήθησαν να εκφέρουν γνώμη ως μέλη δικαστηρίου, επιτροπής ερεύνης ή υπό οποιαδήποτε άλλη ιδιότητα.

Εάν δικαστής ή γενικός εισαγγελεύς κρίνει ότι δεν δύναται, για ειδικό λόγο, να μετάσχει στην εκδίκαση ή την εξέταση ορισμένης υποθέσεως, το αναφέρει στον πρόεδρο. Στην περίπτωση που ο πρόεδρος κρίνει ότι δικαστής ή γενικός εισαγγελέας δεν πρέπει, για ειδικό λόγο, να μετάσχει στην εκδίκαση ή να προβεί σε προτάσεις σε ορισμένη υπόθεση, ειδοποιεί σχετικά τον ενδιαφερόμενο.

Σε περίπτωση δυσχέρειας κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, αποφασίζει το Δικαστήριο.

Οι διάδικοι δεν δύνανται, επικαλούμενοι είτε την ιθαγένεια δικαστού είτε την απουσία, από το Δικαστήριο ή από τμήμα του, δικαστού της ιθαγενείας τους, να ζητούν τη μεταβολή της συνθέσεως του Δικαστηρίου ή τμήματός του.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Άρθρο 19

Τα κράτη μέλη καθώς και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης αντιπροσωπεύονται ενώπιον του Δικαστηρίου από εκπρόσωπο που διορίζεται για κάθε υπόθεση· ο εκπρόσωπος δύναται να επικουρείται από σύμβουλο ή δικηγόρο.

Κατά τον ίδιο τρόπο εκπροσωπούνται και τα συμβαλλόμενα στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο κράτη, εκτός των κρατών μελών, καθώς και η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ που προβλέπεται από την εν λόγω συμφωνία.

Οι λοιποί διάδικοι εκπροσωπούνται από δικηγόρο.

▼B

Μόνον ο δικηγόρος που έχει δικαίωμα παραστάσεως ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους ή άλλου κράτους συμβαλλόμενου στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, δικαιούται να εκπροσωπεί ή να επικουρεί διάδικο ενώπιον του Δικαστηρίου.

Οι εκπρόσωποι, σύμβουλοι και δικηγόροι παριστάμενοι ενώπιον του Δικαστηρίου απολαύουν των αναγκαίων δικαιωμάτων και εγγυήσεων για την ανεξάρτητη άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τους όρους που θα καθορισθούν από τον κανονισμό διαδικασίας.

Το Δικαστήριο απολαύει έναντι των συμβούλων και δικηγόρων, οι οποίοι παρίστανται ενώπιόν του, των εξουσιών που αναγνωρίζονται συνήθως επί του θέματος στα δικαστήρια, σύμφωνα με τους όρους που θα καθορισθούν από τον ίδιο κανονισμό.

Οι καθηγητές υπήκοοι των κρατών μελών, η νομοθεσία των οποίων τους αναγνωρίζει δικαίωμα παραστάσεως σε δικαστήριο, απολαύουν ενώπιον του Δικαστηρίου των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται από το παρόν άρθρο στους δικηγόρους.

Άρθρο 20

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου περιλαμβάνει δύο στάδια: την έγγραφη και την προφορική διαδικασία.

Η έγγραφη διαδικασία περιλαμβάνει τη γνωστοποίηση στους διαδίκους καθώς και στα θεσμικά όργανα της Ένωσης οι αποφάσεις των οποίων προσβάλλονται, των αιτήσεων, υπομνημάτων, απαντήσεων και παρατηρήσεων και, ενδεχομένως, των αντικρούσεων, καθώς και όλων των προς υποστήριξη στοιχείων και εγγράφων ή των επισήμων αντιγράφων τους.

Οι γνωστοποιήσεις γίνονται επιμελεία του γραμματέως κατά τη σειρά και εντός των προθεσμιών που καθορίζει ο κανονισμός διαδικασίας.

▼M5

Η προφορική διαδικασία περιλαμβάνει την υπό του Δικαστηρίου ακρόαση των εκπροσώπων, συμβούλων και δικηγόρων και των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα, καθώς και, ενδεχομένως, την εξέταση των μαρτύρων και των πραγματογνωμόνων.

▼B

Το Δικαστήριο, όταν κρίνει ότι η υπόθεση δεν εγείρει κανένα νέο νομικό ζήτημα και μετά την ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, δύναται να αποφασίσει ότι η υπόθεση θα εκδικασθεί χωρίς προτάσεις του γενικού εισαγγελέα.

Άρθρο 21

Το Δικαστήριο επιλαμβάνεται κατόπιν προσφυγής που κατατίθεται στο γραμματέα. Το έγγραφο της προσφυγής πρέπει να περιέχει το όνομα και την κατοικία του προσφεύγοντος και την ιδιότητα του υπογράφοντος, το διάδικο ή τους διαδίκους κατά των οποίων η προσφυγή στρέφεται, το αντικείμενο της διαφοράς, τα αιτήματα και συνοπτική έκθεση των επικαλουμένων λόγων.

Το έγγραφο της προσφυγής πρέπει να συνοδεύεται, όπου απαιτείται, από την πράξη της οποίας ζητείται η ακύρωση ή, στην περίπτωση που αναφέρεται στο άρθρο 265 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από έγγραφο που βεβαιώνει τη χρονολογία της κλήσεως που προβλέπεται σε αυτό το άρθρο. Αν τα έγγραφα αυτά δεν είναι συνημμένα στο έγγραφο της προσφυγής, ο γραμματεύς καλεί τον ενδιαφερόμενο να τα προσκομίσει εντός ευλόγου προθεσμίας, χωρίς να δύναται να του αντιταχθεί το εκπρόθεσμο, σε περίπτωση που η κατάθεση γίνει μετά την πάροδο της προθεσμίας ασκήσεως της προσφυγής.

▼B

Άρθρο 22

Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 18 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, το Δικαστήριο επιλαμβάνεται κατόπιν προσφυγής που απευθύνεται στο γραμματέα. Η προσφυγή πρέπει να περιέχει το όνομα και την κατοικία του προσφεύγοντος και την ιδιότητα του υπογράφοντος, μνεία της αποφάσεως κατά της οποίας ασκείται η προσφυγή, τους αντιδίκους, το αντικείμενο της διαφοράς, τα αιτήματα και συνοπτική έκθεση των επικαλουμένων λόγων.

Η προσφυγή πρέπει να συνοδεύεται από ακριβές αντίγραφο της προσβαλλομένης αποφάσεως της επιτροπής διαιτησίας.

Εάν το Δικαστήριο απορρίψει την προσφυγή, η απόφαση της επιτροπής διαιτησίας καθίσταται οριστική.

Εάν το Δικαστήριο ακυρώσει την απόφαση της επιτροπής διαιτησίας, η διαδικασία δύναται να επαναληφθεί, όπου απαιτείται, επιμελεία ενός των διαδίκων, ενώπιον της επιτροπής διαιτησίας. Η επιτροπή οφείλει επί των νομικών ζητημάτων να συμμορφώνεται προς την απόφαση του Δικαστηρίου.

Άρθρο 23

▼M12

Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η απόφαση του εθνικού δικαστηρίου που αναστέλλει τη διαδικασία και παραπέμπει υπόθεση στο Δικαστήριο, κοινοποιείται προς αυτό επιμελεία του εθνικού δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται, εν συνεχεία, επιμελεία του γραμματέως του Δικαστηρίου, στους ενδιαφερομένους διαδίκους, στα κράτη μέλη, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, καθώς και στο θεσμικό ή λοιπό όργανο ή τον οργανισμό της Ένωσης που έχει εκδώσει την πράξη το κύρος ή η ερμηνεία της οποίας αμφισβητείται.

Εντός προθεσμίας δύο μηνών από την τελευταία αυτή κοινοποίηση, οι διάδικοι, τα κράτη μέλη, η Επιτροπή και, εφόσον κρίνουν ότι έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα ζητήματα που εγείρει η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχουν το δικαίωμα να καταθέτουν στο Δικαστήριο υπομνήματα ή γραπτές παρατηρήσεις. Κατά περίπτωση, το θεσμικό ή λοιπό όργανο ή ο οργανισμός που εξέδωσε την πράξη της οποίας το κύρος ή η ερμηνεία αμφισβητείται δικαιούται επίσης να καταθέτει υπομνήματα ή γραπτές παρατηρήσεις.

▼B

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η απόφαση του εθνικού δικαστηρίου κοινοποιείται, επιπλέον, επιμελεία του γραμματέως του Δικαστηρίου, στα συμβαλλόμενα στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο κράτη, εκτός των κρατών μελών, καθώς και στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ που προβλέπεται από την εν λόγω συμφωνία · τα κράτη αυτά και η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ έχουν το δικαίωμα, εντός προθεσμίας δύο μηνών από της κοινοποιήσεως και οσάκις υφίσταται σχέση με έναν από τους τομείς εφαρμογής της συμφωνίας, να καταθέτουν στο Δικαστήριο υπομνήματα ή έγγραφες παρατηρήσεις.

Οσάκις μια συμφωνία που έχει συναφθεί από το Συμβούλιο με ένα ή περισσότερα τρίτα κράτη και αφορά συγκεκριμένο τομέα προβλέπει ότι τα κράτη αυτά έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν υπομνήματα ή έγγραφες παρατηρήσεις στις περιπτώσεις στις οποίες στο Δικαστήριο υποβάλλεται από δικαστήριο κράτους μέλους προδικαστικό ερώτημα που εμπίπτει στον τομέα εφαρμογής της συμφωνίας, η απόφαση του εθνικού δικαστηρίου που περιέχει το ερώτημα κοινοποιείται επίσης στα ενδιαφερόμενα τρίτα κράτη, τα οποία μπορούν, εντός προθεσμίας δύο μηνών από της κοινοποιήσεως, να καταθέσουν υπομνήματα ή έγγραφες παρατηρήσεις στο Δικαστήριο.

▼**M12**

Τα υπομνήματα ή οι γραπτές παρατηρήσεις που καταθέτει ο ενδιαφερόμενος σύμφωνα με το παρόν άρθρο δημοσιεύονται στον ιστότοπο του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την περάτωση της υπόθεσης, εκτός εάν ο εν λόγω ενδιαφερόμενος εναντιώνεται στη δημοσίευση των δικών του γραπτών καταθέσεων.

▼**B**

Άρθρο 23α [1]

Ο κανονισμός διαδικασίας μπορεί να προβλέψει τη διεξαγωγή ταχείας διαδικασίας, για τις δε αιτήσιες εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως που αφορούν το χώρο ελευθερίας, ασφαλείας και δικαιοσύνης τη διεξαγωγή επείγουσας διαδικασία.

Στο πλαίσιο των διαδικασιών αυτών μπορεί να προβλέπει βραχύτερη προθεσμία σε σχέση με την προβλεπόμενη στο άρθο 23 όσον αφορά την κατάθεση υπομνημάτων ή γραπτών παρατηρήσεων και, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 20 τέταρτο εδάφιο, μπορεί να προβλέπεται η εκδίκαση της υποθέσεως χωρίς προτάσεις του γενικού εισαγγελέα.

Επιπλέον στο πλαίσιο της επείγουσας διαδικασίας μπορεί να προβλέπεται ο περιορισμός του αριθμού των διαδίκων και των λοιπών ενδιαφερομένων περί των οποίων γίνεται λόγος στο άρθρο 23 και στους οποίους έχει επιτραπεί η κατάθεση υπομνημάτων ή γραπτών παρατηρήσεων, στις δε περιπτώσεις εξαιρετικού επείγοντος, η παράλειψη του εγγράφου σταδίου της διαδικασίας.

Άρθρο 24

Το Δικαστήριο δύναται να ζητεί από τους διαδίκους να προσκομίζουν κάθε έγγραφο και να παρέχουν κάθε πληροφορία που επιθυμεί. Σε περίπτωση αρνήσεως, προβαίνει στη σχετική διαπίστωση.

Το Δικαστήριο δύναται επίσης να ζητεί από τα κράτη μέλη και τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς που δεν είναι διάδικοι, κάθε πληροφορία που κρίνει αναγκαία για τους σκοπούς της δίκης.

Άρθρο 25

Το Δικαστήριο δύναται οποτεδήποτε να αναθέτει πραγματογνωμοσύνη σε οποιοδήποτε πρόσωπο, σώμα, γραφείο, επιτροπή ή όργανο της εκλογής του.

Άρθρο 26

Οι μάρτυρες εξετάζονται σύμφωνα με τους όρους που θα καθορισθούν από τον κανονισμό διαδικασίας.

Άρθρο 27

Το Δικαστήριο έχει, έναντι των μη εμφανιζομένων μαρτύρων, τις εξουσίες που γενικώς αναγνωρίζονται επί του θέματος στα δικαστήρια και δύναται να επιβάλει χρηματικές κυρώσεις, σύμφωνα με τους όρους που θα καθορισθούν από τον κανονισμό διαδικασίας.

([1]) Άρθρο το οποίο εισήχθη με την απόφαση 2008/79/ΕΚ, Ευρατόμ (ΕΕ L 24 της 29ης Ιανουαρίου 2008, σ. 42).

▼B

Άρθρο 28

Οι μάρτυρες και οι πραγματογνώμονες δύνανται να εξετάζονται αφού ορκισθούν κατά τον τύπο που καθορίζεται από τον κανονισμό διαδικασίας ή κατά τον τρόπο που προβλέπει η εθνική νομοθεσία του μάρτυρος ή του πραγματογνώμονος.

Άρθρο 29

Το Δικαστήριο δύναται να διατάσσει την εξέταση μάρτυρος ή πραγματογνώμονος από τη δικαστική αρχή της κατοικίας του.

Η σχετική απόφαση απευθύνεται προς εκτέλεση στην αρμόδια δικαστική αρχή σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στον κανονισμό διαδικασίας. Τα έγγραφα που συντάσσονται κατά την εκτέλεση της αποφάσεως αυτής, αποστέλλονται στο Δικαστήριο σύμφωνα με τους αυτούς όρους.

Το Δικαστήριο φέρει τα έξοδα, με την επιφύλαξη να τα καταλογίσει, ενδεχομένως, σε βάρος των διαδίκων.

Άρθρο 30

Τα κράτη μέλη θεωρούν κάθε παράβαση του όρκου των μαρτύρων και των πραγματογνωμόνων ως έγκλημα αντίστοιχο με εκείνο που διαπράττεται ενώπιον εθνικού πολιτικού δικαστηρίου. Βάσει καταγγελίας του Δικαστηρίου, διώκουν τους δράστες του εγκλήματος αυτού ενώπιον του αρμόδιου εθνικού δικαστηρίου.

Άρθρο 31

Η συνεδρίαση είναι δημόσια, εκτός αν το Δικαστήριο αποφασίσει άλλως, αυτεπαγγέλτως ή αιτήσει των διαδίκων, για σοβαρούς λόγους.

Άρθρο 32

Το Δικαστήριο, κατά τη διάρκεια της συζητήσεως, δύναται να εξετάζει τους πραγματογνώμονες, τους μάρτυρες, καθώς και τους ίδιους τους διαδίκους. Πάντως, οι τελευταίοι δύνανται να παρίστανται μόνον διά του πληρεξουσίου τους.

Άρθρο 33

Για κάθε συνεδρίαση τηρούνται πρακτικά, που υπογράφονται από τον πρόεδρο και το γραμματέα.

Άρθρο 34

Το πινάκιο των συνεδριάσεων καταρτίζεται από τον πρόεδρο.

Άρθρο 35

Οι διασκέψεις του Δικαστηρίου είναι και παραμένουν μυστικές.

▼B

Άρθρο 36

Οι αποφάσεις είναι αιτιολογημένες. Αναφέρουν τα ονόματα των δικαστών που έλαβαν μέρος στη διάσκεψη.

Άρθρο 37

Οι αποφάσεις υπογράφονται από τον πρόεδρο και το γραμματέα. Απαγγέλλονται σε δημόσια συνεδρίαση.

Άρθρο 38

Το Δικαστήριο αποφασίζει για τα έξοδα.

Άρθρο 39

Ο πρόεδρος του Δικαστηρίου δύναται να αποφασίζει, με συνοπτική διαδικασία, η οποία παρεκκλίνει, κατά το αναγκαίο μέτρο, από ορισμένους κανόνες που περιέχονται στον παρόντα Οργανισμό και η οποία θα καθορισθεί από τον κανονισμό διαδικασίας, επί αιτήσεως αναβολής σύμφωνα με το άρθρο 278 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το άρθρο 157 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, λήψεως προσωρινών μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 279 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή αναστολής της αναγκαστικής εκτελέσεως σύμφωνα με το άρθρο 299, τέταρτο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή το άρθρο 164, τρίτο εδάφιο της Συνθήκης ΕΚΑΕ.

▼M5

Οι εξουσίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μπορούν, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από τον κανονισμό διαδικασίας, να ασκούνται από τον αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου.

Σε περίπτωση κωλύματός τους, ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος αναπληρώνονται από άλλο δικαστή σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από τον κανονισμό διαδικασίας.

▼B

Η απόφαση που εκδίδεται από τον πρόεδρο ή από τον αναπληρωτή του, έχει προσωρινό χαρακτήρα και ουδόλως προδικάζει την απόφαση του Δικαστηρίου επί της κυρίας υποθέσεως.

Άρθρο 40

Τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δύνανται να παρεμβαίνουν στις διαφορές που υποβάλλονται στο Δικαστήριο.

Το ίδιο δικαίωμα έχουν τα λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο το οποίο έχει συμφέρον στην επίλυση της διαφοράς που έχει υποβληθεί στο Δικαστήριο.Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δεν δύνανται να παρεμβαίνουν στις υποθέσεις μεταξύ κρατών μελών, μεταξύ θεσμικών οργάνων της Ένωσης ή μεταξύ κρατών μελών αφενός, και θεσμικών οργάνων της Ένωσης, αφετέρου.

▼B

Υπό την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου, τα συμβαλλόμενα στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο κράτη, εκτός των κρατών μελών, καθώς και η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ που προβλέπεται από την εν λόγω συμφωνία, δύνανται να παρεμβαίνουν στις διαφορές που υποβάλλονται στο Δικαστήριο, όταν οι διαφορές αυτές αφορούν έναν από τους τομείς εφαρμογής της εν λόγω συμφωνίας.

Η παρέμβαση έχει ως αντικείμενο την υποστήριξη των αιτημάτων του ενός των διαδίκων.

Άρθρο 41

Όταν ο διάδικος κατά του οποίου στρέφεται η προσφυγή, αν και έχει κληθεί κανονικά, δεν καταθέσει έγγραφες προτάσεις, η απόφαση εκδίδεται ερήμην του. Η απόφαση υπόκειται σε ανακοπή εντός προθεσμίας ενός μηνός από της κοινοποιήσεώς της. Η ανακοπή δεν αναστέλλει την εκτέλεση της ερήμην αποφάσεως, εκτός αντιθέτου αποφάσεως του Δικαστηρίου.

Άρθρο 42

Τα κράτη μέλη, τα θεσμικά όργανα, τα λοιπά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύνανται, στις περιπτώσεις και σύμφωνα με τους όρους που θα καθορισθούν από τον κανονισμό διαδικασίας, να ασκούν τριτανακοπή κατά των αποφάσεων που εξεδόθησαν χωρίς να έχουν προσεπικληθεί, εάν οι αποφάσεις αυτές θίγουν τα δικαιώματά τους.

Άρθρο 43

Το Δικαστήριο, σε περίπτωση αμφιβολίας για την έννοια και την έκταση των αποτελεσμάτων αποφάσεως, είναι αρμόδιο για την ερμηνεία της, μετά από αίτηση διαδίκου ή θεσμικού οργάνου της Ένωσης που έχουν έννομο συμφέρον προς τούτο.

Άρθρο 44

Η αναθεώρηση της αποφάσεως δύναται να ζητείται από το Δικαστήριο εφόσον γίνει γνωστό γεγονός αποφασιστικής σημασίας το οποίο ήταν άγνωστο στο Δικαστήριο και στο διάδικο που ζητεί την αναθεώρηση, πριν από την έκδοση της αποφάσεως.

Η διαδικασία της αναθεωρήσεως αρχίζει με την απόφαση του Δικαστηρίου που διαπιστώνει ρητώς την ύπαρξη του γεγονότος, αναγνωρίζει τα χαρακτηριστικά που επιτρέπουν την έναρξη της διαδικασίας αναθεωρήσεως και κηρύσσει γι' αυτόν το λόγο παραδεκτή την αίτηση.

Αίτηση αναθεωρήσεως δεν δύναται να υποβάλλεται μετά την πάροδο προθεσμίας δέκα ετών από της εκδόσεως της αποφάσεως.

Άρθρο 45

Οι προθεσμίες λόγω αποστάσεως θα ορισθούν από τον κανονισμό διαδικασίας.

Απώλεια δικαιώματος λόγω παρόδου των προθεσμιών δεν δύναται να αντιτάσσεται, όταν ο ενδιαφερόμενος αποδεικνύει την ύπαρξη τυχαίου συμβάντος ή ανωτέρας βίας.

▼B

Άρθρο 46

Αξιώσεις κατά της Ένωσης στο πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης παραγράφονται μετά πέντε έτη από της επελεύσεως του ζημιογόνου γεγονότος. Η παραγραφή διακόπτεται είτε διά της προσφυγής που υποβάλλεται στο Δικαστήριο, είτε διά της προηγουμένης αιτήσεως που ο ζημιωθείς απευθύνει στο αρμόδιο θεσμικό όργανο της Ένωσης. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η προσφυγή πρέπει να κατατίθεται εντός της προθεσμίας των δύο μηνών που προβλέπεται στο άρθρο 263 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης · εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 265, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανάλογα με την περίπτωση.

Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται επίσης στις αγωγές κατά της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στο πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Άρθρο 47

▼M5

Το άρθρο 9 πρώτο εδάφιο, τα άρθρα 9α, 14 και 15, το άρθρο 17 πρώτο, δεύτερο, τέταρτο και πέμπτο εδάφιο και το άρθρο 18 έχουν εφαρμογή στο Γενικό Δικαστήριο και τα μέλη του.

▼B

Το άρθρο 3, τέταρτο εδάφιο και τα άρθρα 10, 11 και 14, εφαρμόζονται αναλόγως και στο γραμματέα του Γενικού Δικαστηρίου.

▼M6

Άρθρο 48

Το Γενικό Δικαστήριο απαρτίζεται από:

α) 40 δικαστές από την 25η Δεκεμβρίου 2015,

β) 47 δικαστές από την 1η Σεπτεμβρίου 2016,

γ) δύο δικαστές ανά κράτος μέλος από την 1η Σεπτεμβρίου 2019.

▼B

Άρθρο 49

Τα μέλη του Γενικού Δικαστηρίου δύνανται να καλούνται να ασκήσουν καθήκοντα γενικού εισαγγελέα.

Ο γενικός εισαγγελέας διατυπώνει δημόσια, με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία, αιτιολογημένες προτάσεις επί ορισμένων υποθέσεων που έχουν υποβληθεί στο Γενικό Δικαστήριο, προκειμένου να το συνδράμει στην εκπλήρωση του έργου του.

Τα κριτήρια επιλογής των υποθέσεων, καθώς και ο τρόπος διορισμού των γενικών εισαγγελέων, καθορίζονται από τον κανονισμό διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου.

Το μέλος του Γενικού Δικαστηρίου το οποίο κλήθηκε να ασκήσει τα καθήκοντα γενικού εισαγγελέα σε μία υπόθεση, δεν επιτρέπεται να συμμετάσχει στην λήψη αποφάσεως επί της υποθέσεως αυτής.

▼M12

Άρθρο 49α

Το Γενικό Δικαστήριο επικουρείται από έναν ή περισσότερους γενικούς εισαγγελείς κατά την εξέταση των αιτήσεων προδικαστικής αποφάσεως που του διαβιβάζονται σύμφωνα με το άρθρο 50β.

Οι δικαστές του Γενικού Δικαστηρίου εκλέγουν μεταξύ τους, σύμφωνα με τον κανονισμό διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, τα μέλη που θα ασκούν καθήκοντα γενικού εισαγγελέα. Κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία τα εν λόγω μέλη ασκούν καθήκοντα γενικού εισαγγελέα, δεν μετέχουν ως δικαστές στην εκδίκαση αιτήσεων προδικαστικής αποφάσεως.

Για κάθε αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, ο γενικός εισαγγελέας επιλέγεται μεταξύ των δικαστών που έχουν εκλεγεί για την άσκηση αυτού του καθήκοντος και οι οποίοι ανήκουν σε τμήμα διαφορετικό από εκείνο στο οποίο έχει ανατεθεί η υπό εξέταση αίτηση.

Οι δικαστές που εκλέγονται για την άσκηση των καθηκόντων που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο εκλέγονται για τριετή θητεία. Η θητεία τους μπορεί να ανανεωθεί μία φορά.

▼B

Άρθρο 50

Το Γενικό Δικαστήριο συνεδριάζει κατά τμήματα, αποτελούμενα από τρεις και πέντε δικαστές. Οι δικαστές εκλέγουν μεταξύ τους τους προέδρους των τμημάτων. Οι πρόεδροι των πενταμελών τμημάτων εκλέγονται για τρία έτη. Η θητεία τους μπορεί να ανανεωθεί μία φορά.

▼M12

Το Γενικό Δικαστήριο μπορεί επίσης να συνέρχεται ως τμήμα μείζονος συνθέσεως, ως τμήμα διευρυμένης συνθέσεως, ενδιάμεσης μεταξύ της πενταμελούς και της μείζονος συνθέσεως, ή με μονομελή σύνθεση.

Ο κανονισμός διαδικασίας καθορίζει τη σύνθεση των τμημάτων καθώς και τις περιπτώσεις και τις προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν για να συνέρχεται το Γενικό Δικαστήριο σε κάθε έναν από τους ανωτέρω δικαστικούς σχηματισμούς.

Το Γενικό Δικαστήριο, επιληφθέν δυνάμει του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνέρχεται ως τμήμα διευρυμένης συνθέσεως, όταν το ζητεί ως διάδικος ένα κράτος μέλος ή ένα θεσμικό όργανο της Ένωσης.

▼M7

Άρθρο 50α

1. Το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο σε πρώτο βαθμό για την εκδίκαση των διαφορών μεταξύ της Ένωσης και των υπαλλήλων της, δυνάμει του άρθρου 270 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των διαφορών μεταξύ κάθε θεσμικού οργάνου ή οργανισμού, αφενός, και του προσωπικού τους, αφετέρου, για τις οποίες η αρμοδιότητα ανατίθεται στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, από την κατάθεση της προσφυγής και μετέπειτα, το Γενικό Δικαστήριο δύναται να εξετάζει τις δυνατότητες φιλικού διακανονισμού της διαφοράς και να επιχειρεί να διευκολύνει τον εν λόγω διακανονισμό.

▼M12

Άρθρο 50β

Το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί των αιτήσεων προδικαστικής αποφάσεως που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εμπίπτουν αποκλειστικώς σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους συγκεκριμένους τομείς:

▼**M12**

α) το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας,

β) τους ειδικούς φόρους καταναλώσεως,

γ) τον τελωνειακό κώδικα,

δ) τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων στη Συνδυασμένη Ονοματολογία,

ε) την αποζημίωση των επιβατών και την παροχή βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση αρνήσεως επιβιβάσεως ή καθυστερήσεως ή ματαιώσεως υπηρεσιών μεταφοράς,

στ) το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, το Δικαστήριο παραμένει αρμόδιο να αποφαίνεται επί αιτήσεων προδικαστικής αποφάσεως οι οποίες εγείρουν ανεξάρτητα ζητήματα ερμηνείας του πρωτογενούς δικαίου, του δημόσιου διεθνούς δικαίου, των γενικών αρχών του ενωσιακού δικαίου ή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κάθε αίτηση που υποβάλλεται δυνάμει του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εισάγεται ενώπιον του Δικαστηρίου. Το Δικαστήριο διαβιβάζει την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Γενικό Δικαστήριο, αφού εξακριβώσει, το ταχύτερο δυνατόν και κατά τα λεπτομερώς προβλεπόμενα στον κανονισμό διαδικασίας του, ότι αυτή εμπίπτει αποκλειστικώς σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς του πρώτου εδαφίου του παρόντος άρθρου.

Οι αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως επί των οποίων αποφαίνεται το Γενικό Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανατίθενται σε τμήματα που ορίζονται προς τον σκοπό αυτόν κατά τα προβλεπόμενα λεπτομερώς στον κανονισμό διαδικασίας του.

▼**M10**

Άρθρο 51

Κατά παρέκκλιση από τον κανόνα του άρθρου 256 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου υπάγονται:

α) οι προσφυγές που ασκεί κράτος μέλος βάσει των άρθρων 263 και 265 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά:

i) νομοθετικής πράξης, πράξης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου, ή κατά παραλείψεως ενός ή περισσότερων από τα θεσμικά αυτά όργανα να αποφασίσουν, εξαιρουμένων:

— των αποφάσεων τις οποίες λαμβάνει το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 108 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

— των πράξεων τις οποίες εκδίδει το Συμβούλιο δυνάμει κανονισμού του Συμβουλίου που αφορά μέτρα εμπορικής άμυνας κατά την έννοια του άρθρου 207 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

— των πράξεων του Συμβουλίου με τις οποίες αυτό ασκεί εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με το άρθρο 291 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ii) πράξης της Επιτροπής ή παράλειψής της να αποφασίσει κατά το άρθρο 331 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

▼M10

β) οι προσφυγές που αναφέρονται στα άρθρα 263 και 265 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης τις οποίες ασκεί θεσμικό όργανο της Ένωσης κατά νομοθετικής πράξης, κατά πράξης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του Συμβουλίου, της Επιτροπής ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ή κατά παράλειψης ενός ή περισσότερων από τα θεσμικά αυτά όργανα να αποφασίσουν,

γ) οι προσφυγές που αναφέρονται στο άρθρο 263 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης τις οποίες ασκεί κράτος μέλος κατά πράξης της Επιτροπής που αφορά τη μη εκτέλεση απόφασης εκδοθείσας από το Δικαστήριο βάσει του άρθρου 260 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο ή παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

▼B

Άρθρο 52

Ο πρόεδρος του Δικαστηρίου και ο πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου καθορίζουν από κοινού τις προϋποθέσεις και τον τρόπο με τον οποίο οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό του Δικαστηρίου παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο Γενικό Δικαστήριο για τη διασφάλιση της λειτουργίας του. Ορισμένοι υπάλληλοι ή μέλη του λοιπού προσωπικού υπάγονται στο γραμματέα του Γενικού Δικαστηρίου υπό την εποπτεία του προέδρου του Γενικού Δικαστηρίου.

Άρθρο 53

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου διέπεται από τον τίτλο ΙΙΙ.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προσδιορίζεται και συμπληρώνεται, εφόσον παρίσταται ανάγκη, από τον κανονισμό διαδικασίας του. Ο κανονισμός διαδικασίας μπορεί να προβλέπει παρεκκλίσεις από το άρθρο 40, τέταρτο εδάφιο και από το άρθρο 41, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες των διαφορών που εμπίπτουν στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 20 τέταρτο εδάφιο, ο γενικός εισαγγελέας μπορεί να αναπτύσσει τις αιτιολογημένες προτάσεις του εγγράφως.

Άρθρο 54

Εάν προσφυγή ή άλλο διαδικαστικό έγγραφο, απευθυνόμενο στο Γενικό Δικαστήριο, κατατεθεί εκ παραδρομής στον γραμματέα του Δικαστηρίου, διαβιβάζεται αμελλητί από αυτόν στο γραμματέα του Γενικού Δικαστηρίου· ομοίως, εάν προσφυγή ή άλλο διαδικαστικό έγγραφο, απευθυνόμενο στο Δικαστήριο, κατατεθεί εκ παραδρομής στο γραμματέα του Γενικού Δικαστηρίου, διαβιβάζεται αμελλητί από αυτόν στο γραμματέα του Δικαστηρίου.

▼M12

Εάν το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι δεν είναι αρμόδιο να εκδικάσει προσφυγή ή αίτηση προδικαστικής αποφάσεως που υπάγεται στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου, την παραπέμπει στο Δικαστήριο. Ομοίως, εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόδιο για την εκδίκαση της προσφυγής ή της αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως είναι το Γενικό Δικαστήριο, την παραπέμπει σε αυτό, το οποίο δεν μπορεί σε τέτοια περίπτωση να κρίνει ότι είναι αναρμόδιο.

▼B

Οσάκις ενώπιον του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου έχουν αχθεί υποθέσεις έχουσες το ίδιο αντικείμενο, εγείρουσες το ίδιο ζήτημα ερμηνείας ή στο πλαίσιο των οποίων αμφισβητείται το κύρος της ιδίας πράξεως, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί, αφού ακούσει τους διαδίκους, να αναστέλλει τη διαδικασία μέχρις ότου δημοσιευθεί η απόφαση του Δικαστηρίου ή, εφόσον πρόκειται για προσφυγές ασκηθείσες δυνάμει του άρθρου 263 της Συνθήκης για τη λετουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να απεκδυθεί της αρμοδιότητάς του ώστε να αποφανθεί επί των προσφυγών αυτών το Δικαστήριο. Υπό τις ίδιες περιστάσεις, την αναστολή της εκκρεμούς ενώπιόν του διαδικασίας μπορεί να αποφασίζει και το Δικαστήριο· στην περίπτωση αυτή, συνεχίζεται η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

Όταν ένα κράτος μέλος και ένα θεσμικό όργανο της Ένωσης στρέφονται κατά της ίδιας πράξης, το Γενικό Δικαστήριο κηρύσσει εαυτό αναρμόδιο ώστε να μπορέσει το Δικαστήριο να εκδικάσει τις προσφυγές περί των οποίων πρόκειται.

Άρθρο 55

Οι οριστικές αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου, οι αποφάσεις που επιλύουν εν μέρει τη διαφορά ως προς την ουσία και οι αποφάσεις που επιλύουν δικονομικό ζήτημα που αφορά ένσταση αναρμοδιότητας ή απαραδέκτου, κοινοποιούνται από το γραμματέα του Γενικού Δικαστηρίου σε όλους τους διαδίκους, καθώς και σε όλα τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, ακόμη και αν δεν παρενέβησαν στη δίκη ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

Άρθρο 56

Κατά των οριστικών αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου, καθώς και κατά των αποφάσεων που επιλύουν εν μέρει τη διαφορά ως προς την ουσία ή επιλύουν δικονομικό ζήτημα που αφορά ένσταση αναρμοδιότητας ή απαραδέκτου, μπορεί να ασκηθεί αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, σε δύο μήνες από της κοινοποιήσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Η αναίρεση αυτή μπορεί να ασκηθεί από τον εν όλω ή εν μέρει ηττηθέντα διάδικο. Οι παρεμβαίνοντες, εξαιρέσει των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, δεν μπορούν πάντως να ασκήσουν αναίρεση, εκτός εάν η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου τους θίγει απ' ευθείας.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις δικών μεταξύ της Ένωσης και των υπαλλήλων τους, αναίρεση μπορούν να ασκήσουν και τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης που δεν παρενέβησαν στη δίκη ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα ευρίσκονται στην ίδια ακριβώς θέση με τα κράτη μέλη ή τα θεσμικά όργανα που παρενέβησαν πρωτοδίκως.

Άρθρο 57

Κάθε πρόσωπο η αίτηση παρεμβάσεως του οποίου απορρίφθηκε από το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να ασκήσει αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο εβδομάδων από της κοινοποιήσεως της απορριπτικής αποφάσεως.

Οι διάδικοι μπορούν να ασκήσουν αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου κατά των αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου που εκδόθηκαν με βάση το άρθρο 278 ή 279 ή το άρθρο 299 τέταρτο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή με βάση τα άρθρα 157 ή το άρθρο 164, τρίτο εδάφιο της Συνθήκης ΕΚΑΕ, εντός δύο μηνών από της κοινοποιήσεώς τους.

▼B

Η αναίρεση που προβλέπεται στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου, εκδικάζεται με τη διαδικασία του άρθρου 39.

Άρθρο 58

Η αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Δικαστηρίου περιορίζεται σε νομικά ζητήματα. Ως λόγοι αναιρέσεως επιτρέπεται να προβάλλονται αναρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου, πλημμέλειες κατά την ενώπιόν του διαδικασία που θίγουν τα συμφέροντα του αναιρεσείοντος και παραβίαση του ενωσιακού δικαίου από το Γενικό Δικαστήριο.

Αναίρεση δεν χωρεί αποκλειστικά για τον καταλογισμό και το ύψος της δικαστικής δαπάνης.

▼M12

Άρθρο 58α

Υπόκειται σε έγκριση του Δικαστηρίου η εξέταση αιτήσεως αναιρέσεως που ασκείται κατά αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου η οποία αφορά απόφαση ανεξάρτητου τμήματος προσφυγών ενός εκ των κατωτέρω οργάνων και οργανισμών της Ένωσης:

α) του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

β) του Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών·

γ) του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων·

δ) του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας·

ε) του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας·

στ) του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης·

ζ) της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών·

η) της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών·

θ) της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων·

ι) του Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η διαδικασία που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται επίσης στις αιτήσεις αναιρέσεως που ασκούνται κατά:

α) των αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου οι οποίες αφορούν απόφαση ανεξάρτητου τμήματος προσφυγών, συσταθέντος μετά την 1η Μαΐου 2019 στο πλαίσιο οποιουδήποτε άλλου οργάνου ή οργανισμού της Ένωσης, το οποίο πρέπει να επιληφθεί πριν ασκηθεί ένδικο βοήθημα ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου·

β) των αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου οι οποίες αφορούν την εκτέλεση συμβάσεως που περιέχει ρήτρα διαιτησίας κατά την έννοια του άρθρου 272 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η εξέταση της αιτήσεως αναιρέσεως εγκρίνεται, εν όλω ή εν μέρει, κατά τα ειδικώς προβλεπόμενα στον κανονισμό διαδικασίας, όταν η αίτηση αυτή εγείρει σημαντικό ζήτημα για την ενότητα, τη συνοχή ή την εξέλιξη του δικαίου της Ένωσης.

Η απόφαση σχετικά με την έγκριση ή μη της εξετάσεως της αιτήσεως αναιρέσεως αιτιολογείται και δημοσιεύεται.

▼B

Άρθρο 59

Σε περίπτωση ασκήσεως αναιρέσεως κατά αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου, η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου περιλαμβάνει δύο στάδια: την έγγραφη και την προφορική διαδικασία. Το Δικαστήριο, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στον κανονισμό διαδικασίας, και μετά την ακρόαση του γενικού εισαγγελέα και των διαδίκων, μπορεί να αποφασίζει χωρίς προφορική διαδικασία.

Άρθρο 60

Με την επιφύλαξη των άρθρων 278 και 279 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του άρθρου 157 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, η άσκηση αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 280 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου με τις οποίες ακυρώνεται κανονισμός, δεν επιφέρουν αποτελέσματα παρά μόνον από της λήξεως της προθεσμίας που αναφέρεται στο άρθρο 56 πρώτο εδάφιο του παρόντος Οργανισμού ή, αν έχει ασκηθεί αναίρεση εντός της προθεσμίας αυτής, από της απορρίψεώς της, με την επιφύλαξη πάντως της δυνατότητας του διαδίκου να καταθέσει ενώπιον του Δικαστηρίου, δυνάμει των άρθρων 278 και 279 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του άρθρου 157 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, αίτηση αναστολής των αποτελεσμάτων του ακυρωθέντος κανονισμού ή λήψεως κάθε άλλου προσωρινού μέτρου.

Άρθρο 61

Εάν η αναίρεση κριθεί βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση αυτή, μπορεί είτε το ίδιο να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να την αναπέμψει στο Γενικό Δικαστήριο για να την κρίνει.

Σε περίπτωση αναπομπής, το Γενικό Δικαστήριο δεσμεύεται ως προς τα νομικά ζητήματα που έχουν επιλυθεί με την απόφαση του Δικαστηρίου.

Εάν η αναίρεση που άσκησε κράτος μέλος ή θεσμικό όργανο της Ένωσης που δεν παρενέβη στη δίκη ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίο κριθεί βάσιμη, το Δικαστήριο μπορεί, εάν το κρίνει αναγκαίο, να ορίσει εκείνα τα αποτελέσματα της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου, η οποία αναιρείται, τα οποία θεωρούνται ότι διατηρούν την ισχύ τους έναντι των διαδίκων.

Άρθρο 62

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 256, παράγραφοι 2 και 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο πρώτος γενικός εισαγγελέας μπορεί, εφόσον κρίνει ότι υφίσταται σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του δικαίου της Ένωσης, να προτείνει στο Δικαστήριο να επανεξετάσει την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου.

Η πρόταση πρέπει να υποβάλλεται εντός μηνός από της εκδόσεως της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου. Το Δικαστήριο αποφασίζει, εντός μηνός από της υποβολής της προτάσεως του πρώτου γενικού εισαγγελέα, εάν συντρέχει λόγος να επανεξετασθεί ή όχι η απόφαση.

▼B

Άρθρο 62α

Το Δικαστήριο αποφαίνεται επί των ζητημάτων που αποτελούν το αντικείμενο της επανεξετάσεως σύμφωνα με τη διαδικασία του κατεπείγοντος βάσει της δικογραφίας που του έχει διαβιβάσει το Γενικό Δικαστήριο.

Οι ενδιαφερόμενοι οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 23 του παρόντος Οργανισμού καθώς και, στις περιπτώσεις του άρθρου 256 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι διάδικοι της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου δίκης έχουν δικαίωμα να καταθέσουν ενώπιον του Δικαστηρίου υπομνήματα ή γραπτές παρατηρήσεις επί των ζητημάτων που αποτελούν το αντικείμενο της επανεξετάσεως εντός της τασσομένης προς τούτο προθεσμίας.

Το Δικαστήριο μπορεί, προτού αποφανθεί, να αποφασίσει τη διεξαγωγή προφορικής διαδικασίας.

Άρθρο 62β

Στις περιπτώσεις του άρθρου 256, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την επιφύλαξη των άρθρων 278 και 279 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης η πρόταση επανεξετάσεως και η απόφαση περί κινήσεως της διαδικασίας επανεξετάσεως δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα. Εάν το Δικαστήριο διαπιστώσει ότι η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου θίγει την ενότητα ή τη συνοχή του δικαίου της Ένωσης, αναπέμπει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, το οποίο δεσμεύεται από τα νομικά ζητήματα τα οποία έλυσε το Δικαστήριο· το Δικαστήριο μπορεί να υποδείξει τα αποτελέσματα της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου τα οποία πρέπει να θεωρηθούν οριστικά ως προς τους διαδίκους. Ωστόσο, αν η λύση της διαφοράς απορρέει, λαμβανομένου υπόψη του αποτελέσματος της επανεξετάσεως, από τις διαπιστώσεις περί των πραγματικών περιστατικών στις οποίες στηρίχθηκε η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, το Δικαστήριο αποφαίνεται οριστικώς επί της διαφοράς.

Στις περιπτώσεις του άρθρου 256, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ελλείψει προτάσεων επανεξετάσεως ή αποφάσεων περί κινήσεως της διαδικασίας επανεξετάσεως η απάντηση ή οι απαντήσεις του Δικαστηρίου στα ζητήματα που του ετέθησαν παράγουν αποτελέσματα κατά τη λήξη των προθεσμιών που προβλέπονται προς το σκοπό αυτό στο άρθρο 62 δεύτερο εδάφιο. Σε περίπτωση κινήσεως διαδικασίας επανεξετάσεως, η απάντηση ή οι απαντήσεις που αποτελούν το αντικείμενο της επανεξετάσεως παράγουν αποτελέσματα κατά τη λήξη της διαδικασίας αυτής, εκτός αν το Δικαστήριο αποφασίσει άλλως. Εάν το Δικαστήριο διαπιστώσει ότι η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου θίγει την ενότητα ή τη συνοχή του δικαίου της Ένωσης, η απάντηση του Δικαστηρίου επί του ζητήματος ή των ζητημάτων που αποτελούν το αντικείμενο της επανεξετάσεως υποκαθιστά την απάντηση του Γενικού Δικαστηρίου.

ΤΙΤΛΟΣ IVα

ΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

▼M7

Άρθρο 62γ

Οι διατάξεις σχετικά με τις αρμοδιότητες, τη σύνθεση, την οργάνωση και τη διαδικασία κάθε ειδικευμένου δικαστηρίου που ιδρύεται δυνάμει του άρθρου 257 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιλαμβάνονται σε παράρτημα του παρόντος Οργανισμού.

▼B

ΤΙΤΛΟΣ V

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

▼M12

Άρθρο 62δ

Το Δικαστήριο ή η Επιτροπή, κατά περίπτωση, προβαίνουν σε ευρείες διαβουλεύσεις πριν υποβάλουν αίτημα ή πρόταση για την τροποποίηση του παρόντος Οργανισμού.

▼B

Άρθρο 63

Οι κανονισμοί διαδικασίας του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου περιέχουν όλες τις αναγκαίες διατάξεις για την εφαρμογή και τη συμπλήρωση του παρόντος Οργανισμού, κατά το αναγκαίο μέτρο.

Άρθρο 64

Οι κανόνες για το γλωσσικό καθεστώς που εφαρμόζεται στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθορίζονται με κανονισμό του Συμβουλίου ο οποίος εκδίδεται ομόφωνα. Ο κανονισμός αυτός εκδίδεται είτε κατόπιν αιτήματος του Δικαστηρίου και μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, είτε κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Δικαστήριο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Έως ότου θεσπισθούν οι εν λόγω κανόνες, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις του κανονισμού διαδικασίας του Δικαστηρίου και του κανονισμού διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου όσον αφορά το γλωσσικό καθεστώς. Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 253 και 254 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάθε τροποποίηση ή κατάργηση των διατάξεων αυτών απαιτεί την ομόφωνη έγκριση του Συμβουλίου.

▼M7

_____

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 4)

ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καθορίσουν το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που προβλέπονται στο άρθρο στο άρθρο 129 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Άρθρο 1

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών

Σύμφωνα με το άρθρο 282, παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες συγκροτούν το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ). Η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ συγκροτούν το ►C3 Ευρωσύστημα. ◄

Το ΕΣΚΤ και η ΕΚΤ εκτελούν τις λειτουργίες τους και ασκούν τις δραστηριότητές τους σύμφωνα με τις διατάξεις των Συνθηκών και του παρόντος καταστατικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΕΣΚΤ

Άρθρο 2

Στόχοι

Σύμφωνα με τα άρθρα 127 παράγραφος 1 και 282, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο πρωταρχικός στόχος του ΕΣΚΤ είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Με την επιφύλαξη του στόχου της σταθερότητας των τιμών, το ΕΣΚΤ στηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές στην Ένωση προκειμένου να συμβάλλει στην υλοποίηση των στόχων της Ένωσης που ορίζονται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το ΕΣΚΤ ενεργεί σύμφωνα με την αρχή της οικονομίας της ανοιχτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό, που ευνοεί την αποτελεσματική κατανομή των πόρων, και σύμφωνα με τις αρχές που εξαγγέλλονται στο άρθρο 119 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκή Ένωσης.

▼B

Άρθρο 3

Καθήκοντα

3.1. Σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα βασικά καθήκοντα του ΕΣΚΤ είναι:

— να χαράζει και να εφαρμόζει τη νομισματική πολιτική της Ένωσης,

— να διενεργεί πράξεις συναλλάγματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 219 της εν λόγω Συνθήκης,

— να κατέχει και να διαχειρίζεται τα επίσημα συναλλαγματικά διαθέσιμα των κρατών μελών,

— να προωθεί την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών.

3.2. Σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 3 της εν λόγω Συνθήκης, η τρίτη περίπτωση του άρθρου 3.1 δεν θίγει την εκ μέρους των κυβερνήσεων των κρατών μελών κατοχή και διαχείριση των τρεχόντων ταμειακών υπολοίπων σε συνάλλαγμα.

3.3. Σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 5 της εν λόγω Συνθήκης, το ΕΣΚΤ συμβάλλει στην εκ μέρους των αρμόδιων αρχών ομαλή άσκηση πολιτικών που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Άρθρο 4

Συμβουλευτικές λειτουργίες

Σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

α) Η γνώμη της ΕΚΤ ζητείται:

— για κάθε προτεινόμενη πράξη της Ένωσης που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της,

— από τις εθνικές αρχές για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της, εντός όμως των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει το Συμβούλιο με τη διαδικασία του άρθρου 41,

β) η ΕΚΤ μπορεί να διατυπώνει γνώμες προς τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης ή τις εθνικές αρχές για θέματα του πεδίου των αρμοδιοτήτων της.

Άρθρο 5

Συλλογή στατιστικών πληροφοριών

5.1. Προκειμένου να εκπληρώσει τα καθήκοντα του ΕΣΚΤ, η ΕΚΤ, με τη βοήθεια των εθνικών κεντρικών τραπεζών, συλλέγει τις αναγκαίες στατιστικές πληροφορίες είτε από τις αρμόδιες εθνικές αρχές είτε απευθείας από οικονομικούς παράγοντες. Για το σκοπό αυτό, συνεργάζεται με τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης και με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή τρίτων χωρών και με διεθνείς οργανισμούς.

▼B

5.2. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες εκτελούν, στο βαθμό που είναι δυνατόν, τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 5.1.

5.3. Η ΕΚΤ προωθεί την εναρμόνιση, όπου είναι αναγκαίο, των κανόνων και πρακτικών που διέπουν τη συλλογή, επεξεργασία και διανομή των στατιστικών στοιχείων στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της.

5.4. Το Συμβούλιο, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 41, ορίζει τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που έχουν υποχρέωση να παρέχουν πληροφορίες, το καθεστώς απορρήτου και τις κατάλληλες διατάξεις επιβολής κυρώσεων.

Άρθρο 6

Διεθνής συνεργασία

6.1. Στο πεδίο της διεθνούς συνεργασίας σχετικά με τα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στο ΕΣΚΤ, η ΕΚΤ αποφασίζει τον τρόπο εκπροσώπησης του ΕΣΚΤ.

6.2. Η ΕΚΤ και, με την έγκρισή της, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνείς νομισματικούς οργανισμούς.

6.3. Οι διατάξεις του άρθρου 6.1 και 6.2 ισχύουν υπό την επιφύλαξη του άρθρου 138 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΕΣΚΤ

Άρθρο 7

Ανεξαρτησία

Σύμφωνα με το άρθρο 130 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την άσκηση των εξουσιών και την εκτέλεση των καθηκόντων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τις Συνθήκες και το παρόν καταστατικό, ούτε η ΕΚΤ ούτε οι εθνικές κεντρικές τράπεζες, ούτε κανένα μέλος των οργάνων λήψεως αποφάσεων των εν λόγω οργανισμών, ζητά ή δέχεται υποδείξεις από θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης, από οποιαδήποτε κυβέρνηση κράτους μέλους ή από οποιονδήποτε άλλο οργανισμό. Τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμοί της Ένωσης, καθώς και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών αναλαμβάνουν την υποχρέωση να τηρούν την αρχή αυτή και να μην επιδιώκουν να επηρεάζουν τα μέλη των οργάνων λήψεως αποφάσεων της ΕΚΤ και των εθνικών κεντρικών τραπεζών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Άρθρο 8

Γενική αρχή

Το ΕΣΚΤ διοικείται από τα όργανα λήψεως αποφάσεων της ΕΚΤ.

▼B

Άρθρο 9

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

9.1. Η ΕΚΤ, η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 282, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει νομική προσωπικότητα, έχει σε κάθε κράτος μέλος την ευρύτερη νομική ικανότητα που αναγνωρίζεται σε νομικά πρόσωπα από το δίκαιο του κράτους μέλους. Η ΕΚΤ μπορεί ιδίως να αποκτά ή να διαθέτει κινητή ή ακίνητη περιουσία και να είναι διάδικος.

9.2. Η ΕΚΤ διασφαλίζει ότι η αποστολή που έχει ανατεθεί στο ΕΣΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφοι 2, 3 και 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτελείται είτε με δικές της ενέργειες σύμφωνα με το παρόν καταστατικό είτε μέσω των εθνικών κεντρικών τραπεζών σύμφωνα με το άρθρο 12.1 και το άρθρο 14.

9.3. Σύμφωνα με το άρθρο 129 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα όργανα λήψεως αποφάσεων της ΕΚΤ είναι το Διοικητικό Συμβούλιο και η Εκτελεστική Επιτροπή.

Άρθρο 10

Το Διοικητικό Συμβούλιο

10.1. Σύμφωνα με το άρθρο 283, παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και τους διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ.

10.2. Κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου έχει μία ψήφο. Από την ημερομηνία που ο αριθμός των μελών του διοικητικού συμβουλίου υπερβαίνει τα 21, κάθε μέλος της εκτελεστικής επιτροπής έχει μία ψήφο, ο δε αριθμός των διοικητών με δικαίωμα ψήφου ανέρχεται σε 15. Τα δικαιώματα ψήφου των τελευταίων διατίθενται και ασκούνται εκ περιτροπής κατά τα ακόλουθα:

— από την ημερομηνία που ο αριθμός των διοικητών θα υπερβεί τους 15 και έως ότου ανέλθει σε 22, αυτοί κατανέμονται σε δύο ομάδες, βάσει κατάταξης με κριτήριο το μέγεθος του μεριδίου συμμετοχής του κράτους μέλους της οικείας εθνικής κεντρικής τράπεζας στο συνολικό ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε τιμές αγοράς και στη συνολική συγκεντρωτική λογιστική κατάσταση των νομισματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ. Στα μερίδια συμμετοχής στο συνολικό ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε τιμές αγοράς και στη συνολική συγκεντρωτική λογιστική κατάσταση των νομισματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων αποδίδεται στάθμιση 5/6 και 1/6, αντίστοιχα. Η πρώτη ομάδα αποτελείται από πέντε διοικητές και η δεύτερη ομάδα από τους υπόλοιπους διοικητές. Η συχνότητα με την οποία οι διοικητές της πρώτης ομάδας απολαύουν δικαιώματος ψήφου δεν θα είναι μικρότερη της συχνότητας με την οποία απολαύουν του εν λόγω δικαιώματος οι διοικητές της δεύτερης ομάδας. Με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου, στην πρώτη ομάδα διατίθενται τέσσερα δικαιώματα ψήφου και στη δεύτερη ομάδα ένδεκα δικαιώματα ψήφου,

▼B

— από την ημερομηνία που ο αριθμός των διοικητών θα ανέλθει σε είκοσι δύο, αυτοί κατανέμονται σε τρεις ομάδες, βάσει κατάταξης σύμφωνα με τα προαναφερθέντα κριτήρια. Στην πρώτη ομάδα, η οποία αποτελείται από πέντε διοικητές, διατίθενται τέσσερα δικαιώματα ψήφου. Στη δεύτερη ομάδα, η οποία αποτελείται από το ήμισυ του συνολικού αριθμού των διοικητών, στρογγυλοποιούμενο προς τα άνω στον πλησιέστερο ακέραιο, κατά περίπτωση, διατίθενται οκτώ δικαιώματα ψήφου. Στην τρίτη ομάδα, η οποία αποτελείται από τους υπόλοιπους διοικητές, διατίθενται τρία δικαιώματα ψήφου,

— εντός κάθε ομάδας, οι διοικητές έχουν δικαίωμα ψήφου για ίσο χρόνο,

— για τον υπολογισμό των μεριδίων συμμετοχής στο συνολικό ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε τιμές αγοράς εφαρμόζεται το άρθρο 29.2. Η συνολική συγκεντρωτική λογιστική κατάσταση των νομισματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων υπολογίζεται σύμφωνα με το στατιστικό πλαίσιο που ισχύει στην Ένωση κατά το χρόνο του εν λόγω υπολογισμού,

— το μέγεθος ή/και η σύνθεση των ομάδων προσαρμόζονται βάσει των παραπάνω αρχών, με κάθε αναπροσαρμογή του συνολικού ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος σε τιμές αγοράς, σύμφωνα με το άρθρο 29.3, ή αύξηση του αριθμού των διοικητών,

— το διοικητικό συμβούλιο, αποφασίζοντας με πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνόλου των μελών του, ήτοι των μελών με και χωρίς δικαίωμα ψήφου, λαμβάνει κάθε απαραίτητο μέτρο προς εφαρμογή των παραπάνω αρχών και δύναται να αναβάλλει την έναρξη λειτουργίας του συστήματος της εκ περιτροπής άσκησης δικαιώματος ψήφου, έως ότου ο αριθμός των διοικητών υπερβεί τους δέκα οκτώ.

Το δικαίωμα ψήφου ασκείται αυτοπροσώπως. Κατά παρέκκλιση από τον κανόνα αυτό, ο εσωτερικός κανονισμός που αναφέρεται στο άρθρο 12.3 μπορεί να ορίζει ότι μέλη του διοικητικού συμβουλίου μπορούν να ψηφίζουν μέσω τηλεσύσκεψης. Ο κανονισμός αυτός προβλέπει επίσης ότι εάν μέλος του διοικητικού συμβουλίου κωλύεται να ψηφίσει επί μακρό χρονικό διάστημα μπορεί να ορίσει αναπληρωτή για να τον αντικαθιστά ως μέλος του διοικητικού συμβουλίου.

Οι ρυθμίσεις των προηγούμενων παραγράφων τελούν υπό την επιφύλαξη των δικαιωμάτων ψήφου όλων των μελών του διοικητικού συμβουλίου, ήτοι των μελών με και χωρίς δικαίωμα ψήφου, βάσει των άρθρων 10.3, 40.2 και 40.3.

Εκτός εάν ορίζεται άλλως στο παρόν καταστατικό, το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει με απλή πλειοψηφία των μελών με δικαίωμα ψήφου. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου.

Προκειμένου να γίνει ψηφοφορία στο διοικητικό συμβούλιο, απαιτείται απαρτία των δύο τρίτων των μελών με δικαίωμα ψήφου. Αν δεν υπάρχει απαρτία, ο πρόεδρος μπορεί να συγκαλέσει έκτακτη συνεδρίαση στην οποία οι αποφάσεις μπορούν να λαμβάνονται χωρίς την ανωτέρω αναφερόμενη απαρτία.

▼B

10.3. Για κάθε απόφαση που λαμβάνεται δυνάμει των άρθρων 28, 29, 30, 32 και 33 οι ψήφοι στο Διοικητικό Συμβούλιο σταθμίζονται σύμφωνα με την κατανομή του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΚΤ μεταξύ των εθνικών κεντρικών τραπεζών, ενώ οι ψήφοι των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής έχουν μηδενική στάθμιση. Μία απόφαση λαμβάνεται με ειδική πλειοψηφία εφόσον οι υπέρ αυτής ψήφοι αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον τα δύο τρίτα του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΚΤ και αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον τους μισούς μεριδιούχους. Αν ένας διοικητής αδυνατεί να είναι παρών, μπορεί να ορίζει αναπληρωτή ο οποίος θα συμμετέχει στη σταθμισμένη ψηφοφορία.

10.4. Οι εργασίες των συνεδριάσεων είναι μυστικές. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει να δημοσιεύσει το αποτέλεσμα των συσκέψεών του.

10.5. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει τουλάχιστον δέκα φορές το χρόνο.

Άρθρο 11

Η Εκτελεστική Επιτροπή

11.1. Σύμφωνα με το άρθρο 283, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Εκτελεστική Επιτροπή απαρτίζεται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τέσσερα άλλα μέλη.

Τα μέλη ασκούν τα καθήκοντά τους σε βάση πλήρους απασχόλησης. Κανένα μέλος δεν αναλαμβάνει οιαδήποτε άλλη απασχόληση, επικερδή ή μη, εκτός εάν κατ' εξαίρεση του δοθεί η άδεια από το Διοικητικό Συμβούλιο.

11.2. Σύμφωνα με το άρθρο 283, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο της εν λόγω Συνθήκης, ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και τα λοιπά μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής διορίζονται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, κατά σύσταση του Συμβουλίου το οποίο προηγουμένως διαβουλεύεται με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Διοικητικό Συμβούλιο, μεταξύ προσώπων αναγνωρισμένου κύρους και επαγγελματικής εμπειρίας σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα.

Η θητεία τους είναι οκταετής και μη ανανεώσιμη.

Μόνο υπήκοοι κράτους μέλους μπορούν να γίνονται μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής.

11.3. Οι όροι απασχόλησης των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής, και ιδίως οι αποδοχές, συντάξεις και λοιπές κοινωνικοασφαλιστικές παροχές τους περιλαμβάνονται σε συμβάσεις που συνάπτονται με την ΕΚΤ και καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο μετά από πρόταση επιτροπής απαρτιζόμενης από τρία μέλη τα οποία διορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο και από τρία μέλη που διορίζει το Συμβούλιο. Τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής δεν έχουν δικαίωμα ψήφου για θέματα που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο.

11.4. Εάν ένα μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής δεν πληροί πλέον τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την εκτέλεση των καθηκόντων του ή αν διαπράξει βαρύ παράπτωμα, το Δικαστήριο μπορεί, αιτήσει του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Εκτελεστικής Επιτροπής, να τον απαλλάξει από τα καθήκοντά του.

▼B

11.5. Κάθε μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής που παρίσταται αυτοπροσώπως στις συνεδριάσεις έχει δικαίωμα ψήφου και διαθέτει, για το σκοπό αυτό, μία ψήφο. Εκτός από τις περιπτώσεις όπου προβλέπεται διαφορετικά, η Εκτελεστική Επιτροπή αποφασίζει με απλή πλειοψηφία των ψήφων. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου. Οι διατάξεις για την ψηφοφορία καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 12.3.

11.6. Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τα τρέχοντα θέματα της ΕΚΤ.

11.7. Οι κενές θέσεις στην Εκτελεστική Επιτροπή πληρούνται με το διορισμό νέων μελών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11.2.

Άρθρο 12

Καθήκοντα των οργάνων λήψεως αποφάσεων

12.1. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές και λαμβάνει τις αναγκαίες αποφάσεις για την εκπλήρωση των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στο ΕΣΚΤ σύμφωνα με τις Συνθήκες και το παρόν καταστατικό. Το Διοικητικό Συμβούλιο διαμορφώνει τη νομισματική πολιτική της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, αποφάσεων σχετικών με ενδιάμεσους νομισματικούς στόχους, βασικά επιτόκια και προσφορά διαθεσίμων στο ΕΣΚΤ, και χαράζει τις απαραίτητες κατευθυντήριες γραμμές για την εκτέλεσή τους.

Η Εκτελεστική Επιτροπή θέτει σε εφαρμογή τη νομισματική πολιτική σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και τις αποφάσεις που θεσπίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ενεργώντας έτσι, η Εκτελεστική Επιτροπή δίνει τις απαραίτητες οδηγίες στις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί, με απόφασή του, να μεταβιβάζει ορισμένες εξουσίες στην Εκτελεστική Επιτροπή.

Εφόσον κρίνεται δυνατόν και εύλογο και με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος άρθρου, η ΕΚΤ προσφεύγει στις εθνικές κεντρικές τράπεζες για την εκτέλεση των πράξεων που υπάγονται στα καθήκοντα του ΕΣΚΤ.

12.2. Η Εκτελεστική Επιτροπή έχει την ευθύνη για την προετοιμασία των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

12.3. Το Διοικητικό Συμβούλιο θεσπίζει εσωτερικό κανονισμό, ο οποίος καθορίζει την εσωτερική οργάνωση της ΕΚΤ και των οργάνων λήψεως αποφάσεων.

12.4. Το Διοικητικό Συμβούλιο ασκεί τις συμβουλευτικές λειτουργίες που αναφέρονται στο άρθρο 4.

12.5. Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει τις αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 6.

Άρθρο 13

Ο πρόεδρος

13.1. Ο πρόεδρος ή, σε περίπτωση απουσίας του, ο αντιπρόεδρος προεδρεύει του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ.

13.2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 38, ο πρόεδρος ή ο αντιπρόσωπός του που ορίζει εκπροσωπεί την ΕΚΤ προς τα έξω.

▼B

Άρθρο 14

Εθνικές κεντρικές τράπεζες

14.1. Σύμφωνα με το άρθρο 131 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει, ότι η εθνική του νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του καταστατικού της εθνικής κεντρικής του τράπεζας, συμβιβάζεται με τις Συνθήκες και το παρόν καταστατικό.

14.2. Τα καταστατικά των εθνικών κεντρικών τραπεζών προβλέπουν ειδικότερα ότι η θητεία του διοικητή εθνικής κεντρικής τράπεζας δεν είναι μικρότερη από πέντε έτη.

Ο διοικητής μπορεί να απαλλαγεί από τα καθήκοντά του μόνο εάν δεν πληροί πλέον τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την εκτέλεση των καθηκόντων του ή εάν διαπράξει βαρύ παράπτωμα. Σχετική απόφαση μπορεί να προσβληθεί ενώπιον του Δικαστηρίου από τον ενδιαφερόμενο διοικητή ή από το Διοικητικό Συμβούλιο, λόγω παράβασης των Συνθηκών ή κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή τους. Η διαδικασία κινείται εντός δύο μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης ή από την κοινοποίησή της στον προσφεύγοντα, ή ελλείψει των ανωτέρω, από την ημέρα που ο προσφεύγων έλαβε γνώση, ανάλογα με την περίπτωση.

14.3. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του ΕΣΚΤ και ενεργούν σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες της ΕΚΤ. Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες της ΕΚΤ και απαιτεί να της παρέχεται κάθε αναγκαία πληροφορία.

14.4. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να εκτελούν και λειτουργίες άλλες από εκείνες που καθορίζονται στο παρόν καταστατικό, εκτός εάν το Διοικητικό Συμβούλιο αποφανθεί, με πλειοψηφία δύο τρίτων των ψήφων, ότι οι λειτουργίες αυτές παρακωλύουν τους στόχους και τα καθήκοντα του ΕΣΚΤ. Οι εν λόγω λειτουργίες εκτελούνται υπ' ευθύνη των εθνικών κεντρικών τραπεζών και δεν θεωρούνται ότι αποτελούν μέρος των λειτουργιών του ΕΣΚΤ.

Άρθρο 15

Υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων

15.1. Η ΕΚΤ συντάσσει και δημοσιεύει εκθέσεις για τις δραστηριότητες του ΕΣΚΤ τουλάχιστον κάθε τρίμηνο.

15.2. Κάθε εβδομάδα δημοσιεύεται ενοποιημένη λογιστική κατάσταση του ΕΣΚΤ.

15.3. Σύμφωνα με το άρθρο 284, παράγραφος 3, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ΕΚΤ απευθύνει ετήσια έκθεση για τις δραστηριότητες του ΕΣΚΤ και τη νομισματική πολιτική του προηγούμενου και του τρέχοντος έτους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή, καθώς επίσης και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

15.4. Οι εκθέσεις και καταστάσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο διατίθενται δωρεάν στα ενδιαφερόμενα μέρη.

▼B

Άρθρο 16

Τραπεζογραμμάτια

Σύμφωνα με το άρθρο 128, παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει την έκδοση τραπεζογραμματίων σε ευρώ μέσα στην Ένωση. Η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να εκδίδουν τέτοια τραπεζογραμμάτια. Τα τραπεζογραμμάτια που εκδίδονται από την ΕΚΤ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες είναι τα μόνα τραπεζογραμμάτια που θα αποτελούν νόμιμο χρήμα μέσα στην Ένωση.

Η ΕΚΤ σέβεται κατά το δυνατόν τις υπάρχουσες πρακτικές σχετικά με την έκδοση και την όψη των τραπεζογραμματίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΕΣΚΤ

Άρθρο 17

Λογαριασμοί στην ΕΚΤ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες

Για τη διεξαγωγή των εργασιών τους, η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να ανοίγουν λογαριασμούς υπέρ πιστωτικών ιδρυμάτων, δημόσιων οργανισμών και άλλων φορέων της αγοράς, και να δέχονται περιουσιακά στοιχεία, περιλαμβανομένων τίτλων υπό μορφήν λογιστικής εγγραφής, ως ασφάλεια.

Άρθρο 18

Πράξεις ανοικτής αγοράς και πιστωτικές εργασίες

18.1. Για την επίτευξη των στόχων του ΕΣΚΤ και την εκτέλεση των καθηκόντων του, η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν:

— να συναλλάσσονται στις χρηματαγορές, αγοράζοντας και πωλώντας είτε με οριστικές πράξεις (άμεσης και προθεσμιακής εκτελέσεως) είτε με σύμφωνο επαναγοράς, είτε δανείζοντας και δανειζόμενες απαιτήσεις και διαπραγματεύσιμους τίτλους, εκφρασμένους σε ευρώ ή άλλα νομίσματα, καθώς και πολύτιμα μέταλλα,

— να διενεργούν πιστοδοτικές και πιστοληπτικές πράξεις με πιστωτικά ιδρύματα και άλλους φορείς της αγοράς, με επαρκή ασφάλεια προκειμένου για δάνεια.

18.2. Η ΕΚΤ καθορίζει τις γενικές αρχές για πράξεις ανοικτής αγοράς και πιστωτικές εργασίες που διενεργούνται από την ίδια ή τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, περιλαμβανομένης της ανακοινώσεως των όρων υπό τους οποίους δέχονται να μετάσχουν σε συναλλαγές αυτού του είδους.

▼B

Άρθρο 19

Υποχρεωτικά ελάχιστα αποθεματικά

19.1. Σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 2, η ΕΚΤ μπορεί να απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στα κράτη μέλη την υποχρέωση της διατήρησης ελάχιστων αποθεματικών σε λογαριασμούς τους στην ΕΚΤ και στις εθνικές κεντρικές τράπεζες στα πλαίσια των στόχων της νομισματικής πολιτικής. Οι κανόνες υπολογισμού και προσδιορισμού των ελαχίστων υποχρεωτικών αποθεματικών μπορούν να ορίζονται με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, η ΕΚΤ έχει την εξουσία να επιβάλλει επιτόκια ποινής και άλλες κυρώσεις με ανάλογο αποτέλεσμα.

19.2. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, το Συμβούλιο, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 41, ορίζει τη βάση για τα ελάχιστα υποχρεωτικά αποθεματικά και τις μέγιστες επιτρεπόμενες αναλογίες μεταξύ των αποθεματικών αυτών και της βάσης τους, καθώς και τις κατάλληλες κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Άρθρο 20

Λοιπά μέσα νομισματικού ελέγχου

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει, με πλειοψηφία δύο τρίτων των ψήφων, τη χρησιμοποίηση και άλλων λειτουργικών μεθόδων νομισματικού ελέγχου τις οποίες κρίνει κατάλληλες σύμφωνα με το άρθρο 2.

Το Συμβούλιο, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 41, καθορίζει την εμβέλεια των μεθόδων αυτών, εάν με αυτές επιβάλλονται υποχρεώσεις σε τρίτους.

Άρθρο 21

Συναλλαγές με δημόσιους φορείς

21.1. Σύμφωνα με το άρθρο 123 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαγορεύονται οι υπεραναλήψεις ή οποιουδήποτε άλλου είδους πιστωτικές διευκολύνσεις από την ΕΚΤ ή από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες υπέρ θεσμικών και λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης, κεντρικών διοικήσεων, περιφερειακών, τοπικών ή άλλων δημόσιων αρχών, άλλων οργανισμών δημοσίου δικαίου ή δημόσιων επιχειρήσεων των κρατών μελών · απαγορεύεται επίσης να αγοράζουν απευθείας χρεόγραφα από τους οργανισμούς ή φορείς αυτούς η ΕΚΤ ή οι εθνικές κεντρικές τράπεζες.

21.2. Η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να ενεργούν ως δημοσιονομικοί αντιπρόσωποι των οργάνων και φορέων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

21.3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για τα πιστωτικά ιδρύματα που ανήκουν στο δημόσιο, στα οποία οι εθνικές κεντρικές τράπεζες και η ΕΚΤ επιφυλάσσουν την ίδια μεταχείριση όπως και στα ιδιωτικά πιστωτικά ιδρύματα όσον αφορά την προσφορά διαθεσίμων από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες.

Άρθρο 22

Συστήματα συμψηφισμού και πληρωμών

Η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να παρέχουν διευκολύνσεις, και η ΕΚΤ μπορεί να θεσπίζει κανονισμούς με σκοπό την εξασφάλιση αποτελεσματικών και υγιών συστημάτων συμψηφισμού και πληρωμών, εντός της Ένωσης και με άλλες χώρες.

▼B

Άρθρο 23

Εξωτερικές σχέσεις

Η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν:

— να συνάπτουν σχέσεις με κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε άλλες χώρες και, όπου ενδείκνυται, με διεθνείς οργανισμούς,

— να αποκτούν και να πωλούν, είτε με άμεση είτε με προθεσμιακή εκτέλεση, παντός τύπου περιουσιακά στοιχεία σε συνάλλαγμα και πολύτιμα μέταλλα. Ο όρος περιουσιακά στοιχεία σε συνάλλαγμα περιλαμβάνει τίτλους και κάθε άλλο περιουσιακό στοιχείο εκφρασμένο στο νόμισμα οποιασδήποτε χώρας ή σε λογιστικές μονάδες, σε οποιαδήποτε μορφή και αν κατέχονται,

— να κατέχουν και να διαχειρίζονται τα περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στο παρόν άρθρο,

— να διεξάγουν παντός τύπου τραπεζικές συναλλαγές με τρίτες χώρες και με διεθνείς οργανισμούς, περιλαμβανομένων των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών πράξεων.

Άρθρο 24

Άλλες πράξεις

Πέρα από τις πράξεις που απορρέουν από τα καθήκοντά τους, η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να διενεργούν πράξεις για τους διοικητικούς τους σκοπούς ή για το προσωπικό τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Άρθρο 25

Προληπτική εποπτεία

25.1. Η ΕΚΤ δύναται να παρέχει συμβουλές και να δίνει τη γνώμη της την οποία της ζητούν το Συμβούλιο, η Επιτροπή και οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών σχετικά με την εμβέλεια και εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης που αφορά την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

25.2. Σύμφωνα με κανονισμό του Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου 127, παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ΕΚΤ μπορεί να εκτελεί ειδικά καθήκοντα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, εξαιρέσει των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

▼B

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΧΡΗΜΑΤΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΕΣΚΤ

Άρθρο 26

Χρηματοοικονομικοί λογαριασμοί

26.1. Το οικονομικό έτος της ΕΚΤ και των εθνικών κεντρικών τραπεζών αρχίζει την πρώτη ημέρα του Ιανουαρίου και τελειώνει την τελευταία ημέρα του Δεκεμβρίου.

26.2. Οι ετήσιοι λογαριασμοί της ΕΚΤ καταρτίζονται από την Εκτελεστική Επιτροπή σύμφωνα με τις αρχές που έχει θέσει το Διοικητικό Συμβούλιο. Οι λογαριασμοί εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και ακολούθως δημοσιεύονται.

26.3. Για αναλυτικούς και λειτουργικούς σκοπούς, η Εκτελεστική Επιτροπή καταρτίζει ενοποιημένο ισολογισμό του ΕΣΚΤ, ο οποίος περιλαμβάνει τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού των εθνικών κεντρικών τραπεζών που υπάγονται σ' αυτό.

26.4. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, το Διοικητικό Συμβούλιο θεσπίζει τους αναγκαίους κανόνες για την τυποποίηση της λογιστικής παρακολούθησης και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις πράξεις των εθνικών κεντρικών τραπεζών.

Άρθρο 27

Λογιστικός έλεγχος

27.1. Οι λογαριασμοί της ΕΚΤ και των εθνικών κεντρικών τραπεζών ελέγχονται από ανεξάρτητους εξωτερικούς ελεγκτές, τους οποίους υποδεικνύει το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίνει το Συμβούλιο. Οι ελεγκτές είναι πλήρως εξουσιοδοτημένοι να εξετάζουν όλα τα βιβλία και τους λογαριασμούς της ΕΚΤ και των εθνικών κεντρικών τραπεζών καθώς και να ενημερώνονται πλήρως σχετικά με τις συναλλαγές τους.

27.2. Οι διατάξεις του άρθρου 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν εφαρμογή μόνο στην εξέταση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης της ΕΚΤ.

Άρθρο 28

Κεφάλαιο της ΕΚΤ

28.1. Το κεφάλαιο της ΕΚΤ, ανέρχεται σε 5 δισεκατομμύρια EUR. Το κεφάλαιο μπορεί να αυξάνεται κατά ποσά τα οποία αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο, με την ειδική πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 10.3, εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζει το Συμβούλιο με τη διαδικασία του άρθρου 41.

28.2. Μόνοι εγγεγραμμένοι μεριδιούχοι και κάτοχοι του κεφαλαίου της ΕΚΤ είναι οι εθνικές κεντρικές τράπεζες. Η εγγραφή στο κεφάλαιο πραγματοποιείται σύμφωνα με την κλείδα κατανομής που καθορίζεται από το άρθρο 29.

▼B

28.3. Το Διοικητικό Συμβούλιο, αποφασίζοντας με την ειδική πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 10.3, καθορίζει το εκάστοτε ποσό και τον τρόπο καταβολής του κεφαλαίου.

28.4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 28.5, τα μερίδια των εθνικών κεντρικών τραπεζών στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ δεν μεταβιβάζονται ούτε ενεχυριάζονται ούτε κατάσχονται.

28.5. Αν η κλείδα κατανομής που αναφέρεται στο άρθρο 29 προσαρμοσθεί, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μεταβιβάζουν μεταξύ τους τόσα μερίδια κεφαλαίου όσα είναι αναγκαία για να διασφαλισθεί ότι η κατανομή μεριδίων κεφαλαίου αντιστοιχεί στην προσαρμοσμένη κλείδα. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει τις λεπτομερείς διατάξεις για τις μεταβιβάσεις αυτές.

Άρθρο 29

Κλείδα κατανομής για την εγγραφή στο κεφάλαιο

29.1. Η κλείδα κατανομής για την εγγραφή στο κεφάλαιο της ΕΚΤ, η οποία καθορίστηκε για πρώτη φορά το 1998 όταν ιδρύθηκε το ΕΣΚΤ, προσδιορίζεται με την απόδοση σε κάθε εθνική κεντρική τράπεζα στάθμισης στην κλείδα αυτή, η οποία ισούται με το άθροισμα:

— του 50 % του μεριδίου συμμετοχής του οικείου κράτους μέλους στον πληθυσμό της Ένωσης κατά το προτελευταίο έτος πριν από την ίδρυση του ΕΣΚΤ,

— του 50 % του μεριδίου συμμετοχής του οικείου κράτους μέλους στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της Ένωσης σε τιμές αγοράς όπως μετρήθηκε κατά την πενταετία που προηγείται του προτελευταίου έτους πριν από την ίδρυση του ΕΣΚΤ.

Τα ποσοστά στρογγυλεύονται προς τα άνω ή προς τα κάτω στο εγγύτερο πολλαπλάσιο του 0,0001 %.

29.2. Τα στατιστικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου παρέχονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τους κανόνες που εγκρίνει το Συμβούλιο με τη διαδικασία του άρθρου 41.

29.3. Οι σταθμίσεις που αποδίδονται στις εθνικές κεντρικές τράπεζες αναπροσαρμόζονται ανά πενταετία μετά την ίδρυση του ΕΣΚΤ, κατ' αναλογία με τις διατάξεις του άρθρου 29.1. Η προσαρμοσμένη κλείδα κατανομής αρχίζει να ισχύει από την πρώτη ημέρα του επομένου έτους.

29.4. Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει κάθε άλλο μέτρο που απαιτείται για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 30

Μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ

30.1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 28, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μεταβιβάζουν στην ΕΚΤ συναλλαγματικά διαθέσιμα, άλλα εκτός από νομίσματα των κρατών μελών, ευρώ, αποθεματικές θέσεις του ΔΝΤ και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα, μέχρι ποσού ισοδυνάμου προς 50 δισεκατομμύρια EUR. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει για το ποσοστό που θα ζητήσει η ΕΚΤ να της καταβληθεί κατά την ίδρυσή της και τα ποσά που θα ζητήσει σε μεταγενέστερες ημερομηνίες. Η ΕΚΤ έχει πλήρως το δικαίωμα να κατέχει και να διαχειρίζεται τα συναλλαγματικά διαθέσιμα που της μεταβιβάζονται και να τα χρησιμοποιεί για τους σκοπούς που ορίζονται στο παρόν καταστατικό.

▼B

30.2. Οι εισφορές κάθε εθνικής κεντρικής τράπεζας ορίζονται κατ' αναλογία με το μερίδιο συμμετοχής της στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ.

30.3. Κάθε εθνική κεντρική τράπεζα πιστώνεται από την ΕΚΤ με μια απαίτηση ισοδύναμη προς την εισφορά της. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει το νόμισμα στο οποίο εκφράζονται οι εν λόγω απαιτήσεις και την απόδοσή τους.

30.4. Η ΕΚΤ μπορεί να ζητήσει να της καταβληθούν συναλλαγματικά διαθέσιμα πέραν του ορίου που τίθεται στο άρθρο 30.1, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30.2, εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζει το Συμβούλιο με τη διαδικασία του άρθρου 41.

30.5. Η ΕΚΤ δικαιούται να κατέχει και να διαχειρίζεται αποθεματικές θέσεις του ΔΝΤ και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα και να φροντίζει για τη συγκέντρωση αυτών των στοιχείων.

30.6. Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει όλα τα άλλα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 31

Συναλλαγματικά διαθέσιμα που κατέχονται από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες

31.1. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες επιτρέπεται να πραγματοποιούν συναλλαγές σε εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους προς διεθνείς οργανισμούς σύμφωνα με το άρθρο 23.

31.2. Όλες οι λοιπές πράξεις σε συναλλαγματικά διαθέσιμα τα οποία παραμένουν στην κατοχή των εθνικών κεντρικών τραπεζών μετά τις μεταβιβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 30 καθώς και οι συναλλαγές των κρατών μελών που διενεργούνται με τα τρέχοντα ταμειακά διαθέσιμα σε συνάλλαγμα, εφόσον υπερβαίνουν ένα όριο που θα καθορισθεί στα πλαίσια του άρθρου 31.3, υπόκεινται στην έγκριση της ΕΚΤ, προκειμένου να διασφαλισθεί η συνέπεια με τη νομισματική πολιτική και την πολιτική συναλλαγματικών ισοτιμιών της Ένωσης.

31.3. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές με σκοπό τη διευκόλυνση των εν λόγω πράξεων.

Άρθρο 32

Κατανομή του νομισματικού εισοδήματος των εθνικών κεντρικών τραπεζών

32.1. Το εισόδημα που συγκεντρώνουν οι εθνικές κεντρικές τράπεζες κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στον τομέα της νομισματικής πολιτικής του ΕΣΚΤ εφεξής ονομαζόμενο «νομισματικό εισόδημα» κατανέμεται κατά το τέλος κάθε οικονομικού έτους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

32.2. Το ποσό του νομισματικού εισοδήματος κάθε εθνικής κεντρικής τράπεζας ισούται με το ετήσιο εισόδημα το οποίο της αποφέρουν τα στοιχεία του ενεργητικού που έχει στην κατοχή της έναντι των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων και των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τις καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων. Τα εν λόγω στοιχεία του ενεργητικού ταυτοποιούνται από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.

▼B

32.3. Εφόσον το Διοικητικό Συμβούλιο κρίνει, μετά την εισαγωγή του ευρώ, ότι οι δομές του ισολογισμού των εθνικών κεντρικών τραπεζών δεν επιτρέπουν την εφαρμογή του άρθρου 32.2, μπορεί να αποφασίσει, με ειδική πλειοψηφία, ότι, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 32.2, το νομισματικό εισόδημα θα υπολογίζεται σύμφωνα με μια εναλλακτική μέθοδο για περίοδο που δεν θα υπερβαίνει την πενταετία.

32.4. Από το ποσό του νομισματικού εισοδήματος κάθε εθνικής κεντρικής τράπεζας αφαιρείται ποσό το οποίο αντιστοιχεί με τους τόκους που καταβάλλει η εν λόγω κεντρική τράπεζα επί των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τις καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων σύμφωνα με το άρθρο 19.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει να αποζημιώνει τις εθνικές κεντρικές τράπεζες για τις δαπάνες στις οποίες υποβάλλονται κατά την έκδοση των τραπεζογραμματίων ή, σε έκτακτες περιπτώσεις, για ειδικές ζημίες που αφορούν πράξεις νομισματικής πολιτικής τις οποίες διενεργούν για λογαριασμό του ΕΣΚΤ. Η αποζημίωση καταβάλλεται υπό μορφή που κρίνεται κατάλληλη από το Διοικητικό Συμβούλιο. Τα ποσά αυτά μπορούν να συμψηφίζονται με το νομισματικό εισόδημα των εθνικών κεντρικών τραπεζών.

32.5. Το συνολικό ποσό του νομισματικού εισοδήματος των εθνικών κεντρικών τραπεζών κατανέμεται μεταξύ τους κατ' αναλογία με τα καταβεβλημένα μερίδια συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ, με την επιφύλαξη τυχόν αποφάσεων που λαμβάνει το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 33.2.

32.6. Ο συμψηφισμός και ο διακανονισμός των υπολοίπων που προέρχονται από την κατανομή του νομισματικού εισοδήματος πραγματοποιούνται από την ΕΚΤ σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.

32.7. Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει όλα τα υπόλοιπα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 33

Κατανομή των καθαρών κερδών και ζημιών της ΕΚΤ

33.1. Τα καθαρά κέρδη της ΕΚΤ μεταβιβάζονται με την ακόλουθη σειρά:

α) ένα ποσό το οποίο καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20 % του καθαρού κέρδους, μεταβιβάζεται στα γενικά αποθεματικά με ανώτατο όριο το 100 % του κεφαλαίου,

β) το υπόλοιπο καθαρό κέρδος διανέμεται μεταξύ των μεριδιούχων της ΕΚΤ, κατ' αναλογία προς τα καταβεβλημένα μερίδιά τους.

33.2. Σε περίπτωση ζημίας της ΕΚΤ, η ζημία αυτή μπορεί να καλυφθεί από το γενικό αποθεματικό της ΕΚΤ και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, από το νομισματικό εισόδημα του αντίστοιχου οικονομικού έτους, κατ' αναλογία και μέχρι το ύψος των ποσών που κατανέμονται στις εθνικές κεντρικές τράπεζες σύμφωνα με το άρθρο 32.5.

▼B

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 34

Νομικές πράξεις

34.1. Σύμφωνα με το άρθρο 132 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ΕΚΤ:

— εκδίδει κανονισμούς αναγκαίους προς εκτέλεση των καθηκόντων που ορίζονται στο άρθρο 3.1 πρώτη περίπτωση, στο άρθρο 19.1, στο άρθρο 22 ή στο άρθρο 25.2 καθώς και στις περιπτώσεις που θα προβλεφθούν στις πράξεις του Συμβουλίου που αναφέρονται στο άρθρο 41,

— λαμβάνει αποφάσεις αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων που ανατίθενται στο ΕΣΚΤ από τις Συνθήκες και το παρόν καταστατικό,

— διατυπώνει συστάσεις και γνώμες.

34.2. Η ΕΚΤ μπορεί να αποφασίσει να δημοσιεύσει τις αποφάσεις, τις συστάσεις και τις γνώμες της.

34.3. Εντός των ορίων και με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 41, η ΕΚΤ δικαιούται να επιβάλλει πρόστιμα και περιοδικές χρηματικές -ποινές στις επιχειρήσεις λόγω μη συμμόρφωσης με υποχρεώσεις που απορρέουν από τους κανονισμούς ή τις αποφάσεις της.

Άρθρο 35

Δικαστικός έλεγχος και συναφή θέματα

35.1. Οι πράξεις ή παραλείψεις της ΕΚΤ υπόκεινται σε έλεγχο ή ερμηνεία από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις περιπτώσεις και υπό τους όρους που καθορίζονται στις Συνθήκες. Η ΕΚΤ μπορεί να κινήσει δικαστική διαδικασία στις περιπτώσεις και υπό τους όρους που καθορίζονται στις Συνθήκες.

35.2. Οι διαφορές μεταξύ της ΕΚΤ, αφενός, και των πιστωτών και χρεοφειλετών της ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου, αφετέρου, εκδικάζονται από τα αρμόδια εθνικά δικαστήρια, εκτός από τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

35.3. Η ΕΚΤ υπόκειται στο καθεστώς ευθύνης που προβλέπεται στο άρθρο 340 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες ευθύνονται σύμφωνα με το οικείο εθνικό τους δίκαιο.

35.4. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να αποφαίνεται δυνάμει διαιτητικής ρήτρας, περιλαμβανομένης σε σύμβαση δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου που έχει συναφθεί από την ΕΚΤ ή για λογαριασμό της.

▼B

35.5. Η απόφαση της ΕΚΤ να προσφύγει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης λαμβάνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

35.6. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο για διαφορές που αφορούν την εκπλήρωση εκ μέρους μιας εθνικής κεντρικής τράπεζας των υποχρεώσεών της δυνάμει των Συνθηκών και του παρόντος καταστατικού. Αν η ΕΚΤ διαπιστώσει ότι μια εθνική κεντρική τράπεζα έχει αθετήσει υποχρέωσή της δυνάμει των Συνθηκών και του παρόντος καταστατικού, διατυπώνει αιτιολογημένη γνώμη επί του θέματος αφού δώσει στην ενδιαφερόμενη εθνική κεντρική τράπεζα την ευκαιρία να υποβάλει τις παρατηρήσεις της. Αν η ενδιαφερόμενη εθνική κεντρική τράπεζα δεν συμμορφωθεί με τη γνώμη εντός της προθεσμίας που ορίζεται από την ΕΚΤ, η ΕΚΤ μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 36

Προσωπικό

36.1. Το Διοικητικό Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθορίζει τους όρους απασχόλησης του προσωπικού της ΕΚΤ.

36.2. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο για όλες τις διαφορές ανάμεσα στην ΕΚΤ και τους υπαλλήλους της εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στους όρους απασχόλησής τους.

Άρθρο 37 (πρώην άρθρο 38)

Επαγγελματικό απόρρητο

37.1. Τα μέλη των διοικητικών οργάνων και του προσωπικού της ΕΚΤ και των εθνικών κεντρικών τραπεζών υποχρεούνται, ακόμη και όταν θα έχουν παύσει να ασκούν τα καθήκοντά τους, να μην αποκαλύπτουν πληροφορίες οι οποίες, λόγω της φύσης τους, καλύπτονται από την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου.

37.2. Τα πρόσωπα που έχουν πρόσβαση σε στοιχεία που καλύπτονται από νομοθεσία της Ένωσης η οποία επιβάλλει υποχρέωση απορρήτου υπόκεινται στην εν λόγω νομοθεσία.

Άρθρο 38 (πρώην άρθρο 39)

Δικαίωμα υπογραφής

Η ΕΚΤ δεσμεύεται νομίμως έναντι τρίτων από τον πρόεδρο ή δύο μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής, ή με τις υπογραφές δύο μελών του προσωπικού της ΕΚΤ, δεόντως εξουσιοδοτημένων από τον πρόεδρο να υπογράφουν εξ ονόματος της ΕΚΤ.

Άρθρο 39 (πρώην άρθρο 40)

Προνόμια και ασυλίες

Η ΕΚΤ απολαύει στην επικράτεια των κρατών μελών των αναγκαίων προνομίων και ασυλιών για την εκπλήρωση της αποστολής της, υπό τους όρους που καθορίζονται στο πρωτόκολλο περί προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

▼B

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Άρθρο 40 (πρώην άρθρο 41)

Απλοποιημένη διαδικασία τροποποίησης

40.1. Σύμφωνα με το άρθρο 129, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα άρθρα 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1 στοιχείο α) και 36 του παρόντος καταστατικού μπορούν να τροποποιούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία είτε έπειτα από σύσταση της ΕΚΤ και διαβούλευση με την Επιτροπή, είτε έπειτα από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την ΕΚΤ.

40.2. Το άρθρο 10, παράγραφος 2, μπορεί να τροποποιηθεί με απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται ομόφωνα είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, είτε μετά από σύσταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Οι τροποποιήσεις αυτές τίθενται σε ισχύ μόνο μετά την έγκρισή τους από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.

40.3. Οι συστάσεις που διατυπώνει η ΕΚΤ δυνάμει του παρόντος άρθρου απαιτούν ομόφωνη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρο 41 (πρώην άρθρο 42)

Συμπληρωματική νομοθεσία

Σύμφωνα με το άρθρο 129, παράγραφος4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Συμβούλιο θεσπίζει τις διατάξεις που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 και 34.3 του παρόντος καταστατικού, αποφασίζοντας είτε έπειτα από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την ΕΚΤ, είτε έπειτα από σύσταση της ΕΚΤ και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IX

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΣΚΤ

Άρθρο 42 (πρώην άρθρο 43)

Γενικές διατάξεις

42.1. Η παρέκκλιση που αναφέρεται στο άρθρο 139 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεπάγεται ότι τα ακόλουθα άρθρα του παρόντος καταστατικού δεν δημιουργούν δικαιώματα ή υποχρεώσεις για το κράτος μέλος με παρέκκλιση: 3, 6, 9.2, 12.1, 14.3, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26.2, 27, 30, 31, 32, 33, 34, και 49.

▼B

42.2. Οι κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με παρέκκλιση κατά την έννοια του άρθρου 139 της εν λόγω Συνθήκης διατηρούν τις εξουσίες τους στον τομέα της νομισματικής πολιτικής σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο.

42.3. Σύμφωνα με το άρθρο 139 της εν λόγω Συνθήκης, με τον όρο «κράτη μέλη» εννοείται κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ στα εξής άρθρα του παρόντος καταστατικού: 3, 11.2, και 19.

42.4. Με τον όρο εθνικές κεντρικές τράπεζες εννοείται κεντρικές τράπεζες κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ στα εξής άρθρα του παρόντος καταστατικού: 9.2, 10.2, 10.3, 12.1, 16, 17, 18, 22, 23, 27, 30, 31, 32, 33.2 και 49.

42.5. Με τον όρο «μεριδιούχοι» εννοούνται οι κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ στα άρθρα 10.3 και 33.1.

42.6. Με τον όρο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ εννοείται κεφάλαιο της ΕΚΤ στο οποίο έχουν εγγραφεί οι κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ στα άρθρα 10.3 και 30.2.

Άρθρο 43 (πρώην άρθρο 44)

Μεταβατικά καθήκοντα της ΕΚΤ

Η ΕΚΤ αναλαμβάνει τα παλαιά καθήκοντα του ΕΝΙ του άρθρου 141, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που πρέπει να συνεχίσουν να ασκούνται μετά την εισαγωγή του ευρώ λόγω των παρεκκλίσεων που θα ισχύουν για ένα ή περισσότερα κράτη μέλη.

Η ΕΚΤ παρέχει συμβουλές κατά την προετοιμασία της κατάργησης των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στο άρθρο 140 της εν λόγω Συνθήκης.

Άρθρο 44 (πρώην άρθρο 45)

Το γενικό συμβούλιο της ΕΚΤ

44.1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 129, παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το γενικό συμβούλιο συγκροτείται ως τρίτο όργανο λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ.

44.2. Το γενικό συμβούλιο απαρτίζεται από τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο της ΕΚΤ και τους διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών. Τα λοιπά μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής μπορούν να συμμετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στις συνεδριάσεις του γενικού συμβουλίου.

44.3. Οι αρμοδιότητες του γενικού συμβουλίου απαριθμούνται εξαντλητικά στο άρθρο 46 του παρόντος καταστατικού.

Άρθρο 45 (πρώην άρθρο 46)

Εσωτερικός κανονισμός του γενικού συμβουλίου

45.1. Ο πρόεδρος ή, εν απουσία του, ο αντιπρόεδρος της ΕΚΤ προεδρεύει του γενικού συμβουλίου της ΕΚΤ.

▼B

45.2. Ο πρόεδρος του Συμβουλίου και ένα μέλος της Επιτροπής μπορούν να συμμετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στις συνεδριάσεις του γενικού συμβουλίου.

45.3. Ο πρόεδρος προετοιμάζει τις συνεδριάσεις του γενικού συμβουλίου.

45.4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 12.3, το γενικό συμβούλιο θεσπίζει τον εσωτερικό του κανονισμό.

45.5. Η γραμματεία του γενικού συμβουλίου εξασφαλίζεται από την ΕΚΤ.

Άρθρο 46 (πρώην άρθρο 47)

Αρμοδιότητες του γενικού συμβουλίου

46.1. Το γενικό συμβούλιο:

— ασκεί τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 43,

— συμβάλλει στις συμβουλευτικές λειτουργίες που αναφέρονται στα άρθρα 4 και 25.1.

46.2. Το γενικό συμβούλιο συμβάλλει:

— στη συλλογή στατιστικών πληροφοριών που προβλέπεται στο άρθρο 5,

— στις δραστηριότητες της ΕΚΤ σχετικά με τις εκθέσεις σύμφωνα με το άρθρο 15,

— στη θέσπιση των κανόνων που είναι αναγκαίοι για την εφαρμογή του άρθρου 26, όπως αναφέρεται στο άρθρο 26.4,

— στη λήψη όλων των άλλων μέτρων που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου 29, όπως αναφέρεται στο άρθρο 29.4,

— στη θέσπιση των όρων απασχόλησης του προσωπικού της ΕΚΤ, όπως αναφέρεται στο άρθρο 36.

46.3. Το γενικό συμβούλιο συμβάλλει στις αναγκαίες προετοιμασίες για τον αμετάκλητο καθορισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών των νομισμάτων των κρατών μελών με παρέκκλιση έναντι του ευρώ, όπως αναφέρεται στο άρθρο 140, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

46.4. Το γενικό συμβούλιο ενημερώνεται από τον πρόεδρο της ΕΚΤ σχετικά με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρο 47 (πρώην άρθρο 48)

Μεταβατικές διατάξεις σχετικά με το κεφάλαιο της ΕΚΤ

Σύμφωνα με το άρθρο 29.1, σε κάθε εθνική κεντρική τράπεζα αποδίδεται στάθμιση στην κλείδα κατανομής για την εγγραφή στο κεφάλαιο της ΕΚΤ. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 28.3, οι κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με παρέκκλιση δεν καταβάλλουν το εγγεγραμμένο τους κεφάλαιο εκτός εάν το γενικό συμβούλιο αποφασίσει, με ειδική πλειοψηφία που αντιπροσωπεύει τουλάχιστον τα δύο τρίτα του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΚΤ και τουλάχιστον το ήμισυ των μεριδιούχων, ότι πρέπει να καταβληθεί ένα ελάχιστο ποσοστό ως συμβολή στις δαπάνες λειτουργίας της ΕΚΤ.

▼B

Άρθρο 48 (πρώην άρθρο 49)

Καθυστερημένη καταβολή του κεφαλαίου, των αποθεματικών και των εξομοιωμένων λογαριασμών της ΕΚΤ

48.1. Η κεντρική τράπεζα κράτους μέλους του οποίου καταργήθηκε η παρέκκλιση καταβάλλει το μερίδιό της στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ στην ίδια έκταση όπως και οι κεντρικές τράπεζες των άλλων κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ, και μεταβιβάζει στην ΕΚΤ συναλλαγματικά διαθέσιμα σύμφωνα με το άρθρο 30.1. Το μεταβιβαστέο ποσό ορίζεται ως το γινόμενο της αξίας σε ευρώ, υπολογιζόμενης σε τρέχουσες τιμές, των συναλλαγματικών διαθεσίμων που έχουν ήδη μεταβιβαστεί στην ΕΚΤ, σύμφωνα με το άρθρο 30.1, επί τον λόγο του αριθμού μεριδίων για τα οποία έχει εγγραφεί η εν λόγω εθνική κεντρική τράπεζα προς τον αριθμό μεριδίων τα οποία έχουν ήδη καταβάλει οι άλλες εθνικές κεντρικές τράπεζες.

48.2. Επιπλέον της καταβολής που γίνεται με το άρθρο 48.1, η εν λόγω κεντρική τράπεζα εισφέρει στα αποθεματικά της ΕΚΤ και στους εξομοιωμένους προς αυτά λογαριασμούς, καθώς και στο ποσό που απομένει να πιστωθεί στα αποθεματικά και λογαριασμούς σύμφωνα με το υπόλοιπο του λογαριασμού κερδών και ζημιών της 31ης Δεκεμβρίου του έτους που προηγείται της κατάργησης της παρέκκλισης. Το καταβλητέο ποσό καθορίζεται ως το γινόμενο του ποσού των αποθεματικών, όπως ορίζεται ανωτέρω και αναφέρεται στον εγκεκριμένο ισολογισμό της ΕΚΤ, επί τον λόγο του αριθμού μεριδίων για τα οποία έχει εγγραφεί η εν λόγω κεντρική τράπεζα προς τον αριθμό μεριδίων τα οποία έχουν ήδη καταβάλει οι άλλες κεντρικές τράπεζες.

48.3. Όταν μία ή περισσότερες χώρες καθίστανται κράτη μέλη και οι αντίστοιχες εθνικές κεντρικές τους τράπεζες καθίστανται μέρος του ΕΣΚΤ, αυξάνεται αυτομάτως το εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ και το όριο του ποσού συναλλαγματικών διαθεσίμων που μπορούν να μεταβιβασθούν στην ΕΚΤ. Η αύξηση υπολογίζεται πολλαπλασιάζοντας τα τότε ισχύοντα αντίστοιχα ποσά, επί τον λόγο της στάθμισης των νεοεισερχομένων εθνικών κεντρικών τραπεζών προς τη στάθμιση των εθνικών κεντρικών τραπεζών που είναι ήδη μέλη του ΕΣΚΤ, εντός της διευρυμένης κλείδας κατανομής. Η στάθμιση κάθε εθνικής κεντρικής τράπεζας στην κλείδα κατανομής υπολογίζεται κατ' αναλογία προς το άρθρο 29, παράγραφος 1 και τηρουμένου του άρθρου 29, παράγραφος 2. Χρησιμοποιούνται οι ίδιες περίοδοι αναφοράς για τα στατιστικά στοιχεία με τις εφαρμοσθείσες για την τελευταία πενταετή αναπροσαρμογή της στάθμισης βάσει του άρθρου 29, παράγραφος 3.

Άρθρο 49 (πρώην άρθρο 52)

Ανταλλαγή τραπεζογραμματίων ►C1 νομισμάτων των κρατών μελών ◄

Μετά τον αμετάκλητο καθορισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών ►C1 σύμφωνα με το άρθρο 140 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ◄, το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι τα τραπεζογραμμάτια που εκφράζονται σε νομίσματα με αμετάκλητα καθορισμένες ισοτιμίες ανταλλάσσονται από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες στην αντίστοιχη άρτια ισοτιμία τους.

Άρθρο 50 (πρώην άρθρο 53)

Εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων

Τα άρθρα 42 έως 47 ισχύουν για όσο διάστημα υπάρχουν κράτη μέλη με παρέκκλιση.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 5)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καθορίσουν το καταστατικό της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, που προβλέπεται στο άρθρο 308 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Άρθρο 1

Η ιδρυομένη διά του άρθρου 308 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ευρωπαική Τράπεζα Επενδύσεων, καλουμένη εφεξής «Τράπεζα», συγκροτείται και ασκεί τα καθήκοντα και τη δραστηριότητά της σύμφωνα με τις διατάξεις ►C2 των Συνθηκών ◄ και του παρόντος καταστατικού.

Άρθρο 2

Η αποστολή της Τράπεζας ορίζεται από το άρθρο 309 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 3

Σύμφωνα με το άρθρο 308 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα μέλη της Τράπεζας είναι τα κράτη μέλη.

Άρθρο 4

▼M11

1. Η Τράπεζα έχει κεφάλαιο 248 795 606 881 EUR το οποίο αναλαμβάνεται από τα κράτη μέλη κατά τα ακόλουθα ποσά:

▼M9

Γερμανία	46 722 369 149
Γαλλία	46 722 369 149
Ιταλία	46 722 369 149
Ισπανία	28 033 421 847
Βέλγιο	12 951 115 777
Κάτω Χώρες	12 951 115 777
Σουηδία	8 591 781 713
Δανία	6 557 521 657
Αυστρία	6 428 994 386

▼M11

Πολωνία	11 366 679 827

▼M9

Φινλανδία	3 693 702 498
Ελλάδα	3 512 961 713
Πορτογαλία	2 263 904 037
Τσεχία	2 206 922 328
Ουγγαρία	2 087 849 195
Ιρλανδία	1 639 379 073

▼M11

Ρουμανία	1 639 379 073

▼M9

Κροατία	1 062 312 542
Σλοβακία	751 236 149
Σλοβενία	697 455 090
Βουλγαρία	510 041 217
Λιθουανία	437 633 208
Λουξεμβούργο	327 878 318
Κύπρος	321 508 011
Λετονία	267 076 094
Εσθονία	206 248 240
Μάλτα	122 381 664

▼B

Τα κράτη μέλη ευθύνονται μόνο μέχρι του ποσού του μεριδίου τους του αναληφθέντος και μη καταβληθέντος κεφαλαίου.

2. Η εισδοχή νέου μέλους συνεπάγεται αύξηση του αναληφθέντος κεφαλαίου που αντιστοιχεί στην εισφορά του νέου μέλους.

3. Το Συμβούλιο των Διοικητών δύναται να αποφασίζει ομοφώνως την αύξηση του αναληφθέντος κεφαλαίου.

4. Το μερίδιο του αναληφθέντος κεφαλαίου δεν δύναται να εκχωρηθεί ούτε να ενεχυριασθεί και δεν υπόκειται σε κατάσχεση.

Άρθρο 5

▼C6

1. Το αναληφθέν κεφάλαιο καταβάλλεται από τα κράτη μέλη μέχρι 8,919255272 % κατά μέσο όρο των οριζομένων στο άρθρο 4 παράγραφος 1 ποσών.

▼B

2. Σε περίπτωση αυξήσεως του αναληφθέντος κεφαλαίου, το Συμβούλιο των Διοικητών καθορίζει ομοφώνως το ποσοστό που πρέπει να καταβληθεί καθώς και τον τρόπο καταβολής. Οι καταβολές σε μετρητά πραγματοποιούνται αποκλειστικά σε ευρώ.

▼B

3. Το διοικητικό συμβούλιο δύναται να απαιτήσει την καταβολή του υπολοίπου του αναληφθέντος κεφαλαίου, εφόσον τούτο καθίσταται αναγκαίο για να αντιμετωπίσει η Τράπεζα τις υποχρεώσεις της.

Η καταβολή πραγματοποιείται αναλόγως του μεριδίου του αναληφθέντος από κάθε κράτος μέλος κεφαλαίου.

Άρθρο 6

(πρώην άρθρο 8)

Η Τράπεζα διοικείται και διευθύνεται από ένα Συμβούλιο Διοικητών, ένα διοικητικό συμβούλιο και μία διευθύνουσα επιτροπή.

Άρθρο 7

(πρώην άρθρο 9)

1. Το Συμβούλιο των Διοικητών αποτελείται από υπουργούς οριζομένους από τα κράτη μέλη.

2. Το Συμβούλιο των Διοικητών ορίζει τις γενικές κατευθύνσεις σχετικά με την πιστωτική πολιτική της Τράπεζας σύμφωνα με τους στόχους της Ένωσης. Το Συμβούλιο των Διοικητών φροντίζει για την εφαρμογή των κατευθύνσεων αυτών.

3. Επιπλέον, το Συμβούλιο των Διοικητών:

α) αποφασίζει για την αύξηση του αναληφθέντος κεφαλαίου σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 και το άρθρο 5 παράγραφος 2,

β) καθορίζει, για τους σκοπούς του άρθρου 9, παράγραφος 1, τις αρχές που εφαρμόζονται στις πράξεις χρηματοδότησης στο πλαίσιο της αποστολής της Τράπεζας,

γ) ασκεί τις εξουσίες που προβλέπονται στα άρθρα 9 και 11 σχετικά με το διορισμό και την αυτοδικαία απαλλαγή από τα καθήκοντα των μελών του διοικητικού συμβουλίου και της διευθύνουσας επιτροπής, καθώς και τις εξουσίες που προβλέπονται από το άρθρο 11 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο,

δ) αποφασίζει σχετικά με τη χρηματοδότηση επενδυτικών πράξεων που πρόκειται να πραγματοποιηθούν, εν λόγω ή εν μέρει, εκτός του εδάφους των κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 1,

ε) εγκρίνει την ετήσια έκθεση που συντάσσει το διοικητικό συμβούλιο,

στ) εγκρίνει τον ετήσιο ισολογισμό καθώς και το λογαριασμό κερδών και ζημιών,

ζ) ασκεί τις άλλες εξουσίες και αρμοδιότητες που απονέμονται από το παρόν καταστατικό,

▼M8

η) εγκρίνει, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, τον κανονισμό της Τράπεζας.

▼B

4. Το Συμβούλιο των Διοικητών είναι αρμόδιο να λαμβάνει, ομοφώνως, ►C4 στο πλαίσιο των Συνθηκών και του παρόντος καταστατικού, ◄ κάθε απόφαση σχετική με την αναστολή της δραστηριότητας της Τράπεζας και την ενδεχομένη εκκαθάρισή της.

▼B

Άρθρο 8

(πρώην άρθρο 10)

Εκτός αντιθέτων διατάξεων του παρόντος καταστατικού, οι αποφάσεις του Συμβουλίου των Διοικητών λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των μελών του. Η πλειοψηφία αυτή πρέπει να αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 50 % του αναληφθέντος κεφαλαίου.

Η ειδική πλειοψηφία απαιτεί τη συγκέντρωση δεκαοκτώ ψήφων και ποσοστού 68 % του εγγεγραμμένου κεφαλαίου.

Τυχόν αποχή των παρόντων ή των εκπροσωπούμενων μελών δεν εμποδίζει τη λήψη των αποφάσεων οι οποίες απαιτούν ομοφωνία.

Άρθρο 9

(πρώην άρθρο 11)

1. Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει για την παροχή χρηματοδοτήσεων, ιδίως υπό μορφή πιστώσεων και εγγυήσεων, και τη σύναψη δανείων, ορίζει τα επιτόκια των δανείων, καθώς και τις προμήθειες και λοιπές επιβαρύνσεις. Δύναται να μεταβιβάζει, με απόφαση η οποία λαμβάνεται με ειδική πλειοψηφία, ορισμένες από τις αρμοδιότητές του στη διευθύνουσα επιτροπή. Καθορίζει τους όρους και τις διαδικασίες της μεταβίβασης αυτής, επιβλέπει δε την εκτέλεσή της. ►M8 Αποφασίζει, με ειδική πλειοψηφία, σχετικά με το επιχειρησιακό σχέδιο της Τράπεζας. ◄

Το διοικητικό συμβούλιο ελέγχει την ορθή διαχείριση της Τράπεζας και διασφαλίζει ότι η διαχείριση της Τράπεζας είναι σύμφωνη με τις διατάξεις των Συνθηκών και του καταστατικού και με τις γενικές οδηγίες του Συμβουλίου των Διοικητών.

Κατά τη λήξη της οικονομικής χρήσεως, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο των Διοικητών και να τη δημοσιεύσει μετά την έγκριση.

▼M8

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από είκοσι οκτώ τακτικά και τριάντα ένα αναπληρωματικά μέλη, που ορίζονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

▼A1

Τα τακτικά μέλη διορίζονται για περίοδο πέντε ετών από το Συμβούλιο των Διοικητών, ένα οριζόμενο από κάθε κράτος μέλος και ένα οριζόμενο από την Επιτροπή.

▼M11

Τα αναπληρωματικά μέλη διορίζονται για περίοδο πέντε ετών από το Συμβούλιο των Διοικητών ως εξής:

— δύο αναπληρωματικά μέλη οριζόμενα από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας,

— δύο αναπληρωματικά μέλη οριζόμενα από τη Γαλλική Δημοκρατία,

— δύο αναπληρωματικά μέλη οριζόμενα από την Ιταλική Δημοκρατία,

▼M11

— δύο αναπληρωματικά μέλη οριζόμενα με κοινή συμφωνία από το Βασίλειο της Ισπανίας και την Πορτογαλική Δημοκρατία,

— τρία αναπληρωματικά μέλη οριζόμενα με κοινή συμφωνία από το Βασίλειο του Βελγίου, το μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου και το Βασίλειο των Κάτω Χωρών,

— τρία αναπληρωματικά μέλη οριζόμενα με κοινή συμφωνία από τη Δημοκρατία της Κροατίας, την Ουγγαρία και τη Δημοκρατία της Πολωνίας,

— τέσσερα αναπληρωματικά μέλη οριζόμενα με κοινή συμφωνία από το Βασίλειο της Δανίας, την Ελληνική Δημοκρατία, την Ιρλανδία και τη Ρουμανία,

— έξι αναπληρωματικά μέλη οριζόμενα με κοινή συμφωνία από τη Δημοκρατία της Εσθονίας, τη Δημοκρατία της Λετονίας, τη Δημοκρατία της Λιθουανίας, τη Δημοκρατία της Αυστρίας, τη Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Βασίλειο της Σουηδίας,

— έξι αναπληρωματικά μέλη οριζόμενα με κοινή συμφωνία από τη Δημοκρατία της Βουλγαρίας, την Τσεχική Δημοκρατία, την Κυπριακή Δημοκρατία, τη Δημοκρατία της Μάλτας, τη Δημοκρατία της Σλοβενίας και τη Σλοβακική Δημοκρατία,

— ένα αναπληρωματικό μέλος οριζόμενο από την Επιτροπή.

▼B

Το διοικητικό συμβούλιο εκλέγει έξι εμπειρογνώμονες χωρίς δικαίωμα ψήφου: τρεις ως μέλη και τρεις ως αναπληρωτές.

Ο επαναδιορισμός των τακτικών μελών και των αναπληρωτών επιτρέπεται.

Ο κανονισμός ορίζει τις διαδικασίες συμμετοχής στις συνεδριάσεις του δικοικητικού συμβουλίου και θεσπίζει τις διατάξεις που εφαρμόζονται στα αναπληρωματικά μέλη καθώς και στους εκλεγμένους εμπειρογνώμονες.

Ο πρόεδρος ή, εν απουσία του, ένας από τους αντιπροέδρους της διευθύνουσας επιτροπής, προεδρεύει στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου χωρίς να λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία.

Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου εκλέγονται μεταξύ των προσωπικοτήτων που παρέχουν κάθε εγγύηση ανεξαρτησίας και ικανότητος. Είναι υπεύθυνοι μόνο έναντι της Τράπεζας.

3. Το Συμβούλιο των Διοικητών, με ειδική πλειοψηφία, δύναται να απαλλάξει αυτοδικαίως από τα καθήκοντά του τακτικό μέλος, μόνο στην περίπτωση που δεν εκπληρώνει τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την άσκηση των καθηκόντων του.

Η μη έγκριση της ετησίας εκθέσεως συνεπάγεται παραίτηση του διοικητικού συμβουλίου.

4. Σε περίπτωση κενώσεως θέσεως, λόγω θανάτου ή εκουσίας παραιτήσεως, απαλλαγής από τα καθήκοντα ή συλλογικής παραιτήσεως, γίνεται αναπλήρωση σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στην παράγραφο 2. Εκτός από γενικές ανανεώσεις, τα μέλη αντικαθίστανται για τη διάρκεια της υπολοίπου θητείας τους.

5. Το Συμβούλιο των Διοικητών καθορίζει την αμοιβή των μελών του διοικητικού συμβουλίου και ορίζει τα τυχόν ασυμβίβαστα με τα καθήκοντα του τακτικού μέλους και αναπληρωτού.

▼B

Άρθρο 10

(πρώην άρθρο 12)

1. Κάθε τακτικό μέλος διαθέτει μία ψήφο στο διοικητικό συμβούλιο. Δύναται σε κάθε περίπτωση να ψηφίζει με πληρεξούσιο σύμφωνα με τους όρους του κανονισμού της Τράπεζας.

2. Εκτός αντιθέτων διατάξεων του παρόντος καταστατικού, οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου λαμβάνονται με τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) των μελών που έχουν δικαίωμα ψήφου και αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50 %) του αναληφθέντος κεφαλαίου. Η ειδική πλειοψηφία απαιτεί τη συγκέντρωση δεκαοκτώ (18) ψήφων και εξήντα οκτώ τοις εκατό (68 %) του αναληφθέντος κεφαλαίου. Ο κανονισμός της Τράπεζας ορίζει την απαραίτητη απαρτία για το έγκυρο των αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου.

Άρθρο 11

(πρώην άρθρο 13)

▼M8

1. Η Διευθύνουσα Επιτροπή αποτελείται από έναν πρόεδρο και οκτώ αντιπροέδρους που διορίζονται για περίοδο έξι ετών από το Συμβούλιο των Διοικητών, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, ύστερα από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου, που αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

▼B

Το διοικητικό συμβούλιο με ομόφωνη απόφαση μπορεί να τροποποιήσει τον αριθμό των μελών της διευθύνουσας επιτροπής.

2. Προτάσει του διοικητικού συμβουλίου που αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, το Συμβούλιο των Διοικητών, που αποφασίζει με τη σειρά του με ειδική πλειοψηφία, δύναται να απαλλάξει αυτοδικαίως τα μέλη της διευθύνουσας επιτροπής από τα καθήκοντά τους.

3. Η διευθύνουσα επιτροπή διασφαλίζει τη διαχείριση των τρεχουσών υποθέσεων της Τράπεζας, υπό την εποπτεία του προέδρου και υπό τον έλεγχο του διοικητικού συμβουλίου.

Η διευθύνουσα επιτροπή προετοιμάζει τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου, ιδίως σε ό,τι αφορά τη σύναψη δανείων και την παροχή χρηματοδοτήσεων, ιδίως υπό μορφή πιστώσεων, και εγγυήσεων· διασφαλίζει την εκτέλεση των αποφάσεων αυτών.

4. Η διευθύνουσα επιτροπή διατυπώνει με πλειοψηφία τις γνώμες της επί των σχεδίων σύναψης δανείων και παροχής χρηματοδοτήσεων, ιδίως υπό μορφή πιστώσεων και εγγυήσεων.

5. Το Συμβούλιο των Διοικητών ορίζει την αμοιβή των μελών της διευθυνούσης επιτροπής και προσδιορίζει τα ασυμβίβαστα με τα καθήκοντά τους.

6. Ο πρόεδρος ή, σε περίπτωση κωλύματος, ένας από τους αντιπροέδρους αντιπροσωπεύει την Τράπεζα δικαστικώς ή εξωδίκως.

▼B

7. Τα μέλη του προσωπικού της Τράπεζας τίθενται υπό την εποπτεία του προέδρου. Προσλαμβάνονται και απολύονται από αυτόν. Στην επιλογή του προσωπικού πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο οι προσωπικές ικανότητες και οι επαγγελματικές ιδιότητες, αλλά ακόμη και η δίκαιη συμμετοχή των υπηκόων των κρατών μελών. Ο κανονισμός ορίζει το όργανο το οποίο είναι αρμόδιο για τη θέσπιση των εφαρμοστέων στο προσωπικό διατάξεων.

8. Η διευθύνουσα επιτροπή και το προσωπικό της Τράπεζας είναι υπεύθυνοι μόνον έναντι της τελευταίας αυτής και ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία.

Άρθρο 12

(πρώην άρθρο 14)

1. Η επιτροπή, αποτελούμενη από έξη μέλη που διορίζονται από το Συμβούλιο των Διοικητών αναλόγως της ικανότητός τους, ελέγχει ότι οι δραστηριότητες της Τράπεζας είναι σύμφωνες προς τις βέλτιστες τραπεζικές πρακτικές και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο των λογαριασμών της Τράπεζας.

2. Η επιτροπή της παραγράφου 1 εξετάζει ετησίως την κανονικότητα των πράξεων και των λογιστικών βιβλίων της Τράπεζας. Για τον σκοπό αυτό, ελέγχει ότι οι πράξεις της Τράπεζας πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τις διατυπώσεις και τις διαδικασίες που ορίζονται από το παρόν καταστατικό και τον κανονισμό.

3. Η επιτροπή της παραγράφου 1 βεβαιώνει ότι οι οικονομικές καταστάσεις, καθώς και κάθε οικονομική πληροφορία η οποία περιέχεται στους ετήσιους λογαριασμούς που καταρτίζονται από το διοικητικό συμβούλιο, απεικονίζουν πιστά την οικονομική κατάσταση της Τράπεζας, όσον αφορά τόσο τα στοιχεία του ενεργητικού όσο και τα στοιχεία του παθητικού, καθώς και τα αποτελέσματα των πράξεών της και τις ταμειακές ροές κατά το υπό εξέταση οικονομικό έτος.

4. Ο κανονισμός προσδιορίζει τα επαγγελματικά προσόντα τα οποία πρέπει να διαθέτουν τα μέλη της επιτροπής της παραγράφου 1 και καθορίζει τους όρους και τις διαδικασίες άσκησης της δραστηριότητας της επιτροπής.

Άρθρο 13

(πρώην άρθρο 15)

Η Τράπεζα επικοινωνεί με κάθε κράτος μέλος μέσω της αρχής που αυτό ορίζει. Κατά την εκτέλεση χρηματοδοτικών εργασιών προσφεύγει στην εθνική κεντρική τράπεζα του ενδιαφερομένου κράτους μέλους ή σε άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς που το κράτος αυτό έχει εγκρίνει.

Άρθρο 14

(πρώην άρθρο 16)

1. Η Τράπεζα συνεργάζεται με όλους τους διεθνείς οργανισμούς, που -ασκούν δραστηριότητα σε τομείς ανάλογους με τους δικούς της.

2. Η Τράπεζα επιζητεί κάθε χρήσιμη επαφή, με σκοπό να συνεργασθεί με τραπεζικούς και χρηματοδοτικούς οργανισμούς χωρών στις οποίες εκτείνει τις εργασίες της.

▼B

Άρθρο 15

(πρώην άρθρο 17)

Κατ' αίτηση κράτους μέλους ή της Επιτροπής ή αυτεπαγγέλτως, το Συμβούλιο των Διοικητών ερμηνεύει ή συμπληρώνει τις οδηγίες που ορίζει, σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος καταστατικού, στο πλαίσιο των όρων υπό τους οποίους εξεδόθησαν.

Άρθρο 16

(πρώην άρθρο 18)

1. Στο πλαίσιο της αποστολής που ορίζει το άρθρο 309, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Τράπεζα χορηγεί χρηματοδοτήσεις, ιδίως υπό μορφή πιστώσεων και εγγυήσεων, στα μέλη της ή σε ιδιωτικές ή δημόσιες επιχειρήσεις για επενδύσεις που πρόκειται να πραγματοποιηθούν στα εδάφη των κρατών μελών, εφόσον δεν παρέχονται με λογικούς όρους μέσα που προέρχονται από άλλες πηγές.

Εν τούτοις, με απόφαση την οποία λαμβάνει με ειδική πλειοψηφία το Συμβούλιο των Διοικητών, προτάσει του διοικητικού συμβουλίου, η Τράπεζα δύναται να χορηγεί χρηματοδοτήσεις για επενδύσεις που πρόκειται να πραγματοποιηθούν ολικά ή μερικά εκτός των εδαφών των κρατών μελών.

2. Η χορήγηση δανείων εξαρτάται, κατά το δυνατόν, από τη χρησιμοποίηση και άλλων μέσων χρηματοδοτήσεως.

3. Όταν χορηγείται δάνειο σε επιχείρηση ή σε φορέα εκτός από κράτος μέλος, η Τράπεζα εξαρτά τη χορήγηση του δανείου τούτου είτε από την εγγύηση του κράτους μέλους, στο έδαφος του οποίου θα πραγματοποιηθεί η επένδυση, είτε από άλλες επαρκείς εγγυήσεις ή από την οικονομική ευρωστία του οφειλέτη.

Επιπλέον, στο πλαίσιο των αρχών που καθορίζονται από το Συμβούλιο των Διοικητών σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 3, στοιχείο β) και εφόσον απαιτείται για την εκτέλεση των πράξεων που προβλέπονται στο άρθρο 309 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει, με ειδική πλειοψηφία τους, όρους και τις διαδικασίες χορήγησης οποιασδήποτε χρηματοδότησης η οποία παρουσιάζει ειδικά χαρακτηριστικά κινδύνου και θεωρείται ως εκ τούτου ειδική δραστηριότητα.

4. Η Τράπεζα δύναται να εγγυάται δάνεια που συνάπτονται από δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις ή από άλλους φορείς για την εκτέλεση των εργασιών των προβλεπομένων στο άρθρο 309 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Το συνολικό τρέχον ύψος των δανείων και εγγυήσεων που η Τράπεζα χορηγεί δεν πρέπει να υπερβαίνει το 250% του ποσού του εγγεγραμμένου κεφαλαίου, των αποθεματικών, των προβλέψεων οι οποίες δεν έχουν διατεθεί, και του πλεονάσματος του λογαριασμού κερδών και ζημιών. Το σωρευτικό ποσό των εν λόγω θέσεων υπολογίζεται αφού αφαιρεθεί ποσό ίσο προς το εγγεγραμμένο κεφάλαιο, είτε έχει καταβληθεί είτε όχι, για οιαδήποτε συμμετοχή της Τράπεζας.

▼B

Το ποσό που καταβάλλεται για τις συμμετοχές της Τράπεζας δεν δύναται σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει το σύνολο του καταβληθέντος ποσού του κεφαλαίου της, των αποθεματικών της, των προβλέψεων που δεν έχουν διατεθεί καθώς και του πλεονάσματος του λογαριασμού κερδών και ζημιών.

Κατ' εξαίρεση, οι ειδικές δραστηριότητες της Τράπεζας, όπως αποφασίζονται από το Συμβούλιο των Διοικητών και το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με την παράγραφο 3, αποτελούν αντικείμενο ειδικής χρηματοδότησης από τα αποθεματικά.

Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται επίσης στους ενοποιημένους λογαριασμούς της Τράπεζας.

6. Η Τράπεζα εξασφαλίζεται κατά του συναλλαγματικού κινδύνου περιλαμβάνοντας στις συμβάσεις δανείων και εγγυήσεων τις ρήτρες που κρίνει κατάλληλες.

Άρθρο 17

(πρώην άρθρο 19)

1. Τα επιτόκια των δανείων που χορηγεί η Τράπεζα καθώς και οι προμήθειες και λοιπές επιβαρύνσεις πρέπει να προσαρμόζονται στους όρους που επικρατούν στην κεφαλαιαγορά και πρέπει να υπολογίζονται κατά τρόπο ώστε τα έσοδα που προκύπτουν να επιτρέπουν στην Τράπεζα να αντιμετωπίζει τις υποχρεώσεις της, να καλύπτει τα έξοδά της και τους κινδύνους της και να δημιουργεί αποθεματικό κεφάλαιο σύμφωνα με το άρθρο 22.

2. Η Τράπεζα δεν παρέχει μειώσεις επιτοκίων. Στην περίπτωση που λόγω του ειδικού χαρακτήρα της προς χρηματοδότηση επένδυσης φαίνεται να ενδείκνυται μείωση του επιτοκίου, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ή τρίτος οργανισμός δύναται να χορηγήσει μειώσεις επιτοκίου, κατά το μέτρο που η χορήγησή τους συμβιβάζεται με τους κανόνες που ορίζονται στο άρθρο 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 18

(πρώην άρθρο 20)

Κατά την παροχή της χρηματοδότησης, η Τράπεζα πρέπει να τηρεί τις ακόλουθες αρχές:

1. Φροντίζει ώστε τα κεφάλαιά της να χρησιμοποιούνται κατά τον πιο ορθολογικό τρόπο προς το συμφέρον της Ένωσης.

   Δύναται να χορηγεί δάνεια ή να εγγυάται δάνεια μόνο:

   α) όταν η εξυπηρέτηση τόκων και αποσβέσεως του κεφαλαίου εξασφαλίζεται από τα κέρδη εκμεταλλεύσεως, στην περίπτωση επενδύσεων που εκτελούνται από επιχειρήσεις του τομέως της παραγωγής στην περίπτωση άλλων επενδύσεων ή από υποχρέωση που αναλαμβάνει το κράτος στο οποίο η επένδυση εκτελείται, ή και κατά οποιοδήποτε άλλο τρόπο,

   β) και όταν η εκτέλεση της επένδυσης συντελεί γενικά στην αύξηση της οικονομικής παραγωγικότητας και ευνοεί την πραγματοποίηση της εσωτερικής αγοράς.

▼B

2. Δεν πρέπει να συμμετέχει σε επιχειρήσεις, ούτε να αναλαμβάνει καμία ευθύνη στη διαχείρισή τους, εκτός αν η προστασία των δικαιωμάτων της το απαιτεί για να διασφαλίσει την είσπραξη της απαιτήσεώς της.

Ωστόσο, στο πλαίσιο των αρχών που ορίζονται από το Συμβούλιο των Διοικητών σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 3, στοιχείο β), εφόσον αυτό απαιτείται για την εκτέλεση των προβλεπομένων στο άρθρο 309 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης πράξεων, το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει, με ειδική πλειοψηφία τους όρους και τις διαδικασίες συμμετοχής στο κεφάλαιο εμπορικής επιχείρησης, στο βαθμό που αυτό απαιτείται για τη χρηματοδότηση επένδυσης ή προγράμματος, κατά γενικό κανόνα ως συμπλήρωμα δανείου ή εγγύησης.

3. Δύναται να εκχωρεί τις απαιτήσεις της στην κεφαλαιαγορά και, προς τούτο, να απαιτεί από τους οφειλέτες της την έκδοση ομολογιών ή άλλων τίτλων.

4. Ούτε η Τράπεζα ούτε τα κράτη μέλη πρέπει να επιβάλλουν όρους, βάσει των οποίων τα δανειζόμενα ποσά πρέπει να δαπανώνται στο εσωτερικό ορισμένου κράτους μέλους.

5. Δύναται να εξαρτά τη χορήγηση δανείων από τη διενέργεια διεθνών διαγωνισμών.

6. Δεν χρηματοδοτεί, ούτε ολικά ή μερικά, επένδυση στην οποία αντιτίθεται το κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου τούτη πρόκειται να εκτελεσθεί.

7. Για να συμπληρώσει τις πιστωτικές της δραστηριότητες, η Τράπεζα δύναται να παρέχει υπηρεσίες τεχνικής βοήθειας, σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες που καθορίζει το Συμβούλιο των Διοικητών, με απόφαση που λαμβάνει με ειδική πλειοψηφία, και τηρουμένου του παρόντος καταστατικού.

Άρθρο 19

(πρώην άρθρο 21)

1. Οποιαδήποτε επιχείρηση ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας δύναται να υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης απευθείας στην Τράπεζα. Αιτήσεις χρηματοδότησης μπορούν να υποβάλλονται επίσης είτε μέσω της Επιτροπής, είτε μέσω του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου θα εκτελεσθεί η επένδυση.

2. Όταν οι αιτήσεις απευθύνονται μέσω της Επιτροπής, υποβάλλονται για διατύπωση γνώμης στο κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου θα εκτελεσθεί η επένδυση. Όταν απευθύνονται μέσω του κράτους, υποβάλλονται για διατύπωση γνώμης στην Επιτροπή. Όταν προέρχονται απευθείας από επιχείρηση, υποβάλλονται στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και στην Επιτροπή.

Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και η Επιτροπή πρέπει να διατυπώνουν τη γνώμη τους εντός δύο μηνών κατ' ανώτατο όριο. Ελλείψει απαντήσεως εντός της προθεσμίας αυτής, η Τράπεζα δύναται να θεωρήσει ότι δεν υπάρχουν αντιρρήσεις κατά της επένδυσης.

▼B

3. Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει για τις χρηματοδοτικές πράξεις που του υποβάλλονται από τη διευθύνουσα επιτροπή.

4. Η διευθύνουσα επιτροπή εξετάζει αν οι χρηματοδοτικές πράξεις που της υποβάλλονται είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του παρόντος καταστατικού, και ιδίως τις διατάξεις των άρθρων 16 και 18. Αν η διευθύνουσα επιτροπή αποφανθεί υπέρ της χρηματοδότησης, οφείλει να υποβάλει την αντίστοιχη πρόταση στο διοικητικό συμβούλιο. Η διευθύνουσα επιτροπή δύναται να εξαρτά την ευνοϊκή της γνώμη υπό όρους που θεωρεί ουσιώδεις. Αν η διευθύνουσα επιτροπή αποφαίνεται κατά της παροχής της χρηματοδότησης υποβάλλει στο διοικητικό συμβούλιο τα σχετικά έγγραφα, συνοδευόμενα από τη γνώμη της.

5. Σε περίπτωση που η γνώμη της διευθυνούσης επιτροπής είναι αρνητική, το διοικητικό συμβούλιο δεν δύναται να χορηγήσει την εν λόγω χρηματοδότηση παρά μόνο με ομόφωνη απόφασή του.

6. Σε περίπτωση που η γνώμη της Επιτροπής είναι αρνητική, το διοικητικό συμβούλιο δύναται να χορηγήσει την εν λόγω χρηματοδότηση μόνο ομοφώνως. Το μέλος του διοικητικού συμβουλίου που διορίζεται με υπόδειξη της Επιτροπής απέχει από την ψηφοφορία.

7. Σε περίπτωση που η γνώμη της διευθυνούσης επιτροπής και της Επιτροπής είναι αρνητικές, το διοικητικό συμβούλιο δεν δύναται να χορηγήσει την εν λόγω χρηματοδότηση.

8. Εφόσον για την προστασία των δικαιωμάτων και συμφερόντων της Τράπεζας δικαιολογείται αναδιάρθρωση χρηματοδοτικής πράξης, η οποία αφορά επενδύσεις που έχουν εγκριθεί, η διευθύνουσα επιτροπή λαμβάνει αμελλητί τα επείγοντα μέτρα τα οποία θεωρεί απαραίτητα, υπό την προϋπόθεση ότι ενημερώνει αμέσως σχετικά το διοικητικό συμβούλιο.

Άρθρο 20

(πρώην άρθρο 22)

1. Η Τράπεζα δανείζεται από τις κεφαλαιαγορές τους αναγκαίους πόρους για την εκπλήρωση των σκοπών της.

2. Η Τράπεζα δύναται να δανεισθεί από την κεφαλαιαγορά των κρατών μελών, στο πλαίσιο των νομικών διατάξεων που εφαρμόζονται στις αγορές αυτές.

Οι αρμόδιες αρχές κράτους μέλους για το οποίο ισχύει παρέκκλιση σύμφωνα με το άρθρο 139, παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορούν να προβάλουν αντιρρήσεις εκτός εάν υπάρχουν φόβοι σοβαρών διαταραχών στην κεφαλαιαγορά του κράτους αυτού.

Άρθρο 21

(πρώην άρθρο 23)

1. Η Τράπεζα δύναται να χρησιμοποιεί τα διαθέσιμα ρευστά, των οποίων δεν έχει άμεση ανάγκη για να αντιμετωπίσει τις υποχρεώσεις της, υπό τους κατωτέρω όρους:

α) δύναται να πραγματοποιεί τοποθετήσεις στις χρηματαγορές,

β) με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 18, παράγραφος 2, δύναται να αγοράζει ή να πωλεί τίτλους,

▼B

γ) δύναται να ενεργεί κάθε άλλη χρηματοδοτική εργασία σε σχέση με το αντικείμενό της.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 23, η Τράπεζα δεν ενεργεί κατά τη διαχείριση των τοποθετήσεών της καμία πράξη καλύψεων επί συναλλάγματος που δεν έχει καταστεί άμεσα αναγκαία από την είσπραξη των δανείων που παρείχε, από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ανέλαβε για δάνεια ή εγγυήσεις που παρείχε.

3. Στους προβλεπόμενους στο παρόν άρθρο τομείς, η Τράπεζα ενεργεί από συμφώνου με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή με τις εθνικές κεντρικές τους τράπεζες.

Άρθρο 22

(πρώην άρθρο 24)

1. Θα συσταθεί προοδευτικώς αποθεματικό κεφάλαιο μέχρι 10 % του αναληφθέντος κεφαλαίου. Το διοικητικό συμβούλιο δύναται να αποφασίσει τη δημιουργία συμπληρωματικού αποθεματικού, αν η κατάσταση των υποχρεώσεων της Τραπέζης το δικαιολογεί. Καθ' όσο χρόνο το αποθεματικό αυτό δεν έχει ολοσχερώς συσταθεί, θα τροφοδοτείται από:

α) τα εισοδήματα από τόκους δανείων που χορηγεί η Τράπεζα από ποσά που καταβάλλουν τα κράτη μέλη, δυνάμει του άρθρου 5,

β) τα εισοδήματα από τόκους δανείων που χορηγεί η Τράπεζα από ποσά που δημιουργούνται από την εξόφληση δανείων που αναφέρονται στο στοιχείο α),

εφόσον τα εισοδήματα αυτά από τόκους δεν είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων και την κάλυψη των δαπανών της Τράπεζας.

2. Οι πόροι του αποθεματικού κεφαλαίου πρέπει να τοποθετούνται κατά τρόπο ώστε να είναι σε θέση σε κάθε στιγμή να ανταποκριθούν στο σκοπό του κεφαλαίου τούτου.

Άρθρο 23

(πρώην άρθρο 25)

1. Η Τράπεζα έχει πάντοτε την εξουσία να μεταφέρει, σε ένα από τα νομίσματα των κρατών μελών, τα οποία δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ, στοιχεία ενεργητικού που κατέχει, για να πραγματοποιήσει τις χρηματοδοτικές εργασίες που είναι σύμφωνες με το σκοπό της, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 309 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λαμβάνοντας υπόψη και τις διατάξεις του άρθρου 21 του παρόντος καταστατικού. Η Τράπεζα αποφεύγει, στο μέτρο του δυνατού, να προβαίνει σε τέτοιες μεταφορές αν κατέχει στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα ή ρευστοποιήσιμα στο νόμισμα το οποίο έχει ανάγκη.

2. Η Τράπεζα δεν δύναται να μετατρέψει σε συνάλλαγμα τρίτων χωρών τα στοιχεία ενεργητικού που κατέχει σε νόμισμα ενός των κρατών μελών τα οποία δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ, χωρίς τη συγκατάθεση του κράτους αυτού.

3. Η Τράπεζα δύναται να διαθέτει ελευθέρως το τμήμα του κεφαλαίου της που έχει καταβληθεί καθώς και το συνάλλαγμα που έχει δανεισθεί από τρίτες αγορές.

4. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να θέτουν στη διάθεση των οφειλετών της Τράπεζας το αναγκαίο συνάλλαγμα για την εξόφληση κατά το κεφάλαιο και τους τόκους των δανείων ή εγγυήσεων που χορηγεί η Τράπεζα για επενδύσεις που θα εκτελεσθούν στην επικράτειά τους.

▼B

Άρθρο 24

(πρώην άρθρο 26)

Αν κράτος μέλος παραβαίνει τις υποχρεώσεις του ως μέλους, οι οποίες απορρέουν από το παρόν καταστατικό, ιδίως την υποχρέωση να καταβάλλει το μερίδιό του ή να εξασφαλίσει την εξυπηρέτηση των δανείων που έλαβε, η παροχή δανείων ή εγγυήσεων σ' αυτό το κράτος μέλος ή στους υπηκόους του δύναται να αναστέλλεται με απόφαση του Συμβουλίου των Διοικητών που αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Η απόφαση αυτή δεν απαλλάσσει το κράτος ούτε τους υπηκόους του από τις υποχρεώσεις τους έναντι της Τράπεζας.

Άρθρο 25

(πρώην άρθρο 27)

1. Αν το Συμβούλιο των Διοικητών αποφασίσει να αναστείλει τη λειτουργία της Τράπεζας, όλες οι δραστηριότητες πρέπει να περατωθούν αμέσως, εκτός των εργασιών που είναι αναγκαίες για να διασφαλίσουν κατά το δέοντα τρόπο τη χρησιμοποίηση, προστασία και διατήρηση των περιουσιακών στοιχείων, καθώς και το διακανονισμό των υποχρεώσεων.

2. Σε περίπτωση εκκαθαρίσεως, το Συμβούλιο των Διοικητών διορίζει τους εκκαθαριστές και τους δίνει οδηγίες για τη διενέργεια της εκκαθαρίσεως. Μεριμνά για την διασφάλιση των δικαιωμάτων των μελών του προσωπικού.

Άρθρο 26

(πρώην άρθρο 28)

1. Η Τράπεζα έχει σε κάθε κράτος μέλος την ευρύτερη δυνατή νομική ικανότητα που αναγνωρίζεται από τις εθνικές νομοθεσίες σε νομικά πρόσωπα· δύναται ιδίως να αποκτά και να διαθέτει κινητή και ακίνητη περιουσία και να παρίσταται ενώπιον δικαστηρίου.

2. Τα περιουσιακά στοιχεία της Τράπεζας δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε επίταξη ή απαλλοτρίωση, υπό οποιαδήποτε μορφή.

Άρθρο 27

(πρώην άρθρο 29)

Οι διαφορές μεταξύ της Τράπεζας αφενός και των δανειστών της, οφειλετών της ή των τρίτων αφετέρου επιλύονται από τα αρμόδια εθνικά δικαστήρια, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Τράπεζα μπορεί να προβλέπει, σε σύμβαση, διαδικασία διαιτησίας.

Η Τράπεζα οφείλει να καθορίσει τη δωσιδικία της σε καθένα από τα κράτη μέλη. Δύναται, πάντως, σε μία σύμβαση, να προβεί σε καθορισμό ειδικής δωσιδικίας.

Τα περιουσιακά στοιχεία και τα στοιχεία ενεργητικού της Τράπεζας δεν δύνανται να κατασχεθούν ή να υποβληθούν σε αναγκαστική εκτέλεση παρά μόνο με δικαστική απόφαση.

▼B

Άρθρο 28

(πρώην άρθρο 30)

1. Το Συμβούλιο των Διοικητών μπορεί να αποφασίσει, ομόφωνα, την ίδρυση θυγατρικών ή άλλων οντοτήτων, οι οποίες θα διαθέτουν νομική προσωπικότητα και οικονομική αυτονομία.

2. Το Συμβούλιο των Διοικητών καθορίζει ομόφωνα το καταστατικό των οργανισμών που προβλέπονται στην παράγραφο 1. Το καταστατικό προσδιορίζει, ιδίως, τους στόχους, τη διάρθρωσή του, το κεφάλαιό του, τα μέλη του, την έδρα, τους οικονομικούς του πόρους, τα μέσα παρέμβασής του, τις ρυθμίσεις σχετικά με το λογιστικό έλεγχο, καθώς και τη σχέση τους με τα όργανα της Τράπεζας.

3. Η Τράπεζα έχει το δικαίωμα να λαμβάνει μέρος στη διαχείριση των οργανισμών αυτών και να συμμετέχει στο αναληφθέν κεφάλαιό τους κατά το ποσό που καθορίζεται ομόφωνα από το Συμβούλιο των Διοικητών.

4. Το Πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζεται στους οργανισμούς που προβλέπονται στην παράγραφο 1, κατά το μέτρο που υπάγονται στο δίκαιο της Ένωσης, στα μέλη των οργάνων τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, καθώς και στο προσωπικό τους, σύμφωνα με τους αυτούς όρους με εκείνους που ισχύουν για την Τράπεζα.

Υπόκεινται, όμως, στις φορολογικές διατάξεις της εφαρμοστέας νομοθεσίας τα μερίσματα, οι υπεραξίες ή οι άλλες μορφές εισοδήματος που προκύπτουν από τους οργανισμούς αυτούς και τις οποίες δικαιούνται τα μέλη του, εκτός από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Τράπεζα.

5. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εντός των κατωτέρω προβλεπομένων ορίων, έχει δικαιοδοσία επί των διαφορών των σχετικών με τα μέτρα που εγκρίνονται από τα όργανα οργανισμού διεπόμενου από το δίκαιο της Ένωσης. Προσφυγές κατά των μέτρων αυτών μπορούν να ασκηθούν από κάθε μέλος τέτοιου οργανισμού, με την ιδιότητά του αυτή, ή από τα κράτη μέλη υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 263 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Το Συμβούλιο των Διοικητών δύναται, με ομόφωνη απόφασή του, να υπαγάγει το προσωπικό των οργανισμών που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης σε καθεστώς κοινών ρυθμίσεων με την Τράπεζα, τηρουμένων των αντίστοιχων εσωτερικών διαδικασιών.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 6)

ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΔΡΑΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ, ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το άρθρο 341 της Συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το άρθρο 189 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ την απόφαση της 8ης Απριλίου 1965, και με την επιφύλαξη των αποφάσεων σχετικά με την έδρα των μελλοντικών θεσμικών και λοιπών οργάνων, οργανισμών και υπηρεσιών,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

Άρθρο μόνο

α) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει την έδρα του στο Στρασβούργο όπου λαμβάνουν τώρα οι 12 μηνιαίες περίοδοι συνόδου της ολομελείας, συμπεριλαμβανομένης της συνόδου για τον προϋπολογισμό. Οι περίοδοι των πρόσθετων συνόδων της ολομελείας πραγματοποιούνται στις Βρυξέλλες. Οι επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εδρεύουν στις Βρυξέλλες. Η γενική γραμματεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και οι υπηρεσίες της παραμένουν στο Λουξεμβούργο.

β) Το Συμβούλιο έχει την έδρα του στις Βρυξέλλες. Κατά τους μήνες Απρίλιο, Ιούνιο και Οκτώβριο, το Συμβούλιο πραγματοποιεί τις συνόδους του στο Λουξεμβούργο.

γ) Η Επιτροπή έχει την έδρα της στις Βρυξέλλες. Οι υπηρεσίες που αναφέρονται στα άρθρα 7, 8 και 9 της απόφασης της 8ης Απριλίου 1965 εγκαθίστανται στο Λουξεμβούργο.

δ) Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει την έδρα του στο Λουξεμβούργο.

ε) Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει την έδρα του στο Λουξεμβούργο.

στ) Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έχει την έδρα της στις Βρυξέλλες.

ζ) Η Επιτροπή των Περιφερειών έχει την έδρα της στις Βρυξέλλες.

η) Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει την έδρα της στο Λουξεμβούργο.

θ) Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει την έδρα της στη Φραγκφούρτη.

ι) Η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Ευρωπόλ) έχει την έδρα της στη Χάγη.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 7)

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΑΣΥΛΙΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΕΙΔΗ τα άρθρα 343 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 191 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας [ΕΚΑΕ], η Ευρωπαϊκή Ένωση και η ΕΚΑΕ απολαύουν στην επικράτεια των κρατών μελών των αναγκαίων προνομίων και ασυλιών για την εκπλήρωση της αποστολής τους,

ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΑ, ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 1

Οι χώροι και τα κτίρια της Ένωσης είναι απαραβίαστα. Δεν υπόκεινται σε έρευνα, κατάσχεση, επίταξη ή απαλλοτρίωση. Τα περιουσιακά στοιχεία και τα στοιχεία ενεργητικού της 'Ενωσης δεν δύναται να αποτελέσουν αντικείμενο οποιουδήποτε αναγκαστικού μέτρου διοικητικής ή δικαστικής αρχής, άνευ αδείας του Δικαστηρίου.

Άρθρο 2

Τα αρχεία της Ένωσης είναι απαραβίαστα.

Άρθρο 3

Η Ένωση, τα στοιχεία ενεργητικού της, τα έσοδα και λοιπά περιουσιακά της στοιχεία απαλλάσσονται όλων των αμέσων φόρων.

Οι κυβερνήσεις των κρατών μελών λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, όταν τους είναι δυνατό, για την έκπτωση ή επιστροφή του ποσού των εμμέσων φόρων και των τελών επί των πωλήσεων που περιλαμβάνονται στην τιμή των κινητών ή ακινήτων περιουσιακών στοιχείων, όταν η Ένωση πραγματοποιεί για υπηρεσιακή χρήση σημαντικές αγορές των οποίων η τιμή περιλαμβάνει φόρους και τέλη αυτής της φύσεως. Εντούτοις, η εφαρμογή των διατάξεων αυτών δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της Ένωσης.

Δεν παρέχονται απαλλαγές όσον αφορά τους φόρους, τέλη και δικαιώματα που επιβάλλονται ως ανταπόδοση για παροχές υπηρεσιών κοινής ωφελείας.

▼B

Άρθρο 4

Η Ένωση απαλλάσσεται όλων των δασμών, απαγορεύσεων και περιορισμών επί των εισαγωγών και εξαγωγών ως προς τα είδη που προορίζονται για υπηρεσιακή χρήση. Τα εισαγόμενα κατ' αυτόν τον τρόπο είδη δεν διατίθενται, επαχθώς ή χαριστικώς, στο έδαφος της χώρας στην οποία έχουν εισαχθεί, εκτός αν αυτό γίνεται υπό όρους που εγκρίνει η κυβέρνηση της χώρας αυτής.

Η Ένωση απαλλάσσεται επίσης από κάθε δασμό και κάθε απαγόρευση και περιορισμό επί των εισαγωγών και εξαγωγών, όσον αφορά τις δημοσιεύσεις της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 5

(πρώην άρθρο 6)

Τα θεσμικά όργανα Ένωσης απολαύουν για την υπηρεσιακή τους επικοινωνία και τη διακίνηση των εγγράφων τους, εντός της επικρατείας κάθε κράτους μέλους, της μεταχειρίσεως που επιφυλάσσεται από το κράτος μέλος αυτό στις διπλωματικές αποστολές.

Η υπηρεσιακή αλληλογραφία και οι λοιπές υπηρεσιακές επικοινωνίες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης δεν υπόκεινται σε λογοκρισία.

Άρθρο 6

(πρώην άρθρο 7)

Οι πρόεδροι των θεσμικών οργάνων της Ένωσης δύνανται να εκδίδουν για τα μέλη και το λοιπό προσωπικό των θεσμικών οργάνων της Ένωσης ταυτότητες, των οποίων ο τύπος ορίζεται από το Συμβούλιο που αποφασίζει με απλή πλειοψηφία και οι οποίες αναγνωρίζονται ως έγκυρα πιστοποιητικά κυκλοφορίας από τις αρχές των κρατών μελών. Οι ταυτότητες εκδίδονται για τους υπαλλήλους της Ένωσης και το λοιπό προσωπικό υπό προϋποθέσεις που καθορίζονται από τον κανονισμό περί της υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και από το καθεστώς που διέπει το λοιπό προσωπικό της Ένωσης.

Η Επιτροπή δύναται να συνάπτει συμφωνίες για να αναγνωρισθούν οι ταυτότητες αυτές ως έγκυρα πιστοποιητικά κυκλοφορίας στην επικράτεια τρίτων κρατών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Άρθρο 7

(πρώην άρθρο 8)

Περιορισμοί διοικητικής ή άλλης φύσεως δεν επιβάλλονται στην ελεύθερη μετακίνηση των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όταν μεταβαίνουν στον τόπο συνεδριάσεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή όταν επιστρέφουν από αυτόν.

Στα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου παρέχονται, όσον αφορά τους τελωνειακούς και συναλλαγματικούς ελέγχους:

▼B

α) από τη δική τους κυβέρνηση, οι αυτές διευκολύνσεις που παρέχονται στους ανωτέρους υπαλλήλους οι οποίοι μεταβαίνουν στο εξωτερικό για επίσημη πρόσκαιρη αποστολή,

β) από τις κυβερνήσεις των άλλων κρατών μελών, οι αυτές διευκολύνσεις που παρέχονται στους αντιπροσώπους αλλοδαπών κυβερνήσεων που ευρίσκονται σε επίσημη πρόσκαιρη αποστολή.

Άρθρο 8

(πρώην άρθρο 9)

Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν υπόκεινται σε έρευνα, κράτηση ή δίωξη για γνώμη ή ψήφο δοθείσα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Άρθρο 9

(πρώην άρθρο 10)

Κατά τη διάρκεια των συνόδων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τα μέλη του απολαύουν:

α) εντός της επικρατείας των κρατών τους, των ασυλιών που αναγνωρίζονται στα μέλη του Κοινοβουλίου της χώρας τους,

β) εντός της επικρατείας άλλων κρατών μελών της εξαιρέσεως από κάθε μέτρο κρατήσεως και κάθε δικαστική δίωξη.

Η ασυλία τους καλύπτει επίσης όταν μεταβαίνουν στον τόπο συνεδριάσεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή όταν επιστρέφουν από αυτόν.

Επίκληση της ασυλίας δεν δύναται να γίνει στην περίπτωση αυτοφώρου εγκλήματος και ούτε δύναται να εμποδίσει την άσκηση του δικαιώματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να άρει την ασυλία ενός από τα μέλη του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 10

(πρώην άρθρο 11)

Οι αντιπρόσωποι των κρατών μελών που συμμετέχουν στις εργασίες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, καθώς και οι σύμβουλοί τους και τεχνικοί εμπειρογνώμονες, απολαύουν, κατά τη διάρκεια της ασκήσεως των καθηκόντων τους και κατά τη διάρκεια ταξιδίων τους προς ή από τον τόπο συνεδριάσεως, των καθιερωμένων προνομίων, ασυλιών ή διευκολύνσεων.

Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται επίσης στα μέλη και τα συμβουλευτικά όργανα της Ένωσης.

▼B

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 11

(πρώην άρθρο 12)

Στην επικράτεια κάθε κράτους μέλους και ανεξαρτήτως ιθαγενείας, οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης:

α) απολαύουν ετεροδικίας για πράξεις στις οποίες προέβησαν, συμπεριλαμβανομένου του προφορικού ή γραπτού λόγου, ενεργώντας υπό την επίσημη ιδιότητά τους, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων των που αφορούν, αφενός μεν, τους κανόνες περί ευθύνης των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού έναντι της Ένωσης, αφετέρου δε, περί της αρμοδιότητος του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί των διαφορών μεταξύ της Ένωσης και των υπαλλήλων και λοιπού προσωπικού της. Η ασυλία αυτή εξακολουθεί να ισχύει και μετά τη λήξη της θητείας τους,

β) δεν υπόκεινται, όπως και οι σύζυγοί τους και τα συντηρούμενα από αυτούς μέλη της οικογενείας τους, στους περιορισμούς διακινήσεως και στις διατυπώσεις εγγραφής στα μητρώα αλλοδαπών,

γ) απολαύουν, όσον αφορά τις νομισματικές ρυθμίσεις ή τις ρυθμίσεις περί συναλλάγματος, των διευκολύνσεων που αναγνωρίζονται από την καθιερωμένη πρακτική στους υπαλλήλους των διεθνών οργανισμών,

δ) απολαύουν του δικαιώματος να εισάγουν ατελώς την οικοσκευή και τα προσωπικά τους είδη κατά την πρώτη ανάληψη των καθηκόντων τους στην ενδιαφερομένη χώρα και του δικαιώματος να τα επανεξάγουν ατελώς, κατά τη λήξη της θητείας τους, με την επιφύλαξη και στις δύο περιπτώσεις των όρων που κρίνονται αναγκαίοι από την κυβέρνηση της χώρας στην οποία ασκείται το δικαίωμα,

ε) απολαύουν του δικαιώματος να εισάγουν ατελώς το αυτοκίνητο που προορίζεται για προσωπική τους χρήση, το οποίο έχει αποκτηθεί στη χώρα της τελευταίας τους διαμονής ή στη χώρα της οποίας είναι υπήκοοι σύμφωνα με τους όρους του εσωτερικού εμπορίου αυτής και να το επανεξάγουν ατελώς, με την επιφύλαξη και στις δύο περιπτώσεις των όρων που κρίνονται αναγκαίοι από την κυβέρνηση της ενδιαφερομένης χώρας.

Άρθρο 12

(πρώην άρθρο 13)

Επί των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών που καταβάλλει η Ένωση στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό τους, επιβάλλεται φόρος υπέρ της Ένωσης σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία που καθορίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με τα αρμόδια θεσμικά όργανα.

Οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό απαλλάσσονται από την επιβολή εσωτερικών φόρων επί των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών, που καταβάλλονται από την Ένωση.

▼B

Άρθρο 13

(πρώην άρθρο 14)

Για την εφαρμογή του φόρου επί του εισοδήματος και της περιουσίας, του φόρου κληρονομιών, καθώς και για την εφαρμογή των συμβάσεων περί αποφυγής της διπλής φορολογίας που έχουν συναφθεί μεταξύ των κρατών μελών της Ένωσης, οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό, οι οποίοι έχουν εγκατασταθεί, απλώς και μόνο λόγω της ασκήσεως των καθηκόντων τους στην υπηρεσία της Ένωσης, στην επικράτεια ενός κράτους μέλους, άλλου από το κράτος της φορολογικής κατοικίας στην οποία έχουν κατά το χρόνο της εισόδου τους στην υπηρεσία της Ένωσης, θεωρούνται και στις δύο αυτές χώρες ότι διατηρούν την προηγούμενη κατοικία τους εφόσον αυτή ευρίσκεται σε κράτος μέλος της Ένωσης. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται ομοίως και για τον ή τη σύζυγο στο μέτρο που αυτός ή αυτή δεν ασκεί ιδίαν επαγγελματική δραστηριότητα, καθώς και για τα τέκνα των οποίων έχουν την επιμέλεια και τα οποία συντηρούνται από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

Τα κινητά πράγματα τα οποία ανήκουν στα πρόσωπα που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο και που ευρίσκονται στην επικράτεια του κράτους διαμονής απαλλάσσονται του φόρου κληρονομίας στο κράτος αυτό. Για την επιβολή του φόρου αυτού θεωρούνται ευρισκόμενα εντός του κράτους της φορολογικής κατοικίας, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων τρίτων κρατών και της ενδεχομένης εφαρμογής διατάξεων διεθνών συμβάσεων περί διπλής φορολογίας.

Κατοικία κτηθείσα απλώς και μόνο λόγω της ασκήσεως καθηκόντων στην υπηρεσία άλλων διεθνών οργανισμών δεν λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 14

(πρώην άρθρο 15)

▼C7

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη διαδικασία και μετά από διαβούλευση με τα αρμόδια θεσμικά όργανα, καθορίζουν το καθεστώς των κοινωνικών παροχών που εφαρμόζεται στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης.

▼B

Άρθρο 15

(πρώην άρθρο 16)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία καί μετά από διαβούλευση με τα αρμόδια θεσμικά όργανα, προσδιορίζουν τις κατηγορίες υπαλλήλων και λοιπού προσωπικού της 'Ενωσης, για τους οποίους εφαρμόζονται, εν όλω ή εν μέρει, οι διατάξεις των άρθρων 11, 12, δεύτερο εδάφιο, και 13.

Τα ονόματα, η υπηρεσιακή θέση και οι διευθύνσεις των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού που περιλαμβάνεται στις κατηγορίες αυτές ανακοινώνονται περιοδικώς στις κυβερνήσεις των κρατών μελών.

▼B

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΣΥΛΙΕΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Άρθρο 16

(πρώην άρθρο 17)

Το κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου ευρίσκεται η έδρα της Ένωσης παραχωρεί στις αποστολές τρίτων κρατών, που είναι διαπιστευμένες στην Ένωση, τις καθιερωμένες ασυλίες και διπλωματικά προνόμια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 17

(πρώην άρθρο 18)

Τα προνόμια, οι ασυλίες και οι διευκολύνσεις παρέχονται στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης αποκλειστικώς προς το συμφέρον της Ένωσης.

Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης υποχρεούνται να άρουν την ασυλία που εχορηγήθη σε έναν υπάλληλο ή σε οποιονδήποτε από το λοιπό προσωπικό, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες κρίνουν ότι η άρση της ασυλίας δεν είναι αντίθετη προς τα συμφέροντα της Ένωσης.

Άρθρο 18

(πρώην άρθρο 19)

Για την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης ενεργούν σε συνεννόηση με τις αρμόδιες αρχές των ενδιαφερομένων κρατών μελών.

Άρθρο 19

(πρώην άρθρο 20)

Τα άρθρα 11 έως και 14 και 17 εφαρμόζονται ►C3 για τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. ◄

▼C3

Εφαρμόζονται επίσης για τα μέλη της Επιτροπής.

▼B

Άρθρο 20

(πρώην άρθρο 21)

Τα άρθρα 11 έως 14 και 17 εφαρμόζονται επί των δικαστών, των γενικών εισαγγελέων, των γραμματέων και των βοηθών εισηγητών του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης που αφορούν την ετεροδικία των δικαστών και των γενικών εισαγγελέων.

Άρθρο 21

(πρώην άρθρο 22)

Το παρόν Πρωτόκολλο εφαρμόζεται επίσης επί της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, επί των μελών των οργάνων της, επί του προσωπικού της και επί των αντιπροσώπων των κρατών μελών, οι οποίοι συμμετέχουν στις εργασίες της, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Πρωτοκόλλου περί του καταστατικού της.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων απαλλάσσεται επιπλέον παντός φόρου και τέλους λόγω αυξήσεως του κεφαλαίου της καθώς και διαφόρων διατυπώσεων που συνεπάγονται οι ενέργειες αυτές στο κράτος στο οποίο έχει την έδρα της. Επίσης καμία επιβάρυνση δεν επιβάλλεται κατά τη διάλυση και εκκαθάρισή της. Τέλος, η δραστηριότητα της Τράπεζας και των οργάνων της, που ασκείται σύμφωνα με τους καταστατικούς όρους, δεν υπόκειται στους φόρους κύκλου εργασιών.

Άρθρο 22

(πρώην άρθρο 23)

Το παρόν Πρωτόκολλο εφαρμόζεται επίσης στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, στα μέλη των οργάνων της και στο προσωπικό της, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Πρωτοκόλλου περί του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα απαλλάσσεται επί πλέον από κάθε φόρο ή παρόμοια επιβάρυνση λόγω αυξήσεως του κεφαλαίου της καθώς και από τις διάφορες διατυπώσεις που συνεπάγονται οι ενέργειες αυτές στο κράτος στο οποίο έχει την έδρα της. Οι δραστηριότητες της Τράπεζας και των οργάνων της, που ασκούνται σύμφωνα με το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, δεν υπόκεινται σε φόρο κύκλου εργασιών.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 8)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 6, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2, ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Άρθρο 1

Η συμφωνία για την προσχώρηση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (εφεξής «Ευρωπαϊκή Σύμβαση»), η οποία προβλέπεται στο άρθρο 6, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να εκφράζει την ανάγκη διαφύλαξης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της Ένωσης και του δικαίου της Ένωσης, ιδίως όσον αφορά:

α) τις ειδικές διαδικασίες της ενδεχόμενης συμμετοχής της Ένωσης στα ελεγκτικά όργανα της Ευρωπαϊκής Σύμβασης,

β) τους μηχανισμούς που απαιτούνται για να εξασφαλίζεται ότι οι προσφυγές που ασκούν κράτη μη μέλη και οι ατομικές προσφυγές ορθώς στρέφονται κατά των κρατών μελών ή/και της Ένωσης, ανάλογα με την περίπτωση.

Άρθρο 2

Η συμφωνία που αναφέρει το άρθρο 1 πρέπει να εξασφαλίζει ότι η προσχώρηση της Ένωσης δεν επηρεάζει τις αρμοδιότητες της Ένωσης και τις αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων της. Πρέπει να εξασφαλίζει ότι καμία διάταξή της δεν επηρεάζει την ιδιαίτερη κατάσταση των κρατών μελών όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Σύμβαση, και ιδίως τα Πρωτόκολλα της Σύμβασης, τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη κατά παρέκκλιση από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 15 αυτής, και τις επιφυλάξεις όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Σύμβαση που διατυπώνουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 57 της εν λόγω Σύμβασης.

Άρθρο 3

Καμία διάταξη της συμφωνίας του άρθρου 1 δεν πρέπει να επηρεάζει το άρθρο 344 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 9)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 16, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 238, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ 1ΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2014 ΚΑΙ ΤΗΣ 31ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 2017, ΑΦΕΝΟΣ, ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗΣ 1ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2017, ΑΦΕΤΕΡΟΥ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

Δεδομένης της θεμελιώδους σημασίας που είχε η συμφωνία σχετικά με την απόφαση του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 16, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και του άρθρου 238, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεταξύ της 1ης Νοεμβρίου 2014 και της 31ης Μαρτίου 2017, αφενός, και από 1ης Απριλίου 2017, αφετέρου, (εφεξής «η απόφαση»), κατά την έγκριση της Συνθήκης της Λισσαβώνας,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Άρθρο μόνο

Προτού εξετασθεί από το Συμβούλιο οιοδήποτε σχέδιο με σκοπό είτε την τροποποίηση είτε την κατάργηση της απόφασης ή οιασδήποτε από τις διατάξεις της ή την έμμεση τροποποίηση του πεδίου εφαρμογής ή της έννοιάς της μέσω της τροποποίησης άλλης νομικής πράξης της Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξετάζει προκαταρκτικώς το εν λόγω σχέδιο, αποφασίζοντας με συναίνεση σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 10)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΜΟΝΙΜΗ ΔΙΑΡΘΡΩΜΕΝΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ Η ΟΠΟΙΑ ΘΕΣΠΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 42 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το άρθρο 42, παράγραφος 6 και το άρθρο 46 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η Ένωση ασκεί κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας που βασίζεται σε συνεχώς αυξανόμενο βαθμό σύγκλισης των δράσεων των κρατών μελών,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας ότι εξασφαλίζει στην Ένωση επιχειρησιακή ικανότητα βασισμένη σε μη στρατιωτικά και στρατιωτικά μέσα ότι η Ένωση μπορεί να κάνει χρήση των μέσων αυτών σε αποστολές εκτός Ένωσης που προβλέπονται στο άρθρο 43 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση προκειμένου να διασφαλίζει τη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη των συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας, σύμφωνα με τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών ·ότι η εκτέλεση των καθηκόντων αυτών βασίζεται στις στρατιωτικές δυνατότητες που παρέχουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την αρχή του «ενιαίου συνόλου δυνάμεων»,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης δεν επηρεάζει τον ειδικό χαρακτήρα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης σέβεται τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Συνθήκη του Βόρειου Ατλαντικού για τα κράτη μέλη, τα οποία θεωρούν ότι η κοινή άμυνά τους υλοποιείται στο πλαίσιο του Οργανισμού Βόρειο-Ατλαντικού Συμφώνου, που παραμένει το θεμέλιο της συλλογικής άμυνας των μελών της, και συνάδει με την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας που θεσπίζεται στο πλαίσιο αυτό,

ΠΕΠΕΙΣΜΕΝΑ ότι ένας ουσιαστικότερος ρόλος της Ένωσης στον τομέα της ασφάλειας και άμυνας θα συμβάλει στη ζωτικότητα μιας ανανεωμένης Ατλαντικής Συμμαχίας, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις «Βερολίνο +»,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΑ να καταστεί ικανή η Ένωση να αναλάβει πλήρως τις ευθύνες που της αναλογούν στα πλαίσια της διεθνούς κοινότητας,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών μπορεί να ζητά τη συνδρομή της Ένωσης για την επείγουσα εφαρμογή των αποστολών που αναλαμβάνονται δυνάμει των κεφαλαίων VI και VII του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η ενίσχυση της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας θα απαιτήσει προσπάθειες εκ μέρους των κρατών μελών στον τομέα των δυνατοτήτων,

ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ότι η είσοδος σε ένα νέο στάδιο ανάπτυξης της ευρωπαϊκής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας προϋποθέτει αποφασιστικές προσπάθειες εκ μέρους των κρατών μελών που το επιθυμούν,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι είναι σημαντικό ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας να συμμετέχει πλήρως στις εργασίες στα πλαίσια της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

▼B

Άρθρο 1

Η μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία που προβλέπεται στο άρθρο 42, παράγραφος 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ανοικτή σε κάθε κράτος μέλος το οποίο αναλαμβάνει τη δέσμευση, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας:

α) να προβεί στην εντατικότερη ανάπτυξη των αμυντικών του δυνατοτήτων, μέσω της ανάπτυξης των εθνικών τους συνεισφορών και της συμμετοχής, ενδεχομένως, σε πολυεθνικές δυνάμεις, στα κύρια ευρωπαϊκά προγράμματα εξοπλισμού και στις δραστηριότητες του Οργανισμού στον τομέα της ανάπτυξης των αμυντικών δυνατοτήτων, της έρευνας, των προμηθειών και των εξοπλισμών (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας), και,

β) να έχει τη δυνατότητα να παράσχει, το αργότερο το 2010, είτε σε εθνικό επίπεδο, είτε ως συνιστώσες πολυεθνικών σωμάτων δυνάμεων, μάχιμες μονάδες ειδικευμένες για τις προβλεπόμενες αποστολές, οι οποίες από τακτική άποψη θεωρούνται μάχιμες μονάδες, με στοιχεία υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένων της μεταφοράς και του εφοδιασμού, ικανές να αναλάβουν, εντός προθεσμίας 5 έως 30 ημερών, αποστολές οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 43 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ιδίως σε ανταπόκριση σε αιτήματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, και ικανές να παραμείνουν σε δράση επί αρχική περίοδο 30 ημερών που μπορεί να παραταθεί έως τουλάχιστον 120 ημέρες.

Άρθρο 2

Τα κράτη μέλη τα οποία συμμετέχουν στη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία δεσμεύονται, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άρθρου 1:

α) να συνεργάζονται, από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας, με σκοπό την επίτευξη των συμφωνηθέντων στόχων που αφορούν το επίπεδο των δαπανών για επενδύσεις στον τομέα των αμυντικών εξοπλισμών και να αναθεωρούν τακτικά τους στόχους αυτούς, λαμβάνοντας υπόψη το περιβάλλον ασφάλειας και τις διεθνείς ευθύνες της Ένωσης,

β) να προσεγγίσουν, στο μέτρο του δυνατού, τα αμυντικά τους μέσα, ιδίως με την εναρμόνιση του προσδιορισμού των στρατιωτικών αναγκών, με τη διάθεση από κοινού και, ενδεχομένως, με την εξειδίκευση των αμυντικών τους μέσων και δυνατοτήτων, καθώς και με την ενθάρρυνση της συνεργασίας στους τομείς της εκπαίδευσης και των υλικοτεχνικών αναγκών,

γ) να θεσπίζουν συγκεκριμένα μέτρα για την ενίσχυση της διαθεσιμότητας, της διαλειτουργικότητας, της ευελιξίας και της δυνατότητας ανάπτυξης των δυνάμεών τους, ιδίως με τον καθορισμό κοινών στόχων ως προς την πρόβλεψη δυνάμεων, ενδεχομένως και με την επανεξέταση των εθνικών διαδικασιών λήψης αποφάσεων,

δ) να συνεργάζονται προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την κάλυψη, μεταξύ άλλων, με πολυεθνικές προσεγγίσεις, και με την επιφύλαξη των δεσμεύσεών τους στα πλαίσια του Οργανισμού Βορειο-Ατλαντικού Συμφώνου, των κενών που διαπιστώνονται στο πλαίσιο του «Μηχανισμού Ανάπτυξης Δυνατοτήτων»,

ε) να συμμετέχουν, ενδεχομένως, στην ανάπτυξη των κύριων κοινών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων εξοπλισμού στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας.

▼B

Άρθρο 3

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας συμβάλλει στην τακτική αξιολόγηση των συνεισφορών των συμμετεχόντων κρατών μελών στον τομέα των δυνατοτήτων, ιδίως των συνεισφορών που παρέχονται δυνάμει των κριτηρίων που θα καθορισθούν, μεταξύ άλλων, βάσει του άρθρου 2, και υποβάλλει σχετική έκθεση τουλάχιστον άπαξ ετησίως. Η αξιολόγηση μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση για τις συστάσεις και τις αποφάσεις που εκδίδονται από το Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 46 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 11)

ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 42 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΚΑΤΑ ΝΟΥ την ανάγκη πλήρους εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 42, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΚΑΤΑ ΝΟΥ ότι η πολιτική της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 42 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν θίγει την ιδιαιτερότητα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών και σέβεται τις υποχρεώσεις που απορρέουν για ορισμένα κράτη μέλη, τα οποία θεωρούν ότι η κοινή τους άμυνα υλοποιείται στα πλαίσια του ΝΑΤΟ, δυνάμει της Συνθήκης του Βορείου Ατλαντικού και συμβιβάζεται με την κοινή πολιτική ασφαλείας και άμυνας που διαμορφώνεται μέσα στο πλαίσιο αυτό,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, μαζί με τη Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση, προβαίνει σε ρυθμίσεις για την ενίσχυση της μεταξύ τους συνεργασίας.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 12)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΟΥ ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καθορίσουν τις λεπτομέρειες της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος που αναφέρεται στο άρθρο 126 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Άρθρο 1

Οι τιμές αναφοράς που αναφέρονται στο άρθρο 126, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι οι εξής:

— 3 % για το λόγο μεταξύ του προβλεπομένου ή υφισταμένου δημοσιονομικού ελλείμματος και του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος σε τιμές αγοράς,

— 60 % για το λόγο μεταξύ του δημοσίου χρέους και του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος σε τιμές αγοράς.

Άρθρο 2

Στο άρθρο 126 της εν λόγω Συνθήκης και στο παρόν Πρωτόκολλο:

— οι όροι δημόσιος και δημοσιονομικός νοούνται με ευρεία έννοια, ήτοι καλύπτουν την κεντρική κυβέρνηση, την περιφερειακή ή τοπική διοίκηση και τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, εξαιρουμένων των εμπορικών πράξεων, όπως ορίζονται στο ευρωπαϊκό σύστημα ολοκληρωμένων οικονομικών λογαριασμών,

— ως έλλειμμα νοείται ο καθαρός δανεισμός, όπως ορίζεται στο ευρωπαϊκό σύστημα ολοκληρωμένων οικονομικών λογαριασμών,

— ως επένδυση νοείται η δημιουργία ακαθάριστου πάγιου κεφαλαίου, όπως ορίζεται στο ευρωπαϊκό σύστημα ολοκληρωμένων οικονομικών λογαριασμών,

— ως χρέος νοείται το συνολικό ακαθάριστο χρέος, στην ονομαστική του αξία, που εκκρεμεί στο τέλος του έτους, ενοποιημένο εντός και μεταξύ των τομέων του κατά την ευρεία έννοια δημοσίου, όπως ορίζεται στην πρώτη περίπτωση.

Άρθρο 3

Προκειμένου να διασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, οι κυβερνήσεις των κρατών μελών ευθύνονται, στα πλαίσια της διαδικασίας αυτής, για τα ελλείμματα του δημοσίου υπό ευρεία έννοια, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 πρώτη περίπτωση. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εθνικές διαδικασίες στον τομέα του προϋπολογισμού τους επιτρέπουν να εκπληρώνουν τις σχετικές υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις Συνθήκες. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν αμέσως και τακτικά, στην Επιτροπή, τα προβλεπόμενα και υφιστάμενα ελλείμματά τους και το ύψος του χρέους τους.

Άρθρο 4

Τα στατιστικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου παρέχονται από την Επιτροπή.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 13)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καθορίσουν τις λεπτομέρειες των κριτηρίων σύγκλισης που θα καθοδηγήσουν στην Ένωση ►C1 κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την κατάργηση των παρεκκλίσεων των κρατών μελών για τα οποία ισχύει παρέκκλιση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 140 ◄ της Συνθήκης ►C1 για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ◄,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Άρθρο 1

Το κριτήριο της σταθερότητας των τιμών, που αναφέρεται στο άρθρο 140, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σημαίνει ότι ένα κράτος μέλος έχει σταθερές επιδόσεις στο θέμα των τιμών και μέσο ποσοστό πληθωρισμού, καταγεγραμμένο επί ένα έτος πριν από τον έλεγχο, που δεν υπερβαίνει εκείνο των τριών, το πολύ, κρατών μελών με τις καλύτερες επιδόσεις από άποψη σταθερότητας τιμών, περισσότερο από 1½ ποσοστιαία μονάδα. Ο πληθωρισμός υπολογίζεται βάσει του δείκτη τιμών καταναλωτή (ΔΤΚ) ή σε συγκρίσιμη βάση, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές των εθνικών ορισμών.

Άρθρο 2

Το κριτήριο της δημοσιονομικής κατάστασης, που αναφέρεται στο άρθρο 140, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σημαίνει ότι τη στιγμή της εξέτασης δεν έχει ληφθεί απόφαση του Συμβουλίου, για το κράτος μέλος, όπως αναφέρεται στο άρθρο 126, παράγραφος 6, της εν λόγω Συνθήκης, όσον αφορά την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος.

Άρθρο 3

Το κριτήριο της συμμετοχής στο μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών του ευρωπαϊκού νομισματικού συστήματος, που αναφέρεται στο άρθρο 140, παράγραφος 1, τρίτη περίπτωση της εν λόγω Συνθήκης, σημαίνει ότι ένα κράτος μέλος έχει τηρήσει τα κανονικά περιθώρια διακύμανσης που προβλέπει ο μηχανισμός συναλλαγματικών ισοτιμιών του ευρωπαϊκού νομισματικού συστήματος χωρίς σοβαρή ένταση κατά τα δύο, τουλάχιστον, τελευταία έτη πριν από την εξέταση. Ειδικότερα, το κράτος μέλος δεν πρέπει να έχει υποτιμήσει την κεντρική διμερή ισοτιμία του νομίσματος έναντι του ευρώ με δική πρωτοβουλία μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα.

Άρθρο 4

Το κριτήριο της σύγκλισης των επιτοκίων, που αναφέρεται στο άρθρο 140, παράγραφος 1, τέταρτη περίπτωση της εν λόγω Συνθήκης, σημαίνει ότι το υπό παρατήρηση κράτος μέλος, επί διάστημα ενός έτους πριν από την εξέταση, έχει μέσο ονομαστικό μακροπρόθεσμο επιτόκιο το οποίο δεν υπερβαίνει εκείνο των τριών, το πολύ, κρατών μελών με τις καλύτερες επιδόσεις από άποψη σταθερότητας τιμών, περισσότερο από 2 ποσοστιαίες μονάδες. Τα επιτόκια υπολογίζονται βάσει μακροπροθέσμων ομολόγων του δημοσίου ή συγκρίσιμων χρεογράφων, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές των εθνικών ορισμών.

▼**B**

Άρθρο 5

Τα στατιστικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου παρέχονται από την Επιτροπή.

Άρθρο 6

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ►**C1** με την ΕΚΤ ◄ και με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή, θεσπίζει τις κατάλληλες διατάξεις για τον καθορισμό των λεπτομερειών των κριτηρίων σύγκλισης που αναφέρονται στο άρθρο 140, της εν λόγω Συνθήκης, οι οποίες θα αντικαταστήσουν τότε το παρόν Πρωτόκολλο.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 14)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΟΜΑΔΑ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ευνοήσουν τις προϋποθέσεις μιας ισχυρότερης οικονομικής μεγέθυνσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και, προς τούτο, να αναπτύξουν διαρκώς στενότερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών στη ζώνη του ευρώ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ της ανάγκης να προβλεφθούν ειδικές διατάξεις για έναν ενισχυμένο διάλογο μεταξύ των κρατών μελών τα οποία έχουν ως νόμισμα το ευρώ, εν αναμονή της υιοθέτησης του ευρώ από όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Άρθρο 1

Οι Υπουργοί των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ πραγματοποιούν άτυπες συναντήσεις μεταξύ τους. Οι συναντήσεις αυτές λαμβάνουν χώρα, ανάλογα με τις ανάγκες, για να συζητούνται τα θέματα που συνδέονται με τις ιδιαίτερες ευθύνες τις οποίες συνυπέχουν στο θέμα του ενιαίου νομίσματος. Η Επιτροπή συμμετέχει στις συναντήσεις αυτές. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα καλείται να συμμετέχει σε αυτές τις συναντήσεις, οι οποίες προετοιμάζονται από τους αντιπροσώπους των υπουργών οικονομικών των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ και της Επιτροπής.

Άρθρο 2

Οι υπουργοί των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ εκλέγουν ανά δυόμισι έτη πρόεδρο, με πλειοψηφία των εν λόγω κρατών μελών.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 15)

ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν υποχρεούται ούτε δεσμεύεται να υιοθετήσει το ευρώ χωρίς ειδική σχετική απόφαση από την κυβέρνηση και το Κοινοβούλιό του,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι, στις 16 Οκτωβρίου 1996 και στις 30 Οκτωβρίου 1997, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου γνωστοποίησε στο Συμβούλιο την πρόθεσή της να μην συμμετάσχει στην τρίτη φάση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την πρακτική της Κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου να χρηματοδοτεί τις δανειακές της ανάγκες με την πώληση κρατικών ομολόγων στον ιδιωτικό τομέα,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων που προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

1. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν υποχρεούται να υιοθετήσει το ευρώ, εκτός αν γνωστοποιήσει στο Συμβούλιο σχετική πρόθεσή του.

2. Οι παράγραφοι 3 έως 8 και 10 εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο,κατόπιν της γνωστοποίησης στην οποία προέβη το Ηνωμένο Βασίλειο διά της κυβερνήσεως του προς το Συμβούλιο στις 16 Οκτωβρίου 1996 και στις 30 οκτωβρίου 1997.

3. Το Ηνωμένο Βασίλειο διατηρεί τις εξουσίες του στον τομέα της νομισματικής πολιτικής σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία.

4. Το άρθρο 119, δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 126, παράγραφοι 1, 9 και 11, το άρθρο 127, παράγραφοι 1 έως 5, το άρθρο 128, τα άρθρα 130, 131, 132, 133, 138 και 140, παράγραφος 3, το άρθρο 219, το άρθρο 282, παράγραφος 2, εκτός από την πρώτη και την τελευταία φράση, το άρθρο 282, παράγραφος 5, και το άρθρο 283 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν ισχύουν για το Ηνωμένο Βασίλειο. Επίσης δεν ισχύει το άρθρο 121, παράγραφος 2 της εν λόγω Συνθήκης όσον αφορά την υιοθέτηση των τμημάτων των γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών που αφορούν τη ζώνη του ευρώ γενικά. Στις διατάξεις αυτές, η αναφορά στην Ένωση ή τα κράτη μέλη δεν περιλαμβάνει το Ηνωμένο Βασίλειο, η δε αναφορά στις εθνικές κεντρικές τράπεζες δεν περιλαμβάνει την Τράπεζα της Αγγλίας.

5. Το Ηνωμένο Βασίλειο προσπαθεί να αποφεύγει τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.

Τα άρθρα 143 και 144 της Συνθήκης για λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξακολουθούν να ισχύουν για το Ηνωμένο Βασίλειο. Το άρθρο 134, παράγραφος 4 και το άρθρο 142 ισχύουν για το Ηνωμένο Βασίλειο σαν να είχε προβλεφθεί παρέκκλιση.

▼B

6. Το δικαίωμα ψήφου του Ηνωμένου Βασιλείου αναστέλλεται όσον αφορά τις πράξεις του Συμβουλίου που αναφέρονται στα άρθρα τα οποία απαριθμούνται στην παράγραφο 4 του παρόντος Πρωτοκόλλου και στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 139, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τον σκοπό αυτόν, εφαρμόζεται το άρθρο 139, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο της εν λόγω Συνθήκης.

   Το Ηνωμένο Βασίλειο επίσης δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής στο διορισμό του προέδρου, του αντιπροέδρου και των άλλων μελών της εκτελεστικής επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σύμφωνα με το άρθρο 283, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο της εν λόγω Συνθήκης.

7. Τα άρθρα 3, 4, 6 και 7, το άρθρο 9.2, το άρθρο 10.1 και 10.3, το άρθρο 11.2, το άρθρο 12.1, τα άρθρα 14, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34 και 49 του Πρωτοκόλλου για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας («καταστατικό») δεν ισχύουν για το Ηνωμένο Βασίλειο.

   Στα άρθρα αυτά, οι αναφορές στην Ένωση ή τα κράτη μέλη δεν περιλαμβάνουν το Ηνωμένο Βασίλειο και οι αναφορές στις εθνικές κεντρικές τράπεζες δεν περιλαμβάνουν την Τράπεζα της Αγγλίας.

   Στα άρθρα 10.3 και 30.2 του καταστατικού οι αναφορές στο «εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ» δεν περιλαμβάνουν το κεφάλαιο το οποίο καλύπτει η Τράπεζα της Αγγλίας.

8. Το άρθρο 141, παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα άρθρα 43 έως 47 του καταστατικού εφαρμόζονται, ανεξάρτητα αν υπάρχει ή όχι κράτος μέλος με παρέκκλιση, υπό τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

   α) Στο άρθρο 43 η αναφορά στα καθήκοντα της ΕΚΤ και του ΕΝΙ περιλαμβάνει και τα καθήκοντα τα οποία πρέπει να συνεχίσουν να ασκούνται, μετά την εισαγωγή του ευρώ, λόγω τυχόν αποφάσεως του Ηνωμένου Βασιλείου να μην υιοθετήσει το ευρώ.

   β) Παράλληλα προς τα καθήκοντα τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 46, η ΕΚΤ παρέχει συμβουλές και συμβάλλει στην προετοιμασία των αποφάσεων του Συμβουλίου σχετικά με το Ηνωμένο Βασίλειο που λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του σημείου 9, στοιχεία α) και γ).

   γ) Η Τράπεζα της Αγγλίας καταβάλλει το μερίδιό της στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ προς κάλυψη των δαπανών λειτουργίας της, στην ίδια βάση όπως και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με παρέκκλιση.

9. Το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να γνωστοποιήσει την πρόθεσή του να υιοθετήσει το ευρώ. Στην περίπτωση αυτή:

   α) Το Ηνωμένο Βασίλειο δικαιούται να υιοθετήσει το ευρώ, εφόσον πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις. Το Συμβούλιο, αιτήσει του Ηνωμένου Βασιλείου και υπό τους όρους και με τη διαδικασία που καθορίζονται στο άρθρο 140, παράγραφοι 1 και 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποφασίζει εάν το εν λόγω κράτος μέλος πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις.

   β) Η Τράπεζα της Αγγλίας καταβάλλει το μερίδιο του εγγεγραμμένου κεφαλαίου, μεταβιβάζει στην ΕΚΤ τα περιουσιακά στοιχεία σε συνάλλαγμα και συνεισφέρει στα αποθεματικά της στην ίδια βάση όπως και η εθνική κεντρική τράπεζα κράτους μέλους η παρέκκλιση του οποίου έχει καταργηθεί.

▼B

γ) Το Συμβούλιο, υπό τους όρους και με τη διαδικασία που καθορίζονται στο άρθρο 140, παράγραφος 3, της εν λόγω Συνθήκης, λαμβάνει όλες τις απαιτούμενες αποφάσεις ώστε να μπορέσει το Ηνωμένο Βασίλειο να υιοθετήσει το ευρώ.

Εάν το Ηνωμένο Βασίλειο υιοθετήσει το ευρώ σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος σημείου, τα σημεία 3 έως 8 του παρόντος Πρωτοκόλλου παύουν να ισχύουν.

10. Παρά τις διατάξεις του άρθρου 123 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του άρθρου 21.1 του καταστατικού, η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου μπορεί να διατηρήσει την ευχέρεια «Ways and Means» έναντι της Τράπεζας της Αγγλίας εφόσον το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχει υιοθετήσει το ευρώ.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 16)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΔΑΝΙΑ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι το Σύνταγμα της Δανίας περιλαμβάνει διάταξη η οποία δύναται να καταστήσει αναγκαία τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος στη Δανία προκειμένου η χώρα αυτή να θέσει τέρμα στο καθεστώς εξαίρεσής της,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι, στις 3 Νοεμβρίου 1993, η κυβέρνηση της Δανίας γνωστοποίησε στο Συμβούλιο την πρόθεσή της να μην συμμετάσχει στην τρίτη φάση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

1. Η Δανία ευρίσκεται υπό καθεστώς εξαίρεσης κατόπιν της γνωστοποίησης στην οποία προέβη η δανική κυβέρνηση προς το Συμβούλιο στις 3 Νοεμβρίου 1993. Το αποτέλεσμα της εξαίρεσης αυτής είναι ότι όλα τα άρθρα και οι διατάξεις των Συνθηκών και του καταστατικού του ΕΣΚΤ που αφορούν παρεκκλίσεις ισχύουν έναντι της Δανίας.
2. Όσον αφορά την κατάργηση της εξαίρεσης, η διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 140 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης τίθεται σε εφαρμογή μόνον εάν το ζητήσει η Δανία.
3. Σε περίπτωση κατάργησης του καθεστώτος εξαίρεσης, παύουν να ισχύουν οι διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 17)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΑΝΙΑ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να διευθετήσουν ορισμένα ειδικά προβλήματα που αφορούν τη Δανία,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Οι διατάξεις του άρθρου 14 του Πρωτοκόλλου για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας δεν θίγουν το δικαίωμα της εθνικής τράπεζας της Δανίας να ασκεί τα υφιστάμενα καθήκοντά της όσον αφορά τα εδάφη εκείνα του Βασιλείου της Δανίας που δεν είναι μέρη της Ένωσης.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 18)

ΓΙΑ ΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να λάβουν υπόψη ένα ιδιαίτερο σημείο που αφορά τη Γαλλία,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Η Γαλλία διατηρεί το προνόμιο της έκδοσης νομισμάτων στη Νέα Καληδονία, στη Γαλλική Πολυνησία και στη Βαλίς και Φουτούνα σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής της νομοθεσίας και είναι αποκλειστικά αρμόδια για τον καθορισμό της ισοτιμίας του φράγκου Γαλλικών Αποικιών Ειρηνικού (CFP franc).

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 19)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΕΝΓΚΕΝ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΧΕΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΘΕΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι οι Συμφωνίες του Σένγκεν για τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα οι οποίες υπογράφηκαν από ορισμένα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Σένγκεν στις 14 Ιουνίου 1985 και στις 19 Ιουνίου 1990, καθώς και οι σχετικές συμφωνίες και οι κανόνες που θεσπίστηκαν βάσει των συμφωνιών αυτών, έχουν ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ της 2ας Οκτωβρίου 1997,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να διατηρήσουν το κεκτημένο του Σένγκεν, όπως έχει αναπτυχθεί από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης του Άμστερνταμ και να αναπτύξουν το εν λόγω κεκτημένο προκειμένου να συμβάλλουν στην υλοποίηση του στόχου της παροχής στους πολίτες της Ένωσης ενός χώρου ελευθερίας, δικαιοσύνης και ασφάλειας χωρίς εσωτερικά σύνορα,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ειδική θέση της Δανίας,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το γεγονός ότι η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας δεν συμμετέχουν σε όλες τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν · ότι, ωστόσο, θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα αυτών των κρατών μελών να αποδεχθούν, εν όλω ή εν μέρει, άλλες διατάξεις του κεκτημένου αυτού,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι, ως εκ τούτου, είναι ανάγκη να γίνει προσφυγή στις διατάξεις των Συνθηκών όσον αφορά την ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ ορισμένων κρατών μελών,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι είναι αναγκαίο να διατηρηθεί ειδική σχέση με τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας, κράτη τα οποία αμφότερα, μαζί με τα σκανδιναβικά κράτη που είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεσμεύονται από τις διατάξεις της Σκανδιναβικής Ένωσης Διαβατηρίων,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Άρθρο 1

Το Βασίλειο του Βελγίου, η Δημοκρατία της Βουλγαρίας, η Τσεχική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Δανίας, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ιταλική Δημοκρατία, η Κυπριακή Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λετονίας, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, η Δημοκρατία της Ουγγαρίας, η Δημοκρατία της Μάλτας το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, η Δημοκρατία της Αυστρίας, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Πορτογαλική Δημοκρατία, η Ρουμανία, η Δημοκρατία της Σλοβενίας, η Σλοβακική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Βασίλειο της Σουηδίας, εξουσιοδοτούνται να εφαρμόσουν στενότερη συνεργασία μεταξύ τους, στους τομείς που διέπονται από τις οριζόμενες από το Συμβούλιο διατάξεις, οι οποίες συνιστούν το κεκτημένο του Σένγκεν [1]. Η συνεργασία αυτή θα διεξάγεται εντός του θεσμικού και νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σεβασμό των σχετικών διατάξεων των Συνθηκών.

[1] Σύμφωνα με την πράξη προσχώρησης της 9ης Δεκεμβρίου 2011, η Δημοκρατία της Κροατίας κατέστη εν συνεχεία μέλος της Ευρωπαικής 'Ενωσης.

▼B

Άρθρο 2

Το κεκτημένο του Σένγκεν, εφαρμόζεται στα κράτη μέλη του άρθρου 1, με την επιφύλαξη του άρθρου 3 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003 και του άρθρου 4 της Πράξης Προσχώρησης της 25ης Απριλίου 2005 [1]. Το Συμβούλιο υποκαθιστά την Εκτελεστική Επιτροπή που θεσπίσθηκε δυνάμει των συμφωνιών του Σένγκεν.

Άρθρο 3

Η συμμετοχή της Δανίας στη θέσπιση των μέτρων που αναπτύσσουν περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν, καθώς και η εφαρμογή και υλοποίηση των μέτρων αυτών στη Δανία διέπονται από τις οικείες διατάξεις του Πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση της Δανίας.

Άρθρο 4

Η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας, μπορούν, ανά πάσα στιγμή, να ζητήσουν να συμμετάσχουν σε μερικές ή όλες τις διατάξεις ►C2 του κεκτημένου του Σένγκεν. ◄

Το Συμβούλιο αποφασίζει για το αίτημα αυτό με ομοφωνία των μελών του που αναφέρονται στο άρθρο 1 και του αντιπροσώπου της κυβερνήσεως του ενδιαφερόμενου κράτους.

Άρθρο 5

1. Προτάσεις και πρωτοβουλίες για την περαιτέρω ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν υπόκεινται στις σχετικές διατάξεις των Συνθηκών.

Εν προκειμένω, όταν η Ιρλανδία ή το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχει γνωστοποιήσει γραπτώς στο Συμβούλιο, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ότι επιθυμεί να συμμετάσχει, η εξουσιοδότηση η οποία αναφέρεται στο άρθρο 329 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεωρείται ότι έχει δοθεί στα κράτη μέλη που αναφέρονται στο άρθρο 1 και στην Ιρλανδία ή το Ηνωμένο Βασίλειο, εφόσον οιοδήποτε εκ των δύο κρατών μελών επιθυμεί να συμμετάσχει στους συγκεκριμένους τομείς συνεργασίας.

2. Όταν η Ιρλανδία ή το Ηνωμένο Βασίλειο θεωρείται ότι έχει προβεί σε γνωστοποίηση, σύμφωνα με απόφαση δυνάμει του άρθρου 4, μπορεί, ωστόσο, να γνωστοποιήσει γραπτώς στο Συμβούλιο, εντός 3 μηνών, ότι δεν επιθυμεί να συμμετάσχει. Στην περίπτωση αυτή, η Ιρλανδία ή το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει στη θέσπιση της εν λόγω πρότασης ή πρωτοβουλίας. Από τη στιγμή της τελευταίας γνωστοποίησης, η διαδικασία θέσπισης του μέτρου περαιτέρω ανάπτυξης του κεκτημένου του Σένγκεν αναστέλλεται έως τη λήξη της διαδικασίας της παραγράφου 3 ή 4 ή έως ότου αποσυρθεί η εν λόγω γνωστοποίηση σε οποιαδήποτε στιγμή της διαδικασίας.

[1] Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται επίσης με την επιφύλαξη του άρθρου 4 της πράξης προσχώρησης της 9ης Δεκεμβρίου 2011

▼B

3. Για το κράτος μέλος το οποίο έχει προβεί στη γνωστοποίηση που προβλέπεται στην παράγραφο 2, οιαδήποτε απόφαση την οποία λαμβάνει το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 4 παύει να εφαρμόζεται, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτεινόμενου μέτρου, στο βαθμό που κρίνεται αναγκαίος από το Συμβούλιο και υπό τους όρους που καθορίζονται σε απόφαση του Συμβουλίου, ειλημμένη με ειδική πλειοψηφία βάσει προτάσεως της Επιτροπής. Η εν λόγω απόφαση λαμβάνεται σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια: το Συμβούλιο επιδιώκει να διατηρήσει το μεγαλύτερο δυνατό βαθμό συμμετοχής του συγκεκριμένου κράτους μέλους, χωρίς να επηρεάζεται σημαντικά η πρακτική λειτουργία των διαφόρων μερών του κεκτημένου του Σένγκεν, διατηρώντας, παράλληλα, τη συνοχή τους. Η Επιτροπή υποβάλλει την πρότασή της, το συντομότερο δυνατό, μετά τη γνωστοποίηση της παραγράφου 2. Το Συμβούλιο, εφόσον απαιτείται μετά τη σύγκληση δύο διαδοχικών συνόδων, αποφασίζει εντός τεσσάρων μηνών από την πρόταση της Επιτροπής.

4. Εάν, μετά την παρέλευση τεσσάρων μηνών, το Συμβούλιο δεν έχει εκδώσει την απόφασή του, ένα κράτος μέλος μπορεί, αμελλητί, να ζητήσει να παραπεμφθεί το ζήτημα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Εν τοιαύτη περιπτώσει, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο λαμβάνει απόφαση με ειδική πλειοψηφία και βάσει προτάσεως της Επιτροπής, κατά την επόμενη σύνοδό του, σύμφωνα με τα κριτήρια και τη διαδικασία της παραγράφου 3.

5. Εάν, έως τη λήξη της διαδικασίας της παραγράφου 3 ή 4, το Συμβούλιο ή ενδεχομένως, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεν έχει εκδώσει την απόφασή του, παύει η αναστολή της διαδικασίας θέσπισης του μέτρου περαιτέρω ανάπτυξης του κεκτημένου του Σένγκεν. Εφόσον το εν λόγω μέτρο θεσπισθεί μεταγενέστερα, οιαδήποτε απόφαση του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 4 παύει να εφαρμόζεται, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του μέτρου, στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, στο βαθμό και υπό τους όρους που καθορίζει η Επιτροπή, εκτός αν το κράτος μέλος έχει αποσύρει τη γνωστοποίηση της παραγράφου 2 πριν από τη θέσπιση του μέτρου. Η Επιτροπή αποφασίζει μέχρι την ημερομηνία θέσπισης του μέτρου. Κατά τη λήψη της απόφασής της, η Επιτροπή τηρεί τα κριτήρια της παραγράφου 3.

Άρθρο 6

Η Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας συνδέονται με την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν και με την περαιτέρω ανάπτυξή του, Προς τον σκοπό αυτόν, συμφωνούνται οι ενδεδειγμένες διαδικασίες σε μία συμφωνία που θα συνάψει με αυτά τα κράτη το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ομοφωνία των μελών του που αναφέρονται στο άρθρο 1. Σε μια τέτοια συμφωνία, θα περιλαμβάνονται διατάξεις για τη συμβολή της Ισλανδίας και της Νορβηγίας στις τυχόν δημοσιονομικές συνέπειες που θα προκύψουν από την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Το Συμβούλιο, με ομοφωνία, θα συνάψει με την Ισλανδία και τη Νορβηγία χωριστή συμφωνία για τον καθορισμό των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων μεταξύ της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας, αφενός, και της Ισλανδίας και της Νορβηγίας, αφετέρου, στους τομείς του κεκτημένου του Σένγκεν που ισχύουν για τα κράτη αυτά.

Άρθρο 7

Για τους σκοπούς των διαπραγματεύσεων για την προσχώρηση νέων κρατών μελών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το κεκτημένο του Σένγκεν και περαιτέρω μέτρα τα οποία λαμβάνονται από τα θεσμικά όργανα εντός του πεδίου ισχύος του θεωρούνται κεκτημένο που πρέπει να γίνει πλήρως αποδεκτό από όλα τα υποψήφια για προσχώρηση κράτη.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 20)

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΠΤΥΧΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 26 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΙΡΛΑΝΔΙΑ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ρυθμίσουν ορισμένα θέματα σχετικά με το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ύπαρξη επί πολλά έτη ειδικών ταξιδιωτικών ρυθμίσεων μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας,

ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Άρθρο 1

Παρά τα άρθρα 26 και 77 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οποιαδήποτε άλλη διάταξη της Συνθήκης αυτής, ή της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οποιοδήποτε μέτρο θεσπιζόμενο σύμφωνα με τις εν λόγω Συνθήκες, ή οποιαδήποτε διεθνή συμφωνία συναπτόμενη από την Ένωση ή την Ένωση και τα κράτη μέλη της με ένα ή περισσότερα τρίτα κράτη, να διενεργεί στα σύνορά του με άλλα κράτη μέλη ελέγχους στα πρόσωπα που επιθυμούν να εισέλθουν στο Ηνωμένο Βασίλειο τους οποίους κρίνει απαραίτητους προκειμένου:

α) να εξακριβώσει το δικαίωμα εισόδου στο Ηνωμένο Βασίλειο πολιτών κρατών μελών ή των εξαρτωμένων από αυτούς προσώπων κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους βάσει του δικαίου της Ένωσης, καθώς και πολιτών άλλων κρατών στους οποίους έχουν παρασχεθεί τέτοια δικαιώματα με συμφωνία δεσμευτική για το Ηνωμένο Βασίλειο, και

β) να αποφασίζει κατά πόσον επιτρέπεται η είσοδος άλλων προσώπων στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Τα άρθρα 26 και 77 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή οποιαδήποτε άλλη διάταξη της Συνθήκης αυτής ή της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ή οποιοδήποτε μέτρο θεσπιζόμενο βάσει αυτών δεν προδικάζει το δικαίωμα του Ηνωμένου Βασιλείου να θεσπίζει ή να διενεργεί τέτοιους ελέγχους. Η μνεία του Ηνωμένου Βασιλείου στο παρόν άρθρο συμπεριλαμβάνει τα εδάφη για τις εξωτερικές σχέσεις των οποίων υπεύθυνο είναι το Ηνωμένο Βασίλειο.

Άρθρο 2

Το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία μπορούν να συνεχίσουν να συνομολογούν ρυθμίσεις μεταξύ τους σχετικά με την κυκλοφορία προσώπων μεταξύ των εδαφών τους («the Common Travel Area», Κοινή Ταξιδιωτική Περιοχή), ενώ παράλληλα σέβονται πλήρως τα δικαιώματα προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 1 πρώτη παράγραφος στοιχείο α) του παρόντος Πρωτοκόλλου. Συνεπώς, εφόσον παραμένουν σε ισχύ τέτοιες ρυθμίσεις, οι διατάξεις του άρθρου 1 του παρόντος Πρωτοκόλλου ισχύουν για την Ιρλανδία υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις όπως και για το Ηνωμένο Βασίλειο. Τα άρθρα 26 και 77 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή οποιαδήποτε άλλη διάταξη της Συνθήκης αυτής ή της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ή οποιοδήποτε μέτρο θεσπιζόμενο βάσει αυτών δεν θίγει τις ρυθμίσεις αυτές.

▼B

Άρθρο 3

Τα άλλα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να διενεργούν, στα σύνορά τους ή σε οποιοδήποτε σημείο εισόδου στο έδαφός τους, ελέγχους στα πρόσωπα που επιθυμούν να εισέλθουν στο έδαφός τους από το Ηνωμένο Βασίλειο, ή από άλλα εδάφη για τις εξωτερικές σχέσεις των οποίων είναι υπεύθυνο, για τους ίδιους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1 του παρόντος Πρωτοκόλλου, ή από την Ιρλανδία, ενόσω οι διατάξεις του άρθρου 1 του παρόντος Πρωτοκόλλου ισχύουν για την Ιρλανδία.

Τα άρθρα 26 και 77 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή οποιαδήποτε άλλη διάταξη της Συνθήκης αυτής ή της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ή οποιοδήποτε μέτρο θεσπιζόμενο βάσει αυτών δεν θίγει το δικαίωμα των άλλων κρατών μελών να θεσπίζουν ή να διενεργούν τέτοιους ελέγχους.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 21)

ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ρυθμίσουν ορισμένα θέματα σχετικά με το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το Πρωτόκολλο για την εφαρμογή ορισμένων πτυχών του άρθρου 26 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία,

ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Άρθρο 1

Με την επιφύλαξη του άρθρου 3, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία δεν συμμετέχουν στη θέσπιση από το Συμβούλιο προτεινόμενων μέτρων βάσει του τρίτου μέρους, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για αποφάσεις του Συμβουλίου, οι οποίες πρέπει να λαμβάνονται ομόφωνα, απαιτείται ομοφωνία των μελών του Συμβουλίου, εξαιρουμένων των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 238, παράγραφος 3, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 2

Κατ' ακολουθίαν του άρθρου 1 και με την επιφύλαξη των άρθρων 3, 4 και 6, διατάξεις του τρίτου μέρους, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέτρα θεσπιζόμενα δυνάμει του τίτλου αυτού, διατάξεις οποιασδήποτε διεθνούς συμφωνίας συναπτομένης από την Ένωση δυνάμει του τίτλου αυτού και αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ερμηνεία τέτοιων διατάξεων ή μέτρων, δεν έχουν δεσμευτική ισχύ ούτε εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο ή την Ιρλανδία· αυτές οι διατάξεις, μέτρα ή αποφάσεις δεν θίγουν καθ' οιονδήποτε τρόπο τις αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εν λόγω κρατών, ούτε θίγουν κατά κανένα τρόπο ούτε το κοινοτικό κεκτημένο ούτε το κεκτημένο της Ένωσης και ούτε αποτελούν μέρος του δικαίου της Ένωσης, όπως εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία.

Άρθρο 3

1. Το Ηνωμένο Βασίλειο ή η Ιρλανδία μπορούν, εντός τριών μηνών από την υποβολή στο Συμβούλιο πρότασης ή πρωτοβουλίας βάσει του τρίτου μέρους, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκή Ένωσης να γνωστοποιούν γραπτώς στον Πρόεδρο του Συμβουλίου ότι επιθυμούν να συμμετάσχουν στη θέσπιση και εφαρμογή οποιωνδήποτε τέτοιων προτεινόμενων μέτρων, κατόπιν δε τούτου δικαιούνται να το πράξουν.

▼B

Για αποφάσεις του Συμβουλίου οι οποίες πρέπει να λαμβάνονται ομοφώνως, απαιτείται ομοφωνία των μελών του Συμβουλίου, εξαιρουμένου του μέλους που δεν έχει προβεί σε τέτοια κοινοποίηση. Μέτρο θεσπιζόμενο βάσει της παρούσας παραγράφου έχει δεσμευτική ισχύ για όλα τα κράτη μέλη που συμμετείχαν στη θέσπισή του.

Τα μέτρα που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 70 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθορίζουν τους όρους συμμετοχής του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας στις αξιολογήσεις που αφορούν τους τομείς οι οποίοι καλύπτονται από το τρίτο μέρος, τίτλος V, της εν λόγω Συνθήκης.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 238, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Εάν, μετά την παρέλευση εύλογου χρονικού διαστήματος, δεν μπορεί να θεσπισθεί με τη συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου ή της Ιρλανδίας μέτρο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, το Συμβούλιο μπορεί να θεσπίσει ένα τέτοιο μέτρο σύμφωνα με το άρθρο 1 χωρίς τη συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου ή της Ιρλανδίας. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζεται το άρθρο 2.

Άρθρο 4

Το Ηνωμένο Βασίλειο ή η Ιρλανδία μπορούν, ανά πάσα στιγμή μετά από τη θέσπιση μέτρου από το Συμβούλιο, δυνάμει του τρίτου μέρους, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να κοινοποιήσουν στο Συμβούλιο και την Επιτροπή την πρόθεσή τους να αποδεχτούν το εν λόγω μέτρο. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζεται mutatis mutandis η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 331, παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 4α

1. Οι διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία και όσον αφορά τα μέτρα που προτείνονται ή θεσπίζονται σύμφωνα με το τρίτο μέρος, τίτλος V της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την τροποποίηση υφισταμένου μέτρου από το οποίο δεσμεύονται.

2. Ωστόσο, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το Συμβούλιο, αποφασίζοντας βάσει προτάσεως της Επιτροπής, κρίνει ότι η μη συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου ή της Ιρλανδίας στο τροποποιημένο κείμενο υφισταμένου μέτρου καθιστά μη λειτουργική την εφαρμογή του εν λόγω μέτρου σε άλλα κράτη μέλη ή την Ένωση, το Συμβούλιο δύναται να καλέσει τα δύο κράτη μέλη να προβούν σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 3 ή 4. Για τους σκοπούς του άρθρου 3, νέα περίοδος δύο μηνών αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία κατά την οποία το Συμβούλιο λαμβάνει την εν λόγω απόφαση.

Εάν, μετά το πέρας της δίμηνης περιόδου από τη λήψη της απόφασης του Συμβουλίου, το Ηνωμένο Βασίλειο ή η Ιρλανδία δεν έχει προβεί σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 3 ή 4, το υφιστάμενο μέτρο δεν έχει πλέον δεσμευτική ισχύ ούτε εφαρμόζεται στα εν λόγω κράτη μέλη, εκτός εάν αυτά έχουν προβεί σε γνωστοποίηση δυνάμει του άρθρου 4 πριν από την έναρξη ισχύος του τροποποιητικού μέτρου. Αυτό παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του τροποποιητικού μέτρου ή από την ημερομηνία λήξης της δίμηνης περιόδου, ανάλογα με το ποια είναι μεταγενέστερη.

▼B

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, το Συμβούλιο, κατόπιν διεξοδικής συζητήσεως του θέματος, αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία των μελών του που αντιπροσωπεύουν τα κράτη μέλη τα οποία συμμετέχουν ή έχουν συμμετάσχει στη θέσπιση του τροποποιητικού μέτρου. Η ειδική πλειοψηφία του Συμβουλίου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 238, παράγραφος 3, στοιχείο α) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία βάσει προτάσεως της Επιτροπής, δύναται να κρίνει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο ή η Ιρλανδία υφίστανται τις τυχόν άμεσες δημοσιονομικές συνέπειες, οι οποίες προκύπτουν ως αναγκαστικό και αναπόφευκτο αποτέλεσμα της παύσης της συμμετοχής τους στο υφιστάμενο μέτρο.

4. Το παρόν άρθρο ισχύει υπό την επιφύλαξη του άρθρου 4.

Άρθρο 5

Κράτος μέλος το οποίο δεν δεσμεύεται από μέτρο που θεσπίζεται δυνάμει του τρίτου μέρους, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υφίσταται δημοσιονομικές συνέπειες λόγω του μέτρου αυτού, πέραν των διοικητικών εξόδων που συνεπάγεται για τα θεσμικά όργανα, εκτός εάν το Συμβούλιο με ομοφωνία όλων των μελών του και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφασίσει άλλως.

Άρθρο 6

Εάν, σε περιπτώσεις που αναφέρονται στο παρόν Πρωτόκολλο, μέτρο που θεσπίζεται από το Συμβούλιο δυνάμει του τρίτου μέρους, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει δεσμευτική ισχύ για το Ηνωμένο Βασίλειο ή την Ιρλανδία, οι σχετικές διατάξεις των Συνθηκών, εφαρμόζονται για το εν λόγω κράτος ως προς το μέτρο αυτό.

Άρθρο 6α

Το Ηνωμένο Βασίλειο ή η Ιρλανδία δεσμεύονται από τους κανόνες που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 16 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του τρίτου μέρους, τίτλος V, κεφάλαια 4 ή 5 της εν λόγω Συνθήκης, μόνο στο βαθμό που το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία δεσμεύονται από τους κανόνες της Ένωσης οι οποίοι διέπουν μορφές δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις ή αστυνομικής συνεργασίας στα πλαίσια των οποίων πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις οι οποίες θεσπίζονται βάσει του άρθρου 16.

Άρθρο 7

Τα άρθρα 3, 4 και 4α ισχύουν υπό την επιφύλαξη του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 8

Η Ιρλανδία μπορεί να γνωστοποιήσει γραπτώς στο Συμβούλιο ότι δεν επιθυμεί πλέον να εμπίπτει στο πεδίο ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται για την Ιρλανδία οι κανονικές διατάξεις των Συνθηκών.

Άρθρο 9

Όσον αφορά την Ιρλανδία, το παρόν Πρωτόκολλο δεν εφαρμόζεται στο άρθρο 75 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 22)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ την απόφαση των Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων, συνελθόντων στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στο Εδιμβούργο, στις 12 Δεκεμβρίου 1992, όσον αφορά ορισμένα προβλήματα που έθεσε η Δανία σχετικά με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙ τη θέση της Δανίας σχετικά με την ιθαγένεια, την Οικονομική και Νομισματική Ένωση, την αμυντική πολιτική και τη Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις, όπως καθορίζονται στην Απόφαση του Εδιμβούργου,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ του γεγονότος ότι η διατήρηση στο πλαίσιο των Συνθηκών του νομικού καθεστώτος που προκύπτει από την απόφαση του Εδιμβούργου θα περιορίσει σημαντικά τη συμμετοχή της Δανίας σε σημαίνοντες τομείς συνεργασίας της Ένωσης και ότι θα ήταν προς το συμφέρον της Ένωσης να διασφαλίσει την ακεραιότητα του κεκτημένου στον τομέα της ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ, κατά συνέπεια, να θεσπίσουν νομικό πλαίσιο που θα προσφέρει τη δυνατότητα στη Δανία να συμμετέχει στη θέσπιση μέτρων που προτείνονται βάσει του τρίτου μέρους, τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιδοκιμάζοντας την πρόθεση της Δανίας να επωφεληθεί αυτής της δυνατότητας όταν αυτό είναι δυνατόν σύμφωνα με τους συνταγματικούς της κανόνες,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η Δανία δεν θα εμποδίσει τα άλλα κράτη μέλη να αναπτύξουν περαιτέρω τη συνεργασία τους όσον αφορά μέτρα που δεν δεσμεύουν τη Δανία,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

ΜΕΡΟΣ Ι

Άρθρο 1

Η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση, από το Συμβούλιο, μέτρων που προτείνονται βάσει του τρίτου μέρους, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για αποφάσεις του Συμβουλίου, οι οποίες πρέπει να λαμβάνονται ομόφωνα, απαιτείται ομοφωνία των μελών του Συμβουλίου, εξαιρουμένου του αντιπροσώπου της κυβέρνησης της Δανίας.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 238, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 2

Διατάξεις του τρίτου μέρους, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέτρα θεσπιζόμενα δυνάμει του τίτλου αυτού, διατάξεις οιασδήποτε διεθνούς συμφωνίας συναπτομένης από την Ένωση δυνάμει του τίτλου αυτού και αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ερμηνεία τέτοιων διατάξεων ή

▼B

μέτρων, και μέτρα τροποποιημένα ή τροποποιήσιμα δυνάμει του τίτλου αυτού δεν έχουν δεσμευτική ισχύ ούτε εφαρμόζονται όσον αφορά τη Δανία. Αυτές οι διατάξεις, μέτρα ή αποφάσεις δεν επηρεάζουν κατά κανένα τρόπο τις αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Δανίας, ούτε επηρεάζουν καθ' οιονδήποτε τρόπο το κοινοτικό κεκτημένο και το κεκτημένο της Ένωσης, ούτε αποτελούν μέρος του δικαίου της Ένωσης, όπως εφαρμόζονται στη Δανία. Συγκεκριμένα, πράξεις της Ένωσης στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας και της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις οι οποίες εκδόθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας και έχουν τροποποιηθεί εξακολουθούν να έχουν δεσμευτική ισχύ και να εφαρμόζονται όσον αφορά τη Δανία αμετάβλητες.

Άρθρο 2α

Το άρθρο 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου εφαρμόζεται επίσης όσον αφορά όσους κανόνες εκ των καθοριζομένων βάσει του άρθρου 16 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφορούν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του τρίτου μέρους, τίτλος V, κεφάλαια 4 ή 5 της εν λόγω Συνθήκης.

Άρθρο 3

Η Δανία δεν υφίσταται δημοσιονομικές συνέπειες λόγω των μέτρων που μνημονεύονται στο άρθρο 1, πέραν των διοικητικών εξόδων που αυτά συνεπάγονται για τα θεσμικά όργανα.

Άρθρο 4

1. Η Δανία αποφασίζει, εντός εξαμήνου αφότου το Συμβούλιο αποφασίσει μετά από πρόταση ή πρωτοβουλία να αναπτύξει περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν που καλύπτεται από το παρόν μέρος εάν θα εφαρμόσει το μέτρο αυτό στο εθνικό της δίκαιο. Εάν αποφασίσει να το εφαρμόσει, το μέτρο αυτό θα δημιουργήσει υποχρέωση διεθνούς δικαίου μεταξύ της Δανίας και των άλλων κρατών μελών που δεσμεύονται από το μέτρο.

2. Εάν η Δανία αποφασίσει να μην εφαρμόσει μέτρο του Συμβουλίου κατά την έννοια της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη για τα οποία έχει δεσμευτική ισχύ αυτό το μέτρο και η Δανία εξετάζουν τα μέτρα που ενδείκνυται να λάβουν.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

Άρθρο 5

Ως προς τα μέτρα που θεσπίζει το Συμβούλιο στον τομέα, του άρθρου 26, παράγραφος 1, του άρθρου 42 και των άρθρων 43 έως 46 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Δανία δεν συμμετέχει στην εκπόνηση και την εφαρμογή των αποφάσεων και δράσεων της Ένωσης που έχουν συνέπειες στην άμυνα. Ως εκ τούτου, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπισή τους. Η Δανία δεν εμποδίζει τα άλλα κράτη μέλη να αναπτύξουν περαιτέρω τη συνεργασία τους στον τομέα αυτό. Η Δανία δεν υποχρεούται να συνεισφέρει στη χρηματοδότηση των λειτουργικών δαπανών που απορρέουν από τα μέτρα αυτά ούτε να θέτει στρατιωτικές δυνατότητες στη διάθεση της Ένωσης.

▼B

Για πράξεις του Συμβουλίου οι οποίες πρέπει να εκδίδονται ομόφωνα, απαιτείται ομοφωνία των μελών του Συμβουλίου, εξαιρουμένου του αντιπροσώπου της κυβέρνησης της Δανίας.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 238, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΜΕΡΟΣ III

Άρθρο 6

Τα άρθρα 1, 2 και 3 δεν ισχύουν για τα μέτρα περί καθορισμού των τρίτων χωρών των οποίων οι υπήκοοι πρέπει να διαθέτουν θεώρηση για να διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών ή για τα μέτρα που αφορούν τη θεώρηση ενιαίου τύπου.

ΜΕΡΟΣ IV

Άρθρο 7

Η Δανία μπορεί, οποτεδήποτε, σύμφωνα με τους συνταγματικούς της κανόνες, να ενημερώσει τα άλλα κράτη μέλη ότι δεν επιθυμεί πλέον να υπόκειται εν όλω ή εν μέρει στο πεδίο ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου. Στην περίπτωση αυτή, η Δανία θα εφαρμόσει πλήρως όλα τα τότε εν ισχύι σχετικά μέτρα που θα έχουν ληφθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 8

1. Η Δανία μπορεί, οποτεδήποτε και με την επιφύλαξη του άρθρου 7, σύμφωνα με τους συνταγματικούς της κανόνες, να γνωστοποιήσει στα άλλα κράτη μέλη ότι, από την πρώτη ημέρα του μήνα μετά τη γνωστοποίηση, το μέρος I του παρόντος Πρωτοκόλλου αποτελείται από τις διατάξεις του Παραρτήματος. Στην περίπτωση αυτή, η αρίθμηση των άρθρων 5 έως 8 προσαρμόζεται αναλόγως.

2. Έξι μήνες μετά την έναρξη ισχύος της γνωστοποίησης της παραγράφου 1, όλο το κεκτημένο του Σένγκεν καθώς και τα μέτρα που έχουν θεσπισθεί για την περαιτέρω ανάπτυξη του εν λόγω κεκτημένου, τα οποία μέχρι τότε δέσμευαν τη Δανία ως υποχρεώσεις διεθνούς δικαίου, δεσμεύουν τη Δανία ως δίκαιο της Ένωσης.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Άρθρο 1

Με την επιφύλαξη του άρθρου 3, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση, από το Συμβούλιο, μέτρων που προτείνονται βάσει του τρίτου μέρους, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για πράξεις του Συμβουλίου, οι οποίες πρέπει να εκδίδονται ομόφωνα, απαιτείται ομοφωνία των μελών του Συμβουλίου, εξαιρουμένου του αντιπροσώπου της κυβέρνησης της Δανίας.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 238, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 2

Σύμφωνα με το άρθρο 1 και με την επιφύλαξη των άρθρων 3, 4 και 8, διατάξεις του τρίτου μέρους, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέτρα θεσπιζόμενα βάσει του τίτλου αυτού, διατάξεις οιασδήποτε διεθνούς συμφωνίας συναπτόμενης από την Ένωση δυνάμει του εν λόγω τίτλου και αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ερμηνεία τέτοιων διατάξεων ή μέτρων, δεν έχουν δεσμευτική ισχύ ούτε εφαρμόζονται όσον αφορά τη Δανία. Αυτές οι διατάξεις, μέτρα ή αποφάσεις δεν θίγουν κατά κανένα τρόπο τις αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Δανίας, ούτε επηρεάζουν καθ' οιονδήποτε τρόπο το κοινοτικό κεκτημένο και το κεκτημένο της Ένωσης, ούτε αποτελούν μέρος του δικαίου της Ένωσης, όπως εφαρμόζονται στη Δανία.

Άρθρο 3

1. Η Δανία μπορεί, εντός τριών μηνών από την υποβολή στο Συμβούλιο πρότασης ή πρωτοβουλίας βάσει του τρίτου μέρους, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να γνωστοποιεί γραπτώς στον Πρόεδρο του Συμβουλίου ότι επιθυμεί να συμμετάσχει στη θέσπιση και εφαρμογή του προτεινόμενου μέτρου, κατόπιν δε τούτου δικαιούται να το πράξει.

2. Εάν, μετά την παρέλευση εύλογου χρονικού διαστήματος, μέτρο της παραγράφου 1 δεν μπορεί να θεσπισθεί με τη συμμετοχή της Δανίας, το Συμβούλιο μπορεί να θεσπίσει αυτό το μέτρο σύμφωνα με το άρθρο 1 χωρίς τη συμμετοχή της Δανίας. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζεται το άρθρο 2.

Άρθρο 4

Η Δανία μπορεί, ανά πάσα στιγμή μετά από τη θέσπιση μέτρου δυνάμει του τρίτου μέρους, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να γνωστοποιήσει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή την πρόθεσή της να αποδεχθεί το εν λόγω μέτρο. Στην περίπτωση αυτή, η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 331, παράγραφος 1 της εν λόγω Συνθήκης εφαρμόζεται τηρουμένων των αναλογιών.

Άρθρο 5

1. Οι διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου εφαρμόζονται στη Δανία και όσον αφορά τα μέτρα που προτείνονται ή θεσπίζονται σύμφωνα με το τρίτο μέρος, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την τροποποίηση υφισταμένου μέτρου από το οποίο δεσμεύεται.

2. Ωστόσο, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το Συμβούλιο, αποφασίζοντας βάσει προτάσεως της Επιτροπής, κρίνει ότι η μη συμμετοχή της Δανίας στο τροποποιημένο κείμενο υφισταμένου μέτρου καθιστά την εφαρμογή του εν λόγω μέτρου μη λειτουργική για άλλα κράτη μέλη ή την Ένωση, το Συμβούλιο δύναται να την καλέσει να προβεί σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 3 ή 4. Για τους σκοπούς του άρθρου 3, νέα περίοδος δύο μηνών αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία κατά την οποία το Συμβούλιο λαμβάνει την εν λόγω απόφαση.

▼B

Εάν μετά το πέρας της δίμηνης περιόδου από τη λήψη της απόφασης του Συμβουλίου, η Δανία δεν έχει προβεί σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 3 ή 4, το υφιστάμενο μέτρο δεν έχει πλέον δεσμευτική ισχύ ούτε εφαρμόζεται γι' αυτήν, εκτός αν η Δανία έχει προβεί σε γνωστοποίηση δυνάμει του άρθρου 4 πριν από την έναρξη ισχύος του τροποποιητικού μέτρου. Αυτό παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του τροποποιητικού μέτρου ή από την ημερομηνία λήξης της δίμηνης περιόδου, ανάλογα με το ποια είναι μεταγενέστερη.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, το Συμβούλιο, κατόπιν διεξοδικής συζητήσεως του θέματος, αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία των μελών του που αντιπροσωπεύουν τα κράτη μέλη τα οποία συμμετέχουν ή έχουν συμμετάσχει στη θέσπιση του τροποποιητικού μέτρου. Η ειδική πλειοψηφία του Συμβουλίου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 238, παράγραφος 3, στοιχείο α) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία βάσει προτάσεως της Επιτροπής, δύναται επίσης να αποφασίσει ότι η Δανία υφίσταται, ενδεχομένως, τις άμεσες δημοσιονομικές συνέπειες, οι οποίες προκύπτουν ως αναγκαστικό και αναπόφευκτο αποτέλεσμα της παύσης της συμμετοχής της στο υφιστάμενο μέτρο.

4. Το παρόν άρθρο ισχύει υπό την επιφύλαξη του άρθρου 4.

Άρθρο 6

1. Η γνωστοποίηση του άρθρου 4 υποβάλλεται το αργότερο έξι μήνες από την οριστική θέσπιση μέτρου το οποίο αναπτύσσει περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν.

Σε περίπτωση που η Δανία δεν προβεί σε γνωστοποίηση σύμφωνα με τα άρθρα 3 ή 4 σχετικά με μέτρο που αναπτύσσει περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν, τα κράτη μέλη για τα οποία αυτό το μέτρο έχει δεσμευτική ισχύ και η Δανία εξετάζουν τα μέτρα που ενδείκνυται να ληφθούν.

2. Γνωστοποίηση δυνάμει του άρθρου 3 σχετικά με μέτρα που αναπτύσσουν περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν θεωρείται αμετάκλητα ως γνωστοποίηση που υποβάλλεται δυνάμει του άρθρου 3 σε σχέση με οιαδήποτε νέα πρόταση ή πρωτοβουλία με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη αυτού του μέτρου, κατά το βαθμό που η εν λόγω πρόταση ή πρωτοβουλία αναπτύσσει περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν.

Άρθρο 7

Η Δανία δεν δεσμεύεται από τους κανόνες που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 16 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του τρίτου μέρους, τίτλος V, κεφάλαια 4 ή 5 της εν λόγω Συνθήκης, εφόσον η Δανία δεν δεσμεύεται από τους κανόνες της Ένωσης οι οποίοι διέπουν μορφές δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις ή αστυνομικής συνεργασίας στα πλαίσια των οποίων πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις οι οποίες θεσπίζονται βάσει του άρθρου 16.

Άρθρο 8

Εάν, σε περιπτώσεις που αναφέρονται στο παρόν μέρος, μέτρο που θεσπίζεται από το Συμβούλιο δυνάμει του τρίτου μέρους, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει δεσμευτική ισχύ για τη Δανία, οι σχετικές διατάξεις των Συνθηκών εφαρμόζονται για τη Δανία ως προς το μέτρο αυτό.

Άρθρο 9

Εφόσον η Δανία δεν δεσμεύεται από μέτρο που θεσπίζεται βάσει του τρίτου μέρους, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν υφίσταται τις δημοσιονομικές συνέπειες αυτού του μέτρου πέραν των διοικητικών εξόδων που συνεπάγεται για τα θεσμικά όργανα, εκτός αν το Συμβούλιο, με την ομοφωνία όλων των μελών του, και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφασίσει άλλως.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 23)

ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗ ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανάγκη των κρατών μελών να διασφαλίσουν αποτελεσματικούς ελέγχους στα εξωτερικά τους σύνορα, σε συνεργασία, όπου ενδείκνυται, με τρίτες χώρες,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Οι διατάξεις περί μέτρων για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων οι οποίες περιλαμβάνονται στο άρθρο 77, παράγραφος 2, στοιχείο β) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν θίγουν την αρμοδιότητα των κρατών μελών να διαπραγματεύονται ή να συνομολογούν συμφωνίες με τρίτες χώρες, στο μέτρο που οι συμφωνίες αυτές σέβονται το δίκαιο της Ένωσης και άλλες σχετικές διεθνείς συμφωνίες.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 24)

ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΥΛΟ ΤΩΝ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6, παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που ορίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως κατοχυρώνονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, αποτελούν μέρος του δικαίου της Ένωσης ως γενικές αρχές,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αρμοδιότητα να διασφαλίζει ότι, κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή του άρθρου 6, παράγραφοι 1 και 3, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το δίκαιο τηρείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι, σύμφωνα με το άρθρο 49 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, κάθε ευρωπαϊκό κράτος όταν υποβάλει αίτηση για να καταστεί μέλος της Ένωσης, πρέπει να σέβεται τις αξίες που διακηρύσσονται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΚΑΤΑ ΝΟΥ ότι το άρθρο 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση καθιερώνει ένα μηχανισμό αναστολής ορισμένων δικαιωμάτων σε περίπτωση σοβαρής και διαρκούς παραβίασης των αξιών αυτών από κράτος μέλος,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι κάθε υπήκοος ενός κράτους μέλους, ως πολίτης της Ένωσης, απολαύει ειδικού καθεστώτος και προστασίας την οποία εγγυώνται τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διατάξεις του δευτέρου μέρους της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΚΑΤΑ ΝΟΥ ότι οι Συνθήκες καθορίζουν ένα χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα και παρέχουν σε κάθε πολίτη της Ένωσης το δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να αποτρέψουν τη χρήση του θεσμού του ασύλου για σκοπούς ξένους προς αυτούς για τους οποίους προορίζεται,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι το παρόν Πρωτόκολλο σέβεται το σκοπό και τους στόχους της Σύμβασης της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 περί του καθεστώτος των προσφύγων,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων που προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Άρθρο μόνο

Δεδομένου του επιπέδου προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κράτη μέλη θεωρούνται ότι συνιστούν έναντι αλλήλων ασφαλείς χώρες καταγωγής, για όλα τα νομικά και πρακτικά ζητήματα σχετικά με τις υποθέσεις ασύλου. Συνεπώς, οποιαδήποτε αίτηση ασύλου υποβαλλόμενη από υπήκοο κράτους μέλους μπορεί να ληφθεί υπόψη ή να κηρυχθεί παραδεκτή σε διαδικασία άλλου κράτους μέλους μόνον στις ακόλουθες περιπτώσεις:

▼B

α) εάν το κράτος μέλος του οποίου ο αιτών είναι υπήκοος, βασιζόμενο στις διατάξεις του άρθρου 15 της Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, προβαίνει, μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης του Άμστερνταμ, σε λήψη μέτρων στο έδαφός του τα οποία αποκλίνουν από τις υποχρεώσεις του βάσει της Σύμβασης αυτής,

β) εάν κινήθηκε η διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και μέχρις ότου το Συμβούλιο ή, ενδεχομένως, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, λάβει σχετική απόφαση, όσον αφορά το κράτος μέλος του οποίου ο αιτών είναι υπήκοος,

γ) εάν το Συμβούλιο εξέδωσε απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά το κράτος μέλος του οποίου ο αιτών είναι υπήκοος, ή εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέδωσε απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2 της εν λόγω Συνθήκης όσον αφορά το κράτος μέλος του οποίου ο αιτών είναι υπήκοος,

δ) εάν ένα κράτος μέλος θα πρέπει να αποφασίσει κατ' αυτόν τον τρόπο μονομερώς σε σχέση με την αίτηση υπηκόου άλλου κράτους μέλους. Στην περίπτωση αυτή, το Συμβούλιο ενημερώνεται αμέσως. Η αίτηση εξετάζεται βάσει του τεκμηρίου ότι είναι προφανώς αβάσιμη χωρίς να θίγεται καθ' οιονδήποτε τρόπο, ανεξάρτητα από τη φύση της υποθέσεως, η εξουσία λήψεως αποφάσεως του κράτους μέλους.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 25)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Άρθρο μόνο

Όσον αφορά το άρθρο 2, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις συντρέχουσες αρμοδιότητες, όταν η Ένωση αναλαμβάνει δράση σε συγκεκριμένο τομέα, το πεδίο άσκησης αυτής της αρμοδιότητας καλύπτει μόνο τα στοιχεία που διέπονται από την εν λόγω πράξη της Ένωσης και, συνεπώς, δεν καλύπτει ολόκληρο τον τομέα.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 26)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να τονίσουν τη σημασία των υπηρεσιών γενικού συμφέροντος,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων ερμηνευτικών διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Άρθρο 1

Στις κοινές αξίες της Ένωσης για τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 14 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιλαμβάνονται ιδίως:

— ο ουσιώδης ρόλος και η ευρεία διακριτική ευχέρεια των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών όταν παρέχουν, αναθέτουν και οργανώνουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος όσο το δυνατόν εγγύτερα στις ανάγκες των χρηστών·

— η ποικιλομορφία των διαφόρων υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος και οι διαφορές στις ανάγκες και τις προτιμήσεις των χρηστών που είναι δυνατόν να προκύψουν από τις εκάστοτε γεωγραφικές, κοινωνικές ή πολιτισμικές συνθήκες·

— υψηλό επίπεδο ποιότητας, ασφάλειας και οικονομικής προσιτότητας, ίση μεταχείριση και προώθηση της καθολικής πρόσβασης και των δικαιωμάτων των χρηστών.

Άρθρο 2

Οι διατάξεις των Συνθηκών ουδόλως επηρεάζουν την αρμοδιότητα των κρατών μελών όσον αφορά την παροχή, την ανάθεση και την οργάνωση υπηρεσιών γενικού συμφέροντος μη οικονομικού χαρακτήρα.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 27)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΘΕΩΡΩΝΤΑΣ ότι η εσωτερική αγορά, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, περιλαμβάνει σύστημα που εξασφαλίζει ότι δεν στρεβλώνεται ο ανταγωνισμός,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ότι:

Για τον σκοπό αυτό, η Ένωση λαμβάνει μέτρα βάσει των διατάξεων των Συνθηκών, εφόσον συντρέχει περίπτωση, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 352 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το παρόν Πρωτόκολλο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 28)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση αναφέρει, μεταξύ άλλων στόχων, την προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών και ότι η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή αποτελεί έναν από τους τομείς από κοινού αρμοδιότητας της Ένωσης που απαριθμούνται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο γ), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι διατάξεις του τίτλου XVIII περί οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής ως σύνολο αποτελούν τη νομική βάση για τη σταθεροποίηση και περαιτέρω ανάπτυξη της δράσης της Ένωσης στον τομέα της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας ενός νέου Ταμείου,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι διατάξεις του άρθρου 177, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προβλέπουν την ίδρυση Ταμείου Συνοχής,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ) δανείζει μεγάλα και διαρκώς αυξανόμενα ποσά υπέρ των πτωχότερων περιοχών,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την επιθυμία για μεγαλύτερη ελαστικότητα των διαδικασιών χορήγησης των πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την επιθυμία να διαφοροποιηθούν τα επίπεδα της συμμετοχής της Ένωσης σε προγράμματα και σχέδια σε ορισμένες χώρες,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την πρόταση να λαμβάνεται περισσότερο υπόψη η σχετική ευημερία των κρατών μελών, στα πλαίσια του συστήματος των ιδίων πόρων,

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΥΝ ότι η προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής έχει ζωτική σημασία για την ακέραια ανάπτυξη και σταθερή επιτυχία της Ένωσης,

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΥΝ την πεποίθησή τους ότι τα Διαρθρωτικά Ταμεία πρέπει να εξακολουθήσουν να αποτελούν σημαντικό παράγοντα για την υλοποίηση των στόχων της Ένωσης στον τομέα της συνοχής,

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΥΝ την πεποίθησή τους ότι η ΕΤΕ πρέπει να εξακολουθήσει να διαθέτει το μεγαλύτερο μέρος των πόρων της στην προώθηση της κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής και δηλώνουν ότι είναι διατεθειμένοι να αναθεωρούν τις κεφαλαιακές ανάγκες της ΕΤΕ, όποτε καθίσταται αναγκαίο για τον σκοπό αυτό,

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ ότι το Ταμείο Συνοχής, προβλέπει χρηματοδοτική συμβολή της Ένωσης σε σχέδια για το περιβάλλον και τα διευρωπαϊκά δίκτυα στα κράτη μέλη στα οποία το κατά κεφαλήν ΑΕΠ είναι χαμηλότερο από το 90 % του μέσου όρου της Ένωσης, τα οποία διαθέτουν πρόγραμμα με στόχο την εκπλήρωση των όρων της οικονομικής σύγκλισης όπως ορίζονται στο άρθρο 126 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΔΗΛΩΝΟΥΝ την πρόθεσή τους να δώσουν μεγαλύτερα περιθώρια ελαστικότητας όσον αφορά τη διάθεση πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία για ειδικές ανάγκες που δεν καλύπτονται από τις σημερινές ρυθμίσεις των διαρθρωτικών ταμείων,

ΔΗΛΩΝΟΥΝ ότι είναι διατεθειμένοι να διαφοροποιούν τα επίπεδα συμμετοχής της Ένωσης στα προγράμματα και σχέδια των διαρθρωτικών ταμείων, ούτως ώστε να αποφεύγονται οι υπερβολικές αυξήσεις των δημοσιονομικών δαπανών των λιγότερο ευημερούντων κρατών μελών,

▼B

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΝ την ανάγκη τακτικής παρακολούθησης της προόδου προς την υλοποίηση της κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής και δηλώνουν ότι διατίθενται να μελετήσουν όλα τα αναγκαία για το σκοπό αυτό μέτρα,

ΔΗΛΩΝΟΥΝ την πρόθεσή τους να λάβουν περισσότερο υπόψη την ικανότητα συνεισφοράς κάθε κράτους μέλους στο σύστημα των ιδίων πόρων και να εξετάσουν τρόπους διόρθωσης, για τα λιγότερο ευημερούντα κράτη μέλη, των φθινόντων στοιχείων που υφίστανται στο σημερινό σύστημα ιδίων πόρων,

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ να προσαρτήσουν το παρόν Πρωτόκολλο στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 29)

ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι το σύστημα της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης στα κράτη μέλη είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τις δημοκρατικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες κάθε κοινωνίας, καθώς και με την ανάγκη να διασφαλίζεται η πολυφωνία στα μέσα ενημέρωσης,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων ερμηνευτικών διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Οι διατάξεις των Συνθηκών ισχύουν υπό την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των κρατών μελών να μεριμνούν για τη χρηματοδότηση της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας, εφόσον η χρηματοδότηση αυτή παρέχεται σε ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς για την εκπλήρωση του στόχου της δημόσιας υπηρεσίας, έτσι όπως την έχει θεσμοθετήσει, οριοθετήσει και οργανώσει κάθε κράτος μέλος και εφόσον η χρηματοδότηση αυτή δεν επηρεάζει τις συνθήκες του εμπορίου και τον ανταγωνισμό εντός της Ένωσης σε βαθμό αντιβαίνοντα στο κοινό συμφέρον, ενώ λαμβάνεται υπόψη η πραγματοποίηση του στόχου που εξυπηρετεί αυτή η δημόσια υπηρεσία.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 30)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΤΟΥ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι στο άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που διακηρύσσονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι ο Χάρτης πρόκειται να εφαρμοσθεί κατά τρόπο αυστηρά σύμφωνο με τις διατάξεις του προαναφερόμενου άρθρου 6 και του Τίτλου VII του Χάρτη αυτού καθεαυτόν·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι το προαναφερόμενο άρθρο 6 απαιτεί ο Χάρτης να εφαρμόζεται και να ερμηνεύεται από τα δικαστήρια της Πολωνίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, κατά τρόπο αυστηρά σύμφωνο με τις επεξηγήσεις που ορίζονται στο εν λόγω άρθρο·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι ο Χάρτης περιέχει τόσο δικαιώματα όσο και αρχές·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι ο Χάρτης περιέχει τόσο διατάξεις που έχουν αστικό και πολιτικό χαρακτήρα όσο και διατάξεις που έχουν οικονομικό και κοινωνικό χαρακτήρα·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι ο Χάρτης επαναβεβαιώνει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που αναγνωρίζονται στην Ένωση και τα προβάλλει περισσότερο, αλλά δεν δημιουργεί νέα δικαιώματα και νέες αρχές·

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τις υποχρεώσεις της Πολωνίας και του Ηνωμένου Βασιλείου στο πλαίσιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και του δικαίου της Ένωσης εν γένει·

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την επιθυμία της Πολωνίας και του Ηνωμένου Βασιλείου να διευκρινισθούν ορισμένες πτυχές της εφαρμογής του Χάρτη·

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ, κατά συνέπεια, να διευκρινίσουν την εφαρμογή του Χάρτη σε σχέση με τους νόμους και τη διοικητική δράση της Πολωνίας και του Ηνωμένου Βασιλείου και του αγώγιμου χαρακτήρα του εντός της Πολωνίας και του Ηνωμένου Βασιλείου·

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι οι αναφορές του παρόντος Πρωτοκόλλου στην εφαρμογή ειδικών διατάξεων του Χάρτη δεν θίγουν ουδαμώς την εφαρμογή άλλων διατάξεων του Χάρτη·

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι το παρόν Πρωτόκολλο δεν θίγει την εφαρμογή του Χάρτη στα άλλα κράτη μέλη·

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι το παρόν Πρωτόκολλο δεν θίγει τις λοιπές υποχρεώσεις της Πολωνίας και του Ηνωμένου Βασιλείου στο πλαίσιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και του δικαίου της Ένωσης εν γένει·

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Άρθρο 1

1. Ο Χάρτης δεν διευρύνει την ευχέρεια του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή οποιουδήποτε δικαστηρίου της Πολωνίας ή του Ηνωμένου Βασιλείου, να κρίνει ότι οι νόμοι, οι κανονισμοί ή οι διοικητικές διατάξεις, πρακτικές ή δράση της Πολωνίας ή του Ηνωμένου Βασιλείου δεν συνάδουν με τα θεμελιώδη δικαιώματα, ελευθερίες και αρχές που επιβεβαιώνει.

▼B

2. Ειδικότερα, και προς αποφυγή πάσης αμφιβολίας, ουδέν στον Τίτλο IV του Χάρτη παράγει αγώγιμα δικαιώματα τα οποία εφαρμόζονται στην Πολωνία ή στο Ηνωμένο Βασίλειο, εκτός εάν η Πολωνία ή το Ηνωμένο Βασίλειο προβλέπουν τέτοια δικαιώματα στην εθνική τους νομοθεσία.

Άρθρο 2

Όταν μια διάταξη του Χάρτη αναφέρεται στις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές, εφαρμόζεται στην Πολωνία ή στο Ηνωμένο Βασίλειο μόνον στο βαθμό που τα δικαιώματα ή οι αρχές που περιέχει αναγνωρίζονται στη νομοθεσία ή τις πρακτικές της Πολωνίας ή του Ηνωμένου Βασιλείου.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 31)

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΚ ΔΙΥΛΙΣΕΩΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΣΤΙΣ ΟΛΛΑΝΔΙΚΕΣ ΑΝΤΙΛΛΕΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να παράσχουν διευκρινίσεις περί του καθεστώτος των συναλλαγών που εφαρμόζεται στις εισαγωγές στην Ένωση προϊόντων εκ διυλίσεως πετρελαίου στις Ολλανδικές Αντίλλες.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Άρθρο 1

Το παρόν πρωτόκολλο εφαρμόζεται στα προϊόντα πετρελαίου των κλάσεων 27.10, 27.11, 27.12 ex 27.13 (παραφίνη και κηρός εκ πετρελαίου ή εξ ασφαλτούχων ορυκτών και παραφινούχα υπολείμματα) και 27.14 της ονοματολογίας των Βρυξελλών, τα οποία εισάγονται για κατανάλωση στα κράτη μέλη.

Άρθρο 2

Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να παρέχουν στα προϊόντα εκ διυλίσεως πετρελαίου στις Ολλανδικές Αντίλλες, τα δασμολογικά προνόμια που προκύπτουν από τη σύνδεση των τελευταίων με την Ένωση, υπό τους όρους που προβλέπονται στο παρόν πρωτόκολλο. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν ανεξαρτήτως των κανόνων καταγωγής που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη.

Άρθρο 3

1. Όταν η Επιτροπή, αιτήσει κράτους μέλους ή από δική της πρωτοβουλία, διαπιστώνει ότι οι εισαγωγές εντός της Ένωσης προϊόντων εκ διυλίσεως πετρελαίου στις Ολλανδικές Αντίλλες υπό το καθεστώς που προβλέπεται στο ανωτέρω άρθρο 2 προκαλούν πραγματικές δυσχέρειες στην αγορά ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών αποφασίζει να επιβληθούν, αυξηθούν ή επανεπιβληθούν από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη οι δασμοί που εφαρμόζονται στις εισαγωγές αυτές κατά το μέτρο και για την περίοδο που είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση της καταστάσεως αυτής. Τα ποσοστά των κατά τα ανωτέρω επιβαλλομένων, αυξανομένων και επανεπιβαλλομένων δασμών δεν δύνανται να υπερβούν τα ποσοστά των δασμών που επιβάλλονται στις τρίτες χώρες για τα ίδια προϊόντα.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου θα εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση όταν τα εισαγόμενα στην Ένωση προϊόντα εκ διυλίσεως πετρελαίου στις Ολλανδικές Αντίλλες φθάνουν κατ' έτος τα δύο εκατομμύρια τόνους.

3. Οι αποφάσεις που λαμβάνει η Επιτροπή, δυνάμει των προηγουμένων παραγράφων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αποσκοπούν στην απόρριψη αιτήσεως κράτους μέλους, ανακοινώνονται στο Συμβούλιο. Το Συμβούλιο δύναται να επιληφθεί των αποφάσεων κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε κράτους μέλους και δύναται οποτεδήποτε να τις τροποποιήσει ή να τις ακυρώσει.

▼B

Άρθρο 4

1. Αν ένα κράτος μέλος θεωρεί ότι οι εισαγωγές προϊόντων εκ διυλίσεως πετρελαίου στις Ολλανδικές Αντίλλες, που πραγματοποιούνται απευθείας ή μέσω άλλου κράτους μέλους υπό το καθεστώς του ανωτέρω άρθρου 2, προκαλούν πραγματικές δυσχέρειες στην αγορά του και ότι μια άμεση ενέργεια είναι αναγκαία για να τις αντιμετωπίσει, δύναται να αποφασίσει με δική του πρωτοβουλία την επιβολή στις εισαγωγές αυτές δασμών, το ύψος των οποίων δεν δύναται να υπερβεί το ύψος των δασμών που επιβάλλονται στις τρίτες χώρες για τα ίδια προϊόντα. Το κράτος κοινοποιεί την απόφαση αυτή στην Επιτροπή η οποία αποφασίζει εντός ενός μηνός αν τα μέτρα που έλαβε το κράτος δύνανται να διατηρηθούν ή πρέπει να τροποποιηθούν ή να καταργηθούν. Οι διατάξεις του άρθρου 3 παράγραφος 3 εφαρμόζονται στην απόφαση αυτή της Επιτροπής.

2. Όταν οι εισαγωγές προϊόντων εκ διυλίσεως πετρελαίου στις Ολλανδικές Αντίλλες, που πραγματοποιούνται απευθείας ή μέσω άλλου κράτους μέλους υπό το καθεστώς που προβλέπεται στο άρθρο 2 ανωτέρω σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπερβαίνουν κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους τις ποσότητες που αναφέρονται στο παράρτημα του παρόντος πρωτοκόλλου, τα μέτρα που ενδεχομένως λαμβάνονται δυνάμει της παραγράφου 1, από αυτό ή από αυτά τα κράτη μέλη για το τρέχον έτος θεωρούνται νόμιμα: η Επιτροπή, αφού βεβαιωθεί ότι η εισαγωγή έφθασε τις καθορισμένες ποσότητες, λαμβάνει υπόψη τα ληφθέντα μέτρα. Στην περίπτωση αυτή τα λοιπά κράτη μέλη απέχουν από του να συγκαλέσουν το Συμβούλιο.

Άρθρο 5

Αν η Ένωση αποφασίζει να εφαρμόσει ποσοτικούς περιορισμούς στις εισαγωγές προϊόντων πετρελαίου κάθε προελεύσεως, αυτοί θα εφαρμοσθούν και στα προϊόντα πετρελαίου προελεύσεως Ολλανδικών Αντίλλων. Στην περίπτωση αυτή, εξασφαλίζεται προτιμησιακή μεταχείριση στις Ολλανδικές Αντίλλες σε σχέση με τις άλλες χώρες.

Άρθρο 6

1. Οι διατάξεις που προβλέπονται στα άρθρα 2 έως 5 αναθεωρούνται από το Συμβούλιο, ομοφώνως κατόπιν διαβουλεύσεως με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, κατά τη θέσπιση κοινού ορισμού της καταγωγής για τα προϊόντα πετρελαίου που προέρχονται από τρίτες και συνδεδεμένες χώρες ή κατά τη λήψη αποφάσεων στο πλαίσιο κοινής εμπορικής πολιτικής για τα εν λόγω προϊόντα ή κατά την καθιέρωση κοινής ενεργειακής πολιτικής.

2. Σε περίπτωση όμως τέτοιας αναθεωρήσεως πρέπει να διατηρηθούν υπέρ των Ολλανδικών Αντίλλων ισοδύναμα πλεονεκτήματα υπό κατάλληλη μορφή και για ποσότητα τουλάχιστον δυόμισι εκατομμυρίων τόνων προϊόντων πετρελαίου.

3. Οι υποχρεώσεις της Ένωσης σχετικά με τα ισοδύναμα πλεονεκτήματα που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου δύνανται, αν παραστεί ανάγκη, να γίνουν αντικείμενο κατανομής κατά χώρα, λαμβάνοντας υπόψη τις ποσότητες που αναφέρονται στο παράρτημα του παρόντος Πρωτοκόλλου.

▼B

Άρθρο 7

Για την εκτέλεση του παρόντος πρωτοκόλλου, η Επιτροπή επιφορτίζεται να παρακολουθήσει την εξέλιξη των εισαγωγών στα κράτη μέλη των προϊόντων εκ διυλίσεως πετρελαίου στις Ολλανδικές Αντίλλες. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή, που φροντίζει για τη διάδοσή τους, κάθε πληροφορία χρήσιμη για το σκοπό αυτό σύμφωνα με διοικητική διαδικασία που αυτή συνιστά.

▼**B**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

Για την εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του πρωτοκόλλου περί των εισαγωγών στην Ευρωπαϊκή Ένωση προϊόντων εκ διυλίσεως πετρελαίου στις Ολλανδικές Αντίλλες, τα υψηλά συμβαλλόμενα μέρη απεφάσισαν ότι η ποσότης των 2 εκατομμυρίων τόνων προϊόντων πετρελαίου Αντιλλών θα κατανεμηθεί ως ακολούθως μεταξύ των κρατών μελών:

Γερμανία	625 000 τόνοι
Οικονομική Ένωση Βελγίου-Λουξεμβούργου	200 000 τόνοι
Γαλλία	75 000 τόνοι
Ιταλία	100 000 τόνοι
Κάτω Χώρες	1 000 000 τόνοι

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 32)

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΗ ΔΑΝΙΑ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να διευθετήσουν ορισμένα ειδικά προβλήματα που αφορούν τη Δανία,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Παρά τις διατάξεις των Συνθηκών, η Δανία μπορεί να διατηρήσει την ισχύουσα νομοθεσία της στο θέμα της δευτερεύουσας κατοικίας.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 33)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 157 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Για την εφαρμογή του άρθρου 157 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι δυνάμει επαγγελματικού συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων παροχές δεν θεωρούνται ως αποδοχές εφόσον αντιστοιχούν σε περιόδους απασχόλησης πριν από τις 17 Μαΐου 1990, με εξαίρεση τους εργαζόμενους ή τους έλκοντες δικαιώματα οι οποίοι, πριν από αυτή την ημερομηνία, είχαν ασκήσει δικαστική προσφυγή ή καταθέσει αντίστοιχη ένσταση σύμφωνα με το ισχύον εθνικό δίκαιο.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 34)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΣΤΗ ΓΡΟΙΛΑΝΔΙΑ

Άρθρο μόνον

1. Η μεταχείριση, κατά την εισαγωγή τους στην Ένωση, των προϊόντων καταγωγής Γροιλανδίας, που υπάγονται στην κοινή οργάνωση αγορών στον τομέα της αλιείας, ακολουθεί τους μηχανισμούς της κοινής οργάνωσης αγορών, με απαλλαγή από δασμούς και φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδυνάμου αποτελέσματος και χωρίς ποσοτικούς περιορισμούς και μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος, εφόσον οι δυνατότητες πρόσβασης στις ζώνες αλιείας της Γροιλανδίας που έχουν παραχωρηθεί στην Ένωση, δυνάμει της συμφωνίας μεταξύ της Ένωσης και της αρμόδιας αρχής για τη Γροιλανδία, είναι ικανοποιητικές για την Ένωση.

2. Κάθε μέτρο σχετικά με το καθεστώς εισαγωγής των εν λόγω προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων και των μέτρων σχετικά με τη θέσπιση του εν λόγω μέτρου, θεσπίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 43 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 35)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 40.3.3 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

Καμία διάταξη των Συνθηκών, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, ή των Συνθηκών και πράξεων που τροποποιούν ή συμπληρώνουν τις εν λόγω Συνθήκες, δεν θίγει την εφαρμογή του άρθρου 40.3.3 του ιρλανδικού Συντάγματος στην Ιρλανδία.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 36)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι, για να οργανωθεί η μετάβαση από τις θεσμικές διατάξεις των Συνθηκών που εφαρμόζονται πριν από την έναρξη ισχύος τη Συνθήκης της Λισσαβώνας σε εκείνες που προβλέπονται στην εν λόγω Συνθήκη, επιβάλλεται να προβλεφθούν μεταβατικές διατάξεις,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

Άρθρο 1

Στο παρόν Πρωτόκολλο, ως «Συνθήκες» νοούνται η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

▼M1

Άρθρο 2

1. Για το εναπομένον διάστημα της κοινοβουλευτικής περιόδου 2009-2014 από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος άρθρου, και κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 189 δεύτερη παράγραφος και 190 παράγραφος 2 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και από τα άρθρα 107 δεύτερη παράγραφος και 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, τα οποία ίσχυαν κατά τον χρόνο διεξαγωγής των ευρωπαϊκών βουλευτικών εκλογών του Ιουνίου 2009, και κατά παρέκκλιση από τον αριθμό εδρών που προβλέπει το άρθρο 14 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, προστίθενται οι ακόλουθες 18 έδρες στις υπάρχουσες 736, αυξάνοντας με τον τρόπο αυτό προσωρινά τον συνολικό αριθμό των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε 754 έως το τέλος της κοινοβουλευτικής περιόδου 2009-2014:

Βουλγαρία	1
Ισπανία	4
Γαλλία	2
Ιταλία	1
Λεττονία	1
Μάλτα	1
Κάτω Χώρες	1
Αυστρία	2
Πολωνία	1
Σλοβενία	1
Σουηδία	2
Ηνωμένο Βασίλειο	1

▼M1

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 14 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ορίζουν τα πρόσωπα που θα καταλάβουν τις πρόσθετες έδρες που προβλέπονται στην παράγραφο 1, σύμφωνα με την νομοθεσία τους και με την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω πρόσωπα έχουν εκλεγεί με άμεση καθολική ψηφοφορία:

α) με *ad hoc* άμεση καθολική ψηφοφορία στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·

β) με αναφορά στα αποτελέσματα των ευρωπαϊκών βουλευτικών εκλογών που διεξήχθησαν από τις 4 έως τις 7 Ιουνίου 2009·ή

γ) με ορισμό από το εθνικό κοινοβούλιο του ενδιαφερομένου κράτους μέλους, μεταξύ των μελών του, του απαιτούμενου αριθμού βουλευτών, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το κάθε κράτος.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδίδει απόφαση για τον καθορισμό της σύνθεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εν ευθέτω χρόνω πριν από τις ευρωπαϊκές βουλευτικές εκλογές του 2014.

▼B

ΤΙΤΛΟΣ II

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Άρθρο 3

1. Σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου και οι διατάξεις του άρθρου 238, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες αφορούν τον ορισμό της ειδικής πλειοψηφίας στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο, τίθενται σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου 2014.

►C3 2. Από την 1η Νοεμβρίου 2014 έως την 31η Μαρτίου 2017 ◄, όταν πρόκειται να θεσπισθεί πράξη με ειδική πλειοψηφία, ένα μέλος του Συμβουλίου μπορεί να ζητά να θεσπισθεί με την ειδική πλειοψηφία που ορίζεται στην παράγραφο 3. Εν προκειμένω, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 3 και 4.

▼A1

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 235, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έως τις 31 Οκτωβρίου 2014, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις:

Για πράξεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου που απαιτούν ειδική πλειοψηφία, οι ψήφοι των μελών τους σταθμίζονται ως εξής:

Βέλγιο	12
Βουλγαρία	10
Τσεχική Δημοκρατία	12
Δανία	7
Γερμανία	29
Εσθονία	4
Ιρλανδία	7
Ελλάδα	12

▼A1

Ισπανία	27
Γαλλία	29
Κροατία	7
Ιταλία	29
Κύπρος	4
Λεττονία	4
Λιθουανία	7
Λουξεμβούργο	4
Ουγγαρία	12
Μάλτα	3
Κάτω Χώρες	13
Αυστρία	10
Πολωνία	27
Πορτογαλία	12
Ρουμανία	14
Σλοβενία	4
Σλοβακία	7
Φινλανδία	7
Σουηδία	10
Ηνωμένο Βασίλειο	29

Για τη θέσπιση των πράξεων, απαιτούνται τουλάχιστον 260 ψήφοι υπέρ, που περιλαμβάνουν τις ψήφους της πλειοψηφίας των μελών, όταν, κατά τις Συνθήκες, θεσπίζονται μετά από πρόταση της Επιτροπής. Στις άλλες περιπτώσεις, για τη θέσπιση πράξεων, απαιτούνται τουλάχιστον 260 ψήφοι υπέρ, που περιλαμβάνουν τις ψήφους των δύο τρίτων τουλάχιστον των μελών.

Όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο θεσπίζουν πράξη με ειδική πλειοψηφία, κάθε μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου μπορεί να ζητήσει να εξακριβωθεί ότι τα κράτη μέλη τα οποία συνιστούν αυτή την ειδική πλειοψηφία αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 62% του συνολικού πληθυσμού της Ένωσης. Εάν αποδειχθεί ότι ο όρος αυτός δεν πληρούται, δεν θεσπίζεται η πράξη.

▼B

4. Έως τις 31 Οκτωβρίου 2014, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, κατ' εφαρμογήν των Συνθηκών, δεν λαμβάνουν μέρος στη ψηφοφορία όλα τα μέλη του Συμβουλίου, δηλαδή στις περιπτώσεις παραπομπής στην ειδική πλειοψηφία, όπως ορίζεται στο άρθρο 238, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται η ίδια αναλογία σταθμισμένων ψήφων και η ίδια αναλογία μελών του Συμβουλίου καθώς και, ενδεχομένως, το ίδιο ποσοστό του πληθυσμού των ενδιαφερομένων κρατών μελών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

▼B

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Άρθρο 4

Έως ότου τεθεί σε ισχύ η απόφαση του άρθρου 16, παράγραφος 6, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο μπορεί να συνέρχεται με τις συνθέσεις που προβλέπονται στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο της εν λόγω παραγράφου καθώς και με τις άλλες συνθέσεις των οποίων ο κατάλογος καταρτίζεται με απόφαση του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων, που αποφασίζει με απλή πλειοψηφία.

ΤΙΤΛΟΣ ΙV

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΥΠΑΤΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Άρθρο 5

Τα μέλη της Επιτροπής τα οποία ασκούν καθήκοντα κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας παραμένουν εν υπηρεσία έως το τέλος της θητείας τους. Ωστόσο, την ημέρα διορισμού του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, λήγει η θητεία του μέλους της Επιτροπής το οποίο έχει την ίδια υπηκοότητα με τον ύπατο εκπρόσωπο.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΥΠΑΤΟ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗ ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Άρθρο 6

Οι θητείες του γενικού γραμματέα του Συμβουλίου, ύπατου εκπροσώπου για θέματα κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, και του αναπληρωτή γενικού γραμματέα του Συμβουλίου λήγουν κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας. Το Συμβούλιο διορίζει γενικό γραμματέα σύμφωνα με το άρθρο 240, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

▼A1

Άρθρο 7

Έως ότου τεθεί σε ισχύ η απόφαση του άρθρου 301 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κατανομή των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής είναι η εξής:

Βέλγιο	12
Βουλγαρία	12
Τσεχική Δημοκρατία	12
Δανία	9

▼**A1**

Γερμανία	24
Εσθονία	7
Ιρλανδία	9
Ελλάδα	12
Ισπανία	21
Γαλλία	24
Κροατία	9
Ιταλία	24
Κύπρος	6
Λεττονία	7
Λιθουανία	9
Λουξεμβούργο	6
Ουγγαρία	12
Μάλτα	5
Κάτω Χώρες	12
Αυστρία	12
Πολωνία	21
Πορτογαλία	12
Ρουμανία	15
Σλοβενία	7
Σλοβακία	9
Φινλανδία	9
Σουηδία	12
Ηνωμένο Βασίλειο	24

Άρθρο 8

Έως ότου τεθεί σε ισχύ η απόφαση του άρθρου 305 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κατανομή των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών είναι η εξής:

Βέλγιο	12
Βουλγαρία	12
Τσεχική Δημοκρατία	12
Δανία	9
Γερμανία	24
Εσθονία	7
Ιρλανδία	9
Ελλάδα	12
Ισπανία	21
Γαλλία	24
Κροατία	9

▼A1

Ιταλία	24
Κύπρος	6
Λεττονία	7
Λιθουανία	9
Λουξεμβούργο	6
Ουγγαρία	12
Μάλτα	5
Κάτω Χώρες	12
Αυστρία	12
Πολωνία	21
Πορτογαλία	12
Ρουμανία	15
Σλοβενία	7
Σλοβακία	9
Φινλανδία	9
Σουηδία	12
Ηνωμένο Βασίλειο	24

▼B

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΤΙΤΛΩΝ V ΚΑΙ VI ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΩΝΑΣ

Άρθρο 9

Τα έννομα αποτελέσματα των πράξεων των θεσμικών οργάνων, των λοιπών οργάνων, και των οργανισμών της Ένωσης που εκδίδονται βάσει της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας διατηρούνται έως ότου οι πράξεις αυτές καταργηθούν, ακυρωθούν ή τροποποιηθούν κατ' εφαρμογή των Συνθηκών. Το αυτό ισχύει και για τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί μεταξύ κρατών μελών βάσει της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 10

1. Ως μεταβατικό μέτρο όσον αφορά τις πράξεις της Ένωσης στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας και της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, οι οποίες εκδόθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας, οι αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων είναι οι ακόλουθες κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εν λόγω Συνθήκης: οι αρμοδιότητες της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 258 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν ισχύουν και οι αρμοδιότητες του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του τίτλου VI της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στην έκδοση που ισχύει πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας παραμένουν αμετάβλητες, συμπεριλαμβανομένων των τομέων στους οποίους έχουν γίνει αποδεκτές δυνάμει του άρθρου 35, παράγραφος 2 της εν λόγω Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

▼B

2. Η τροποποίηση πράξης η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 1 συνεπάγεται ότι ισχύουν οι αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων που αναφέρονται στην εν λόγω παράγραφο, όπως ορίζονται στις Συνθήκες, όσον αφορά την τροποποιημένη πράξη και για τα κράτη μέλη στα οποία αυτή η πράξη εφαρμόζεται.

3. Εν πάση περιπτώσει, το μεταβατικό μέτρο που προβλέπεται στην παράγραφο 1 παύει να παράγει αποτελέσματα πέντε έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας.

4. Το αργότερο έξι μήνες πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 3, το Ηνωμένο Βασίλειο δύναται να κοινοποιήσει στο Συμβούλιο ότι δεν αποδέχεται, όσον αφορά τις πράξεις της παραγράφου 1, τις αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, όπως ορίζονται στις Συνθήκες. Εάν το Ηνωμένο Βασίλειο έχει προβεί στην κοινοποίηση αυτή, όλες οι πράξεις της παραγράφου 1 παύουν να εφαρμόζονται καθόσον το αφορά από την ημερομηνία λήξης της μεταβατικής περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 3. Το εδάφιο αυτό δεν ισχύει όσον αφορά τις τροποποιημένες πράξεις οι οποίες εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία βάσει προτάσεως της Επιτροπής, καθορίζει τις αναγκαίες επακόλουθες και μεταβατικές ρυθμίσεις. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει στην έκδοση αυτής της απόφασης. Η ειδική πλειοψηφία του Συμβουλίου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 238, παράγραφος 3, στοιχείο α) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία βάσει προτάσεως της Επιτροπής, δύναται επίσης να εκδώσει απόφαση με την οποία ορίζεται ότι το Ηνωμένο Βασίλειο υφίσταται τις τυχόν άμεσες δημοσιονομικές συνέπειες, οι οποίες προκύπτουν ως αναγκαστικό και αναπόφευκτο αποτέλεσμα της παύσης της συμμετοχής του στις εν λόγω πράξεις.

5. Το Ηνωμένο Βασίλειο δύναται, σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη στιγμή, να κοινοποιήσει στο Συμβούλιο ότι επιθυμεί να συμμετάσχει στις πράξεις οι οποίες έχουν παύσει να ισχύουν καθόσον το αφορά σύμφωνα με την παράγραφο 4, πρώτο εδάφιο. Εν τοιαύτη περιπτώσει, εφαρμόζονται κατά περίπτωση, οι σχετικές διατάξεις του Πρωτοκόλλου για το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Οι αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων όσον αφορά τις εν λόγω πράξεις είναι οι οριζόμενες στις Συνθήκες. Όταν αποφασίζουν δυνάμει των σχετικών Πρωτοκόλλων, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και το Ηνωμένο Βασίλειο επιδιώκουν την επαναφορά του μεγαλύτερου δυνατού βαθμού συμμετοχής του Ηνωμένου Βασιλείου στο κεκτημένο της Ένωσης στο χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, χωρίς να επηρεάζεται σημαντικά η πρακτική λειτουργία των διαφόρων μερών του κεκτημένου, και διατηρώντας, παράλληλα, τη συνοχή τους.

▼B

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 37)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΚΑΧ ΚΑΙ ΜΕ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΑΛΥΒΑ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, ως είχαν στις 23 Ιουλίου 2002 μεταβιβάστηκαν στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα από τις 24 Ιουλίου 2002,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι είναι σκόπιμο να χρησιμοποιηθούν αυτοί οι πόροι για την έρευνα στους τομείς που είναι σχετικοί με τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα και, συνεπώς, ότι είναι ανάγκη να προβλεφθούν προς τούτο ορισμένοι ειδικοί κανόνες,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαική Ενωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Άρθρο 1

1. Με την επιφύλαξη κάθε αύξησης ή μείωσης που μπορεί να επέλθει ως αποτέλεσμα πράξεων εκκαθάρισης, η καθαρή αξία των στοιχείων αυτών, όπως εμφανίζονται στον ισολογισμό της ΕΚΑΧ στις 23 Ιουλίου 2002, θεωρείται ως περιουσιακό στοιχείο που προορίζεται για την έρευνα στους τομείς τους σχετικούς με τη βιομηχανία του άνθρακα και του χάλυβα, αναφέρεται δε ως «ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση». Μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, το περιουσιακό στοιχείο αποκαλείται «Πόροι του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και το Χάλυβα».

2. Τα έσοδα από το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο, τα οποία αποκαλούνται «Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και το Χάλυβα», διατίθενται αποκλειστικά για την έρευνα, στους τομείς τους σχετικούς με τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα, εκτός του προγράμματος-πλαισίου έρευνας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου και των πράξεων που εκδίδονται βάσει αυτού.

Άρθρο 2

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία και μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θεσπίζει όλες τις αναγκαίες διατάξεις εφαρμογής του παρόντος Πρωτοκόλλου, καθώς και τις βασικές αρχές.

Το Συμβούλιο θεσπίζει, μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα μέτρα για τον καθορισμό των πολυετών δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών για τη διαχείριση του περιουσιακού στοιχείου του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, καθώς και των τεχνικών κατευθυντηρίων γραμμών για το ερευνητικό πρόγραμμα του Ταμείου αυτού.

Άρθρο 3

Εκτός αντιθέτων διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου και των πράξεων που εκδίδονται βάσει αυτού, εφαρμόζονται οι διατάξεις των Συνθηκών.

▼C5

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (αριθ. 38)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΜΕΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΚΟΥ ΛΑΟΥ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ την απόφαση των Αρχηγών Κρατών ή Κυβερνήσεων των 27 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνερχομένων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στις 18-19 Ιουνίου 2009, σχετικά με τα μελήματα του ιρλανδικού λαού όσον αφορά τη Συνθήκη της Λισαβόνας,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τη δήλωση των Αρχηγών Κρατών ή Κυβερνήσεων, συνερχομένων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στις 18-19 Ιουνίου 2009, ότι, τη στιγμή της σύναψης της επόμενης Συνθήκης προσχώρησης, θα εκπονήσουν τις διατάξεις της προαναφερόμενης απόφασης σε πρωτόκολλο το οποίο θα προσαρτηθεί, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες, στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την υπογραφή από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη της Συνθήκης μεταξύ των Υψηλών Συμβαλλόμενων Μερών και της Δημοκρατίας της Κροατίας σχετικά με την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗ ΖΩΗ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑ

Άρθρο 1

Καμία διάταξη της Συνθήκης της Λισαβόνας με την οποία προσδίδεται νομικό κύρος στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ούτε καμία διάταξη της εν λόγω Συνθήκης σχετικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης δεν επηρεάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο την εμβέλεια και τη δυνατότητα εφαρμογής της προστασίας του δικαιώματος στη ζωή που αναφέρεται στο άρθρο 40 παράγραφος 3 εδάφια 1, 2 και 3, της προστασίας της οικογένειας που αναφέρεται στο άρθρο 41 και της προστασίας των δικαιωμάτων όσον αφορά την παιδεία που αναφέρονται στο άρθρο 42 και το άρθρο 44 παράγραφος 2 εδάφια 4 και 5 του Ιρλανδικού Συντάγματος.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Άρθρο 2

Η Συνθήκη της Λισαβόνας δεν μεταβάλλει, κατά κανένα τρόπο και για κανένα κράτος μέλος, την έκταση ή την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης σε θέματα φορολογίας.

▼C5

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ

Άρθρο 3

Η δράση της Ένωσης στη διεθνή σκηνή έχει ως γνώμονα τις αρχές της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, της οικουμενικότητας και του αδιαιρέτου των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, τον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, τις αρχές της ισότητας και της αλληλεγγύης, και τον σεβασμό των αρχών του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και του διεθνούς δικαίου.

Η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και παρέχει στην Ένωση την επιχειρησιακή ικανότητα να αναλαμβάνει αποστολές εκτός της Ένωσης για τη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας σύμφωνα με τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Δεν θίγει την πολιτική ασφάλειας και άμυνας ενός εκάστου κράτους μέλους, περιλαμβανομένης και της Ιρλανδίας, ή τις υποχρεώσεις οιουδήποτε κράτους μέλους.

Η Συνθήκη της Λισαβόνας δεν επηρεάζει ούτε θίγει τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της παραδοσιακής πολιτικής στρατιωτικής ουδετερότητας της Ιρλανδίας.

Εναπόκειται στα κράτη μέλη —περιλαμβανομένης της Ιρλανδίας, με πνεύμα αλληλεγγύης και με την επιφύλαξη της παραδοσιακής της πολιτικής στρατιωτικής ουδετερότητας— να καθορίζει τη φύση της βοήθειας ή συνδρομής που θα παρέχει σε κράτος μέλος που δέχεται τρομοκρατική επίθεση ή ένοπλη επίθεση στο έδαφός του.

Οιαδήποτε απόφαση για μετάβαση σε κοινή άμυνα θα απαιτεί ομόφωνη απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Θα εναπόκειται στα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της Ιρλανδίας, να αποφασίσουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης της Λισαβόνας και βάσει των οικείων συνταγματικών κανόνων, αν θα υιοθετήσουν κοινή άμυνα ή όχι.

Καμία διάταξη του παρόντος τίτλου δεν επηρεάζει ούτε θίγει τη θέση ή την πολιτική οιουδήποτε άλλου κράτους μέλους όσον αφορά την ασφάλεια και την άμυνα.

Επίσης, εναπόκειται σε κάθε κράτος μέλος να αποφασίζει, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης της Λισαβόνας και τους τυχόν εθνικούς νομικούς κανόνες, κατά πόσον θα συμμετάσχει σε μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία ή στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Άμυνας.

Η Συνθήκη της Λισαβόνας δεν προβλέπει τη δημιουργία ευρωπαϊκού στρατού ούτε τη στρατολόγηση σε οιοδήποτε στρατιωτικό μόρφωμα.

Η Συνθήκη της Λισαβόνας δεν θίγει το δικαίωμα της Ιρλανδίας ή οιουδήποτε άλλου κράτους μέλους να καθορίζουν τη φύση και το ύψος των δαπανών τους για άμυνα και ασφάλεια και τη φύση των αμυντικών ικανοτήτων τους.

Θα εναπόκειται στην Ιρλανδία ή οιοδήποτε άλλο κράτος μέλος να αποφασίζουν, σύμφωνα με τους τυχόν εθνικούς νομικούς κανόνες, κατά πόσον θα συμμετάσχουν σε οιαδήποτε στρατιωτική επιχείρηση ή όχι.

▼C5

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 4

Το παρόν πρωτόκολλο παραμένει ανοικτό προς υπογραφή από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη έως τις 30 Ιουνίου 2012.

Το παρόν πρωτόκολλο κυρώνεται από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, καθώς και από τη Δημοκρατία της Κροατίας σε περίπτωση που το παρόν πρωτόκολλο δεν έχει αρχίσει να ισχύει μέχρι την ημερομηνία προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες. Τα έγγραφα κύρωσης κατατίθενται στην Κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας.

Το παρόν πρωτόκολλο αρχίζει να ισχύει, ει δυνατόν, στις 30 Ιουνίου 2013, εφόσον έχουν κατατεθεί όλα τα έγγραφα κύρωσης, ή άλλως την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του εγγράφου κύρωσης του κράτους μέλους που προέβη τελευταίο στη διατύπωση αυτή.

Άρθρο 5

Το παρόν πρωτόκολλο συντάσσεται σε ένα μόνον αντίτυπο στην αγγλική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, εσθονική, ιρλανδική, ισπανική, ιταλική, λετονική, λιθουανική, μαλτέζικη, ολλανδική, ουγγρική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, σλοβακική, σλοβενική, σουηδική, τσεχική και φινλανδική γλώσσα, όλα τα κείμενα δε είναι εξίσου αυθεντικά. Κατατίθεται στο αρχείο της Κυβέρνησης της Ιταλικής Δημοκρατίας, η οποία διαβιβάζει επικυρωμένο αντίγραφο στην κυβέρνηση καθενός από τα άλλα κράτη μέλη.

Όταν η Δημοκρατία της Κροατίας δεσμευτεί από το παρόν πρωτόκολλο σύμφωνα με το άρθρο 2 της Πράξης περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Κροατίας, το κροατικό κείμενο του παρόντος πρωτοκόλλου, το οποίο είναι εξίσου αυθεντικό με τα του πρώτου εδαφίου κείμενα, κατατίθεται επίσης στο αρχείο της Κυβέρνησης της Ιταλικής Δημοκρατίας, η οποία διαβιβάζει επικυρωμένο αντίγραφο σε καθεμιά από τις κυβερνήσεις των άλλων κρατών μελών.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 38 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

-1- Κλάση της ονοματολογίας των Βρυξελλών	-2- Περιγραφή εμπορευμάτων
Κεφάλαιο 1	Ζώα ζώντα
Κεφάλαιο 2	Κρέατα και βρώσιμα παραπροϊόντα σφαγίων
Κεφάλαιο 3	Ιχθείς, μαλακόστρακα και μαλάκια
Κεφάλαιο 4	Γάλα και προϊόντα γαλακτοκομίας. Ωά πτηνών. Μέλι φυσικόν
Κεφάλαιο 5	
05.04	Έντερα, κύστεις και στόμαχοι ζώων, ολόκληρα ή εις τεμάχια, πλην των εξ ιχθύων τοιούτων
05.15	Προϊόντα ζωικής προελεύσεως, μη αλλαχού κατονομαζόμενα ή περιλαμβανόμενα. Μη ζώντα ζώα των κεφαλαίων 1 και 3, ακατάλληλα διά την ανθρώπινη κατανάλωση
Κεφάλαιο 6	Φυτά ζώντα και προϊόντα ανθοκομίας
Κεφάλαιο 7	Λαχανικά, φυτά, ρίζαι και κόνδυλοι, άπαντα εδώδιμα
Κεφάλαιο 8	Καρποί και οπώραι εδώδιμοι. Φλοιοί εσπεριδοειδών και πεπόνων
Κεφάλαιο 9	Καφές, τέιον και αρτύματα (μπαχαρικά), εξαιρέσει του ματέ (κλάσις 0903)
Κεφάλαιο 11	Προϊόντα αλευροποιίας, βύνη, άμυλα, γλουτένη, ινουλίνη
Κεφάλαιο 12	Σπέρματα και καρποί ελαιώδεις. Σπέρματα, σπόροι σποράς και διάφοροι καρποί. Βιομηχανικά και φαρμακευτικά φυτά. Άχυρα και χορτονομαί
Κεφάλαιο 13	
ΕΧ 13.03	Πηκτίνη
Κεφάλαιο 15	
15.01	Λίπος χοίρειον υπό την ονομασίαν «saindoux» και λοιπά χοίρεια λίπη, λαμβανόμενα διά πιέσεως ή τήξεως. Λίπη πουλερικών λαμβανόμενα διά πιέσεως ή τήξεως
15.02	Λίπη βοοειδών, προβατοειδών και αιγοειδών, ακατέργαστα ή τετηγμένα, περιλαμβανομένων και των λιπών των λεγομένων πρώτης εκθλίψεως

▼B

-1- Κλάση της ονοματολογίας των Βρυξελλών	-2- Περιγραφή εμπορευμάτων
15.03	Στεατίνη, ελαιοστεατίνη, έλαιον του υπό την ονομασία «saindoux» χοιρείου λίπους και ελαιομαργαρίνη, άνευ προσθήκης γαλακτοματοποιών ουσιών, άνευ αναμείξεως ή παρασκευής τινός
15.04	Λίπη και έλαια ιχθύων και θαλασσίων θηλαστικών, έστω και εξηυγενισμένα
15.07	Έλαια φυσικά μόνιμα, ρευστά ή αλοιφώδη, ακαθάριστα κεκαθαρμένα ή εξηυγενισμένα
15.12	Έλαια και λίπη ζωικά ή φυτικά υδρογονωμένα, έστω και εξηυγενισμένα, αλλ' ουχί περαιτέρω επεξειργασμένα
15.13	Μαργαρίνη, απομίμησις χοιρείου λίπους (simili saindoux) και έτερα βρώσιμα λίπη παρεσκευασμένα
15.17	Υπολείμματα προκύπτοντα εκ της επεξεργασίας των λιπαρών ουσιών ή των ζωικών ή φυτικών κηρών
Κεφάλαιο 16	Παρασκευάσματα κρεάτων, ιχθύων, μαλακοστράκων και μαλακίων
Κεφάλαιο 17	
17.01	Σάκχαρις τεύτλων και σακχαροκαλάμου, εις στερεάν κατάστασιν
17.02	Έτερα σάκχαρα, σιρόπια. Υποκατάστατα του μέλιτος, έστω και μεμειγμένα μετά φυσικού μέλιτος. Σάκχαρα και μελάσσαι κεκαυμέναι
17.03	Μελάσσαι, έστω και αποχρωματισμέναι
17.05 (*)	Σάκχαρα, σιρόπια και μελάσσαι, άπαντα αρωματισμένα ή τεχνικώς κεχρωσμένα (περιλαμβανομένης και της διά βανίλλης ή βανιλλίνης αρωματισμένης σακχάρεως), εξαιρουμένων των χυμών οπωρών μετά προσθήκης σακχάρεως εις πάσαν αναλογίαν
Κεφάλαιο 18	
18.01	Κακάον εις βαλάνους και θραύσματα βαλάνων, ακατέργαστα ή πεφρυγμένα
18.02	Κελύφη, φλοιοί, μεμβράναι και απορρίμματα κακάου
Κεφάλαιο 20	Παρασκευάσματα οσπρίων, λαχανικών, οπωρών και ετέρων φυτών ή μερών φυτών
Κεφάλαιο 22	
22.04	Γλεύκος σταφυλών, μερικώς ζυμωθέν, έστω και αν η ζύμωσις ανεστάλη καθ' οιονδήποτε έτερον τρόπον, εξαιρέσει της διά προσθήκης οινοπνεύματος
22.05	Οίνοι εκ νωπών σταφυλών. Γλεύκος εκ νωπών σταφυλών, ούτινος η ζύμωσις ανεστάλη τη προσθήκη οινοπνεύματος (περιλαμβανομένων και των μιστελίων)

▼B

-1- Κλάση της ονοματολογίας των Βρυξελλών	-2- Περιγραφή εμπορευμάτων
22.07	Μηλίτης, απίτης, υδρόμελι και έτερα ποτά προερχόμενα εκ ζυμώσεως
ΕΧ 22.08 (*) ΕΧ 22.09 (*)	Αιθυλική αλκοόλη, μετουσιωμένη ή μη, οιουδήποτε αλκοολομετρικού τίτλου, λαμβανόμενη από γεωργικά προϊόντα περιλαμβανόμενα στο Παράρτημα I, ►C1 ——————— ◄ εξαιρουμένων των αποσταγμάτων, ηδύποτων και ετέρων οινοπνευματωδών ποτών, συνθέτων αλκοολούχων παρασκευασμάτων (καλουμένων συμπεπυκνωμένων εκχυλισμάτων) διά την παρασκευή ποτών
22.10 (*)	Όξος εδώδιμον και υποκατάστατα αυτού εδώδιμα
Κεφάλαιο 23	Υπολείμματα και απορρίμματα των βιομηχανιών ειδών διατροφής. Τροφαί παρεσκευασμέναι διά ζώα
Κεφάλαιο 24	
24.01	Καπνός ακατέργαστος ή μη βιομηχανοποιημένος. Απορρίμματα καπνού
Κεφάλαιο 45	
45.01	Φελλός, φυσικός ακατέργαστος και απορρίμματα φελλού. Φελλός εις θραύσματα, κόκκους ή κόνιν
Κεφάλαιο 54	
54.01	Λίνον, ακατέργαστον, μουσκευμένον, αποφλοιωμένον, κτενισμένον ή άλλως πως κατειργασμένον, μη όμως νηματοποιημένον. Στυπία και απορρίμματα (περιλαμβανομένου και του εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών προερχομένου λίνου)
Κεφάλαιο 57	
57.01	Κάνναβις, (Cannabis, sativa) ακατέργαστος, μουσκευμένη, αποφλοιωμένη, κτενισμένη ή άλλως κατειργασμένη, αλλά μη νηματοποιημένη. Στυπία και απορρίμματα καννάβεως (περιλαμβανομένων και των προερχομένων εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών)

(*) Κλάση που προστέθηκε από το άρθρο 1 του κανονισμού αριθ. 7α του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, της 18ης Δεκεμβρίου 1959 (ΕΕ 7 της 30.1.1961, σ. 71/61).

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΕΔΑΦΗ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

— Γροιλανδία,

— Νέα Καληδονία και τα εξαρτημένα εδάφη,

— Γαλλική Πολυνησία,

— Γαλλικές περιοχές του νοτίου ημισφαιρίου και της Ανταρκτικής,

— Νήσοι Γουόλις και Φουτούνα,

▼M4

_____

▼B

— Σεν Πιερ και Μικελόν,

▼M2

— ΆγιοςΒαρθολομαίος,

▼B

— Αρούμπα,

— Ολλανδικές Αντίλλες:

  — Μπονέρ,

  — Κουρασάο,

  — Σάμπα,

  — Άγιος Ευστάθιος,

  — Άγιος Μαρτίνος,

— Ανγκουίλα,

— Νήσοι Κάιμαν,

— Νήσοι Φάλκλαντ,

— Νότια Γεωργία και Νότιοι Νήσοι Σάντουιτς,

— Μονσεράτ,

— Πίτκερν,

— Αγία Ελένη και εξαρτώμενα εδάφη,

— Βρετανικό έδαφος της Ανταρκτικής,

— Βρετανικά εδάφη του Ινδικού Ωκεανού,

— Νήσοι Τερκς και Κάικος,

— Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι,

— Οι Βερμούδες.

▼B

ΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΠΡΟΣΑΡΤΩΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΗΣ Η ΟΠΟΙΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΕ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΩΝΑΣ ΠΟΥ ΥΠΟΓΡΑΦΗΚΕ

στις 13 Δεκεμβρίου 2007

Α. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ

1. **Δήλωση σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που έχει νομικά δεσμευτική ισχύ, επιβεβαιώνει τα θεμελιώδη δικαιώματα τα οποία διασφαλίζει η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και όπως προκύπτουν από τις συνταγματικές παραδόσεις που είναι κοινές για τα κράτη μέλη.

Ο Χάρτης δεν διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης πέραν των αρμοδιοτήτων της Ένωσης και δεν θεσπίζει νέες αρμοδιότητες και καθήκοντα για την Ένωση, ούτε τροποποιεί τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα όπως ορίζονται από τις Συνθήκες.

2. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 6, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση**

Η Διάσκεψη συμφωνεί ότι η προσχώρηση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών θα πρέπει να γίνει κατά τρόπο που επιτρέπει τη διατήρηση των ιδιαιτεροτήτων της έννομης τάξης της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, η Διάσκεψη διαπιστώνει την ύπαρξη τακτικού διαλόγου μεταξύ του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ο οποίος μπορεί να ενισχυθεί όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση προσχωρήσει στην εν λόγω Σύμβαση.

3. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 8 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση**

Η Ένωση λαμβάνει υπόψη της την ιδιαίτερη κατάσταση των χωρών μικρής εδαφικής έκτασης με τις οποίες διατηρεί ειδικές σχέσεις γειτονίας.

4. **Δήλωση σχετικά με τη σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου**

Η πρόσθετη έδρα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα δοθεί στην Ιταλία.

5. **Δήλωση σχετικά με την πολιτική συμφωνία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το σχέδιο απόφασης για τη σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου**

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα δώσει την πολιτική του συμφωνία σχετικά με το αναθεωρημένο σχέδιο απόφασης για τη σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για την κοινοβουλευτική περίοδο 2009-2014, με βάση την πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

6. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 15, παράγραφοι 5 και 6, το άρθρο 17, παράγραφοι 6 και 7 και το άρθρο 18 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση**

Κατά την επιλογή των προσώπων που καλούνται να ασκήσουν τα καθήκοντα του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του προέδρου της Επιτροπής και του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη η ανάγκη σεβασμού της γεωγραφικής και δημογραφικής πολυμορφίας της Ένωσης καθώς και των κρατών μελών της.

▼B

7. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 16, παράγραφος 4, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 238, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι η απόφαση σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 16, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και του άρθρου 238, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα εκδοθεί από το Συμβούλιο κατά την ημερομηνία της υπογραφής της Συνθήκης της Λισσαβώνας και θα τεθεί σε ισχύ την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εν λόγω Συνθήκης. Το σχέδιο απόφασης παρατίθεται κατωτέρω:

Σχέδιο απόφασης ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ \

σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 16, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και του άρθρου 238, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεταξύ της 1ης Νοεμβρίου 2014 και της 31ης Μαρτίου 2017, αφενός, και από 1ης Απριλίου 2017, αφετέρου

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Εκτιμώντας τα εξής:

(1) Θεωρείται σκόπιμο να θεσπισθούν διατάξεις που να επιτρέπουν την ομαλή μετάβαση από το σύστημα λήψεως αποφάσεων του Συμβουλίου με ειδική πλειοψηφία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3, παράγραφος 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις, το οποίο θα συνεχίσει να εφαρμόζεται μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 2014, στο σύστημα ψηφοφορίας που προβλέπεται από το άρθρο 16, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 238, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο θα ισχύσει από 1ης Νοεμβρίου 2014, συμπεριλαμβανομένων, κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου έως τις 31 Μαρτίου 2017, των ειδικών διατάξεων οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 3, παράγραφος 2 του εν λόγω Πρωτοκόλλου.

(2) Υπενθυμίζεται ότι η πρακτική του Συμβουλίου είναι να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την ενίσχυση της δημοκρατικής νομιμοποίησης των αποφάσεων που λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Τμήμα 1

Διατάξεις εφαρμοστέες μεταξύ της 1ης Νοεμβρίου 2014 και της 31ης Μαρτίου 2017

Άρθρο 1

Μεταξύ της 1ης Νοεμβρίου 2014 και της 31ης Μαρτίου 2017, εάν μέλη του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν:

α) τουλάχιστον τα τρία τέταρτα του πληθυσμού, ή

β) τουλάχιστον τα τρία τέταρτα του αριθμού των κρατών μελών,

τα οποία είναι απαραίτητα για τον σχηματισμό της μειοψηφίας αρνησικυρίας που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 16, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και του άρθρου 238, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλώσουν την αντίθεσή τους στην έκδοση πράξης του Συμβουλίου με ειδική πλειοψηφία, το Συμβούλιο συζητά το θέμα.

▼B

Άρθρο 2

Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω συζήτησης, το Συμβούλιο καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να καταλήξει, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και χωρίς να θίγονται τα υποχρεωτικά χρονικά όρια που ορίζει το δίκαιο της Ένωσης, σε ικανοποιητική λύση σε σχέση με τις ανησυχίες που εξέφρασαν τα μέλη του Συμβουλίου που αναφέρονται στο άρθρο 1.

Άρθρο 3

Προς τον σκοπό αυτόν, ο πρόεδρος του Συμβουλίου, επικουρούμενος από την Επιτροπή και τηρώντας τον εσωτερικό κανονισμό του Συμβουλίου, αναλαμβάνει κάθε απαραίτητη πρωτοβουλία προκειμένου να διευκολυνθεί η επίτευξη ευρύτερης βάσης συμφωνίας στο Συμβούλιο. Τα μέλη του Συμβουλίου τον συνδράμουν.

Τμήμα 2

Διατάξεις οι οποίες εφαρμόζονται από 1ης Απριλίου 2017

Άρθρο 4

Από 1ης Απριλίου 2017, εάν μέλη του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν:

α) τουλάχιστον το 55% του πληθυσμού, ή

β) τουλάχιστον το 55% του αριθμού των κρατών μελών,

τα οποία είναι απαραίτητα για τον σχηματισμό της μειοψηφίας αρνησικυρίας που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 16, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και του άρθρου 238, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλώσουν την αντίθεσή τους στην έκδοση πράξης του Συμβουλίου με ειδική πλειοψηφία, το Συμβούλιο συζητά το θέμα.

Άρθρο 5

Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω συζήτησης, το Συμβούλιο καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να καταλήξει, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και χωρίς να θίγονται τα υποχρεωτικά χρονικά όρια που ορίζει το δίκαιο της Ένωσης, σε ικανοποιητική λύση σε σχέση με τις ανησυχίες που εξέφρασαν τα μέλη του Συμβουλίου που αναφέρονται στο άρθρο 4.

Άρθρο 6

Προς τον σκοπό αυτόν, ο πρόεδρος του Συμβουλίου, επικουρούμενος από την Επιτροπή και τηρώντας τον εσωτερικό κανονισμό του Συμβουλίου, αναλαμβάνει κάθε απαραίτητη πρωτοβουλία προκειμένου να διευκολυνθεί η επίτευξη ευρύτερης βάσης συμφωνίας στο Συμβούλιο. Τα μέλη του Συμβουλίου τον συνδράμουν.

Τμήμα 3

Έναρξη ισχύος

Άρθρο 7

Η παρούσα απόφαση τίθεται σε ισχύ την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας.

▼B

8. **Δήλωση σχετικά με τα πρακτικά μέτρα τα οποία θα ληφθούν τη στιγμή της έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας όσον αφορά την προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων**

Εφόσον η Συνθήκη της Λισσαβώνας τεθεί σε ισχύ μετά την 1η Ιανουαρίου 2009, η Διάσκεψη προσκαλεί αφενός μεν της αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους το οποίο θα ασκεί εκείνη τη στιγμή την εξάμηνη Προεδρία του Συμβουλίου, αφετέρου δε την προσωπικότητα η οποία θα έχει εκλεγεί πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και την προσωπικότητα που θα έχει ορισθεί ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας να λάβουν, κατόπιν διαβούλευσης με την επόμενη εξάμηνη προεδρία, τα απαραίτητα συγκεκριμένα μέτρα τα οποία θα επιτρέψουν την αποτελεσματική προσαρμογή των πρακτικών και οργανωτικών πτυχών της άσκησης της προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων.

9. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 16, παράγραφος 9 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σχετικά με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την άσκηση της προεδρίας του Συμβουλίου**

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι το Συμβούλιο θα πρέπει, από την υπογραφή της Συνθήκης της Λισσαβώνας, να αρχίσει να προετοιμάζει την απόφαση για τη θέσπιση των μέτρων εφαρμογής της απόφασης σχετικά με την άσκηση της προεδρίας του Συμβουλίου, θα πρέπει δε να δώσει την πολιτική του έγκριση εντός εξαμήνου. Σχέδιο απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που θα εκδοθεί την ημέρα θέσεως σε ισχύ της εν λόγω Συνθήκης, παρατίθεται κατωτέρω:

Σχέδιο απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

σχετικά με την άσκηση της προεδρίας του Συμβουλίου

Άρθρο 1

1. Η προεδρία του Συμβουλίου, πλην της σύνθεσης των Εξωτερικών Υποθέσεων, ασκείται από προκαθορισμένες ομάδες τριών κρατών μελών για διάστημα 18 μηνών. Οι ομάδες αυτές συγκροτούνται με ισότιμη εναλλαγή των κρατών μελών λαμβάνοντας υπόψη την πολυμορφία τους και τις γεωγραφικές ισορροπίες εντός της Ένωσης.

2. Κάθε μέλος της ομάδας προεδρεύει εκ περιτροπής όλων των συνθέσεων του Συμβουλίου επί εξάμηνη περίοδο, πλην της σύνθεσης των Εξωτερικών Υποθέσεων. Τα άλλα μέλη της ομάδας συντρέχουν την προεδρία σε όλες τις σφαίρες ευθύνης της, βάσει κοινού προγράμματος. Τα μέλη της ομάδας μπορούν να αποφασίζουν άλλες ρυθμίσεις μεταξύ τους.

Άρθρο 2

Η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών προεδρεύεται από αντιπρόσωπο του κράτους μέλους που ασκεί την προεδρία του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων.

Η προεδρία της Επιτροπής Πολιτικής και Ασφάλειας ασκείται από αντιπρόσωπο του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.

Η προεδρία των προπαρασκευαστικών οργάνων των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου, πλην της συνθέσεως των Εξωτερικών Υποθέσεων, ασκείται από το μέλος της ομάδας που προεδρεύει της σχετικής σύνθεσης του Συμβουλίου, εκτός εάν ληφθεί απόφαση περί του αντιθέτου σύμφωνα με το άρθρο 4.

Άρθρο 3

Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων εξασφαλίζει, σε συνεργασία με την Επιτροπή, τη συνοχή και τη συνέχεια των εργασιών των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου στο πλαίσιο πολυετούς προγραμματισμού. Τα κράτη μέλη που ασκούν την προεδρία λαμβάνουν, με τη συνδρομή της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου, όλα τα μέτρα που είναι πρόσφορα για τη διοργάνωση και καλή διεξαγωγή των εργασιών του Συμβουλίου.

▼B

Άρθρο 4

Το Συμβούλιο θεσπίζει απόφαση με την οποία καθορίζονται τα μέτρα εφαρμογής της παρούσας απόφασης.

10. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 17 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση**

Η Διάσκεψη εκτιμά ότι, όταν η Επιτροπή δεν θα περιλαμβάνει πλέον υπηκόους από όλα τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα πρέπει να αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στην ανάγκη εξασφάλισης πλήρους διαφάνειας στις σχέσεις της με το σύνολο των κρατών μελών. Επομένως, η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργάζεται στενά με όλα τα κράτη μέλη, είτε διαθέτουν υπήκοο που εκτελεί θητεία ως μέλος της Επιτροπής είτε όχι, και στο πλαίσιο αυτό να αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στην ανάγκη ενημέρωσης όλων των κρατών μελών και διαβούλευσης με αυτά.

Η Διάσκεψη εκτιμά επίσης ότι η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για να εξασφαλίζει ότι λαμβάνεται υπόψη πλήρως η πολιτική, κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα σε όλα τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων όσων δεν διαθέτουν υπήκοο που εκτελεί θητεία ως μέλος της Επιτροπής. Με τα μέτρα αυτά, πρέπει μεταξύ άλλων να εξασφαλίζεται ότι η θέση των εν λόγω κρατών μελών λαμβάνεται υπ' όψιν με κατάλληλες οργανωτικές ρυθμίσεις.

11. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 17, παράγραφοι 6 και 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση**

Η Διάσκεψη θεωρεί ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις των Συνθηκών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχουν από κοινού ευθύνη για την καλή διεξαγωγή της διαδικασίας εκλογής προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Κατά συνέπεια, οι αντιπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου θα πραγματοποιούν, πριν από την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τις αναγκαίες διαβουλεύσεις στο καταλληλότερο πλαίσιο. Σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφος 7, πρώτο εδάφιο, οι διαβουλεύσεις θα έχουν ως αντικείμενο τα προσόντα των υποψηφίων για το αξίωμα του προέδρου της Επιτροπής, λαμβάνοντας υπόψη τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Οι λεπτομέρειες της διεξαγωγής των διαβουλεύσεων αυτών μπορούν να καθορίζονται, σε εύλογο χρόνο, με κοινή συμφωνία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

12. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 18 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση**

1. Η Διάσκεψη δηλώνει ότι, κατά τη διάρκεια των προπαρασκευαστικών εργασιών πριν από το διορισμό του ύπατου εκπρόσωπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, ο οποίος θα λάβει χώρα κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας σύμφωνα με το άρθρο 18 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις, θα αναληφθούν οι δέουσες επαφές με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο η θητεία του ύπατου εκπροσώπου θα αρχίσει κατά την ίδια αυτή ημερομηνία και θα διαρκέσει μέχρι το τέλος της θητείας της Επιτροπής, η οποία θα είναι τότε εν ενεργεία.

2. Επιπλέον, η Διάσκεψη υπενθυμίζει ότι, ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας του οποίου η θητεία θα αρχίσει τον Νοέμβριο του 2009 κατά τον αυτό χρόνο και για την αυτή διάρκεια με την επόμενη Επιτροπή, θα διορισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 17 και 18 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

13. **Δήλωση σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας**

Η Διάσκεψη υπογραμμίζει ότι οι διατάξεις της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι οποίες διέπουν την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένης της θεσμοθέτησης του αξιώματος του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας καθώς και της ίδρυσης Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης, δεν επηρεάζουν την ευθύνη των κρατών μελών, όπως αυτή υφίσταται σήμερα, σχετικά με τη χάραξη και την άσκηση της εξωτερικής τους πολιτικής, ούτε την εθνική τους εκπροσώπηση σε τρίτες χώρες και σε διεθνείς οργανισμούς.

▼B

Η Διάσκεψη υπενθυμίζει επίσης ότι οι διατάξεις που διέπουν την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας δεν θίγουν τον ειδικό χαρακτήρα της πολιτικής ασφάλειας και της άμυνας των κρατών μελών.

Τονίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της θα εξακολουθήσουν να δεσμεύονται από τις διατάξεις του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, και, ιδίως, από την πρωταρχική ευθύνη του Συμβουλίου Ασφαλείας και των κρατών μελών του για τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας.

14. **Δήλωση σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας**

Επιπλέον των ειδικών διαδικασιών και κανόνων που αναφέρονται στο άρθρο 24, παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Διάσκεψη τονίζει ότι οι διατάξεις σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και την Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης δεν θα επηρεάζουν την υφιστάμενη νομική βάση, τις ευθύνες και αρμοδιότητες κάθε κράτους μέλους όσον αφορά τη χάραξη και τη άσκηση της εξωτερικής πολιτικής του, την εθνική διπλωματική υπηρεσία του, τις σχέσεις του με τρίτες χώρες και τη συμμετοχή του σε διεθνείς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής ενός κράτους μέλους ως μέλους στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

Η Διάσκεψη σημειώνει επίσης ότι οι διατάξεις σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας δεν παρέχουν στην Επιτροπή νέες εξουσίες για τη δρομολόγηση αποφάσεων ούτε ενισχύουν τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η Διάσκεψη υπενθυμίζει επίσης ότι οι διατάξεις που διέπουν την κοινή ευρωπαϊκή πολιτική ασφάλειας και άμυνας δεν θίγουν τον ειδικό χαρακτήρα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας των κρατών μελών.

15. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 27 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση**

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι, μόλις υπογραφεί η Συνθήκη της Λισσαβώνας, ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου, ύπατος εκπρόσωπος για θέματα κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να αρχίσουν προπαρασκευαστικές εργασίες για την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης.

16. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 55, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση**

Η Διάσκεψη θεωρεί ότι η δυνατότητα μετάφρασης των Συνθηκών στις γλώσσες που αναφέρει το άρθρο 55, παράγραφος 2, συμβάλλει στον στόχο του σεβασμού του πλούτου της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας της Ένωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 3, παράγραφος 3, τέταρτο εδάφιο. Στο πλαίσιο αυτό, η Διάσκεψη επιβεβαιώνει ότι η Ένωση παραμένει προσηλωμένη στην πολιτιστική πολυμορφία της Ευρώπης και ότι θα εξακολουθήσει να αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στις εν λόγω γλώσσες και σε άλλες γλώσσες.

Η Διάσκεψη συνιστά σε όσα κράτη μέλη επιθυμούν να κάνουν χρήση της δυνατότητας του άρθρου 55, παράγραφος 2, να ανακοινώσουν στο Συμβούλιο, εντός έξι μηνών από την υπογραφή της Συνθήκης της Λισσαβώνας, τη γλώσσα ή τις γλώσσες στις οποίες θα γίνουν μεταφράσεις των Συνθηκών.

17. **Δήλωση σχετικά με την υπεροχή**

Η Διάσκεψη υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι Συνθήκες και το δίκαιο που θεσπίζεται από την Ένωση βάσει των Συνθηκών υπερισχύουν του δικαίου των κρατών μελών, υπό τους όρους που ορίζονται στην εν λόγω νομολογία.

▼B

Επίσης, η Διάσκεψη αποφάσισε να προσαρτηθεί στην παρούσα τελική πράξη η γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας του Συμβουλίου σχετικά με την υπεροχή, η οποία περιλαμβάνεται στο έγγραφο 11197/07 (JUR 260):

«Γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας του Συμβουλίου

της 22ας Ιουνίου 2007

Από τη νομολογία του Δικαστηρίου απορρέει ότι η υπεροχή του κοινοτικού δικαίου αποτελεί θεμελιώδη αρχή του εν λόγω δικαίου. Σύμφωνα με το Δικαστήριο, η αρχή αυτή είναι συνυφασμένη με τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Κατά την πρώτη απόφαση στο πλαίσιο αυτής της πάγιας νομολογίας (Costa/ENEL ([1]), *15 Ιουλίου 1964, υπόθεση 6/64) δεν υπήρχε μνεία της υπεροχής στη Συνθήκη, πράγμα που εξακολουθεί να συμβαίνει και σήμερα. Το γεγονός ότι η αρχή της υπεροχής δεν θα περιληφθεί στη μελλοντική Συνθήκη ουδόλως μεταβάλλει την ύπαρξη της αρχής και την υφιστάμενη νομολογία του Δικαστηρίου.*

18. **Δήλωση σχετικά με την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων**

Η Διάσκεψη τονίζει ότι, σύμφωνα με το σύστημα το οποίο προβλέπεται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών, όσες αρμοδιότητες δεν απονέμονται στην Ένωση με τις Συνθήκες ανήκουν στα κράτη μέλη.

Όταν οι Συνθήκες απονέμουν στην Ένωση αρμοδιότητα συντρέχουσα με των κρατών μελών σε ένα συγκεκριμένο τομέα, τα κράτη μέλη ασκούν την αρμοδιότητά τους κατά το μέτρο που η Ένωση δεν έχει ασκήσει, ή έχει αποφασίσει να παύσει να ασκεί τη δική της αρμοδιότητα. Η τελευταία αυτή περίπτωση συντρέχει όταν τα αρμόδια θεσμικά όργανα της Ένωσης αποφασίζουν να καταργήσουν μια νομοθετική πράξη, ειδικότερα προκειμένου να εξασφαλίσουν με καλύτερο τρόπο τη συνεχή τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Το Συμβούλιο μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή, με πρωτοβουλία ενός ή περισσότερων από τα μέλη του (αντιπροσώπων των κρατών μελών) και σύμφωνα με το άρθρο 241 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να υποβάλει προτάσεις για την κατάργηση νομοθετικής πράξης. Η Διάσκεψη εκφράζει την ικανοποίησή της για τη δήλωση της Επιτροπής ότι θα εξετάσει με ιδιαίτερη προσοχή τα αιτήματα αυτά.

Ωσαύτως, οι αντιπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνερχόμενοι σε Διακυβερνητική Διάσκεψη σύμφωνα με τη συνήθη διαδικασία αναθεώρησης που προβλέπεται στο άρθρο 48, παράγραφοι 2 έως 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, μπορούν να αποφασίσουν τροποποίηση των Συνθηκών, επί των οποίων ερείδεται η Ένωση, μεταξύ άλλων, προκειμένου να αυξήσουν ή να μειώσουν τις αρμοδιότητες που απονέμονται στην Ένωση με τις εν λόγω Συνθήκες.

19. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 8 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη συμφωνεί ότι η Ένωση, στο πλαίσιο των γενικών προσπαθειών της για την εξάλειψη των ανισοτήτων μεταξύ γυναικών και ανδρών, επιδιώκει με τις διάφορες πολιτικές της να καταπολεμήσει όλες τις μορφές οικογενειακής βίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη και τιμωρία αυτών των εγκληματικών πράξεων και για την υποστήριξη και προστασία των θυμάτων.

20. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 16 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι, όταν πρόκειται να θεσπισθούν, βάσει του άρθρου 16, κανόνες για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα οι οποίοι μπορεί να έχουν άμεσες συνέπειες για την εθνική ασφάλεια, τούτο πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη. Υπενθυμίζει ότι η ισχύουσα νομοθεσία (βλ. ειδικότερα την οδηγία 95/46/ΕΚ) προβλέπει ειδικές παρεκκλίσεις ως προς το θέμα αυτό.

([1]) "*(...) συνάγεται ότι, εφ'όσον το δίκαιο που γεννήθηκε από τη Συνθήκη απορρέει από αυτόνομη πηγή δικαίου, δεν είναι δυνατόν, λόγω του ιδιόμορφου πρωτότυπου χαρακτήρα του, να του αντιτάσσεται οποιοδήποτε εσωτερικό νομοθετικό κείμενο, χωρίς να χάνει τον κοινοτικό του χαρακτήρα και χωρίς να διακυβεύεται η νομική βάση της ίδιας της Κοινότητας.*"»

▼B

21. **Δήλωση σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και της αστυνομικής συνεργασίας**

Η Διάσκεψη αναγνωρίζει ότι ενδέχεται να απαιτηθούν ειδικοί κανόνες σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελεύθερη κυκλοφορία τους στους τομείς της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και της αστυνομικής συνεργασίας βάσει του άρθρου 16 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω της ιδιαίτερης φύσης των εν λόγω τομέων.

22. **Δήλωση όσον αφορά τα άρθρα 48 και 79 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη θεωρεί ότι, σε περίπτωση κατά την οποία σχέδιο νομοθετικής πράξης βασιζόμενο στο άρθρο 79, παράγραφος 2, θα έθιγε σημαντικές πτυχές του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης κράτους μέλους, ιδίως όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής, το κόστος ή την οικονομική δομή του, ή θα επηρέαζε τη δημοσιονομική ισορροπία του εν λόγω συστήματος, όπως προβλέπεται στο άρθρο 48, δεύτερο εδάφιο, λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα συμφέροντα του κράτους μέλους αυτού.

23. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 48, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη υπενθυμίζει ότι, στην περίπτωση αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει με συναίνεση.

24. **Δήλωση σχετικά με τη νομική προσωπικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη επιβεβαιώνει ότι το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει νομική προσωπικότητα δεν επιτρέπει σε καμία περίπτωση στην Ένωση να νομοθετεί ή να δρα καθ' υπέρβαση των αρμοδιοτήτων που της έχουν απονείμει τα κράτη μέλη με τις Συνθήκες.

25. **Δήλωση όσον αφορά τα άρθρα 75 και 215 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη υπενθυμίζει ότι ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών συνεπάγεται, ιδίως, ότι αποδίδεται η δέουσα προσοχή στην προστασία και τον σεβασμό των δικαιωμάτων των ενδιαφερόμενων ατόμων ή οντοτήτων προκειμένου να επωφελούνται των εγγυήσεων που προβλέπονται από το νόμο. Προς τούτο και για να εξασφαλισθεί ο διεξοδικός δικαστικός έλεγχος των αποφάσεων με τις οποίες επιβάλλονται περιοριστικά μέτρα σε άτομο ή οντότητα, οι εν λόγω αποφάσεις πρέπει να βασίζονται σε σαφή και διαφανή κριτήρια. Τα κριτήρια αυτά θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περιοριστικού μέτρου.

26. **Δήλωση σχετικά με τη μη συμμετοχή κράτους μέλους σε μέτρο το οποίο βασίζεται στο τρίτο μέρος, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι όταν ένα κράτος μέλος επιλέγει να μην συμμετάσχει σε μέτρο το οποίο βασίζεται στο τρίτο μέρος, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Συμβούλιο θα συζητήσει διεξοδικώς τα ενδεχόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις της μη συμμετοχής του κράτους μέλους αυτού στο εν λόγω μέτρο.

Εξάλλου, κάθε κράτος μέλος δύναται να καλέσει την Επιτροπή να εξετάσει την κατάσταση βάσει του άρθρου 116 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα προηγούμενα εδάφια δεν θίγουν τη δυνατότητα κράτους μέλους να παραπέμπει το συγκεκριμένο ζήτημα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

27. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 85, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη θεωρεί ότι στους κανονισμούς που προβλέπονται στο άρθρο 85, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι εθνικοί κανόνες και πρακτικές όσον αφορά την κίνηση ποινικών ερευνών.

▼B

28. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 98 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη σημειώνει ότι οι διατάξεις του άρθρου 98 εφαρμόζονται σύμφωνα με την ισχύουσα πρακτική. Η φράση «στα μέτρα …είναι αναγκαία για την αντιστάθμιση των οικονομικών μειονεκτημάτων που προκαλούνται λόγω της διαιρέσεως της Γερμανίας στην οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας που θίγονται από τη διαίρεση αυτή» πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με την υπάρχουσα νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

29. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 107, παράγραφος 2, στοιχείο γ), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη σημειώνει ότι το άρθρο 107, παράγραφος 2, στοιχείο γ) πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με την υπάρχουσα νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την εφαρμοσιμότητα των διατάξεων όσον αφορά τις ενισχύσεις σε ορισμένες περιοχές της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, οι οποίες είχαν θιγεί από την παλαιά διαίρεση της Γερμανίας.

30. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 126 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Όσον αφορά το άρθρο 126, η Διάσκεψη επιβεβαιώνει ότι η ενίσχυση των δυνατοτήτων ανάπτυξης και η διασφάλιση υγιών δημοσιονομικών θέσεων συνιστούν τους δύο πυλώνες της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής της Ένωσης και των κρατών μελών της. Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης αποτελεί σημαντικό μέσο για την επίτευξη των στόχων αυτών.

Η Διάσκεψη επαναλαμβάνει την προσήλωσή της στις διατάξεις που αφορούν το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης ως πλαίσιο για τον συντονισμό των δημοσιονομικών πολιτικών των κρατών μελών.

Η Διάσκεψη επιβεβαιώνει ότι η ύπαρξη συστήματος που διέπεται από κανόνες αποτελεί την καλύτερη εγγύηση για την υλοποίηση των δεσμεύσεων και την ίση μεταχείριση όλων των κρατών μελών.

Στο πλαίσιο αυτό, η Διάσκεψη επιβεβαιώνει την προσήλωσή της στους στόχους της Στρατηγικής της Λισσαβώνας: δημιουργία θέσεων απασχόλησης, διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και κοινωνική συνοχή.

Η Ένωση επιδιώκει την ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη και τη σταθερότητα των τιμών. Ως εκ τούτου, οι οικονομικές και δημοσιονομικές πολιτικές πρέπει να καθορίζουν τις ορθές προτεραιότητες όσον αφορά τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις, την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα και την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων και της κατανάλωσης σε περιόδους ισχνής οικονομικής ανάπτυξης. Αυτό θα πρέπει να εκφράζεται στους προσανατολισμούς των δημοσιονομικών αποφάσεων σε εθνικό επίπεδο και επίπεδο Ένωσης, ιδίως με την αναδιάρθρωση των δημοσίων εσόδων και δαπανών και παράλληλα με τήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας, σύμφωνα με τις Συνθήκες και το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

Οι δημοσιονομικές και οικονομικές προκλήσεις τις οποίες αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη καταδεικνύουν τη σημασία της υγιούς δημοσιονομικής πολιτικής καθ' όλη τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου.

Η Διάσκεψη συμφωνεί ότι τα κράτη μέλη πρέπει να αξιοποιούν ενεργώς τις περιόδους οικονομικής ανάκαμψης, επιδιώκοντας την εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών και τη βελτίωση των δημοσιονομικών τους θέσεων. Στόχος είναι η προοδευτική δημιουργία δημοσιονομικού πλεονάσματος σε περιόδους ευνοϊκής συγκυρίας, ώστε να υπάρχει περιθώριο αντιμετώπισης των περιόδων οικονομικής ύφεσης, και, ως εκ τούτου, να ενισχύεται η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών.

Τα κράτη μέλη αναμένουν με ενδιαφέρον ενδεχόμενες προτάσεις της Επιτροπής καθώς και περαιτέρω συμβολές των κρατών μελών όσον αφορά την ενίσχυση και τη διευκρίνιση της εφαρμογής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Τα κράτη μέλη θα λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την ενίσχυση των δυνατοτήτων ανάπτυξης των οικονομιών τους. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιδιωχθεί με τη βελτίωση του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών. Η παρούσα δήλωση δεν προδικάζει τις μελλοντικές συζητήσεις σχετικά με το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

▼B

31. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 156 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη επιβεβαιώνει ότι οι πολιτικές που περιγράφονται στο άρθρο 156 υπάγονται κατ' ουσίαν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Τα μέτρα ενθάρρυνσης και συντονισμού που πρέπει να ληφθούν στο επίπεδο της Ένωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα. Χρησιμεύουν για να ενισχύσουν τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και όχι για να εναρμονίσουν εθνικά συστήματα. Δεν επηρεάζονται οι εγγυήσεις και οι συνήθειες που υπάρχουν σε κάθε κράτος μέλος όσον αφορά την ευθύνη των κοινωνικών εταίρων.

Η παρούσα δήλωση δεν θίγει τις διατάξεις των Συνθηκών που απονέμουν αρμοδιότητα στην Ένωση, μεταξύ άλλων στον κοινωνικό τομέα.

32. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 168, παράγραφος 4, στοιχείο γ), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι τα μέτρα τα οποία θα θεσπισθούν κατ' εφαρμογή του άρθρου 168, παράγραφος 4, στοιχείο γ) πρέπει να σέβονται τις κοινές προκλήσεις στον τομέα της ασφάλειας και να έχουν ως στόχο τον καθορισμό υψηλών προδιαγραφών ποιότητας και ασφάλειας, όταν οι εθνικοί κανόνες που επηρεάζουν την εσωτερική αγορά εμποδίζουν, άλλως, την επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

33. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 174 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη θεωρεί ότι η αναφορά του άρθρου 174 σε «νησιωτικές περιοχές» μπορεί να περιλαμβάνει και νησιωτικά κράτη στο σύνολό τους, εφόσον ικανοποιούνται τα αναγκαία κριτήρια.

34. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 179 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη συμφωνεί ότι η δράση της Ένωσης στον τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης θα σέβεται δεόντως τις θεμελιώδεις κατευθύνσεις και επιλογές των πολιτικών των κρατών μελών οι οποίες αφορούν την έρευνα.

35. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 194 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη θεωρεί ότι το άρθρο 194 δεν επηρεάζει το δικαίωμα των κρατών μελών να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ο εφοδιασμός τους σε ενέργεια, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 347.

36. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 218 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη, από τα κράτη μέλη, διεθνών συμφωνιών όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης**

Η Διάσκεψη επιβεβαιώνει ότι τα κράτη μέλη δύνανται να διαπραγματεύονται και να συνάπτουν συμφωνίες με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς στους τομείς που καλύπτονται από το τρίτο μέρος, τίτλος V, κεφάλαια 3, 4 και 5, εφόσον οι συμφωνίες αυτές συνάδουν προς το δίκαιο της Ένωσης.

37. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 222 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Με την επιφύλαξη των μέτρων που θεσπίζονται από την Ένωση στο πλαίσιο της υποχρέωσής του αλληλεγγύης προς κράτος μέλος που υπήρξε θύμα τρομοκρατικής επίθεσης ή επλήγη από φυσική ή ανθρωπογενή καταστροφή, καμία από τις διατάξεις του άρθρου 222 δεν επιδιώκει να θίξει το δικαίωμα άλλου κράτους μέλους να επιλέξει το πλέον πρόσφορο μέσον για να εκπληρώσει τη δική του υποχρέωση αλληλεγγύης έναντι του κράτους μέλους αυτού.

▼B

38. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 252 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τον αριθμό των γενικών εισαγγελέων στο Δικαστήριο**

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι εάν, σύμφωνα με το άρθρο 252, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Δικαστήριο ζητήσει ο αριθμός των γενικών εισαγγελέων να αυξηθεί κατά τρεις (έντεκα αντί οκτώ), το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ομοφωνία, θα συμφωνήσει σχετικά με την αύξηση αυτή.

Στην περίπτωση αυτή, η Διάσκεψη συμφωνεί ότι η Πολωνία, όπως συμβαίνει ήδη με τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο, θα έχει μόνιμο γενικό εισαγγελέα και δεν θα συμμετέχει πλέον στο εκ περιτροπής σύστημα, ενώ στο υπάρχον εκ περιτροπής σύστημα θα εναλλάσσονται πέντε γενικοί εισαγγελείς αντί τριών.

39. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη σημειώνει την πρόθεση της Επιτροπής να εξακολουθήσει να διαβουλεύεται με εμπειρογνώμονες που ορίζονται από τα κράτη μέλη κατά την προετοιμασία των σχεδίων πράξεων κατ' εξουσιοδότηση στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική της.

40. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 329 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να αναφέρουν, όταν υποβάλλουν αίτημα για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας, αν προτίθενται ήδη από το στάδιο αυτό να κάνουν χρήση του άρθρου 333 που προβλέπει την επέκταση της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία, ή να χρησιμοποιήσουν τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

41. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 352 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι η αναφορά στους στόχους της Ένωσης στο άρθρο 352, παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραπέμπει στους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 3, παράγραφοι 2 και 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και σε εκείνους που ορίζονται στο άρθρο 3, παράγραφος 5 της εν λόγω Συνθήκης, όσον αφορά την εξωτερική δράση, δυνάμει του πέμπτου μέρους της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αποκλείεται, επομένως, η θέσπιση δράσης βάσει του άρθρου 352 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επιδίωξη στόχων αναφερόμενων στο άρθρο 3, παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και μόνο. Σε αυτό το πλαίσιο, η Διάσκεψη σημειώνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 31, παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν μπορούν να θεσπίζονται νομοθετικές πράξεις στον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.

42. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 352 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη τονίζει ότι, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το άρθρο 352 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθότι αναπόσπαστο μέρος θεσμικού συστήματος βασισμένου στην αρχή των δοτών εξουσιών, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για τη διεύρυνση της έκτασης των αρμοδιοτήτων της Ένωσης πέραν του γενικού πλαισίου που συνιστούν οι διατάξεις του όλου πλέγματος των Συνθηκών της, και ιδίως εκείνες που ορίζουν τα καθήκοντα και τις δραστηριότητες της Ένωσης. Εν πάση περιπτώσει, το άρθρο 352 δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για τη θέσπιση διατάξεων που θα είχαν ως ουσιαστικό αποτέλεσμα την τροποποίηση των Συνθηκών χωρίς να ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπουν οι ίδιες προς τούτο.

▼B

43. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 355, παράγραφος 6, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 355, παράγραφος 6, θα λάβει απόφαση η οποία θα οδηγεί στην τροποποίηση του καθεστώτος της Μαγιότ έναντι της Ένωσης ώστε το έδαφος αυτό να καταστεί εξόχως απόκεντρη περιοχή κατά την έννοια του άρθρου 355, παράγραφος 1, και του άρθρου 349, όταν οι γαλλικές αρχές ανακοινώσουν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και την Επιτροπή ότι η τρέχουσα εξέλιξη ως προς το εσωτερικό καθεστώς της νήσου το επιτρέπει.

Β. **ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ, ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΑΡΤΩΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ**

44. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη σημειώνει ότι, όταν ένα κράτος μέλος έχει γνωστοποιήσει, δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 2, του Πρωτοκόλλου για το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι δεν επιθυμεί να συμμετάσχει σε πρόταση ή πρωτοβουλία, η γνωστοποίηση αυτή μπορεί να αποσυρθεί ανά πάσα στιγμή πριν από τη θέσπιση του μέτρου το οποίο αναπτύσσει περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν.

45. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 5, παράγραφος 2 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι, όταν το Ηνωμένο Βασίλειο ή η Ιρλανδία ανακοινώσει στο Συμβούλιο την πρόθεσή της να μην συμμετάσχει σε μέτρο που αναπτύσσει περαιτέρω μέρος του κεκτημένου του Σένγκεν στο οποίο συμμετέχει, το Συμβούλιο θα προβαίνει σε διεξοδική συζήτηση των πιθανών συνεπειών της μη συμμετοχής του εν λόγω κράτους μέλους στο σχετικό μέτρο. Η συζήτηση στο Συμβούλιο θα πρέπει να διεξάγεται βάσει των ενδείξεων που θα παρέχει η Επιτροπή όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της πρότασης και του κεκτημένου του Σένγκεν.

46. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 5, παράγραφος 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη υπενθυμίζει ότι, εφόσον το Συμβούλιο δεν λάβει απόφαση μετά από μια πρώτη ουσιαστική συζήτηση του θέματος, η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει τροποποιημένη πρόταση για την περαιτέρω ουσιαστική επανεξέταση από το Συμβούλιο εντός της προθεσμίας των 4 μηνών.

47. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 5, παράγραφοι 3, 4 και 5 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Διάσκεψη σημειώνει ότι, οι όροι που θα καθορισθούν στην απόφαση των παραγράφων 3, 4 ή 5 του άρθρου 5 του Πρωτοκόλλου για το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί να καθορίζουν ότι το οικείο κράτος μέλος επιβαρύνεται, εφόσον υφίστανται, με τις άμεσες οικονομικές συνέπειες οι οποίες προκύπτουν απαραιτήτως και αναπόφευκτα συνεπεία της λήξης της συμμετοχής του εν λόγω κράτους μέλους σε μέρος ή στο σύνολο του κεκτημένου που αναφέρεται σε κάθε απόφαση που λαμβάνει το Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 4 του εν λόγω Πρωτοκόλλου.

48. **Δήλωση σχετικά με το Πρωτόκολλο για τη θέση της Δανίας**

Η Διάσκεψη σημειώνει ότι, όσον αφορά τις νομικές πράξεις που πρέπει να θεσπίσει το Συμβούλιο, ενεργώντας μόνο του ή από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, και περιέχουν διατάξεις που εφαρμόζονται στη Δανία καθώς και διατάξεις που δεν εφαρμόζονται στη Δανία διότι έχουν νομική βάση στην οποία εφαρμόζεται το μέρος Ι του Πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας, η Δανία δηλώνει ότι δεν θα χρησιμοποιήσει το δικαίωμα ψήφου της για να εμποδίσει τη θέσπιση των διατάξεων οι οποίες δεν εφαρμόζονται στη Δανία.

Επιπλέον, η Διάσκεψη σημειώνει ότι, με βάση τη Δήλωση στην οποία προέβη για το άρθρο 222, η Δανία δηλώνει ότι η συμμετοχή της σε δράσεις ή νομικές πράξεις δυνάμει του άρθρου 222 θα γίνεται σύμφωνα με το μέρος Ι και το μέρος ΙΙ του Πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας.

▼B

49. **Δήλωση σχετικά με την Ιταλία**

Η Διάσκεψη λαμβάνει υπό σημείωση το γεγονός ότι το Πρωτόκολλο περί Ιταλίας, το οποίο προσαρτήθηκε το 1957 στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε κατά τη θέσπιση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, διευκρίνιζε ότι:

«ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ρυθμίσουν ορισμένα ειδικά προβλήματα που αφορούν την Ιταλία,

ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων που προσαρτώνται στη Συνθήκη:

ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΥΠΟ ΣΗΜΕΙΩΣΗ το γεγονός ότι η ιταλική κυβέρνηση ανέλαβε την υποχρέωση να θέσει σε εφαρμογή δεκαετές πρόγραμμα οικονομικής επεκτάσεως, που έχει ως σκοπό την αποκατάσταση των διαρθρωτικών ανισορροπιών της ιταλικής οικονομίας, ιδίως με τον εξοπλισμό των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών στο Νότο και τις Νήσους της Ιταλίας και με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για την εξάλειψη της ανεργίας,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΥΝ ότι το πρόγραμμα αυτό της ιταλικής κυβερνήσεως έλαβαν υπόψη και ενέκριναν ως προς τις αρχές και τους στόχους του, οι οργανισμοί διεθνούς συνεργασίας των οποίων είναι μέλη,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ότι η επίτευξη των στόχων του ιταλικού προγράμματος είναι προς το κοινό τους συμφέρον,

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ, για να διευκολύνουν την ιταλική κυβέρνηση στην εκπλήρωση της αποστολής, να συστήσουν στα όργανα της Κοινότητας να χρησιμοποιήσουν όλα τα μέσα και τις προβλεπόμενες από τη Συνθήκη διαδικασίες, χρησιμοποιώντας ιδίως καταλλήλως τους πόρους της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου,

ΕΧΟΥΝ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ότι τα όργανα της Κοινότητας πρέπει να λάβουν υπόψη τους, κατά την εφαρμογή της Συνθήκης, την προσπάθεια που η ιταλική οικονομία θα πρέπει να καταβάλει κατά τα προσεχή έτη και τη σκοπιμότητα της αποφυγής δημιουργίας επικινδύνων εντάσεων, ιδίως στο ισοζύγιο πληρωμών ή στο επίπεδο απασχολήσεως, που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την εφαρμογή της Συνθήκης στην Ιταλία,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ιδιαιτέρως ότι, στην περίπτωση εφαρμογής των άρθρων 109 Η και 109 Θ, θα πρέπει να φροντίζουν ώστε τα μέτρα που θα ζητηθούν από την ιταλική κυβέρνηση θα διασφαλίζουν την αποπεράτωση του προγράμματος οικονομικής επεκτάσεως και ανυψώσεως του βιοτικού επιπέδου του λαού.».

50. **Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 10 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις**

Η Διάσκεψη καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων της, να επιδιώξουν να εκδώσουν, ανάλογα με την περίπτωση και στο μέτρο του δυνατού εντός της πενταετούς προθεσμίας του άρθρου 10, παράγραφος 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις, νομικές πράξεις για την τροποποίηση ή την αντικατάσταση των πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 10, παράγραφος 1 του εν λόγω Πρωτοκόλλου.

Γ. **ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ**

51. **Δήλωση του Βασιλείου του Βελγίου σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια**

Το Βέλγιο διευκρινίζει ότι, σύμφωνα με το συνταγματικό του δίκαιο, τόσο η Βουλή των Αντιπροσώπων και η Γερουσία του Ομοσπονδιακού Κοινοβουλίου όσο και οι κοινοβουλευτικές συνελεύσεις των Κοινοτήτων και των Περιφερειών ενεργούν, ανάλογα με τις αρμοδιότητες που ασκούνται από την Ένωση, ως συνιστώσες του εθνικού κοινοβουλευτικού συστήματος ή ως τμήματα του εθνικού κοινοβουλίου.

▼B

52. **Δήλωση του Βασιλείου του Βελγίου, της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας, της Ιταλικής Δημοκρατίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Ρουμανίας, της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, και της Σλοβακικής Δημοκρατίας σχετικά με τα σύμβολα της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Βουλγαρία, το Βέλγιο, η Γερμανία, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Ιταλία, η Κύπρος, η Λιθουανία, το Λουξεμβούργο, η Ουγγαρία, η Μάλτα, η Αυστρία, η Ρουμανία, η Πορτογαλία, η Σλοβενία και η Σλοβακία δηλώνουν ότι η σημαία που είναι χρώματος κυανού και φέρει κύκλο δώδεκα χρυσών αστέρων, ο ύμνος από την «Ωδή στη Χαρά» της ενάτης Συμφωνίας του Λούντβιχ βαν Μπετόβεν, το έμβλημα «Ενωμένη στην πολυμορφία», το ευρώ ως νόμισμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και η ημέρα της Ευρώπης την 9η Μαΐου, θα παραμείνουν, γι' αυτά, τα σύμβολα της κοινής ταυτότητάς τους ως πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του δεσμού τους με αυτήν.

53. **Δήλωση της Τσεχικής Δημοκρατίας σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

1. Η Τσεχική Δημοκρατία υπενθυμίζει ότι οι διατάξεις του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης απευθύνονται στα θεσμικά και λοιπά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τηρουμένων της αρχής της επικουρικότητας και της κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, όπως επαναβεβαιώνεται στης δήλωση (αριθ. 18) σχετικά με την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων. Η Τσεχική Δημοκρατία υπογραμμίζει ότι οι διατάξεις του Χάρτη απευθύνονται στα κράτη μέλη μόνον όταν υλοποιούν το δίκαιο της Ένωσης και όχι όταν θεσπίζουν και υλοποιούν το εθνικό δίκαιο ανεξάρτητα από το δίκαιο της Ένωσης.

2. Η Τσεχική Δημοκρατία υπογραμμίζει επίσης ότι ο Χάρτης δεν διευρύνει το δίκαιο της Ένωσης και δεν θεσπίζει νέες αρμοδιότητες για την Ένωση. Δεν μειώνει το πεδίο εφαρμογής του εθνικού δικαίου και δεν περιορίζει καμία από τις νυν αρμοδιότητες των εθνικών αρχών στον τομέα αυτό.

3. Η Τσεχική Δημοκρατία υπογραμμίζει ότι στον βαθμό που ο Χάρτης αναγνωρίζει τα θεμελιώδη δικαιώματα και αρχές όπως απορρέουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, αυτά τα δικαιώματα και οι αρχές πρέπει να ερμηνεύονται σε αρμονία με τις εν λόγω παραδόσεις.

4. Η Τσεχική Δημοκρατία υπογραμμίζει εξάλλου ότι καμία διάταξη του Χάρτη δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως περιορίζουσα ή θίγουσα τα δικαιώματα του Ανθρώπου και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, όπως αναγνωρίζονται, εντός του αντίστοιχου πεδίου εφαρμογής τους, από το δίκαιο της Ένωσης και από τις διεθνείς συμβάσεις στις οποίες είναι Μέρη η Ένωση ή όλα τα κράτη μέλη, και ιδίως από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, καθώς και από τα Συντάγματα των κρατών μελών.

54. **Δήλωση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Ιρλανδίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Αυστρίας και του Βασιλείου της Σουηδίας**

Η Γερμανία, η Ιρλανδία, η Ουγγαρία, η Αυστρία και η Σουηδία σημειώνουν ότι οι κύριες διατάξεις της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαστικά από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης αυτής και πρέπει να εκσυγχρονισθούν. Υποστηρίζουν, συνεπώς, την ιδέα της σύγκλησης Διάσκεψης των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών το ταχύτερο δυνατόν.

55. **Δήλωση του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας**

Οι Συνθήκες εφαρμόζονται στο Γιβραλτάρ ως ευρωπαϊκό έδαφος για τις εξωτερικές σχέσεις του οποίου υπεύθυνο είναι κράτος μέλος. Αυτό δεν συνεπάγεται αλλαγές στις αντίστοιχες θέσεις των ενδιαφερομένων κρατών μελών.

▼B

56. **Δήλωση της Ιρλανδίας όσον αφορά το άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας σχετικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης**

Η Ιρλανδία επιβεβαιώνει την προσήλωσή της στην Ένωση ως χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης που σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τα διαφορετικά νομικά συστήματα και παραδόσεις των κρατών μελών στο πλαίσιο των οποίων παρέχεται στους πολίτες υψηλό επίπεδο ασφάλειας.

Ως εκ τούτου, η Ιρλανδία δηλώνει τη σαφή πρόθεσή της να ασκήσει το δικαίωμά της δυνάμει του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, να συμμετάσχει στο μέγιστο δυνατό βαθμό, στη θέσπιση μέτρων δυνάμει του τρίτου μέρους, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα, η Ιρλανδία θα συμμετάσχει στον μέγιστο δυνατό βαθμό στα μέτρα στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας.

Επιπλέον, η Ιρλανδία υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Πρωτοκόλλου, μπορεί να γνωστοποιήσει γραπτώς στο Συμβούλιο ότι δεν επιθυμεί πλέον να εμπίπτει στις διατάξεις του Πρωτοκόλλου. Η Ιρλανδία προτίθεται να επανεξετάσει τη λειτουργία αυτών των διατάξεων εντός προθεσμίας τριών ετών από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας.

57. **Δήλωση της Ιταλικής Δημοκρατίας σχετικά με τη σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου**

Η Ιταλία διαπιστώνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 10 και το άρθρο 14 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελείται από αντιπροσώπους των πολιτών της Ένωσης, η εκπροσώπηση των οποίων εξασφαλίζεται αναλογικά κατά φθίνουσα τάξη.

Η Ιταλία διαπιστώνει επίσης ότι, δυνάμει του άρθρου 9 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 20 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πολίτης της Ένωσης είναι κάθε πρόσωπο που έχει την υπηκοότητα κράτους μέλους.

Κατά συνέπεια, η Ιταλία θεωρεί ότι, υπό την επιφύλαξη της απόφασης για την κοινοβουλευτική περίοδο 2009-2014, κάθε απόφαση την οποία θεσπίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και με την έγκρισή του, ορίζουσα τη σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, πρέπει να σέβεται τις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 14, δεύτερη παράγραφος, πρώτο εδάφιο.

58. **Δήλωση της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας και της Δημοκρατίας της Μάλτας σχετικά με τη γραφή του ονόματος του ενιαίου νομίσματος στις Συνθήκες**

Με την επιφύλαξη της τυποποιημένης γραφής του ονόματος του ενιαίου νομίσματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο αναφέρουν οι Συνθήκες ως έχει στα χαρτονομίσματα και τα κέρματα, η Λετονία, η Ουγγαρία και η Μάλτα δηλώνουν ότι η γραφή του ονόματος του ενιαίου νομίσματος, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων του, όπως χρησιμοποιείται στο λετονικό, ουγγρικό και μαλτέζικο κείμενο των Συνθηκών, δεν έχει καμία επίπτωση στους ισχύοντες κανόνες της λετονικής, της ουγγρικής και της μαλτέζικης γλώσσας.

59. **Δήλωση του Βασιλείου των Κάτω Χωρών όσον αφορά το άρθρο 312 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών θα εγκρίνει την απόφαση που προβλέπεται στο άρθρο 312, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφ' ης στιγμής αναθεωρηθεί η απόφαση που προβλέπεται στο άρθρο 311, τρίτο εδάφιο της εν λόγω Συνθήκης, με ικανοποιητικά αποτελέσματα για το υπερβολικά αρνητικό ισοζύγιο καθαρών πληρωμών των Κάτω Χωρών έναντι του προϋπολογισμού της Ένωσης.

▼B

60. **Δήλωση του Βασιλείου των Κάτω Χωρών όσον αφορά το άρθρο 355 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών δηλώνει ότι τυχόν πρωτοβουλία για την έκδοση απόφασης του άρθρου 355, παράγραφος 6, με σκοπό την τροποποίηση του καθεστώτος των Ολλανδικών Αντιλλών και/ή της Αρούμπα έναντι της Ένωσης, θα υποβληθεί μόνο βάσει απόφασης που θα ληφθεί σύμφωνα με τον καταστατικό κανόνα (Statute) του Βασιλείου των Κάτω Χωρών.

61. **Δήλωση της Δημοκρατίας της Πολωνίας σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Ο Χάρτης δεν θίγει ουδαμώς το δικαίωμα των κρατών μελών να νομοθετούν στον τομέα της δημόσιας ηθικής, του οικογενειακού δικαίου καθώς και της προστασίας της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και του σεβασμού της ανθρώπινης σωματικής και ηθικής ακεραιότητας.

62. **Δήλωση της Δημοκρατίας της Πολωνίας σχετικά με το Πρωτόκολλο για την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Πολωνία και το Ηνωμένο Βασίλειο**

Η Πολωνία δηλώνει ότι, λαμβανομένων υπ' όψιν της παράδοσης που συνδέεται με το κοινωνικό κίνημα «Αλληλεγγύη» και της σημαντικής συμβολής του στον αγώνα υπέρ των κοινωνικών δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των εργαζομένων, σέβεται στο ακέραιο τα κοινωνικά δικαιώματα και τα δικαιώματα των εργαζομένων τα οποία προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης, και ιδίως όσα επαναβεβαιώνονται με τον Τίτλο IV του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

63. **Δήλωση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας σχετικά με τον ορισμό του όρου «υπήκοοι»**

Όσον αφορά τις Συνθήκες και τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας, ή οποιαδήποτε εκ των πράξεων οι οποίες απορρέουν από τις Συνθήκες αυτές ή εξακολουθούν να ισχύουν δυνάμει των Συνθηκών αυτών, το Ηνωμένο Βασίλειο επαναλαμβάνει τη δήλωσή του της 31ης Δεκεμβρίου 1982 σχετικά με τον ορισμό του όρου «υπήκοοι», με τη διαφορά ότι η αναφορά στους «πολίτες των εξαρτημένων βρετανικών εδαφών» θα νοείται ως αναφορά στους «πολίτες των βρετανικών υπερπόντιων εδαφών».

64. **Δήλωση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας σχετικά με το δικαίωμα του εκλέγειν στις ευρωπαϊκές βουλευτικές εκλογές**

Το Ηνωμένο Βασίλειο σημειώνει ότι το άρθρο 14 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλες διατάξεις των Συνθηκών δεν αποσκοπούν να τροποποιήσουν τη βάση του δικαιώματος του εκλέγειν για τις ευρωπαϊκές βουλευτικές εκλογές.

65. **Δήλωση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας όσον αφορά το άρθρο 75 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζει πλήρως την ανάληψη στιβαρής δράσης αναφορικά με τη θέσπιση οικονομικών κυρώσεων για την πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και των συναφών δραστηριοτήτων. Το Ηνωμένο Βασίλειο δηλώνει, ως εκ τούτου, ότι προτίθεται να ασκήσει το δικαίωμά του δυνάμει του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, να συμμετέχει στη θέσπιση όλων των προτάσεων που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 75 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

▼B

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ([1])

Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
ΤΙΤΛΟΣ Ι - ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	ΤΙΤΛΟΣ Ι - ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 1	Άρθρο 1
	Άρθρο 2
Άρθρο 2	Άρθρο 3
Άρθρο 3 (καταργήθηκε) ([2])	
	Άρθρο 4
	Άρθρο 5 ([3])
Άρθρο 4 (καταργήθηκε) ([4])	
Άρθρο 5 (καταργήθηκε) ([5])	
Άρθρο 6	Άρθρο 6
Άρθρο 7	Άρθρο 7
	Άρθρο 8
ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΕΝΟΨΕΙ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ
Άρθρο 8 (καταργήθηκε) ([6])	Άρθρο 9
	Άρθρο 10 ([7])
	Άρθρο 11
	Άρθρο 12

([1]) Αυτοί οι δύο πίνακες προέρχονται από τους πίνακες που αναφέρονται στο άρθρο 5 της Συνθήκης της Λισσαβώνας, χωρίς τη μεσαία στήλη η οποία περιελάμβανε την ενδιάμεση απαρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας.

([2]) Αντικαταστάθηκε, κατ' ουσίαν, από το άρθρο 7 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «Συνθήκη ΣΛΕΕ») και τα άρθρα 13, παράγραφος 1, και 21, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (εφεξής «Συνθήκη ΕΕ»).

([3]) Αντικαθιστά το άρθρο 5 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής Συνθήκη ΕΚ).

([4]) Αντικαταστάθηκε, κατ' ουσίαν, από το άρθρο 15.

([5]) Αντικαταστάθηκε κατ' ουσίαν, από το άρθρο 13, παράγραφος 2.

([6]) Το άρθρο 8 της Συνθήκης ΕΕ που ίσχυε πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας (εφεξής «νυν Συνθήκη ΕΕ») τροποποιούσε τη Συνθήκη ΕΚ. Οι τροποποιήσεις αυτές ενσωματώνονται στην τελευταία Συνθήκη και το άρθρο 8 καταργείται. Η αρίθμηση του άρθρου χρησιμοποιείται για την εισαγωγή μιας νέας διάταξης.

([7]) Η παράγραφος 4 αντικαθιστά, κατ'ουσίαν, το άρθρο 191, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
ΤΙΤΛΟΣ III - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑ	ΤΙΤΛΟΣ III - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
Άρθρο 9 (καταργήθηκε) ([1])	Άρθρο 13
	Άρθρο 14 ([2])
	Άρθρο 15 ([3])
	Άρθρο 16 ([4])
	Άρθρο 17 ([5])
	Άρθρο 18
	Άρθρο 19 ([6])
ΤΙΤΛΟΣ IV - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΤΙΤΛΟΣ IV - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ
Άρθρο 10 (καταργήθηκε) ([7]) Άρθρα 27 Α έως 27 Ε (αντικαταστάθηκαν) Άρθρα 40 έως40 Β (αντικαταστάθηκαν) Άρθρα 43 έως 45 (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 20 ([8])
ΤΙΤΛΟΣ V - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΜΙΑ ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	ΤΙΤΛΟΣ V - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

([1]) Το άρθρο 9 της νυν Συνθήκης ΕΕ τροποποιούσε τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα. Αυτή η τελευταία Συνθήκη έληξε στις 23 Ιουλίου 2002. Το άρθρο 9 καταργήθηκε και η αρίθμηση του άρθρου χρησιμοποιείται για την εισαγωγή μιας άλλης διάταξης.

([2]) — Οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαθιστούν, κατ'ουσίαν, το άρθρο 189 της Συνθήκης ΕΚ.

— Οι παράγραφοι 1 έως 3 αντικαθιστούν, κατ'ουσίαν, το άρθρο 190, παράγραφοι 1 έως 3, της Συνθήκης ΕΚ.

— Η παράγραφος 1 αντικαθιστά, κατ'ουσίαν, το άρθρο 192, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ.

— Η παράγραφος 4 αντικαθιστά, κατ'ουσίαν, το άρθρο 197, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ.

([3]) Αντικαθιστά, κατ'ουσίαν, το άρθρο 4.

([4]) — Η παράγραφος 1 αντικαθιστά, κατ'ουσίαν, το άρθρο 202, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ.

— Οι παράγραφοι 2 και 9 αντικαθιστούν, κατ'ουσίαν, το άρθρο 203 της Συνθήκης ΕΚ.

— Οι παράγραφοι 4 και 5 αντικαθιστούν, κατ'ουσίαν, το άρθρο 205, παράγραφοι 2 και 4, της Συνθήκης ΕΚ.

([5]) — Η παράγραφος 1 αντικαθιστά, κατ'ουσίαν, το άρθρο 211 της Συνθήκης ΕΚ.

— Οι παράγραφοι 3 και 7 αντικαθιστούν, κατ'ουσίαν, το άρθρο 214 της Συνθήκης ΕΚ.

— Η παράγραφος 6 αντικαθιστά, κατ'ουσίαν, το άρθρο 217, παράγραφοι 1, 3 και 4, της Συνθήκης ΕΚ.

([6]) — Αντικαθιστά, κατ'ουσίαν, το άρθρο 220 της Συνθήκης ΕΚ.

— Η παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, αντικαθιστά, κατ'ουσίαν το άρθρο 221, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ.

([7]) Το άρθρο 10 της νυν Συνθήκης ΕΕ τροποποιούσε τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας. Οι τροποποιήσεις αυτές ενσωματώνονται στην τελευταία αυτή Συνθήκη και το άρθρο 10 καταργείται. Η αρίθμηση του άρθρου χρησιμοποιείται για να εισαχθεί μια άλλη διάταξη.

([8]) Αντικαθιστά, επίσης, τα άρθρα 11 και 11Α της Συνθήκης ΕΚ.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
	Κεφάλαιο 1 - Γενικές διατάξεις για την εξωτερική δράση της Ένωσης
	Άρθρο 21
	Άρθρο 22
	Κεφάλαιο 2 - Ειδικές διατάξεις σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας
	Τμήμα 1 - Κοινές διατάξεις
	Άρθρο 23
Άρθρο 11	Άρθρο 24
Άρθρο 12	Άρθρο 25
Άρθρο 13	Άρθρο 26
	Άρθρο 27
Άρθρο 14	Άρθρο 28
Άρθρο 15	Άρθρο 29
Άρθρο 22 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 30
Άρθρο 23 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 31
Άρθρο 16	Άρθρο 32
Άρθρο 17 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 42
Άρθρο 18	Άρθρο 33
Άρθρο 19	Άρθρο 34
Άρθρο 20	Άρθρο 35
Άρθρο 21	Άρθρο 36
Άρθρο 22 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 30
Άρθρο 23 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 31
Άρθρο 24	Άρθρο 37
Άρθρο 25	Άρθρο 38
	Άρθρο 39
Άρθρο 47 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 40
Άρθρο 26 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 27 (καταργήθηκε)	

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
Άρθρο 27 Α (αντικαταστάθηκε) (1)	Άρθρο 20
Άρθρο 27 Β (αντικαταστάθηκε) (1)	Άρθρο 20
Άρθρο 27 Γ (αντικαταστάθηκε) (1)	Άρθρο 20
Άρθρο 27 Δ (αντικαταστάθηκε) (1)	Άρθρο 20
Άρθρο 27 Ε (αντικαταστάθηκε) (1)	Άρθρο 20
Άρθρο 28	Άρθρο 41
	Τμήμα 2 - Διατάξεις σχετικά με την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας
Άρθρο 17 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 42
	Άρθρο 43
	Άρθρο 44
	Άρθρο 45
	Άρθρο 46
ΤΙΤΛΟΣ VI - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ (καταργήθηκε) (2)	
Άρθρο 29 (αντικαταστάθηκε) (3)	
Άρθρο 30 (αντικαταστάθηκε) (4)	
Άρθρο 31 (αντικαταστάθηκε) (5)	
Άρθρο 32 (αντικαταστάθηκε) (6)	
Άρθρο 33 (αντικαταστάθηκε) (7)	
Άρθρο 34 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 35 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 36 (αντικαταστάθηκε) (8)	

(1) Τα άρθρα 27 Α έως 27 Ε, της νυν Συνθήκης ΕΕ, για την ενισχυμένη συνεργασία, αντικαθίστανται επίσης από τα άρθρα 326 έως 334 της ΣΛΕΕ.

(2) ►C2 Οι διατάξεις του τίτλου VI της νυν Συνθήκης ΕΕ, σχετικά με την αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις, αντικαθίστανται από τις διατάξεις των κεφαλαίων 1, 4 και 5 του τίτλου IV (που επαναριθμείται σε V) του τρίτου μέρους της ΣΛΕΕ. ◄

(3) Αντικαταστάθηκε από το άρθρο 67 της ΣΛΕΕ.

(4) Αντικαταστάθηκε από τα άρθρα 87 και 88 της ΣΛΕΕ.

(5) Αντικαταστάθηκε από τα άρθρα 82, 83 και 85 της ΣΛΕΕ.

(6) Αντικαταστάθηκε από το άρθρο 89 της ΣΛΕΕ.

(7) Αντικαταστάθηκε από το άρθρο 72 της ΣΛΕΕ.

(8) Αντικαταστάθηκε από το άρθρο 71 της ΣΛΕΕ.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
Άρθρο 37 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 38 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 39 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 40 (αντικαταστάθηκε) ([1])	Άρθρο 20
Άρθρο 40 Α (αντικαταστάθηκε) ([1])	Άρθρο 20
Άρθρο 40 Β (αντικαταστάθηκε) ([1])	Άρθρο 20
Άρθρο 41 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 42 (καταργήθηκε)	
ΤΙΤΛΟΣ VII - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (αντικαταστάθηκε) ([2])	ΤΙΤΛΟΣ IV - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ
Άρθρο 43 (αντικαταστάθηκε) ([2])	Άρθρο 20
Άρθρο 43 Α (αντικαταστάθηκε) ([2])	Άρθρο 20
Άρθρο 43 Β (αντικαταστάθηκε) ([2])	Άρθρο 20
Άρθρο 44 (αντικαταστάθηκε) ([2])	Άρθρο 20
Άρθρο 44 Α (αντικαταστάθηκε) ([2])	Άρθρο 20
Άρθρο 45 (αντικαταστάθηκε) ([2])	Άρθρο 20
ΤΙΤΛΟΣ VIII - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	ΤΙΤΛΟΣ VI - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 46 (καταργήθηκε)	
	Άρθρο 47
►C1 Άρθρο 47 (αντικαταστάθηκε) ◄	Άρθρο 40
Άρθρο 48	Άρθρο 48
Άρθρο 49	Άρθρο 49
	Άρθρο 50

([1]) Τα άρθρα 40 έως 40 Β, της νυν Συνθήκης ΕΕ, για την ενισχυμένη συνεργασία, αντικαθίστανται επίσης από τα άρθρα 326 έως 334 της ΣΛΕΕ.

([2]) Τα άρθρα 43 έως 45 και ο τίτλος VII της νυν Συνθήκης ΕΕ για την ενισχυμένη συνεργασία, αντικαθίστανται επίσης από τα άρθρα 326 έως 334 της ΣΛΕΕ.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
	Άρθρο 51
	Άρθρο 52
Άρθρο 50 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 51	Άρθρο 53
Άρθρο 52	Άρθρο 54
Άρθρο 53	Άρθρο 55

Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ - ΑΡΧΕΣ	ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ - ΟΙ ΑΡΧΕΣ
Άρθρο 1 (καταργήθηκε)	
	Άρθρο 1
Άρθρο 2 (καταργήθηκε) ([1])	
	Τίτλος Ι - Κατηγορίες και τομείς αρμοδιοτήτων της Ένωσης
	Άρθρο 2
	Άρθρο 3
	Άρθρο 4
	Άρθρο 5
	Άρθρο 6
	Τίτλος ΙΙ - Διατάξεις γενικής εφαρμογής
	Άρθρο 7
Άρθρο 3, παράγραφος 1 (καταργήθηκε) ([2])	
Άρθρο 3, παράγραφος 2	Άρθρο 8
Άρθρο 4 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 119
Άρθρο 5 (αντικαταστάθηκε) ([3])	
	Άρθρο 9

([1]) Αντικαταστάθηκε, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 3 της Συνθήκης ΕΕ.
([2]) Αντικαταστάθηκε, κατ'ουσίαν, από τα άρθρα 3 έως 6 της ΣΛΕΕ.
([3]) Αντικαταστάθηκε, από το άρθρο 5 της Συνθήκης ΕΕ.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
	Άρθρο 10
Άρθρο 6	Άρθρο 11
Άρθρο 153, παράγραφος 2 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 12
	Άρθρο 13 ([1])
Άρθρο 7 (καταργήθηκε) ([2])	
Άρθρο 8 (καταργήθηκε) ([3])	
Άρθρο 9 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 10 (καταργήθηκε) ([4])	
Άρθρο 11 (αντικαταστάθηκε) ([5])	Άρθρα 326 έως 334
Άρθρο 11 Α (αντικαταστάθηκε) ([5])	Άρθρα 326 έως 334
Άρθρο 12 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 18
Άρθρο 13 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 19
Άρθρο 14 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 26
Άρθρο 15 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 27
Άρθρο 16	Άρθρο 14
Άρθρο 255 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 15
Άρθρο 286 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 16
	Άρθρο 17
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ - ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ - ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ
Άρθρο 12 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 18
Άρθρο 13 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 19
Άρθρο 17	Άρθρο 20
Άρθρο 18	Άρθρο 21
Άρθρο 19	Άρθρο 22
Άρθρο 20	Άρθρο 23
Άρθρο 21	Άρθρο 24

([1]) Ένταξη του διατακτικού του Πρωτοκόλλου για την προστασία και την καλή διαβίωση των ζώων.

([2]) Αντικαταστάθηκε, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 13 της Συνθήκης ΕΕ.

([3]) Αντικαταστάθηκε, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 13 της Συνθήκης ΕΕ και το άρθρο 282, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ.

([4]) Αντικαταστάθηκε, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 4, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΕ.

([5]) Αντικαταστάθηκε, επίσης, από το άρθρο 20 της Συνθήκης ΕΕ.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 22	Άρθρο 25
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ - ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ - ΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
	Τίτλος Ι - Η εσωτερική αγορά
Άρθρο 14 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 26
Άρθρο 15 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 27
Τίτλος Ι - Η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων	Τίτλος ΙΙ - Η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων
Άρθρο 23	Άρθρο 28
Άρθρο 24	Άρθρο 29
Κεφάλαιο 1 - Η τελωνειακή ένωση	Κεφάλαιο 1 - Η τελωνειακή ένωση
Άρθρο 25	Άρθρο 30
Άρθρο 26	Άρθρο 31
Άρθρο 27	Άρθρο 32
Μέρος τρίτο, Τίτλος Χ, Τελωνειακή συνεργασία (μεταφέρθηκε)	Κεφάλαιο 2 - Η τελωνειακή συνεργασία
Άρθρο 135 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 33
Κεφάλαιο 2 - Η απαγόρευση των ποσοτικών περιορισμών μεταξύ των κρατών μελών	Κεφάλαιο 3 - Απαγόρευση των ποσοτικών περιορισμών μεταξύ των κρατών μελών
Άρθρο 28	Άρθρο 34
Άρθρο 29	Άρθρο 35
Άρθρο 30	Άρθρο 36
Άρθρο 31	Άρθρο 37
Τίτλος ΙΙ - Η γεωργία	Τίτλος ΙΙΙ - Η γεωργία και η αλιεία
Άρθρο 32	Άρθρο 38
Άρθρο 33	Άρθρο 39
Άρθρο 34	Άρθρο 40
Άρθρο 35	Άρθρο 41
Άρθρο 36	Άρθρο 42
Άρθρο 37	Άρθρο 43
Άρθρο 38	Άρθρο 44

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Τίτλος III - Η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων	Τίτλος IV - Η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων
Κεφάλαιο 1 - Οι εργαζόμενοι	Κεφάλαιο 1 - Οι εργαζόμενοι
Άρθρο 39	Άρθρο 45
Άρθρο 40	Άρθρο 46
Άρθρο 41	Άρθρο 47
Άρθρο 42	Άρθρο 48
Κεφάλαιο 2 - Το δικαίωμα εγκαταστάσεως	Κεφάλαιο 2 - Το δικαίωμα εγκαταστάσεως
Άρθρο 43	Άρθρο 49
Άρθρο 44	Άρθρο 50
Άρθρο 45	Άρθρο 51
Άρθρο 46	Άρθρο 52
Άρθρο 47	Άρθρο 53
Άρθρο 48	Άρθρο 54
Άρθρο 294 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 55
Κεφάλαιο 3 - Οι υπηρεσίες	Κεφάλαιο 3 - Οι υπηρεσίες
Άρθρο 49	Άρθρο 56
Άρθρο 50	Άρθρο 57
Άρθρο 51	Άρθρο 58
Άρθρο 52	Άρθρο 59
Άρθρο 53	Άρθρο 60
Άρθρο 54	Άρθρο 61
Άρθρο 55	Άρθρο 62
Κεφάλαιο 4 - Κεφάλαια και πληρωμές	Κεφάλαιο 4 - Τα κεφάλαια και οι πληρωμές
Άρθρο 56	Άρθρο 63
Άρθρο 57	Άρθρο 64
Άρθρο 58	Άρθρο 65
Άρθρο 59	Άρθρο 66
Άρθρο 60 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 75

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Τίτλος IV - Θεωρήσεις, άσυλο, μετανάστευση και άλλες πολιτικές σχετικές με την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων	Τίτλος V - Ο χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης
	Κεφάλαιο 1 - Γενικές διατάξεις
Άρθρο 61	Άρθρο 67 ([1])
	Άρθρο 68 ([2])
	Άρθρο 69 ([3])
	Άρθρο 70
	Άρθρο 71
Άρθρο 64, παράγραφος 1 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 72
	Άρθρο 73
Άρθρο 66 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 74
Άρθρο 60 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 75
	Άρθρο 76
	Κεφάλαιο 2 - Πολιτικές σχετικά με τους ελέγχους στα σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση
Άρθρο 62	Άρθρο 77
Άρθρο 63, σημεία 1 και 2 και άρθρο 64, παράγραφος 2 ([4])	Άρθρο 78
Άρθρο 63, σημεία 3 και 4	Άρθρο 79
	Άρθρο 80
Άρθρο 64, παράγραφος 1 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 72
	Κεφάλαιο 3 - Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις
Άρθρο 65	Άρθρο 81
Άρθρο 66 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 74
Άρθρο 67 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 68 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 69 (καταργήθηκε)	
	Κεφάλαιο 4 - Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις

([1]) Αντικαθιστά επίσης το άρθρο 29 της νυν Συνθήκης ΕΕ.

([2]) Αντικαθιστά το άρθρο 36 της νυν Συνθήκης ΕΕ.

([3]) Αντικαθιστά επίσης το άρθρο 33 της νυν Συνθήκης ΕΕ.

([4]) Το άρθρο 63, σημεία 1 και 2, της Συνθήκης ΕΚ αντικαθίσταται από το άρθρο 78, παράγραφοι 1 και 2, της ΣΛΕΕ και το άρθρο 64, παράγραφος 2, αντικαθίσταται από το άρθρο 78, παράγραφος 3, της ΣΛΕΕ.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
	Άρθρο 82 ([1])
	Άρθρο 83 ([1])
	Άρθρο 84
	Άρθρο 85 ([1])
	Άρθρο 86
	Κεφάλαιο 5 - Αστυνομική συνεργασία
	Άρθρο 87 ([2])
	Άρθρο 88 ([2])
	Άρθρο 89 ([3])
Τίτλος V - Οι μεταφορές	Τίτλος VI - Οι μεταφορές
Άρθρο 70	Άρθρο 90
Άρθρο 71	Άρθρο 91
Άρθρο 72	Άρθρο 92
Άρθρο 73	Άρθρο 93
Άρθρο 74	Άρθρο 94
Άρθρο 75	Άρθρο 95
Άρθρο 76	Άρθρο 96
Άρθρο 77	Άρθρο 97
Άρθρο 78	Άρθρο 98
Άρθρο 79	Άρθρο 99
Άρθρο 80	Άρθρο 100
Τίτλος VI - Κοινοί κανόνες για τον ανταγωνισμό, τη φορολογία και την προσέγγιση των νομοθεσιών	Τίτλος VII - Κοινοί κανόνες για τον ανταγωνισμό, τη φορολογία και την προσέγγιση των νομοθεσιών
Κεφάλαιο 1 - Κανόνες ανταγωνισμού	Κεφάλαιο 1 - Κανόνες ανταγωνισμού

([1]) Αντικαθιστά το άρθρο 31 της νυν Συνθήκης ΕΕ.
([2]) Αντικαθιστά το άρθρο 30 της νυν Συνθήκης ΕΕ.
([3]) Αντικαθιστά το άρθρο 32 της νυν Συνθήκης ΕΕ.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Τμήμα 1 - Κανόνες εφαρμοστέοι επί των επιχειρήσεων	Τμήμα 1 - Κανόνες εφαρμοστέοι επί των επιχειρήσεων
Άρθρο 81	Άρθρο 101
Άρθρο 82	Άρθρο 102
Άρθρο 83	Άρθρο 103
Άρθρο 84	Άρθρο 104
Άρθρο 85	Άρθρο 105
Άρθρο 86	Άρθρο 106
Τμήμα 2 - Κρατικές ενισχύσεις	Τμήμα 2 - Κρατικές ενισχύσεις
Άρθρο 87	Άρθρο 107
Άρθρο 88	Άρθρο 108
Άρθρο 89	Άρθρο 109
Κεφάλαιο 2 - Φορολογικές διατάξεις	Κεφάλαιο 2 - Φορολογικές διατάξεις
Άρθρο 90	Άρθρο 110
Άρθρο 91	Άρθρο 111
Άρθρο 92	Άρθρο 112
Άρθρο 93	Άρθρο 113
Κεφάλαιο 3 - Η προσέγγιση των νομοθεσιών	Κεφάλαιο 3 - Η προσέγγιση των νομοθεσιών
Άρθρο 95 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 114
Άρθρο 94 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 115
Άρθρο 96	Άρθρο 116
Άρθρο 97	Άρθρο 117
	Άρθρο 118
Τίτλος VII - Οικονομική και νομισματική πολιτική	Τίτλος VIII - Οικονομική και νομισματική πολιτική
Άρθρο 4 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 119
Κεφάλαιο 1 - Οικονομική πολιτική	Κεφάλαιο 1 - Οικονομική πολιτική
Άρθρο 98	Άρθρο 120
Άρθρο 99	Άρθρο 121
Άρθρο 100	Άρθρο 122

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 101	Άρθρο 123
Άρθρο 102	Άρθρο 124
Άρθρο 103	Άρθρο 125
Άρθρο 104	Άρθρο 126
Κεφάλαιο 2 - Νομισματική πολιτική	Κεφάλαιο 2 - Νομισματική πολιτική
Άρθρο 105	Άρθρο 127
Άρθρο 106	Άρθρο 128
Άρθρο 107	Άρθρο 129
Άρθρο 108	Άρθρο 130
Άρθρο 109	Άρθρο 131
Άρθρο 110	Άρθρο 132
Άρθρο 111, παράγραφοι 1 έως 3 και 5 (μεταφέρθηκαν)	Άρθρο 219
Άρθρο 111, παράγραφος 4 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 138
	Άρθρο 133
Κεφάλαιο 3 - Θεσμικές διατάξεις	Κεφάλαιο 3 - Θεσμικές διατάξεις
Άρθρο 112 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 283
Άρθρο 113 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 284
Άρθρο 114	Άρθρο 134
Άρθρο 115	Άρθρο 135
	Κεφάλαιο 4 - Ειδικές διατάξεις για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ
	Άρθρο 136
	Άρθρο 137
Άρθρο 111, παράγραφος 4 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 138
Κεφάλαιο 4 - Μεταβατικές διατάξεις	Κεφάλαιο 5 - Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 116 (καταργήθηκε)	
	Άρθρο 139
Άρθρο 117, παράγραφοι 1, 2, έκτη περίπτωση, και 3 έως 9 (καταργήθηκαν)	
Άρθρο 117, παράγραφος 2, πρώτες πέντε περιπτώσεις (μεταφέρθηκαν)	Άρθρο 141, παράγραφος 2

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 121, παράγραφος 1 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 140 ([1])
Άρθρο 122, παράγραφος 2, δεύτερη φράση (μεταφέρθηκε)	
Άρθρο 123, παράγραφος 5 (μεταφέρθηκε)	
Άρθρο 118 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 123, παράγραφος 3 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 141 ([2])
Άρθρο 117, παράγραφος 2, πρώτες πέντε περιπτώσεις (μεταφέρθηκε)	
Άρθρο 124, παράγραφος 1 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 142
Άρθρο 119	Άρθρο 143
Άρθρο 120	Άρθρο 144
Άρθρο 121, παράγραφος 1 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 140, παράγραφος 1
Άρθρο 121, παράγραφοι 2 έως 4 (καταργήθηκαν)	
Άρθρο 122, παράγραφοι 1, 2, πρώτη φράση, 3, 4, 5 και 6 (καταργήθηκαν)	
Άρθρο 122, παράγραφος 2, δεύτερη φράση (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 140, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο
Άρθρο 123, παράγραφοι 1, 2 και 4 (καταργήθηκαν)	
Άρθρο 123, παράγραφος 3 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 141, παράγραφος 1
Άρθρο 123, παράγραφος 5 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 140, παράγραφος 3
Άρθρο 124, παράγραφος 1 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 142
Άρθρο 124, παράγραφος 2 (καταργήθηκε)	
Τίτλος VIII - Απασχόληση	Τίτλος IX - Απασχόληση
Άρθρο 125	Άρθρο 145
Άρθρο 126	Άρθρο 146
Άρθρο 127	Άρθρο 147
Άρθρο 128	Άρθρο 148
Άρθρο 129	Άρθρο 149
Άρθρο 130	Άρθρο 150

([1]) — Το άρθρο 140, παράγραφος 1, αναπαράγει την παράγραφο 1, του άρθρου 121.

— Το άρθρο 140, παράγραφος 2, αναπαράγει τη δεύτερη φράση της παραγράφου 2, του άρθρου 122.

— Το άρθρο 140, παράγραφος 3, αναπαράγει την παράγραφο 5, του άρθρου 123.

([2]) — Το άρθρο 141, παράγραφος 1, αναπαράγει την παράγραφο 3, του άρθρου 123.

— Το άρθρο 141, παράγραφος 2, αναπαράγει τις πέντε πρώτες περιπτώσεις της παραγράφου 2, του άρθρου 117.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Τίτλος IX - Κοινή εμπορική πολιτική (μεταφέρθηκε)	Μέρος πέμπτο, Τίτλος II, Κοινή εμπορική πολιτική
Άρθρο 131 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 206
Άρθρο 132 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 133 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 207
Άρθρο 134 (καταργήθηκε)	
Τίτλος X - Τελωνειακή συνεργασία (μεταφέρθηκε)	Μέρος τρίτο, Τίτλος II, Κεφάλαιο 2, Τελωνειακή συνεργασία
Άρθρο 135 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 33
Τίτλος XI - Κοινωνική πολιτική, παιδεία, επαγγελματική εκπαίδευση και νεολαία	Τίτλος X - Κοινωνική πολιτική
Κεφάλαιο 1 - Κοινωνικές διατάξεις (καταργήθηκε)	
Άρθρο 136	Άρθρο 151
	Άρθρο 152
Άρθρο 137	Άρθρο 153
Άρθρο 138	Άρθρο 154
Άρθρο 139	Άρθρο 155
Άρθρο 140	Άρθρο 156
Άρθρο 141	Άρθρο 157
Άρθρο 142	Άρθρο 158
Άρθρο 143	Άρθρο 159
Άρθρο 144	Άρθρο 160
Άρθρο 145	Άρθρο 161
Κεφάλαιο 2 - Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	Τίτλος XI - Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
Άρθρο 146	Άρθρο 162
Άρθρο 147	Άρθρο 163
Άρθρο 148	Άρθρο 164
Κεφάλαιο 3 - Παιδεία, επαγγελματική εκπαίδευση και νεολαία	Τίτλος XII - Παιδεία, επαγγελματική εκπαίδευση, νεολαία και αθλητισμός
Άρθρο 149	Άρθρο 165
Άρθρο 150	Άρθρο 166

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Τίτλος XII - Πολιτισμός	Τίτλος XIII - Πολιτισμός
Άρθρο 151	Άρθρο 167
Τίτλος XIII - Δημόσια υγεία	Τίτλος XIV - Δημόσια υγεία
Άρθρο 152	Άρθρο 168
Τίτλος XIV - Προστασία των καταναλωτών	Τίτλος XV - Προστασία των καταναλωτών
Άρθρο 153, παράγραφοι 1, 3, 4 και 5	Άρθρο 169
Άρθρο 153, παράγραφος 2 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 12
Τίτλος XV - Διευρωπαϊκά δίκτυα	Τίτλος XVI - Διευρωπαϊκά δίκτυα
Άρθρο 154	Άρθρο 170
Άρθρο 155	Άρθρο 171
Άρθρο 156	Άρθρο 172
Τίτλος XVI - Βιομηχανία	Τίτλος XVII - Βιομηχανία
Άρθρο 157	Άρθρο 173
Τίτλος XVII - Οικονομική και κοινωνική συνοχή	Τίτλος XVIII - Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή
Άρθρο 158	Άρθρο 174
Άρθρο 159	Άρθρο 175
Άρθρο 160	Άρθρο 176
Άρθρο 161	Άρθρο 177
Άρθρο 162	Άρθρο 178
Τίτλος XVIII - Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη	Τίτλος XIX - Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη και διάστημα
Άρθρο 163	Άρθρο 179
Άρθρο 164	Άρθρο 180
Άρθρο 165	Άρθρο 181
Άρθρο 166	Άρθρο 182
Άρθρο 167	Άρθρο 183
Άρθρο 168	Άρθρο 184
Άρθρο 169	Άρθρο 185
Άρθρο 170	Άρθρο 186
Άρθρο 171	Άρθρο 187

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 172	Άρθρο 188
	Άρθρο 189
Άρθρο 173	Άρθρο 190
Τίτλος XIX - Περιβάλλον	Τίτλος XX - Περιβάλλον
Άρθρο 174	Άρθρο 191
Άρθρο 175	Άρθρο 192
Άρθρο 176	Άρθρο 193
	Τίτλος XXI - Ενέργεια
	Άρθρο 194
	Τίτλος XXII - Τουρισμός
	Άρθρο 195
	Τίτλος XXIII - Πολιτική προστασία
	Άρθρο 196
	Τίτλος XXIV - Διοικητική συνεργασία
	Άρθρο 197
Τίτλος XX - Συνεργασία για την ανάπτυξη (μεταφέρθηκε)	Μέρος πέμπτο, Τίτλος III, Κεφάλαιο 1, Συνεργασία για την ανάπτυξη
Άρθρο 177 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 208
Άρθρο 178 (καταργήθηκε) [1]	
Άρθρο 179 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 209
Άρθρο 180 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 210
Άρθρο 181 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 211
Τίτλος XXI - Οικονομική, χρηματοοικονομική και τεχνική συνεργασία με τρίτες χώρες (μεταφέρθηκε)	Μέρος πέμπτο, Τίτλος III, Κεφάλαιο 2, Οικονομική, χρηματοοικονομική και τεχνική συνεργασία με τρίτες χώρες
Άρθρο 181 Α (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 212
ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ - ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΔΑΦΩΝ	ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ - ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΔΑΦΩΝ
Άρθρο 182	Άρθρο 198

[1] Αντικαταστάθηκε, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 208, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, δεύτερη φράση, της ΣΛΕΕ.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 183	Άρθρο 199
Άρθρο 184	Άρθρο 200
Άρθρο 185	Άρθρο 201
Άρθρο 186	Άρθρο 202
Άρθρο 187	Άρθρο 203
Άρθρο 188	Άρθρο 204
	ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ - Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
	Τίτλος Ι - Γενικές διατάξεις για την εξωτερική δράση της Ένωσης
	Άρθρο 205
Μέρος τρίτο, Τίτλος IX, Κοινή εμπορική πολιτική (μεταφέρθηκε)	Τίτλος ΙΙ - Η κοινή εμπορική πολιτική
Άρθρο131 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 206
Άρθρο133 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 207
	Τίτλος ΙΙΙ - Η συνεργασία με τρίτες χώρες και η ανθρωπιστική βοήθεια
Μέρος τρίτο, Τίτλος XX, Συνεργασία για την ανάπτυξη (μεταφέρθηκε)	Κεφάλαιο 1 - Η συνεργασία για την ανάπτυξη
Άρθρο 177 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 208 ([1])
Άρθρο 179 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 209
Άρθρο 180 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 210
Άρθρο 181 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 211
Μέρος τρίτο, Τίτλος XXI, Οικονομική, χρηματοοικονομική και τεχνική συνεργασία με τρίτες χώρες (μεταφέρθηκε)	Κεφάλαιο 2 - Η οικονομική, χρηματοοικονομική και τεχνική συνεργασία με τρίτες χώρες
Άρθρο 181 Α (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 212
	Άρθρο 213
	Κεφάλαιο 3 - Η ανθρωπιστική βοήθεια
	Άρθρο 214

([1]) Η παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, δεύτερη φράση, αντικαθιστά, κατ' ουσία, το άρθρο 178 της Συνθήκης ΕΚ.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
	Τίτλος IV - Περιοριστικά μέτρα
Άρθρο 301 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 215
	Τίτλος V - Οι διεθνείς συμφωνίες
	Άρθρο 216
Άρθρο 310 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 217
Άρθρο 300 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 218
Άρθρο 111, παράγραφοι 1 έως 3 και 5 (μεταφέρθηκαν)	Άρθρο 219
	Τίτλος VI - Σχέσεις της Ένωσης με διεθνείς οργανισμούς και τρίτες χώρες και αντιπροσωπείες της Ένωσης
Άρθρα 302 έως 304 (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 220
	Άρθρο 221
	Τίτλος VII - Ρήτρα αλληλεγγύης
	Άρθρο 222
ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ - ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ - ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Τίτλος Ι - Διατάξεις περί των οργάνων	Τίτλος Ι - Θεσμικές διατάξεις
Κεφάλαιο 1 - Τα όργανα	Κεφάλαιο 1 - Τα θεσμικά όργανα
Τμήμα 1 - Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	Τμήμα 1 - Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Άρθρο 189 (καταργήθηκε) [1]	
Άρθρο 190, παράγραφοι 1 έως 3 (καταργήθηκαν) [2]	
Άρθρο 190, παράγραφοι 4 και 5	Άρθρο 223
Άρθρο 191, πρώτο εδάφιο (καταργήθηκε) [3]	
Άρθρο 191, δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 224
Άρθρο 192, πρώτο εδάφιο (καταργήθηκε) [4]	
Άρθρο 192, δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 225

[1] Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 14, παράγραφοι 1 και 2, της Συνθήκης ΕΕ.
[2] Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 14, παράγραφοι 1 έως 3, της Συνθήκης ΕΕ.
[3] Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 11, παράγραφος 4, της Συνθήκης ΕΕ.
[4] Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 14, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΕ.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 193	Άρθρο 226
Άρθρο 194	Άρθρο 227
Άρθρο 195	Άρθρο 228
Άρθρο 196	Άρθρο 229
Άρθρο 197, πρώτο εδάφιο (καταργήθηκε) ([1])	
Άρθρο 197, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο	Άρθρο 230
Άρθρο 198	Άρθρο 231
Άρθρο 199	Άρθρο 232
Άρθρο 200	Άρθρο 233
Άρθρο 201	Άρθρο 234
	Τμήμα 2 - Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο
	Άρθρο 235
	Άρθρο 236
Τμήμα 2 - Το Συμβούλιο	Τμήμα 3 - Το Συμβούλιο
Άρθρο 202 (καταργήθηκε) ([2])	
Άρθρο 203 (καταργήθηκε) ([3])	
Άρθρο 204	Άρθρο 237
Άρθρο 205, παράγραφοι 2 και 4 (καταργήθηκαν) ([4])	
Άρθρο 205, παράγραφοι 1 και 3	Άρθρο 238
Άρθρο 206	Άρθρο 239
Άρθρο 207	Άρθρο 240
Άρθρο 208	Άρθρο 241
Άρθρο 209	Άρθρο 242
Άρθρο 210	Άρθρο 243
Τμήμα 3 - Η Επιτροπή	Τμήμα 4 - Η Επιτροπή

([1]) Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 14, παράγραφος 4, της Συνθήκης ΕΕ.

([2]) Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 16, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΕ και από τα άρθρα 290 και 291 της ΣΛΕΕ.

([3]) Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 16, παράγραφοι 2 και 9, της Συνθήκης ΕΕ.

([4]) Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 16, παράγραφοι 4 και 5, της Συνθήκης ΕΕ.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 211 (καταργήθηκε) ([1])	
	Άρθρο 244
Άρθρο 212 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 249, παράγραφος 2
Άρθρο 213	Άρθρο 245
Άρθρο 214 (καταργήθηκε) ([2])	
Άρθρο 215	Άρθρο 246
Άρθρο 216	Άρθρο 247
Άρθρο 217, παράγραφοι 1, 3 και 4 (καταργήθηκαν) ([3])	
Άρθρο 217, παράγραφος 2	Άρθρο 248
Άρθρο 218, παράγραφος 1 (καταργήθηκε) ([4])	
Άρθρο 218, παράγραφος 2	Άρθρο 249
Άρθρο 219	Άρθρο 250
Τμήμα 4 - Το Δικαστήριο	Τμήμα 5 - Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 220 (καταργήθηκε) ([5])	
Άρθρο 221, πρώτο εδάφιο (καταργήθηκε) ([6])	
Άρθρο 221, δεύτερο και τρίτο εδάφιο	Άρθρο 251
Άρθρο 222	Άρθρο 252
Άρθρο 223	Άρθρο 253
Άρθρο 224 ([7])	Άρθρο 254
	Άρθρο 255
Άρθρο 225	Άρθρο 256
Άρθρο 225 Α	Άρθρο 257
Άρθρο 226	Άρθρο 258
Άρθρο 227	Άρθρο 259

([1]) Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 17, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΕ.
([2]) Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 17, παράγραφοι 3 και 7, της Συνθήκης ΕΕ.
([3]) Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 17, παράγραφος 6, της Συνθήκης ΕΕ.
([4]) Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 295 της ΣΛΕΕ.
([5]) Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 19 της Συνθήκης ΕΕ.
([6]) Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 19, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης ΕΕ.
([7]) Η πρώτη φράση του πρώτου εδαφίου αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 19, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΕ.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 228	Άρθρο 260
Άρθρο 229	Άρθρο 261
Άρθρο 229 Α	Άρθρο 262
Άρθρο 230	Άρθρο 263
Άρθρο 231	Άρθρο 264
Άρθρο 232	Άρθρο 265
Άρθρο 233	Άρθρο 266
Άρθρο 234	Άρθρο 267
Άρθρο 235	Άρθρο 268
	Άρθρο 269
Άρθρο 236	Άρθρο 270
Άρθρο 237	Άρθρο 271
Άρθρο 238	Άρθρο 272
Άρθρο 239	Άρθρο 273
Άρθρο 240	Άρθρο 274
	Άρθρο 275
	Άρθρο 276
Άρθρο 241	Άρθρο 277
Άρθρο 242	Άρθρο 278
Άρθρο 243	Άρθρο 279
Άρθρο 244	Άρθρο 280
Άρθρο 245	Άρθρο 281
	Τμήμα 6 - Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
	Άρθρο 282
Άρθρο 112 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 283
Άρθρο 113 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 284
Τμήμα 5 - Το Ελεγκτικό Συνέδριο	Τμήμα 7 - Το Ελεγκτικό Συνέδριο
Άρθρο 246	Άρθρο 285
Άρθρο 247	Άρθρο 286

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 248	Άρθρο 287
Κεφάλαιο 2 - Κοινές διατάξεις για περισσότερα όργανα	Κεφάλαιο 2 - Νομικές πράξεις της Ένωσης, διαδικασίες θέσπισης και άλλες διατάξεις
	Τμήμα 1 - Οι νομικές πράξεις της Ένωσης
Άρθρο 249	Άρθρο 288
	Άρθρο 289
	Άρθρο 290 ([1])
	Άρθρο 291 ([1])
	Άρθρο 292
	Τμήμα 2 - Διαδικασίες θέσπισης των πράξεων και άλλες διατάξεις
Άρθρο 250	Άρθρο 293
Άρθρο 251	Άρθρο 294
Άρθρο 252 (καταργήθηκε)	
	Άρθρο 295
Άρθρο 253	Άρθρο 296
Άρθρο 254	Άρθρο 297
	Άρθρο 298
Άρθρο 255 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 15
Άρθρο 256	Άρθρο 299
	Κεφάλαιο 3 - Τα συμβουλευτικά όργανα της Ένωσης
	Άρθρο 300
Κεφάλαιο 3 - Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	Τμήμα 1 - Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή
Άρθρο 257 (καταργήθηκε) ([2])	
Άρθρο 258, πρώτο, δεύτερο και τέταρτο εδάφιο	Άρθρο 301
Άρθρο 258, τρίτο εδάφιο (καταργήθηκε) ([3])	
Άρθρο 259	Άρθρο 302

([1]) Αντικαθιστά κατ'ουσίαν, το άρθρο 202, τρίτη περίπτωση, της Συνθήκης ΕΚ.
([2]) Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 300, παράγραφος 2, της ΣΛΕΕ.
([3]) Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 300, παράγραφος 4, της ΣΛΕΕ.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 260	Άρθρο 303
Άρθρο 261 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 262	Άρθρο 304
Κεφάλαιο 4 - Η Επιτροπή των Περιφερειών	Τμήμα 2 - Η Επιτροπή των Περιφερειών
Άρθρο 263, πρώτο και πέμπτο εδάφιο (καταργήθηκε) ([1])	
Άρθρο 263, δεύτερο έως τέταρτο εδάφιο	Άρθρο 305
Άρθρο 264	Άρθρο 306
Άρθρο 265	Άρθρο 307
Κεφάλαιο 5 - Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων	Κεφάλαιο 4 - Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
Άρθρο 266	Άρθρο 308
Άρθρο 267	Άρθρο 309
Τίτλος II - Δημοσιονομικές διατάξεις	Τίτλος II - Δημοσιονομικές διατάξεις
Άρθρο 268	Άρθρο 310
	Κεφάλαιο 1 - Οι ίδιοι πόροι της Ένωσης
Άρθρο 269	Άρθρο 311
Άρθρο 270 (καταργήθηκε) ([2])	
	Κεφάλαιο 2 - Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο
	Άρθρο 312
	Κεφάλαιο 3 - Ετήσιος προϋπολογισμός της Ένωσης
Άρθρο 272, παράγραφος 1 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 313
Άρθρο 271 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 316
Άρθρο 272, παράγραφος 1 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 313
Άρθρο 272, παράγραφοι 2 έως 10	Άρθρο 314
Άρθρο 273	Άρθρο 315
Άρθρο 271 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 316

([1]) Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 300, παράγραφοι 3 και 4, της ΣΛΕΕ.
([2]) Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 310, παράγραφος 4, της ΣΛΕΕ.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
	Κεφάλαιο 4 - Εκτέλεση του προϋπολογισμού και απαλλαγή
Άρθρο 274	Άρθρο 317
Άρθρο 275	Άρθρο 318
Άρθρο 276	Άρθρο 319
	Κεφάλαιο 5 - Κοινές διατάξεις
Άρθρο 277	Άρθρο 320
Άρθρο 278	Άρθρο 321
Άρθρο 279	Άρθρο 322
	Άρθρο 323
	Άρθρο 324
	Κεφάλαιο 6 - Καταπολέμηση της απάτης
Άρθρο 280	Άρθρο 325
	Τίτλος III - Ενισχυμένες συνεργασίες
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 326 ([1])
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 327 ([1])
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 328 ([1])
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 329 ([1])
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 330 ([1])
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 331 ([1])
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 332 ([1])
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 333 ([1])
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 334 ([1])
ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 281 (καταργήθηκε) ([2])	
Άρθρο 282	Άρθρο 335

([1]) Αντικαθιστά επίσης τα άρθρα 27 Α έως 27 Ε, 40 έως 40 Β και 43 έως 45 της νυν Συνθήκης ΕΕ.

([2]) Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 47 της Συνθήκης ΕΕ.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 283	Άρθρο 336
Άρθρο 284	Άρθρο 337
Άρθρο 285	Άρθρο 338
Άρθρο 286 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 16
Άρθρο 287	Άρθρο 339
Άρθρο 288	Άρθρο 340
Άρθρο 289	Άρθρο 341
Άρθρο 290	Άρθρο 342
Άρθρο 291	Άρθρο 343
Άρθρο 292	Άρθρο 344
Άρθρο 293 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 294 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 55
Άρθρο 295	Άρθρο 345
Άρθρο 296	Άρθρο 346
Άρθρο 297	Άρθρο 347
Άρθρο 298	Άρθρο 348
Άρθρο 299, παράγραφος 1 (καταργήθηκε) ([1])	
Άρθρο 299, παράγραφος 2, δεύτερος, τρίτο και τέταρτο εδάφιο	Άρθρο 349
Άρθρο 299, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, και παράγραφοι 3 έως 6 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 355
Άρθρο 300 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 218
Άρθρο 301 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 215
Άρθρο 302 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 220
Άρθρο 303 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 220
Άρθρο 304 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 220
Άρθρο 305 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 306	Άρθρο 350
Άρθρο 307	Άρθρο 351
Άρθρο 308	Άρθρο 352

([1]) Αντικαταστάθηκε, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 52 της Συνθήκης ΕΕ.

▼B

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	**Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**
	Άρθρο 353
Άρθρο 309	Άρθρο 354
Άρθρο 310 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 217
Άρθρο 311 (καταργήθηκε) (1)	
Άρθρο 299, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, και παράγραφοι 3 έως 6 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 355
Άρθρο 312	Άρθρο 356
Τελικές διατάξεις	
Άρθρο 313	Άρθρο 357
	Άρθρο 358
Άρθρο 314 (καταργήθηκε) (2)	

(1) Αντικαταστάθηκε, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 51 της Συνθήκης ΕΕ.
(2) Αντικαταστάθηκε, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 55 της Συνθήκης ΕΕ.

▼B

ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

(2016/C 202/02)

▼B

Πίνακας περιεχομένων

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

ΤΙΤΛΟΣ 1 ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ II ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ

ΤΙΤΛΟΣ III ΙΣΟΤΗΤΑ

ΤΙΤΛΟΣ IV ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

ΤΙΤΛΟΣ V ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ VI ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΤΙΤΛΟΣ VII ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ

▼B

ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή διακηρύσσουν πανηγυρικά ως Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ακόλουθο κείμενο:

ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Προοίμιο

Οι λαοί της Ευρώπης, εγκαθιδρύοντας μεταξύ τους μία διαρκώς στενότερη ένωση, αποφάσισαν να μοιραστούν ένα ειρηνικό μέλλον θεμελιωμένο σε κοινές αξίες.

Η Ένωση, έχοντας επίγνωση της πνευματικής και ηθικής κληρονομιάς της, εδράζεται στις αδιαίρετες και οικουμενικές αξίες της αξιοπρέπειας του ανθρώπου, της ελευθερίας, της ισότητας και της αλληλεγγύης·ερείδεται στις αρχές της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Η Ένωση τοποθετεί τον άνθρωπο στην καρδιά της δράσης της, καθιερώνοντας την ιθαγένεια της Ένωσης και δημιουργώντας ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Η Ένωση συμβάλλει στη διαφύλαξη και την ανάπτυξη αυτών των κοινών αξιών, σεβόμενη την πολυμορφία των πολιτισμών και των παραδόσεων των λαών της Ευρώπης καθώς και την εθνική ταυτότητα των κρατών μελών της και την οργάνωση της δημόσιας εξουσίας τους σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Επιδιώκει να προαγάγει ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη και εγγυάται την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των εμπορευμάτων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων καθώς και την ελευθερία εγκατάστασης.

Προς τον σκοπό αυτόν, είναι αναγκαίο να ενισχυθεί η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, υπό το πρίσμα της εξέλιξης της κοινωνίας, της κοινωνικής προόδου και των επιστημονικών και τεχνολογικών εξελίξεων, καθιστώντας τα πιο αντιληπτά σε ένα Χάρτη.

Ο παρών Χάρτης επιβεβαιώνει, σεβόμενος τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα της Ένωσης, καθώς και την αρχή της επικουρικότητας, τα δικαιώματα που απορρέουν ιδίως από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις και τις διεθνείς υποχρεώσεις των κρατών μελών, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, τους Κοινωνικούς Χάρτες που έχουν υιοθετηθεί από την Ένωση και το Συμβούλιο της Ευρώπης καθώς και από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Εν προκειμένω, ο Χάρτης θα ερμηνεύεται από τα δικαστήρια της Ένωσης και των κρατών μελών, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των επεξηγήσεων που καταρτίσθηκαν υπό την εποπτεία του Προεδρείου της Συνέλευσης που συνέταξε τον Χάρτη και αναπροσαρμόστηκαν υπ' ευθύνη του Προεδρείου της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης.

Η απόλαυση των δικαιωμάτων αυτών συνεπάγεται ευθύνες και καθήκοντα έναντι τόσο των τρίτων όσο και της ανθρώπινης κοινότητας και των μελλοντικών γενεών.

Κατά συνέπεια, η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που ορίζονται κατωτέρω.

ΤΙΤΛΟΣ 1

ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ

Αρθρο 1

Ανθρώπινη αξιοπρέπεια

Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια είναι απαραβίαστη. Πρέπει να είναι σεβαστή και να προστατεύεται.

▼B

Αρθρο 2

Δικαίωμα στη ζωή

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στη ζωή.

2. Κανείς δεν μπορεί να καταδικασθεί στην ποινή του θανάτου ούτε να εκτελεσθεί.

Αρθρο 3

Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στη σωματική και διανοητική του ακεραιότητα.

2. Στο πεδίο της ιατρικής και της βιολογίας, πρέπει να τηρούνται ιδίως τα εξής:

α) η ελεύθερη και εν επιγνώσει συναίνεση του ενδιαφερομένου, σύμφωνα με τις λεπτομερέστερες διατάξεις που ορίζονται από το νόμο,

β) η απαγόρευση των ευγονικών πρακτικών, ιδίως όσων αποσκοπούν στην επιλογή των προσώπων,

γ) η απαγόρευση της μετατροπής του ανθρωπίνου σώματος και αυτών των ιδίων των μερών του σε πηγή κέρδους,

δ) η απαγόρευση της αναπαραγωγικής κλωνοποίησης των ανθρωπίνων όντων.

Αρθρο 4

Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης

Κανείς δεν μπορεί να υποβληθεί σε βασανιστήρια ούτε σε απάνθρωπες ή εξευτελιστικές ποινές ή μεταχείριση.

Αρθρο 5

Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας

1. Κανείς δεν μπορεί να κρατηθεί σε δουλεία ούτε σε ειλωτεία.

2. Κανείς δεν μπορεί να υποβληθεί σε αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία.

3. Απαγορεύεται η εμπορία των ανθρωπίνων όντων.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ

Αρθρο 6

Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια.

▼B

Αρθρο 7

Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στο σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και των επικοινωνιών του.

Αρθρο 8

Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

2. Η επεξεργασία αυτών των δεδομένων πρέπει να γίνεται νομίμως, για καθορισμένους σκοπούς και με βάση τη συγκατάθεση του ενδιαφερομένου ή για άλλους θεμιτούς λόγους που προβλέπονται από το νόμο. Κάθε πρόσωπο δικαιούται να έχει πρόσβαση στα συλλεγέντα δεδομένα που το αφορούν και να επιτυγχάνει τη διόρθωσή τους.

3. Ο σεβασμός των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής.

Αρθρο 9

Δικαίωμα γάμου και δικαίωμα δημιουργίας οικογένειας

Το δικαίωμα γάμου και το δικαίωμα δημιουργίας οικογένειας διασφαλίζονται σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες που διέπουν την άσκησή τους.

Αρθρο 10

Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας. Το δικαίωμα αυτό συνεπάγεται την ελευθερία μεταβολής θρησκεύματος ή πεποιθήσεων καθώς και την ελευθερία εκδήλωσης του θρησκεύματος ή των πεποιθήσεών του, ατομικά ή συλλογικά, δημοσία ή κατ' ιδίαν, με τη λατρεία, την εκπαίδευση, την άσκηση των θρησκευτικών καθηκόντων και τις τελετές.

2. Το δικαίωμα αντίρρησης συνειδήσεως αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες που διέπουν την άσκησή του.

Αρθρο 11

Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία γνώμης και την ελευθερία λήψης ή μετάδοσης πληροφοριών ή ιδεών, χωρίς την ανάμειξη δημοσίων αρχών και αδιακρίτως συνόρων.

2. Η ελευθερία των μέσων μαζικής ενημέρωσης και η πολυφωνία τους είναι σεβαστές.

▼B

Αρθρο 12

Ελευθερία του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία του συνέρχεσθαι ειρηνικώς και στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι σε όλα τα επίπεδα, ιδίως στον πολιτικό και τον συνδικαλιστικό τομέα καθώς και στους τομείς που αναφέρονται στον πολίτη, πράγμα που συνεπάγεται το δικαίωμα κάθε προσώπου να ιδρύει με άλλους συνδικαλιστικές ενώσεις και να προσχωρεί σε αυτές για την υπεράσπιση των συμφερόντων του.

2. Τα πολιτικά κόμματα, στο επίπεδο της Ένωσης, συμβάλλουν στην έκφραση της πολιτικής βούλησης των πολιτών της Ένωσης.

Αρθρο 13

Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης

Η τέχνη και η επιστημονική έρευνα είναι ελεύθερες. Η ακαδημαϊκή ελευθερία είναι σεβαστή.

Αρθρο 14

Δικαίωμα εκπαίδευσης

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση και στην πρόσβαση στην επαγγελματική και συνεχή κατάρτιση.

2. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ευχέρεια δωρεάν παρακολούθησης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

3. Η ελευθερία ίδρυσης εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με σεβασμό των δημοκρατικών αρχών καθώς και το δικαίωμα των γονέων να εξασφαλίζουν την εκπαίδευση και τη μόρφωση των τέκνων τους σύμφωνα με τις θρησκευτικές, φιλοσοφικές και παιδαγωγικές πεποιθήσεις τους, γίνονται σεβαστά σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες που διέπουν την άσκησή τους.

Αρθρο 15

Ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να εργάζεται και να ασκεί το επάγγελμα, το οποίο επιλέγει ή αποδέχεται ελεύθερα.

2. Κάθε πολίτης της Ένωσης είναι ελεύθερος να αναζητά απασχόληση, να εργάζεται, να εγκαθίσταται ή να παρέχει υπηρεσίες σε κάθε κράτος μέλος.

3. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που έχουν άδεια να εργάζονται στο έδαφος των κρατών μελών δικαιούνται συνθηκών εργασίας αντίστοιχων με εκείνες που απολαύουν οι πολίτες της Ένωσης.

Αρθρο 16

Επιχειρηματική ελευθερία

Η επιχειρηματική ελευθερία αναγνωρίζεται σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

▼B

Αρθρο 17

Δικαίωμα ιδιοκτησίας

1. Κάθε πρόσωπο δικαιούται να είναι κύριος των νομίμως κτηθέντων αγαθών του, να τα χρησιμοποιεί, να τα διαθέτει και να τα κληροδοτεί. Κανείς δεν μπορεί να στερείται την ιδιοκτησία του, παρά μόνον για λόγους δημόσιας ωφέλειας, στις περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο νόμο και έναντι δίκαιης και έγκαιρης αποζημίωσης για την απώλειά της. Η χρήση των αγαθών μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς από το νόμο, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο προς το γενικό συμφέρον.

2. Η διανοητική ιδιοκτησία προστατεύεται.

Αρθρο 18

Δικαίωμα ασύλου

Το δικαίωμα ασύλου διασφαλίζεται τηρουμένων των κανόνων της Σύμβασης της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 και του Πρωτοκόλλου της 31ης Ιανουαρίου 1967 περί του καθεστώτος των προσφύγων και σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής οριζόμενες ως «οι Συνθήκες»).

Αρθρο 19

Προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης

1. Απαγορεύονται οι ομαδικές απελάσεις.

2. Κανείς δεν μπορεί να απομακρυνθεί, να απελαθεί ή να εκδοθεί προς κράτος όπου διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να του επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθεί σε βασανιστήρια ή άλλη απάνθρωπη ή εξευτελιστική ποινή ή μεταχείριση.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΙΣΟΤΗΤΑ

Αρθρο 20

Ισότητα έναντι του νόμου

Όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι έναντι του νόμου.

Αρθρο 21

Απαγόρευση διακρίσεων

1. Απαγορεύεται κάθε διάκριση ιδίως λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

2. Εντός του πεδίου εφαρμογής των Συνθηκών και με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεών τους, απαγορεύεται κάθε διάκριση λόγω ιθαγενείας.

▼B

Αρθρο 22

Πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία

Η Ένωση σέβεται την πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία.

Αρθρο 23

Ισότητα γυναικών και ανδρών

Η ισότητα γυναικών και ανδρών πρέπει να εξασφαλίζεται σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων στην απασχόληση, την εργασία και τις αποδοχές.

Η αρχή της ισότητας δεν αποκλείει τη διατήρηση ή τη θέσπιση μέτρων που προβλέπουν ειδικά πλεονεκτήματα υπέρ του υποεκπροσωπούμενου φύλου.

Αρθρο 24

Δικαιώματα του παιδιού

1. Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην προστασία και τη φροντίδα που απαιτούνται για την καλή διαβίωσή τους. Τα παιδιά μπορούν να εκφράζουν ελεύθερα τη γνώμη τους. Η γνώμη τους σχετικά με ζητήματα που τα αφορούν λαμβάνεται υπόψη σε συνάρτηση με την ηλικία και την ωριμότητά τους.

2. Σε όλες τις πράξεις που αφορούν τα παιδιά, είτε επιχειρούνται από δημόσιες αρχές είτε από ιδιωτικούς οργανισμούς, πρωταρχική σημασία πρέπει να δίνεται στο υπέρτατο συμφέρον του παιδιού.

3. Κάθε παιδί έχει δικαίωμα να διατηρεί τακτικά προσωπικές σχέσεις και απ' ευθείας επαφές με τους δύο γονείς του, εκτός εάν τούτο είναι αντίθετο προς το συμφέρον του.

Αρθρο 25

Δικαιώματα των ηλικιωμένων

Η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των ηλικιωμένων προσώπων να διάγουν αξιοπρεπή και ανεξάρτητη ζωή και να συμμετέχουν στον κοινωνικό και πολιτιστικό βίο.

Αρθρο 26

Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες

Η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρίες να επωφελούνται μέτρων που θα τους εξασφαλίζουν την αυτονομία, την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή στον κοινοτικό βίο.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Αρθρο 27

Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης

Εξασφαλίζεται στους εργαζομένους ή τους εκπροσώπους τους, στα ενδεδειγμένα επίπεδα, εγκαίρως ενημέρωση και διαβούλευση, στις περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

▼B

Αρθρο 28

Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων

Οι εργαζόμενοι και οι εργοδότες, ή οι αντίστοιχες οργανώσεις τους, έχουν, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές, δικαίωμα να διαπραγματεύονται και να συνάπτουν συλλογικές συμβάσεις στα ενδεδειγμένα επίπεδα καθώς και να προσφεύγουν, σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, σε συλλογικές δράσεις για την υπεράσπιση των συμφερόντων τους, συμπεριλαμβανομένης της απεργίας.

Αρθρο 29

Δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα πρόσβασης σε δωρεάν υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας.

Αρθρο 30

Προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης

Κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα προστασίας έναντι κάθε αδικαιολόγητης απόλυσης, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Αρθρο 31

Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας

1. Κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα σε συνθήκες εργασίας οι οποίες σέβονται την υγεία, την ασφάλεια και την αξιοπρέπειά του.

2. Κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα σε ένα όριο μέγιστης διάρκειας εργασίας, σε ημερήσιες και εβδομαδιαίες περιόδους ανάπαυσης καθώς και σε ετήσια περίοδο αμειβόμενων διακοπών.

Αρθρο 32

Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία

Η εργασία των παιδιών απαγορεύεται. Η ελάχιστη ηλικία για την ανάληψη εργασίας δεν μπορεί να είναι μικρότερη από την ηλικία κατά την οποία λήγει η υποχρεωτική σχολική φοίτηση, υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων κανόνων για τους νέους και πλην περιορισμένων παρεκκλίσεων.

Οι νέοι που εργάζονται πρέπει να απολαύουν συνθηκών εργασίας προσαρμοσμένων στην ηλικία τους και να προστατεύονται από την οικονομική εκμετάλλευση ή από οποιαδήποτε εργασία που θα μπορούσε να βλάψει την ασφάλειά τους, την υγεία τους, τη σωματική, πνευματική, ηθική ή κοινωνική ανάπτυξή τους ή να θέσει σε κίνδυνο την εκπαίδευσή τους.

Αρθρο 33

Οικογενειακή ζωή και επαγγελματική ζωή

1. Εξασφαλίζεται η νομική, οικονομική και κοινωνική προστασία της οικογένειας.

▼B

2. Κάθε πρόσωπο, προκειμένου να μπορεί να συνδυάζει την οικογενειακή με την επαγγελματική ζωή του, έχει δικαίωμα προστασίας από την απόλυση για λόγους που συνδέονται με τη μητρότητα, καθώς και δικαίωμα αμειβόμενης άδειας μητρότητας και γονικής άδειας μετά τη γέννηση ή την υιοθεσία παιδιού.

Αρθρο 34

Κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή

1. Η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα πρόσβασης στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης και στις κοινωνικές υπηρεσίες που εξασφαλίζουν προστασία σε περιπτώσεις όπως η μητρότητα, η ασθένεια, το εργατικό ατύχημα, η εξάρτηση ή το γήρας καθώς και σε περίπτωση απώλειας της απασχόλησης, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

2. Κάθε πρόσωπο που διαμένει και διακινείται νομίμως εντός της Ένωσης έχει δικαίωμα στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης και στα κοινωνικά πλεονεκτήματα, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

3. Η Ένωση, προκειμένου να καταπολεμηθεί ο κοινωνικός αποκλεισμός και η φτώχεια, αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα κοινωνικής αρωγής και στεγαστικής βοήθειας προς εξασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσης σε όλους όσους δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Αρθρο 35

Προστασία της υγείας

Κάθε πρόσωπο δικαιούται να έχει πρόσβαση στην πρόληψη σε θέματα υγείας και να απολαύει ιατρικής περίθαλψης, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές. Κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή όλων των πολιτικών και δράσεων της Ένωσης, εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας του ανθρώπου.

Αρθρο 36

Πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος

Η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται την πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, όπως αυτό προβλέπεται στις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές, σύμφωνα με τις Συνθήκες, προκειμένου να προαχθεί η κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ένωσης.

Αρθρο 37

Προστασία του περιβάλλοντος

Το υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και η βελτίωση της ποιότητάς του πρέπει να ενσωματώνονται στις πολιτικές της Ένωσης και να διασφαλίζονται σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης.

▼B

Αρθρο 38

Προστασία του καταναλωτή

Οι πολιτικές της Ένωσης διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Αρθρο 39

Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

1. Κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο κράτος μέλος κατοικίας του, υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους.

2. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται με άμεση και καθολική, ελεύθερη και μυστική ψηφοφορία.

Αρθρο 40

Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές

Κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές στο κράτος μέλος κατοικίας του, υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους.

Αρθρο 41

Δικαίωμα χρηστής διοίκησης

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας εξέταση των υποθέσεών του από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης.

2. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει ιδίως:

α) το δικαίωμα κάθε προσώπου σε προηγούμενη ακρόαση πριν να ληφθεί ατομικό μέτρο εις βάρος του,

β) το δικαίωμα κάθε προσώπου να έχει πρόσβαση στον φάκελό του, τηρουμένων των νομίμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας και του επαγγελματικού και επιχειρηματικού απορρήτου,

γ) την υποχρέωση της διοίκησης να αιτιολογεί τις αποφάσεις της.

3. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην αποκατάσταση εκ μέρους της Ένωσης της ζημίας που του προξένησαν τα θεσμικά όργανα ή οι υπάλληλοί της κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τις γενικές αρχές που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών.

4. Κάθε πρόσωπο μπορεί να απευθύνεται στα θεσμικά όργανα της Ένωσης σε μία από τις γλώσσες των Συνθηκών και πρέπει να λαμβάνει απάντηση στην ίδια γλώσσα.

▼B

Αρθρο 42

Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα

Κάθε πολίτης της Ένωσης καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική έδρα του σε ένα κράτος μέλος έχει δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, ανεξαρτήτως υποθέματος.

Αρθρο 43

Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής

Κάθε πολίτης της Ένωσης καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική έδρα του σε ένα κράτος μέλος, έχει δικαίωμα να προσφεύγει στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, σχετικά με περιπτώσεις κακοδιοίκησης στο πλαίσιο της δράσης των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, με εξαίρεση το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών καθηκόντων του.

Αρθρο 44

Δικαίωμα αναφοράς

Κάθε πολίτης της Ένωσης καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική έδρα του σε ένα κράτος μέλος, έχει δικαίωμα αναφοράς προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Αρθρο 45

Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής

1. Κάθε πολίτης της Ένωσης έχει δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών.

2. Η ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής μπορεί να χορηγείται, σύμφωνα με τις Συνθήκες, στους υπηκόους των τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στο έδαφος κράτους μέλους.

Αρθρο 46

Διπλωματική και προξενική προστασία

Κάθε πολίτης της Ένωσης απολαύει, στο έδαφος τρίτων χωρών στις οποίες δεν αντιπροσωπεύεται το κράτος μέλος του οποίου είναι υπήκοος, της διπλωματικής και προξενικής προστασίας κάθε κράτους μέλους, υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν και έναντι των υπηκόων του κράτους αυτού.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Αρθρο 47

Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου

Κάθε πρόσωπο του οποίου παραβιάστηκαν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που διασφαλίζονται από το δίκαιο της Ένωσης, έχει δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, τηρουμένων των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

▼B

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να δικασθεί η υπόθεσή του δίκαια, δημόσια και εντός εύλογης προθεσμίας, από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως. Κάθε πρόσωπο έχει τη δυνατότητα να συμβουλεύεται δικηγόρο και να του αναθέτει την υπεράσπιση και εκπροσώπησή του.

Σε όσους δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους, παρέχεται δικαστική αρωγή, εφόσον η αρωγή αυτή είναι αναγκαία για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη.

Αρθρο 48

Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα της υπεράσπισης

1. Κάθε κατηγορούμενος τεκμαίρεται ότι είναι αθώος μέχρι αποδείξεως της ενοχής του σύμφωνα με τον νόμο.

2. Διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων της υπεράσπισης σε κάθε κατηγορούμενο.

Αρθρο 49

Αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιοποίνων πράξεων και ποινών

1. Κανείς δεν μπορεί να καταδικασθεί για πράξη ή παράλειψη, η οποία δεν αποτελούσε, κατά τη στιγμή της τέλεσής της, αδίκημα κατά το εθνικό ή το διεθνές δίκαιο. Ούτε επιβάλλεται βαρύτερη ποινή από εκείνη η οποία ίσχυε κατά τη στιγμή της τέλεσης του αδικήματος. Εάν, μετά την τέλεση του αδικήματος, προβλεφθεί με νόμο ελαφρύτερη ποινή, επιβάλλεται αυτή η ποινή.

2. Το παρόν άρθρο δεν επηρεάζει τη δίκη και την τιμωρία ατόμου ενόχου για πράξη ή παράλειψη η οποία, κατά τη στιγμή της τέλεσής της, ήταν εγκληματική σύμφωνα με τις γενικές αρχές που αναγνωρίζονται από όλα τα έθνη.

3. Η αυστηρότητα της ποινής δεν πρέπει να είναι δυσανάλογη προς το αδίκημα.

Αρθρο 50

Δικαίωμα του προσώπου να μη δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη

Κανείς δεν διώκεται ούτε τιμωρείται ποινικά για αδίκημα για το οποίο έχει ήδη αθωωθεί ή καταδικασθεί εντός της Ένωσης με οριστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου σύμφωνα με το νόμο.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ

Αρθρο 51

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του παρόντος Χάρτη απευθύνονται στα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, τηρουμένης της αρχής της επικουρικότητας, καθώς και στα κράτη μέλη, μόνον όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης. Κατά συνέπεια, οι ανωτέρω σέβονται τα δικαιώματα, τηρούν τις αρχές και προάγουν την εφαρμογή τους, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους και εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, όπως της απονέμονται από τις Συνθήκες.

▼B

2. Ο παρών Χάρτης δεν διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης πέραν των αρμοδιοτήτων της Ένωσης και δεν θεσπίζει νέες αρμοδιότητες και καθήκοντα για την Ένωση, ούτε τροποποιεί τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα όπως ορίζονται στις Συνθήκες.

Αρθρο 52

Εμβέλεια και ερμηνεία των δικαιωμάτων και των αρχών

1. Κάθε περιορισμός στην άσκηση των δικαιωμάτων και ελευθεριών που αναγνωρίζονται στον παρόντα Χάρτη πρέπει να προβλέπεται από το νόμο και να σέβεται το βασικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών. Τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, περιορισμοί επιτρέπεται να επιβάλλονται μόνον εφόσον είναι αναγκαίοι και ανταποκρίνονται πραγματικά σε στόχους γενικού ενδιαφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων.

2. Τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται από τον παρόντα Χάρτη και τα οποία αποτελούν αντικείμενο διατάξεων των Συνθηκών ασκούνται υπό τους όρους και εντός των ορίων που καθορίζονται σε αυτές.

3. Στο βαθμό που ο παρών Χάρτης περιλαμβάνει δικαιώματα που αντιστοιχούν σε δικαιώματα τα οποία διασφαλίζονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η έννοια και η εμβέλειά τους είναι ίδιες με εκείνες που τους αποδίδει η εν λόγω Σύμβαση. Η διάταξη αυτή δεν εμποδίζει το δίκαιο της Ένωσης να παρέχει ευρύτερη προστασία.

4. Στο βαθμό που ο παρών Χάρτης αναγνωρίζει θεμελιώδη δικαιώματα όπως απορρέουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, τα εν λόγω δικαιώματα πρέπει να ερμηνεύονται σύμφωνα με τις παραδόσεις αυτές.

5. Οι διατάξεις του παρόντος Χάρτη που περιέχουν αρχές μπορούν να εφαρμόζονται με νομοθετικές και εκτελεστικές πράξεις των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης και με πράξεις των κρατών μελών όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης, κατά την άσκηση των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους. Η επίκληση των διατάξεων αυτών ενώπιον δικαστηρίου είναι παραδεκτή μόνον για την ερμηνεία των εν λόγω πράξεων και τον έλεγχο της νομιμότητάς τους.

6. Οι εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές πρέπει να λαμβάνονται πλήρως υπόψη όπως καθορίζεται στον παρόντα Χάρτη.

7. Τα δικαστήρια της Ένωσης και των κρατών μελών λαμβάνουν δεόντως υπόψη τους τις επεξηγήσεις οι οποίες έχουν εκπονηθεί με σκοπό την παροχή κατευθύνσεων για την ερμηνεία του παρόντος Χάρτη.

Αρθρο 53

Επίπεδο προστασίας

Καμία διάταξη του παρόντος Χάρτη δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως περιορίζουσα ή θίγουσα τα δικαιώματα του ανθρώπου και τις θεμελιώδεις ελευθερίες που αναγνωρίζονται στα αντίστοιχα πεδία εφαρμογής από το δίκαιο της Ένωσης, το διεθνές δίκαιο καθώς και από τις διεθνείς συμβάσεις, στις οποίες είναι μέρη η Ένωση, ή όλα τα κράτη μέλη, και ιδίως από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, καθώς και από τα Συντάγματα των κρατών μελών.

▼B

Αρθρο 54

Απαγόρευση της κατάχρησης δικαιώματος

Καμία από τις διατάξεις του παρόντος Χάρτη δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως συνεπαγόμενη δικαίωμα επίδοσης σε δραστηριότητα ή εκτέλεσης πράξης που αποσκοπεί στην κατάλυση των δικαιωμάτων ή ελευθεριών που αναγνωρίζονται στον παρόντα Χάρτη ή σε περιορισμούς των δικαιωμάτων και ελευθεριών ευρύτερους από τους προβλεπόμενους σε αυτόν.

*

* *

Το ανωτέρω κείμενο αναπαράγει, προσαρμόζοντάς τον, τον Χάρτη κατά τη διακήρυξή του στις 7 Δεκεμβρίου 2000 και θα τον αντικαταστήσει από την ημέρα έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας.